

Beslutsinstans: Kommunstyrelsen

Datum och tid: onsdag 23 november 2022 Kl. 13:00-17:00

Plats: Furåsen, stora salen, Stigsvägen 2, Färgelanda

Besök under dagen:

Under ärende 1 ca Kl.13:05-.13:35 kommer en representant från Trafikverket och informerar angående åtgärdsvalsstudie väg 173.

Under ärende 1 ca kl.13:35-14:05 kommer Västvatten och informerar inför taxebeslut inför 2023 och ger information om bruknings och anläggningstaxa samt taxeföreskrifter

Upprop

Val av justerare, föreslagen justerare är Urban Henriksson (S). Justering sker digitalt den 30e november kl.13:00

Godkännande av dagordningen/föredragningslista

Informationsärenden

1	Informationsärenden	
	• Information från trafikverket angående åtgärdsvalsstudie väg 173 • Information från västvatten inför taxebeslut inför 2023, information om bruknings och anläggningstaxa samt taxeföreskrifter • Antagande av strategi för laddinfrastruktur 2022/187 • Antagande av ändring av detaljplan Färgelanda Prästgård 1:447 2022/66 • Beslut angående försäljning av Kyrkskolan - Färgelanda Prästgård 1:312 2022/364 • Information uppföljning enkät samverkan 4D 2021/330 • Information ny arbetsordning och nya reglementen	
2	Ekonomisk information till kommunstyrelsen	2022/86
3	Information från kommunchef	2022/12
	<u>Beslutsärenden</u>	
4	Antagande av strategi för laddinfrastruktur	2021/187
5	Antagande av ändring av detaljplan Färgelanda Prästgård 1:447	2022/66
6	Beslut angående avyttring/försäljning av Kyrkskolan - Färgelanda Prästgård 1:312	2022/364
7	Godkännande av taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer	2022/387

8	Antagande av ny arbetsordning för kommunfullmäktige	2022/236
9	Antagande av nytt reglementen för kommunstyrelsen	2022/237
10	Antagande av nytt reglemente för utbildningsnämnden	2022/240
11	Antagande av nytt reglemente för socialnämnden	2022/241
12	Antagande av nytt reglemente för Bygg- och trafiknämnd	2022/243
13	Antagande av nytt reglemente för Valnämnden	2022/250
14	Antagande av nya gemensamma riktlinjer för reglementen	2022/251
15	Revidering av Riktlinjer Redovisning och uppföljning	2022/384
16	Valprocedur miljö- och energinämnden – ändring i förbundsordning. Dalslands miljö och energiförbund	2022/391
17	Beslut angående ramborgen Färgelanda vatten AB	2022/371
18	Godkännande av investeringsbudget 2023 med plan 2024-2025 för Färgelanda vatten	2022/372
19	Beslut och antagande av VA-taxa för 2023 med taxeföreskrifter, Västvatten AB	2022/398
20	Godkännande av delårsrapport samordningsförbundet i Väst	2022/376
21	Begäran om godkännande av delårsrapport 2022 Norra Älvsborgs räddningstjänstförbund NÄRF	2022/379
22	Godkännande av Delårsbokslut 2022 Dalslands miljö och energiförbund	2022/378
23	Beslut om timtaxa 2023 Dalslands miljö och energiförbund	2022/385
24	Godkännande av taxa för tillsyn m.m inom strålskyddslagens område 2023, Dalslands miljö och energiförbund	2022/386
25	Godkännande av taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område 2023, Dalslands miljö och energiförbund	2022/388
26	Godkännande av taxa för offentlig kontroll enligt lag om foder och animaliska biprodukter 2023, Dalslands miljö och energiförbund	2022/389
27	Godkännande av taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen 2023, Dalslands miljö och energiförbund	2022/390
28	Antagande av taxa 2023 enligt alkohollagen (2010:1622), tobakslagen och liknande produkter (LTLP 2018:2088) samt Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter. Taxorna gäller också lag om receptfria läkemedel (2009:730)	2022/416

29	Nytt beslut om ansvarig utgivare för livesändning av kommunfullmäktige i Färgelanda kommun.	2022/109
30	Antagande av arkivregler	2022/365
31	Redovisning av ej behandlade motioner	2022/23
32	Beslut om äskande om utökad budgetram för socialnämnden 2022	2022/415
33	Beslut om äskande om utökad budgetram för utbildningsnämnden 2022	2022/417
34	Aktualisering av kommunfullmäktiges beslut 2022-06-08 § 64 mål- och resursplan/Budget åren 2023-2025 inklusive finansiella mål, skattesats samt flerårsplan för år 2023 till 2025 med angivna kommunbidrag för kommunstyrelsen, nämnderna, investeringsutrymme, låneram för perioden med anvisning och uppdrag	2022/7
	<u>Informationsärenden</u>	
35	Meddelanden	2022/11
36	Rapporter	2022/24
37	Delegationsanmälan	2022/13
38	Kommunstyrelsens arbetsutskotts protokoll 2022-11-15	

Ann Blomberg
Kommunstyrelsens ordförande

Linda Andersson
Sekreterare

**KSAU § 102 Dnr 2021/187
Antagande av strategi för laddinfrastruktur**

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige antar laddinfrastrukturstrategi för Färgelanda kommun enligt förvaltningens förslag daterat 2022-09-30.

Ärendebeskrivning

Färgelanda kommun har antagit målet om att vara fossiloberoende vad gäller fordon och transporter innan 2030. I tillägg har kommunen skrivit under satsningen Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om. Satsningen innehåller flera klimatlöften, där denna strategi ansluter till Klimatlöfte 1 – vi har en laddplan för kommunen.

1. Vi har en laddplan för kommunen. Det innebär att kommunen kartlägger laddmöjligheter och tar fram en plan för laddning av fordon där kommunen har rådighet vid bostäder, arbetsplatser, handel och besöksmål. Planen ska peka ut kommunens ansvar och hur kommunen kan samverka med aktörer som tillhandahåller laddning. På parkeringar vid kommunägda bostäder ska boende erbjudas laddmöjligheter. Planen ska utformas så att hållbart resande prioriteras, parkeringsplatser samnyttjas och att parkering och laddning prissätts marknadsmässigt.

Strategin har arbetats fram med stöd av Dalslands Miljö- och energiförbund, Fyrbodals kommunalförbund och deras vägledning för laddinfrastruktur. Ställningstagande samt utpekade strategiska platser har tagits fram i en workshop tillsammans med kommunstyrelsen.

Strategin anger att kommunen tar en aktiv roll i etableringen av publik laddinfrastruktur, men inte att bygga ut själva utan att samverka med andra aktörer.

Laddinfrastrukturstrategin anger följande målbild ”I Färgelanda kommun ska förutsättningarna för hållbara drivmedel vara goda år 2030. Laddinfrastrukturen ska utvecklas i linje med efterfrågan, tillsammans med andra initiativ för ett mer hållbart samhälle.”.

Tekniken för laddstolpar, kapacitet och elbilsutvecklingen går fort. Strategin tar avstamp i dagens teknik och behöver därför revideras vid behov för att möta utvecklingen och för att vara aktuell.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse planingenjör *Antagande av laddinfrastrukturstrategi, 2022-09-29*
Laddinfrastrukturstrategi daterad 2022-09-30

Beslutet skickas till

Sektor samhällsutveckling
Planingenjör

Sektor samhällsutveckling
Planingenjör
Anna Lena Sörensson
0528-567166
annalena.sorensson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Antagande av laddinfrastrukturstrategi

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige antar laddinfrastrukturstrategi för Färgelanda kommun enligt förvaltningens förslag daterat 2022-09-30.

Ärendebeskrivning

Färgelanda kommun har antagit målet om att vara fossiloberoende vad gäller fordon och transporter innan 2030. I tillägg har kommunen skrivit under satsningen Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om. Satsningen innehåller flera klimatlöften, där denna strategi ansluter till Klimatlöfte 1 – vi har en laddplan för kommunen.

1. Vi har en laddplan för kommunen. Det innebär att kommunen kartlägger laddmöjligheter och tar fram en plan för laddning av fordon där kommunen har rådighet vid bostäder, arbetsplatser, handel och besöksmål. Planen ska peka ut kommunens ansvar och hur kommunen kan samverka med aktörer som tillhandahåller laddning. På parkeringar vid kommunägda bostäder ska boende erbjudas laddmöjligheter. Planen ska utformas så att hållbart resande prioriteras, parkeringsplatser samnyttjas och att parkering och laddning prissätts marknadsmässigt.

Strategin har arbetats fram med stöd av Dalslands Miljö- och energiförbund, Fyrbodals kommunalförbund och deras vägledning för laddinfrastruktur. Ställningstagande samt utpekade strategiska platser har tagits fram i en workshop tillsammans med kommunstyrelsen.

Strategin anger att kommunen tar en aktiv roll i etableringen av publik laddinfrastruktur, men inte att bygga ut själva utan att samverka med andra aktörer.

Laddinfrastrukturstrategin anger följande målbild ”I Färgelanda kommun ska förutsättningarna för hållbara drivmedel vara goda år 2030.

Laddinfrastrukturen ska utvecklas i linje med efterfrågan, tillsammans med andra initiativ för ett mer hållbart samhälle.”.

Tekniken för laddstolpar, kapacitet och elbilsutvecklingen går fort. Strategin tar avstamp i dagens teknik och behöver därför revideras vid behov för att möta utvecklingen och för att vara aktuell.

Iris Zell
Samhällsutvecklingschef

Anna Lena Sörensson
Planingenjör

Beslutsunderlag:

Laddinfrastrukturstrategi daterad 2022-09-30

Beslutet skickas till:

Sektor samhällsutveckling

FÄRGELANDA KOMMUN

**Färgelanda
kommun**

Laddinfrastruktur- strategi

Dnr: KS 2021/187

Antagen av

Innehållsförteckning

1. Inledning och syfte	3
2. Avgränsning och förutsättningar	3
3. Kommunens målbild	4
4. Kommunens roll och samverkan med andra aktörer	4
Kommunens ställningstagande	4
5. Färgelanda kommuns aktiva roll	4
6. Platser för publik laddning i kommunen	6
Kartbilaga	7

Dokumenttyp Strategi	Dokumentnamn Strategi för laddinfrastruktur	Antagen 2022-	Antagen av Kommunfullmäktige
Dokumentägare Sektor samhällsutveckling	Dokumentansvarig Samhällsutvecklingschef	Reviderad	Giltighet Tillsvidare
Dokumentinformation			Diarienummer KS 2021/187
Ämnesområde Infrastruktur		Intranät	Hemsida X
Andra regelverk som omnämns Plan- och bygglagen (2010:900)			

1. Inledning och syfte

I Sverige står inrikestransporter för en tredjedel av landets totala utsläpp av växthusgaser. Sverige har satt upp målet att utsläppen från inrikestransporter ska minska med minst 70 procent till år 2030, jämfört med år 2010. Västra Götaland har även ett regionalt klimatmål om att vara en fossiloberoende region senast 2030. Övergången till elfordon och en utbyggd laddinfrastruktur är en del i omställningen till en fossiloberoende transportsektor. Parallellt med övergången till elfordon behövs ytterligare åtgärder som effektiviseringar, utvecklad kollektivtrafik, smarta logistikkedjor, energieffektiva fordon och samutnyttjande av transporter för att klara målen. Det behövs även en fortsatt utveckling av andra fossilfria drivmedel.

Syftet med en strategi för utbyggnad av publik laddinfrastruktur för elfordon är att definiera Färgelandas roll och ställningstagande inom området, för att nå målet om fossiloberoende transporter innan 2030.

2. Avgränsning och förutsättningar

Laddstationer för elfordon delas in i publika och icke-publika. Generellt är publika laddstationer öppna och tillgängliga för allmänheten medan icke-publika stationer är riktade till en specifik målgrupp, som till exempel ett företags egna anställda, en bostadsrättsförenings medlemmar eller ett hotells betalande gäster. Icke-publik laddning av elfordon sker i huvudsak vid hemmet eller på arbetsplatsen när fordonet står parkerat en längre tid. Majoriteten av all laddning av elfordon, cirka 80 procent, sker via icke-publika laddstationer^{1 2}

Strategin behandlar endast publik laddning inom kommunen. Laddning vid bostäder och arbetsplatser som är icke-publika behandlas inte. Strategin är heller ingen plan för utbyggnation av laddinfrastrukturen utan anger kommunens vilja framåt och fortsatt arbete, där kommunen också pekat ut flera strategiska platser. De utpekade platserna ska behandlas som förslag och kommunen välkomnar publik laddning även utanför de utpekade strategiska platserna. Strategin bemöter heller inte den effekten laddstolparna ska ha på olika platser, utan det sker i dialog inför etablering.

Tekniken för laddstolpar, kapacitet och elbilsutvecklingen går fort. Strategin tar avstamp i dagens teknik och behöver därför revideras vid behov för att möta utvecklingen och för att vara aktuell.

¹ Fyrbodals kommunalförbund. Vägledning för laddinfrastruktur – publik laddning Fyrbodal. <https://www.fyrbodal.se/nyhet/ny-vagledning-for-laddinfrastruktur/> [Online] 2022-02-03

² Statistiska centralbyrån. Fordonsstatistik. <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/transporter-och-kommunikationer/vagtrafik/fordonsstatistik/> [Online] 2022-02-17

3. Kommunens målbild

I Färgelanda kommun ska förutsättningarna för hållbara drivmedel vara goda år 2030. Laddinfrastrukturen ska utvecklas i linje med efterfrågan, tillsammans med andra initiativ för ett mer hållbart samhälle.

4. Kommunens samverkan med andra aktörer

Det finns flera aktörer som har en viktig roll i utbyggnaden av publik laddinfrastruktur. För att kunna erbjuda goda laddmöjligheter behöver både offentliga och privata aktörer samverka.

Kommunens ställningstagande

Färgelanda kommun ska ta en aktiv roll i utvecklingen av hållbara drivmedel. Kommunen möjliggör etablering av publik laddinfrastruktur där det är lämpligt genom exempelvis markupplåtelse av kommunal mark och andra faciliteringar som möjliggörare. Kommunen kommer dock inte själv fortsätta bygga egna publika laddmöjligheter utan agera som en möjliggörare för externa aktörer.

5. Färgelanda kommuns aktiva roll

Det finns en mängd olika åtgärder en kommun kan genomföra för att aktivt medverka för utbyggnaden av laddinfrastruktur utan att kommunen själv bygger. Nedan tydliggörs hur Färgelanda kommun arbetar för att främja utbyggnaden av publik laddinfrastruktur, säkerställa att lagkravet uppfylls och hur samnyttjan eftersträvas på en strategisk nivå.

Kommunen undersöker förutsättningar för faktisk etablering på efterfrågade och strategiska platser tillsammans med intresserade aktörer. Kommunen deltar vid behov i dialogmöten med markägare och intressenter för att informera och diskutera förutsättningarna för etablering av laddinfrastruktur.

Som markägare möjliggör Färgelanda kommun för kommersiella aktörer etablering av laddinfrastruktur på kommunal mark genom markupplåtelse där det är lämpligt. Kommunen ska också säkerställa att det retroaktiva lagkravet för laddplatser vid befintliga byggnader möts.

Färgelanda kommun ska ha en nära samverkan med näringslivet i arbetet med etablering av laddinfrastruktur. Kommunen kommer inte att vara den aktör som etablerar laddinfrastruktur vid strategiskt utpekade platser men ska ta en aktiv roll som rådgivare. Information om lämpliga platser för etablering av laddinfrastruktur ska spridas för att underlätta etablering av kommersiella aktörer.

Platser som ligger i närhet till bland annat arbetsplatser, idrottsverksamhet och centrum kan skapa potential för samnyttjande.

Lösningar såsom att laddplatser kan tidsbegränsas för ökad rulljängs och tillgänglighet samt att platserna kan regleras till att vara publika viss tid på dygnet kan också skapa möjligheter.

Hållbara resor ska prioriteras och kommunen ser möjligheter med att etablera laddplatser vid pendelparkeringar för möjliggörande av kollektivresor.

Färgelanda kommun ska främja publik laddning genom att:

- Initiera dialog med aktörer som råder över platser utpekade som strategiskt lämpliga för publik laddning
- Erbjuder näringslivsaktörer i kommunen information och rådgivning om etablering av laddinfrastruktur
- Sprida information om strategiskt lämpliga platser för etablering av publik laddning i kommunen
- Erbjuder möjlighet att etablera laddstationer på mark som ägs av kommunen
- Verkar för att hållbara resor prioriteras
- Verkar för att etablera laddinfrastruktur vid kommunala byggnader som omfattas av lagkravet på laddinfrastruktur
- Verkar för att skapa samnyttjande när så är möjligt
- På sikt samverkar med näringsliv och andra kommuner i regionen för att uppnå en robust laddinfrastruktur
- Initiera dialog med elleverantören om kapacitetförutsättningar

6. Platser för publik laddning i kommunen

Kommunen har identifierat exempel på strategiskt lämpliga platser för laddinfrastruktur. För varje specifik plats har en bedömning gjorts av lokaliseringens lämplighet med följande utgångspunkt; platsen är välbesökt där besökaren stannar tillräckligt länge och har rest tillräckligt långt för att laddning ska ses som ett behov för både elbilar och laddhybrider.

För att en plats ska vara lämplig för en laddstation behöver alla tre delar uppfyllas.

1. Platsen är välbesökt...

Det kan handla både om en plats som är välbesökt idag eller om en plats där kommunen vill öka besöksantalet. En plats som har många mindre funktioner kan utgöra en välbesökt plats.

2....besökaren stannar tillräckligt länge...

Här handlar det om att titta på hur länge den genomsnittliga besökaren stannar på platsen och göra en bedömning av om besökaren hinner ladda tillräckligt mycket för att det ska vara lönt att koppla in bilen.

3....har rest tillräckligt långt för att laddning ska ses som ett behov för både elbilar och laddhybrider.

Här bedöms varifrån besökarna kommer och huruvida platsen har ett upptagningsområde som sträcker sig utanför det direkta närområdet, till exempel tätorten, eller kanske till och med utanför kommungränsen eller regionen. Om de flesta besökarna reser bara några kilometer till platsen bedöms det inte som tillräckligt långt, medan om besökarna åkt några mil kan det ses som tillräckligt långt, i vart fall för laddhybrider.

De exempelplatserna är redovisade i kartbilagan nedan och ska ses som ett stöd för etableringen framåt.

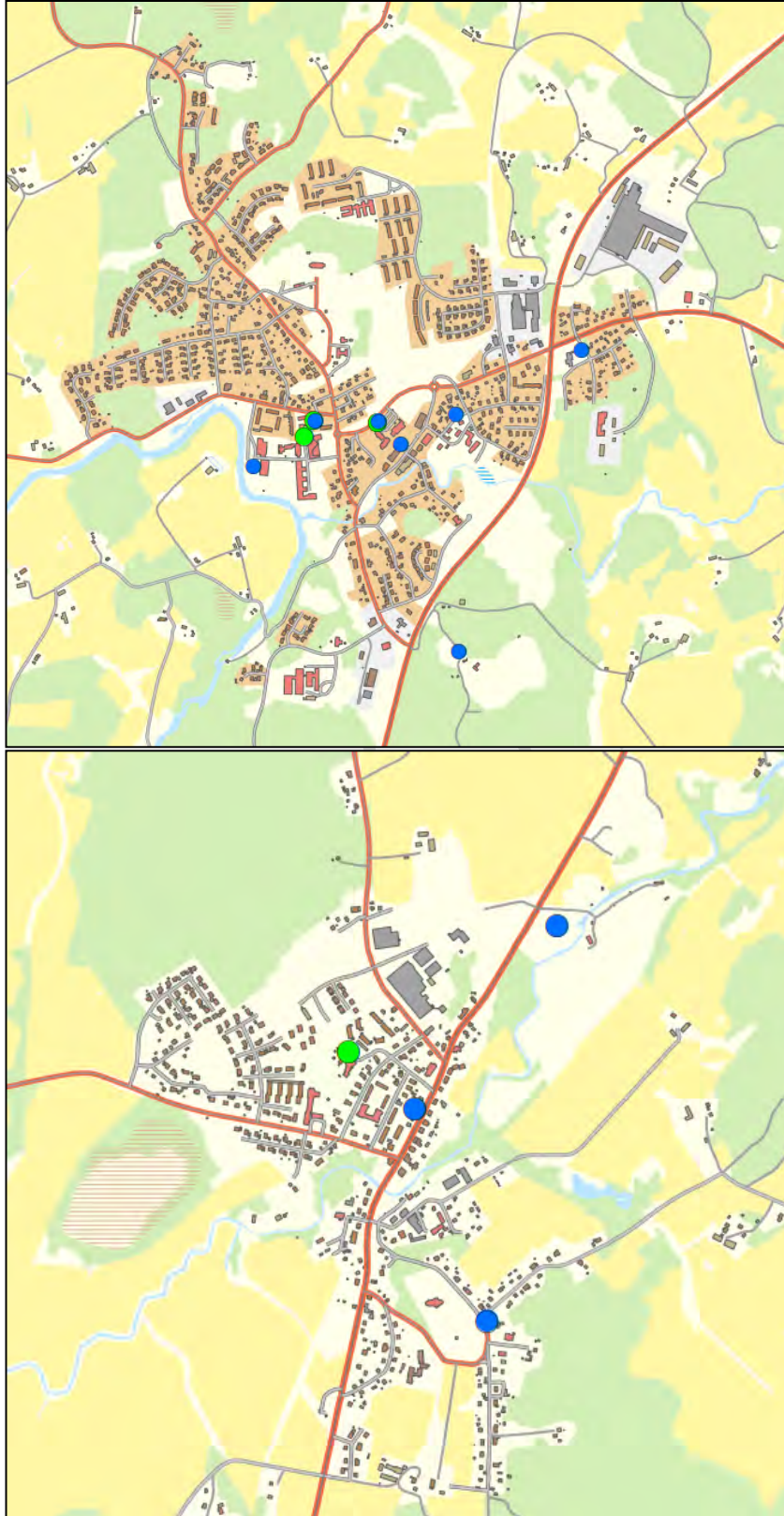
Kartbilaga

Inzoomning över Färgelanda och Högsäter:

KSAU § 103 Dnr 2022/66
Antagande av ändring av detaljplan Färgelanda Prästgård 1:447

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige antar ändring av detaljplan Färgelanda Prästgård 1:447.

Kommunfullmäktige anser inte att genomförandet av detaljplaneändringen medföra betydande risk för miljöpåverkan enligt 6 kap. miljöbalken (SFS 1998:808).

Ärendebeskrivning

Fastighetsägaren för Färgelanda Prästgård 1:447 har ansökt om ändring av detaljplan 15-STY-2732 med syfte att kunna använda sin fastighet på ett mer ändamålsenligt sätt. Bygg- och trafiknämnden beslutade om ett positivt planbesked 2020-09-17 och ett plankostandsavtal upprättades kort därefter.

Planändringen avser att ändra användningen för fastigheten från A-allmänt ändamål till B- bostadsändamål. Även viss begränsning i byggrätt kommer göras för att säkerställa byggnadens höga kulturmiljövärden. Fastigheten och byggnaden har tidigare använts i kyrkans verksamheter.

En bedömning av miljöpåverkan har upprättats av planingenjör och samrått med Länsstyrelsen. Bedömningen är att genomförandet av detaljplaneändringen inte medföra betydande risk för miljöpåverkan enligt 6 kap. miljöbalken (SFS 1998:808).

Den föreslagna ändringen avviker från kommunens översiktsplan då fastigheten i översiktsplanen är angiven att ha ett allmänt ändamål, men är inte av betydande intresse för allmänheten eller i övrigt av stor betydelse. Därav bedöms det att planändringen inte motverkar översiktsplanens syfte och därmed är det standardförfarande som har tillämpats i förevarande planprocess.

Kommunstyrelsens reglemente anger att kommunstyrelsen har mandat att "anta detaljplaner som har stöd i översiktsplanen". Då planändringen inte överensstämmer med översiktsplanens markanvändning ska beslut fattas av kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse planarkitekt ” *Antagande av Ändring av detaljplan Färgelanda Prästgård 1:447*”, 2022-11-03

Plankarta- Detaljplan Färgelanda Prästgård 1:447, 15-STY-2732-höjden med ändring. Antagandehandling, 2022-11-04

Planbeskrivning- Ändring av gällande detaljplan Färgelanda Prästgård 1:447 15-STY-2732, byggnadsplan laga kraft 1969, för Färgelanda Prästgård 1:447, 2022-11-04

Beslutet skickas till

Samhällsutvecklingschef

Planarkitekt

Sökande – planbesked – Matti Hansson

Justering

Utdragsbestyrkande

Sektor samhällsutveckling
Arbetsledare
Camilla Widekarr
camilla.widekarr@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Antagande av Ändring av detaljplan Färgelanda Prästgård 1:447

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige antar ändring av detaljplan Färgelanda Prästgård 1:447.

Kommunfullmäktige anser inte att genomförandet av detaljplaneändringen medföra betydande risk för miljöpåverkan enligt 6 kap. miljöbalken (SFS 1998:808).

Ärendebeskrivning

Fastighetsägaren för Färgelanda Prästgård 1:447 har ansökt om ändring av detaljplan 15-STY-2732 med syfte att kunna använda sin fastighet på ett mer ändamålsenligt sätt. Bygg- och trafiknämnden beslutade om ett positivt planbesked 2020-09-17 och ett plankostandsavtal upprättades kort därefter.

Planändringen avser att ändra användningen för fastigheten från A-allmänt ändamål till B- bostadsändamål. Även viss begränsning i byggrätt kommer göras för att säkerställa byggnadens höga kulturmiljövärden. Fastigheten och byggnaden har tidigare använts i kyrkans verksamheter.

En bedömning av miljöpåverkan har upprättats av planingenjör och samrätts med Länsstyrelsen. Bedömningen är att genomförandet av detaljplaneändringen inte medföra betydande risk för miljöpåverkan enligt 6 kap. miljöbalken (SFS 1998:808).

Den föreslagna ändringen avviker från kommunens översiktsplan då fastigheten i översiktsplanen är angiven att ha ett allmänt ändamål, men är inte av betydande intresse för allmänheten eller i övrigt av stor betydelse. Därav bedöms det att planändringen inte motverkar översiktsplanens syfte och därmed är det standardförfarande som har tillämpats i förevarande planprocess.

Kommunstyrelsens reglemente anger att kommunstyrelsen har mandat att ”anta detaljplaner som har stöd i översiktsplanen”. Då planändringen inte

överensstämmer med översiktsplanens markanvändning ska beslut fattas av kommunfullmäktige.

Iris Zell
Samhällsutvecklingschef

Camilla Widekär
Arbetsledare

Beslutsunderlag:

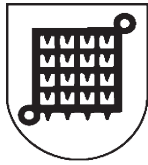
Tjänsteskrivelse planarkitekt ” *Antagande av Ändring av detaljplan Färgelanda Prästgård 1:447*”, 2022-11-03

Plankarta- Detaljplan Färgelanda Prästgård 1:447, 15-STY-2732-höjden med ändring. Antagandehandling, 2022-11-04

Planbeskrivning- Ändring av gällande detaljplan Färgelanda Prästgård 1:447 15-STY-2732, byggnadsplan laga kraft 1969, för Färgelanda Prästgård 1:447, 2022-11-04

Beslutet skickas till:

Samhällsutvecklingschef
Planarkitekt
Sökande – planbesked – Matti Hansson

**Färgelanda
kommun**

Antagen av
Kommunfullmäktige i
Färgelanda kommun enligt
beslut 2022-12- XX § XXX

PLANBESKRIVNING

Ändring av gällande detaljplan 15-STY-2732, byggnadsplan laga kraft 1969, för Färgelanda Prästgård 1:447

Färgelanda kommun Västra Götaland

Antagandehandling

Dnr: KS 2022/66

Standardförfarande enligt 5 kap 6 § PBL (2010:900)

Ändring av gällande detaljplan 15-STY-2732, byggnadsplan laga kraft 1969, för Färgelanda Prästgård 1:447

Färgelanda kommun Västra Götaland

Innehåll

Antagandehandling	1
1. INLEDNING	3
2. HANDLINGAR	3
3. UPPDRAG ÄNDRING AV DETALJPLAN	3
4. PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG	4
5. PLANPROCESSEN VID ÄNDRING AV DETALJPLAN	4
6. PLANOMRÅDET	4
6.1 LÄGE OCH AREAL	4
6.2 MARKÄGOFÖRHÅLLANDE	4
7. TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN	5
7.1 RIKSINTRESSEN	5
7.2 ÖVERSIKTSPLAN	5
7.3 DETALJPLANER	5
7.4 KULTURHISTORISKT VÄRDEFULL MILJÖ	5
7.5 VÄRDEFULL NATURMILJÖ	6
7.6 KOMMUNALA BESLUT	6
8. TEKNISKA ANLÄGGNINGAR, LEDNINGAR	6
9. PLANKARTA OCH PLANÄNDRINGAR	7
BESTÄMMELSER SOM FÖRÄNDRAS	7
10. MILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	8
11. BEHOVSBEDÖMNING	9
12. GENOMFÖRANDEFRÅGOR	9
12.1 ORGANISATORISKA FRÅGOR	9
13. MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN	9

1. INLEDNING

Ändamålet för fastigheten Färgelanda prästgård 1:447 ska ändras från allmänt ändamål till bostadsändamål inom gällande detaljplan.

En ändring av en detaljplan kan användas för att anpassa en detaljplan till nya förhållanden och hålla den aktuell utan att genomföra hela den lämplighetsbedömning som görs vid upprättandet av en ny plan. Det finns i lagen ingen uttalad gräns för vad som kan göras inom ramen för ändring. Ändringen ska dock uppfylla plan- och bygglagens, PBL, krav på tydlighet och rymmas inom syftet för den ursprungliga detaljplanen. Det är kommunen som avgör om det är lämpligt att använda sig av ändring av detaljplan i ett enskilt fall. (Boverket kunskapsbanken).

2. HANDLINGAR

- Befintlig planbeskrivning
- Befintlig plankarta och bestämmelser
- Ny planbeskrivning för ändringen av fastighet 1:447
- Ny plankarta över planområdet inklistrad på befintlig plankarta
- Utredningar: Bilagor 10-1 till 10-4 om trafik, buller och barns skolväg

3. UPPDRAG ÄNDRING AV DETALJPLAN

Ändring av detaljplan tillämpas på befintliga detaljplaner där syftet fortfarande är aktuellt och där kommunerna anser det vara lämpligt i området.

4. PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Gällande detaljplan är byggnadsplan för del av Färgelanda samhälle 15-STY-2732.

Syftet med byggnadsplanen 15-STY-2732 från 1960-talet avseende Färgelanda stationssamhälle, var bland annat att möjliggöra en utbyggnad av radhusbebyggelse i markområdet sydost om kyrkan. Planområdets södra del utvidgades så att vägar och bebyggelse anpassades till det dåvarande sågverket.

Den aktuella fastigheten (1:447) i den gällande detaljplanen är reglerad till "Allmänt ändamål" med en högsta byggnadshöjd om 6 meter. Tidigare var det enbart offentliga organ som fick vara huvudman för en verksamhet inom A- Allmänt ändamål. Då det "Allmänna ändamålet" har utgått, samtidigt som det finns behov för bostäder i kommunen så kan användningsbestämmelsen ändras till Boende. Befintlig detaljplan rymmer också flera olika ändamål, bland annat Boende. Att ändra ändamålet från det nu ej aktuella Allmänna ändamålet är en marginell åtgärd som inte påverkar syftet med den befintliga planen.

Syftet med själva detaljplaneändringen är att tillåta bostadsändamål samtidigt som de kulturhistoriska värdena avseende f d skolbyggnad och den historiska miljön med tydligt avläsbart samband mellan kyrka och f d skolbyggnad säkerställs. Områdets luftiga och gröna karaktär ska bibehållas.

5. PLANPROCESSEN VID ÄNDRING AV DETALJPLAN

En ändring av en detaljplan kan användas för att anpassa en detaljplan till nya förhållanden och hålla den aktuell utan att genomföra hela den lämplighetsbedömning som görs vid upprättandet av en ny plan. Processen vid ett standardförfarande:

Planbesked - StartPM/ Beslut - Samråd – Granskning - Underrättelse granskning - Antagande – Laga kraft.

6. PLANOMRÅDET

6.1 LÄGE OCH AREAL

Planområdet är beläget centralt i Färgelanda tätort vid Kyrkvägen. Fastighetens areal är 2909 kvm och består av en fastighet. Befintliga byggnader har en boarea på 289 m² och en biarea på 138 m². Marknivån inom planområdet uppgår till ca 105 meter över havet. Markytan lutar mot sydväst. Hedekasvägen är belägen ca 100 m söder om fastigheten.

6.2 MARKÄGOFÖRHÅLLANDE

Fastigheten Färgelanda Prästgård 1:447 blev avstyckad från Färgelanda 1:2 år 2020.

Adressen är Kyrkvägen 6, 458 31 Färgelanda. Privat ägare. Den föreslagna detaljplaneändringen påverkar inte fastighetsindelningen.

7. TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

7.1 RIKSINTRESSEN

Området ligger inom riksintresse för kulturmiljövården, Valbodalen (P13), där kyrkor med omliggande miljöer utgör ett uttryck för riksintresset.

I samband med planering avseende förändringar som berör kulturmiljön ska aktuella värden i riksintresset beaktas. Kulturmiljön "Kring Färgelanda kyrka" är ett sådant område.

Riksintresse kulturmiljövård regleras enl. MB kap 3 § 6.

7.2 ÖVERSIKTSPLAN

Översiktsplanen för Färgelanda kommun, ÖP 14, vann laga kraft 2014-10-15. Översiktsplanen anger kommunens vision gällande den långsiktiga utvecklingen. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande men ska utgöra vägledning inför beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras.

Planområdet ligger inom ett område som i översiktsplanen är angett för allmänt ändamål.

Planförslaget avviker från intentionen som finns i översiktsplanen. Då ändamålet har utgått bedöms användningen "Boende" vara ett rimligt alternativ som inte påverkar översiktsplanens intentioner som helhet.

7.3 DETALJPLANER

Gällande detaljplan är byggnadsplan för del av Färgelanda samhälle 15-STY-2732 som vann laga kraft 1969.

7.4 KULTURHISTORISKT VÄRDEFULL MILJÖ

Kommunen har genom sitt kulturmiljöprogram (antaget av KF 2019-11-13 § 129, Laga kraft 2019-12-12) pekat ut området kring Färgelanda Kyrka som kulturhistoriskt värdefullt.

Den övergripande målsättningen med kulturmiljöprogrammet är bland annat:

- att bevara de kulturhistoriska värdena och den biologiska mångfalden i odlingslandskapet
- att bruka, bevara och förmedla kulturmiljön

BESKRIVNING

Intill kyrkan finns prästgården (1838, 1860-tal) och söder om kyrkogården är den tidigare "gamla" kyrkskolan belägen. Intill denna finns den ombyggda "nya kyrkskolan" samt ett välbevarat mindre bostadshus som tidigare var lärarbostäder (båda cirka 1930).

Det är den gamla kyrkskolan som ligger på den aktuella fastigheten 1:447. Byggnaden har en bevarad karaktär och ett historiskt värde som visar skolans tidigare nära koppling till kyrkan och som del av ett traditionellt sockencentrum med kyrka, prästgård och skola.

KULTURHISTORISK MOTIVERING ENLIGT KULTURMILJÖPROGRAMMET

Fastigheterna inom miljöavgränsningen tillskrivs i kulturmiljöprogrammet ett kulturhistoriskt värde som helhet och är representativa för sin tid och bebyggelsekategori. Bebyggelsens helhetsbild och karaktär är därför värd att bevara.

ATT TÄNKA PÅ INFÖR FRAMTIDA UTVECKLING

Utpekade byggnader och byggnadsmiljöer är särskilt värdefulla och får inte förvanskas. De skall vårdas och underhållas (PBL 8:13 och 8:14). Kopplingen mellan kyrka, prästgård och skolbyggnad måste fortsätta vara avläsbart i materialval, volym, proportioner och rumsbildning samt landskapsbild.

7.5 VÄRDEFULL NATURMILJÖ

Länsstyrelsen vill upplysa om att vara observant på artskyddet; grova träd och träd med hålrum är viktiga miljöer för många skyddsvärda arter, bland annat fladdermöss och ugglor.

Troligen klassas även några av träden inom aktuell fastighet som särskilt skyddsvärda.

7.6 KOMMUNALA BESLUT

Beslut om planbesked: Bygg och trafiknämnden beslutade 2020-09-17, BTN § 54 att upprätta en ny detaljplan för Fastigheten Färgelanda Prästgård 1:447 i centrala Färgelanda, Dnr 2020-161.

Beslut om samråd: Kommunstyrelsen godkände 2022-02-16 samrådsrådshandlingarna upprättade 2021-12-16; KS § 33 Dnr 2022/66.

8. TEKNISKA ANLÄGGNINGAR, LEDNINGAR

Fastigheten är ansluten till kommunalt vatten och spillvatten och har direkt utfart till allmän väg. Fastigheten är ej belastad med några servitut.

Ledningskollen Berörda ledningsägare	Svar
Ellevio AB	Inga ledningar
Färgelanda kommun, Fjärrvärme	Inga ledningar
IP-Only Networks AB	Inga ledningar
Skanova	Teleledning - karta
Trafikverket	Inga ledningar
Vattenfall Eldistribution	Karta visar endast servisledning från allmän väg
Västra Färgelanda fiber	Inga ledningar
Västvatten AB	VA-ledningar - karta
Östra Valbodalen Fiber	Inga ledningar

Hänsyn bör tas vid markarbeten i närheten av elledningar som finns på fastigheten i enlighet med Elsäkerhetsverkets starkströmsföreskrifter och ändringar i VA-förhållanden ska anmälas till huvudmannen för ledningarna.

9. PLANKARTA OCH PLANÄNDRINGAR

Vid ändring av detaljplan krävs i vanliga fall ingen ny plankarta. Utsnitt av detaljplan för aktuell fastighet limmas in på befintlig plankarta.

BESTÄMMELSER SOM FÖRÄNDRAS

Detta dokument är en komplettering till tidigare planbeskrivning. Endast de ändringar som redovisas i detta dokument är gällande.

KVARTERSMARK – PBL 4 kap. 5§

De tidigare bestämmelserna för kvartersmark A, har utgått som användbar bestämmelse och ersatts med beteckningen B, bostäder.

OMFATTNING – PBL 4 kap. 11§

Befintlig detaljplan medger 2 våningar med en maximal byggnadshöjd på 6 meter. Egenskapsbestämmelsen ändras från antal våningar till högsta totalhöjd 6 meter. För komplementbyggnader gäller en våning, max byggnadshöjd på 3 meter. Det ändras till en högsta totalhöjd på 4,5 meter. Ett tillägg till egenskapsbestämmelserna är att en taklutning mellan 25-35 grader införs. Komplementbyggnader måste underordna sig huvudbyggnaden.

h_1	4,5	Högsta totalhöjd är angivet värde i meter
h_2	6,0	Högsta totalhöjd är angivet värde i meter
α_1		Taklutningen ska vara mellan 25-35 grader
e_1	60,0	Största byggnadsarea är angivet värde i m ²
e_2	250,0	Största byggnadsarea är angivet värde i m ²

PLACERING – PBL 4 kap. 16§

Egenskapsbestämmelserna avseende utnyttjandegrad justeras så att komplementbyggnader kan byggas.

SKYDD AV KULTURVÄRDEN – PBL 4 kap. 16§

För att säkerställa kulturvärden enligt kulturmiljöprogrammet med den kulturhistoriska bygginventeringen har egenskapsbestämmelser för varsamhet införts.

k_1	Fönstrens storlek och placering i fasaden ska bevaras
k_2	Fasadens material ska vara trä

SKYDD AV NATURVÄRDEN – PBL 9 kap.12 §

n_1 Marklov krävs för fällning av träd med mer än 0,8 meter i diameter 1,3 meter över mark.

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Tidigare detaljplan pekade inte ut något u-område på fastigheten.

Genomförandetiden är 60 månader inom planändringsområdet och börjar gälla fr.o.m. laga kraft datum.

10. MILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET

Miljökvalitetsnormer är ett styrmedel för att kontrollera miljöpåverkan och berör främst luft, vatten och buller. Den föreslagna ändringen av detaljplanen bedöms inte ge upphov till betydande påverkan på miljökvalitetsnormerna då planändringen endast innebär en mindre justering av befintliga bestämmelser.

RISKER - ÖVERSVÄMNING:

Fastigheten ligger utanför områden med risk för översvämning (Klimatanpassningsplan Färgelanda kommun 2019-12-12, sid 11)

RISKER - BELASTNING PÅ TEKNISKA SYSTEM VID EXTREMVÄDER:

Fastigheten ligger högt i terräng och befintliga elledningar finns under mark.

RISKER - SKRED OCH RAS:

Fastigheten ligger till största del på berg (SGU, Jordartskarta 1:25 000–1:100 000). Skredrisk föreligger ej.

RISKER - NÄRHET TILL KOMMUNIKATIONSLEDER:

Alla vägar i Färgelanda kommun saknar förbud för farliga godstransporter.

Fastigheten ligger 100 m från väg nr 2081, Hedekasvägen, med en trafikbelastning 1790 ÅDT. Fara för olyckor med godstransporter bedöms inte utgöra något hinder för detaljplaneändringen.

MILJÖKVALITET - LUFT

På platsen finns inga mätningar gjorda på luftkvaliteten. De ämnen som mest bidrar till försämrad luftkvalitet i länets tätorter är kvävedioxid och partiklar (PM10) som skapas av fordonstrafiken. Då fastigheten befinner sig på en höjd ca 100 från Hedekasvägen (1790 antal fordon per dygn, år 2013), bedöms luftföroreningar inte utgöra någon fara. Föroreningar i utomhusluften ska understiga gränsvärdena i Miljökvalitetsnormen - SFS 2010:477, vilket de bedöms göra. Utredning 10:1 - Trafikutredning Avstånd till väg 2081, Hedekasvägen och utredning 10:2 - Trafikutredning ÅDT.

MILJÖKVALITET - VATTEN

Detaljplanen bedöms inte påverka miljökvalitetsnormen för vatten, SFS 2004:660

MILJÖKVALITET - BULLER

Då fastighetens placering är ca 100 m från Hedekasvägen med 1790 antal fordon per dygn (år 2013) och med en ekvivalentnivå utomhus vid fasad på ca 51 dB(A) bedöms buller inte utgöra något problem för boendemiljön. Utredning 10:3 - Trafikutredning Buller.

Boendemiljöernas bullernivåer skall ej överstiga:

- 30 dB(A) ekvivalentnivå inomhus
- 45 dB(A) maximalnivå inomhus nattetid
- 55 dB(A) ekvivalentnivå utomhus (vid fasad)
- 70 dB(A) maximalnivå vid uteplats i anslutning till bostad

BARN OCH UNGAS UTEMILJÖER

Tillgång till grönområden, utbud av lekplatser och ytor för spontanidrott är viktiga aspekter som ska beaktas i samhällsplaneringen; aktuell fastighet är omgiven av grönytor på tre sidor.

Tillgänglighet mellan bostad, skola och fritidsaktiviteter och att dessa miljöer är trygga och säkra är även viktiga aspekter. Barnens behov enligt Barnkonventionen anses vara tillgodosedda. Se utredning 10:4 - Barnperspektivet Skolvägar.

11. BEHOVSBEDÖMNING

Om genomförandet av en detaljplan antas medföra betydande miljöpåverkan ska en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas enligt 4 kap 34 § i Plan- och bygglagen (SFS 2010:900) och enligt 6 kap 11 § Miljöbalken (SFS 1998:808). Behovsbedömningen görs för att utreda om genomförandet av en detaljplan antas medföra betydande miljöpåverkan för vissa utpekade ändamål.

Inga miljömål, miljö kvalitetsnormer eller riksintresse påverkas negativt. Planen bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan och därmed erfordras ingen miljöbedömning.

12. GENOMFÖRANDEFRÅGOR

Här redovisas de organisatoriska, tekniska, ekonomiska och fastighetsrättsliga åtgärder som erfordras för ett samordnat och ändamålsenligt genomförande av ändring av detaljplanen. Genomförandebeskrivningen har ingen rättsverkan men ska vara vägledande vid genomförandet av detaljplan. Detaljplanens bindande föreskrifter framgår av plankartan och planbestämmelserna.

12.1 ORGANISATORISKA FRÅGOR

TIDPLAN

Planen hanteras med standardförfarande och ska efter samråd och granskning antas av kommunfullmäktige. Detaljplanen vinner laga kraft tre veckor efter att den antagits i kommunfullmäktige om den inte överklagas.

PRELIMINÄR TIDPLAN

Beslut om samråd, Kommunstyrelsen: februari 2022

Beslut om granskning, Kommunstyrelsen: juni 2022

Beslut om antagande, Kommunfullmäktige: december 2022

GENOMFÖRANDETID

Genomförandetiden är fem år (60 månader) och räknas från den dagen planändringen vunnit laga kraft. Under genomförandetiden har fastighetsägaren en garanterad byggrätt i enlighet med planändringen.

Om planändringen ersätts med en ny, ändras eller upphävs innan genomförandetiden har gått ut har fastighetsägaren rätt till ersättning av kommunen för den skada den lider. Efter genomförandetidens utgång fortsätter planen att gälla men kan då ersättas, ändras eller upphävas utan att fastighetsägaren har rätt till ersättning. 5 år bedöms som en rimlig tid, då åtgärderna för att omvandla fastigheten till Bostadsändamål är enkla att genomföra.

HUVUDMANNASKAP

Ändringen av detaljplanen innehåller ingen allmän platsmark. Planområdet består enbart av kvartersmark och fastighetsägaren ansvarar för samtliga åtgärder gällande byggande, drift och underhåll inom området.

13. MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

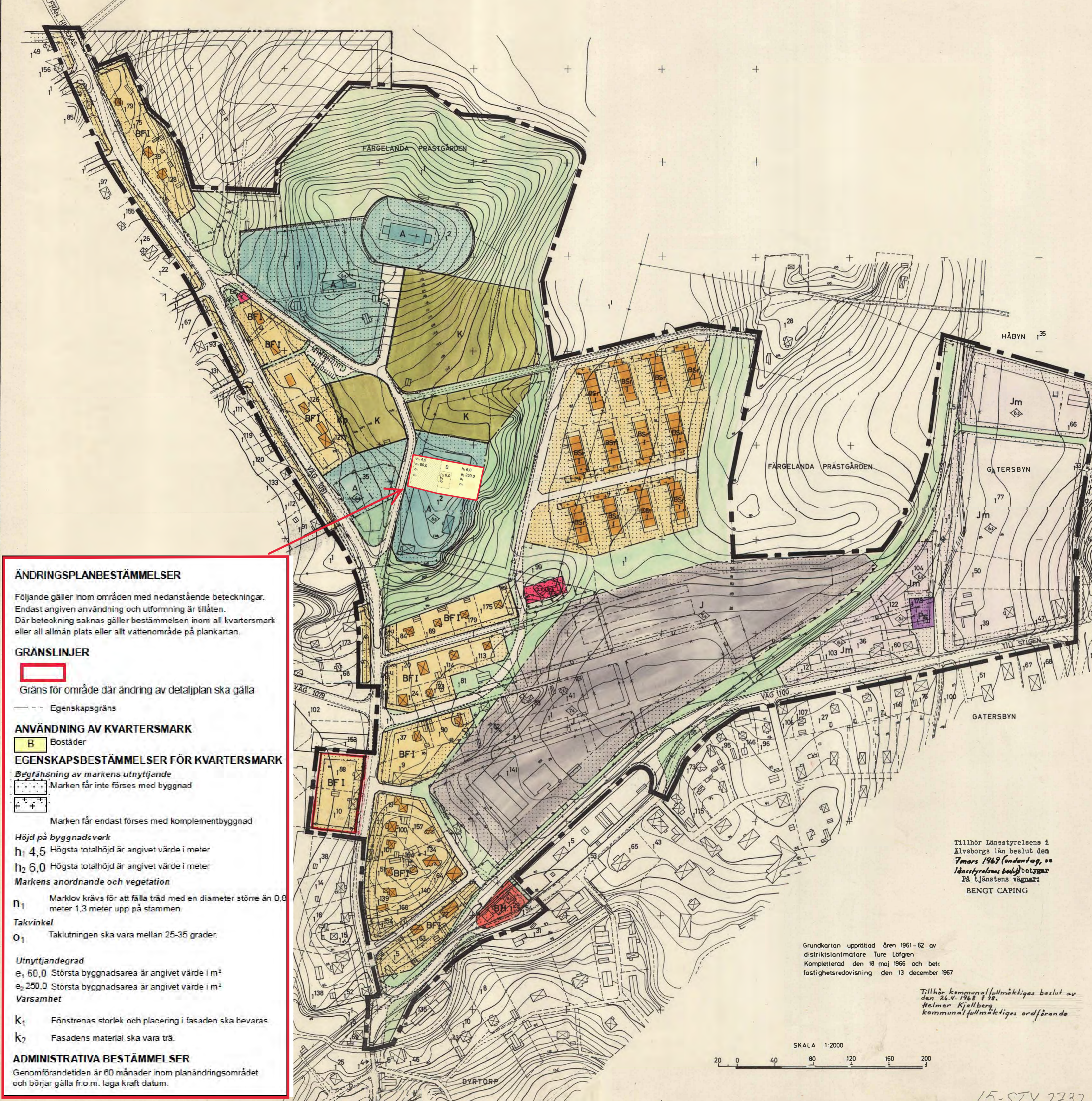
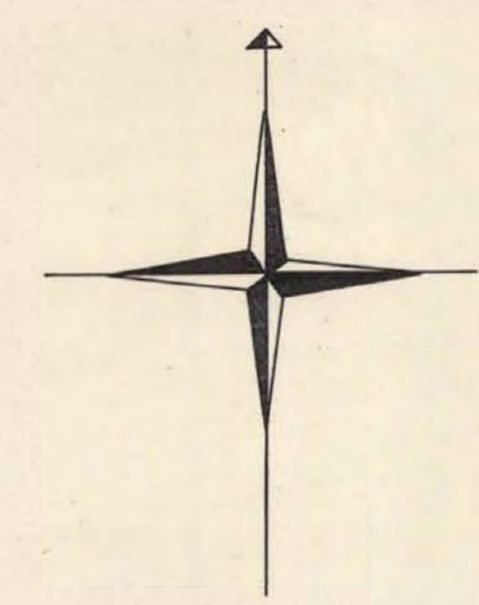
Ansvariga handläggare för ändringen av detaljplanen är Anna Lena Sörensson och Camilla Widekarr, sektor samhällsutveckling i Färgelanda kommun. I arbetet med framtagandet av detaljplanen har dessutom Ada Arenander och Allan Ahlman (kvalitetssäkring) Ateljé Arkitekten i Väst AB medverkat.

Färgelanda kommun, 4 november 2022

Bp 1 nr 2732

Kopia.

BETECKNINGAR

GRUNDKARTAN

- 00 00 Fastighetsbeteckning
- Fastighetsgräns
- Huvudbyggnad resp. uthus
- Väg
- Stödmur
- Häck
- Eledning
- Polygonpunkt
- Punkt i rutnät

BYGGNADSPANEKARTAN

GRÄNSER

- Linje belägen 4 m utanför det område planförslaget avser
- Gräns för område inom vilket gällande plan upphäves
- Gällande områdes- och bestämmelsegräns
- Väg- byggnadsmarks- och annan områdesgräns
- Särskild områdesgräns (anordnande av stängsel)
- Bestämmelsegräns
- Gränslinjer ej avsedda att fastställas

OMRÅDEN

ALLMÄN PLATS

- Vägmark
- Park st. plantering

BYGGNADSMARK

- A Område för allmänt ändamål
- B Område för bostadsändamål
- BH Område för bostads- och handelsändamål
- J Område för industriändamål
- Jm Område för småindustriändamål

SPECIALOMRÅDEN

- Es Område för transformatorstation
- K Område för begravningsändamål
- Ps Område för pumpstation

ÖVRIGA BETECKNINGAR

- Område för vilket gällande plan upphäves
- Mark som inte får bebyggas
- Mark för uthus och dyl.
- Mark där gravplatser ej får förekomma
- F, Sr Byggnadssätt
- I Antal våningar
- u Mark tillgänglig för underjordiska ledningar
- Byggnadshöjd
- J Länsstyrelsens beslut angiven gränslinje

ÄNDRINGSPLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom all kvartersmark eller all allmän plats eller allt vattenområde på plankartan.

GRÄNSLINJER

- Gräns för område där ändring av detaljplan ska gälla
- Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK

- B Bostäder

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

- Befästning av markens utnyttjande
- Marken får inte förses med byggnad
- Marken får endast förses med komplementbyggnad

Höjd på byggnadsverk

- h₁ 4,5 Högsta totalhöjd är angivet värde i meter
- h₂ 6,0 Högsta totalhöjd är angivet värde i meter

Markens anordnande och vegetation

- n₁ Marklov krävs för att fälla träd med en diameter större än 0,8 meter 1,3 meter upp på stammen.

Takvinkel

- O₁ Taklutningen ska vara mellan 25-35 grader.

Utnyttjandegrad

- e₁ 60,0 Största byggnadsarea är angivet värde i m²
- e₂ 250,0 Största byggnadsarea är angivet värde i m²

Varsamhet

- k₁ Fönstrenas storlek och placering i fasaden ska bevaras.
- k₂ Fasadens material ska vara trä.

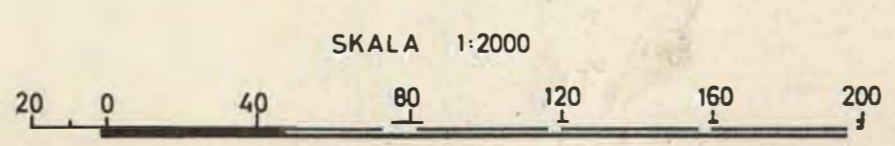
ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetiden är 80 månader inom planändringsområdet och börjar gälla fr.o.m. laga kraft datum.

Tillhör Länsstyrelsens i Älvsborgs län beslut den 7 mars 1969 (andantag, se Länsstyrelsens beslut) beträffande på tjänstens vägnar: BENGT CAPING

Grundkartan upprättad åren 1961-62 av distriktslantmätare Ture Löfgren. Kompletterad den 18 maj 1966 och betr. fastighetsredovisning den 13 december 1967

Tillhör kommunalfullmäktiges beslut av den 26.4.1968 i st. Helmar Kjellberg, kommunalfullmäktiges ordförande

Ändrade planbestämmelser se akt. 1439-1440

FÖRSLAG TILL ÄNDRING UTVIDGNING OCH UPPHÄVANDE AV BYGGNADSPÅN FÖR DEL AV FÄRGELANDA SAMHÄLLE

DEL AV FÄRGELANDA PRÄSTGÅRDEN 1 M.F.L. OMRÅDET HÖJDEN FÄRGELANDA SN OCH KN ÄLVSBOGERS LÄN

UPPRÄTTAT ÅREN 1966-68 AV BOHUSKOMMUNERNAS BYGGNADSKONTOR

UDDEVALLA DEN 12 JANUARI 1968 REV DEN 26 APRIL 1968

NILS RUSSBERG
ARKITEKT SAR

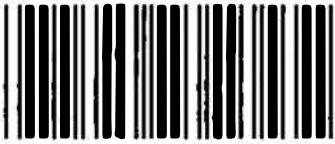
Dnr. P 5307:1

Kopians tillståndet i originalet bestyrkes; Vänerberg i landskapsstyrelsen den 15/1 & 19/2. Enligt uppgift av Vänerberg

15-STY-2732

Bp 1 nr 2732

Akt nr:

15 - STY - 2732

AU\$15-STY-2732

Ändrade
planbestämmelser
se akt. 1139-P40.....

Till akten hör
band
22 & 23 numrerade sidor
+ akt
1 " plan.
11 it

Bpl nr 2732

15-STY-2732

D.nr 19
Ink. 7 MRS 1969
till Älvsborgs läns
lantmäterikontor

Avskrift
BESLUT (efter anslag)

3

7.3.1969

IIIG2 45 68

Byggnadsnämnden i Färgelanda
kommun
450 60 FÄRGELANDA

Fastställelse av förslag till ändring, utvidgning och upphävande av byggnadsplan för del av Färgelanda samhälle (del av Färgelanda Prästgården 1:1 med flera, området Höjden) i Färgelanda kommun

---

Genom beslut 26.4.1968 antog kommunalfullmäktige i Färgelanda kommun ett förslag till ändring, utvidgning och upphävande av byggnadsplanen för ovan angivna område. Förslaget, som jämväl innehåller byggnadsplanebestämmelser, har uppgjorts av arkitekt SAR Nils Russberg, Uddevalla, under åren 1966 - 1968 och reviderats 26.4.1968 samt utmärkts på karta med tillhörande beskrivning.

Ifrågavarande byggnadsplaneförslag har för fastställelse underställts länsstyrelsens prövning.

Yttranden i ärendet har avgivits av - förutom andra - länsarkitekten och vägförvaltningen i länet.

Efter revidering av förslaget kvarstår anmärkningar från följande bolag och personer, som anmärker mot,

1. Aktiebolaget Färgelanda Sågverk, Färgelanda, ägare av fastigheterna Färgelanda Prästgården 1:81, 1:82, 1:114 och 1:141, dels, att befintlig utfartsväg i nordvästra delen av "sågverksområdet" föreslås utgå och dels, att förefintlig vattenbassäng delvis kommer att bli belägen utanför avsett industriområde;

2. Sigfrid Johansson, Färgelanda, ägare av fastigheten Färgelanda Prästgården 1:24, föreslagen vägsträckning söder om fastigheten;

3. Sven och Maj Ljungqvist, Färgelanda, ägare av fastigheten Färgelanda Prästgården 1:91, intrång på fastigheten, föranlett av att vägbanan föreslås breddad i avsikt att bereda plats för busshållplats;

4. Sven och Karin Hjort, Färgelanda, ägare av fastigheten Färgelanda Prästgården 1:77, att planerad sträckning av väg 1100 innebär ett onödigt intrång på fastigheten och

5. Anna Andersson, ägare av fastigheten Färgelanda Prästgården 1:88, och Albert och Lagerta Emanuelsson, ägare av fastigheten Färgelanda Prästgården 1:10, att planerad breddning av väg 1081 skulle innebära att "ingången" till fastigheten skulle bli "obrukbar", varjämte

6. Arne Jacobsson, Elna Jacobsson, Hans och Signe Noaksson, alla i Färgelanda och ägare av andelsfastigheter Gatersbyn 1:9 och 1:13 & samfällighet för 1 mtl Gatersbyn nr 1 (litt a), yrkar, att byggnadsplaneförslaget icke fastställs, "innan frågan om vilka samfälligheter som ingår i 1 mtl Gatersbyn blivit utredd".

Länsarkitekten föreslår i sitt yttrande, att fastigheterna Färgelanda Prästgården 1:10 och 1:88 - frånsett den mindre del, som eventuellt erfordras för breddning av väg 1081 - undantages från fastställelse samt att förordnande om nybyggnadsförbud enligt 109 § byggnadslagen utfärdas för det undantagna området. I övrigt tillstyrker länsarkitekten förslaget.

Vad först angår de under 1 - 5 punkterna härovan redovisade anmärkningarna, finner länsstyrelsen dessa icke vara av sådan beskaffenhet, att de bör hindra förslagets fastställelse.

Vidkommande därefter det under sjätte punkten framställda yrkandet finner länsstyrelsen - med hänsyn till att stadgandet i 17 § 4 mom byggnadsstadgan iakttagits vid förslaget utställande - detsamma icke innebära hinder mot förslaget fastställelse.

På grund av vad sålunda upptagits fastställer länsstyrelsen, med stöd av 108 § första och tredje styckena byggnadslagen, det underställda planförslaget; dock att från fastställelse undantages det på byggnadsplanekartan numera med röd heldragen linje angivna området.

Med stöd av 109 § tredje stycket nyssnämnda lag meddelar länsstyrelsen förbud att utan länsstyrelsens tillstånd utföra nybyggnad inom det här ovan angivna undantagna området att gälla, till dess nytt förslag till ändring av byggnadsplanen för området blivit upprättat och i vederbörlig ordning fastställt; dock längst till och med 28.2.1970.

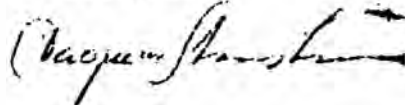
Besvär över detta beslut må anföras hos Kungl Maj:t. Besvären skall vid äventyr av talans förlust ha inkommit till kommunikationsdepartementet, såvitt avser fastställelse av förslaget, inom tre veckor härefter och såvitt avser beslutet i övrigt, inom tre veckor - för menighet inom fem veckor - från delfåendet.

På länsstyrelsens vägnar:

Åke A Lindberg

Bengt Caping

Bestyrkes:

BW

22. 63.

Dnr P 5307:1

42 45 68

Förslag till ändring,
utvidgning och upphävande av
byggnadsplan för del av

FÄRGELANDA SAMHÄLLE

fastigheten Färgelanda Prästgården 1¹ m.fl.,
området Höjden
i Färgelanda socken och kommun,
Älvsborgs län.

Upprättat år 1966 - 68 av
Bohuskommunernas Byggnadskontor

_____

BESKRIVNING

_____

LÄNSLANTMÄTERIKONTORET
Älvsborgs län

Ink 16. 06. 70

..... Dnr.....

Bil. nr..... till kommunalfullm.
protokoll den 11/11 19... S....

Helmer Kjellberg

Tillhör Länsstyrelsens i
Älvsborgs län beslut den
7 mars 1969

;betygar

På tjänstens vägnar:

Bengt Carling
BENGT CARLING

Planförslaget omfattar ett område, som i väster avgränsas av väg nr 1081 till Hedekas och i söder av väg nr 1100 till Stigen. I öster angränsar förslaget till väg nr 172 och i norr till huvudsakligen obebyggd mark. Förslaget omfattar c:a 40 ha.

För planområdet gäller byggnadsplan fastställd den 10.10 1935 samt ändringar därav fastställda den 19.4 1941, den 11.8 1954 och den 24.7 1962. I öster och sydost angränsar ändringar fastställda den 13.2 1964 resp. den 13.11 1967. I väster angränsar en planändring för skolområdet fastställd den 2.10 1967. För den icke planlagda marken norr om planområdet gäller utomplansbestämmelser fastställda den 2.5 1963.

Föreliggande planförslag har upprättats för att möjliggöra utbyggnad av ett markområde sydost om kyrkan, avsett för radhusbebyggelse. En utvidgning av den i planområdets södra del belägna sågverksindustrin har aktualiserat en omarbetning av gällande plan liksom en planerad omläggning av väg nr 1100. I planområdets västra del har från vägförvaltningen framförts önskemål om en breddning av vägområdet för väg nr 1081.

2.

Sydost om kyrkan redovisas enligt planförslaget en utvidgning av gällande plan omfattande ett område om c:a 6 ha och avsett för bostadsändamål. Då området är centralt beläget och relativt plant föreslås bebyggelsen ske i form av radhus. Förslaget redovisar ett 60-tal lägenheter. Körtrafiken från området ansluter i sydväst till väg nr 1081.

Sågverket som periodvis sysselsätter c:a 40 personer utgör samhällets största industri. Då virkestransporterna under tjällossningsperioden måste upphöra, har ej driften kunnat upprätthållas under hela året. Genom markförvärv nordost om sågverket ges nu möjligheter att anlägga erforderliga virkesmagasin.

Ändringsförslaget redovisar en utökning av industriområdet åt norr och nordost. Utvidgningen berör mark som enligt gällande plan avses för bl.a. bostadsändamål och allmänt ändamål. Körtrafiken från sågverket anslutes i söder till väg nr 1100 som föreslås flyttad till f.d. järnvägsområdet, på en sträcka av c:a 400 meters längd.

Planförslaget redovisar även en ändring beträffande byggnadsmarken mellan väg 1100 och f.d. Lelångenbanan. Området som inrymmer bl.a. bensinstation och lastbilscentral föreslås i sin helhet att användas för småindustriändamål. För befintlig vattenpumpstation avsättes ett specialområde. Angränsande väg flyttas i sin norra del åt väster till område som enligt gällande plan avses för järnvägsändamål.

För väg 1081 i planområdets västra del har vägområdet breddats till 15 meter för att möjliggöra anordnandet av gångbanor. Samtidigt redovisas en utökning av förgårdsmarken mot allmänna vägen. Befintliga hus som härigenom kommer att bli belägna inom mark som ej får bebyggas är, utom beträffande tre hus, redan i gällande plan belägna på sådan mark. Viss inskränkning av byggnadsrätten har föreslagits även inom de områden för allmänt ändamål som redovisas i planförslagets norra del.

Nordväst om kyrkan föreslås att viss del av gällande byggnadsplan upphäves. Området ligger 5 - 10 meter lägre än angränsande byggnadsmark och anslutning till samhällets ledningsnät kräver pumpanläggning och kostsamma ledningsdragningar. En exploatering av denna del har ansetts böra ske i samband med angränsande mark i öster för vilken byggnadsplanen tidigare upphävts. Då kommunen förfogar över mark med mer centralt läge har ifrågavarande område ansetts böra sparas för

framtida behov. Genom upphävande av gällande plan kan byggnadsnämnden förhindra tillkomsten av bebyggelse och fastighetsbildningar som försvårar en framtida planläggning.

Anläggningar för vatten- och avlopp finnes inom de tidigare exploaterade delarna av planområdet. Beträffande radhusområdet har principförslag upprättats av kommunen.

För planförslaget erforderlig grundkarta har upprättats åren 1961 - 62 och kompletterats år 1966 av distriktslantmätare Ture Löfgren.

Redogörelse för samråd

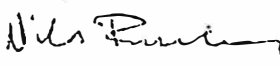
Under tiden för planförslagets upprättande har samråd ägt rum med länsarkitekten, länsingenjören, landsantikvarien, länsbostadsdirektören, vägförvaltningen, kyrkorådet och representanter för kommunen. De synpunkter som därvid framförts har beaktats och inarbetats i förslaget.

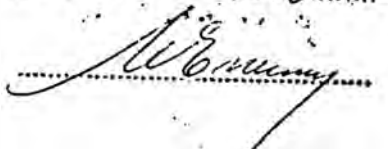
Uddevalla den 12 januari 1968

Nils Russberg
arkitekt SAR

Förslaget har reviderats den 26 april 1968, varvid beteckningen för fastigheten Färgelanda Prästgården 1²⁹ har ändrats från H till BH för att medgiva inredande även för bostadsändamål. Dessutom har gränslinjen mellan parkområde och gata söder om fastigheten Färgelanda Prästgård 1⁹ förskjutits c:a 30 m österut. Ändringarna har utförts med anledning av skrivelser som inkommit under utställningstiden.

Uddevalla den 26 april 1968

Nils Russberg
arkitekt SAR

15-6-17-20

22. 03.

D nr P 5307:1

424568

Förslag till ändring,
utvidgning och upphävande av
byggnadsplan för del av

FÄRGELANDA SAMHÄLLE

fastigheten Färgelanda Prästgården 1¹ m.fl.,
området Höjden
i Färgelanda socken och kommun,
Älvsborgs län.

Tillhör Länsstyrelsens i
Älvsborgs län beslut den
7 mars 1969

; betygar

På tjänstens vägnar:

Bengt Cäppling
BENGT CÄPLING

Upprättat år 1966 - 68 av
Bohuskommunernas Byggnadskontor

Bil. nr. .... III kommunalfullm.
protokoll den 7/1 1969, §....

Helmer Kjellberg

 BESTÄMMELSER

---

§ 1

Byggnadsplaneområdets användningMom. 1 Byggnadsmark

- a) Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.
- b) Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål.
- c) Med BH betecknat område får användas endast för bostads- och handelsändamål.
- d) Med J betecknat område får användas endast för industriändamål av sådan beskaffenhet att närboende ej vållas olägenheter med hänsyn till sundhet, brandsäkerhet och trevnad. Bostäder får dock anordnas i den utsträckning som fordras för tillsyn och bevakning av anläggning inom området.

- e) Med Jm betecknat område får användas endast för småindustri-ändamål av sådan beskaffenhet att närboende ej vållas olägenheter med hänsyn till sundhet, brandsäkerhet och trevnad. Bostäder få dock anordnas i den utsträckning som fordras för tillsyn och bevakning av anläggning inom området.

Mom. 2 Specialområden

- a) Med Es betecknat område får användas endast för transformatorstation och därmed samhörigt ändamål.
- b) Med Ps betecknat område får användas endast för vattenpumpstation.
- c) Med K betecknat område får användas endast för begravningsändamål.

§ 2

Mark som icke eller i endast mindre omfattning får bebyggas

- Mom. 1 Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.
- Mom. 2 Med korsprickning betecknad mark får bebyggas endast med uthus, garage och dylika mindre gårdsbyggnader.
- Mom. 3 Med Kp och punktprickning betecknat kyrkogårdsområde får icke bebyggas, ej heller får där anordnas nya gravplatser.

§ 3

Särskilda föreskrifter angående områden för ledningar

Å med u betecknad mark får icke vidtagas anordningar som hindrar framdragande eller underhåll av underjordiska allmänna ledningar.

§ 4

Byggnadssätt

- Mom. 1 Med Sr betecknat område får bebyggas endast med radhus.
- Mom. 2 Med F betecknat område får bebyggas endast med hus som uppföras fristående.

§ 5

Bebyggelsens omfattning

- Mom. 1 Å tomtplats som omfattar med F betecknat område får endast en huvudbyggnad och ett uthus uppföras. Med uthus förstås här även med huvudbyggnad sammanbyggd garage- och förrådsdel, ej innehållande bostadsrum.
- Mom. 2 Å tomtplats som omfattar med F betecknat område får högst 200 m² bebyggas.

§ 6

Våningsantal

Å med I betecknat område får byggnad uppföras med högst en våning.

§ 7

Byggnads höjd

- Mom. 1 Å med I betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än 4,4 meter.
- Mom. 2 Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter som siffran anger.

§ 8

Anordnande av stängsel i visst fall

I områdesgräns som betecknats med streckad eller heldragen linje försedd med fyllda trianglar skall med hänsyn till trafiksäkerheten fastighet förses med stängsel, vari ej får anordnas öppning som medger körförbindelse med väg.

Uddevalla den 12 januari 1968

Nils Russberg
Nils Russberg
arkitekt SAR

Reviderade den 26 april 1968

Nils Russberg
Nils Russberg
arkitekt SAR

ATT DENNA TÄNDRITTA BOKSÄT ÅTER-
GIVS DEN 15 JUNI 1970
DESS HESSET VÄNERSBERG I
LANDEXAMINER DEN 15 JUNI 1970
PÅ TJÄNSTENS VÄGNAR

KSAU § 130   Dnr 2022/364
Beslut angående försäljning av Kyrkskolan - Färgelanda Prästgård 1:312

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att ett förslag till beslut ska tas fram angående försäljning av Kyrkskolan - Färgelanda Prästgård 1:312. Beslutsförslaget med underlag ska lyftas till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsens arbetsutskott lämnar inget eget beslutsförslag till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Sektor Samhällsutveckling har tidigare fått i uppdrag att avyttra ”Kyrkskolan”, Färgelanda Prästgård 1:312.

Fastigheten är centralt belägen i Färgelanda tätort, mitt emellan kommunhuset, kyrkan och centrumhuset. Byggnaden är hög belägen och syns från samhällets centrum. Läget är strategiskt.

På fastigheten finns den gamla kyrkskolan som är uppförd kring cirka 1930, samt den låga enplans byggnaden som är uppförd 1973. Totalt cirka 820 kvm lokalyta. För närvarande är större delen av den låga byggnaden uthyrd (internt) till sektor omsorg och Familjebehandlingsteamet.

Under hösten påbörjades arbetet med försäljning och fastigheten har annonserats på Hemnet.se. Efter avslutat budgivning finns nu en tilltänkt köpare. Villkoret för att försäljningen ska godkännas är KF beslutar att godkänna försäljningen.

Beslutet skickas till

Samhällsutvecklingschef

Sektor samhällsutveckling
Sektorchef Samhällsutveckling
Iris Zell
0528-567 524
Iris.zell@fargelanda.se

Kommunfullmäktige

Avyttrande av fastigheten Färgelanda Prästgård 1:312, Kyrkskolan

Beslutsförslag

1. Kommunfullmäktige avyttrar fastigheten Färgelanda Prästgård 1:312 för en köpeskilling om 1 400 000 SEK.
2. Kommunfullmäktige ger samhällsutvecklingschef delegation att underteckna erforderliga handlingar och ingå erforderliga avtal för avyttringens fortsatta genomförande.

Ärendebeskrivning

Sektor Samhällsutveckling har tidigare fått i uppdrag att avyttra ”Kyrkskolan”, Färgelanda Prästgård 1:312.

Fastigheten är centralt belägen i Färgelanda tätort, mitt emellan kommunhuset, kyrkan och centrumhuset. Byggnaden är högt belägen och syns från samhällets centrum.

På fastigheten finns den gamla kyrkskolan som är uppförd kring år 1930, samt den låga enplans byggnaden som är uppförd år 1973. Totalt cirka 820 kvm lokalyta. För närvarande är större delen av den låga byggnaden uthyrd (internt) till sektor vård och omsorg. I den äldre skolbyggnaden nyttjas entréplan av AMI, de nyttjar lokalen med köket och rummen i anslutning till det, den andra delen av entréplan används av kommunfotografen.

På övervåningen finns det två lektionssalar, den ena är tom och den andra hyrs av Färgelanda scoutkår.

I källarplanet finns förrådsutrymmen som hyrs av Scouterna, teknikrum samt ett förråd för kommunens möbler som återbrukas internt.

Enligt tidigare ovan nämnt uppdrag till sektor Samhällsutveckling påbörjades åtgärder för att inleda försäljningen. Två olika mäklare tillfrågades vad gällande arvode och värdering av fastigheten. Mäklararvode som offererades var båda cirka 70 000 kr. Värderingarna hade ett spann på 1 200 000 – 1 500 000 kr. Sektor samhällsutveckling gjorde en egen bedömning av marknadsvärde och det var 2 000 000 – 2 500 000 kr.

Det föranledde till annonsering på Hemnet via fastighetsmäklare och efter visningar och budgivning var ovanstående den högstbjudande. Annonseringen låg ute på Hemnet.se mellan 23/9 – 7/11, totalt har 8 visningar genomförts, 13 intressenter varav 4 har lagt bud.

Vid en försäljning kommer sektor vård och omsorg (öppenvårdsenheten) stå utan för verksamheten anpassade lokaler. Detta innebär initialt att verksamheten är tvungen att hyra in sig i ändamålsenliga lokaler (befintliga lokaler i Kyrkskolan), i avvaktan på att arbetet med att iordningställa lämpliga lokaler för öppenvårdsenheten på Furåsen.

Ett nytt hyreskontrakt upprättas med köparen till marknadsmässig hyressättning, uppskattningsvis 900–1000 kr/m² (265 500 - 295 000 kr/år). Dialog mellan säljare och köpare pågår.

Ovanstående hyreskostnader finns ej budgeterade i 2023 års detaljbudget för sektor omsorg.

Det är av största vikt att öppenvårdsenheten fortsättningsvis har kvar de nuvarande lokaler i den låga byggnaden då dessa är anpassade utifrån verksamhetens behov och är tillgänglighetsanpassade.

Köpekontrakt tecknas eventuellt i förväg men dess giltighet villkoras av att kommunfullmäktige beslutar om avyttring.

Iris Zell
Sektorchef Samhällsutveckling

Johan Lundh
Sektorchef omsorg

Beslutet skickas till:

Samhällsutvecklingschefen

KSAU § 121   Dnr 2022/387
**Godkännande av taxa för tillsyn enligt lagen om
sprängämnesprekursorer**

Kommunstyrelsens arbetsutskottförslag

Kommunfullmäktige godkänner direktionens förslag till taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer för Dalslands Miljö- och energiförbund för 2023, att gälla från och med 1 januari 2023.

Ärendebeskrivning

Taxan överensstämmer med nu gällande taxekonstruktion.

Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbund har den 6 oktober 2022 (§ 31) beslutat att rekommendera kommunfullmäktige i medlemskommunerna att fastställa förslag till taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer att gälla från och med 1 januari 2023.

Beslutsunderlag

Dalslands Miljö- och Energinämnds beslut 25 augusti 2022 § 74
Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbunds beslut 6 oktober 2022 § 31
Förslag Taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer
Beslutet skickas till

DMEF
Samhällsutvecklingschef
Ekonomichef

Ekonomiavdelningen
Ekonomichef
Kristina Olsson
0528-567107
kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

**Godkännande av taxa 2023 för tillsyn enligt lagen om
sprängämnesprekursorer, Dalslands Miljö- och Energiförbund
(DMEF)**

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige godkänner direktionens förslag till taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer för Dalslands Miljö- och energiförbund för 2023, att gälla från och med 1 januari 2023.

Ärendebeskrivning

Taxan överensstämmer med nu gällande taxekonstruktion.

Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbund har den 6 oktober 2022 (§ 31) beslutat att rekommendera kommunfullmäktige i medlemskommunerna att fastställa förslag till taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer att gälla från och med 1 januari 2023.

Katrin Siverby
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Beslutsunderlag:

Dalslands Miljö- och Energinämnds beslut 25 augusti 2022 § 74
Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbunds beslut 6 oktober 2022 § 31

Förslag Taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer

Beslutet skickas till:

DMEF
Samhällsutvecklingschef
Ekonomichef

Sammanträdesdatum

2022-10-06

DMEF § 31

Dnr 2022/566.ADM

Taxa sprängämnesprekursorer 2023

Direktionens beslut

Direktionen rekommenderar kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att:

Fastställa förslag till taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer att gälla från och med 1 januari 2023.

Reservationer

Michael Melby (S), Ulla Börjesson (S), Per-Erik Norlin (S) och Per Eriksson (S) reserverar sig till förmån för förvaltningens förslag.

Ärendebeskrivning

Taxan överensstämmer med nu gällande taxekonstruktion.

Yrkanden

1. Ordförande Morgan E Andersson (C) yrkar på oförändrad timtaxa.
2. Michael Melby (S) yrkar på bifall till förvaltningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det finns två förslag:

1. Miljö- och energinämndens tillika Morgan E Anderssons (C) förslag.
2. Förvaltningens förslag tillika Michael Melbys (S) förslag.

Ordföranden ställer proposition på förslagen och finner att direktionen beslutar i enlighet med Miljö- och energinämndens tillika Morgan E Anderssons (C) förslag.

Beredning:

Presidium 2022-09-28

Miljö- och energinämnden 2022-08-25, §74

Förbundschefens och biträdande miljöchefens tjänsteskrivelse

Expedieras:

KF Bengtsfors kommun

KF Dals-Eds kommun

KF Färgelanda kommun

KF Melleruds kommun

Sammanträdesdatum

2022-08-25

DMEN § 74

Dnr 2022/566.ADM

Fastställande av taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer, Dalslands miljö- och energinämnd

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd föreslår Dalslands miljö- och energiförbunds direktion att besluta att rekommendera kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att:

- Fastställa förslag till taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer att gälla från och med 1 januari 2023.

Ärendebeskrivning

Taxan avseende tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer har uppdaterats.

Taxebestämmelserna har nu kompletterats med en paragraf (§ 5) gällande möjligheten att indexuppräknas timavgiften, samt en ändring från nedlagd till påbörjad halvtimme handläggningstid (§ 7).

Yrkanden:

Jan Öhman (M) och Lars Nilsson (S) yrkar på att hela § 5 gällande möjligheten att indexuppräknas timavgiften stryks ur taxebestämmelserna.

Jörgen Eriksson (KiM) yrkar på att inte ändra § 7 från faktisk nedlagd tid till påbörjad halvtimme handläggningstid.

Ordförandesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-08-25

Fort § 74

Propositionsordning 1

Ordföranden finner att det finns 3 förslag:

- Tjänstemannaförslaget med ny paragraf 5 gällande möjligheten att indexuppräknas timavgiften samt ändring från nedlagd till påbörjad halvtimme handläggningstid (§ 7).
- Jan Öhman (M) och Lars Nilssons (S) förslag att stryka § 5
- Jörgen Erikssons (KiM) förslag att avgift tas ut för faktisk nedlagd handläggningstid, ej för påbörjad halvtimme (§ 7).

Nämnden godkänner att tjänstemannaförslaget är huvudförslag.

Propositionsordning 2

Ordföranden ställer proposition på tjänstemannaförslaget med ny § 5 och Jan Öhman (M) och Lars Nilssons (S) förslag att stryka förslaget med ny § 5 och finner att nämnden beslutar i enlighet med Jan Öhman (M) och Lars Nilssons (S) förslag.

Propositionsordning 3

Ordföranden ställer proposition på tjänstemannaförslaget med ny lydelse i § 7 och Jörgen Erikssons (KiM) förslag att ha kvar lydelsen att avgift tas ut för faktisk nedlagd handläggningstid och finner att nämnden beslutar i enlighet med Jörgen Erikssons (KiM) förslag.

Beredning:

Presidium 2022-08-11

Förbundschefens förslag till beslut

Expedieras:

Direktionen

Ordförandesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Dalsslands Miljö
& Energiförbund

Taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer

Fastställt av Kommunfullmäktige i:

- Bengtssfors kommun 2022-xx-xx, § xx
- Dals-Eds kommun 2022-xx-xx, § xx
- Färgelanda kommun 2022-xx-xx, § xx
- Melleruds kommun 2022-xx-xx, § xx

TAXA FÖR TILLSYN ENLIGT LAGEN OM SPRÄNGÄMNESPREKURSORER

Dalslands miljö- och energiförbunds taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer.

Taxan är reviderad av Dalslands miljö- & energinämnd 2022-08-25, § 74 och antagen av Dalslands miljö- och energiförbund 2022-xx-xx, § xx

Fastställda av Kommunfullmäktige i:

- Bengtsfors kommun 2022-xx-xx, § xx
- Dals-Eds kommun 2022-xx-xx, § xx
- Färgelanda kommun 2022-xx-xx, § xx
- Melleruds kommun 2022-xx-xx, § xx

Innehåll

DALSLANDS MILJÖ- OCH ENERGIFÖRBUNDS TAXA FÖR TILLSYN ENLIGT LAGEN OM SPRÄNGÄMNESPREKURSORER	3
Inledande bestämmelser	3
Timavgift	3
Avgifter för tillsyn	4
Nedsättning av avgift.....	4
Betaling av avgift.....	4
Överklagande.....	4
Taxans ikrafträdande	4

ARBETSMATERIAL

DALSLANDS MILJÖ- OCH ENERGIFÖRBUNDS TAXA FÖR TILLSYN ENLIGT LAGEN OM SPRÄNGÄMNESPREKURSORER

Meddelad med stöd av 11 § lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer.

Inledande bestämmelser

- 1 § Denna taxa gäller avgifter för Dalslands miljö-och energiförbunds kostnader för tillsyn enligt lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 98/2013 av den 15 januari 2013 om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer.
- 2 § Avgiftsskyldiga är de som är ekonomiska aktörer enligt förordningen om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer och som tillhandahåller sprängämnesprekursorer till enskilda.
- 3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för:
1. Tillsyn som sker med anledning av klagomål som är obefogat,
  2. Handläggning som föranleds av en överklagan av miljö-och energinämndens beslut.
  3. Upprättande av ansökan om utdömande av vite.
- 4 § Beslut om avgift eller om nedsättning eller efterskänkning av avgiften fattas av Dalslands miljö- och energinämnd.

Timavgift

- 5 § Vid tillämpning av denna taxa är timavgiften handläggningkostnaden per hel timme handläggningstid **XXXX** kr.

- (7) 6 §** I de fall timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid miljö- och energinämnden har använt för handläggning och andra åtgärder i ärendet såsom inläsning av ärendet,

kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, restid provtagning och kontroller i övrigt, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut. I handläggningstiden ska inte räknas in sådan restid som vid ett och samma restillfälle (tur- och returresa) överstiger 30 minuter.

Avgift tas ut för varje halv timme faktisk nedlagd handläggningstid. Om den sammanlagda handläggningstiden understiger en halvtimme per år tas ingen timavgift ut. För inspektioner, mätningar, och andra kontroller som utförs vardagar mellan 19:00 och 07:00 lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar tas avgift ut med en 1,5 gånger ordinarie timavgift.

Avgifter för tillsyn

- 7 § Avgifter för tillsyn ska betalas i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan.

Nedsättning av avgift

- 8 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art, omfattning, tillsynsbehov, nedlagd handläggningstid och övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa i ett enskilt fall sättas ner eller efterskänkas.

Betalning av avgift

- 9 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Dalslands miljö- och energinämnd. Betalning ska ske inom tid som anges i beslut om avgift eller i faktura.

Överklagande

- 10 § Av 17 § lagen om sprängämnesprekursorer följer att beslut om avgift kan överklagas hos länsstyrelsen.

Taxans ikraftträdande

- 11 § Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2023. I ärenden som rör anmälningar tillämpas taxan på ärenden som kommer in efter denna dag.

KSAU § 104   Dnr 2022/236
Antagande av ny arbetsordning för kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige antar ”Arbetsordning Kommunfullmäktige” enligt förvaltningens förslag daterat 2022-10-27 att gälla från och med 2023-01-01. Samtidigt upphör nu gällande arbetsordning samt ”Regler för Allmänhetens frågestund vid kommunfullmäktigesammanträden i Färgelanda kommun” (KF 2015-12-16, § 165).

Avstår från att delta i beslut

Linda Jansson (M) avstår från att delta i beslut och kommer att återkomma med yrkanden till kommunstyrelsens sammanträde.

Yrkande

Ulla Börjesson (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Ärendebeskrivning

I samband med mandatperiodskifte är det brukligt att se över arbetsordningar, reglementen och liknande. Så har också skett avseende fullmäktiges arbetsordning.

Översynen har gjorts med utgångspunkt från gällande lagstiftning samt Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) underlag för arbetsordningar (daterad januari 2021).

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse kommunchef ”*antagande av arbetsordning för fullmäktige*”, 2022-07-05

Arbetsordning kommunfullmäktige utkast, 2022-10-27

SKR:s underlag för arbetsordning för fullmäktige (daterad januari 2021)

Beslutet skickas till

Alla nämnder
Kommunledningsgruppen
Nämndsekreterare

Kommunledningskontoret
Kommunchef
Katrín Siverby
0528-56 71 20
katrin.siverby@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Antagande av arbetsordning för kommunfullmäktige

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige antar ”Arbetsordning Kommunfullmäktige” enligt förvaltningens förslag daterat 2022-10-27 att gälla från och med 2023-01-01. Samtidigt upphör nu gällande arbetsordning samt ”Regler för Allmänhetens frågestund vid kommunfullmäktigesammanträden i Färgelanda kommun” (KF 2015-12-16, § 165).

Ärendebeskrivning

I samband med mandatperiodskifte är det brukligt att se över arbetsordningar, reglementen och liknande. Så har också skett avseende fullmäktiges arbetsordning.

Översynen har gjorts med utgångspunkt från gällande lagstiftning samt Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) underlag för arbetsordningar (daterad januari 2021).

Genom översynen har de regler avseende ”allmänhetens frågestund”, som tidigare fanns i ett särskilt dokument lyfts in i arbetsordningen. Vidare har avsnitt rörande webbsändning och protokollsanteckningar lagts in. I övrigt har anpassning gjorts i förhållande till gängse rutiner i kommunen.

Katrín Siverby
Kommunchef

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse kommunchef ”*antagande av arbetsordning för fullmäktige*”, 2022-07-05

Arbetsordning kommunfullmäktige utkast, 2022-10-27

SKR:s underlag för arbetsordning för fullmäktige (daterad januari 2021)

Beslutet skickas till:

Alla nämnder
Kommunledningsgruppen

Nämndsekreterare

Arbetsordning

Kommunfullmäktige

Dnr: 2022/236

Antagen av kommunfullmäktige 2022-xx-xx, § x

Innehållsförteckning

Antalet ledamöter	4
Presidium	4
Interimsordförande (ålderspresident).....	4
Fyllnadsval till presidiet m.m.	4
Upphörande av uppdraget.....	5
Tid för sammanträdena.....	5
Extra sammanträde	5
Ändringar i sammanträdesordningen	5
Plats för sammanträde	5
Placeringsordning	6
Webbsändning.....	6
Deltagande på distans	6
Tillkännagivande av sammanträdena.....	6
Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde.....	7
Ärenden och handlingar till sammanträde	7
Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare	8
Upprop	8
Protokolljusterare	8
Turordning för handläggning av ärendena.....	9
Yttranderätt vid sammanträdena	9
Talarordning och ordning vid sammanträdena	10
Yrkanden	11
Deltagande i beslut.....	11
Omröstningar	11
Motioner.....	12
Företagens initiativrätt.....	12
Interpellationer.....	12
Frågor	13
Beredning av ärenden.....	13
Återredovisning från nämnderna	14
Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning	14
Beredning av revisorernas budget	14
Val- och arvodesberedning	14
Justering av protokollet.....	15
Reservation.....	15
Protokollsanteckning (skriftligt meningsyttrande)	15
Expediering och publicering.....	16
Allmänhetens frågestund	16
Särskilda fullmäktigeberedningar	17

Dokumenttyp Arbetsordning	Dokumentnamn Arbetsordning Kom- munfullmäktige	Antagen 2022-xx-xx, § X	Antagen av Kommunfullmäktige
Dokumentägare	Dokumentansvarig	Reviderad	Giltighet Tillsvidare
Dokumentinformation			Diarienummer
Ämnesområde Politik		Intranät x	Hemsida x
Andra regelverk som omnämns Kommunallagen (KL, 2017:725)			

Arbetsordning för kommunfullmäktige

Utöver det som föreskrivs om fullmäktige i lag eller annan författning gäller bestämmelserna i denna arbetsordning.

Antalet ledamöter (5 kap. 5-7 §§ Kommunallagen)

- 1 § Fullmäktige har 31 ledamöter. Antalet ersättare ska utgöra hälften av det antal platser som varje parti fått i fullmäktige.

Presidium (5 kap. 11 § Kommunallagen)

- 2 § De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande som tillsammans utgör fullmäktiges presidium. Val av presidium ska förrättas på ett sammanträde som hålls före december månads utgång.

Vid valet bestämmer fullmäktige tiden för uppdragen.

Vice ordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

Interimsordförande (ålderspresident)

- 3 § Till dess att val av presidiet har förrättats, tjänstgör som ordförande den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresidenten).

Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, ska den äldste av dem vara ålderspresident.

Fyllnadsval till presidiet m.m.

- 4 § Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot för återstoden av tjänstgöringstiden för den som har avgått. Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget, fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgifter.

Upphörande av uppdraget

- 5 § Om en förtroendevald som valts av fullmäktige upphör att vara valbar, upphör uppdraget vid nästa fullmäktigesammanträde om inte fullmäktige, efter ansökan, beslutar att den förtroendevalde får ha kvar sitt uppdrag under återstoden av mandattiden. En sådan ansökan ska vara skriftlig och innehålla skälen för att uppdraget ska bestå. Ansökan ska göras i så god tid att den hinner behandlas av fullmäktige innan uppdraget upphör. Ansökan ges in till kommunstyrelsens kansli.

Tid för sammanträdena (5 kap. 12 § Kommunallagen)

- 6 § Fullmäktige håller ordinarie sammanträde minst sex gånger per år. För varje år bestämmer fullmäktige dag och tid för sammanträdena. De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder det nyvalda fullmäktige första gången i oktober. Ålderspresidenten bestämmer dagen och tiden för det första sammanträdet efter samråd med styrelsens presidium.

Extra sammanträde

- 7 § Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena. En begäran om ett extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och ska innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas bli behandlade på det extra sammanträdet.

Ändringar i sammanträdesordningen

- 8 § Om det föreligger särskilda skäl, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast tillkännages på kommunens anslagstavla.

Plats för sammanträde

- 9 § Fullmäktige sammanträder på Furåsen, Stigsvägen 2 i Färgelanda. Ordföranden får efter samråd med vice ordförandena bestämma en annan plats för ett visst sammanträde.

Placeringsordning

10 § Ledamöterna sitter partivis enligt den placeringsordning som godkänts av kommunfullmäktiges presidium och gruppledarna i kommunfullmäktige. Ersättare som tjänstgör, intar den frånvarande ledamotens plats.

Placeringsordning för övriga närvarande, beslutas av fullmäktiges ordförande efter samråd med kommunfullmäktiges presidium.

Webbsändning

11 § Fullmäktiges presidium ska vid början av mandatperioden besluta huruvida webbsändning av fullmäktiges sammanträden ska ske under mandatperioden.

Allmänhetens frågestund får inte webbsändas.

Deltagande på distans (5 kap. 16 § Kommunallagen)

12 § Fullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast sju (7) dagar före sammanträdet anmäla detta till kommunstyrelsens kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans. Möjligheten att sammanträda på distans ska tillämpas restriktivt.

Tillkännagivande av sammanträdena

13 § Ordföranden ska tillkänna tid och plats för varje sammanträde med fullmäktige och uppgifter om de ärenden som ska behandlas. Fullmäktiges sammanträden ska tillkännas på kommunens anslagstavla minst en vecka före sammanträdesdagen. Varje ledamot och ersättare ska kallas till sammanträde minst en vecka före sammanträdesdagen. Kallelsen ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet och om de ärenden som ska behandlas. Kallelsen skickas elektroniskt, om inte skäl talar däremot.

I 15 kap. 14 och 15 §§ KL finns undantagsbestämmelser för brådsakande ärenden.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

14 § Om fullmäktige enas om det, avslutas sammanträdet ca klockan 21.00. Det ärende som är under behandling avslutas. Återstående ärenden förs över till en senare tidpunkt, eller till nästa ordinarie sammanträde.

Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden ett tillkännagivande om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka, behöver något tillkännagivande inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och handlingar till sammanträde

15 § Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena när fullmäktige ska behandla ett ärende, om inte annat följer av lag.

16 § Styrelsens, övriga nämnders och beredningars förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i tillkännagivandet bör tillställas varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar ska tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Kallelse och övriga handlingar skickas elektroniskt.

Interpellationer och frågor bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare

- 17 § En ledamot som är hindrad att delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till partiets gruppleddare. Gruppleddaren låter kalla in den ersättare som står i tur att tjänstgöra.
- 18 § Om en ledamot utan föregående anmälan uteblir från ett sammanträde eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar gruppleddaren in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.
- Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren och gruppleddaren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.
- 19 § Det som sagts om ledamot i 17 och 18 §§ gäller också för ersättare, som kallats till tjänstgöring.
- 20 § Ordföranden bestämmer när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl för det bör inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

Upprop

- 21 § En uppropslista som utvisar de ledamöter och ersättare som tjänstgör ska finnas tillgänglig under hela sammanträdet.
- I början av varje sammanträde ska upprop ske enligt uppropslistan. Upprop ska också ske i början av varje ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs.
- Ledamot eller ersättare som anländer efter sammanträdet början, ska anmäla detta till fullmäktiges sekreterare.

Protokolljusterare

- 22 § Ordföranden bestämmer dagen för justeringen av protokollet från sammanträdet.
- Sedan upprop har skett enligt 21 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Turordning för handläggning av ärendena

23 § Fullmäktige behandlar ärendena i den turordning som de har tagits upp i tillkännagivandet. Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i tillkännagivandet.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Yttranderätt vid sammanträdena

24§ Rätt att delta i överläggningen har:

- kommunalråd/oppositionsråd. Dessa har även rätt att framställa förslag.
- ordföranden och vice ordförandena i en nämnd eller en gemensam nämnd vid behandling av ett ärende där nämndens verksamhetsområde berörs,
- ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen harhandlagt,
- ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga när överläggning hålls med anledning av svaret,
- styrelsens ordförande i ett sådant företag som avses i 10 kap. 2-6 §§ Kommunallagen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berörförhållandena i företaget.
- Ordföranden i styrelsen eller annan nämnd i ett kommunalförbund som kommunen är medlem i vid besvarandet av en interpellation eller fråga och överläggning hålls i anledning av svaret.

25 § Revisorerna ska ges tillfälle att delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas granskning eller revisorernas egen förvaltning.

Sakkunnigt biträde ska ges tillfälle att yttra sig vid fullmäktiges behandling av revisionsberättelsen.

Förtroendevald som inte är ledamot men mot vilken anmärkning riktas får delta i överläggningarna när revisionsberättelsen över den verksamhet som den förtroendevalde ansvarar för behandlas.

Ordförande och vice ordförande i en nämnd får delta i överläggningarna när revisionsberättelsen över verksamheten i den egna nämnden behandlas.

- 26 § Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena, i den utsträckning som behövs, kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna och fullmäktigeberedningarna, revisorerna samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Ingår kommunen i en gemensam nämnd får ordföranden efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs kalla ordföranden och vice ordförandena i den gemensamma nämnden och anställda i de samverkande kommunerna för att lämna upplysningar vid sammanträdena.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

- 27 § Kommundirektören får delta i överläggningen i alla ärenden. Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

Talarordning och ordning vid sammanträdena

- 28 § Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning han eller hon har anmält sig och har blivit uppropad.

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har också rätt till ett kort inlägg på högst två minuter för en replik med anledning av vad en talare anför. Inlägget görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om att få göra inlägget framställs.

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte rättar sig efter tillsägelse av ordföranden får ordföranden ta från talaren ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under hans eller hennes anförande.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och som inte rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden ajournera eller upplösa sammanträdet.

Yrkanden

29 § När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats korrekt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte fullmäktige beslutar medge det enhälligt.

Säryrkanden ska avfattas skriftligen av den ledamot som framställt yrkandet. Detsamma gäller om ordföranden anser att det behövs.

Deltagande i beslut

30 § En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar det med acklamation.

Omröstningar

31 § När omröstningar genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöter som har utsetts att justera protokollet.

Omröstningarna genomförs genom att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppslagslistan.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning, ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

32 § En valsedel som avlämnas vid en sluten omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten. En valsedel är ogiltig om den:

- upptar namnet på någon som inte är valbar,
- upptar flera eller färre namn än det antal personer som ska väljas,
- upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

Motioner

33 § En motion

- ska vara skriftlig och undertecknad av en eller flera ledamöter (med undertecknande jämställs elektronisk signering),
- får inte ta upp ämnen av olika slag,
- väcks genom att den ges in till kommunstyrelsens kansli, eller vid ett sammanträde med fullmäktige.

Den som har rätt att väcka en motion, har också rätt att under högst två minuter presentera sin motion. Skulle det vara fler motionärer, har endast en av dessa denna rätt.

Motionen ska lämnas in till kommunstyrelsens kansli senast klockan 09.00 åtta (8) dagar före kommunfullmäktiges sammanträde för att kunna presenteras vid det sammanträdet. En motion får också lämnas vid ett sammanträde med fullmäktige, men presenteras då först vid påföljande sammanträde.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Styrelsen ska två gånger varje år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

Företagens initiativrätt

34 § Styrelsen i ett sådant företag som avses i 10 kap. 2-6 §§ Kommunallagen får väcka ärenden i fullmäktige i sådana ärenden som företaget är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till.

Interpellationer

36 § En interpellation ska:

- vara skriftlig och undertecknad av en ledamot (med undertecknande jämställs elektronisk signering).
- ges in till kommunstyrelsens kansli senast klockan 09.00 åtta (8) dagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet.

En interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.

Ett svar på en interpellation ska vara skriftligt. Uppgift om att interpellationssvar kommer att lämnas vid visst sammanträde bör tas in i tillkännagivandet om sammanträdet.

Den ledamot som har ställt interpellationen bör få del av svaret senast dagen före den sammanträdesdag då svaret ska lämnas.

Om en interpellation avser förhållandena i ett sådant företag som avses i 10 kap. 2-6 §§ Kommunallagen, får den ordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i företagets styrelse att besvara interpellationen.

Ordföranden i en nämnd till vilken en interpellation ställts får överlåta besvarandet av interpellationen till ordföranden i styrelsen eller till ordföranden i annan nämnd i ett kommunalförbund där kommunen är medlem, om denne på grund av sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen.

En ersättare som har ställt en interpellation får delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas oberoende av om ersättaren tjänstgör vid sammanträdet eller inte.

Interpellation eller fråga får besvaras även om färre ledamöter än hälften är närvarande.

Frågor

37 § En fråga ska

- vara skriftlig och undertecknad av en ledamot (med undertecknande jämställs elektronisk signering),
- ges in till kommunstyrelsens kansli senast två (2) dagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

Vad som sägs i 36 § gäller i tillämpliga delar också fråga. Svar på frågan behöver dock inte vara skriftligt.

En fråga bör besvaras under det sammanträde vid vilket den har ställts.

Beredning av ärenden

38 § Om fullmäktige inte beslutar något annat, avgör styrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla ska beredas.

Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

På varje ordinarie sammanträde med fullmäktige ska redovisas de fullmäktigeärenden som har kommit in efter det närmast föregå-

ende ordinarie sammanträdet samt de beslut som har fattats om beredning och remiss av sådana ärenden.

Återredovisning från nämnderna

39 § Fullmäktige beslutar om omfattningen och formerna för nämndernas återredovisning av uppdrag som fullmäktige lämnat. Närmare bestämmelser härom anges i respektive nämnds reglemente.

Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning

40 § Presidiet bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Beredning av revisorernas budget

41 § Presidiet bereder revisorernas budget.

Val- och arvodesberedning

42 § På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en val- och arvodesberedning för den löpande mandatperioden.

Val- och arvodesberedningen består av en ledamot från varje parti som är representerat i fullmäktige med motsvarande antal personliga ersättare.

Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande för den tid som de har valts att vara ledamöter.

De personliga ersättarna har närvarorätt endast när partiets ordinarie ledamot är förhindrad att närvara.

Ledamot i val- och arvodesberedningen kallar själv sin ersättare om vederbörande inte kan delta.

Val- och arvodesberedningen ska lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, val- och arvodesberedning eller fyllnadsval som inte är ordförandeval.

Val- och arvodesberedningen ska lämna förslag till arvoden och ersättningar inför varje ny mandatperiod. Val- och arvodesberedningen ska även lämna förslag till ersättning för eventuellt tillkommande uppdrag under mandatperioden.

Fullmäktige kan dock besluta att förrätta även andra val utan föregående beredning.

Val- och arvodesberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Justering av protokollet

43 § Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som han eller hon har lett.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt innan fullmäktige justerar den.

Reservation

44 § Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Om fullmäktige beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som reservationen avser, ska motiveringen dock lämnas i så god tid att den kan tas in i den del av protokollet som omedelbart justeras.

Protokollsanteckning (skriftligt meningsyttrande)

45 § Ledamot eller tjänstgörande ersättare som vill förklara sitt ställningstagande i ett ärende kan göra det i en protokollsanteckning (skriftligt meningsyttrande). Protokollsanteckningen anmäls och ledamoten eller den tjänstgörande ersättaren redogör för innehållet vid sammanträdet.

Protokollsanteckningen ska lämnas elektroniskt till fullmäktiges sekreterare före den tidpunkt som har fastställs för justering av protokollet.

Protokollsanteckningen ska vara kort och koncis och får inte förses med bilagor.

Expediering och publicering

46 § Utdrag ur protokollet ska tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Styrelsen och kommunens revisorer tillställs protokollet genom att protokollet publiceras på kommunens hemsida.

Ordföranden undertecknar och sekreteraren kontrasierar fullmäktiges skrivelser och övriga handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.

- 47 § Tillkännagivande av justering av fullmäktiges protokoll ska göras i enlighet med vad som föreskrivs i 8 kap. 12 § Kommunallagen. Härutöver ska hela protokollet publiceras på kommunens anslags-
tavla i den utsträckning hinder ej möter på grund av lag eller annan författning.

Allmänhetens frågestund (8 kap. 16 § Kommunallagen)

- 48 § Allmänheten ska beredas tillfälle att ställa frågor (allmänhetens frågestund) vid följande sammanträden med fullmäktige:

1. när fullmäktige behandlar årsredovisningen
2. när fullmäktige behandlar budgeten
3. vid andra tillfällen i ärenden som fullmäktiges presidium bestämmer.

I tillkännagivandet av dessa sammanträden ska anges att allmänhetens frågestund ska förekomma.

Allmänhetens frågestund hålls, innan fullmäktige behandlar det ärende där frågor från allmänheten får förekomma.

Frågorna ska:

- vara korta och koncisa
- kunna besvaras utan större utredning
- ställas till kommunen och inte till enskilda förtroendevalda eller tjänstepersoner
- inte röra myndighetsutövning

Under frågestunden får någon överläggning inte förekomma.

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena hur frågestunden ska genomföras och låter kalla de förtroendevalda eller anställda hos kommunen som behövs för att lämna upplysningar under den.

Särskilda fullmäktigeberedningar (3 kap. 2 § Kommunal- lagen)

- 49 § Fullmäktige får tillsätta en eller flera särskilda fullmäktigeberedningar för beredning av ett visst ärende eller behandling av en viss fråga.
- 50 § Beredningens uppdragsbeskrivning inklusive ekonomisk ram bereds av kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens presidier
- 51 § Fullmäktige bestämmer för varje tillfälle antalet ledamöter och ersättare i en särskild beredning samt mandattiden för denna.
- 52 § Bland ledamöterna väljer fullmäktige en beredningsledare och en vice beredningsledare för den tid som de har valts till ledamöter.
- 53 § En fullmäktigeberedning bestämmer själva sina arbetsformer.
- 54 § En fullmäktigeberedning får från kommunens nämnder och anställda begära in de upplysningar och de yttranden som behövs för att fullmäktigeberedningen ska kunna fullgöra sina uppgifter.
- 55 § För fullmäktigeberedningar ska i tillämpliga delar gälla vad som i kommunallagen är föreskrivet om nämnder i fråga om tidpunkt för sammanträden, beslutsförhet och protokoll.

**Färgelanda
kommun**

OBS! Ordförande förslag!

Arbetsordning

Kommunfullmäktige

Dnr: 2022/236

Antagen av kommunfullmäktige 2022-xx-xx, § x

Innehållsförteckning

Antalet ledamöter	4
Presidium	4
Interimsordförande (ålderspresident).....	4
Fyllnadsval till presidiet m.m.	4
Upphörande av uppdraget.....	5
Tid för sammanträdena.....	5
Extra sammanträde	5
Ändringar i sammanträdesordningen	5
Plats för sammanträde	5
Placeringsordning	6
Webbsändning.....	6
Deltagande på distans	6
Tillkännagivande av sammanträdena.....	6
Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde.....	7
Ärenden och handlingar till sammanträde	7
Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare	8
Upprop	8
Protokolljusterare	8
Turordning för handläggning av ärendena.....	9
Yttranderätt vid sammanträdena	9
Talarordning och ordning vid sammanträdena	10
Yrkanden	11
Deltagande i beslut.....	11
Omröstningar	11
Motioner.....	12
Företagens initiativ rätt.....	12
Interpellationer.....	12
Frågor	13
Beredning av ärenden.....	13
Återredovisning från nämnderna	14
Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning	14
Beredning av revisorernas budget	14
Val- och arvodesberedning	14
Justering av protokollet.....	15
Reservation.....	15
Protokollsanteckning (skriftligt meningsyttrande)	15
Expediering och publicering.....	16
Allmänhetens frågestund	16
Särskilda fullmäktigeberedningar	17

Dokumenttyp Arbetsordning	Dokumentnamn Arbetsordning Kom- munfullmäktige	Antagen 2022-xx-xx, § X	Antagen av Kommunfullmäktige
Dokumentägare Kommunledningskontoret	Dokumentansvarig Kommunchef	Reviderad	Giltighet Tillsvidare
Dokumentinformation Föreskrifter om fullmäktiges sammanträden och handläggning av ärenden			Diarienummer
Ämnesområde Politik		Intranät	Hemsida x
Andra regelverk som omnämns Kommunallagen (KL, 2017:725)			

Arbetsordning för kommunfullmäktige

Utöver det som föreskrivs om fullmäktige i lag eller annan författning gäller bestämmelserna i denna arbetsordning.

Antalet ledamöter (5 kap. 5-7 §§ Kommunallagen)

- 1 § Fullmäktige har 31 ledamöter. Antalet ersättare ska utgöra hälften av det antal platser som varje parti fått i fullmäktige.

Presidium (5 kap. 11 § Kommunallagen)

- 2 § De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande som tillsammans utgör fullmäktiges presidium. Val av presidium ska förrättas på ett sammanträde som hålls före december månads utgång.

Vid valet bestämmer fullmäktige tiden för uppdragen.

Vice ordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

Interimsordförande (ålderspresident)

- 3 § Till dess att val av presidiet har förrättats, tjänstgör som ordförande den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresidenten).

Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, ska den äldste av dem vara ålderspresident.

Fyllnadsval till presidiet m.m.

- 4 § Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot för återstoden av tjänstgöringstiden för den som har avgått. Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget, fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgifter.

Upphörande av uppdraget

- 5 § Om en förtroendevald som valts av fullmäktige upphör att vara valbar, upphör uppdraget vid nästa fullmäktigesammanträde om inte fullmäktige, efter ansökan, beslutar att den förtroendevalde får ha kvar sitt uppdrag under återstoden av mandattiden. En sådan ansökan ska vara skriftlig och innehålla skälen för att uppdraget ska bestå. Ansökan ska göras i så god tid att den hinner behandlas av fullmäktige innan uppdraget upphör. Ansökan ges in till kommunstyrelsens kansli.

Tid för sammanträdena (5 kap. 12 § Kommunallagen)

- 6 § Fullmäktige håller normalt ordinarie sammanträde minst sex gånger per år. För varje år bestämmer fullmäktige dag och tid för sammanträdena.

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder det nyvalda fullmäktige första gången i oktober.

Ålderspresidenten bestämmer dagen och tiden för det första sammanträdet efter samråd med styrelsens presidium.

Extra sammanträde

- 7 § Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena.

En begäran om ett extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och ska innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas bli behandlade på det extra sammanträdet.

Ändringar i sammanträdesordningen

- 8 § Om det föreligger särskilda skäl, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast tillkännages på kommunens anslagstavla.

Plats för sammanträde

- 9 § Fullmäktige sammanträder på Furåsen, Stigsvägen 2 i Färgelanda. Ordföranden får efter samråd med vice ordförandena bestämma en annan plats för ett visst sammanträde.

Placeringsordning

- 10 § Ledamöterna sitter partivis enligt den placeringsordning som godkänts av kommunfullmäktiges presidium och gruppledarna i kommunfullmäktige. Ersättare som tjänstgör, intar den frånvarande ledamotens plats.

Placeringsordning för övriga närvarande, beslutas av fullmäktiges ordförande efter samråd med kommunfullmäktiges presidium.

Webbsändning

- 11 § Fullmäktiges presidium ska vid början av mandatperioden besluta huruvida webbsändning av fullmäktiges sammanträden ska ske under mandatperioden.

Allmänhetens frågestund får inte webbsändas.

Deltagande på distans (5 kap. 16 § Kommunallagen)

- 12 § Fullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast sju (7) dagar före sammanträdet anmäla detta till kommunstyrelsens kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans. Möjligheten att sammanträda på distans ska tillämpas restriktivt.

Tillkännagivande av sammanträdena

13 § Ordföranden ska tillkänna tid och plats för varje sammanträde med fullmäktige och uppgifter om de ärenden som ska behandlas. Fullmäktiges sammanträden ska tillkännas på kommunens anslagstavla minst en vecka före sammanträdesdagen. Varje ledamot och ersättare ska kallas till sammanträde minst en vecka före sammanträdesdagen. Kallelsen ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet och om de ärenden som ska behandlas. Kallelsen skickas elektroniskt, om inte skäl talar däremot.

I 15 kap. 14 och 15 §§ KL finns undantagsbestämmelser för bråds-kande ärenden.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

14 § Om fullmäktige enas om det, avslutas sammanträdet ca klockan 21.00. Det ärende som är under behandling avslutas. Återstående ärenden förs över till en senare tidpunkt, eller till nästa ordinarie sammanträde.

Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden ett tillkännagivande om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka, behöver något tillkännagivande inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och handlingar till sammanträde

- 15 § Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena när fullmäktige ska behandla ett ärende, om inte annat följer av lag.
- 16 § Styrelsens, övriga nämnders och beredningars förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i tillkännagivandet bör tillställas varje ledamot och ersättare före sammanträdet.
- Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar ska tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.
- Kallelse och övriga handlingar skickas elektroniskt.
- Interpellationer och frågor bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare

- 17 § En ledamot som är hindrad att delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till partiets gruppledare. Gruppledaren låter kalla in den ersättare som står i tur att tjänstgöra.
- 18 § Om en ledamot utan föregående anmälan uteblir från ett sammanträde eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar gruppledaren in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.
- Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren och gruppledaren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.
- 19 § Det som sagts om ledamot i 17 och 18 §§ gäller också för ersättare, som kallats till tjänstgöring.
- 20 § Ordföranden bestämmer när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl för det bör inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

Upprop

21 § En uppropslista som utvisar de ledamöter och ersättare som tjänstgör ska finnas tillgänglig under hela sammanträdet.

I början av varje sammanträde ska upprop ske enligt uppropslistan. Upprop ska också ske i början av varje ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs.

Ledamot eller ersättare som anländer efter sammanträdet början, ska anmäla detta till fullmäktiges sekreterare.

Protokolljusterare

22 § Ordföranden bestämmer dagen för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan upprop har skett enligt 21 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Turordning för handläggning av ärendena

23 § Fullmäktige behandlar ärendena i den turordning som de har tagits upp i tillkännagivandet. Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i tillkännagivandet.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Yttranderätt vid sammanträdena

24§ Rätt att delta i överläggningen har:

- kommunalråd/oppositionsråd. Dessa har även rätt att framställa förslag.
- ordföranden och vice ordförandena i en nämnd eller en gemensam nämnd vid behandling av ett ärende där nämndens verksamhetsområde berörs,
- ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen harhandlagt,

- ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga när överläggning hålls med anledning av svaret,
- styrelsens ordförande i ett sådant företag som avses i 10 kap. 2-6 §§ Kommunallagen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i företaget.
- Ordföranden i styrelsen eller annan nämnd i ett kommunalförbund som kommunen är medlem i vid besvarandet av en interpellation eller fråga och överläggning hålls i anledning av svaret.

25 § Revisorerna ska ges tillfälle att delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas granskning eller revisorernas egen förvaltning.

Sakkunnigt biträde ska ges tillfälle att yttra sig vid fullmäktiges behandling av revisionsberättelsen.

Förtroendevald som inte är ledamot men mot vilken anmärkning riktas får delta i överläggningarna när revisionsberättelsen över den verksamhet som den förtroendevalde ansvarar för behandlas.

Ordförande och vice ordförande i en nämnd får delta i överläggningarna när revisionsberättelsen över verksamheten i den egna nämnden behandlas.

26 § Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena, i den utsträckning som behövs, kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna och fullmäktigeberedningarna, revisorerna samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Ingår kommunen i en gemensam nämnd får ordföranden efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs kalla ordföranden och vice ordförandena i den gemensamma nämnden och anställda i de samverkande kommunerna för att lämna upplysningar vid sammanträdena.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

- 27 § Kommundirektören får delta i överläggningen i alla ärenden. Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

Talarordning och ordning vid sammanträdena

- 28 § Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning han eller hon har anmält sig och har blivit uppropad.

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har också rätt till ett kort inlägg på högst två minuter för en replik med anledning av vad en talare anför. Inlägget görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om att få göra inlägget framställs.

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte rättar sig efter tillsägelse av ordföranden får ordföranden ta från talaren ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under hans eller hennes anförande.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och som inte rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden ajournera eller upplösa sammanträdet.

Yrkanden

- 29 § När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats korrekt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte fullmäktige beslutar medge det enhälligt.

Säryrkanden ska avfattas skriftligen av den ledamot som framställt yrkandet. Detsamma gäller om ordföranden anser att det behövs.

Deltagande i beslut

- 30 § En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar det med acklamation.

Omröstningar

31 § När omröstningar genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöter som har utsetts att justera protokollet.

Omröstningarna genomförs genom att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppopslistan.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning, ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

32 § En valsedel som avlämnas vid en sluten omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten. En valsedel är ogiltig om den:

- upptar namnet på någon som inte är valbar,
- upptar flera eller färre namn än det antal personer som ska väljas,
- upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

Motioner

33 § En motion

- ska vara skriftlig och undertecknad av en eller flera ledamöter (med undertecknande jämställs elektronisk signering),
- får inte ta upp ämnen av olika slag,
- väcks genom att den ges in till kommunstyrelsens kansli, eller vid ett sammanträde med fullmäktige.

Den som har rätt att väcka en motion, har också rätt att presentera sin motion. Skulle det vara fler motionärer, har endast en av dessa denna rätt.

Motionen ska lämnas in till kommunstyrelsens kansli senast klockan 09.00 åtta (8) dagar före kommunfullmäktiges sammanträde för att kunna presenteras vid det sammanträdet. En motion får också lämnas vid ett sammanträde med fullmäktige, men presenteras då först vid påföljande sammanträde.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Styrelsen ska två gånger varje år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

Företagens initiativrätt

34 § Styrelsen i ett sådant företag som avses i 10 kap. 2-6 §§ Kommunallagen får väcka ärenden i fullmäktige i sådana ärenden som företaget är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till.

Interpellationer

36 § En interpellation ska:

- vara skriftlig och undertecknad av en ledamot (med undertecknande jämställs elektronisk signering).
- ges in till kommunstyrelsens kansli senast klockan 09.00 åtta (8) dagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet.

En interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.

Ett svar på en interpellation ska vara skriftligt. Uppgift om att interpellationssvar kommer att lämnas vid visst sammanträde bör tas in i tillkännagivandet om sammanträdet.

Den ledamot som har ställt interpellationen bör få del av svaret senast dagen före den sammanträdesdag då svaret ska lämnas.

Om en interpellation avser förhållandena i ett sådant företag som avses i 10 kap. 2-6 §§ Kommunallagen, får den ordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i företagets styrelse att besvara interpellationen.

Ordföranden i en nämnd till vilken en interpellation ställts får överlåta besvarandet av interpellationen till ordföranden i styrelsen eller till ordföranden i annan nämnd i ett kommunalförbund där kommunen är medlem, om denne på grund av sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen.

En ersättare som har ställt en interpellation får delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas oberoende av om ersättaren tjänstgör vid sammanträdet eller inte.

Interpellation eller fråga får besvaras även om färre ledamöter än hälften är närvarande.

Frågor

37 § En fråga ska

- vara skriftlig och undertecknad av en ledamot (med undertecknande jämställs elektronisk signering).,
- ges in till kommunstyrelsens kansli senast två (2) dagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

Vad som sägs i 36 § gäller i tillämpliga delar också fråga. Svar på frågan behöver dock inte vara skriftligt.

En fråga bör besvaras under det sammanträde vid vilket den har ställts.

Beredning av ärenden

38 § Om fullmäktige inte beslutar något annat, avgör styrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla ska beredas.

Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

På varje ordinarie sammanträde med fullmäktige ska redovisas de fullmäktigeärenden som har kommit in efter det närmast föregående ordinarie sammanträdet samt de beslut som har fattats om beredning och remiss av sådana ärenden.

Återredovisning från nämnderna

39 § Fullmäktige beslutar om omfattningen och formerna för nämndernas återredovisning av uppdrag som fullmäktige lämnat. Närmare bestämmelser härom anges i respektive nämnds reglemente.

Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning

40 § Presidiet bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Beredning av revisorernas budget

41 § Presidiet bereder revisorernas budget.

Val- och arvodesberedning

42 § På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en val- och arvodesberedning för den löpande mandatperioden.

Val- och arvodesberedningen består av en ledamot från varje parti som är representerat i fullmäktige med motsvarande antal personliga ersättare.

Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande för den tid som de har valts att vara ledamöter.

De personliga ersättarna har närvarorätt endast när partiets ordinarie ledamot är förhindrad att närvara.

Ledamot i val- och arvodesberedningen kallar själv sin ersättare om vederbörande inte kan delta.

Val- och arvodesberedningen ska lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, val- och arvodesberedning eller fyllnadsväl som inte är ordförandeval.

Val- och arvodesberedningen ska lämna förslag till arvoden och ersättningar inför varje ny mandatperiod. Val- och arvodesberedningen ska även lämna förslag till ersättning för eventuellt tillkommande uppdrag under mandatperioden.

Fullmäktige kan dock besluta att förrätta även andra val utan föregående beredning.

Val- och arvodesberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Justering av protokollet

43 § Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som han eller hon har lett.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt innan fullmäktige justerar den.

Reservation

44 § Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt. Moti-

veringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Om fullmäktige beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som reservationen avser, ska motiveringen dock lämnas i så god tid att den kan tas in i den del av protokollet som omedelbart justeras.

Protokollsanteckning (skriftligt meningsyttrande)

45 § Ledamot eller tjänstgörande ersättare som vill förklara sitt ställningstagande i ett ärende kan göra det i en protokollsanteckning (skriftligt meningsyttrande). Protokollsanteckningen anmäls och ledamoten eller den tjänstgörande ersättaren redogör för innehållet vid sammanträdet.

Protokollsanteckningen ska lämnas elektroniskt till fullmäktiges sekreterare före den tidpunkt som har fastställs för justering av protokollet.

Protokollsanteckningen ska vara kort och koncis och får inte förses med bilagor.

Expediering och publicering

46 § Utdrag ur protokollet ska tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Styrelsen och kommunens revisorer tillställs protokollet genom att protokollet publiceras på kommunens hemsida.

Ordföranden undertecknar och sekreteraren kontrasierar fullmäktiges skrivelser och övriga handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.

47 § Tillkännagivande av justering av fullmäktiges protokoll ska göras i enlighet med vad som föreskrivs i 8 kap. 12 § Kommunallagen. Härutöver ska hela protokollet publiceras på kommunens anslags-
tavla i den utsträckning hinder ej möter på grund av lag eller annan författning.

Allmänhetens frågestund (8 kap. 16 § Kommunallagen)

48 § Allmänheten ska beredas tillfälle att ställa frågor (allmänhetens frågestund) vid följande sammanträden med fullmäktige:

1. när fullmäktige behandlar årsredovisningen
2. när fullmäktige behandlar budgeten
3. vid andra tillfällen i ärenden som fullmäktiges presidium bestämmer.

I tillkännagivandet av dessa sammanträden ska anges att allmänhetens frågestund ska förekomma.

Allmänhetens frågestund hålls, innan fullmäktige behandlar det ärende där frågor från allmänheten får förekomma.

Frågorna ska:

- vara korta och koncisa
- kunna besvaras utan större utredning
- ställas till kommunen och inte till enskilda förtroendevalda eller tjänstepersoner
- inte röra myndighetsutövning

Under frågestunden får någon överläggning inte förekomma.

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena hur frågestunden ska genomföras och låter kalla de förtroendevalda eller anställda hos kommunen som behövs för att lämna upplysningar under den.

Särskilda fullmäktigeberedningar (3 kap. 2 § Kommunalagen)

- 49 § Fullmäktige får tillsätta en eller flera särskilda fullmäktigeberedningar för beredning av ett visst ärende eller behandling av en viss fråga.
- 50 § Beredningens uppdragsbeskrivning inklusive ekonomisk ram bereds av kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens presidier
- 51 § Fullmäktige bestämmer för varje tillfälle antalet ledamöter och ersättare i en särskild beredning samt mandattiden för denna.
- 52 § Bland ledamöterna väljer fullmäktige en beredningsledare och en vice beredningsledare för den tid som de har valts till ledamöter.
- 53 § En fullmäktigeberedning bestämmer själva sina arbetsformer.
- 54 § En fullmäktigeberedning får från kommunens nämnder och anställda begära in de upplysningar och de yttranden som behövs för att fullmäktigeberedningen ska kunna fullgöra sina uppgifter.

-
- 55 § För fullmäktigeberedningar ska i tillämpliga delar gälla vad som i kommunallagen är föreskrivet om nämnder i fråga om tidpunkt för sammanträden, beslutsförhet och protokoll.

UTKAST

Arbetsordning för fullmäktige

ETT UNDERLAG FÖR LOKALA BEDÖMNINGAR
REVIDERAD UPPLAGA DATERAD, JANUARI, 2021

Förord

I skriften presenteras ett exempel på arbetsordning för fullmäktige. Det är en reviderad utgåva av det underlag till arbetsordning som ursprungligen gavs ut av Sveriges kommuner och Landsting 2016. En större revidering av arbetsordningen skedde i samband med att den nya kommunallagen (2017:725) trädde i kraft. Denna reviderade utgåva innehåller en ändring i 1 §.

Arbetsordningen är tänkt att vara ett underlag för lokala bedömningar och utgör ett exempel på hur en arbetsordning kan se ut. De olika paragraferna har försetts med utförliga kommentarer. För att underlätta anpassningen till lokala variationer, redovisas i vissa delar alternativa lösningar.

Skriften vänder sig till alla, såväl förtroendevalda som tjänstemän, som kommer i kontakt med kommunalt beslutsfattande i fullmäktige. Den kan inte bara tjäna till vägledning vid upprättandet av arbetsordningar, utan även vara till praktisk nytta när det i den konkreta verksamheten gäller att tolka kommunallagens bestämmelser om beslutsprocessen i fullmäktige.

Författare till skriften har varit förbundsjuristen Emilia Danielsson och Lena Dalman med biträde av förbundsjuristerna Helena Linde och Staffan Wikell, alla verksamma vid avdelningen för juridik.

Arbetsordningen bygger på lagstiftningens innehåll i januari 2021.

Stockholm, januari 2021

Germund Persson

Avdelningen för juridik

Upplysningar om innehållet

Lena Dalman, lena.dalman@skr.se

© Sveriges Kommuner och Regioner, januari 2021

Arbetsordning för fullmäktige	6
Inledning	6
Arbetsordning för fullmäktige	8
Antalet ledamöter (5 kap. 5-7 §§ KL)	8
Presidium (5 kap. 11 § KL)	8
Interimsordförande, ålderspresident	8
Fyllnadsval till presidiet m.m.	8
Upphörande av uppdraget	8
Tid för sammanträdena (5 kap. 12 § KL)	8
Extra sammanträde	9
Ändringar i sammanträdesordningen	9
Plats för sammanträde	9
Deltagande på distans (5 kap. 16 § KL)	9
Tillkännagivande av sammanträdena	9
Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde	9
Ärenden och handlingar till sammanträde	10
Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare	10
Upprop	11
Protokollsjusterare	11
Turordning för handläggning av ärendena	11
Yttranderätt vid sammanträdena	11
Talarordning och ordning vid sammanträdena	12
Yrkanden	12
Deltagande i beslut	12
Omröstningar	13
Motioner	13
Medborgarförslag	13
Företagens initiativrätt	14
Interpellationer	14
Frågor	14
Beredning av ärenden	15
Återredovisning från nämnderna	15
Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning	15
Beredning av revisorernas budget	15
Valberedning	15
Justering av protokollet	15
Reservation	15

Expediering och publicering	16
Kommentar tillarbetsordning förfullmäktige	17
Antalet ledamöter (5 kap- 5-7 §§ KL)	17
Presidium (5 kap. 11 § KL)	17
Interimsordförande, ålderspresident	18
Fyllnadsval till presidiet m.m.	18
Hinder för ordföranden och vice ordföranden	18
Upphörande av uppdraget	19
Tid för sammanträdena (5 kap. 12 § KL)	19
Extra sammanträde	21
Ändringar i sammanträdesordningen	21
Plats för sammanträde	21
Deltagande på distans (5 kap. 16 § KL)	21
Tillkännagivande av sammanträdena	22
Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde	23
Ärenden och handlingar till sammanträde	23
Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare	24
Upprop	25
Protokollsjusterare	26
Turordning för handläggning av ärendena	26
Yttranderätt vid sammanträdena	27
Talarordning och ordning vid sammanträdena	29
Yrkanden	30
Deltagande i beslut	31
Omröstningar	31
Motioner	32
Medborgarförslag	32
Företagens initiativrätt	33
Interpellationer	33
Frågor	35
Beredning av ärenden	36
Uppmjukning av beredningstvånget i fråga om lokala nämnder	37
Återredovisning från nämnderna	37
Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning	37
Beredning av revisorernas budget	37
Valberedning	38
Justering av protokollet	38
Reservation	39

Expediering och publicering	39
Kompletterande regler och bestämmelser	40
Kompletterande regler om "allmänhetens frågestund"	40
Kompletterande regler om möjlighet att lämna information	41
Arbetsordning för fullmäktige	43

ARBETSORDNING FÖR FULLMÄKTIGE

INLEDNING

Detta underlag riktar sig till kommuner, landsting och regioner. Vad som här efter sägs i underlaget avseende landsting omfattar även regioner enligt lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län.

För vårt arbete har vi haft följande utgångspunkter:

- innehållet i kommunallagen
- utvecklingen av kommunal praxis
- den kommunaldemokratiska utvecklingen
- hänsyn till skiftande lokala förutsättningar i kommunerna och landstingen.

Vår normalarbetsordning innehåller förslag till bestämmelser och kommentarer till dessa. Det bör betonas att det rör sig om ett underlag för lokala bedömningar, och att vår normalarbetsordning utgör ett exempel på hur en arbetsordning kan utformas. Mot den bakgrunden redovisar vi också ett flertal alternativa lösningar i kommentardelen.

Erfarenheten visar att fullmäktiges grundläggande funktioner är desamma i alla kommuner och landsting men att det kan finnas olika uppfattningar i detaljfrågor. Det är därför naturligt att arbetsordningarna varierar inom de ramar som lagen tillåter. Hänsyn kan t.ex. tas till kommunens eller landstingets storlek, antalet partier i fullmäktige, fullmäktiges storlek och hur man ser på fullmäktiges roll.

Arbetsordningens regler avser att komplettera lagens bestämmelser. De får givetvis inte strida mot KL eller annan lag. Det rättsliga värdet på bestämmelserna i en arbetsordning kan variera. Vissa är av mer konstitutiv karaktär, medan andra närmast har karaktären av rena ordningsföreskrifter. Detta har betydelse för frågan om fullmäktige själv kan ge dispens från en bestämmelse i arbetsordningen vid ett visst tillfälle, eller om ett beslut om detta kräver enighet. Vidare har bestämmelsernas olika karaktär betydelse för frågan om en överträdelse av dem kan leda till att beslutet upphävs vid ett överklagande. I 13 kap. 9 § KL anges att ett beslut inte behöver upphävas om ett fel inte haft betydelse för ärendets utgång. Ett sådant fel skulle t.ex. kunna vara överträdelser av renodlade ordningsföreskrifter i arbetsordningen. Presumtionen bör dock vara att de bestämmelser som tas in i arbetsordningen blir tvingande för fullmäktige. Detta måste därför beaktas vid införande av ytterligare bestämmelser i arbetsordningen.

Fullmäktige har relativt stor frihet att själv bestämma arbetsordningens utformning och innehåll. I sakens natur ligger att fullmäktige inte bör tyngas av onödiga regler. Vissa frågor har dock ansetts vara av sådan vikt att de inte får lämnas oregrerade. I 5 kap. 72 § KL uppställs därför krav på att arbetsordningen ska innehålla bestämmelser om

1. antalet ledamöter i fullmäktige,
2. när sammanträden ska hållas,
3. anmälan av hinder att delta i sammanträden.
4. inkallande av ersättare och deras tjänstgöring,
5. vem som ska föra ordet, tills ordförande utsetts,
6. rätten att delta i fullmäktiges överläggningar,
7. förfarandet vid omröstningar,
8. handläggningen av motioner, interpellationer och frågor,
9. formerna för justeringen av protokollen, samt

10. fullmäktigepresidiets arbetsuppgifter.

Om fullmäktige med stöd av 8 kap.1 § KL har beslutat att medborgarförslag får väckas, ska arbetsordningen även innehålla föreskrifter om hur sådana förslag ska handläggas. Samma sak gäller om fullmäktige beslutat att ledamöter får delta i fullmäktiges sammanträden på distans.

Utöver dessa obligatoriska bestämmelser kan arbetsordningen således komplettera KL där denna endast ger rambestämmelser. I förarbetena betonas särskilt behovet av regler för slutna omröstningar (prop. 1990/91:117 s. 194). I många fall är reglering i arbetsordning frivillig men det kan ändå framstå som angeläget att ta in bestämmelser som inte finns i KL. Dit hör t.ex. regler om ordförandens ”ordningsmakt”.

ARBETSORDNING FÖR FULLMÄKTIGE

Utöver det som föreskrivs om fullmäktige i lag eller annan författning gäller bestämmelserna i denna arbetsordning.

ANTALET LEDAMÖTER (5 KAP. 5-7 §§ KL)

1 § *Alternativ 1:* Fullmäktige har ... ledamöter. **Antalet ersättare ska utgöra ... av det antal platser som varje parti fått i fullmäktige.**

Alternativ 2: Fullmäktige består av det antal ledamöter och ersättare som fullmäktige beslutat.

PRESIDIUM (5 KAP. 11 § KL)

2 § De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande som tillsammans utgör fullmäktiges presidium. Val av presidium ska förrättas på ett sammanträde som hålls före december månads utgång.

Vid valet bestämmer fullmäktige tiden för uppdragen.

Vice ordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

INTERIMSORDFÖRANDE, ÅLDERSPRESIDENT

3 § Till dess att val av presidiet har förrättats, tjänstgör som ordförande den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresidenten).

Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, ska den äldste av dem vara ålderspresident.

FYLLNADSVÄL TILL PRESIDET M.M.

4 § Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot för återstoden av tjänstgöringstiden för den som har avgått. Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget, fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgifter.

UPPHÖRANDE AV UPPDRAGET

5 § Om en förtroendevald som valts av fullmäktige upphör att vara valbar upphör uppdraget vid nästa fullmäktigesammanträde om inte fullmäktige, efter ansökan, beslutar att den förtroendevalde får ha kvar sitt uppdrag under återstoden av mandattiden. En sådan ansökan ska vara skriftlig och innehålla skälen för att uppdraget ska bestå. Ansökan ska göras i så god tid att den hinner behandlas av fullmäktige innan uppdraget upphör. Ansökan ges in till kommunstyrelsens kansli.

TID FÖR SAMMANTRÄDENA (5 KAP. 12 § KL)

6 § Fullmäktige håller ordinarie sammanträde varje månad förutom juli och augusti. För varje år bestämmer fullmäktige dag och tid för sammanträdena.

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder det nyvalda fullmäktige första gången i oktober.

Ålderspresidenten bestämmer dagen och tiden för det första sammanträdet efter samråd med styrelsens presidium.

EXTRA SAMMANTRÄDE

7 § Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena.

En begäran om ett extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och ska innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas bli behandlade på det extra sammanträdet.

ÄNDRINGAR I SAMMANTRÄDESDORDNINGEN

8 § Om det föreligger särskilda skäl, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast tillkännages på kommunens anslagstavla.

PLATS FÖR SAMMANTRÄDE

9 § Fullmäktige sammanträder i ...

Ordföranden får efter samråd med vice ordförandena bestämma en annan plats för ett visst sammanträde.

DELTAGANDE PÅ DISTANS (5 KAP. 16 § KL)

10 § Fullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast ... dagar före sammanträdet anmäla detta till fullmäktiges kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

TILLKÄNNAGIVANDE AV SAMMANTRÄDENA

11 § Ordföranden ska tillkännage tid och plats för varje sammanträde med fullmäktige och uppgifter om de ärenden som ska behandlas. Fullmäktiges sammanträden ska tillkännages på kommunens anslagstavla minst en vecka före sammanträdesdagen. Varje ledamot och ersättare ska kallas till sammanträde minst en vecka före sammanträdesdagen. Kallelsen ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet och om de ärenden som ska behandlas. Kallelsen skickas via e-post, om inte skäl talar däremot.

I 15 kap. 14 och 15 §§ KL finns undantagsbestämmelser för brådskande ärenden.

FÖRLÄNGNING AV SAMMANTRÄDE OCH FORTSATT SAMMANTRÄDE

12 § Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden ett tillkännagivande om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka, behöver något tillkännagivande inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

ÄRENDEN OCH HANDLINGAR TILL SAMMANTRÄDE

13 § Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena när fullmäktige ska behandla ett ärende, om inte annat följer av lag.

14 § Styrelsens, övriga nämnders och beredningars förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i tillkännagivandet bör tillställas varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar ska tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Kallelse och övriga handlingar skickas elektroniskt.

Handlingarna i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

Interpellationer och frågor bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

ANMÄLAN AV HINDER FÖR TJÄNSTGÖRING OCH INKALLANDE AV ERSÄTTARE

15 § En ledamot som är hindrad att delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till fullmäktiges sekreterare. Ordföranden eller sekreteraren underrättar den ersättare som står i tur att tjänstgöra.

16 § Om en ledamot utan föregående anmälan uteblir från ett sammanträde eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordföranden in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.

17 § Det som sagts om ledamot i 14 och 15 §§ gäller också för ersättare, som kallats till tjänstgöring.

18 § Ordföranden bestämmer när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl för det bör inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

UPPROP

19 § En uppropslista som utvisar de ledamöter och ersättare som tjänstgör ska finnas tillgänglig under hela sammanträdet.

I början av varje sammanträde ska upprop ske enligt uppropslistan. Upprop ska också ske i början av varje ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs.

PROTOKOLLSJUSTERARE

20 § Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan upprop har skett enligt 18 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

TURORDNING FÖR HANDLÄGGNING AV ÄRENDENA

21 § Fullmäktige behandlar ärendena i den turordning som de har tagits upp i tillkännagivandet. Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i tillkännagivandet.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

YTTRANDERÄTT VID SAMMANTRÄDENA

22 § Rätt att delta i överläggningen har

- kommunalråd/landstingsråd/oppositionsråd/borgarråd /regionråd. Dessa har även rätt att framställa förslag.
- ordföranden och vice ordförandena i en nämnd eller en gemensam nämnd vid behandling av ett ärende där nämndens verksamhetsområde berörs,
- ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt,
- ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga när överläggning hålls med anledning av svaret,
- styrelsens ordförande i ett sådant företag som avses i 10 kap. 2-6 §§ KL, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i företaget.
- Ordföranden i styrelsen eller annan nämnd i ett kommunalförbund som kommunen är medlem i vid besvarandet av en interpellation eller fråga och överläggning hålls i anledning av svaret.

23 § Revisorerna ska ges tillfälle att delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas granskning eller revisorernas egen förvaltning.

Sakkunnigt biträde ska ges tillfälle att yttra sig vid fullmäktiges behandling av revisionsberättelsen.

Förtroendevald som inte är ledamot men mot vilken anmärkning riktas får delta i överläggningarna när revisionsberättelsen över den verksamhet som den förtroendevalde ansvarar för behandlas.

Ordförande och vice ordförande i en nämnd får delta i överläggningarna när revisionsberättelsen över verksamheten i den egna nämnden behandlas.

24 § Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena, i den utsträckning som behövs, kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna och fullmäktigeberedningarna, revisorerna samt anställda hos kommunen/landstinget för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Ingår kommunen/landstinget i en gemensam nämnd får ordföranden efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs kalla ordföranden och vice ordförandena i den gemensamma nämnden och anställda i de samverkande kommunerna/landstingen för att lämna upplysningar vid sammanträdena.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

25 § Kommundirektören/landstingsdirektören/regiondirektören får delta i överläggningen i alla ärenden. Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

TALARORDNING OCH ORDNING VID SAMMANTRÄDENA

26 § Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning han eller hon har anmält sig och har blivit uppropad.

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har också rätt till ett kort inlägg på högst två minuter för en replik med anledning av vad en talare anført. Inlägget görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om att få göra inlägget framställs.

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte rättar sig efter tillsägelse av ordföranden får ordföranden ta från talaren ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under hans eller hennes anförande.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och som inte rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden ajournera eller upplösa sammanträdet.

YRKANDEN

27 § När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats korrekt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte fullmäktige beslutar medge det enhälligt.

Om ordföranden anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

DELTAGANDE I BESLUT

28 § En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar det med acklamation.

OMRÖSTNINGAR

29 § När omröstningar genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöter som har utsetts att justera protokollet.

Omröstningarna genomförs genom att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppopslistan.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning, ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

30 § En valsedel som avlämnas vid en sluten omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig om den

- upptar namnet på någon som inte är valbar,
- upptar flera eller färre namn än det antal personer som ska väljas,
- upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

MOTIONER

31 § En motion

- ska vara skriftlig och undertecknad av en eller flera ledamöter,
- får inte ta upp ämnen av olika slag,
- väcks genom att den ges in till styrelsens kansli, eller vid ett sammanträde med fullmäktige.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Styrelsen ska två gånger varje år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

MEDBORGARFÖRSLAG

32 § Den som är folkbokförd i kommunen eller i en kommun inom landstinget får väcka ärende i fullmäktige (medborgarförslag).

Ett medborgarförslag

- ska vara skriftligt och undertecknat av en eller flera personer,
- ska innehålla namnförtydligande, adress och telefonnummer,
- får inte ta upp ämnen av olika slag,
- väcks genom att det lämnas in till styrelsens kansli, eller vid ett sammanträde med fullmäktige.

Ett medborgarförslag kan bara behandlas i sak i fullmäktige om det ligger inom fullmäktiges befogenhetsområde.

Fullmäktige kan i vissa fall överlåta till styrelsen eller annan nämnd att besluta i ärendet. Förslagsställaren ska i så fall underrättas om vilken nämnd som i fortsättningen kommer att handlägga ärendet. Om fullmäktige har överlåtit ärendet till en nämnd gäller inte följande bestämmelser som avser handläggningen i fullmäktige.

Medborgarförslag ska beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det förslaget väcktes.

När ett medborgarförslag beretts färdigt och beslut ska fattas, ska förslagsställaren underrättas.

Styrelsen och övriga nämnder ska två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

FÖRETAGENS INITIATIVRÄTT

33 § Styrelsen i ett sådant företag som avses i 10 kap. 2-6 §§ KL får väcka ärenden i fullmäktige i sådana ärenden som företaget är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till.

INTERPELLATIONER

34 § En interpellation ska vara skriftlig och undertecknad av en ledamot. Den bör ges in till styrelsens kansli senast ... dagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet.

En interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.

Ett svar på en interpellation ska vara skriftligt. Uppgift om att interpellationssvar kommer att lämnas vid visst sammanträde bör tas in i tillkännagivandet om sammanträdet.

Den ledamot som har ställt interpellationen bör få del av svaret senast dagen före den sammanträdesdag då svaret ska lämnas.

Om en interpellation avser förhållandena i ett sådant företag som avses i 10 kap. 2-6 §§ KL, får den ordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i företagets styrelse att besvara interpellationen.

Ordföranden i en nämnd till vilken en interpellation ställts får överlåta besvarandet av interpellationen till ordföranden i styrelsen eller till ordföranden i annan nämnd i ett kommunalförbund där kommunen/landstinget är medlem, om denne på grund av sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen.

En ersättare som har ställt en interpellation får delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas oberoende av om ersättaren tjänstgör vid sammanträdet eller inte.

Interpellation eller fråga får besvaras även om färre ledamöter än hälften är närvarande.

FRÅGOR

35 § En fråga ska

- vara skriftlig och undertecknad av en ledamot,
- ges in till styrelsens kansli senast ... dagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

Vad som sägs i 34 § gäller i tillämpliga delar också fråga. Svar på frågan behöver dock inte vara skriftligt.

En fråga bör besvaras under det sammanträde vid vilket den har ställts.

BEREDNING AV ÄRENDEN

36 § Om fullmäktige inte beslutar något annat, avgör styrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla ska beredas.

Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

På varje ordinarie sammanträde med fullmäktige ska redovisas de fullmäktigeärenden som har kommit in efter det närmast föregående ordinarie sammanträdet samt de beslut som har fattats om beredning och remiss av sådana ärenden.

ÅTERREDOVISNING FRÅN NÄMNDERNA

37 § Fullmäktige beslutar om omfattningen och formerna för nämndernas återredovisning av uppdrag som fullmäktige lämnat. Närmare bestämmelser härom anges i respektive nämnds reglemente.

PRÖVNING AV ANSVARSFRIHET OCH ANMÄRKNING

38 § Presidiet bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

BEREDNING AV REVISORERNAS BUDGET

39 § Presidiet bereder revisorernas budget.

VALBEREDNING

40 § På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.

Valberedningen består av ... ledamöter och lika många ersättare.

Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande (och en andre vice ordförande) för den tid som de har valts att vara ledamöter.

Valberedningen ska lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval som inte är ordförandeval.

Fullmäktige kan dock besluta att förrätta även andra val utan föregående beredning.

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

JUSTERING AV PROTOKOLLET

41 § Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som han eller hon har lett.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt innan fullmäktige justerar den.

RESERVATION

42 § Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Om fullmäktige beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som reservationen avser, ska motiveringen dock lämnas i så god tid att den kan tas in i den del av protokollet som omedelbart justeras.

EXPEDIERING OCH PUBLICERING

43 § Utdrag ur protokollet ska tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Styrelsen och kommunens/landstingets revisorer ska dock alltid tillställas hela protokollet.

Ordföranden undertecknar och sekreteraren kontrasignerar fullmäktiges skrivelser och övriga handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.

44 § Tillkännagivande av justering av fullmäktiges protokoll ska göras i enlighet med vad som föreskrivs i 8 kap. 12 § KL. Härutöver ska hela protokollet publiceras på kommunens/landstingets anslagstavla i den utsträckning hinder ej möter på grund av lag eller annan författning.

KOMMENTAR TILLARBETSORDNING FÖR
FULLMÄKTIGE

ANTALET LEDAMÖTER (5 KAP- 5-7 §§ KL)

1 § 1§ *Alternativ 1*: Fullmäktige har ... ledamöter. **Antalet ersättare ska utgöra ... av det antal platser som varje parti fått i fullmäktige.**

Alternativ 2: Fullmäktige består av det antal ledamöter och ersättare som fullmäktige beslutat.

Kommentar: Enligt KL är det obligatoriskt för fullmäktige att ange antalet ledamöter i arbetsordningen. Vid lagändringarna 2014 infördes en möjlighet för kommuner med 8 000 röstberättigade invånare eller därunder att minska antalet ledamöter till 21, och till 31 för kommuner med 16 000 röstberättigade invånare eller därunder. Detta med anledning av att det i de små kommunerna varit betydligt färre röstberättigade per fullmäktigeledamot jämfört med större kommuner. Reglerna om det minsta antalet ledamöter som får bestämmas finns i 5 kap. 5-7 §§ KL. För ledamöterna i fullmäktige ska det finnas ersättare (5 kap. 8 § KL). Fullmäktige ska bestämma antalet ersättare. Detta kan ske genom bestämmelse i arbetsordningen (*alternativ 1*) eller genom särskilt beslut. **Antalet ersättare får aldrig överstiga hälften av det antal platser som varje parti fått i valet till fullmäktige. Antalet ska i fullmäktiges beslut anges som en kvot; hälften av, en tredjedel av, etc. (5 kap. 8 § KL).**

Länsstyrelsen utser sedan ersättare enligt 14 kap. 16 och 17 §§ vallagen (2005:837).

PRESIDIUM (5 KAP. 11 § KL)

2 § De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande som tillsammans utgör fullmäktiges presidium.

Val av presidium ska förrättas på ett sammanträde som hålls före december månads utgång.

Vid valet bestämmer fullmäktige tiden för uppdragen.

Vice ordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

Kommentar: KL ålägger fullmäktige att utse en ordförande och en eller flera vice ordförande och att bestämma tiden för uppdragen (5 kap. 11 § KL). Fullmäktige kan valåret bestämma att tiden för uppdragen ska vara kortare än den mandatperiod som gäller för fullmäktiges ledamöter. Fullmäktige bör i och med detta även fatta beslut om tidpunkten för nästa val av presidium.

Fullmäktiges presidium har här förutsatts bestå av ordföranden och två vice ordförande. Fullmäktige kan dock välja att antingen bara ha en vice ordförande eller att ha fler än två vice ordföranden. Avgörande för detta är hur fullmäktige vill att representationen i presidiet ska se ut.

Presidiet är numera ett organ. Detta motiveras av behovet att kunna ge presidiet uppgifter för att vitalisera fullmäktiges arbete. De skyldigheter och rättigheter som ordföranden har enligt KL och andra lagar ankommer dock

inte på presidiet utan ligger fortfarande på ordföranden ensam. På grund av de skiftande förhållandena och önskemålen i kommunerna och landstingen har i bestämmelsen angetts att val till presidiet ska förrättas före utgången av december månad valåret. Det ger möjlighet för kommunen och landstinget att samordna nominering och val till presidieposterna med övriga nomineringar och val. Den kommun eller det landsting som så önskar kan givetvis föreskriva något annat, t.ex. att val till presidiet ska förrättas på det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige.

Lagstiftaren har ansett det självklart att avgående fullmäktige inte kommer att välja presidium åt nyvalda fullmäktige. Valen ska således förrättas någon gång under perioden den 15 oktober – den 31 december. Fullmäktiges ordförande har, såsom angivits ovan, det formella ansvaret att leda fullmäktiges arbete. I och med att presidiet numera är ett kommunalrättsligt organ är det dock möjligt att ge presidiet särskilda uppgifter. På så sätt kan presidiet ges en mer aktiv roll när det gäller t.ex. planeringen av fullmäktigearbetet och kontakterna med styrelsen. De arbetsuppgifter som ska tilldelas presidiet ska fastställas i respektive kommuns/landstings arbetsordning. Det är i arbetsordningen som fullmäktige anger i vilken utsträckning presidiet ska ha en roll i t.ex. den strategiska planeringen och kontakterna med styrelsen och de politiska partiernas gruppleddare (prop. 2013/14:5 s. 23). Eftersom det finns stora variationer i hur kommuner och landsting väljer att organisera sig och sitt arbete kan presidiets roll komma att variera mycket. Vi har därför inom ramen för detta normalförslag valt att i dagsläget inte ge några förslag på presidiets arbetsuppgifter utöver de som anges i 38 och 39 §§. Det är upp till varje kommun/landsting att här fylla på med bestämmelser om presidiets arbetsuppgifter utifrån lokala bedömningar av presidiets roll.

INTERIMSORDFÖRANDE, ÅLDERSPRESIDENT

3 § Till dess att val av presidiet har förrättats, tjänstgör som ordförande den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresidenten).

Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, ska den äldste av dem vara ålderspresident.

Kommentar: I 5 kap. 72 § första stycket 5 KL föreskrivs att arbetsordningen ska reglera vem som ska föra ordet, till dess att en ny ordförande har utsetts. Det är lämpligt att följa allmänt vedertagen praxis och låta den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid, dvs. ålderspresidenten, fungera som interimsordförande. Bestämmelsen i 3 § första stycket har utformats så att ålderspresidenten för ordet, till dess att hela presidiet har valts.

Ålderspresidenten har, som framgår av de följande bestämmelserna, tilldelats uppgiften att fungera som ordförande, när samtliga i presidiet är förhindrade att sköta ordförandeskapet.

FYLLNADSVÄL TILL PRESIDDIET M.M.

4 § Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot för återstoden av tjänstgöringstiden för den som har avgått. Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget, fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgifter.

Kommentar: Denna paragraf reglerar bl.a. fyllnadsval till presidieposterna. Normalt bör en presidiepost inte vara vakant. Om en mycket kort tid kvarstår av mandatperioden kan emellertid fyllnadsval underlåtas. Bestämmelsen om fyllnadsval har därför utformats som en ”bör”-regel.

Samtliga i presidiet bör ha samma mandattid. Därför anges att valet ska gälla för återstoden av tjänstgöringstiden för den som har avgått.

HINDER FÖR ORDFÖRANDEN OCH VICE ORDFÖRANDEN

Vice ordförande eller andre vice ordförande övertar automatiskt ordförandens samtliga funktioner när ordföranden är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag. Detta kan, men behöver inte regleras i arbetsordningen.

Om samtliga i presidiet, på grund av sjukdom eller dylikt, är förhindrade att sköta uppdraget som ordförande, ankommer det på ålderspresidenten att vara ordförande. Detta kan däremot behöva regleras. Ålderspresidenten bör kunna fungera som ordförande i alla lägen då samtliga i presidiet har förfall. I praktiken måste detta vara sällsynt förekommande, men skulle t.ex. kunna bli aktuellt om samtliga i presidiet är jäviga vid en ansvarsprövning. Givetvis hindrar inget att man också har en särskild regel om tillfällig ordförande. I så fall bör följande tillägg göras:

Ålderspresidenten tjänstgör som ordförande till dess fullmäktige utsett en tillfällig ordförande.

UPPHÖRANDE AV UPPDRAGET

5 § Om en förtroendevald som valts av fullmäktige upphör att vara valbar upphör uppdraget vid nästa fullmäktigesammanträde om inte fullmäktige, efter ansökan, beslutar att den förtroendevalde får ha kvar sitt uppdrag under återstoden av mandattiden. En sådan ansökan ska vara skriftlig och innehålla skälen för att uppdraget ska bestå. Ansökan ska göras i så god tid att den hinner behandlas av fullmäktige innan uppdraget upphör. Ansökan ges in till kommunstyrelsens kansli.

Kommentar: Paragrafen tar sikte på förtroendevalda som upphör att vara valbara, 4 kap. 7 § KL. Deras uppdrag upphör vid första fullmäktigesammanträdet efter det att valbarheten upphörde. För att fullmäktige ska kunna fatta ett beslut innan uppdraget förfaller, är det nödvändigt att den förtroendevalde omgående ger in sin ansökan om att få kvarstå vid sitt uppdrag. Ärendet måste beredas.

TID FÖR SAMMANTRÄDENA (5 KAP. 12 § KL)

6 § Fullmäktige håller ordinarie sammanträde varje månad förutom juli och augusti. För varje år bestämmer fullmäktige dag och tid för sammanträdena.

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder det nyvalda fullmäktige första gången i oktober.

Ålderspresidenten bestämmer dagen och tiden för det första sammanträdet efter samråd med styrelsens presidium.

Kommentar: Enligt 5 kap. 12 § första stycket KL ska fullmäktige bestämma när ordinarie sammanträden ska hållas. Detta är ett normalförslag och det finns således handlingsutrymme för fullmäktige att besluta om när sammanträde ska hållas. Detta kan ske med längre eller kortare intervaller än vad som föreslagits här.

Som ett alternativ kan man överlåta åt ordföranden att bestämma vilken tid sammanträdena ska börja och därför inte i beslutet ange klockslagen för sammanträdena. Detta kräver dock att också allmänheten får reda på tiden. Normalt sker detta i tillkännagivandet på kommunens anslagstavla. Ordföranden har emellertid enligt 8 § i denna arbetsordning rätt att ändra tiden för ett visst sammanträde.

Vilken dag det första sammanträdet lämpligen ska hållas och vid vilken tid sammanträdet ska börja påverkas av olika förhållanden. Det är därför mer praktiskt att låta den som ska ansvara för förberedelserna av sammanträdet att bestämma dagen och tiden för detta, dvs. ålderspresidenten. Denne bör dock samråda med styrelsens presidium i frågan. Föreskrifter om detta finns i 6 § tredje stycket.

Skälet till att vi angett att nyvalda fullmäktige ska sammanträda i oktober är att fullmäktiges mandatperiod räknas från den 15 oktober. I förarbetena anges att det ur demokratisk synvinkel är av stor betydelse att valresultatet slår igenom så snabbt som det är praktiskt möjligt. Vidare anges att det är av betydelse att majoriteten i nyvalda fullmäktige ges möjlighet att påbörja genomförandet av eventuellt förändringsarbete så snart det är möjligt efter valet (prop. 2013/14:5 s. 45). Vi har därför valt att ange att första sammanträdet ska ske i oktober i stället för november. Budget och skattesats ska dock som tidigare fastställas först före utgången av november månad (11 kap. 10-11 §§ KL). Dessutom ska val av presidiet samt styrelsen och nämnder liksom tidigare ske före utgången av december månad.

EXTRA SAMMANTRÄDE

7 § Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena.

En begäran om ett extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och ska innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas bli behandlade på det extra sammanträdet.

Kommentar: 5 kap. 12 § andra stycket KL föreskriver att extra sammanträde ska hållas om styrelsen eller minst en tredjedel av ledamöterna i fullmäktige begär det. Sammanträde ska också hållas när ordföranden anser att det behövs.

ÄNDRINGAR I SAMMANTRÄDESDORDNINGEN

8 § Om det föreligger särskilda skäl, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast tillkännages på kommunens anslagstavla.

Kommentar: Ordförandens rätt att ställa in sammanträden och att ändra tiden eller dagen för ett sammanträde omfattar också att avkorta ett utsatt sammanträde, t.ex. att bestämma att ett flerdagssammanträde ska genomföras på en dag. Denna beslutanderätt har ordföranden bara innan sammanträdet har inletts. När sammanträdet väl har inletts är det fullmäktige som beslutar om detta. Har ordföranden beslutat att ställa in eller ändra tiden för ett sammanträde måste detta tillkännages för allmänheten på lämpligt sätt. Detta kan t.ex. göras genom ett anslag i anslutning till sammanträdeslokalen samt genom att uppgifterna tillkännages på kommunens/landstingets anslagstavla.

PLATS FÖR SAMMANTRÄDE

9 § Fullmäktige sammanträder i ...

Ordföranden får efter samråd med vice ordförandena bestämma en annan plats för ett visst sammanträde.

Kommentar: Enligt 5 kap. 13 § första stycket KL ska tillkännagivandet om ett sammanträde innehålla uppgift bl.a. om tid och plats för sammanträdet. Det åligger ordföranden att utfärda tillkännagivandet. Om fullmäktige varken i arbetsordning eller i särskilt beslut har fastställt platsen för sammanträdena, får ordföranden bestämma platsen.

I vårt förslag har en regel tagits med som anger den ordinarie sammanträdesplatsen samt en rätt för ordföranden att bestämma om en annan plats för ett visst sammanträde. Det normala bör vara att sammanträden hålls inom kommunens/landstingets område, även om det är möjligt för fullmäktige att välja en annan plats. Eftersom det är viktigt att sammanträdet är tillgängligt för kommunens/landstingets medlemmar, bör det inte gärna hållas utanför kommunens/landstingets område.

DELTAGANDE PÅ DISTANS (5 KAP. 16 § KL)

10 § Fullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast ägarum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast ... dagar före sammanträdet anmäla detta till fullmäktiges kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Kommentar: Enligt 5 kap. 16 § KL kan fullmäktige besluta att ledamöter får delta i fullmäktiges sammanträden på distans. Varje kommun och landsting avgör i vilken utsträckning beslutsfattande på distans ska vara tillåtet. Det

krävs inget särskilt beslut om att deltagande på distans inte ska vara tillåtet. Beslutar fullmäktige att tillåta deltagande på distans ska dock arbetsordningen innehålla föreskrifter om i vilken utsträckning det får ske.

I första stycket anges att det ska föreligga ”särskilda skäl” för att ett distanssammanträde ska få äga rum. Detta markerar att distanssammanträden ska vara ett komplement till sammanträden med fysisk närvaro. Det kan handla om att någon ledamot på grund av långa avstånd, funktionsnedsättning eller väderförhållanden har svårt att komma till sammanträdet eller att ett ärende brådskar.

Ljud- och bildöverföring måste ske på sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra. Det är alltså inte tillräckligt att de som är närvarande i sammanträdeslokalen kan se den distansdeltagande ledamoten. Den distansdeltagande ledamoten måste även kunna se samtliga övriga deltagare. Om flera ledamöter deltar på distans måste även de kunna se varandra. Ljud- och bildöverföringen måste dessutom vara stabil och av hög kvalitet. Om kvaliteten försämras eller förbindelsen bryts måste sammanträdet avbrytas tills en förbindelse av sådan kvalitet har återupprättats att alla åter kan sägas delta på lika villkor.

I allmänhet sker ingen del av sammanträdet i fullmäktige inom stängda dörrar men det kan undantagsvis bli aktuellt vid t.ex. föredragning av sekretesshandlingar. Frågan uppkommer då hur man ser till att inte obehöriga kan höra vad som sägs eller se det som visas. I propositionen anförs att ordföranden genom frågor till distansdeltagaren ska försäkra sig om att så inte sker (prop. 2013/14:5 s. 36). Kraven på lokalens beskaffenhet beror till viss del på ärendets art. En tänkbar lösning kan vara att kommunen/landstinget på platser utanför centralorten låter iordningställa särskilda lokaler, där säkerhetskraven kan uppfyllas. I arbetsordningen kan därför även regleras vilka tekniska lösningar som ska användas och vilka lokaler som ska användas.

Om föredragningslistan innehåller valärenden eller ärenden om anställning ställs andra krav eftersom dessa vid votering avgörs med slutna omröstning. Den tekniska lösning som då används måste säkerställa att valhemligheten bevaras, att alla de beslutades röster kommer med i rösträkningen och att alla ges möjlighet till insyn i förfarandet så att omröstningen inte kan manipuleras. Om dessa krav inte kan uppfyllas får deltagande på distans inte ske vid sammanträden då slutna omröstning kan komma att tillämpas (prop. 2013/14:5 s. 35 f).

I andra stycket föreskrivs att förhandsanmälan måste göras om en ledamot önskar närvara på distans. Ordföranden måste få tid på sig att ta ställning till om närvaro på distans ska tillåtas, eller om en ersättare ska kallas in.

TILLKÄNNAGIVANDE AV SAMMANTRÄDEN

11 § Ordföranden ska tillkänna tid och plats för varje sammanträde med fullmäktige och uppgifter om de ärenden som ska behandlas. Fullmäktiges sammanträden ska tillkännas på kommunens anslagstavla minst en vecka före sammanträdesdagen. Varje ledamot och ersättare ska kallas till sammanträde minst en vecka före sammanträdesdagen. Kallelsen ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet och om de ärenden som ska behandlas. Kallelsen skickas via e-post, om inte skäl talar däremot.

I 5 kap. 14 och 15 §§ KL finns undantagsbestämmelser för brådskande ärenden.

Kommentar: KL reglerar relativt utförligt hur sammanträden ska tillkännas (5 kap. 13 § KL)

Kravet på annonsering i ortspress har slopats, eftersom kommunens anslagstavla ska finnas på kommunens webbplats.

Den nya kommunallagen föreskriver att tillkännagivandet på anslagstavlan ska vara identiskt med den kallelse som skickas till ledamöterna.

FÖRLÄNGNING AV SAMMANTRÄDE OCH FORTSATT SAMMANTRÄDE

12 § Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden ett tillkännagivande om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka, behöver något tillkännagivande inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Kommentar: I KL finns inga föreskrifter om avbrytande av sammanträde och om fortsatt sammanträde. I arbetsordningen behövs därför regler om detta.

I första stycket behandlas den situationen att fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen. Det föreskrivs att fullmäktige kan besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Andra stycket behandlar frågan om att avbryta ett sammanträde och fortsätta det en annan dag. Bestämmelsen är utformad så att ett sammanträde endast kan avbrytas i den situation som beskrivs i första stycket, dvs. om fullmäktige inte hinner slutföra sammanträdet på den utsatta dagen.

Om fullmäktige beslutar att avbryta ett sammanträde och att hålla fortsatt sammanträde, anges i bestämmelsen att fullmäktige genast ska besluta om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet. Givetvis kan denna uppgift anförtros ordföranden.

Som huvudregel bör gälla att ett fortsatt sammanträde ska tillkännas på vanligt sätt. KL föreskriver att ett tillkännagivande om varje sammanträde ska utfärdas. Tillkännagivandet ska göras på kommunens/landstingets anslagstavla minst en vecka före sammanträdesdagen. Den ska också inom samma tid på ett lämpligt sätt tillställas varje ledamot och ersättare.

Om ett sammanträde som avbryts ska fortsätta inom en vecka, kan inte dessa bestämmelser följas. I fjärde stycket i förslaget finns därför en regel som anger att något tillkännagivande inte behöver utfärdas i en sådan situation. Det är dock angeläget att de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts blir underrättade om när och var sammanträdet ska fortsätta. En föreskrift har därför tagits med som ålägger ordföranden att se till att de frånvarande underrättas om det fortsatta sammanträdet.

ÄRENDEN OCH HANDLINGAR TILL SAMMANTRÄDE

13 § Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena när fullmäktige ska behandla ett ärende, om inte annat följer av lag. Ett ärende ska tas upp till behandling senast x månader efter KS beredning.

Kommentar: Arbetsordningen kan innehålla en bestämmelse som anger vem som får avgöra när fullmäktige ska behandla ett ärende och hur ett sådant avgörande ska förankras. I detta förslag har ord-föranden tillagts rätten att bestämma om detta. Det kan också vara lämpligt att samråda med styrelsens presidium. KL utgår från att vissa ärenden ska behandlas inom vissa i lagen angivna tidsfrister. Dit hör behandlingen av budgeten och skattesatsen (11 kap. 10 och 11 §§ KL), godkännande av årsredovisningen (11 kap. 21 § KL) samt beslut i frågan om ansvarsfrihet (5 kap. 24 § KL). Dessa krav påverkar givetvis när de angivna ärendetyperna måste behandlas. Det finns särskilda regler om behandling av vissa ärenden det år då val av fullmäktige förrättats i hela landet.

14 § Styrelsens, övriga nämnders och beredningars förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i tillkännagivandet bör tillställas varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar ska tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Kallelse och övriga handlingar skickas elektroniskt.

Handlingarna i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

Interpellationer och frågor bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Kommentar: Det är viktigt att varje ledamot och ersättare före ett fullmäktigesammanträde får del av styrelsens och övriga nämnders förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits upp på föredragningslistan till sammanträdet. Det är rimligt att tänka sig att dessa får del av handlingarna en vecka innan sammanträdet, men det måste i arbetsordningen finnas utrymme för att göra bedömningar från fall till fall. Av denna anledning har någon sådan tidsfrist inte angivits i bestämmelsen. Naturligtvis kan man i undantagsfall, t.ex. i brådskande ärenden, acceptera även en annan ordning än den som anges i bestämmelsen. Bestämmelsen har därför utformats som en ”bör”-regel.

Av praktiska skäl bör ordföranden få bestämma i vilken utsträckning handlingar i övrigt ska tillhandahållas före sammanträdet. Om fullmäktige beslutat det kan både kallelse och handlingar skickas elektroniskt. Vi har därför valt att föra in en sådan bestämmelse i arbetsordningen. En förutsättning är dock att samtliga ledamöter och ersättare har tillgång till tillräckligt snabb uppkoppling samt i övrigt till den utrustning och teknik som behövs. De ledamöter och ersättare som inte har det måste även fortsättningsvis kunna få kallelser och handlingar skickade med vanlig post.

Det är också rimligt att allmänheten och företrädare för massmedia kan få del av sammanträdeshandlingarna som därför bör finnas tillgängliga i sammanträdeslokalen. Huruvida ett ärende kommer att väcka stort allmänt intresse kan ibland inte bedömas i förväg. Man kan därför inte bortse från att handlingarna i undantagsfall kan ta slut. Därför är en ”bör”-regel att föredra. Till saken hör dock att allmänheten genom offentlighetsprincipen ändå i princip är garanterad att få ut handlingarna före sammanträdet. Det finns också särskilda krav på tillgänglighet i KL vad gäller budgeten och årsredovisningen (8 kap. 14 § och 8 kap. 15 § KL).

ANMÄLAN AV HINDER FÖR TJÄNSTGÖRING OCH INKALLANDE AV ERSÄTTARE

Enligt 5 kap. 72 § KL första stycket 4 KL ska arbetsordningen innehålla regler om inkallande av ersättare och deras tjänstgöring.

I förarbetena till 1991 års kommunallag behandlades utförligt tillämpningen av bestämmelserna i dåvarande 5 kap. 12–16 §§ KL (prop. 1990/91:117, s. 178 f) vilket ger god vägledning när det gäller nuvarande 5 kap. 17–21 §§ KL. Här kommenteras därför endast de kompletterande regler som föreslås ingå i arbetsordningen.

15 § En ledamot som är hindrad att delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till fullmäktiges sekreterare. Ordföranden eller sekreteraren underrättar den ersättare som står i tur att tjänstgöra.

Kommentar: Det är angeläget att i arbetsordningen precisera till vem anmälan om hinder ska göras och vem som ska se till att ersättare underrättas om tjänstgöring. Ordningen för ersättarnas tjänstgöring i fullmäktige regleras i 14 kap. vallagen.

16 § Om en ledamot utan föregående anmälan uteblir från ett sammanträde eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordföranden in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.

Kommentar: Huvudregeln är att den ersättare som står i tur att tjänstgöra ska kallas in både när hinder anmäls i förväg och när hinder uppkommer under ett pågående sammanträde. När hinder uppkommer för en ledamot eller en ersättare som tjänstgör vid ett sammanträde, ska ordföranden således kalla in den ersättare som står närmast i tur att tjänstgöra. Detta har också skrivits in som huvudregel.

Ordföranden har att bedöma om det är lämpligt och praktiskt möjligt att kalla in en ersättare som inte är närvarande vid sammanträdet. Ibland kan detta klaras t.ex. genom ett snabbt telefonsamtal. I uttrycket ”tillgänglig” ligger alltså att en ersättare är närvarande vid sammanträdet eller är lätt nåbar. Partiväxling är inte tillåtet i fullmäktige.

17 § Det som sagts om ledamot i 15 och 16 §§ gäller också för ersättare, som kallats till tjänstgöring.

Kommentar: Samma regler som gäller för ledamöter ska också tillämpas för ersättare som har kallats till tjänstgöring och som får förhinder samt för ersättare som tjänstgör vid ett sammanträde men som inte kan vidare delta i sammanträdet. En föreskrift om detta finns i denna paragraf.

18 § Ordföranden bestämmer när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl för det bör inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

Kommentar: KL innehåller regler om ersätternas tjänstgöring. Fullmäktige ska dock meddela ytterligare föreskrifter om ersätternas tjänstgöring. Här har därför en regel tagits in som anger att ordföranden bestämmer, när en ledamot eller en ersättare ska få börja tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Normalt bör inträde inte ske under pågående handläggning av ett ärende. I förslaget sägs därför att detta bör ske endast om det föreligger särskilda skäl för det. Ett skäl som anges i förarbetena till lagen är att det ärende som behandlas är omfattande, t.ex. kommunens eller landstingets budget. Ett annat starkt skäl är att beslutsförhet föreligger endast om en ersättare träder in.

Kraven på särskilda skäl behöver knappast ställas speciellt högt. Så har inte heller skett hittills i praktiken. Således bör ett godtagbart skäl vara att de politiska styrkeförhållandena rubbas, om en ledamot eller en tjänstgörande ersättare lämnar ett sammanträde under pågående handläggning av ett ärende. En ersättare bör då träda in.

I förslaget anges för övrigt att inträde inte ”bör” ske under pågående handläggning av ett ärende. Regeln är således inte absolut (prop. 1990/91:117 s. 178 f).

UPPROP

19 § En uppropslista som utvisar de ledamöter och ersättare som tjänstgör ska finnas tillgänglig under hela sammanträdet.

I början av varje sammanträde ska upprop ske enligt uppropslistan. Upprop ska också ske i början av varje ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs.

Kommentar: Det är lämpligt att det finns någon form av uppropslista vid sammanträdet och att den är tillgänglig under hela sammanträdet. Därmed finns knappast anledning att detaljreglera uppropslistans innehåll eller hur den ska föras. Detta är rent praktiska frågor.

Upprop ska förrättas i början av varje ny sammanträdesdag, vilket blir tillämpligt vid sammanträden som satts ut att räcka i två eller flera dagar. Uppropet görs på ordförandens ansvar, men kan rent praktiskt utföras av någon annan.

PROTOKOLLSJUSTERARE

20 § Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan upprop har skett enligt 19 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Kommentar: I KL föreskrivs om justeringen av protokollen bara att detta ska ske inom 14 dagar efter sammanträdet och på det sätt som fullmäktige har beslutat. Det är obligatoriskt att ha bestämmelser om formerna för justeringen av protokollen. Ibland är det nödvändigt att justera en paragraf omedelbart, s.k. omedelbar justering. Förutsättningen för omedelbar justering är att ordalydelsen är helt klar. Den slutliga paragraftexten måste därför skriftligen redovisas vid sammanträdet.

I denna paragraf finns en föreskrift om att två protokolljusterare ska väljas omedelbart efter det att uppropet har förrättats. Justerarna har också fått uppgiften att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

TURORDNING FÖR HANDLÄGGNING AV ÄRENDENA

21 § Fullmäktige behandlar ärendena i den turordning som de har tagits upp i tillkännagivandet.

Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i tillkännagivandet.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Kommentar: Första stycket i paragrafen innehåller huvudregeln om att fullmäktige behandlar ärendena i den turordning som de har tagits upp i tillkännagivandet. Fullmäktige bör givetvis kunna ändra på turordningen. En bestämmelse om detta finns i andra stycket.

Det förekommer att ärenden inte finns med i tillkännagivandet t.ex. brådskande ärenden som tillkännages med förkortad tid eller som tas upp utan föregående beredning eller tillkännagivande.

I tredje stycket ges ordföranden rätten att bestämma när ett sådant ärende ska tas upp till behandling under sammanträdet. Lagen kräver inte att det ska finnas en särskild föredragningslista. Vill man ha en sådan kan det finnas anledning att justera bestämmelserna.

Ibland kan det vara lämpligt att avbryta handläggningen av ett ärende för att ta upp det senare under ett sammanträde. Fullmäktige kan vilja kalla in en nämndordförande, en anställd eller en utomstående sakkunnig, för att få upplysningar innan ärendet avgörs. Ett ärende som fullmäktige har börjat handlägga kan visa sig vara beroende av ett annat ärende som är uppsatt längre ner i tillkännagivandet.

Det kan också vara praktiskt och tidsbesparande att ibland avbryta handläggningen och avvakta med beslutsförfarandet i ett ärende där många yrkanden ställts. När överläggningen är avslutad kan sekreteraren i så fall ta fram ett förslag till propositionsordning åt ordföranden, medan fullmäktige handlägger ett eller flera andra ärenden. Ett sådant avbrott bör kunna göras utan att ärendet bordläggs. Stöd för detta förfarande finns i förarbetena (prop. 1990/91:117 s. 187). Om en ledamot yrkar att ett sådant ärende ska bordläggas, måste dock det yrkandet ställas under proposition.

I fjärde stycket har därför tagits in en regel om att fullmäktige kan avbryta handläggningen av ett ärende för att återuppta den senare under sammanträdet.

YTTRANDERÄTT VID SAMMANTRÄDENA

I 4 kap. 22 § KL föreskrivs att ersättarna har samma rättigheter som ledamöterna, när de tjänstgör. Därför behöver man i arbetsordningen inte ange att det som gäller för ledamöter också gäller för de ersättare som tjänstgör.

I KL finns föreskrifter om rätt och skyldighet för utomstående att medverka på fullmäktiges sammanträden. I 5 kap. 39 § KL föreskrivs att kommunalråd/landstingsråd/regionråd enligt 4 kap. 2 § KL har rätt att närvara vid fullmäktiges sammanträden samt delta i överläggningarna och framställa förslag, men inte delta i besluten. Denna bestämmelse tar sikte på den situationen att kommunalrådet saknar plats i fullmäktige. (Är man fullmäktigeledamot får man alltid delta i överläggningarna.)

Fullmäktige får också bestämma att andra än ledamöterna ska ha rätt att delta i överläggningarna men inte i besluten (5 kap. 40 § KL).

Ordförandena och vice ordförandena i nämnderna, revisorerna samt de anställda i kommunen eller landstinget kan åläggas att lämna upplysningar vid fullmäktiges sammanträden, om fullmäktige begär det (5 kap. 41 § KL). Om det finns något hinder mot detta på grund av sekretess bryts givetvis skyldigheten att lämna upplysningar.

En motsvarande skyldighet gäller för förtroendevalda och tjänstemän i kommuner och landsting som har bildat en gemensam nämnd. Presidiet i den gemensamma nämnden och de anställda i de samverkande kommunerna och landstingen är således skyldiga att lämna upplysningar i de olika fullmäktigeförsamlingarna. Dessa föreskrifter i KL ger anledning till att föra in bestämmelser i arbetsordningen.

KL innehåller inga föreskrifter som ger kommunens/landstingets ledande tjänstemän rätt att delta i fullmäktiges överläggningar eller i besluten. Det kan dock vara lämpligt att exempelvis kommundirektören med stöd av 5 kap. 40 § KL ges rätt att delta i överläggningarna. Då kan denne på eget initiativ exempelvis begära ordet och lämna sakupplysningar under sammanträdet.

Enligt 10 kap. 3 § första stycket KL ska fullmäktige se till att fullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i ett kommunalt aktiebolags verksamhet tas vilka är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Det är rimligt att åtminstone ordföranden i bolagets styrelse medges rätt att yttra sig, när fullmäktige behandlar ett ärende som avser ett sådant yttrande.

22 § Rätt att delta i överläggningen har

- kommunalråd/landstingsråd/oppositionsråd/borgarråd/regionråd. Dessa har även rätt att framställa förslag.
- ordföranden och vice ordförandena i en nämnd eller en gemensam nämnd vid behandling av ett ärende där nämndens verksamhetsområde berörs,
- ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt,
- ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga när överläggning hålls med anledning av svaret,
- styrelsens ordförande i ett sådant företag som avses i 10 kap. 2-6 §§ KL, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i företaget,
- Ordföranden i styrelsen eller annan nämnd i ett kommunalförbund som kommunen är medlem i vid besvarandet av en interpellation eller fråga och överläggning hålls i anledning av svaret.

Kommentar: I denna paragraf har bestämmelser tagits in som ger vissa personer som saknar plats i fullmäktige möjlighet att yttra sig. Dessa har dock ingen rätt att delta i besluten.

Den första kategorin är kommunalråd utan fullmäktigeuppdrag. Enligt andra och tredje punkterna ges ordföranden och vice ordförandena i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning rätt att yttra sig vid behandling av ett ärende där nämndens verksamhetsområde berörs eller som beredningen handlagt.

Enligt bestämmelserna i KL får en interpellation eller en fråga riktas till ordföranden i en nämnd eller en fullmäktigeberedning. Fullmäktige får föreskriva att också andra förtroendevalda ska få vara adressater.

I 5 kap. 63 § KL anges att fullmäktige får besluta att ordföranden i en nämnd får överlåta besvarandet av en interpellation till en av fullmäktige utsedd ledamot i styrelsen för ett kommunalt företag eller till ordföranden i styrelsen eller annan nämnd i ett kommunalförbund som kommunen eller landstinget är medlem i, när fullmäktige har utsett ledamoten. Eftersom KL saknar bestämmelser om vilka som har rätt att yttra sig – utöver ledamöterna och de tjänstgörande ersättarna – behövs bestämmelser om yttranderätten för andra vid besvarandet av interpellationer och frågor i arbetsordningen. Det är också obligatoriskt enligt KL att ha regler om handläggningen av interpellationer och frågor.

I 22 § fjärde punkten föreskrivs därför att ordföranden i en nämnd eller fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga får delta i den överläggning som hålls med anledning av svaret.

Genom att bestämmelserna också omfattar ”någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga” täcker bestämmelsen också en sådan ledamot av ett kommunalt företags styrelse, som sagts tidigare, och andra förtroendevalda som kan vara adressater för interpellationer och frågor enligt bestämmelserna om detta i arbetsordningen.

Det kommer även upp andra ärenden i fullmäktige som berör ett sådant företag som avses i 10 kap. 2-6 §§ KL. I dessa ärenden är det lämpligt att styrelseordföranden i företaget ges möjlighet att yttra sig vid överläggningen i fullmäktige. För att detta ska vara möjligt har en bestämmelse härom tagits in i arbetsordningen.

23 § Revisorerna ska ges tillfälle att delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas granskning eller revisorernas egen förvaltning.

Sakkunnigt biträde ska ges tillfälle att yttra sig vid fullmäktiges behandling av revisionsberättelsen.

Förtroendevald som inte är ledamot men mot vilken anmärkning riktas får delta i överläggningarna när revisionsberättelsen över den verksamhet som den förtroendevalde ansvarar för behandlas.

Ordförande och vice ordförande i en nämnd får delta i överläggningarna när revisionsberättelsen över verksamheten i den egna nämnden behandlas.

Kommentar: Första stycket motsvarar delvis 5 kap. 32 § andra stycket i den äldre KL. Revisorerna ska alltså kallas till det sammanträde då revisionsberättelsen behandlas. Bestämmelserna utvidgar revisorernas lagstadgade rätt att delta i överläggningen till att avse även årsredovisningen. För att revisorerna ska anses ha fått denna rätt måste de kallas till sammanträdet.

Andra stycket reglerar rätten att delta i överläggningen när förvaltningsärenden som rör revisionen behandlas eller ärenden rörande revisorernas granskning.

Tredje stycket motsvarar vad gäller de sakkunniga biträdena 5 kap. 32 § andra stycket KL.

Fjärde och femte stycket är av upplysningskaraktär och motsvarar innehållet i 5 kap. 40 och 49 §§ kommunallagen.

24 § Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena, i den utsträckning som behövs, kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna och fullmäktigeberedningarna, revisorerna samt anställda hos kommunen/landstinget för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Ingår kommunen/landstinget i en gemensam nämnd får ordföranden efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs kalla ordföranden och vice ordförandena i den gemensamma nämnden och anställda i de samverkande kommunerna/landstingen för att lämna upplysningar vid sammanträdena.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

Kommentar: Som nämnts nyss är det obligatoriskt för presidierna i nämnderna, de gemensamma nämnderna, revisorerna samt de anställda hos kommunen eller landstinget att inställa sig vid fullmäktiges sammanträden och lämna upplysningar, om fullmäktige begär det. Presidiet i en fullmäktigeberedning omfattas inte av KL:s bestämmelse. Ledamöterna i en sådan beredning behöver inte vara ledamöter i fullmäktige. En fullmäktigeberedning består enligt 3 kap. 2 § KL av en eller flera förtroendevalda. För att även täcka in det undantagsfallet att någon i en berednings presidium inte är ledamot i fullmäktige, omfattar den föreslagna bestämmelsen också ordförandena och vice ordförandena i fullmäktigeberedningarna.

Det är praktiskt att låta ordföranden efter samråd med vice ordförandena bedöma i vilken utsträckning presidierna i nämnderna och andra ska kallas till ett sammanträde med fullmäktige för att lämna upplysningar. Detsamma gäller också för utomstående sakkunniga som kan behöva kallas in. Denna paragraf ger ordföranden en sådan befogenhet.

I vilken utsträckning de som kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde ska få yttra sig under överläggningarna bör i första hand bestämmas av ordföranden. Fullmäktige ska givetvis ha möjlighet att besluta om detta. Bestämmelsen i förslaget har utformats i enlighet med det som sagts nu.

25 § Kommundirektören/landstingsdirektören/regiondirektören får delta i överläggningen i alla ärenden. Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

Kommentar: I KL finns ingen bestämmelse som ger ledande tjänsteman yttranderätt. Arbetsordningen kan därför innehålla en bestämmelse om detta. Det är givetvis möjligt att begränsa yttranderätten till att avse enbart laglighetsfrågor.

I andra stycket har intagits en bestämmelse om en begränsad yttranderätt för fullmäktiges sekreterare just i laglighetsfrågor. Detta avser såväl laglighetsfrågor med anknytning till enskilda ärenden som till procedurfrågor i fullmäktige. Visserligen är sekreteraren enligt 5 kap. 41 § KL skyldig att lämna upplysningar, men denna skyldighet motsvaras inte av någon automatisk rätt att delta i överläggningarna i laglighetsfrågor. Någon anledning att ge sekreteraren en mer vidsträckt yttranderätt än vad vi har föreslagit finns knappast.

TALARORDNING OCH ORDNING VID SAMMANTRÄDENA

26 § Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning han eller hon har anmält sig och har blivit uppropad.

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har också rätt till ett kort inlägg på högst två minuter för en replik med anledning av vad en talare anfört. Inlägget görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om att få göra inlägget framställs.

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte rättar sig efter tillsägelse av ordföranden får ordföranden ta från talaren ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under hans eller hennes anförande.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och som inte rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden ajournera eller upplösa sammanträdet.

Kommentar: Här begränsas replikrätten till en replik. Vill man ge rätt till replik på replik måste detta anges i arbetsordningen. Den tidsram som ställts upp är emellertid endast en rekommendation vilken fullmäktige kan enas om. En sådan tidsbegränsning innebär inte att talaren kan fråntas ordet enbart av den anledningen att tiden överskridits.

I 2 kap. regeringsformen (RF) finns bestämmelser om att varje medborgare är tillförsäkrad yttrandefrihet gentemot det allmänna. Denna yttrandefrihet får endast begränsas genom lag och endast utifrån vissa i RF angivna intressen (2 kap. 20–21 och 23 §§ RF). En bestämmelse i en arbetsordning att talare, som avlägsnar sig från ämnet, kan fråntas ordet av ordföranden har dock inte ansetts utgöra någon begränsning av yttrandefriheten med hänvisning till 2 kap. 23 § tredje stycket RF (RÅ 1981 2:1).

Däremot har Regeringsrätten (numera Högsta förvaltningsdomstolen) upphävt en arbetsordning som hade en bestämmelse om rätt för fullmäktiges ordförande att frånta en talare ordet, om talaren uppträder på ett sätt som strider mot god ordning (RÅ 1981 2:15). Eftersom det som skulle kunna påkalla ingripande också kunde ingripa yttranden som innefattade personliga förolämpningar mot eller otillbörliga angrepp på annan, hade ordföranden getts möjlighet att ingripa mot talaren också på grund av själva innehållet i yttrandet. En sådan begränsning av yttrandefriheten måste emellertid enligt 2 kap. 20 § RF meddelas i lag.

KL innehåller inget uttryckligt lagstöd för att begränsa en talares yttrandefrihet på detta sätt. Möjligen skulle detta kunna ske genom att begränsningarna i yttrandefriheten preciseras, t.ex. genom följande tillägg:

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet eller uppträda på ett sätt som strider mot god ordning och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig, får ordföranden ta från talaren ordet. Ett sådant ingripande får dock inte ske på grund av innehållet i talarens yttrande.

Samtidigt skulle detta innebära subtila avgränsningsfrågor. Mot den bakgrunden har vi i stället kompletterat bestämmelsen med en rätt för ordföranden till upplösning av sammanträdet. Ordföranden har därutöver rätt att upplösa ett sammanträde då fullmäktige inte längre är beslutsför (5 kap. 45 § KL).

I 5 kap. 43 § andra stycket KL finns enbart en bestämmelse om rätt för ordföranden att tillgripa utvisning. I förarbetena utgår man dock från att bestämmelser om ordförandens rätt att upplösa sammanträdet kan tas med i arbetsordningen (prop. 1990/91:117 s. 187–188).

Det bör observeras att reglerna avser såväl ledamöter och ersättare i fullmäktigesom andra som bevisstar fullmäktigesammanträde.

YRKANDEN

27 § När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats korrekt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte fullmäktige beslutar medge det enhälligt.

Om ordföranden anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

Kommentar: Bestämmelserna stämmer överens med praxis i beslutande kommunala församlingar och med rättspraxis vad gäller möjligheten att ändra eller återta ett framställt yrkande.

DELTAGANDE I BESLUT

I 4 kap. 24-26 §§ KL finns gemensamma bestämmelser för fullmäktige och nämnder om vad som gäller vid omröstning och beslut.

Enligt 4 kap. 25 § KL har en fullmäktigeledamot rätt att avstå från att delta i en omröstning eller i ett beslut. I denna bestämmelse regleras även ordförandens skyldighet att rösta, när det behövs för att ett ärende ska kunna avgöras.

28 § En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar det med acklamation.

Kommentar: I förarbetena (prop. 1990/91:117 s. 171) sägs att en ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut ska anmäla detta innan beslutet fattas och att det inte är möjligt att i efterhand anmäla att man inte deltagit i ett beslut. En regel om en sådan anmälningsplikt finns i första stycket.

I andra stycket föreskrivs att en ledamot som inte har anmält sin avsikt att inte delta i ett beslut anses ha deltagit i beslutet, om detta fattas med acklamation. Om beslutet fattas genom omröstning, måste ledamoten meddela vid uppropet att han eller hon avstår från att rösta.

OMRÖSTNINGAR

29 § När omröstningar genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöter som har utsetts att justera protokollet.

Omröstningarna genomförs genom att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt upp-
ropslistan.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning, ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

Kommentar: Bestämmelsen överensstämmer med praxis i kommunala beslutande församlingar. Den vilar också delvis på avgöranden i rättspraxis. I de kommuner/landsting som använder sig av s.k. voteringsanläggningar måste bestämmelsen anpassas efter det förfarandet. Detta kan göras genom att andra stycket ges följande lydelse:

Omröstningarna genomförs genom att ledamöterna avger sina röster med en voteringsanläggning.

30 § En valsedel som avlämnas vid en sluten omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig om den

- upptar namnet på någon som inte är valbar,
- upptar flera eller färre namn än det antal personer som ska väljas,
- upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

Kommentar: Föreskrifterna om valsedel bygger på rättspraxis och stämmer i sak överens med tidigare förslag på arbetsordning.

MOTIONER

31 § En motion

- ska vara skriftlig och undertecknad av en eller flera ledamöter,
- får inte ta upp ämnen av olika slag,
- väcks genom att den ges in till styrelsens kansli, eller vid ett sammanträde med fullmäktige.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Styrelsen ska två gånger varje år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

Kommentar: Remiss och beredning av motioner omfattas av bestämmelserna om beredning i 36 § i detta förslag. I denna bestämmelse samt 32 § och 34–35 §§ nedan anges att skrivelsen ska vara undertecknad. Med undertecknad avses här ett teknikneutralt begrepp. Det innebär att utöver underskrift i original bör även undertecknade handlingar som faxats eller undertecknade handlingar som skannats och därefter skickats per e-post godtas. Ett dokument eller e-post som är försett med e-signatur är även det undertecknat.

MEDBORGARFÖRSLAG

32 § Den som är folkbokförd i kommunen/i en kommun inom landstinget får väcka ärende i fullmäktige (medborgarförslag).

Ett medborgarförslag

- ska vara skriftligt och undertecknat av en eller flera personer,
- ska innehålla namnförtydligande, adress och telefonnummer,
- får inte ta upp ämnen av olika slag,
- väcks genom att det lämnas in till styrelsens kansli, eller vid ett sammanträde med fullmäktige.

Ett medborgarförslag kan bara behandlas i sak i fullmäktige om det ligger inom fullmäktiges befogenhetsområde.

Fullmäktige kan i vissa fall överlåta till styrelsen eller annan nämnd att besluta i ärendet. Förslagsställaren ska i så fall underrättas om vilken nämnd som i fortsättningen kommer att handlägga ärendet. Om fullmäktige har överlåtit ärendet till en nämnd gäller inte följande bestämmelser som avser handläggningen i fullmäktige.

Medborgarförslag ska beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det förslaget väcktes.

När ett medborgarförslag beretts färdigt och beslut ska fattas, ska förslagsställaren underrättas.

Styrelsen och övriga nämnder ska två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

Kommentar: Enligt 8 kap. 1 § KL kan kommunfullmäktige eller landstingsfullmäktige besluta att den som är folkbokförd i en kommun eller i en kommun inom landstinget får väcka ärenden i fullmäktige. Ett sådant medgivande gäller generellt och det går alltså inte att införa begränsningar av antalet medborgarförslag eller innehållet i dem. Enligt 5 kap. 72 § andra stycket KL ska fullmäktiges arbetsordning innehålla föreskrifter om hur medborgarförslag ska hanteras om fullmäktige har beslutat att tillåta sådana.

Med stöd av 5 kap. 40 § KL kan fullmäktige ges den som har väckt ett medborgarförslag rätt att delta i överläggningarna. En sådan bestämmelse skulle kunna föras in före sista stycket i 32 § och lyda på följande sätt:

Den som väckt ett ärende genom medborgarförslag har rätt att delta i överläggningarna när fullmäktige behandlar ärendet.

I detta sammanhang bör observeras att det vid nämndsammanträden uppställs ett krav på stängda dörrar i de situationer som framgår av 6 kap. 25 § tredje stycket KL.

Fullmäktige får enligt 5 kap. 23 § andra stycket KL överlåta till styrelsen eller en annan nämnd att besluta i ett ärende som har väckts genom medborgarförslag, utom i de fall som anges i 5 kap. 1 § KL. Med anledning härav är det angeläget att fullmäktige ges en möjlighet till insyn i hur medborgarförslagen hanteras i nämnderna (prop. 2006/07:24 s. 16). Enligt 6 kap. 34 § KL ska fullmäktige därför informeras om vilka beslut som fattats med anledning av förslagen. Fullmäktige ska även informeras om de ärenden som inte beretts färdigt inom ettårsfristen. När det gäller ärenden som inte har avgjorts ska fullmäktige upplysas om vilka ärendena är, och bör även informeras om anledningen till att ärendena inte kunnat avgöras och när beslut kan beräknas fattas (prop. 2006/07:24 s. 20). Närmare föreskrifter om vilken information nämnderna ska lämna till fullmäktige kan tas i nämndreglementena. En skrivelse som inte uppfyller de formella kraven enligt bestämmelsen, t.ex. att den inte är undertecknad, är inte att betrakta som ett medborgarförslag. En sådan skrivelse behöver därför inte tas upp i fullmäktige utan kan avvisas redan hos kansliet.

FÖRETAGENS INITIATIVRÄTT

33 § Styrelsen i ett sådant företag som avses i 10 kap. 2-6 §§ KL får väcka ärenden i fullmäktige i sådana ärenden som företaget är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till.

Kommentar: I 5 kap. 22 § KL finns föreskrifter om vilka organ och personer som får väcka ärenden hos fullmäktige. Föreskrifterna kan föranleda kompletterande bestämmelser i arbetsordningen. En sådan föreskrift gäller rätten för ett kommunalt företags styrelse att väcka ärenden som avser sådant som företaget enligt 10 kap. 3 § KL är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till. Företaget måste genom ett beslut av fullmäktige eller en bestämmelse i arbetsordningen beredas den möjligheten. Det kan även enligt 10 kap. 4 § KL finnas delägda bolag av vars bolagsordning det följer att de är skyldiga att ge fullmäktige tillfälle att ta ställning i vissa ärenden. På samma sätt kan denna skyldighet ha tagits in i stadgarna för en stiftelse som kommunen/landstinget bildat med någon annan.

INTERPELLATIONER

I KL finns det utförliga regler om interpellationer och frågor (5 kap. 59-63 §§ KL). Som sagts tidigare har ersättarna samma rättigheter som ledamöterna när de tjänstgör (4 kap. 22 § KL). I förarbetena framhålls att det är viktigt från principiell synpunkt att en tjänstgörande ersättare är likställd med en ordinarie ledamot så långt som det är möjligt. Även om rätten för ersättare att ställa interpellationer och frågor har sina formella och praktiska begränsningar, har det ansetts att den inte bör slopas (prop. 1990/91:117 s. 70).

Rätten för ersättarna att ställa interpellationer och frågor ger anledning till en viss reglering i arbetsordningen. Denna kan emellertid inte göras heltäckande. Den praktiska hanteringen bör man lösa efter lokala förutsättningar och traditioner.

34 § En interpellation ska vara skriftlig och undertecknad av en ledamot. Den bör ges in till styrelsens kansli senast ... dagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet.

En interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.

Ett svar på en interpellation ska vara skriftligt. Uppgift om att interpellationssvar kommer att lämnas vid visst sammanträde bör tas in i tillkännagivandet om sammanträdet.

Den ledamot som har ställt interpellationen bör få del av svaret senast dagen före den sammanträdesdag då svaret ska lämnas.

Om en interpellation avser förhållandena i ett sådant företag som avses i 10 kap. 2-6 §§ KL, får den ordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i företagets styrelse att besvara interpellationen.

Ordföranden i en nämnd till vilken en interpellation ställts får överlåta besvarandet av interpellationen till ordföranden i styrelsen eller till ordföranden i annan nämnd i ett kommunalförbund där kommunen /landstinget är medlem, om denne på grund av sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen.

En ersättare som har ställt en interpellation får delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas oberoende av om ersättaren tjänstgör vid sammanträdet eller inte.

Interpellation eller fråga får besvaras även om färre ledamöter än hälften är närvarande.

Kommentar: Bestämmelserna i denna paragraf anger de formella kraven på en interpellation vilka framgår indirekt av KL. I första stycket anges att en interpellation ska vara skriftlig och undertecknad av en ledamot. I KL sägs inte uttryckligen att en interpellation ska vara skriftlig. Detta följer dock av den utformning som lagens föreskrifter har fått. Vidare ställs det självklara kravet upp att en interpellation ska vara undertecknad av en ledamot. Flera ledamöter får inte gemensamt ge in en interpellation.

I andra stycket finns en föreskrift om att en interpellation ska ges in till styrelsens kansli.

Med hänsyn till de varierande förhållandena och önskemålen i kommunerna har någon tidsfrist för inlämnandet inte angetts. I paragrafen beskrivs också ersättnas förutsättningar för att få interpellera.

Någon svarsplikt föreligger inte vid interpellation eller fråga. Därför har en regel tagits in som anger när en interpellation senast bör besvaras.

Ett interpellationssvar bör vara skriftligt. Det är rimligt att ledamöterna får del av svaret, innan det tas upp på ett sammanträde och debatteras. Den ledamot som ställt interpellationen bör få del av svaret tidigare än övriga ledamöter för att han eller hon ska kunna förbereda sig inför den debatt som svaret på interpellationen kan föranleda. Därför föreskrivs att detta bör ske dagen före den sammanträdesdag då svaret ska lämnas. Bestämmelsen har formulerats så att den kan tillämpas praktiskt även vid sammanträden som sträcker sig över mer än en dag.

I 5 kap. 63 § KL finns en bestämmelse som ger möjlighet för fullmäktige att bestämma att en ledamot i en företagsstyrelse får besvara en interpellation, om ordföranden i en nämnd överlämnar besvarandet till ledamoten. Det kan vara fråga om ett kommunalt företag i vilket kommunen eller landstinget bestämmer ensam eller ett företag där kommunen bestämmer tillsammans med någon annan. Den ledamot som ska besvara interpellationen måste vara vald av fullmäktige till styrelseuppdraget i det aktuella företaget.

I denna paragraf har föreskrifter tagits in som gör sådant överlämnande möjligt. För att inte tynga bestämmelsen hänvisas i den till 10 kap. 2-6 §§ KL beträffande definitionen av de företag som avses.

I 5 kap. 63 § KL stadgas även att fullmäktige får besluta att ordföranden i en nämnd får överlåta besvarandet av en interpellation till ordföranden i styrelsen eller till ordföranden i en annan nämnd i ett kommunalförbund som kommunen eller landstinget är medlem i.

En ersättare som har ställt en interpellation har ingen särskild rätt att få delta i den överläggning som svaret på interpellationen ger anledning till i fullmäktige. Fullmäktige kan dock besluta att den ersättare som ställt interpellationen ska få delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas. En sådan bestämmelse har tagits in i detta normalförslag.

Enligt 5 kap. 59 § KL får interpellationer riktas till ordföranden i en nämnd eller en fullmäktigeberedning. Fullmäktige får bestämma att även andra förtroendevalda ska få interPELLERAS. Arbetsordningen ska innehålla bestämmelser om detta.

En nyhet från och med 2018-01-01 är att fullmäktige får besluta att interpellationer endast får ställas till sådant kommunalråd som avses 4 kap. 2 § KL. Detta system har funnits lagreglerat för Stockholms kommun (f.d. 5 kap. 52 § andra stycket KL). Bestämmelsen görs nu generellt tillämplig för alla kommuner och landsting. Följande text kan då tas in: *Interpellation får endast ställas till kommunalråd och oppositionsråd.*

Interpellationsinstitutet är ett led i systemet för utkrävande av politiskt ansvar. Det har därför ansetts rimligt att t.ex. förtroendevalda med ett övergripande ansvar som inte är ordförande i någon nämnd kan interPELLERAS. Kretsen av adressater bör inte bestå av andra förtroendevalda än de som är politiskt direkt ansvariga. Av det skälet bör t.ex. revisorerna inte kunna interPELLERAS och inte heller fullmäktiges ordförande eller vice ordförandena i fullmäktige. Kommunernas och landstingens nämndorganisationer är med anledning av den vida organisationsfriheten olika. Detta gör att också den krets av adressater som är lämplig och motiverad från demokratisk synpunkt kan skilja sig från kommun till kommun och landsting till landsting.

Ett alternativ är att ange att också vice ordförandena i nämnd kan interPELLERAS. Här bör dock de partipolitiska effekterna vägas in. Också utskottsordförande som inte är ordförande i en nämnd kan anges som adressat. Även ordförande i en särskild fullmäktigeberedning kan tänkas höra till den personkrets som bör kunna interPELLERAS. I några kommuner vill man att interpellationer och frågor behandlas före övriga ärenden. Ett skäl till detta är att interpellation kan avse en nämndordförande eller annan förtroendevald som inte är ledamot i fullmäktige.

Han eller hon kan då svara genast och därefter lämna mötet.

Enligt 5 kap. 45 § kommunallagen får fullmäktige bestämma att interpellationer och frågor får besvaras även om inte mer än hälften av fullmäktiges ledamöter är närvarande. Sista stycket är såldes av frivillig karaktär.

FRÅGOR

35 § En fråga ska

- vara skriftlig och undertecknad av en ledamot,
- ges in till styrelsens kansli senast ... dagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

Vad som sägs i 34 § gäller i tillämpliga delar också fråga. Svar på frågan behöver dock inte vara skriftligt.

En fråga bör besvaras under det sammanträde vid vilket den har ställts.

Kommentar: Enligt 5 kap. 64 KL får ledamöter ställa frågor för att inhämta upplysningar. När en fråga besvaras får bara den som ställer frågan och den som svarar delta i överläggningen. Handläggningen av frågor bör vara lika som den som gäller för interpellationer.

BEREDNING AV ÄRENDEN

36 § Om fullmäktige inte beslutar något annat, avgör styrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla ska beredas.

Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

På varje ordinarie sammanträde med fullmäktige ska redovisas de fullmäktigeärenden som har kommit in efter det närmast föregående ordinarie sammanträdet samt de beslut som har fattats om beredning och remiss av sådana ärenden.

Kommentar: KL innehåller ett beredningstvång. Av 5 kap. 26–28 §§ KL följer att ett ärende ska beredas av en nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör eller av en fullmäktigeberedning. I de fall ärendet beretts av en fullmäktigeberedning ska en nämnd vars verksamhetsområde berörs alltid ges tillfälle att yttra sig. Styrelsen ska alltid ges tillfälle att yttra sig i ett ärende som beretts av en nämnd eller fullmäktigeberedning. Har styrelsen en annan syn på ärendet än det organ som berett det ska det framgå då ärendet läggs fram för fullmäktige. Fullmäktige har dock viss frihet att bestämma om formerna för beredningen av sina ärenden och kan enligt förarbetena på sakliga grunder bestämma om beredningens omfattning.

Det är tillräckligt att ett ärende har beretts av någon nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör. En nämnd som fullgör obligatoriska uppgifter enligt speciallagstiftningen bör dock inte kunna förbigås, när fullmäktige bestämmer om beredningens omfattning. I en starkt decentraliserad organisation med många lokala nämnder och nämnder med begränsade ansvarsområden är tanken att fullmäktige ska ha möjlighet att begränsa antalet nämnder som deltar i beredningen av ett ärende. Denna frihet som lämnats till fullmäktige har samband med de vida ramarna att bestämma om nämndorganisationen.

I 5 kap. 26–36 §§ KL finns ett flertal bestämmelser om hur ärendena bereds. De flesta bestämmelserna rör dock olika undantag från beredningstvånget.

Enligt KL är det inte obligatoriskt att ta in bestämmelser om beredning av ärendena i arbetsordningen. I vårt förslag har frågan om hur beredning ska ske överlämnats åt styrelsen om inte fullmäktige beslutar något annat. Detta innebär inte att styrelsen kan sätta sig över beredningstvånget enligt 5 kap. 26–28 §§ KL. Vad det egentligen handlar om är en remissrätt. Styrelsen kan givetvis gå längre än vad beredningstvånget kräver och också höra t.ex. organisationer eller andra intressenter i ärendet. Av effektivitetsskäl bör det vara möjligt för styrelsen att uppdra frågan om remissrätt till en förtroendevald eller åt någon anställd.

För att fullmäktige ska ha fullständig information om de fullmäktigeärenden som kommer in, bör detta redovisas för fullmäktige. Det är rimligt att detta sker vid varje ordinarie sammanträde och att redovisningen avser det som har förekommit sedan fullmäktige senast höll ett ordinarie sammanträde.

UPPMJUKNING AV BEREDNINGSTVÅNGET I FRÅGA OM LOKALA NÄMNDER

Den frihet fullmäktige har getts att i arbetsordning bestämma om beredningens omfattning avser i praktiken kommuner och landsting som har lokala nämnder, dvs. kommunalnämnder, distriktsnämnder eller liknande (prop. 1990/91:117 s. 184). Eftersom det övervägande antalet kommuner och landsting saknar lokala nämnder redovisar vi frågan om hur denna uppmjukning kan ske som en alternativ lösning. Om det finns både centrala och lokala nämnder och det rör sig om obligatoriska uppgifter enligt speciallagstiftning bör den centrala nämnden endast undantagsvis kunna förbigås (prop. 1990/91:117 s. 184). Enligt vår mening följer detta av beredningsreglernas utformning i KL. Vad som behöver regleras i arbetsordning blir därför endast de fall då fullmäktige väljer ut ett begränsat antal lokala nämnder och låter dem yttra sig. Urvalet måste då ske på saklig grund.

En sådan bestämmelse kan formuleras enligt följande:

Lokala nämnder och institutionsstyrelser bereder eller yttrar sig i ärenden endast i den omfattning fullmäktige anser att det behövs.

ÅTERREDOVISNING FRÅN NÄMNDERNA

37 § Fullmäktige beslutar om omfattningen och formerna för nämndernas återredovisning av uppdrag som fullmäktige lämnat. Närmare bestämmelser härom anges i respektive nämnds reglemente.

Kommentar: Av 6 kap. 5 § KL följer att nämnderna ska redovisa till fullmäktige hur de fullgjort de uppdrag som lämnats till dem. Att fullmäktige får rapporter om verksamheten är viktigt som underlag så att fullmäktige kan utöva sin styrning av verksamheten. Det är fullmäktige som beslutar om omfattningen och formerna för denna redovisning. För att det ska stå klart för nämnderna vad som förväntas av dem i fråga om återredovisning är det lämpligt att bestämmelserna härom finns i respektive nämnds reglemente.

PRÖVNING AV ANSVARSFRIHET OCH ANMÄRKNING

38 § Presidiet bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Kommentar: Fullmäktige ska enligt 5 kap. 24 § KL besluta i frågan om ansvarsfrihet ska beviljas eller vägras. Detta beslut ska motiveras. Enligt 5 kap. 32 § KL ska fullmäktige även inhämta förklaringar från berörda nämnder och beredningar över revisionsanmärkningar. Fullmäktige ska även enligt 5 kap. 24 § KL ta ställning till om anmärkning ska framställas, ett beslut som även det ska motiveras. Fullmäktige som organ kan svårligen hantera hela detta förfarande. Därför har det skrivits in i förslaget att presidiet ska bereda dessa ärenden. Detta innebär att presidiet bestämmer i vilken ordning förklaringar ska inhämtas, samt ansvarar för att lägga fram motiverade förslag till beslut gällande ansvarsfrihet och anmärkning.

Väljer man denna lösning måste samtidigt reglerna i 5 kap. 48 § KL beaktas. Den som är redovisningsskyldig till kommunen eller landstinget får nämligen inte delta i handläggningen av ärenden om ansvarsfrihet för verksamheten. Detta innebär här att varken ordföranden eller vice ordförandena bör sitta som ledamot eller ersättare i styrelsen, en nämnd eller fullmäktigeberäkning. Detsamma gäller make, sambo, föräldrar, barn, syskon eller annan närstående till ordföranden eller vice ordförandena.

BEREDNING AV REVISORERNAS BUDGET

39 § Presidiet bereder revisorernas budget.

Kommentar: Fullmäktige svarar för att det finns tillräckliga medel för att genomföra revisionsuppdraget, men styr i övrigt inte revisionens arbete. En nyhet i 2017 års kommunallag är att fullmäktiges presidium obligatoriskt ska bereda revisorernas budget. Det är alltså inte längre möjligt att tillsätta en fullmäktigeberedning för detta ändamål.

VALBEREDNING

40 § På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.

Valberedningen består av ... ledamöter och lika många ersättare.

Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande (och en andre vice ordförande) för den tid som de har valts att vara ledamöter.

Valberedningen ska lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval som inte är ordförandeval.

Fullmäktige kan dock besluta att förrätta även andra val utan föregående beredning.

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Kommentar: Det är inte obligatoriskt för en kommun eller landsting att inrätta en valberedning för handläggning av fullmäktiges valärenden. Det är dock vanligt att så sker och i de fallen ska en bestämmelse härom föras in i arbetsordningen. I vårt förslag utses valberedningen genom val. Denna blir då att betrakta som en fullmäktigeberedning vilket innebär att lagen (1992:339) om proportionellt valsätt kan bli tillämplig vid valet av valberedning.

Enligt vanligt förekommande praxis har fyllnadsval som inte är ordförandeval undantagits från valberedningens uppgiftsområde. Som ett alternativ kan man föreskriva att det som gäller om nämnder i KL i tillämpliga delar ska gälla för valberedningen i fråga om sammanträden, beslutsförfarande, beslutsförhet, protokoll, justering av protokoll samt reservation.

Det är även möjligt att använda sig av en valberedning i form av en "lös" sammansättning av representanter från fullmäktiges partier utan att dessa väljs som ett formellt organ av fullmäktige. I stället utses då företrädare för alla i fullmäktige representerade partier att tillsammans utgöra valberedning. Det är då fråga om en partiöverenskommelse vilken sker utanför fullmäktige, och som därför inte behöver regleras i arbetsordningen.

JUSTERING AV PROTOKOLLET

41 § Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som han eller hon har lett.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt innan fullmäktige justerar den.

Kommentar: I KL föreskrivs att ett protokoll ska justeras senast 14 dagar efter sammanträdet på det sätt som fullmäktige har bestämt. Fullmäktige får inte justera protokollet från ett föregående sammanträde, såvida inte justeringen görs på ett sammanträde inom den föreskrivna fristen på 14 dagar. I undantagsfall kan det bli nödvändigt att överlämna justeringen till fullmäktige, t.ex. om justerarna i något väsentligt avseende inte kan enas om innehållet i protokollet. Tidsfristen får då överskridas (prop. 1990/91:117 s. 193).

Justeringsmannens roll är enbart att bekräfta att protokollet återger vad som förevarit på sammanträdet. Justeringen innebär alltså inte något ställningstagande till de beslut som fattats.

I 20 § i vårt förslag har föreskrivits att fullmäktige ska välja två ledamöter att justera protokollet tillsammans med ordföranden. KL föreskriver inte att ordföranden ska justera protokollet. Detta får dock anses självklart (jfr. prop. 1990/91:117 s. 193).

Möjligheten att justera en paragraf omedelbart behövs. En bestämmelse har därför tagits in om detta. För att en paragraf ska kunna justeras omedelbart ska den redovisas skriftligt. En föreskrift om detta har också tagits in.

Om fullmäktige undantagsvis beslutar att justera ett protokoll från ett helt sammanträde, bör fullmäktige bestämma för varje sådant tillfälle hur justeringen ska gå till.

RESERVATION

42 § Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Om fullmäktige beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som reservationen avser, ska motiveringen dock lämnas i så god tid att den kan tas in i den del av protokollet som omedelbart justeras.

Kommentar: I 4 kap. 27 § KL regleras reservationsrätten för de förtroendevalda. Formen för reservationen anges dock inte. Här föreslås därför en bestämmelse om att den skriftliga reservationen ska lämnas senast när protokollet eller – vid omedelbar justering – aktuell del av protokollet justeras.

EXPEDIERING OCH PUBLICERING

43 § Utdrag ur protokollet ska tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Styrelsen och kommunens/landstingets revisorer ska dock alltid tillställas hela protokollet. Ordföranden undertecknar och sekreteraren kontrasignerar fullmäktiges skrivelser och övriga handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.

Kommentar: Bestämmelsen är densamma som i den tidigare normalarbetsordningen.

44 § Tillkännagivande av justering av fullmäktiges protokoll ska göras i enlighet med vad som föreskrivs i 8 kap. 12 § KL. Härutöver ska hela protokollet publiceras på kommunens/landstingets anslagstavla i den utsträckning hinder ej möter på grund av lag eller annan författning.

Kommentar: Innan protokollet publiceras på anslagstavlan måste övervägas om det i protokollet finns sådana personuppgifter som inte får publiceras på grund av bestämmelser i dataskyddsförordningen (EU) 2016/679 eller annan författning.

KOMPLETTERANDE REGLER OCH BESTÄMMELSER

KOMPLETTERANDE REGLER OM ”ALLMÄNHETENS FRÅGESTUND”

Enligt 5 kap. 40 § KL får fullmäktige bestämma att också andra än ledamöter ska ha rätt att delta i överläggningarna men inte i besluten. I förarbetena sägs att regeln ger fullmäktige full frihet att råda över deltagandet i överläggningarna. Samtidigt sägs att meningen inte är att fullmäktige ska tillämpa den så att en för vid krets av personer tillåts att yttra sig på sammanträdena, t.ex. närvarande kommunmedlemmar eller representanter för massmedia (prop. 1990/91:117 s. 181).

I KL finns en särskild regel om att fullmäktige får bestämma att allmänheten får ställa frågor om års-redovisningen vid ett sammanträde (8 kap. 16 § KL).

Dessa regler ger fullmäktige utrymme för att i viss omfattning införa någon form av ”*allmänhetens frågestund*” vid ett eller flera sammanträden.

För de kommuner eller landsting som avser att utnyttja denna möjlighet redovisar vi här ett förslag till lösning. I vilken ordning och i vilka former sådana frågestunder bör läggas upp får utarbetas efter lokala förutsättningar.

Allmänheten ska beredas tillfälle att ställa frågor (allmänhetens frågestund) vid följande sammanträden med fullmäktige:

1. när fullmäktige behandlar årsredovisningen
2. när fullmäktige behandlar budgeten
3. vid...

I tillkännagivandet av dessa sammanträden ska anges att allmänhetens frågestund ska förekomma.

Allmänhetens frågestund hålls, innan fullmäktige behandlar det ärende där frågor från allmänheten får förekomma.

Under frågestunden får någon överläggning inte förekomma.

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena hur frågestunden ska genomföras och låter kalla de förtroendevalda eller anställda hos kommunen/landstinget som behövs för att lämna upplysningar under den.

Kommentar: En alternativ lösning är att fullmäktige för varje särskilt fall beslutar att allmänhetens frågestund ska få förekomma vid ett kommande sammanträde. Vårt förslag innebär att man fixerar rätten för allmänheten att ställa frågor till vissa ärenden, t.ex. årsredovisningen eller budgeten. Också andra ärenden kan vara av större intresse för allmänheten, t.ex. behandlingen av revisionsberättelsen. Frågan om i vilken omfattning man bör införa allmänhetens frågestund bör bedömas lokalt.

När det gäller årsredovisningen är det tveksamt om man kan inskränka personkretsen, eftersom lagen talar om ”allmänheten”, 8 kap. 16 § KL. När det gäller frågestunder som avser andra ärenden, grundas befogenheten på

5 kap. 40 § KL. Där talas om ”andra än ledamöter”. I varje fall i sådana ärenden bör frågerätten kunna begränsas till att enbart avse kommunmedlemmar eller medlemmar i en kommun inom landstinget. Det praktiska problemet blir då att kontrollera om frågeställaren är kommunmedlem eller inte. Vill man göra en sådan begränsning bör den framgå direkt av arbetsordningen.

Det är självklart att allmänheten måste informeras om att den har möjlighet att ställa frågor om årsredovisningen. Uppgift om frågestunden ska därför tas med i tillkännagivandet av sammanträdet.

Vi föreslår också en föreskrift om att någon överläggning inte får förekomma under frågestunden. Det kan inte vara lämpligt att fullmäktiges ledamöter inleder debatten under allmänhetens frågestund. Detta kan medföra att allmänheten kommer att delta i fullmäktiges överläggningar vilket alltså inte är meningen.

Det är lämpligt att ordföranden får bestämma hur frågestunden ska genomföras och också att han eller hon bestämmer vilka förtroendevalda (som inte är ledamöter) eller anställda hos kommunen/landstinget, som behöver inställa sig vid sammanträdet och lämna upplysningar under frågestunden. I förslaget föreskrivs att ordföranden även ska samråda med vice ordförandena.

KOMPLETTERANDE REGLER OM MÖJLIGHET ATT LÄMNA INFORMATION

Fullmäktige kan välja att ha en stående punkt på dagordningen med möjlighet för särskilt utpekade att lämna information till fullmäktige om sin verksamhet. Det kan t.ex. vara ändamålsenligt att ge revisorerna eller kommunalrådet/ landstingsrådet/regionrådet en sådan rätt. Vill fullmäktige ha denna ordning bör detta regleras i arbetsordningen. En sådan bestämmelse skulle kunna ha följande formulering.

Revisorerna ska vid varje sammanträde ges möjlighet att lämna information om sin pågående verksamhet.

Kompletterande bestämmelser om fullmäktigeberedningar

I 3 kap. KL finns reglerna om kommunernas och landstingens organisation. Där stadgas bl.a. (3 kap. 2 § KL) att fullmäktige får inrätta fullmäktigeberedningar för beredning av ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. I det följande ges exempel på bestämmelser om fullmäktigeberedningar som kan tas in i arbetsordningen. Detta motiveras bl.a. med att fullmäktiges roll kan behöva stärkas om antalet nämnder reduceras. Vilka bestämmelser som behövs och hur de ska vara utformade beror givetvis på den organisation som ska finnas.

1 § De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige för den löpande mandatperioden ... (antalet) ordinarie fullmäktigeberedningar. Valen förrättas på ett sammanträde som hålls före utgången av december månad.

Alternativ: Valen förrättas på det sammanträde vid vilket fullmäktige väljer styrelsen och övriga nämnder.

2 § Fullmäktige bestämmer före valen antalet ledamöter och ersättare i beredningarna.

Bland ledamöterna väljer fullmäktige en ordförande och en vice ordförande för den tid som de har valts till ledamöter.

3 § De ordinarie fullmäktigeberedningarna är ... (finansberedningen, allmänna beredningen, socialberedningen, miljöberedningen).

4 § En fullmäktigeberedning bereder de ärenden inom sitt uppgiftsområde som fullmäktige ska avgöra. En fullmäktigeberedning får väcka ärenden i fullmäktige inom sitt uppgiftsområde.

Alternativ: En fullmäktigeberedning bereder de ärenden som fullmäktige beslutar att överlämna till beredningen.

5 § En fullmäktigeberedning ska följa den verksamhet inom kommunen/landstinget som hör till fullmäktigeberedningens uppgiftsområde och hos fullmäktige göra de framställningar som fullmäktigeberedningen finner påkallade.

6 § En fullmäktigeberedning får från kommunens/landstingets nämnder och anställda begära in de upplysningar och de yttranden som behövs för att fullmäktigeberedningen ska kunna fullgöra sina uppgifter.

7 § Fullmäktige får tillsätta en eller flera särskilda fullmäktigeberedningar för beredning av ett visst ärende eller behandling av en viss fråga.

8 § Fullmäktige bestämmer för varje tillfälle antalet ledamöter och ersättare i en särskild beredning samt mandatiden för denna.

9 § För fullmäktigeberedningar ska i tillämpliga delar gälla vad som i kommunallagen är föreskrivet om nämnder i fråga om tidpunkt för sammanträden, beslutsförhet och protokoll.

Kommentar: Fullmäktigeberedningar kan bestå av en eller flera personer. Det är även möjligt att till ledamot eller ersättare i en fullmäktigeberedning välja en person som inte redan är förtroendevald.

Ledamöter i fullmäktigeberedningarna ska utses på samma sätt som övriga förtroendevalda. Valbar till ledamot och ersättare i fullmäktigeberedningarna är den som vid tidpunkten för sådant val uppfyller de villkor som ställs enligt 1 kap. 7 och 8 §§ KL. Den person som fullmäktige väljer till ledamot i en fullmäktigeberedning och som inte redan är förtroendevald kommer därför att bli förtroendevald i och med detta.

Den som är vald till revisor är inom den kommunen eller det landstinget inte valbar som ledamot eller ersättare i en fullmäktigeberedning, 4 kap. 5 § KL.

Det får anses strida mot KL att i arbetsordningen föreskriva att ledamöterna och ersättarna i en fullmäktigeberedning ska vara ledamöter eller ersättare i fullmäktige. En sådan bestämmelse skulle innebära att ett lokalt valbarhetsvillkor ställdes upp, vilket inte är tillåtet. En annan sak är att man kan vara överens om detta och att i praktiken hålla sig till fullmäktigeekretsen, när fullmäktigeberedningarna väljs.

En fullmäktigeberedning kan – till skillnad från en nämnd – endast ha beredningsuppgifter. Att ansvara för förvaltningen och verkställigheten av fullmäktiges beslut kan således inte anförtros den.

Eftersom nämnderna enligt KL har i uppgift att bereda fullmäktiges ärenden, får en fullmäktigeberedning ses som ett kompletterande beredningsorgan till styrelsen och de övriga nämnderna. Fullmäktige får således inte delegera beslutanderätt till en fullmäktigeberedning.

Av 5 kap. 27 § KL framgår även att en nämnd vars verksamhetsområde ett ärende berör alltid ska ges tillfälle att yttra sig, om ett ärende har beretts bara av en fullmäktigeberedning. Det går således inte att förbigå nämnderna vid beredningen av fullmäktigeärenden och överlämna till fullmäktigeberedningar att helt sköta den.

En fullmäktigeberedning kan ges i uppgift att bereda ärendena inom ett visst verksamhetsområde och att för fullmäktiges räkning följa verksamhetens utveckling. Eftersom fullmäktige får ge en fullmäktigeberedning rätt att väcka ärenden i fullmäktige (5 kap. 22 § första stycket 4 KL) kan uppgiften att följa en eller flera verksamheter förenas med en befogenhet att också ta de initiativ som beredningen finner påkallade.

I ett målstyrt system kan det vara en fördel att låta beredningen ta emot rapporter från nämnderna om verksamhetens utveckling, ekonomiska prognoser etc. Det kan ske inom ramen för fullmäktiges frihet att besluta om omfattningen och formerna för den redovisning som nämnderna ska lämna för hur de har fullgjort sina uppdrag att genomföra verksamheterna (6 kap. 5 § KL). I förarbetena sägs att fullmäktigeberedningarna kan ha ”vissa funktioner som förberedelser för fullmäktiges uppföljning av nämndverksamheten” (prop. 1990/91:117 s. 157). Något lagligt hinder mot en sådan ordning finns alltså inte.

Om nämnderna ska rapportera till fullmäktigeberedningarna hur de fullgör sina uppdrag att sköta den målstyrda verksamheten, bör de åläggas detta genom bestämmelser i reglementena. Arbetsordningen bör dock kompletteras med regler om hur fullmäktigeberedningarna rapporterar vidare till fullmäktige och vad som i övrigt åligger dem i det sammanhanget.

En fråga som man har att ta ställning till är om fullmäktigeberedningarna ska ha rätt att väcka ärenden i fullmäktige och i så fall i vilken omfattning de ska få göra det.

Fullmäktige kan enligt 5 kap. 44 § KL medge att sammanträden med en fullmäktigeberedning helt eller delvis ska vara offentliga. Det är sedan fullmäktigeberedningen själv som avgör vid vilka sammanträden allmänheten ska tillåtas närvara.

Utöver exemplen behövs en närmare bestämning av varje fullmäktigeberednings uppgiftsområde. De kan t.ex. vara knutna till en eller flera nämnders verksamhetsområden eller till huvudtitlarna i kommunens/landstingets budget.

ARBETSORDNING FÖR FULLMÄKTIGE

I skriften presenteras ett exempel på arbetsordning för fullmäktige.

Arbetsordningen är tänkt att vara ett underlag för lokala bedömningar och utgör ett exempel på hur en arbetsordning kan se ut. De olika paragraferna har försetts med utförliga kommentarer.

Skriften vänder sig till alla, såväl förtroendevalda som tjänstemän, som kommer i kontakt med kommunalt beslutsfattande i fullmäktige. Den kan inte bara tjäna till vägledning vid upprättandet av arbetsordningar, utan även vara till praktisk nytta när det i den konkreta verksamheten gäller att tolka kommunallagens bestämmelser om beslutsprocessen i fullmäktige.

Arbetsordningen bygger på lagstiftningens innehåll i **januari 2021**. Skriften har tagits fram av jurister med stor erfarenhet av kommunalrätt vid avdelningen för juridik på Sveriges Kommuner och **Regioner**.

Post: 118 82 Stockholm

Besök: Hornsgatan 20

Telefon: 08-452 70 00

KSAU § 105   Dnr 2022/237
Antagande av nytt reglementen för kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott skickar antagande av nytt reglemente för kommunstyrelsen till kommunstyrelsen för beslut utan eget beslutsförslag.

Yrkande

Ulla Börjesson (S) yrkar på att kommunstyrelsens arbetsutskott skickar ärendet till kommunstyrelsens sammanträde för beslut utan eget förslag då handlingarna till ärendet inte var klara till kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott har inte kunnat ta del av det färdigställda skriftliga förslaget på det nya reglementet till kommunstyrelsen då handlingarna inte var klara i tid till sammanträdet. Då handlingarna till ärendet inte hunnit färdigställas i tid för att skickas ut till kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde finns inget förslag från förvaltningen i ärendet.

Kommunledningskontoret
Kommunchef
Katrín Siverby
0528-56 71 20
katrin.siverby@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Antagande av reglemente för Kommunstyrelsen

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige antar reglemente för Kommunstyrelsen enligt förvaltningens förslag daterat 2022-11-14 att gälla från och med den 1 januari 2023. Samtidigt upphör nu gällande reglemente för kommunstyrelsen att gälla.

Ärendebeskrivning

Enligt 6 kap. 44 § Kommunallagen (KL, 2017:725) ska fullmäktige anta reglementen om nämndernas verksamhet och arbetsformer.

Förvaltningen har i samband med den nya mandatperioden gjort en översyn av kommunens samtliga nämndreglementen. Utgångspunkten för översynen har varit Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) ”normalreglemente” (daterad mars 2019) och det beslut fullmäktige fattade den 8 juni 2022 (§ 55) avseende kommunens politiska organisation.

Översynen har resulterat i nämndspecifika reglementen med de särskilda regler som gäller för varje nämnd. Arbetet har även resulterat i ett gemensamt reglemente avseende allt som är gemensamt för både kommunstyrelse och nämnder. Detta i syfte att enhetliggöra samt att effektivisera handläggningen i samband med eventuella

Katrín Siverby
Kommunchef

Beslutsunderlag:

Reglemente för styrelse och nämnder – Ett underlag för lokala bedömningar (SKR mars 2019)

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen
Alla nämnder
Kommunledningsgruppen
Nämndsekreterare

**Färgelanda
kommun**

Reglemente

Kommunstyrelsen

Dnr:

Antagen av

Innehållsförteckning

STYRELSENS UPPGIFTER.....	4
Allmänt om styrelsens uppgifter	4
LEDNINGSFUNKTIONEN OCH STYRFUNKTIONEN	4
Allmänt om ledningsfunktionen och styrfunktionen	4
Styrelsens övergripande uppgifter	4
Företag och stiftelser	6
Kommunalförbund	6
Ekonomi och medelsförvaltning.....	7
Delegering från fullmäktige.....	7
Personalpolitiken	8
UPPFÖLJNINGSFUNKTIONEN	8
Styrelsens uppföljning	8
SÄRSKILDA UPPGIFTER	9
Processbehörighet.....	9
Krisberedskap, civilförsvar och krig	9
Kultur- och fritidsverksamhet	10
Arbetslöshetsnämnd	10
Arkivmyndighet	10
Anslagstavla och webbplats	10
Författningssamling	10
Uppdrag och verksamhet	10
Organisation inom verksamhetsområdet	11
Arbetsformer	11
Allmänt.....	11
Sammansättning.....	11
Råd	11

Dokumenttyp Reglemente	Dokumentnamn Reglemente Kommunstyrelsen	Antagen 2022-12-07, § X	Antagen av Kommunfullmäktige
Dokumentägare Kommunledningskontoret	Dokumentansvarig Kommunchef	Reviderad	Giltighet
Dokumentinformation Föreskrift om Kommunstyrelsens uppdrag och verksamhet m.m.			Diarienummer
Ämnesområde Administration		Intranät x	Hemsida x

Andra regelverk som omnämns

Kommunallagen (KL, 2017:725), Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, kamerabevakningslagen (2018:1200), Lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter, Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, Lag (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap, hemvärnsförordningen (1997:146), lag (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m., lagen (1944:475) om arbetslöshetsnämnd, Spelagen (2018:1138), Reglemente – Gemensamma bestämmelser och arbetsformer för kommunstyrelse och nämnder (KF 2022-12-07, § xx)

STYRELSENS UPPGIFTER

Allmänt om styrelsens uppgifter

- 1 § Styrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet (*ledningsfunktion*).

Styrelsen ska också ha uppsikt över verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund. Styrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen (*styrfunktion*).

Styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige (*uppföljningsfunktion*).

Styrelsen ansvarar för i detta reglemente angivna uppgifter jämte sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd (*särskilda uppgifter*).

Härutöver ansvarar styrelsen för de uppgifter som framgår av kommunallagen (KL, 2017:725) och annan lagstiftning.

LEDNINGSFUNKTIONEN OCH STYRFUNKTIONEN

Allmänt om ledningsfunktionen och styrfunktionen

- 2 § Styrelsen ansvarar för beslut om samordning mellan nämnderna och gränsdragning mellan nämndernas kompetens. Styrelsen ansvarar för att en effektiv och ändamålsenlig organisation upprätthålls.

Styrelsens övergripande uppgifter

- 3 § Styrelsen ska:
1. leda arbetet med och samordna utformningen av övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten samt göra framställningar i målfrågor som inte är förbehållen annan nämnd,
  2. utöva uppsikt över övriga nämnders och gemensamma nämnders beslut,

3. ha uppsikt över sådan avtalssamverkan som sker enligt 9 kap. 37 § KL eller enligt annan lag eller författning,
4. ha ett övergripande ansvar för interna säkerhetsfrågor i kommunen,
5. ha hand om kommunens personaladministrativa system, ekonomisystem, dokument- och ärendesystem, e-postsystem, IT-system, kommunikationssystem, skaderapporteringssystem, passersystem, förtroendemannaregister och liknande kommunövergripande system,
6. ha ett övergripande ansvar för att säkerhetsskyddslagen (2018:585) följs,
7. anställa kommundirektör samt besluta om instruktion för denne,
8. hos fullmäktige, övriga nämnder och andra myndigheter göra de framställningar som behövs,
9. kontinuerligt följa verksamheten i övriga nämnder,
10. ansvara för utformning och utveckling av kommunens system för intern kontroll i enlighet med vad fullmäktige särskilt beslutar,
11. ansvara för samordningsträffar med nämndpresidierna och sektorcheferna,
12. upprätta förslag till program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare,
13. bereda eller yttra sig i ärenden som ska handläggas av fullmäktige i enlighet med Kommunallagen
14. verkställa fullmäktiges beslut, om fullmäktige inte beslutat annat.

Om fullmäktige inte har beslutat något annat, avgör styrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska handlägga ska beredas.

Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

I kommunstyrelsens ledningsfunktion ligger även att leda och samordna bl.a.;

- a) Kollektivtrafikfrågor
- b) Infrastrukturfrågor
- c) Översiktsplanering , detaljplanering och övrig strategisk samhällsplanering
- d) Mark- och exploateringsfrågor
- e) Geografisk information och kartor
- f) Miljöstrategiskt arbete samt energi- och klimatfrågor
- g) Bostadsförsörjningsfrågor
- h) Kommunens fastighetsinnehav
- i) Näringslivs-, besöksnäring- och turismfrågor
- j) Arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor

- k) Digitaliseringsfrågor och utveckling av e-Samhället
- l) Integrationsfrågor
- m) Central informations- och kommunikationsverksamhet
- n) Samordning av kommunens säkerhetsarbete
- o) Övergripande kvalitetssäkringsfrågor,
- p) Folkhälsofrågor,
- q) Internationella frågor,
- r) Informations- och dataskyddsfrågor,
- s) Tillgänglighetsfrågor,
- t) Minoritetspolitiska frågor
- u) Måltidsverksamhet

Företag och stiftelser

4 § Styrelsen ska:

1. ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag och stiftelser som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv, men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen,
2. ansvara för att beslut om ägardirektiv tillföretagen fattas och kontinuerligt hålls uppdaterade,
3. ansvara för regelbundna möten mellan styrelsen och företagsledningarna/stiftelseledningarna,
4. löpande vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de krav som anges i 10 kap. 2-6 §§ KL är uppfyllda beträffande de företag och stiftelser kommunen äger eller har intresse i,
5. årligen i beslut pröva om den verksamhet som bedrivits i de aktiebolag som kommunen helt eller delvis äger under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Beslutet ska delges fullmäktige snarast. Finner styrelsen att brister förelegat, ska den samtidigt lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder,
6. svara för att tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de företag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i.

Kommunalförbund

5 § Styrelsen ska ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Ekonomi och medelsförvaltning

6 § Styrelsen ska:

1. ha hand om kommunens medelsförvaltning och följa av fullmäktige meddelade riktlinjer för denna. Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel. I uppgiften ingår också att bevaka att kommunens inkomster inflyter och att betalningar görs i tid samt att vidta de åtgärder som behövs för indrivning av förfallna fordringar,
2. ha hand om övrig ekonomisk förvaltning. I denna uppgift ingår bland annat att:
  - a. underhålla och förvalta kommunens fasta och lösa egendom,
  - b. se till att kommunens behov av försäkringsskydd är tillgodosett,
  - c. handha egendonationsförvaltning samt eftersamtycke från annan nämnd placera sådana medel som ingår i donation som förvaltas av den nämnden,
3. upprätta förslag till budget i enlighet med Kommunallagen,
4. se till att bokföring och redovisning sker i enlighet med lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning,
5. upprätta årsredovisning och delårsrapport i enlighet med lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning,
6. i enlighet med fullmäktiges särskilda riktlinjer förvalta medel som avsatts till pensionsförpliktelser.

Delegering från fullmäktige

7 § Styrelsen beslutar i följande grupper av ärenden:

1. upptagande av lån inom den beloppsram och de riktlinjer som fullmäktige fastställt,
2. på begäran av nämnd omfördela medel som anslagits till nämnden inom den budgeterade verksamhetsvolymen och av fullmäktige fastställd beloppsram och andra riktlinjer,
3. utarrendera, hyra ut eller på annat sätt upplåta kommunen tillhörig fast egendom,
4. köp, försäljning och byte av fast egendom samt avtal om fastighetsreglering, allt inom av fullmäktige fastställd kostnadsram och andra riktlinjer beträffande belopp och villkor i övrigt,
5. i mål och ärenden där styrelsen för kommunens talan, med för kommunen bindande verkan, träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal,
6. tillstånd att använda kommunens heraldiska vapen och logotyp,

7. avgivande av yttranden enligt kamerabevakningslagen.
8. namngivning av gator, vägar, allmänna platser
9. besluta om flyktingmottagande

Styrelsen beslutar också om yttranden som ankommer på fullmäktige när dessa inte är av principiell betydelse eller när tiden inte medger att yttrandet behandlas av fullmäktige. Styrelsen ska om möjligt samråda med berörd nämnd vid handläggning av yttrandet.

Personalpolitiken

- 8 § Kommunstyrelsen ska ha hand om frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare och har därvid blanda annat att:
  1. med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
  2. förhandla å kommunens vägnar enligt lagstiftning om förhandlingsrätt utom vad gäller 11–14 och 38 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet inom andra nämnders verksamhetsområden,
  3. avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
  4. besluta om stridsåtgärd,
  5. lämna uppdrag enligt 6 kap. 3 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter.
- 9 § Kommunstyrelsen är arbetsgivare och anställningsmyndighet för all personal i Färgelanda kommun och utgör kommunens samlade personalorgan. Kommunstyrelsen har hand om personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom sitt respektive verksamhetsområde.

UPPFÖLJNINGSFUNKTIONEN

Styrelsens uppföljning

- 10 § Styrelsen ska:
  1. övervaka att av fullmäktiges fastställda kvalitetskrav, mål, riktlinjer och program för verksamheten samt ekonomi följs upp i nämnderna,
  2. övervaka att kommunens löpande förvaltning i övrigt sköts lagligt och ekonomiskt,
  3. följa hur den interna kontrollen sköts i nämnderna,

4. två gånger per år rapportera till fullmäktige hur samtliga kommunens verksamheter utvecklas mot bakgrund av fastlagda mål och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret,
5. en gång årligen till fullmäktige rapportera om kommunens avtalssamverkan enligt 9 kap. 37 § KL eller enligt annan lag eller författning,
6. inom ramen för sin uppsiktsplikt övervaka att verksamheter som bedrivs av privata utförare kontrolleras och följs upp i enlighet med lag, avtal och av fullmäktige fastställda program och direktiv,
7. senast den 1 april varje år lämna fullmäktige en redovisning över beredningen av motioner och medborgarförslag som väckts i fullmäktige och som inte slutligt handlagts av fullmäktige.

SÄRSKILDA UPPGIFTER

Processbehörighet

- 11 § Styrelsen får själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden, om inte någon annan ska göra det på grund av lag eller annan författning eller beslut av fullmäktige. Detta gäller också mål där någon har begärt laglighetsprövning av fullmäktiges beslut, om inte fullmäktige beslutar att själv föra talan i målet.

Krisberedskap, civilförsvaret och krig

- 12 § Kommunstyrelsen svarar för uppgifter enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap med undantag av de uppgifter som enligt nämnda lag ankommer på krisledningsnämnden.

Kommunstyrelsen ansvarar för den verksamhet som framgår av 7 § lag (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap.

Styrelsen utser ledamot/ledamöter i hemvärnsråd enligt hemvärnsförordningen (1997:146).

Föreskrifter om den kommunala organisationen under krig eller krigsfara finns i lagen (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.

Kultur- och fritidsverksamhet

13 § Kommunstyrelsen är ansvarig för kommunens kultur- och fritidsverksamhet ansvarar för:

- Föreningsstöd och -bidrag,
- Simskoleverksamhet,
- Kulturverksamhet/barn-och ungdomskultur
- Kulturskola
- Biblioteksverksamhet
- Konst- och konstnärlig utsmyckning,
- Prövar frågor om tillstånd enligt Spellagen

Arbetslöshetsnämnd

14 § Styrelsen är arbetslöshetsnämnd enligt lagen (1944:475) om arbetslöshetsnämnd.

Arkivmyndighet

15 § Styrelsen är arkivmyndighet. Närmare föreskrifter om arkivvården finns i av fullmäktige antagna arkivregler.

Anslagstavla och webbplats

16 § Styrelsen ansvarar för kommunens anslagstavla.

Styrelsen samordnar innehållet i och ansvarar för kommunens externa och interna webbplats.

Författningssamling

17 § Styrelsen ansvarar för att uppdatera den kommunala författningssamlingen och se till att denna hålls tillgänglig i lagstadgad form.

Uppdrag och verksamhet

18 § Styrelsen ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. De ska följa det fullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att styrelsen ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

Organisation inom verksamhetsområdet

19 § Styrelsen ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten.

Arbetsformer

Allmänt

Utöver det som föreskrivs i ”Reglemente – Gemensamma bestämmelser och arbetsformer för kommunstyrelse och nämnder” gäller bestämmelserna nedan för utbildningsnämnden.

Sammansättning

20 § Kommunstyrelsen består av elva (11) ledamöter och sju (7) ersättare.

Kommunstyrelsen ska ha ordförande (*kommunalråd*) och vice ordförande (*oppositionsråd*)

Råd

21 § Till kommunstyrelsen är följande råd knutna:

- BRÅ
- Pensionärsrådet
- Folkhälsorådet

KSAU § 106   Dnr 2022/240
Antagande av nytt reglemente för utbildningsnämnden

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott skickar antagande av nytt reglemente för utbildningsnämnden till kommunstyrelsen för beslut utan eget beslutsförslag.

Yrkande

Ulla Börjesson (S) yrkar på att kommunstyrelsens arbetsutskott skickar ärendet till kommunstyrelsens sammanträde för beslut utan eget förslag då handlingarna till ärendet inte var klara till kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott har inte kunnat ta del av det färdigställda skriftliga förslaget på det nya reglementet till utbildningsnämnden då handlingarna inte var klara i tid till sammanträdet. Då handlingarna till ärendet inte hunnit färdigställas i tid för att skickas ut till kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde finns inget förslag från förvaltningen i ärendet.

Kommunledningskontoret
Kommunchef
Katrín Siverby
0528-56 71 20
katrin.siverby@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Antagande av reglemente för Utbildningsnämnden

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige antar reglemente för Utbildningsnämnden enligt förvaltningens förslag daterat 2022-11-14 att gälla från och med den 1 januari 2023. Samtidigt upphör nu gällande reglemente för Utbildningsnämndens att gälla.

Ärendebeskrivning

Enligt 6 kap. 44 § Kommunallagen (KL, 2017:725) ska fullmäktige anta reglementen om nämndernas verksamhet och arbetsformer.

Förvaltningen har i samband med den nya mandatperioden gjort en översyn av kommunens samtliga nämndreglementen. Utgångspunkten för översynen har varit Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) ”normalreglemente” (daterad mars 2019) och det beslut fullmäktige fattade den 8 juni 2022 (§ 55) avseende kommunens politiska organisation.

Översynen har resulterat i tämligen kortfattade nämndspecifika reglementen med de särskilda regler som gäller för varje nämnd. Arbetet har även resulterat i ett gemensamt reglemente avseende allt som är gemensamt för både kommunstyrelse och nämnder. Detta i syfte att enhetliggöra samt att effektivisera handläggningen i samband med eventuella ändringar.

Katrín Siverby
Kommunchef

Beslutsunderlag:

Reglemente för styrelse och nämnder – Ett underlag för lokala bedömningar (SKR mars 2019)

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen
Alla nämnder
Kommunledningsgruppen
Nämndsekreterare

**Färgelanda
kommun**

Reglemente

Utbildningsnämnden

Dnr:

Antagen av

Innehållsförteckning

Uppdrag och verksamhet.....	4
Ansvar inom verksamhetsområdet.....	4
Personalansvar	4
Arbetsmiljö	4
ARBETSFORMER.....	5
Sammansättning	5

Dokumenttyp Reglemente	Dokumentnamn Reglemente Utbildningsnämnden	Antagen 2022-12-07, § X	Antagen av Kommunfullmäktige
Dokumentägare Kommunledningskontoret	Dokumentansvarig Kommunchef	Reviderad	Giltighet
Dokumentinformation Föreskrift om utbildningsnämndens uppdrag och verksamhet m.m.			Diarienummer
Ämnesområde Administration		Intranät X	Hemsida x
Andra regelverk som omnämns Skollagen (SL, 2010:800), Reglemente – Gemensamma bestämmelser och arbetsformer för kommunstyrelse och nämnder (KF 2022-12-07, § xx)			

Uppdrag och verksamhet

§ 1 Nämnden ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. Den ska följa det fullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

Utbildningsnämndens uppdrag omfattar:

1. Förskola
2. Förskoleklass
3. Grundskola
4. Grundsärskola
5. Fritidshem
6. Gymnasieskola
7. Gymnasiesärskola
8. Kommunal vuxenutbildning inklusive svenska för invandrare (SFI)
9. Annan pedagogisk verksamhet
10. Musikskola
11. Fritidsgårdsverksamhet

Utbildningsnämnden ansvarar för de uppgifter inom det offentliga skolväsendet som enligt skollagen samt relevanta förordningar åligger kommunen.

Ansvar inom verksamhetsområdet

§ 2 Nämnden ansvarar för att dess verksamhet är ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten. Till detta hör att aktivt följa och agera på förändring och utveckling kopplat till verksamhetsområdet, i syfte att förbättra verksamhet och arbetsformer.

Personalansvar

§ 3 Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet och arbetsgivare samt utgör kommunens samlade personalorgan. Regleringen av personal- och organisationsfrågor framgår av kommunstyrelsens reglemente.

Arbetsmiljö

§ 4 Utbildningsnämnden har hand om arbetsmiljöfrågor inom sitt verksamhetsområde med undantag för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

ARBETSFORMER

Utöver det som föreskrivs i ”Reglemente – Gemensamma bestämmelser och arbetsformer för kommunstyrelse och nämnder” gäller bestämmelserna nedan för utbildningsnämnden.

Sammansättning

§ 5 Utbildningsnämnden består av sju (7) ledamöter och sju (7) ersättare.

Utbildningsnämnden ska ha ordförande och vice ordförande.

UTKAST

KSAU § 107   Dnr 2022/241
Antagande av nytt reglemente för socialnämnden

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott skickar antagande av nytt reglemente för socialnämnden till kommunstyrelsen för beslut utan eget beslutsförslag.

Yrkande

Ulla Börjesson (S) yrkar på att kommunstyrelsens arbetsutskott skickar ärendet till kommunstyrelsens sammanträde för beslut utan eget förslag då handlingarna till ärendet inte var klara till kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott har inte kunnat ta del av det färdigställda skriftliga förslaget på det nya reglementet till socialnämnden då handlingarna inte var klara i tid till sammanträdet. Då handlingarna till ärendet inte hunnit färdigställas i tid för att skickas ut till kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde finns inget förslag från förvaltningen i ärendet.

Kommunledningskontoret
Kommunchef
Katrín Siverby
0528-56 71 20
katrin.siverby@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Antagande av reglemente för Socialnämnden

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige antar reglemente för Socialnämnden enligt förvaltningens förslag daterat 2022-11-14 att gälla från och med den 1 januari 2023. Samtidigt upphör nu gällande reglemente för socialnämndens att gälla.

Ärendebeskrivning

Enligt 6 kap. 44 § Kommunallagen (KL, 2017:725) ska fullmäktige anta reglementen om nämndernas verksamhet och arbetsformer.

Förvaltningen har i samband med den nya mandatperioden gjort en översyn av kommunens samtliga nämndreglementen. Utgångspunkten för översynen har varit Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) ”normalreglemente” (daterad mars 2019) och det beslut fullmäktige fattade den 8 juni 2022 (§ 55) avseende kommunens politiska organisation.

Översynen har resulterat i tämligen kortfattade nämndspecifika reglementen med de särskilda regler som gäller för varje nämnd. Arbetet har även resulterat i ett gemensamt reglemente avseende allt som är gemensamt för både kommunstyrelse och nämnder. Detta i syfte att enhetliggöra samt att effektivisera handläggningen i samband med eventuella ändringar.

Katrín Siverby
Kommunchef

Beslutsunderlag:

Reglemente för styrelse och nämnder – Ett underlag för lokala bedömningar (SKR mars 2019)

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen
Alla nämnder
Kommunledningsgruppen
Nämndsekreterare

**Färgelanda
kommun**

Reglemente

Socialnämnden

Dnr:

Antagen av

Innehållsförteckning

Uppdrag och verksamhet.....	4
Ansvar inom verksamhetsområdet.....	4
Personalansvar	4
Arbetsmiljö	4
ARBETSFORMER.....	5
Sammansättning	5

Dokumenttyp Reglemente	Dokumentnamn Reglemente Socialnämnden	Antagen 2022-12-07, § X	Antagen av Kommunfullmäktige
Dokumentägare Kommunledningskontoret	Dokumentansvarig Kommunchef	Reviderad	Giltighet
Dokumentinformation Föreskrift om Socialnämndens uppdrag och verksamhet m.m.			Diarienummer
Ämnesområde Administration	Intranät X	Hemsida x	
Andra regelverk som omnämns Socialtjänstlagen (SoL, 2001:453), lag (1993:397) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), Hälso- och sjukvårdslagen (HSL, 2017: 30), lagen om färdtjänst (1997:736), lagen om riksfärdtjänst (1997:735), Alkohollagen (2010:1622), lagen om mottagande av asylsökande m.fl. samt lagen om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar (1994:137), Reglemente – Gemensamma bestämmelser och arbetsformer för kommunstyrelse och nämnder (KF 2022-12-07, § xx)			

Uppdrag och verksamhet

§ 1 Nämnden ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. Den ska följa det fullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

Socialnämndens uppdrag omfattar:

1. socialtjänstlagen och vad som i speciallagstiftning sägs om socialnämnd,
2. lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS),
3. hälso- och sjukvårdslagen,
4. lagen om färdtjänst,
5. lagen om riksfärdtjänst,
6. alkohollagen,
7. lagen om mottagande av asylsökande m.fl. samt lagen om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar,

Ansvar inom verksamhetsområdet

§ 2 Nämnden ansvarar för att dess verksamhet är ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten. Till detta hör att aktivt följa och agera på förändring och utveckling kopplat till verksamhetsområdet, i syfte att förbättra verksamhet och arbetsformer.

Personalansvar

§ 3 Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet och arbetsgivare samt utgör kommunens samlade personalorgan. Regleringen av personal- och organisationsfrågor framgår av kommunstyrelsens reglemente.

Arbetsmiljö

§ 4 Socialnämnden har hand om arbetsmiljöfrågor inom sitt verksamhetsområde med undantag för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

ARBETSFORMER

Utöver det som föreskrivs i ”Reglemente – Gemensamma bestämmelser och arbetsformer för kommunstyrelse och nämnder” gäller bestämmelserna nedan för socialnämnden.

Sammansättning

§ 5 Socialnämnden består av sju (7) ledamöter och sju (7) ersättare.

Socialnämnden ska ha ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande.

Utskott

§ 6 Inom nämnden ska finnas ett socialutskott. Socialutskottet består av nämndens presidium.

UTKAST

KSAU § 108 Dnr 2022/243
Antagande av nytt reglemente för Bygg- och trafiknämnd

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott skickar antagande av nytt reglemente för Bygg- och trafiknämnden till kommunstyrelsen för beslut utan eget beslutsförslag.

Yrkande

Ulla Börjesson (S) yrkar på att kommunstyrelsens arbetsutskott skickar ärendet till kommunstyrelsens sammanträde för beslut utan eget förslag då handlingarna till ärendet inte var klara till kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott har inte kunnat ta del av det färdigställda skriftliga förslaget på det nya reglementet till bygg- och trafiknämnden då handlingarna inte var klara i tid till sammanträdet. Då handlingarna till ärendet inte hunnit färdigställas i tid för att skickas ut till kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde finns inget förslag från förvaltningen i ärendet.

Kommunledningskontoret
Kommunchef
Katrín Siverby
0528-56 71 20
katrin.siverby@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Antagande av reglemente för Bygg- och trafiknämnden

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige antar reglemente för Bygg- och trafiknämnden enligt förvaltningens förslag daterat 2022-11-14 att gälla från och med den 1 januari 2023. Samtidigt upphör nu gällande reglemente för Bygg- och trafiknämndens att gälla.

Ärendebeskrivning

Enligt 6 kap. 44 § Kommunallagen (KL, 2017:725) ska fullmäktige anta reglementen om nämndernas verksamhet och arbetsformer.

Förvaltningen har i samband med den nya mandatperioden gjort en översyn av kommunens samtliga nämndreglementen. Utgångspunkten för översynen har varit Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) ”normalreglemente” (daterad mars 2019) och det beslut fullmäktige fattade den 8 juni 2022 (§ 55) avseende kommunens politiska organisation.

Översynen har resulterat i tämligen kortfattade nämndspecifika reglementen med de särskilda regler som gäller för varje nämnd. Arbetet har även resulterat i ett gemensamt reglemente avseende allt som är gemensamt för både kommunstyrelse och nämnder. Detta i syfte att enhetliggöra samt att effektivisera handläggningen i samband med eventuella ändringar.

Katrín Siverby
Kommunchef

Beslutsunderlag:

Reglemente för styrelse och nämnder – Ett underlag för lokala bedömningar (SKR mars 2019)

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Alla nämnder
Kommunledningsgruppen
Nämndsekreterare

**Färgelanda
kommun**

Reglemente

Bygg- och trafiknämnden

Dnr:

Antagen av

Innehållsförteckning

Uppdrag och verksamhet.....	3
Ansvar inom verksamhetsområdet.....	3
ARBETSFORMER.....	3
Sammansättning	3

Dokumenttyp Reglemente	Dokumentnamn Reglemente Bygg- och trafiknämnden	Antagen 2022-12-07, § X	Antagen av Kommunfullmäktige
Dokumentägare Kommunledningskontoret	Dokumentansvarig Kommunchef	Reviderad	Giltighet
Dokumentinformation Föreskrift om bygg- och trafiknämndens uppdrag och verksamhet m.m.			Diarienummer
Ämnesområde Administration		Intranät X	Hemsida x
Andra regelverk som omnämns Plan- och bygglagen (2010:900), Lagen om lägenhetsregister (2006:378), Reglemente – Gemensamma bestämmelser och arbetsformer för kommunstyrelse och nämnder (KF 2022-12-07, § xx)			

Uppdrag och verksamhet

§ 1 Nämnden ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. Den ska följa det fullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

Bygg- och trafiknämndens uppdrag omfattar:

1. Bygglov, tillståndsgivning och tillsyn enligt Plan- och Bygglagen (PBL, 2010:)
2. Planbesked
3. Yttra sig i fastighetsbildningsärenden.
4. Hantera kommunens uppgifter enligt lagen om lägenhetsregister.
5. Lokala trafikföreskrifter
6. Trafiksäkerhet

Ansvar inom verksamhetsområdet

§ 2 Nämnden ansvarar för att dess verksamhet är ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten. Till detta hör att aktivt följa och agera på förändring och utveckling kopplat till verksamhetsområdet, i syfte att förbättra verksamhet och arbetsformer.

ARBETSFORMER

Utöver det som föreskrivs i ”Reglemente – Gemensamma bestämmelser och arbetsformer för kommunstyrelse och nämnder” gäller bestämmelserna nedan för Bygg- och trafiknämnden.

Sammansättning

§ 3 Bygg- och trafiknämnden består av fem (5) ledamöter och inga ersättare.

Bygg- och trafiknämnden ska ha ordförande och vice ordförande.

KSAU § 109   Dnr 2022/250
Antagande av nytt reglemente för Valnämnden

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott skickar antagande av nytt reglemente för valnämnden till kommunstyrelsen för beslut utan eget beslutsförslag.

Yrkande

Ulla Börjesson (S) yrkar på att kommunstyrelsens arbetsutskott skickar ärendet till kommunstyrelsens sammanträde för beslut utan eget förslag då handlingarna till ärendet inte var klara till kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott har inte kunnat ta del av det färdigställda skriftliga förslaget på det nya reglementet till valnämnden då handlingarna inte var klara i tid till sammanträdet. Då handlingarna till ärendet inte hunnit färdigställas i tid för att skickas ut till kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde finns inget förslag från förvaltningen i ärendet.

Kommunledningskontoret
Nämndsekreterare
Linda Andersson
0528-56 71 61
linda.andersson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Antagande av reglemente för valnämnden

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige antar reglemente för valnämnden enligt förvaltningens förslag daterat 2022-11-13. Reglementet gäller från och med 2023-01-01.

Ärendebeskrivning

Enligt 6 kap. 44 § Kommunallagen (KL; 2017:725) ska fullmäktige anta reglementen om nämndernas verksamhet och arbetsformer. Då det tidigare inte funnits något reglemente för valnämnden i Färgelanda kommun har förvaltningen tagit fram ett förslag, vari framgår valnämndens uppdrag, verksamhet och sammansättning. Vad gäller arbetsformer m.m. har ett gemensamt dokument tagits fram för kommunens styrelse och nämnder.

Katrin Siverby
Kommunchef

Linda Andersson
Nämndsekreterare

Beslutsunderlag:

Förslag till
Förslag till reglemente valnämnden daterat 2022-11-13

Beslutet skickas till:

Valnämnden
Nämndsekreterare

**Färgelanda
kommun**

Reglemente

Valnämnden

Dnr:

Antagen av

Innehållsförteckning

Uppdrag och verksamhet.....	3
Ansvar inom verksamhetsområdet.....	3
ARBETSFORMER.....	3
Sammansättning	3

Dokumenttyp Reglemente	Dokumentnamn Reglemente Valnämnden	Antagen 2022-12-07, § X	Antagen av Kommunfullmäktige
Dokumentägare Kommunledningskontoret	Dokumentansvarig Kommunchef	Reviderad	Giltighet
Dokumentinformation Föreskrift om valnämndens uppdrag och verksamhet m.m.			Diarienummer
Ämnesområde Administration		Intranät X	Hemsida x
Andra regelverk som omnämns Vallagen (2005:837), Folkomröstningslagen (1979:369), Lagen om kommunala folkomröstningar (1994:692), Reglemente – Gemensamma bestämmelser och arbetsformer för kommunstyrelse och nämnder (KF 2022-12-07, § xx)			

Uppdrag och verksamhet

§ 1 Nämnden ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. Den ska följa det fullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

Valnämndens uppdrag omfattar att:

1. fullgöra de uppgifter som ankommer på valnämnd samt ansvara för genomförande av val eller folkomröstning enligt vallagen, folkomröstningslagen samt lagen om kommunala folkomröstningar.
2. Se över kommunens indelning i valdistrikt. Nämnden skall särskilt följa valdistriktsindelningen samt initiera och bereda förslag till ändringar som kan föräledas av förändrade befolkningstal eller andra omständigheter.

Ansvar inom verksamhetsområdet

§ 2 Nämnden ansvarar för att dess verksamhet är ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten. Till detta hör att aktivt följa och agera på förändring och utveckling kopplat till verksamhetsområdet, i syfte att förbättra verksamhet och arbetsformer.

ARBETSFORMER

Utöver det som föreskrivs i ”Reglemente – Gemensamma bestämmelser och arbetsformer för kommunstyrelse och nämnder” gäller bestämmelserna nedan för valnämnden.

Sammansättning

§ 3 Valnämnden består av fem (5) ledamöter och inga ersättare.
Valnämnden ska ha ordförande och vice ordförande.

KSAU § 110   Dnr 2022/251
Antagande av nya gemensamma riktlinjer för reglementen

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott skickar antagande av Reglemente-Gemensamma bestämmelser och arbetsformer för kommunstyrelsen och nämnderna till kommunstyrelsen för beslut utan eget beslutsförslag.

Yrkande

Ulla Börjesson (S) yrkar på att kommunstyrelsens arbetsutskott skickar ärendet till kommunstyrelsens sammanträde för beslut utan eget förslag då handlingarna till ärendet inte var klara till kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott har inte kunnat ta del av det färdigställda skriftliga förslaget till reglemente-gemensamma bestämmelser och arbetsformer för kommunstyrelse och nämnder då handlingarna inte var klara i tid till sammanträdet. Då handlingarna till ärendet inte hunnit färdigställas i tid för att skickas ut till kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde finns inget förslag från förvaltningen i ärendet.

Kommunledningskontoret
Kommunchef
Katrín Siverby
0528-56 71 20
katrin.siverby@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Antagande av Reglemente – Gemensamma bestämmelser och arbetsformer för kommunstyrelse och nämnder

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige antar Reglemente – Gemensamma bestämmelser och arbetsformer för kommunstyrelsen och nämnder enligt förvaltningens förslag daterat 2022-11-13. Reglementet gäller från och med 2023-01-01.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har i samband med den nya mandatperioden gjort en översyn av kommunens nämndreglementen. Utgångspunkten för översynen har varit Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) ”normalreglemente” (daterad mars 2019).

Översynen har resulterat i ett gemensamt reglemente avseende allt som är gemensamt för både kommunstyrelse och nämnder. Detta i syfte att enhetliggöra samt att effektivisera handläggningen i samband med eventuella ändringar. Samtidigt har det tagits fram reglementen för varje enskild nämnd som innehåller specifika bestämmelser för respektive nämnd.

Med det kommungemensamma reglementet och de nämndspecifika reglementena som har tagit fram uppnås en utformning av reglementena som är enhetlig - både språk- och layoutmässigt.

Katrín Siverby
Kommunchef

Beslutsunderlag:

Reglemente för styrelse och nämnder – Ett underlag för lokala bedömningar (SKR mars 2019)

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen
Alla nämnder
Kommunledningsgruppen
Nämndsekreterare

**Färgelanda
kommun**

Reglemente

Gemensamma bestämmelser och
arbetsformer för kommunstyrel-
sens och nämnderna

Dnr:

Antagen av

Innehållsförteckning

INLEDNING	3
GEMENSAMMA BESTÄMMELSER.....	3
§ 1 Nämndernas sammansättning	3
§ 2 Processbehörighet	3
§ 3 Behandling av personuppgifter	3
§ 4 Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige.....	4
§ 5 Information och samråd	4
ARBETSFORMER.....	4
§ 6 Tidpunkt för sammanträden.....	4
§ 7 Kallelse	5
§ 8 Offentliga sammanträden.....	5
§ 9 Sammanträden på distans.....	5
§ 10 Närvarorätt	6
§ 11 Ordföranden.....	6
§ 12 Presidium	7
§ 13 Ersättare för ordförande och vice ordförande.....	7
§ 14 Förhinder	7
§ 15 Ersättares tjänstgöring	7
§ 16 Jäv och avbruten tjänstgöring	8
§ 17 Yrkanden	8
§ 18 Deltagande i beslut.....	8
§ 19 Reservation.....	9
§ 20 Justering av protokoll	9
§ 21 Kungörelser och tillkännagivande av föreskrifter m.m.	9
§ 22 Delgivningsmottagare.....	9
§ 23 Undertecknande av handlingar.....	9

Dokumenttyp Reglemente	Dokumentnamn Reglemente Gemensamma bestämmelser och arbetsformer för kommunstyrelse och nämnder	Antagen 2022-12-07, § X	Antagen av Kommunfullmäktige
Dokumentägare Kommunledningskontoret	Dokumentansvarig Kommunchef	Reviderad	Giltighet
Dokumentinformation Gemensamma bestämmelser och arbetsformer för kommunstyrelse och nämnder			Diarienummer
Ämnesområde Administration		Intranät	Hemsida
Andra regelverk som omnämns Kommunallagen (KL, 2017:725), Dalaskyddsförordningen (XX),			

INLEDNING

Utöver det som föreskrivs om kommunstyrelsen och övriga nämnder i kommunallagen, övriga speciallagar och i de särskilda reglementena för varje nämnd gäller bestämmelserna i detta reglemente.

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

§ 1 Nämndernas sammansättning

Bestämmelser om antalet ledamöter och ersättare samt om ordförande och vice ordförande/ordföranden finns i de särskilda reglementena för varje nämnd.

För samtliga nämnder är mandattiden fyra år och räknas från den 1 januari året efter det år val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet. Ordförande och vice ordförande/ordföranden utses för samma mandattid.

§ 2 Processbehörighet

Nämnden får själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden inom sitt ansvarsområde.

Styrelsen får själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden, om inte någon annan ska göra det på grund av lag eller annan författning eller beslut av fullmäktige. Detta gäller också mål där någon har begärt laglighetsprövning av fullmäktiges beslut, om inte fullmäktige beslutar att själv föra talan i målet.

§ 3 Behandling av personuppgifter

Styrelsen/nämnden är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i dess verksamhet. Styrelsen/nämnden är också personuppgiftsansvarig för de typer av behandlingar som är gemensamma för hela kommunen, enligt vad som angivits i kommunens/nämndens registerförteckning enligt artikel 30 i dataskyddsförordningen.

Kommunstyrelsen är också personuppgiftsansvarig för de typer av behandlingar som sker i fullmäktigt samt hos fullmäktigeberedningar.

Styrelsen/nämnden ska utse dataskyddsombud.

§ 4 Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige

Styrelsen/nämnden ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet.

Styrelsen/nämnden ska tre gånger per år redovisa till fullmäktige hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem

1. i reglemente,
2. genom finansbemyndigande.

Styrelsen/nämnden ska vid redovisningen även redogöra för hur uppdrag som delegerats till den fullgjorts.

Redovisning ska ske enligt riktlinjer som fastställs av fullmäktige. Redovisningen lämnas till kommunstyrelsen som samordnar de olika nämndernas redovisningar.

Nämnderna ska också fullgöra rapporteringsskyldighet som ålagts dem enligt speciallag.

§ 5 Information och samråd

Kommunstyrelsen, nämnderna och kommunalråd respektive oppositionsråd ska i möjligaste mån från nämnd erhålla den information och det underlag de behöver i sin verksamhet. Rätten till information och underlag omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder.

Nämnderna ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör styrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Samråd bör även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda. Styrelsen/nämnden beslutar om formerna för samrådet.

ARBETSFORMER

§ 6 Tidpunkt för sammanträden

Styrelsen/nämnden sammanträder på dag och tid som styrelsen/nämnden bestämmer.

Sammanträde ska hållas också om minst en tredjedel av nämndens ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs. En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlas på det extra sammanträdet.

Ordföranden ska, om möjligt, samråda med vice ordförandena om tiden för extra sammanträde.

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om möjligt ska samråd ske med vice ordförandena.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordföranden se till att varje ledamot och ersättare snarast underrättas om beslutet.

§ 7 Kallelse

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. När varken ordföranden eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den som varit ledamot i nämnden längst tid göra detta (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid ska den till åldern äldste ledamoten vara ålderspresident.

Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet. Kallelsen ska tillställas varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet senast fem (5) dagar före sammanträdesdagen. Kallelse får ske elektroniskt om det inte är olämpligt. Ordföranden bestämmer formen för kallelse.

I undantagsfall får kallelse ske inom annan tid och/eller på annat sätt.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen. Ordföranden ska i kallelsen ange om utelämnande av handlingar har skett.

§ 8 Offentliga sammanträden

Styrelsen/nämnden får besluta om offentliga sammanträden. Offentliga sammanträden får inte hållas i ärenden som avser myndighetsutövning eller i vilka det förekommer uppgifter som omfattas av sekretess.

§ 9 Sammanträden på distans

Styrelsen/nämnden får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast fem (5) dagar i förväg anmäla detta till styrelsens/nämndens kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans. Möjligheten att sammanträda på distans ska tillämpas restriktivt.

Styrelsen får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i styrelse och nämnder.

§ 10 Närvarorätt

Kommunalråd och styrelsens ordförande har rätt att närvara vid styrelsens/nämndernas sammanträden och delta i överläggningarna. Nämnd får därutöver medge ledamot av styrelsen denna rätt. Den förtroendevalde har i den utsträckning nämnden beslutar rätt att få sin mening antecknad i protokollet.

Härutöver får styrelsen/nämnden medge förtroendevald som inte är ledamot eller ersättare i nämnden att närvara vid sammanträde med styrelsen/nämnden för att lämna upplysningar. Även anställd i kommunen och särskilt sakkunnig kan medges denna rätt. Om styrelsen/nämnden beslutar det, får den som kallats delta i överläggningarna.

Styrelsen/nämnden får härutöver bestämma att annan ska ha rätt att närvara vid nämndens sammanträden.

§ 11 Ordföranden

Det åligger ordföranden

1. att leda styrelsens/nämndens arbete och sammanträden,
2. kalla till sammanträde i enlighet med lag och reglemente,
3. inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas i styrelsen/nämnden vid behov är beredda,
4. se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i styrelsen/nämnden,
5. bevaka att styrelsens/nämndens beslut verkställs.

Härutöver åligger det kommunstyrelsens ordförande att under styrelsen

1. ha uppsikt över kommunens hela nämndförvaltning,
2. med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor,
3. främja samverkan mellan styrelsen, kommunens övriga nämnder och fullmäktige samt
4. representera styrelsen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte styrelsen bestämt annat i ett särskilt fall.

§ 12 Presidium

Styrelsens/nämndernas presidium ska bestå av ordförande och vice ordföranden. Presidiernas sammansättning framgår av respektive reglemente

Viceordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

§ 13 Ersättare för ordförande och vice ordförande

Om varken ordföranden eller annan i presidiet kan delta i ett helt sammanträde eller en del av ett sammanträde, får nämnden utse en annan ledamot som ersättare för dessa. Tills valet förrättats, fullgörs ordförandens uppgifter av den som varit ledamot i styrelsen/nämnden längst tid. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid fullgörs ordförandens uppgifter av den äldste av dem.

Motsvarande gäller om ordföranden eller annan i presidiet inte kan fullgöra sitt uppdrag under en längre tid. Ersättaren ska fullgöra samtliga ordförandens/övriga presidiets uppgifter.

§ 14 Förhinder

En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast informera styrelsens/nämndens sekreterare eller någon annan anställd vid styrelsens/nämndens kansli. Den ledamot som är förhindrad ansvarar för att kalla in ersättare.

§ 15 Ersättares tjänstgöring

Om en ledamot är förhindrad att delta eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe. Den ersättare ska kallas in som står i tur att tjänstgöra och som inte redan har kallats in. En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare trätt i ledamotens ställe.

Ersättarna ska, om dessa inte valts proportionellt, tjänstgöra enligt den ordning som fullmäktige har bestämt. Om ingen ordning är bestämd, kallas ersättarna i den ordning de tagits upp i fullmäktiges protokoll från valet.

Ersättare som inte tjänstgör har rätt att delta i överläggningarna och få sin mening antecknad till protokollet.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har företräde oberoende av turordningen. Om det etablerade majoritetsförhållandet mellan partierna påverkats genom ersättares tjänstgöring, får dock en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i turordningen.

§ 16 Jäv och avbruten tjänstgöring

En ledamot eller en ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet handlagts.

Ledamot som en gång avbrutit tjänstgöringen under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om ersättares inträde har påverkat det etablerade majoritetsförhållandet mellan partierna.

§ 17 Yrkanden

När styrelsen/nämnden förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats korrekt. Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte styrelsen/nämnden enhälligt beslutar att medge det.

Säryrkanden ska avfattas skriftligen av den ledamot som framställt yrkandet. Detsamma gäller om ordföranden anser att det behövs.

§ 18 Deltagande i beslut

En ledamot som, där detta är möjligt, avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden innan beslut fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om styrelsen/nämnden fattar det med acklamation.

§ 19 Reservation

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet. Motsvarande gäller vid omedelbar justering.

§ 20 Justering av protokoll

Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot.

Styrelsen/nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt vid sammanträdet och justeras av ordföranden och en ledamot.

§ 21 Kungörelser och tillkännagivande av föreskrifter m.m.

Styrelsen och nämnderna ansvarar för att beslut och föreskrifter inom det egna ansvarsområdet kungörs enligt gällande bestämmelser.

Nämnderna ska underrätta styrelsen om ändringen och dess innehåll så snart en uppdatering av den kommunala författningssamlingen bedöms nödvändig.

§ 22 Delgivningsmottagare

Delgivning med styrelsen/nämnden sker med ordföranden, kommundirektören, sektorschefen eller annan anställd som styrelsen/nämnden beslutar.

---

§ 23 Undertecknande av handlingar

Skrivelser, avtal och andra handlingar från styrelsen/nämnden ska på styrelsens/nämndens vägnar undertecknas av ordföranden och kontrasigneras av annan som styrelsen/nämnden utser.

Vid förfall för ordföranden inträder vice ordföranden och vid förfall för denne den ledamot som styrelsen utser.

Styrelsen/nämnden får även uppdra åt förtroendevald eller tjänsteperson att enligt av styrelsen/nämnden lämnade direktiv underteckna handlingar på styrelsens/nämndens vägnar. Beslut som fattas med stöd av delegation samt skrivelser, avtal och andra handlingar som upprättas med anledning därav undertecknas av den som fattat beslutet och, i förekommande fall, kontrasigneras av den som utses därtill.

KSAU § 111   Dnr 2022/384
Revidering av Riktlinjer Redovisning och uppföljning

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen reviderar Riktlinjer Redovisning och uppföljning i Färgelanda kommun enligt förvaltningens förslag daterat 28 oktober 2022. Beslutet ersätter tidigare beslut 27 januari 2021 § 14 (dnr 2020–292).

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen antog 28 augusti 2019 Riktlinjer för Redovisning och uppföljning i Färgelanda kommun. Dessa riktlinjer reviderades och godkändes av kommunstyrelsen 27 januari 2021 § 14 (dnr 2020/292).

Riktlinjen innehåller bland annat definitioner, de olika rapporternas innehåll och när de ska presenteras för nämnder, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Förvaltningen har nu arbetat fram nytt reviderat förslag som redovisas. Förutom små redaktionella ändringar föreslås månadsrapporten per sista juli tas bort. Då detta rapporteringstillfälle infaller mitt under semesterperioden innebär det att analys inte är möjlig och att rapporten således saknar värde. Det föreslås även att uppföljning av verksamhets- och finansiella mål utifrån antagen Mål- och Resursplan inte följs upp i kvartalsrapporten (Q1), utan att de följs upp i delårsrapport och årsredovisning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse ekonomichef ”*Riktlinjer Redovisning och uppföljning, revidering*”, 2022-10-28
Riktlinje Redovisning och uppföljning, revidering, daterad 28 oktober 2022.

Beslutet skickas till

Kommunledningsgruppen
Ekonomiavdelningen

Ekonomiavdelningen
Ekonomichef
Kristina Olsson
0528-567107
kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Riktlinjer Redovisning och uppföljning, revidering

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen reviderar Riktlinjer Redovisning och uppföljning i Färgelanda kommun enligt förvaltningens förslag daterat 28 oktober 2022. Beslutet ersätter tidigare beslut 27 januari 2021 § 14 (dnr 2020-292).

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen antog 28 augusti 2019 Riktlinjer för Redovisning och uppföljning i Färgelanda kommun. Dessa riktlinjer reviderades och godkändes av kommunstyrelsen 27 januari 2021 § 14 (dnr 2020/292).

Riktlinjen innehåller bland annat definitioner, de olika rapporternas innehåll och när de ska presenteras för nämnder, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Förvaltningen har nu arbetat fram nytt reviderat förslag som redovisas. Förutom små redaktionella ändringar föreslås månadsrapporten per sista juli tas bort. Då detta rapporteringstillfälle infaller mitt under semesterperioden innebär det att analys inte är möjlig och att rapporten således saknar värde. Det föreslås även att uppföljning av verksamhets- och finansiella mål utifrån antagen Mål- och Resursplan inte följs upp i kvartalsrapporten (Q1), utan att de följs upp i delårsrapport och årsredovisning.

Katrin Siverby
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Beslutsunderlag:

Riktlinje Redovisning och uppföljning, revidering, daterad 28 oktober 2022.

Beslutet skickas till:

KLG
Ekonomer

FÄRGELANDA KOMMUN

Riktlinjer

Redovisning och uppföljning

2020-12-22

Dnr: KS 2020-292

Version: 2.0

Reviderad av KS 2021-01-27 § 14

Beslutad av KS 2019-08-28

**Den senaste versionen finns tillgänglig på Färgelandas
webbplats www.fargelanda.se**

Innehållsförteckning

Bakgrund	2
God ekonomisk hushållning	2
Allmänt	3
Löpande bokföring	3
Rapportering och uppföljning	4
Löpande rapportering från förvaltningen till nämnd respektive kommunstyrelsen	4
Månadsrapporter	5
Kvartalsrapport Q1	5
Delårsrapport	6
Årsredovisning	6
Sammanställda räkenskaper	7
Beslut om årsredovisning	7
Anvisningar till riktlinjerna	7

Bakgrund

Finansiell rapportering ska tillgodose det allmänna informationsbehov som finns hos den krets av intressenter som inte kan kräva rapporter anpassade för specifika informationsbehov. Syftet med kommunens finansiella rapportering är att ge information som ger en rättvisande bild av resultat och ställning och som tillsammans med annan information kan ligga till grund för politiskt ansvarutkrävande och utvärdering av huruvida kommunens resursanvändning är i enlighet med god ekonomisk hushållning. Redovisningen ska även, tillsammans med annan information, kunna ligga till grund för resursallokering samt planering och utvärdering av framtida behov.

De finansiella rapporterna ska uppfylla kraven på begriplighet, jämförbarhet, relevans, tillförlitlighet samt öppenhet och transparens.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Miniminivån i lagkravet är det så kallade balanskravet, vilket innebär att kostnaderna inte får överstiga intäkterna. För att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning krävs ett positivt resultat, för att också bidra till finansiering av investeringar och framtida pensionsåtaganden.

I god ekonomisk hushållning inryms också att varje generation ska bära kostnaderna för den service den konsumerar samt att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

För Färgelanda kommun innebär god ekonomisk hushållning att kommunen uppfyller 100 % av de finansiella målen samt minst 75 % av verksamhetsmålen som är antagna av kommunfullmäktige.

Verksamhetsmål och arbetsmiljöregler ska uppfyllas inom tilldelade ekonomiska ramar.

Nämnder och förvaltningens arbete ska präglas av ett helhetstänkande där kommunens bästa är överordnat enskilda verksamheters behov.

Allmänt

Kommunens redovisning och uppföljning ska ske i enlighet med gällande lagstiftning och god redovisningssed samt bestämmelserna i dessa riktlinjer.

Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ger ett regelverk för hur kommunens redovisning och bokföring ska fullgöras enligt god redovisningssed. Bestämmelser om löpande bokföring, verifikationer, arkivering av räkenskapsinformation samt systemdokumentation finns i lagens tredje kapitel.

Rådet för kommunal redovisning (RKR) har som normgivande organ att utveckla god redovisningssed i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning. Det innebär att RKR utarbetar rekommendationer i redovisningsfrågor som är av principiell betydelse eller av större vikt och tolkar vad som är god redovisningssed för kommuner. I de fall avvikelser görs från redovisningsprinciperna ska upplysning lämnas om skälen för detta samt en bedömning av effekterna på resultat och ekonomisk ställning.

Riktlinjerna gäller kommunstyrelsen och övriga nämnder.

Löpande bokföring

I den löpande bokföringen ska som ekonomiska händelser noteras inbetalningar, utbetalningar, beslut om omföringar samt uppkomna fordringar och skulder.

I varje bokföringsperiod ska redovisningen vara rättvisande och uppfylla kraven på god redovisningssed. Med rättvisande redovisning avses:

- att alla väsentliga intäkter och kostnader som är hänförliga till perioden är med i redovisningen
- att alla transaktioner är upptagna till rätt belopp och har konterats på rätt konto
- att intäktsbeloppet motsvaras av faktiskt utlevererade varor och utförda tjänster
- att kostnadsbeloppet motsvaras av faktiskt levererade varor och tjänster.

Tillgångar, avsättningar och skulder värderas till anskaffningsvärde om inte annat anges.

Redovisning av skatteintäkter sker enligt RKR:s rekommendation.

Investeringar klassas som anläggningstillgång, om den förutom att vara avsedd för stadigvarande bruk, uppgår till ett halvt basbelopp och har en ekonomisk livslängd på minst tre år. Avskrivningstider för anläggningstillgångar fastställs med utgångspunkt från RKR:s rekommendationer och i undantagsfall med beaktande av kommunens egen bedömning av tillgångens nyttjandeperiod. Särskilda riktlinjer finns för investeringar (Riktlinjer för Investeringar och Anläggningsredovisning).

Pensionsskulden redovisas enligt blandmodellen vilket innebär att pension som intjänats före 1998 inte tas upp som skuld eller avsättning utan redovisas som ansvarsförbindelse. Utbetalningar avseende pensionsförmåner som intjänats före 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Rapportering och uppföljning

Lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) reglerar den externa redovisningen. Enligt denna lag har kommunen skyldighet att upprätta årsredovisning och minst en gång under räkenskapsåret upprätta en delårsrapport. Årsredovisningen ska redogöra för utfallet av verksamheten, finansieringen samt den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut. Delårsrapporten ska omfatta minst halva och högst två tredjedelar av räkenskapsåret.

Kommunens räkenskapsår ska omfatta kalenderåret.

Kommunen upprättar delårsrapport och årsredovisning enligt RKR:s rekommendationer.

Årsredovisning och delårsrapport ska enligt lagen innehålla resultat- och balansräkning. Dessutom ska årsredovisningen innehålla kassaflödesanalys. För kommunens interna redovisning tillkommer drift- och investeringsredovisning.

Löpande rapportering från förvaltningen till nämnd respektive kommunstyrelsen

Förvaltningen ska redovisa och **kommentera det ekonomiska utfallet samt lämna prognos** för helårsutfallet för kommunens verksamhet i sin helhet enligt nedan.

Rapporteringen avser det ackumulerade utfallet från årets början till och med respektive månad och ska vara skriftlig.

Februari, april, maj, juli, september,
oktober och november
Mars

Månadsrapport till Nämnd
Kvartalsrapport (Q1) till KS och
KF (för information)

Augusti
December

Delårsrapport till KS och KF
Årsredovisning till KS och KF

Jämförelse ska ske mot budget. I delårsrapport samt årsredovisning ska jämförelse också ske med motsvarande period föregående år.

Vid varje rapporteringstillfälle ska väsentliga avvikelser i den ekonomiska uppföljningen kommenteras.

Kommunen ska upprätta skriftliga rapporter enligt ovanstående och enligt särskild tidplan.

Utifrån förvaltningens underlag ska nämnd med eget ekonomiansvar och kommunstyrelsen redovisa och **kommentera det ekonomiska utfallet samt lämna prognos** för helårsutfallet för sina respektive verksamhetsområden för kommunstyrelsen/kommunfullmäktige enligt nedan.

Månadsrapporter

Nämnd med eget ekonomiansvar och kommunstyrelsen ska i sina respektive månadsrapporter översiktligt redovisa ekonomisk utveckling sedan föregående rapport. Redovisning enligt **av ekonomiavdelningen framtagen** mall.

Kvartalsrapport Q1

Nämnd med eget ekonomiansvar och kommunstyrelsen ska i **sina** respektive kvartalsrapporter **redovisa och kommentera det ekonomiska utfallet samt lämna prognos** för helårsutfallet för sitt verksamhetsområde till KS. **Nämnden/KS ska också lämna en tydlig redogörelse för åtgärder för att få en budget i balans. Sammanställning görs på kommunnivå.**

Kvartalsrapporten ska även innehålla en uppföljning av verksamhets- respektive finansiella mål utifrån antagen MRP.

Redogörelsen ska lämnas till nämnden respektive kommunstyrelsen senast det datum som anges i gällande anvisning för kvartalsrapporten. Därefter överlämnas rapporten till kommunfullmäktige för information.

Ekonomienheten lämnar närmare anvisningar för upprättande av kvartalsrapport.

Delårsrapport

Kommunen ska varje år upprätta delårsrapport som ska omfatta perioden januari till och med augusti.

Nämnd med eget ekonomiansvar och kommunstyrelsen ska i sin respektive delårsrapport **redovisa och kommentera det ekonomiska utfallet samt lämna prognos** för helårsutfallet för sina verksamhetsområden till KS. **Samma gäller den rapport som förvaltningen lämnar för kommunens verksamheter i sin helhet.**

Delårsrapporten ska även innehålla en uppföljning av verksamhets- respektive finansiella mål utifrån antagen MRP.

Delårsrapporten för kommunens verksamheter i sin helhet ska redovisas till kommunstyrelsen inom två månader efter utgången av den period av räkenskapsåret som delårsrapporten omfattar. Därefter överlämnas rapporten till revisionen och kommunfullmäktige.

Redogörelsen ska lämnas till nämnden respektive kommunstyrelsen senast det datum som anges i gällande anvisning för delårsrapporten.

Ekonomienheten lämnar närmare anvisningar för upprättande av delårsrapport.

Årsredovisning

Samtliga styrelser och nämnder (inkl. bolag etc.) ska redovisa utfallet av den bedrivna verksamheten under det gångna året och lämna redogörelse för detta som en del av kommunens årsredovisning.

Nämnd med eget ekonomiansvar och kommunstyrelsen ska i sin årsredovisning **redovisa och kommentera det ekonomiska utfallet för helåret** för sina verksamhetsområden till KS. Årsredovisningen ska även innehålla en uppföljning av verksamhets- respektive finansiella mål utifrån antagen MRP. **Samma gäller den årsredovisning som förvaltningen lämnar för kommunens verksamheter i sin helhet.**

Redogörelsen ska lämnas till nämnden respektive kommunstyrelsen senast det datum som anges i gällande anvisning för bokslutsarbetet.

Ekonomienhetenavdelningen lämnar närmare anvisningar om redogörelsens utformning.

Sammanställda räkenskaper

De juridiska personer som kommunen har ett betydande inflytande i och därmed ska ingå i de sammanställda räkenskaperna ska avlämna underlag till kommunstyrelsen för denna senast det datum som anges i gällande anvisningar för bokslutsarbetet.

De sammanställda räkenskaperna upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Det innebär att i redovisningen ingår så stor del av företagens resultat- och balansräkning som motsvarar kommunens ägarandel.

De kommunala bolagens redovisning regleras i årsredovisningslagen, Redovisningsrådets rekommendationer och Bokföringsnämndens allmänna råd. Vid avvikelser mellan kommun och kommunala företag är kommunens redovisningsriktlinje vägledande.

Beslut om årsredovisning

Kommunstyrelsen ska överlämna årsredovisningen till revisionen och kommunfullmäktige senast den tidpunkt som anges i kommunallagen.

Anvisningar till riktlinjerna

Anvisningar till dessa riktlinjer lämnas av ekonomichefen.

**KSAU § 112 Dnr 2022/391
Valprocedur miljö- och energinämnden – ändring i förbundsordning.
Dalslands miljö och energiförbund**

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunfullmäktige godkänner att 6 § i förbundsordningen för Dalslands miljö- och energiförbund ändras från och med 2023-01-01 så att den istället lyder:

*”Varje medlemskommun föreslår ledamot/ledamöter respektive ersättare till nämnden. Utifrån förslag från kommunerna utser förbundsdirectionen ledamöter och ersättare till miljö- och energinämnden samt ordförande och vice ordförande i miljö- och energinämnden. En jämn könsfördelning i nämnden är önskvärd. Likaså rekommenderas nämndens sammansättning spegla de olika partier som tagit plats i kommunernas fullmäktigeförsamlingar.
Ledamöter och ersättare i nämnden väljs för fyra år från och med 1 mars året efter det då val till kommunfullmäktige i hela landet har ägt rum.”*

Färgelanda kommun ska utse en representant att ingå i en valberedning för att föreslå ledamöter och ersättare till Dalslands miljö- och energinämnd utifrån inkomna nomineringar.

Ärendebeskrivning

Enligt Dalslands miljö- och energiförbunds förbundsordning har den hittillsvarande ordning varit att den befintliga förbundsdirectionen, dvs inte den tillträdande, valt ledamöter/ersättare till den nya miljö- och energinämnden för den kommande mandatperioden. Förbundet har vid kontakt med bland annat förbundsjurist på SKR fått till sig att denna ordning inte är förenlig med kommunallagen.

Kommunallagens bestämmelser bygger på att det är den tillträdande förbundsdirectionen som utser nämnd för den kommande mandatperioden. För att ge tidsutrymme för en sådan process bör den nya nämnden tillträda först en bit in på det kommande året. En lämplig tidpunkt för den nya nämnden att tillträda är den 1 mars 2023. Den tillträdande nämnden kommer således ha en mandatperiod fr.o.m. 2023-03-01 t.o.m. 2027-02-28. För att undvika ett glapp i nämndens myndighetsutövning behöver mandatperioden för den nuvarande nämnden förlängas t.o.m. 2023- 02-28.

Direktionen har i beslut daterat 2022-06-09 § 23 rekommenderat medlemskommunernas kommunfullmäktige att förlänga nuvarande nämnds mandatperiod t.o.m. 2023-02-28.

Det har också framkommit att det är lämpligt att nämndens sammansättning sker i form av rekommendationer i förbundsordningen, då kommunallagen anger att alla personer som uppfyller de allmänna valbarhetsvillkoren (dvs. har fyllt 18 år och är folkbokförd i någon av medlemskommunerna) är valbara till nämnduppdrag i förbundet. Lydelsen i förbundsordningens 6§ bör därför ändrats utifrån dessa rekommendationer.

Dalslands miljö och energiförbunds förbundsdirektion beslutade 2022-10-06 § 35 att föreslå att medlemskommunernas fullmäktige beslutar följande:

1. Ledamöter och ersättare i Dalslands miljö- och energi nämnd väljs för fyra år från och med 1 mars året efter det då val till kommunfullmäktige i hela landet har ägt rum.
2. Att ersätta lydelsen i förbundsordningen 6§ med följande lydelse:

6§ Dalslands miljö- och energinämnd

Varje medlemskommun föreslår /ledamot/ledamöter respektive ersättare till nämnden. Utifrån förslag från kommunerna utser förbundsdirektionen ledamöter och ersättare till miljö- och energinämnden samt ordförande och vice ordförande i miljö- och energinämnden. En jämn könsfördelning i nämnden är önskvärd. Likaså rekommenderas nämndens sammansättning spegla de olika partier som tagit plats i kommunernas fullmäktigeförsamlingar. ledamöter och ersättare i nämnden väljs för fyra år från och med 1 mars året efter det då val till kommunfullmäktige i hela landet har ägt rum.

3. Uppdra till varje kommun att utse en representant att ingå i en valberedning för att föreslå ledamöter och ersättare till Dalslands miljö- och energinämnd utifrån inkomna nomineringar. Både nomineringar och val av valberedare ska vara färdigställda innan 2022-12-31.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse nämndsekreterare ” Beslut angående valprocedur miljö- och energinämnden – ändring i förbundsordning. Dalslands miljö och energiförbund ”, 2022-10-25

Beslut Dalslands miljö- och energiförbund förbundsdirektionen 2022-10-06 § 35 Valprocedur miljö- och energinämnd - ändring i förbundsordning Förbundsordning för Dalslands miljö- och energiförbund

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutet skickas till

Dalslands miljö- och energiförbund
Förbundets medlemskommunerna

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Nämndsekreterare
Linda Andersson
0528-567161
linda.andersson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Beslut angående valprocedur miljö- och energinämnden – ändring i förbundsordning. Dalslands miljö och energiförbund

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige godkänner att 6 § i förbundsordningen för Dalslands miljö- och energiförbund ändras från och med 2023-01-01 så att den istället lyder:

”Varje medlemskommun föreslår ledamot/ledamöter respektive ersättare till nämnden. Utifrån förslag från kommunerna utser förbundsdirektionen ledamöter och ersättare till miljö- och energinämnden samt ordförande och vice ordförande i miljö- och energinämnden. En jämn könsfördelning i nämnden är önskvärd. Likaså rekommenderas nämndens sammansättning spegla de olika partier som tagit plats i kommunernas fullmäktigeförsamlingar. Ledamöter och ersättare i nämnden väljs för fyra år från och med 1 mars året efter det då val till kommunfullmäktige i hela landet har ägt rum.”

2. Färgelanda kommun ska utse en representant att ingå i en valberedning för att föreslå ledamöter och ersättare till Dalslands miljö- och energinämnd utifrån inkomna nomineringar.

Ärendebeskrivning

Enligt Dalslands miljö- och energiförbunds förbundsordning har den hittillsvarande ordning varit att den befintliga förbundsdirektionen, dvs inte den tillträdande, valt ledamöter/ersättare till den nya miljö- och energinämnden för den kommande mandatperioden. Förbundet har vid kontakt med bland annat förbundsjurist på SKR fått till sig att denna ordning inte är förenlig med kommunallagen.

Kommunallagens bestämmelser bygger på att det är den tillträdande förbundsdirektionen som utser nämnd för den kommande mandatperioden. För att ge tidsutrymme för en sådan process bör den nya nämnden tillträda

först en bit in på det kommande året. En lämplig tidpunkt för den nya nämnden att tillträda är den 1 mars 2023. Den tillträdande nämnden kommer således ha en mandatperiod fr.o.m. 2023-03-01 t.o.m. 2027-02-28. För att undvika ett glapp i nämndens myndighetsutövning behöver mandatperioden för den nuvarande nämnden förlängas t.o.m. 2023-02-28. Direktionen har i beslut daterat 2022-06-09 § 23 rekommenderat medlemskommunernas kommunfullmäktige att förlänga nuvarande nämnds mandatperiod t.o.m. 2023-02-28.

Det har också framkommit att det är lämpligt att nämndens sammansättning sker i form av rekommendationer i förbundsordningen, då kommunallagen anger att alla personer som uppfyller de allmänna valbarhetsvillkoren (dvs. har fyllt 18 år och är folkbokförd i någon av medlemskommunerna) är valbara till nämnduppdrag i förbundet. Lydelsen i förbundsordningens 6§ bör därför ändrats utifrån dessa rekommendationer.

Dalslands miljö och energiförbunds förbundsdirektion beslutade 2022-10-06 § 35 att föreslå att medlemskommunernas fullmäktige beslutar följande:

1. Ledamöter och ersättare i Dalslands miljö- och energi nämnd väljs för fyra år från och med 1 mars året efter det då val till kommunfullmäktige i hela landet har ägt rum.
2. Att ersätta lydelsen i förbundsordningen 6§ med följande lydelse:

6§ Dalslands miljö- och energinämnd

Varje medlemskommun föreslår /ledamot/ledamöter respektive ersättare till nämnden. Utifrån förslag från kommunerna utser förbundsdirektionen ledamöter och ersättare till miljö- och energinämnden samt ordförande och vice ordförande i miljö- och energinämnden. En jämn könsfördelning i nämnden är önskvärd. Likaså rekommenderas nämndens sammansättning spegla de olika partier som tagit plats i kommunernas fullmäktigeförsamlingar. ledamöter och ersättare i nämnden väljs för fyra år från och med 1 mars året efter det då val till kommunfullmäktige i hela landet har ägt rum.

3. Uppdra till varje kommun att utse en representant att ingå i en valberedning för att föreslå ledamöter och ersättare till Dalslands miljö- och energinämnd utifrån inkomna nomineringar. Både nomineringar och val av valberedare ska vara färdigställda innan 2022-12-31.

Katrin Siverby
Kommunchef

Linda Andersson
Nämndsekreterare

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse nämndsekreterare ” *Beslut angående valprocedur miljö- och energinämnden – ändring i förbundsordning. Dalslands miljö och energiförbund* ”, 2022-10-25

Beslut Dalslands miljö- och energiförbund förbundsdirektionen 2022-10-06
§ 35 *Valprocedur miljö- och energinämnd - ändring i förbundsordning*
Förbundsordning för Dalslands miljö- och energiförbund

Beslutet skickas till:

Dalslands miljö- och energiförbund
Förbundets medlemskommunerna

Sammanträdesdatum

2022-10-06

DMEF § 35

Dnr 2018/1835.ADM

Valprocedur miljö- och energinämnd – ändring i förbundsordning

Direktionens beslut

Förbundsdirektionen föreslår kommunfullmäktige i Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud Kommun att besluta följande:

- Ledamöter och ersättare i Dalslands miljö- och energi nämnd väljs för fyra år från och med 1 mars året efter det då val till kommunfullmäktige i hela landet har ägt rum.
- Att ersätta lydelsen i förbundsordningen 6§ med följande lydelse:

6 § Dalslands miljö- och energinämnd

Varje medlemskommun föreslår ledamot/ledamöter respektive ersättare till nämnden. Utifrån förslag från kommunerna utser förbundsdirektionen ledamöter och ersättare till miljö- och energinämnden samt ordförande och vice ordförande i miljö- och energinämnden. En jämn könsfördelning i nämnden är önskvärd. Likaså rekommenderas nämndens sammansättning spegla de olika partier som tagit plats i kommunernas fullmäktigeförsamlingar. Ledamöter och ersättare i nämnden väljs för fyra år från och med 1 mars året efter det då val till kommunfullmäktige i hela landet har ägt rum.

- Uppdra till varje kommun att utse en representant att ingå i en valberedning för att föreslå ledamöter och ersättare till Dalslands miljö- och energinämnd utifrån inkomna nomineringar. Både nomineringar och val av valberedare ska vara färdigställda innan 2022-12-31.

Sammanträdesdatum

2022-10-06

Forts § 35

Ärendebeskrivning

Hittillsvarande ordning har varit att den befintliga förbunds-
direktionen, dvs inte den tillträdande, valt ledamöter/ersättare till
den nya miljö- och energinämnden för den kommande mandat-
perioden. Det har vid kontakt med bl.a. förbundsjurist på SKR
framkommit att denna ordning inte är förenlig med kommunallagen.

Kommunallagens bestämmelser bygger på att det är den tillträdande
förbundsdirktionen som utser nämnd för den kommande mandat-
perioden. För att ge tidsutrymme för en sådan process bör den nya
nämnden tillträda först en bit in på det kommande året. En lämplig
tidpunkt för den nya nämnden att tillträda är den 1 mars 2023. Den
tillträdande nämnden kommer således ha en mandatperiod fr.o.m.
2023-03-01 t.o.m. 2027-02-28.

För att undvika ett glapp i nämndens myndighetsutövning behöver
mandatperioden för den nuvarande nämnden förlängas t.o.m. 2023-
02-28. Direktionen har i beslut daterat 2022-06-09 § 23
rekommenderat medlemskommunernas kommunfullmäktige att
förlänga nuvarande nämnds mandatperiod t.o.m. 2023-02-28.

Det har också framkommit att det är lämpligt att nämndens
sammansättning sker i form av rekommendationer i förbunds-
ordningen, då kommunallagen anger att alla personer som uppfyller
de allmänna valbarhetsvillkoren (dvs. har fyllt 18 år och är
folkbokförd i någon av medlemskommunerna) är valbara till
nämnduppdrag i förbundet. Lydelsen i förbundsordningens 6§ har
därför ändrats utifrån dessa rekommendationer.

Beredning:

Presidium 2022-09-28

Förbundschefens tjänsteskrivelse

Beslutsgång:

Ordföranden Morgan E Andersson (C) frågar på förslaget och finner
att direktionen bifaller detta.

Expedieras:

KF Bengtsfors kommun

KF Dals-Eds kommun

KF Färgelanda kommun

KF Melleruds kommun

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Förbundsordning för Dalslands miljö- och energiförbund

1 § Namn och säte

Kommunalförbundets namn är Dalslands miljö- och energiförbund. Förbundet har sitt säte i Mellerud.

2 § Medlemmar

Medlemmarna i kommunalförbundet är kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud.

3 § Ändamål m m

Förbundet ansvarar för den myndighetsutövning genom prövning och tillsyn som ankommer på medlemskommunerna enligt följande lagar på miljö- och hälsoskyddsområdet samt följdförordningar och föreskrifter till dessa:

- Miljöbalken (SFS 1998:808). Undantaget är att prövning enligt strandskyddsbestämmelserna i miljöbalken som istället utövas av respektive kommun. Tillsyn enligt strandskyddsbestämmelserna i miljöbalken fullgörs dock av förbundet. Tillsynen enligt miljöbalken omfattar även den tillsyn som länsstyrelsen beslutat överlåta till medlemskommunerna.
- Livsmedelslagen (SFS 2006:804)
- Strålskyddslagen vad gäller solarier (SFS 1988:220)
- Tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer (SFS 2014:799)
- Lagen om foder och animaliska biprodukter (SFS 2006:805)
- Övriga uppgifter som enligt svensk lag eller Europeiska unionens bestämmelser ska fullgöras av kommunal nämnd som har anknytning till ovanstående lagstiftning.

Förbundet utför energi- och klimatrådgivning utifrån tilldelade statsbidrag enligt:

- Förordning om bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning.

Beslut som enligt specialförfattningar ska fattas av kommunfullmäktige i kommunerna fattas i stället av förbundsdirektionen i kommunalförbundet. Beslut om taxor och lokala föreskrifter fattas dock av respektive kommuns fullmäktige.

Förbundet fullgör även kommunernas åtaganden när det gäller kalkning av sjöar och vattendrag samt medverkar i det lokala och regionala miljöövervakningsarbetet. Förbundet initierar och samordnar det miljö-, energi- och klimatstrategiska arbetet i medlemskommunerna och i förbundet. Arbetet sker i nära samverkan med

medlemskommunernas olika verksamheter. Energi- och klimatfrågorna omfattar arbete med energirådgivning till företag och organisationer, arbete med det interna energieffektiviseringsarbetet i respektive kommun samt att vid behov delta i olika utvecklingsprojekt. Det miljö- energi- och klimatstrategiska arbete ska integreras med varandra.

Förbundsdirektionen ska årligen lägga fast riktlinjer och uppdrag för det miljö- energi- och klimatstrategiska arbetet efter dialog med respektive kommun samt miljö- och energinämnden. Planeringen ska läggas fast i en årlig strategisk verksamhetsplan som följs upp på direktionens sammanträden under verksamhetsåret.

Samverkansmöjligheter med andra kommunalförbund eller kommuner inom detta område ska tas tillvara.

Förbundet ska bistå medlemskommunerna med underlag för besvarande av remisser, svara för information inom verksamhetsområdet samt bistå med expertkunskap inom verksamhetsområdet.

Som en del i medlemskommunernas uppsiktsplikt, som åligger kommunstyrelsen gentemot kommunalförbundet, ska ordföranden för förbundsdirektionen och/eller miljö- och energinämnden årligen besöka medlemskommunernas kommunstyrelser och/eller dess utskott för att informera om nuläge, uppföljning av ekonomi och verksamhet, framtida planer m m.

Förbundet ska kunna vara ägare till kommungemensamma administrativa system med syfte att effektivisera de kommunala verksamheterna.

Förbundet ska vara en resurs i medlemskommunernas krisberedskap.

Deltagande i utvecklingsprojekt med externa parter ska förankras i kommunerna och beslutas av förbundsdirektionen. Detta gäller inte utvecklingsprojekt som ryms inom befintlig budget och ligger i linje med fastställda mål och verksamhetsplaner.

Icke medlemskommuner kan beredas tillfälle att delta i olika samverkansprojekt.

4 § Organisation

Förbundet är ett kommunalförbund med direktion. För direktionen finns en arbetsordning enligt Bilaga 1.

För arbete med miljö- och energifrågorna ska en särskild miljö- och energinämnd finnas. För miljö- och energinämnden ska det finnas ett reglemente som fastställs av förbundsdirektionen. Nämnden fastställer sin egen delegeringsordning.

5 § Förbundsdirektionens sammansättning, mandatperiod, beslutsförhet m m

Förbundsdirektionen ska bestå av åtta ledamöter och åtta ersättare. Vardera kommunen utser två ledamöter samt två ersättare. I fråga om valbarhet, sättet att utse ledamöter och ersättare samt deras tjänstgöringstid ska bestämmelserna i 9 kap. 3 och 4 §§ och 9 kap. 7 § kommunallagen tillämpas.

Direktionen väljer för varje mandatperiod bland sina ledamöter ordförande och en vice ordförande. Dessa utgör kommunalförbundets presidium med uppgift att vid behov planera och leda direktionens möten.

Förbundsdirektionen är beslutsför när minst fem ledamöter inklusive tjänstgörande ersättare är närvarande. När ärenden av större vikt ska avgöras ska om möjligt samtliga medlemskommuner vara representerade.

Direktionen ska vid behov adjungera in nämndens presidium till direktionens möten.

6 § Miljö- och energinämnden (befintlig lydelse som ersätts)

~~Varje medlemskommun ska föreslå ledamot/ledamöter respektive ersättare till nämnden. På förslag från kommunerna utser förbundsdirektionen ledamöter och ersättare. En jämn könsfördelning ska eftersträvas. Likaså ska nämndens sammansättning spegla de olika partier som tagit plats i kommunernas fullmäktigeförsamlingar. Direktionen väljer ordförande och vice ordförande för fyra år i taget i samband med kommunvalet. Ledamöterna och ersättarna väljs för samma mandatperiod som ledamöterna och ersättarna i förbundsdirektionen~~

6 § Dalslands miljö- och energinämnd (ny lydelse)

Varje medlemskommun föreslår ledamot/ledamöter respektive ersättare till nämnden. Utifrån förslag från kommunerna utser förbundsdirektionen ledamöter och ersättare till miljö- och energinämnden samt ordförande och vice ordförande i miljö- och energinämnden. En jämn könsfördelning i nämnden är önskvärd. Likaså rekommenderas nämndens sammansättning spegla de olika partier som tagit plats i kommunernas fullmäktigeförsamlingar. Ledamöter och ersättare i nämnden väljs för fyra år från och med 1 mars året efter det då val till kommunfullmäktige i hela landet har ägt rum.

7 § Kansli, förbundschef samt styrning och ledning

Förbundet har ett gemensamt kansli tillsammans med miljö- och energikontoret. Kansliet leds av en förbundschef tillika miljö- och energichef som är direkt underställd förbundsdirektionen. I frågor rörande myndighetsutövning är förbundschefen endast underställd miljö- och energinämnden.

Förbundschefen svarar inför direktionen för förbundets löpande förvaltning och att verksamheten bedrivs enligt lagar, avtal, förordningar, förbundsordning, arbetsordning och reglemente samt politiska direktiv och riktlinjer för verksamheten.

Tillämpningsanvisningar eller riktlinjer ska finnas för:

- Dokumenthantering
- Informations- och kommunikationshantering
- Ekonomihantering
- Personalhantering
- Målprocess samt verksamhetsplanering

Ärenden som behandlas i direktionen ska vara beredda av förbundschefen efter samråd med medlemskommunernas kommunchefer.

Förbundschefens ansvar och befogenheter framgår av upprättad arbetsbeskrivning som fastställs av direktionen.

8 § Revision

Förbundet ska ha fem revisorer som utses av kommunfullmäktige i Melleruds kommun. Varje medlemskommun lämnar förslag på en revisor. Revisorerna har rätt till biträde av sakkunniga som de själva väljer inom givna ramar. Revisorerna väljs för den mandatperiod som gäller för ledamöterna i direktionen och i miljö- och energinämnden.

9 § Initiativrätt

Ärende i direktionen får väckas av:

Ledamot i direktionen

Förbundsmedlem genom framställan av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen samt

Miljö- och energinämnden.

10 § Närvarorätt

Direktionen avgör själv i vilka fall någon som inte är ledamot eller ersättare i direktionen har rätt att närvara och yttra sig vid direktionens sammanträden.

Förbundschefen och kommuncheferna har närvaro- och yttranderätt vid direktionens sammanträden.

11 § Kungörelse och tillkännagivanden

Förbundets kungörelser, tillkännagivanden av protokolljustering och övriga tillkännagivanden ska anslås på Melleruds kommuns anslagstavla, som tillika är förbundets anslagstavla.

Kungörelse om sammanträde vid vilket budgeten fastställs ska anslås på förbundets anslagstavla och på varje medlemskommuns anslagstava. Detsamma gäller kungörelse utfärdade av nämnder.

12 § Kostnadstäckning

Kostnaderna för förbundets verksamhet ska, i den mån de inte täcks på annat sätt, täckas genom bidrag från medlemskommunerna. Kostnaderna ska fördelas mellan medlemskommunerna i proportion till kommunernas invånarantal enligt officiell statistik den 1 november året före verksamhetsåret.

Kostnader för verksamheter där samverkan sker med kommuner utanför kretsen av medlemskommunerna ska regleras i särskilda avtal.

§ 13 Lån, borgen m m

Förbundet får inte ta upp lån, ingå borgen eller andra ansvarsförbindelser utan samtliga medlemskommuners godkännande. Miljö- och energiförbundet får inte bilda eller förvärva andelar/aktier i företag utan förbundsmedlemmarnas godkännande.

§ 14 Andel i tillgångar och skulder

Förbundsmedlemmarna har vid varje tidpunkt andel i miljö- och energiförbundets tillgångar och skulder i förhållande till antalet invånare i respektive medlemskommun i relation till invånarantalet hos samtliga medlemskommuner per den 31 december föregående år. Nu angiven fördelningsgrund gäller för täckande av brist för det fall förbundet skulle sakna medel att betala sina skulder i verksamheten samt vid skifte av förbundets behållna tillgångar eller skulder som föranleds av förbundets upplösning.

§ 15 Budget och ekonomisk styrning

Direktionen har att årligen fastställa budget för förbundet inom den ram som medlemmarna enats om och som de angivit före april månads utgång.

Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret samt en plan för ekonomin för en period av tre år där budgetåret är periodens första år. För verksamheten ska anges mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Direktionen ska samråda med medlemmarna om förslaget senast den 15 september. Direktionen ska fastställa budgeten senast under november. Budgetförslaget ska vara tillgängligt för allmänheten enligt vad som stadgas i 8 kap. 14 § kommunallagen.

Innan direktionen fattar beslut om avtal av större vikt eller om större investeringar ska samråd ske med förbundsmedlemmarna.

Förutom årsredovisningen ska direktionen avlämna ett delårsbokslut med tillhörande årsprognos till medlemskommunerna under året.

§ 16 Ersättningar

Varje medlemskommun står för sina kostnader avseende arvoden och andra ersättningar för uppdrag i förbundsdirektionen.

Arvoden och andra ekonomiska förmåner till ledamöter och ersättare i miljö- och energinämnden samt till revisorer bestäms av förbundsdirektionen. Ersättningarna ska utgå enligt de regler som tillämpas i Melleruds kommun.

§ 17 Uppsägning och utträde

Miljö- och energiförbundet är bildat på obestämd tid. En förbundsmedlem har rätt att utträda ur förbundet. Utträdet ska då ske vid det kalenderårsskifte som inträffar närmast två år efter det årsskifte som infaller efter gjord uppsägning. Regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan förbundet och den utträdande medlemmen bestäms i en

överenskommelse mellan samtliga förbundsmedlemmar. Den ekonomiska regleringen ska ske utifrån de andelar i förbundets samlade tillgångar och skulder som gäller det år då medlemmen utträder ur förbundet, om inte annat avtalas mellan förbundsmedlemmarna.

De kvarvarande medlemmarna antar de ändringar i förbundsordningen som behövs med anledning av utträdet.

§ 18 Likvidation och upplösning

Om medlemmarna inte kan enas om förutsättningarna för utträde när uppsägningstiden i 17 § är till ända, ska förbundet omedelbart träda i likvidation.

Likvidationen verkställs av direktionen i egenskap av likvidator. Vid skifte av förbundets behållna tillgångar i anledning av likvidationen ska den i 14 § angivna fördelningsgrunden mellan medlemmarna tillämpas.

När förbundet har trätt i likvidation ska förbundets egendom i den mån det behövs för likvidationen förvandlas till pengar genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt. Verksamheten får tillfälligt fortsätta om det behövs för en ändamålsenlig avveckling.

När direktionen har fullgjort sitt uppdrag som likvidator ska direktionen avge en slutredovisning för sin förvaltning. Redovisningen sker genom en förvaltningsberättelse som rör likvidationen i sin helhet med redovisning av skiftet av behållna tillgångar. Till berättelsen ska fogas redovisningshandlingar för hela likvidationen. Till slutredovisningen ska fogas direktionens beslut om vilken av förbundets medlemmar som ska överta och vårda de handlingar som hör till förbundets arkiv.

När förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna har delgetts samtliga förbundsmedlemmar, är förbundet upplöst.

§ 19 Tvister

Tvist mellan förbundet och en eller flera medlemmar ska, om parterna inte kan nå en frivillig uppgörelse avgöras genom skiljeförfarande enligt lag 1999:116 om skiljeförfarande.

§ 20 Ändringar i förbundsordningen

Ändringar eller tillägg till förbundsordningen ska antas av direktionen och fastställas av medlemmarnas kommunfullmäktige.

Denna förbundsordning är fastställd av:

Bengtsfors kommun, KF 2016-11-30, § 137,
Reviderad KF 2018-09-03, § 91,
Reviderad KF 2022-

Dals-Eds kommun, KF 2016-11-16, § 96,
Reviderad KF 2018-10-24, § 83
Reviderad KF 2022-

Färgelanda kommun, KF 2016-11-16, § 147,
Reviderad KF 2018-06-20, § 73
Reviderad KF 2022-

Melleruds kommun, KF 2016-11-23, § 154,
Reviderad KF 2018-06-20, § 73
Reviderad KF 2022-

KSAU § 113   Dnr 2022/371
Beslut angående ramborgen Färgelanda vatten AB**Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag**

Kommunfullmäktige beslutar att såsom för egen skuld ingå borgen för Färgelanda Vatten AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 70 mnkr, samt därpå löpande ränta och kostnader. Det totala högsta lånebeloppet skall beräknas på skuldebrevens respektive ursprungliga belopp.

Ärendebeskrivning

Färgelanda Vatten AB (FVAB) ägs till 100% av Färgelanda kommun. Färgelanda Vatten AB svarar för den allmänna vattenförsörjningen och avloppshanteringen i Färgelanda kommun.

En högre investeringstakt medför att utgifterna ökar, detta utgör grunden till att FVAB är i behov av utökad borgensram. Kommunfullmäktige beslutade 2018-04-18 (KF§38, Dnr 2018–93) om en borgensram för FVAB på 45 mnkr. I dagsläget har borgensramen utnyttjats med 42,5 mnkr. Tidshorisonen för borgensramen har löpt ut och för att kunna upprätthålla den planerade investeringstakten under de närmsta fem åren behöver borgensramen utökas till 70 mnkr med start år 2023. Detta innebär en utökning av borgensramen med 25 mnkr.

En proprieborgen innebär att borgensmannen påtar sig betalningsansvaret för gäldenärens förpliktelse såsom för egen skuld, vilket inkluderar ränta och kostnader.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse ekonomichef ” Ramborgen Färgelanda Vatten AB”, 2022-10-26
Protokoll Färgelanda Vatten AB 2022-09-29 § 11
Tjänsteskrivelse Färgelanda Vatten AB daterad 2022-04-26

Beslutet skickas till

Färgelanda Vatten AB
Ekonomichef

Ekonomiavdelningen
Ekonomichef
Kristina Olsson
0528-567107
kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Ramborgen Färgelanda Vatten AB

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att såsom för egen skuld ingå borgen för Färgelanda Vatten AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 70 mnkr, samt därpå löpande ränta och kostnader. Det totala högsta lånebeloppet skall beräknas på skuldebrevens respektive ursprungliga belopp.

Ärendebeskrivning

Färgelanda Vatten AB (FVAB) ägs till 100% av Färgelanda kommun. Färgelanda Vatten AB svarar för den allmänna vattenförsörjningen och avloppshanteringen i Färgelanda kommun.

En högre investeringstakt medför att utgifterna ökar, detta utgör grunden till att FVAB är i behov av utökad borgensram. Kommunfullmäktige beslutade 2018-04-18 (KF§38, Dnr 2018-93) om en borgensram för FVAB på 45 mnkr. I dagsläget har borgensramen utnyttjats med 42,5 mnkr. Tidshorisonten för borgensramen har löpt ut och för att kunna upprätthålla den planerade investeringstakten under de närmsta fem åren behöver borgensramen utökas till 70 mnkr med start år 2023. Detta innebär en utökning av borgensramen med 25 mnkr.

En proprieborgen innebär att borgensmannen påtar sig betalningsansvaret för gäldenärens förpliktelse såsom för egen skuld, vilket inkluderar ränta och kostnader.

Katrin Siverby
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Beslutsunderlag:

Protokoll Färgelanda Vatten AB 2022-09-29 § 11
Tjänsteskrivelse Färgelanda Vatten AB daterad 2022-04-26

Beslutet skickas till:

Färgelanda Vatten AB
Ekonomichef

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

Protokoll nr 4 för styrelsemöte – Färgelanda Vatten AB

Tid: Torsdag 29 september 2022, kl 09.00-14.30

Plats: Bohusläns Museum, Uddevalla

Närvarande ledamöter:

Ann-Marie Jacobsson (C), ordförande

Rune Månsson (S) ersätter Peter Höög (S)

Håkan Melin (C)

Jörgen Andersson (SD) ersätter Bengt Svedberg (M)

Olle Hagström (L), deltar från § 15

Urban Henriksson (S)

Karl-Erik Segersax (SD)

Närvarande tjänstemän:

Peter Johansson, VD

Susanne Thorén, ekonomichef

Madelene Ahl, administratör

- § 1 Mötet öppnas av Ann-Marie Jacobsson**
- § 2 Upprop förrättas**
- § 3 Dagordningen godkänns**
- § 4 Protokollet justeras av Karl-Erik Segersax**
- § 5 Föregående protokoll godkänns och läggs till handlingarna**
- § 6 Gemensam information**
- Kommande styrelsemöten
  - Beslut från ägarsamråd
  - Regional dialogdag
  - Förändringar i vattentjänstlagen/vägen till hållbara vattentjänster
  - Återkoppling hälsoundersökning personal
  - Resurser
  - Delårsrapport

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

§ 7 Fördjupningsinformation
- Uppföljning bolagsmål

§ 8 Beslut – Slutrapport Intern kontroll 2022

Beslutsunderlag

Avrapportering – Intern kontroll 2022, Dnr 2021/150

Styrelsen beslutar

att godkänna slutrapport för utförd Intern kontroll 2022.

§ 9 Beslut – Intern kontrollplan 2023

Beslutsunderlag

Intern kontrollplan för 2023, Dnr 2022/142

Styrelsen beslutar

att godkänna Intern kontrollplan för 2023.

§ 10 Beslut – Delårsrapport januari-augusti 2022 Färgelanda Vatten AB

Beslutsunderlag

Delårsrapport januari-augusti, 2022, Dnr 2021/098

Styrelsen beslutar

att fastställa delårsrapport januari-augusti, 2022 för Färgelanda Vatten AB.

§ 11 Beslut - Ramborgen Färgelanda Vatten AB

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivning Ramborgen Färgelanda Vatten AB, Dnr 2022/141

Styrelsen beslutar

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att såsom för egen skuld ingå borgen för Färgelanda Vatten AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 70 mnkr.

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04**§ 12 Beslut – VA-taxa för 2023 med taxeföreskrifter och investeringsbudget 2023 med plan 2024-2025****Beslutsunderlag**

Budget 2023 samt plan 2024-2025, Dnr 2022/115

Taxeföreskrift, Dnr 2022/175

VA-taxa för 2023 med taxeföreskrifter och investeringsbudget 2023 med plan 2024-2025, Dnr 2022/115

Styrelsen beslutar

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige:

att besluta om en höjning av bruksavgiften med 13 % från och med 2023-01-01. 13,0 % i ökning innebär för ett Typhus A ca 129 kr/månad.**att** besluta om en höjning av anläggningsavgiften med 15 % från och med 2023-01-01.**att** besluta om investeringar av strategisk betydelse i enlighet med budget 2023 och plan 2024-2025, Färgelanda Vatten AB, kapitel 3.**att** besluta att anta taxeföreskrifter 2023, Färgelanda Vatten AB.**§ 13 Beslut - Budget 2023 och plan för 2024-2025****Beslutsunderlag**

Budget 2023 samt plan 2024-2025, Dnr 2022/115

VA-taxa för 2023 med taxeföreskrifter och investeringsbudget 2023 med plan 2024-2025, Dnr 2022/115

Styrelsen beslutar**att** godkänna budget 2023 och plan för 2024-2025 för Färgelanda Vatten AB under förutsättning att investeringar och bruks-/anläggningsavgifter blir antagna i kommunfullmäktige.**§ 14 Beslut – Nyupplåning****Beslutsunderlag**

Budget 2023 samt plan 2024-2025, Dnr 2022/115

Styrelsen beslutar**att** uppdra åt vd, med ekonomichef som ersättare att från och med 1 januari 2023 till och med 31 december 2023 för företagets räkning nyupplåna, dvs öka företagets skulder under nämnda period, med totalt 6 mnkr.

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

---

§ 15 Information
- Fastighet - Rådanefors

§ 16 Projektinformation

§ 17 Information från VD
- Utkast på Vattenförsörjningsplan är klart.

§ 18 Övriga frågor
- 2 platser till träffen Regional Dialogdag den 8 december.

§ 19 Mötet avslutas

Digital signering

_____
Ann-Marie Jacobsson (ordförande)

Digital signering

_____
Karl-Erik Segersax (justerare)

Digital signering

_____
Peter Johansson (VD)

Digital signering

_____
Madelene Ahl (sekreterare)

Visma Addo ID-nummer : 4c5da099-d1c5-4159-ac05-4585e93c3920

Handläggare:
Ellen Saklanti
0522-63 88 28
Ellen.Saklanti@vastvatten.se

Färgelanda kommun
Kommunfullmäktige

Ramborgen Färgelanda Vatten AB

Sammanfattning

Färgelanda Vatten AB är i behov av utökad ramborgen. Kommunfullmäktige 2018-04-18- Dnr 2018-93 KF§38 beslutade om en ramborgen i Färgelanda Vatten AB på 45 mnkr. Tidshorizonten för ramborgen har löpt ut och för att kunna upprätthålla den planerade investeringstakten under de närmsta fem åren behöver ramborgen utökas till 70 mnkr med Färgelanda kommun som ramborgenärer med start år 2023. Detta innebär en utökning av ramborgen med 25 mnkr.

Bakgrund

Färgelanda Vatten AB ägs till 100% av Färgelanda kommun. Färgelanda Vatten AB svarar för den allmänna vattenförsörjningen och avloppshantering i Färgelanda kommun.

En högre investeringstakt medför att utgifterna ökar, detta utgör grunden till att Färgelanda Vatten AB är i behov av att utöka den befintliga ramborgen som idag är satt till 45 mnkr. Investeringarna innefattar bland annat biotorn och slamhantering på avloppsreningsverk, renovering av reservoar samt solceller.

(Mnkr)	2023–2027
Bruttoinvesteringar	50
Avskrivningar	-19
Övrigt (<i>bl.a, utrymme nuvarande borgensram</i>)	-6
	25

Inom denna period är förnyelsetakten för ledningar beräknade till cirka 590 år.

Övrig information

I denna tjänsteskrivelse har ej hänsyn tagits till investeringar utanför plan. Exempelvis har ej eventuella kostnader som rör överföringsledning Ellenö tagits med i beräkning.

Förslag till beslut

Styrelsen föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta om såsom för egen skuld ingå borgen för Färgelanda Vatten AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 70 mnkr.

KSAU § 114   Dnr 2022/372
Godkännande av investeringsbudget 2023 med plan 2024-2025 för
Färgelanda vatten

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige godkänner investeringar i enlighet med "Färgelanda Vatten AB Budget 2023 samt plan 2024–2025" med Färgelanda Vattens Dnr: 2022/115.

Ärendebeskrivning

Enligt ägardirektiv för Färgelanda Vatten AB (FVAB), som antogs av kommunfullmäktige 2022-06-08 § 50, framgår att kommunfullmäktiges godkännande ska inhämtas avseende investeringar av strategisk betydelse.

FVAB har inkommit med Budget 2023 samt plan 2024–2025, innehållande bland annat investeringar. Av denna framgår att reinvesteringar samt kapacitets- och säkerhetshöjande åtgärder för 2023 budgeteras till ett belopp av 9 700 tkr, i plan för 2024 finns investeringar för 10 875 tkr samt för 2025 investeringar för 10 000 tkr. Investeringsbudgeten med plan för de kommande tre åren är således på 30 575 tkr och ger en reinvesteringstakt av ledningar på ca 590 år. Investeringarna är reinvesteringar, det vill säga investeringar i befintligt ledningsnät, dricksvatten- och reningsverksanläggningar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse ekonomichef " *Investeringar 2023 med plan 2024–2025, Färgelanda Vatten AB*", 2022-10-20
Färgelanda Vatten AB:s tjänsteskrivelse daterad 29 september 2022.
Budget 2023 samt plan 2024–2025.
Färgelanda Vatten AB:s beslut 29 september 2022 §§ 12–13.

Beslutet skickas till

Färgelanda Vatten AB
Samhällsutvecklingschef

Ekonomiavdelningen
Ekonomichef
Kristina Olsson
0528-567107
kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Investeringar 2023 med plan 2024–2025, Färgelanda Vatten AB

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige godkänner investeringar i enlighet med ”Färgelanda Vatten AB Budget 2023 samt plan 2024–2025” med Färgelanda Vattens Dnr: 2022/115.

Ärendebeskrivning

Enligt ägardirektiv för Färgelanda Vatten AB (FVAB), som antogs av kommunfullmäktige 2022-06-08 § 50, framgår att kommunfullmäktiges godkännande ska inhämtas avseende investeringar av strategisk betydelse.

FVAB har inkommit med Budget 2023 samt plan 2024–2025, innehållande bland annat investeringar. Av denna framgår att reinvesteringar samt kapacitets- och säkerhetshöjande åtgärder för 2023 budgeteras till ett belopp av 9 700 tkr, i plan för 2024 finns investeringar för 10 875 tkr samt för 2025 investeringar för 10 000 tkr. Investeringar budgeten med plan för de kommande tre åren är således på 30 575 tkr och ger en reinvesteringstakt av ledningar på ca 590 år. Investeringarna är reinvesteringar, det vill säga investeringar i befintligt ledningsnät, dricksvatten- och reningsverksanläggningar.

Katrin Siverby
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Beslutsunderlag:

Färgelanda Vatten AB:s tjänsteskrivelse daterad 29 september 2022.
Budget 2023 samt plan 2024–2025.

Färgelanda Vatten AB:s beslut 29 september 2022 §§ 12–13.

Beslutet skickas till:

Färgelanda Vatten AB
Samhällsutvecklingschef
Ekonomichef

Handläggare
Ekonomichef Susanne Thorén
Telefon: 0522-63 88 21

Färgelanda Vatten AB Budget 2023 samt plan 2024–2025

1. Vatten och avloppsverksamhet

Information om verksamheten

Färgelanda Vatten är huvudman för den allmänna vattenförsörjningen och avloppshantering i kommunen, vilket omfattar att producera och distribuera vatten av god kvalitet samt rena avloppsvatten och därmed förenliga verksamheter.

Bolaget utför de uppdrag som tilldelas av ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe.

Bolaget äger samtliga kommunala VA anläggningar i kommunen. Bolaget tar fram underlag till VA-taxor och ABVA vilka kommunen sedan tar beslut om. Bolaget har inga anställda utan den dagliga driften och annan förenlig verksamhet sköts av personal anställda i det gemensamma bolaget Västvatten AB som svarar för driften av VA-anläggningarna i Färgelanda, Munkedal, Sotenäs och Uddevalla kommun.

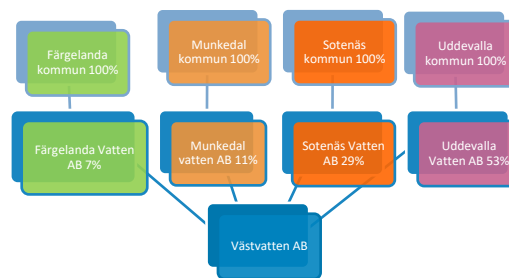
Topografi

Färgelanda kommun är en glesbefolkad kommun med förhållandevis långa avstånd mellan tätorterna. Terrängen är lätt kuperad med mycket lera och berg i dagen. Den kommunala vattenförsörjningen kommer uteslutande från mindre grundvattentäkter.

Avloppsreningen klaras med hjälp av flera mindre verk som inte är sammankopplade.

Ägarförhållande

Färgelanda Vatten AB är ett helägt dotterbolag till Färgelanda kommun (212000–1421). Färgelanda Vatten AB äger 7 % av det gemensamma bolaget Västvatten AB

Antalet aktier och röster i Färgelanda Vatten AB är 2 500 stycken.

Styrelse

Färgelanda Vatten AB:s styrelse består av sju ledamöter och högst fem suppleanter. Kommunfullmäktige utser sina representanter till styrelsen samt vem som ska vara ordförande respektive vice ordförande.

Viktiga lagar och föreskrifter

Bolaget följer de regler och krav som ställs av ett flertal myndigheter och organisationer. Nedan återfinns en kort sammanställning av några av dessa. Det grundläggande för verksamheten är Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster samt allmänna bestämmelser för vatten och avloppstjänster (ABVA).

- Ägardirektiv
- Bolagsordning
- Miljöbalken
- Havs- och Vattenmyndigheten
- Kemikalieinspektionen
- Livsmedelsverket
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
- Naturvårdsverket
- Boverket
- Länsstyrelsen
- MSB
- Riksdag
- Socialstyrelsen

- Strålsäkerhetsmyndigheten
- SWEDAC
- WHO
- Vattenmyndigheterna

Miljöpåverkan

Bolaget bedriver verksamhet som till stora delar berörs av miljöbalken och dess förordningar. Anläggningarna omfattas av anmälnings- och tillståndsplikt enligt miljölagstiftningen.

För vattenverken avser tillstånden uttag av vatten och för avloppsreningsverken behandling av hushållens- och industrins avloppsvatten. Verksamheterna påverkar framför allt miljön genom utsläpp av renat avloppsvatten till recipient och genom omhändertagande av avloppsslam.

Provtagning görs löpande för att visa att gällande tillstånd och villkor följs och hur miljön utanför våra reningsverk påverkas.

Det löpande miljöarbetet kräver brett engagemang, tålamod och framförhållning. Vi försöker hela tiden att blicka framåt och utmana oss själva. Miljöarbetet blir aldrig fullbordat utan är under ständig förbättring.

Taxekollektiv

Enligt Lag om allmänna vattentjänster ska fastighetsägaren bära de nödvändiga kostnader som krävs för att tillhandahålla respektive vattentjänst. Detta sker genom att avgifter för dricksvatten, spillvatten och dagvatten tas ut av fastighetsägaren enligt självkostnadsprincipen. Det vill säga de nödvändiga kostnader som uppkommer för att till exempel ta hand om spillvatten finansieras via motsvarande avgift. Avgifterna fastställs av kommunfullmäktige

och framgår av bruks- och anläggnings-taxan.

Ökning brukningstaxa 2023 13,0 %

Ökning anläggningstaxa 2023 15,0 %

Omvärldsanalys

En överskuggande och tydlig trend är ökade krav från myndigheter, huvudmän och kunder. Detta innebär att vi kontinuerligt behöver se över de kompetenser vi behöver ha inom bolaget.

Omvärlden har en stor påverkan på vilka kostnader som kommer vara framåt. Just nu på grund av leveransförseningar efter pandemin och det nuvarande kriget i Ukraina så syns tydliga prisökningar när det gäller material, entreprenad, kemikalier samt höga elpriser.

Det finns idag en ökad nationell medvetenhet inför hot som vår och andra samhällsviktiga verksamheter kan stå inför. Detta leder till delvis förändrade kompetensbehov och krav kring säkerhet.

Ökade krav gör att VA-verksamheter står inför stora utmaningar som är generella för hela VA-branschen. De utmaningarna och möjligheter för att möta dessa beskrivs under målområdena ekologisk hållbarhet, ekonomisk hållbarhet och social hållbarhet. För att veta mer läs bolagets Affärsplan Dnr. VVAB 2017/276.

Svenskt vattens kommentarer till 2022 års taxestatistik¹

"Taxornas nivå och utformning är en rejäl framtidsutmaning."

¹ Svenskt vatten, Kommentarer till 2022 års taxestatistik, juni 2022

För att klara investeringsbehovet de närmaste 20 åren så behövs en ökning årligen på fyra procent plus inflation. Dock har ökningen under de senaste åren varit lägre vilket innebär att de kommande ökningarna behöver vara högre för att ta igen det gap som har uppstått. Medelvärdesökningen i Sverige för brukningsavgiften gällande ett typhus A år 2022 är på 3,9 procent. Anläggningsavgiften för ett Typhus A ökade i genomsnitt i Sverige med 3,7 procent vilket är i underkant med Svenskt vattens bedömning av vad som är långsiktigt nödvändigt.

Ökningarna av taxan behövs för att förnya ledningsnäten och de åldrande anläggningar, bygga ut VA till de områden som behöver kommunalt vatten och avlopp, klimatanpassa VA-infrastrukturen och möta framtidens krav på vatten.

Taxorna varierar mycket i landet och det beror på flera olika parametrar bland annat:

- **Anslutningsgrad** – fler kunder ger ett större intäktsunderlag och fler som delar på nödvändiga kostnader.
- **Tillväxt** – en positiv samhällsutveckling inom kommunen ger stärkta kommunala organisationer som gynnar VA.
- **Bebyggelse** – tät bebyggelse ger kortare ledningsdragningar och ofta färre anläggningar.
- **Klimat, geografi, vatten, miljö** – förutsättningarna påverkar hur avancerade och kostsamma VA-system som behövs.
- **Historisk VA-ekonomi** – redan avskrivna anläggningar, höga lån och statsbidragsfinansiering på 1900-talet.
- **Samverkan** – via personal, gemensamma verk, system.

2. Finansiering

Låneportföljen för Färgelanda Vatten AB består av direkta lån (42 500 tkr) via Kommuninvest. Färgelanda Vatten AB sköter sin egen finansiering med ramborgen via Färgelanda kommun.

Borgen är beviljad upp t.o.m. 45 000 tkr

För 2023 prognostiseras följande:

Borgensavgift 0,04 %

Ränta, egen upplåning 1,4 %

Kommande års lånebehov täcks inte av borgensåtagandet. Borgen behöver utökas till 62 500 tkr för att täcka lånebehovet fram till slutet av år 2025. Nuvarande borgensutrymme täcker lånebehovet för 2022. Förfrågan till Färgelanda kommun om utökad ramborgen kommer under hösten 2022.

I och med de kommande årens investeringsbehov krävs allt högre nyupplåning. Effekten blir att bolagets soliditet sänks samt att bolaget blir räntekänsligt. Det innebär att utrymmet för den löpande driften minskas eller att bruknings-taxorna behöver höjas. En möjlig åtgärd är även ett tillskott från kommunen.

Befintlig låneskuld 2022-12-31	42 500 tkr
Nyupplåning investeringar 2023	6 000 tkr
Ny Låneskuld 2023-12-31	48 500 tkr

Likvida medel 2023-01-01	457 tkr
<i>Utbetalningar:</i>	
<i>investeringsutbetalningar</i>	-9 700 tkr
<i>övriga utbetalningar</i>	-17 519 tkr
<i>Inbetalningar:</i>	
<i>brukningsavgifter m.m.</i>	+21 538 tkr
<i>anläggningsavgifter</i>	0 tkr
<i>nyupplåning</i>	+6 000 tkr
Årets kassaflöde 2023	+319 tkr
Likvida medel 2023-12-31	776 tkr

3. Investeringsbudget

Här följer en sammanfattning av pågående och planerade projekt samt en sårredovisning av investeringar av principiell betydelse eller av större vikt.

Sammanställning pågående investeringar (tkr)	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Reinvesteringar samt kapacitets- och säkerhetshöjande åtgärder	8 089	9 700	10 875	10 000
Omvandlingsområden	-	-	-	-
Exploateringsområden	-	-	-	-
Bruttoinvesteringar	8 089	9 700	10 875	10 000
Fakturerade anläggningsavgifter	-473	-	-	-
Nettoinvesteringar	7 616	9 700	10 875	10 000

Investeringar av strategisk betydelse ¹	Total utgift (tkr)	Utförande-period (år)
80166 Ödeborg reningsverk Biotorn	3 200	2023–2025

1) Beskrivning av respektive investering återfinns i texten nedan.

Reinvesteringar samt utbyggnad inom befintliga VA-anläggningar

Befintligt ledningsnät

Avser utbyte eller relining och i vissa fall omläggning från kombinerat ledningssystem till separata spill- och dagvattenledningar. Ska följa beslutad förnyelseplan.

Under perioden 2023–2025 investeras cirka 1 900 tkr/år vilket ger en förnyelsetakt på cirka 590 år. Avskrivningstiden på nylagda ledningar anges till 75 år.

Önskvärt vore en förnyelsetakt av ledningsnätet på minst 150 år vilket skulle innebära investeringar på 7 500 tkr/år.

En låg investeringstakt innebär en ökad risk för:

- utläckage av dricksvatten

- inläckage av tillskottsvatten
- bräddning av orenat avloppsvatten
- källaröversvämningar
- minskad kapacitet i nätet
- vite från tillsynsmyndighet
- ökade driftkostnader
- missnöjda abonnenter
- dåligt rustat för framtida krav och klimatförändringar

Allmänt: En del av de ledningar som byts ut eller relinas under perioden ingår i kombinerade system och arbetet minskar dagvattenflödet i spillvattenledningarna. Detta flöde leder idag till oönskade utsläpp eller källaröversvämningar. Vägförningarnas asfalteringsplaner är en del i turordningen för ledningssträckorna.

Kapacitets- och säkerhetshöjande

Åtgärder som säkerställer leverans men som även kan utgöra förutsättning för

exploaterings- och/eller omvandlingsprojekt. Här ingår t.ex. reservoarer och överföringsledningar.

Inga projekt planerade.

Dricksvatten

Reinvestering samt nyinvestering i byggnader, processteg eller annan utrustning som är kopplad till produktion av dricksvatten. Här ingår även tryckstegringsstationer som ser till att vattnet kan levereras med rätt tryck till kunden.

Under perioden 2023–2025 investeras cirka 7 300 tkr fördelat på verk och yttre anläggningar.

Avlopp

Reinvestering samt nyinvestering i byggnader, processteg eller annan utrustning som är kopplad till rening av avloppsvatten. Här ingår även pumpstationer som ser till att avloppsvattnet kan transporteras.

Under perioden 2023–2025 investeras cirka 17 200 tkr fördelat på verk och yttre anläggningar.

Ödeborg reningsverk Biotorn: En renovering av biotornet för att upprätthålla en god biologisk rening.

Solceller: En satsning på att bygga solceller på våra anläggningar för att minska externt energibehov är påbörjad och kommer fortsätta under perioden.

Omvandlingsområden

VA-utbyggnad som påkallats efter Länsstyrelsens beslut eller som definierats i samband med tillsynsmyndighetens inventeringar. Här finns en potentiell risk för ökade kostnader då fastighetsägare i "mindre bebyggelseområden" kan begära

kommunalt vatten och/eller avlopp. Dessa frågor avgörs av Länsstyrelsen. VA-utbyggnad kan även påkallas ihop med en ny detaljplan som ändrar områdets förutsättningar.

Inga pågående projekt.

Exploateringsområden

VA-utbyggnad som initieras av privata exploatörer eller kommunens mark- och exploateringsverksamhet. I de fall kommunen kan styra exploateringen ska detta ske i linje med samhällsbyggnadsstrategin och, i första hand, att utbyggnad ska ske där infrastrukturen är utbyggd.

Inga pågående projekt.

Anläggningsavgift

När en fastighet ansluts till den allmänna VA-anläggningen erläggs anläggningsavgift. Detta sker då ett omvandlings- eller exploateringsområde färdigställts.

Anläggningsavgifterna ska motsvara fastighetens andel av kostnaden för att ordna va-anläggningen.

De totala anläggningsavgifterna inom områdena omvandling samt exploatering, inklusive framtida möjliga och tilltänkta anslutningar inom en femårsperiod, ska motsvara de samlade omvandlings- och exploateringsprojektens debiterbara kostnader. Ej debiterbara kostnader är t.ex. överföringsledning eller motsvarande ledningar fram till aktuellt område.

Förslag på ny anläggningsavgift är + 15 % för 2023, vilket följer genomsnittet på 15 index gällande drivmedel, anläggningsarbeten och material.

Investeringars påverkan på driftbudgeten

Verksamheten ska vara långsiktigt ekonomiskt hållbar vilket innebär att säkerställa sitt uppdrag såväl nu som i framtiden.

Investeringar genererar ett omedelbart kapitalbehov men också en flerårig driftkostnad.

Nya avskrivningskostnader (exkluderat ränta) under perioden 2023–2025 beräknas till 2 149 tkr.

Likvida medel till investeringarna under perioden 2023–2025 kommer från anläggningsavgifter 0%, befintliga avskrivningar 33% och nya lån 67%.

4. Driftbudget

Självkostnadsprincip råder inom VA-verksamhet. Det får inte tas ut högre avgifter än som svarar mot kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som tillhandahålls.

De nödvändiga kostnader som tas ut fördelat per vattentjänst ska finansieras via motsvarande intäkt, så kallad bruks- och anläggningstaxor.

Färgelanda Vatten AB har ett överuttag gentemot kollektivet 2021 på 3 047 tkr. Överuttaget är tänkt att användas till nuvarande och framtida engångskostnader. Därav det negativa resultatet årligen under budgetperioden. Ett över- eller underuttag ska återställas inom tre år enligt lag.

Färgelanda Vatten AB har fonderat 2 155 tkr till fonden *Minska sårbarheten vid stor nederbörd*.

Resultaträkning					
(Tkr)	Prognos 2022	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Intäkter					
Brukningsintäkter	15 652	14 528	15 571	17 792	19 146
Upplösning VA-fond	-	-	50	100	133
Ökning bruksintäkter	-	913	2 326	1 443	1 241
Anläggningsintäkter	17	11	15	15	15
Slamintäkt	489	400	513	539	566
Övriga rörelseintäkter	323	29	29	29	29
Summa intäkter	16 481	15 881	18 504	19 918	21 130
Rörelsens kostnader					
Material och varor	-790	-830	-808	-817	-826
Entreprenad	-910	-1 010	-1 107	-1 120	-1 133
Elkostnader	-2 599	-1 550	-2 386	-2 420	-2 454
Övriga externa kostnader	-3 097	-3 241	-4 481	-3 821	-4 311
Köp tjänst VVAB	-6 894	-6 674	-7 198	-7 365	-7 733
Styrelsekostnader	-220	-247	-263	-271	-280
Avskrivningar	-2 112	-2 243	-2 684	-3 348	-3 757
Summa kostnader	-16 622	-15 795	-18 927	-19 162	-20 494
Rörelseresultat	-141	86	-423	756	636
Ränteintäkter	7	10	10	10	10
Räntekostnader	-292	-263	-645	-843	-1 194
Summa finansiella poster	-285	-253	-635	-833	-1 184
Årets skatt	-1	-1	-1	-1	-1
Periodens resultat	-427	-168	-1 059	-78	-549

Övergripande förändringar

Förändringarna mellan åren i driftbudget redovisas nedan.

Förändring mellan åren	2023	2024	2025
% förändring	13,0 %	7,5 %	6,0 %

För 2023 beror förändringen på följande kostnader och intäktsminskningar.

Kostnad	%
Högre brukningsintäkter/slam	-1,7 %
Kostnadsökningar pga. omvärlden	6,2 %
Satsning uppströmsarbete och tillskottsvatten	1,7 %
Bolagsgemensamma kostnader från Västvatten AB	2,9 %
Löneökningar	0,9 %
Resurser och förändrad tidskrivning	1,2 %
Övrigt (nytt kollektivavtal, avskrivningar osv.)	0,8 %
Kapitalkostnader	4,6 %
Index (specifika kostnader FVAB)	-0,7 %
Totalt	13,0 %
1 % ökning är 179 tkr	

Taxeökning vad gör det per månad i pengar?

Brukningstaxa Kr/mån	2022	2023	2024	2025
Ökning taxa	6,3%	13,0%	7,5%	6,0%
Typhus A	991	1 120	1 204	1 276
Typhus B	602	681	732	776

En höjning av brukningstaxan på 13,0 % för Typhus A ger en ökning på 129 kr/månad 2023. 7,5 % höjning 2024 ger 84 kr/månad och 6,0 % ökning 2025 ger 72 kr/månad.

En höjning av brukningstaxan på 13,0 % för Typhus B ger en ökning på 79 kr/månad

2023. 7,5 % höjning 2024 ger 51 kr/månad och 6,0 % ökning 2025 ger 44 kr/månad.

Osäkerheter i budgeten

En budget görs efter bästa vetande för tillfället och vid ny information finns alltid risken för ökade- alternativt minskade taxor.

Omvärlden har en stor påverkan på vilka kostnader som kommer vara framåt. Just nu på grund av leveransförseningar efter pandemin och det nuvarande kriget i Ukraina så syns tydliga prisökningar när det gäller material, entreprenad, kemikalier samt höga elpriser.

I denna budget för Färgelanda Vatten AB är de större engångsinsatserna vattendomar, utredning kring reservvatten och sanering som ett underuttag i budgeten. Detta då de är osäkra till belopp och när i tid de blir genomförda. Ett överuttag sedan tidigare är tänkt att användas till dessa kostnader. Om kostnaderna uppstår och inget överuttag finns till förfogande ska det återställas inom tre år.

Beroende på vilket beslut som tas angående Reningsverket i Ellenö och om en omarbetning av taxekonstruktionen ska göras till Svenskt vattens nya basförslag kan kostnaderna öka. Skyltning av vattenskyddsområden är en engångskostnad som i dagsläget hamnar utanför treårsperioden men om handläggningstider kortas ner kan detta komma tidigare.

Långsiktighet och effektiviseringar

Färgelanda Vatten AB strävar ständigt efter att göra det bästa för verksamheten, både på kort- och lång sikt.

Förbättringsgruppen, en tvärfunktionell arbetsgrupp som rapporterar till ledningsgruppen, arbetar med de förbättringsförslag som kommer in från

medarbetarna för att förbättra och effektivisera vår verksamhet.

Under 2022 så har det arbetats med att få styrning av uppvärmning på yttre stationer så att den blir PLC-styrd. Är nu inarbetad i pumpstationsstandarden.

Intäkter

Budget 2023 med plan 2024–2025 är lagd med underuttag, alltså att intäkterna inte täcker de kostnader som finns inom Färgelanda Vatten AB för att hantera vatten och avlopp i kommunen. Underuttagen 2023–2025 beror på engångssatsningar i form av reservvattentäkt och vattenskydd till dessa samt föroreningssaneringar. Underuttagen återställer överuttaget som finns sedan tidigare.

Brukningsintäkter

Brukningsintäkterna är budgeterat att öka med 13,0 % under 2023 för att minska ner till 7,5 % 2024 och 6,0 % 2025.

Anläggningsintäkter

Anläggningsintäkter består i driftbudgeten av periodiserad anläggningsintäkt som delas upp på projektets livslängd.

Inga anläggningsavgifter är beräknade under perioden 2023–2025.

Slam

Slamintäkterna har ökat något sedan tidigare år. Reningsverket i Ödeborg tar emot slam från enskilda avlopp.

Övriga rörelseintäkter

Inom övriga rörelseintäkter är inkassoavgifter budgeterade.

Kostnader

Material och varor

Inom material och varor återfinns bland annat vattenmätare, material för att laga läckor och utbyte av mindre delar på verken.

Flertalet prisökningar har skett under 2022 gällande material och varor från leverantörerna allt från 5–50 % ökning.

Entreprenad

Inom entreprenad återfinns bland annat beläggnings- och markarbeten så som asfaltering och grävmaskinister som hyrs in externt. Omfattar till stora delar arbete med läckor och avloppsstopp.

2023 utökas entreprenadbudgeten för att hantera arbetsmiljön vid grävningar samt en ökning av kostnaderna på grund av de prishöjningar som ses till följd av pandemin samt omvärldsläget för tillfället. Budget 2023 minskas ner med kostnaden för rivning av Ellenö vattenverk som genomförs 2022, ett verk som inte är i drift och inte varit sedan 90-talet.

Elkostnader

Elkostnader består av rörliga och fasta avgifter för våra elabonnemang till bland annat verk, pump- och tryckstegringsstationer.

Trots att mer energieffektiva pumpar har installerats och vi tydligt ser i bolaget att köpt energimängd minskar, så medför de ökade elpriserna en tydlig påverkan på kommande budget.

Övriga externa kostnader

Inom övriga externa kostnader ingår bland annat slamkostnader, lokalkostnader, kemikalier, spolningar av ledningsnätet,

telefon och larm, revision, konsulter och företagsförsäkring.

Kemikaliepriserna har ökats med ca: 50 % sedan 2021.

Under åren 2023 till 2025 finns kostnader för utredning av reservvattentäkt och föroreningssanering samt vattendomar. Detta är engångskostnader som påverkar just det året som de uppkommer.

Från och med 2023 och framåt kommer det satsas än mer på uppströmsarbete och att minska tillskottsvattnet. En ökning av färgnings/filmningsbudgeten är därmed inlagd.

Köpt tjänst av Västvatten AB

All egen personal är anställd via det gemensamt ägda bolaget Västvatten AB som driftar och sköter VA-anläggningarna i Färgelanda Vatten AB. Västvatten AB består till drygt 80 % av personalkostnader och beroende på vad som ska åtgärdas/inriktas på under perioden ökar eller minskar denna kostnad.

Ökningen av köp från Västvatten AB under perioden beror på ökade pensionskostnader då ett moderniserat pensionssystem, med höjda avsättningar har ingåtts mellan SKR, Sobona och de fackliga organisationerna, löneökningar och indexökningar av OH-kostnader. Ökningen beror även på en satsning på nya resurser för uppströmsarbete och att minska tillskottsvatten samt på ökad analysförmåga samt möjliggörande av centralstyrning av verk och stationer framåt.

Under 2023 ligger det budgetmässigt något färre timmar i Färgelandas driftbudget och något fler på investeringarna.

Personalkostnadsökning (VVAB) 2,7 %²

Avskrivningar

Avskrivningar sker på de investeringar som har skett och som budgeteras att ske i planperioden. I Färgelanda arbetas det under perioden med bland annat ledningsförnyelse, Ödeborg högreservoar, kommunikation till pumpstationer och slam/reshantering på Ödeborg reningsverk.

En högre investeringsnivå under planperioden ger högre avskrivningskostnader.

Finansiella poster

Finansiella poster består av ränteintäkter och räntekostnader. Ränteintäkter genereras från bankkonto och kundfordringar. Räntekostnader består av kostnader för upplåning, se mer under kapitel 2. Finansiering.

De höga inflationssiffrorna samt att Riksbanken höjer styrräntan tyder på att det kommer bli betydligt högre räntekostnader framöver och vi ser redan idag en tydlig uppgång i räntekostnaderna under perioden.

Årets skatt

Färgelanda Vatten har en låg beskattning vilket beror till stor del på att VA-bolag inte går med vinst/förlust. Det som ger en skatteeffekt är vissa räntekostnader och ränteintäkter för skatter samt

² Mellanskillnaden av personalkostnader 2023–2022 fråntaget nya resurser dividerat med totala kostnadsökningen samt övriga intäkter 2022.

medlemsavgifter som är exklusive mervärdesskatt.

5. Framtida utveckling, risker och osäkerhetsfaktorer

För att kunna ha en långsiktig hållbar vattenförsörjning arbetar bolaget aktivt med effektiviseringar, framtida kapacitetsbehov och kännedom om befintlig status på verk och ledningar.

En tydlig trend är ökade myndighets-, lag- och kundkrav, ett behov av långsiktig klimatanpassning och nya säkerhetskrav kring bland annat NIS och informationssäkerhet. Detta är nödvändiga kostnader för en långsiktig trygg vattenförsörjning. Tjänster så som Säkerhets- och arbetsmiljöansvarig samt Miljösamordnare som har tillsatts inom driftbolaget Västvatten AB medför att bolaget bättre svarar upp till dessa krav.

Förbättringar av styrning, automatisk larmfunktion och digital dokumentation för anläggningarna behöver fortsatt utveckling.

Långsiktig planering: För att använda kollektivets pengar och bolagets resurser på ett så effektivt sätt som möjligt behövs hela kedjan av VA-planering med VA-översikt/VA-strategi/VA-plan etableras tillsammans med rådgivning för fastighetsägare. För att få ett långsiktigt planeringsarbete med effektiva lösningar krävs ett tydligt samarbete mellan förvaltningar, bolag och politiken.

Ekonomi: Enligt Svenskt Vatten kommer taxorna behöva höjas i snabbare takt framöver beroende på ett uppdämt investeringsbehov och ökande krav på vatten- och avloppstjänster. Dagens

taxekollektiv betalar sannolikt inte sina kostnader, vilket beror på hur tidigare finansiering av anläggningar har skett (bland annat genom statliga medel).

VA-verksamheten bygger på långsiktighet då investeringar som görs är både kostsamma och har lång förväntad livslängd. Planering av utbyggnad av VA tillsammans med andra intressenter är därmed väldigt viktig.

Ett ökat finansieringsbehov för att ta hand om underhåll av anläggningar och ledningsnät samt utöka kapaciteten är en utmaning. VA-verksamheten är kapitalintensivt och många kommunkoncerner har en hög belåning. Bolaget har en hög skuldsättningsgrad och förändringar i ränteläget har stor påverkan på den framtida kostnadsutvecklingen och brukningsavgiften.

Dricksvatten: Behovet av rent vatten i tillräckliga kvantiteter är ständigt i fokus. Att trygga vattenresurserna från yttre påverkan är viktigt. Vattentäkter kommer säkerställas genom miljödomstolens tillstånd för vattenuttag och genom att vattenskyddsområden skyltas. Ett arbete som sker tillsammans med Färgelanda kommun.

Avlopp: Flera anläggningar har renoverats sedan 2013, men många är i fortsatt behov av upprustning på grund av ålderstigna installationer, stort slitage och brister i arbetsmiljö.

Avsättning av slam från reningsverken sker i huvudsak som anläggningsjord. En statlig utredning tillsattes under 2018/2019 med uppdrag att föreslå hur ett förbud mot att sprida avloppsslam kan utformas. Utredningen pekar på att avloppsslam av god kvalitet ska fortsatt kunna spridas på

åkrar, det är därför viktigt med uppströmsarbete för att slammet inte ska innehålla för höga halter av metaller och andra miljöfarliga ämnen. Att avsätta slam som anläggningsjord kommer troligtvis att förbjudas. Västvatten bevakar slamfrågan och som det ser ut i dagsläget kommer avsättningskostnaderna att öka i framtiden.

Ledningsnät: Ökat fokus på förnyelse av ledningsnätet måste prioriteras. För effektiva satsningar krävs att fler undersökningar av ledningsnätet

genomförs. Ledningsnätet inventeras och planering av förnyelse bedrivs för att rätt åtgärder ska kunna sättas in i tid och på rätt plats.

Klimatförändringar ger större och intensivare regn, vilket resulterar i översvämningar på nätet. Arbete med att klimatsäkra nätet behöver prioriteras. Sannolikt kommer också i framtiden större krav på rening av dagvatten.

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

Protokoll nr 4 för styrelsemöte – Färgelanda Vatten AB

Tid: Torsdag 29 september 2022, kl 09.00-14.30
Plats: Bohusläns Museum, Uddevalla

Närvarande ledamöter:

Ann-Marie Jacobsson (C), ordförande
Rune Månsson (S) ersätter Peter Höög (S)
Håkan Melin (C)
Jörgen Andersson (SD) ersätter Bengt Svedberg (M)
Olle Hagström (L), deltar från § 15
Urban Henriksson (S)
Karl-Erik Segersax (SD)

Närvarande tjänstemän:

Peter Johansson, VD
Susanne Thorén, ekonomichef
Madelene Ahl, administratör

- § 1 Mötet öppnas av Ann-Marie Jacobsson**
- § 2 Upprop förrättas**
- § 3 Dagordningen godkänns**
- § 4 Protokollet justeras av Karl-Erik Segersax**
- § 5 Föregående protokoll godkänns och läggs till handlingarna**
- § 6 Gemensam information**
- Kommande styrelsemöten
  - Beslut från ägarsamråd
  - Regional dialogdag
  - Förändringar i vattentjänstlagen/vägen till hållbara vattentjänster
  - Återkoppling hälsoundersökning personal
  - Resurser
  - Delårsrapport

Visma Addo ID-nummer : 4c5da099-d1c5-4159-ac05-4585e93c3920

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

§ 7 Fördjupningsinformation
- Uppföljning bolagsmål

§ 8 Beslut – Slutrapport Intern kontroll 2022

Beslutsunderlag

Avrapportering – Intern kontroll 2022, Dnr 2021/150

Styrelsen beslutar

att godkänna slutrapport för utförd Intern kontroll 2022.

§ 9 Beslut – Intern kontrollplan 2023

Beslutsunderlag

Intern kontrollplan för 2023, Dnr 2022/142

Styrelsen beslutar

att godkänna Intern kontrollplan för 2023.

§ 10 Beslut – Delårsrapport januari-augusti 2022 Färgelanda Vatten AB

Beslutsunderlag

Delårsrapport januari-augusti, 2022, Dnr 2021/098

Styrelsen beslutar

att fastställa delårsrapport januari-augusti, 2022 för Färgelanda Vatten AB.

§ 11 Beslut - Ramborgen Färgelanda Vatten AB

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivning Ramborgen Färgelanda Vatten AB, Dnr 2022/141

Styrelsen beslutar

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att såsom för egen skuld ingå borgen för Färgelanda Vatten AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 70 mnkr.

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04**§ 12 Beslut – VA-taxa för 2023 med taxeföreskrifter och investeringsbudget 2023 med plan 2024-2025****Beslutsunderlag**

Budget 2023 samt plan 2024-2025, Dnr 2022/115

Taxeföreskrift, Dnr 2022/175

VA-taxa för 2023 med taxeföreskrifter och investeringsbudget 2023 med plan 2024-2025, Dnr 2022/115

Styrelsen beslutar

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige:

att besluta om en höjning av bruksavgiften med 13 % från och med 2023-01-01. 13,0 % i ökning innebär för ett Typhus A ca 129 kr/månad.**att** besluta om en höjning av anläggningsavgiften med 15 % från och med 2023-01-01.**att** besluta om investeringar av strategisk betydelse i enlighet med budget 2023 och plan 2024-2025, Färgelanda Vatten AB, kapitel 3.**att** besluta att anta taxeföreskrifter 2023, Färgelanda Vatten AB.**§ 13 Beslut - Budget 2023 och plan för 2024-2025****Beslutsunderlag**

Budget 2023 samt plan 2024-2025, Dnr 2022/115

VA-taxa för 2023 med taxeföreskrifter och investeringsbudget 2023 med plan 2024-2025, Dnr 2022/115

Styrelsen beslutar**att** godkänna budget 2023 och plan för 2024-2025 för Färgelanda Vatten AB under förutsättning att investeringar och bruks-/anläggningsavgifter blir antagna i kommunfullmäktige.**§ 14 Beslut – Nyupplåning****Beslutsunderlag**

Budget 2023 samt plan 2024-2025, Dnr 2022/115

Styrelsen beslutar**att** uppdra åt vd, med ekonomichef som ersättare att från och med 1 januari 2023 till och med 31 december 2023 för företagets räkning nyupplåna, dvs öka företagets skulder under nämnda period, med totalt 6 mnkr.

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

---

§ 15 Information
- Fastighet - Rådanevors

§ 16 Projektinformation

§ 17 Information från VD
- Utkast på Vattenförsörjningsplan är klart.

§ 18 Övriga frågor
- 2 platser till träffen Regional Dialogdag den 8 december.

§ 19 Mötet avslutas

Digital signering

_____
Ann-Marie Jacobsson (ordförande)

Digital signering

_____
Karl-Erik Segersax (justerare)

Digital signering

_____
Peter Johansson (VD)

Digital signering

_____
Madelene Ahl (sekreterare)

Visma Addo ID-nummer : 4c5da099-d1c5-4159-ac05-4585e93c3920

Handläggare:
Susanne Thorén
0522-63 88 21
susanne.thoren@vastvatten.se

Färgelanda kommun
Kommunfullmäktige

VA-taxa för 2023 med taxeföreskrifter och investeringsbudget 2023 med plan 2024–2025

Sammanfattning

Färgelanda Vatten AB har arbetat fram en budget för 2023 med plan 2024–2025. Färgelanda Kommunfullmäktige har att ta beslut om ökning av VA-taxan för år 2023 gällande bruks- och anläggningstaxa samt godkänna investeringar av strategisk betydelse för 2023–2025.

Bakgrund

För att täcka nödvändiga kostnader för Färgelanda kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning skall ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgift enligt taxa (bruks- och anläggningsavgift).

Det totala avgiftsuttaget får inte överstiga de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva VA-anläggningen, och fördelningen av avgiftsuttaget ska ske utifrån vad som är skäligt och rättvist.

Bolagets verksamhet finansieras via avgifter genom en taxa. Taxan ska enligt ägardirektivet beslutas av kommunfullmäktige samt att kommunfullmäktiges godkännande skall inhämtas avseende investeringar av strategisk betydelse¹.

Beskrivning av ärendet

Bruksavgift

Färgelanda Vatten AB föreslår att brukningstaxan (den löpande kostnaden för vatten och avlopp) ökas med 13,0 % från och med 2023-01-01.

För Typhus A blir den totala årsavgiften cirka 13 440 kr inkl. moms oavsett vilket alternativ som väljs. Ökning per månad blir ca: 129 kr/månad.

För Typhus B blir den totala årsavgiften cirka 122 580 kr inkl. moms. Ökning per månad blir ca: 79 kr/månad.

---

¹ Enligt Färgelanda Vatten AB ägardirektiv, punkt 8a) antaget 2022-06-08

Omvärlden har en stor påverkan på vilka kostnader som kommer vara framåt. Just nu på grund av leveransförseningar efter pandemin och det nuvarande kriget i Ukraina så syns tydliga prisökningar när det gäller material, entreprenad, kemikalier samt elpriser. En uppgång i inflationen ger även en stor förändring gällande räntan. Ovan påverkan är den största delen av periodens taxeökningar.

Förslaget till höjning grundar sig på bedömda kostnadsökningar och ökade intäkter enligt nedan tabell.

Kostnad	%
Kostnadsökningar på grund av omvärlden <i>Bland annat kemikalier, elpriser, material och entreprenad</i>	6,2
Bolagsgemensamma kostnader från Västvatten AB. <i>Bland annat löneökningar, satsning på uppströmsarbete och tillskottsvatten, sociala avgifter, antal timmar, IT och fordon</i>	2,9
Kapitalkostnader <i>Under perioden ökar räntan i betydligt snabbare takt än vad som har varit historiskt.</i>	4,6
Index (Specifika Intäkter/kostnader FVAB) <i>Bland annat ökade bruks- och slamintäkter, förändring av underuttaget och satsning på uppströmsarbete och tillskottsvatten</i>	-0,7
Totalt	13,0

För treårsperioden (2023–2025) föreslås en ökning på 13,0 % - 7,5 % - 6,0 %.

För vart av de tre åren är det budgeterat ett underuttag. Detta på grund av engångskostnader i form av utredningar, saneringar och reservvattentäktskostnader som har valts att läggas utanför budget då de är osäkra till belopp och när i tid de blir genomförda. Detta hanteras genom överuttag sedan tidigare år.

I 2023 års budget är det inarbetat satsningar på uppströmsarbete och att minska tillskottsvatten samt på ökad analysförmåga samt möjliggörande av centralstyrning av verk och stationer framåt.

Anläggningsavgift

Anläggningsavgiften (engångskostnad när anslutning sker till det kommunala VA-nätet) föreslås öka med 15 % från och med 2023-01-01, vilket följer genomsnittet på femton index gällande drivmedel, anläggningsarbeten och material.

Investeringar

Investeringarbudgeten med plan för de kommande tre åren är på 30 575 tkr och ger en reinvesteringstakt av ledningar på ca: 590 år. Investeringarna är reinvesteringar, det vill säga investeringar i befintligt ledningsnät, dricksvatten- och reningsverksanläggningar.

Taxeföreskrifter

En justering av taxorna har gjorts utifrån den ökning av bruksavgifter och anläggningsavgifter som är föreslagen.

I taxeföreskrifterna har även 2 paragrafer ändrats:

- § 3) Förändringen avser att uppdatera hänvisningar till aktuella utgåvor av Svensk standard.
- § 14.3) Förändringen avser att göra den uppskattade förbrukningen för helårsboende mer skälig och rättvis.

Övrig information

Budget 2023 föranleder ett nyupplåningsbehov på 6 000 tkr. Borgensförbindelse som finns mellan Färgelanda Vatten AB och Färgelanda kommun täcker inte denna ökning. Därmed går ett ärende angående utökning av borgensram upp samtidigt med budet 2023.

Underlag till tjänsteskrivelsen är Färgelanda Vatten AB Budget 2023 samt plan 2024-2025 samt VA-Taxa för Färgelanda kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning 2023-01-01.

Förslag till beslut

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om en höjning av bruksavgiften med 13,0 % från och med 2023-01-01. 13,0 % i ökning innebär för ett Typhus A ca 129 kr/månad.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om en höjning av anläggningsavgiften med 15,0 % från och med 2023-01-01.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om investeringar av strategisk betydelse i enlighet med budget 2023 och plan 2024–2025, Färgelanda Vatten AB, kapitel 3.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att anta taxeföreskrifter 2023, Färgelanda Vatten AB.

KSAU § 115   Dnr 2022/398
**Beslut och antagande av VA-taxa för 2023 med taxeföreskrifter,
Västvatten AB**

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige:

1. godkänner en höjning av bruksavgiften med 13,0 % från och med 2023-01-01.
2. godkänner en höjning av anläggningsavgiften med 15,0 % från och med 2023-01-01.
3. antar taxeföreskrifter 2023, Färgelanda Vatten AB

Ärendebeskrivning

För att täcka nödvändiga kostnader för Färgelanda kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning skall ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgift enligt taxa (bruks- och anläggningsavgift).

Det totala avgiftsuttaget får inte överstiga de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva VA-anläggningen, och fördelningen av avgiftsuttaget ska ske utifrån vad som är skäligt och rättvist.

Bolagets verksamhet finansieras via avgifter genom en taxa. Taxan ska enligt ägardirektiv (KF 2022-06-08 § 50) beslutas av kommunfullmäktige.

Bruksavgift

Färgelanda Vatten AB föreslår att brukningstaxan (den löpande kostnaden för vatten och avlopp) ökas med 13,0 % från och med 2023-01-01. För Typhus A blir den totala årsavgiften cirka 13 440 kr inkl. moms oavsett vilket alternativ som väljs. Ökning per månad blir ca: 129 kr/månad. För Typhus B blir den totala årsavgiften cirka 122 580 kr inkl. moms. Ökning per månad blir ca: 79 kr/månad.

Omvärlden har en stor påverkan på vilka kostnader som kommer vara framåt. Just nu på grund av leveransförseningar efter pandemin och det nuvarande kriget i Ukraina så syns tydliga prisökningar när det gäller material, entreprenad, kemikalier samt elpriser. En uppgång i inflationen ger även en stor förändring gällande räntan. Ovan påverkan är den största delen av periodens taxeökningar.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Anläggningsavgift

Anläggningsavgiften (engångskostnad när anslutning sker till det kommunala VA-nätet) föreslås öka med 15 % från och med 2023-01-01, vilket följer genomsnittet på femton index gällande drivmedel, anläggningsarbeten och material.

Taxeföreskrifter

En justering av taxorna har gjorts utifrån den ökning av bruksavgifter och anläggningsavgifter som är föreslagen.

I taxeföreskrifterna har även 2 paragrafer ändrats:

- § 3) Förändringen avser att uppdatera hänvisningar till aktuella utgåvor av Svensk standard.
- § 14.3) Förändringen avser att göra den uppskattade förbrukningen för helårsboende mer skälig och rättvis.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse ekonomichef ”VA-taxa 2023 för Färgelanda Kommun”,
2022-10-20

Färgelanda Vatten AB:s tjänsteskrivelse daterad 29 september 2022

Förslag till VA-taxa för Färgelanda kommun från 2023-01-01

Sammanställning förändringar i VA-taxa inför 2023 daterad 30 augusti 2022

Färgelanda Vatten AB:s beslut 29 september 2022 § 12

Beslutet skickas till

Färgelanda Vatten AB
Samhällsutvecklingschef
Ekonomichef

Ekonomiavdelningen
Ekonomichef
Kristina Olsson
0528-567107
kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

VA-taxa 2023 för Färgelanda Kommun

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige:

1. godkänner en höjning av bruksavgiften med 13,0 % från och med 2023-01-01.
2. godkänner en höjning av anläggningsavgiften med 15,0 % från och med 2023-01-01.
3. antar taxeföreskrifter 2023, Färgelanda Vatten AB

Ärendebeskrivning

För att täcka nödvändiga kostnader för Färgelanda kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning skall ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgift enligt taxa (bruks- och anläggningsavgift).

Det totala avgiftsuttaget får inte överstiga de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva VA-anläggningen, och fördelningen av avgiftsuttaget ska ske utifrån vad som är skäligt och rättvist.

Bolagets verksamhet finansieras via avgifter genom en taxa. Taxan ska enligt ägardirektiv (KF 2022-06-08 § 50) beslutas av kommunfullmäktige.

Bruksavgift

Färgelanda Vatten AB föreslår att brukningstaxan (den löpande kostnaden för vatten och avlopp) ökas med 13,0 % från och med 2023-01-01. För Typhus A blir den totala årsavgiften cirka 13 440 kr inkl. moms oavsett vilket alternativ som väljs. Ökning per månad blir ca: 129 kr/månad. För Typhus B blir den totala årsavgiften cirka 122 580 kr inkl. moms. Ökning per månad blir ca: 79 kr/månad.

Omvärlden har en stor påverkan på vilka kostnader som kommer vara framåt. Just nu på grund av leveransförseningar efter pandemin och det nuvarande kriget i Ukraina så syns tydliga prisökningar när det gäller

material, entreprenad, kemikalier samt elpriser. En uppgång i inflationen ger även en stor förändring gällande räntan. Ovan påverkan är den största delen av periodens taxeökningar.

Anläggningsavgift

Anläggningsavgiften (engångskostnad när anslutning sker till det kommunala VA-nätet) föreslås öka med 15 % från och med 2023-01-01, vilket följer genomsnittet på femton index gällande drivmedel, anläggningsarbeten och material.

Taxeföreskrifter

En justering av taxorna har gjorts utifrån den ökning av bruksavgifter och anläggningsavgifter som är föreslagen.

I taxeföreskrifterna har även 2 paragrafer ändrats:

- § 3) Förändringen avser att uppdatera hänvisningar till aktuella utgåvor av Svensk standard.
- § 14.3) Förändringen avser att göra den uppskattade förbrukningen för helårsboende mer skälig och rättvis.

Katrin Siverby
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Beslutsunderlag:

Färgelanda Vatten AB:s tjänsteskrivelse daterad 29 september 2022
Förslag till VA-taxa för Färgelanda kommun från 2023-01-01
Sammanställning förändringar i VA-taxa inför 2023 daterad 30 augusti 2022
Färgelanda Vatten AB:s beslut 29 september 2022 § 12

Beslutet skickas till:

Färgelanda Vatten AB
Samhällsutvecklingschef
Ekonomichef

Sammanställning

Förändringar i VA-taxan inför 2023

Utöver höjning av anläggningsavgifterna med 15 % och bruksavgifterna med 13 % har vi nedan sammanställt de förändringar som är föreslås i taxedokumentet för Färgelanda kommun inför 2023.

§ 3

Tidigare formulering:

Lägenhet: ett eller flera utrymmen i byggnad, eller på fastighet, som i upplåtelsehänseende bildar *en* enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet, eller därmed jämställd fastighet, som är avsedda för bostadsändamål, räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard (SS 02 10 53) som *en* lägenhet.

För byggnad, eller del av byggnad, som inte är avsedd för bostadsändamål, räknas varje påbörjat 300-tal m² bruttoyta (BTA) enligt svensk standard (SS 02 10 53) som *en* lägenhet. Hela byggnaden eller delar av byggnaden kan vara antingen uppvärmd eller ouppvärmad.

Ny formulering:

Lägenhet: ett eller flera utrymmen i byggnad, eller på fastighet, som i upplåtelsehänseende bildar *en* enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet, eller därmed jämställd fastighet, som är avsedda för bostadsändamål, räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard (SS 21054:2020) som *en* lägenhet.

För byggnad, eller del av byggnad, som inte är avsedd för bostadsändamål, räknas varje påbörjat 300-tal m² bruttoyta (BTA) enligt svensk standard (SS 21054:2020) som *en* lägenhet. Hela byggnaden eller delar av byggnaden kan vara antingen uppvärmd eller ouppvärmad.

Förändringen ligger i uppdaterade hänvisningar till aktuella utgåvor av Svensk standard.

§ 14.3

Tidigare formulering:

Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levererats till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tillsvidare inte skall fastställas genom mätning, tas rörlig avgift ut för enligt 14.1 d) efter antagen förbrukning om 150 m³ per år och person vid helårsboende och 150 km³ per år och hushåll vid delårsboende. Fast avgift debiteras enligt 14.1 b).

Ny formulering:

Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levererats till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tills vidare inte skall fastställas genom mätning, tas rörlig avgift ut för enligt 14.1 d) efter *antagen förbrukning* om 75 m³ per år och person vid helårsboende och 150 m³ per år och hushåll vid delårsboende. Fast avgift debiteras enligt 14.1 b).

Förändringen avser att göra den uppskattade förbrukningen för helårsboende mer skälig och rättvis.

Handläggare:
Susanne Thorén
0522-63 88 21
susanne.thoren@vastvatten.se

Färgelanda kommun
Kommunfullmäktige

VA-taxa för 2023 med taxeföreskrifter och investeringsbudget 2023 med plan 2024–2025

Sammanfattning

Färgelanda Vatten AB har arbetat fram en budget för 2023 med plan 2024–2025. Färgelanda Kommunfullmäktige har att ta beslut om ökning av VA-taxan för år 2023 gällande bruks- och anläggningstaxa samt godkänna investeringar av strategisk betydelse för 2023–2025.

Bakgrund

För att täcka nödvändiga kostnader för Färgelanda kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning skall ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgift enligt taxa (bruks- och anläggningsavgift).

Det totala avgiftsuttaget får inte överstiga de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva VA-anläggningen, och fördelningen av avgiftsuttaget ska ske utifrån vad som är skäligt och rättvist.

Bolagets verksamhet finansieras via avgifter genom en taxa. Taxan ska enligt ägardirektivet beslutas av kommunfullmäktige samt att kommunfullmäktiges godkännande skall inhämtas avseende investeringar av strategisk betydelse¹.

Beskrivning av ärendet

Bruksavgift

Färgelanda Vatten AB föreslår att brukningstaxan (den löpande kostnaden för vatten och avlopp) ökas med 13,0 % från och med 2023-01-01.

För Typhus A blir den totala årsavgiften cirka 13 440 kr inkl. moms oavsett vilket alternativ som väljs. Ökning per månad blir ca: 129 kr/månad.

För Typhus B blir den totala årsavgiften cirka 122 580 kr inkl. moms. Ökning per månad blir ca: 79 kr/månad.

---

¹ Enligt Färgelanda Vatten AB ägardirektiv, punkt 8a) antaget 2022-06-08

Omvärlden har en stor påverkan på vilka kostnader som kommer vara framåt. Just nu på grund av leveransförseningar efter pandemin och det nuvarande kriget i Ukraina så syns tydliga prisökningar när det gäller material, entreprenad, kemikalier samt elpriser. En uppgång i inflationen ger även en stor förändring gällande räntan. Ovan påverkan är den största delen av periodens taxeökningar.

Förslaget till höjning grundar sig på bedömda kostnadsökningar och ökade intäkter enligt nedan tabell.

Kostnad	%
Kostnadsökningar på grund av omvärlden <i>Bland annat kemikalier, elpriser, material och entreprenad</i>	6,2
Bolagsgemensamma kostnader från Västvatten AB. <i>Bland annat löneökningar, satsning på uppströmsarbete och tillskottsvatten, sociala avgifter, antal timmar, IT och fordon</i>	2,9
Kapitalkostnader <i>Under perioden ökar räntan i betydligt snabbare takt än vad som har varit historiskt.</i>	4,6
Index (Specifika Intäkter/kostnader FVAB) <i>Bland annat ökade bruks- och slamintäkter, förändring av underuttaget och satsning på uppströmsarbete och tillskottsvatten</i>	-0,7
Totalt	13,0

För treårsperioden (2023–2025) föreslås en ökning på 13,0 % - 7,5 % - 6,0 %.

För vart av de tre åren är det budgeterat ett underuttag. Detta på grund av engångskostnader i form av utredningar, saneringar och reservvattentäktskostnader som har valts att läggas utanför budget då de är osäkra till belopp och när i tid de blir genomförda. Detta hanteras genom överuttag sedan tidigare år.

I 2023 års budget är det inarbetat satsningar på uppströmsarbete och att minska tillskottsvatten samt på ökad analysförmåga samt möjliggörande av centralstyrning av verk och stationer framåt.

Anläggningsavgift

Anläggningsavgiften (engångskostnad när anslutning sker till det kommunala VA-nätet) föreslås öka med 15 % från och med 2023-01-01, vilket följer genomsnittet på femton index gällande drivmedel, anläggningsarbeten och material.

Investeringar

Investeringsbudgeten med plan för de kommande tre åren är på 30 575 tkr och ger en reinvesteringstakt av ledningar på ca: 590 år. Investeringarna är reinvesteringar, det vill säga investeringar i befintligt ledningsnät, dricksvatten- och reningsverksanläggningar.

Taxeföreskrifter

En justering av taxorna har gjorts utifrån den ökning av bruksavgifter och anläggningsavgifter som är föreslagen.

I taxeföreskrifterna har även 2 paragrafer ändrats:

- § 3) Förändringen avser att uppdatera hänvisningar till aktuella utgåvor av Svensk standard.
- § 14.3) Förändringen avser att göra den uppskattade förbrukningen för helårsboende mer skälig och rättvis.

Övrig information

Budget 2023 föranleder ett nyupplåningsbehov på 6 000 tkr. Borgensförbindelse som finns mellan Färgelanda Vatten AB och Färgelanda kommun täcker inte denna ökning. Därmed går ett ärende angående utökning av borgensram upp samtidigt med budet 2023.

Underlag till tjänsteskrivelsen är Färgelanda Vatten AB Budget 2023 samt plan 2024-2025 samt VA-Taxa för Färgelanda kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning 2023-01-01.

Förslag till beslut

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om en höjning av bruksavgiften med 13,0 % från och med 2023-01-01. 13,0 % i ökning innebär för ett Typhus A ca 129 kr/månad.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om en höjning av anläggningsavgiften med 15,0 % från och med 2023-01-01.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om investeringar av strategisk betydelse i enlighet med budget 2023 och plan 2024–2025, Färgelanda Vatten AB, kapitel 3.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att anta taxeföreskrifter 2023, Färgelanda Vatten AB.

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

Protokoll nr 4 för styrelsemöte – Färgelanda Vatten AB

Tid: Torsdag 29 september 2022, kl 09.00-14.30

Plats: Bohusläns Museum, Uddevalla

Närvarande ledamöter:

Ann-Marie Jacobsson (C), ordförande

Rune Månsson (S) ersätter Peter Höög (S)

Håkan Melin (C)

Jörgen Andersson (SD) ersätter Bengt Svedberg (M)

Olle Hagström (L), deltar från § 15

Urban Henriksson (S)

Karl-Erik Segersax (SD)

Närvarande tjänstemän:

Peter Johansson, VD

Susanne Thorén, ekonomichef

Madelene Ahl, administratör

- § 1 Mötet öppnas av Ann-Marie Jacobsson**
- § 2 Upprop förrättas**
- § 3 Dagordningen godkänns**
- § 4 Protokollet justeras av Karl-Erik Segersax**
- § 5 Föregående protokoll godkänns och läggs till handlingarna**
- § 6 Gemensam information**
- Kommande styrelsemöten
  - Beslut från ägarsamråd
  - Regional dialogdag
  - Förändringar i vattentjänstlagen/vägen till hållbara vattentjänster
  - Återkoppling hälsoundersökning personal
  - Resurser
  - Delårsrapport

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

§ 7 Fördjupningsinformation
- Uppföljning bolagsmål

§ 8 Beslut – Slutrapport Intern kontroll 2022

Beslutsunderlag

Avrapportering – Intern kontroll 2022, Dnr 2021/150

Styrelsen beslutar

att godkänna slutrapport för utförd Intern kontroll 2022.

§ 9 Beslut – Intern kontrollplan 2023

Beslutsunderlag

Intern kontrollplan för 2023, Dnr 2022/142

Styrelsen beslutar

att godkänna Intern kontrollplan för 2023.

§ 10 Beslut – Delårsrapport januari-augusti 2022 Färgelanda Vatten AB

Beslutsunderlag

Delårsrapport januari-augusti, 2022, Dnr 2021/098

Styrelsen beslutar

att fastställa delårsrapport januari-augusti, 2022 för Färgelanda Vatten AB.

§ 11 Beslut - Ramborgen Färgelanda Vatten AB

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivning Ramborgen Färgelanda Vatten AB, Dnr 2022/141

Styrelsen beslutar

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att såsom för egen skuld ingå borgen för Färgelanda Vatten AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 70 mnkr.

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

§ 12 Beslut – VA-taxa för 2023 med taxeföreskrifter och investeringsbudget 2023 med plan 2024-2025

Beslutsunderlag

Budget 2023 samt plan 2024-2025, Dnr 2022/115

Taxeföreskrift, Dnr 2022/175

VA-taxa för 2023 med taxeföreskrifter och investeringsbudget 2023 med plan 2024-2025, Dnr 2022/115

Styrelsen beslutar

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige:

att besluta om en höjning av bruksavgiften med 13 % från och med 2023-01-01. 13,0 % i ökning innebär för ett Typhus A ca 129 kr/månad.

att besluta om en höjning av anläggningsavgiften med 15 % från och med 2023-01-01.

att besluta om investeringar av strategisk betydelse i enlighet med budget 2023 och plan 2024-2025, Färgelanda Vatten AB, kapitel 3.

att besluta att anta taxeföreskrifter 2023, Färgelanda Vatten AB.

§ 13 Beslut - Budget 2023 och plan för 2024-2025

Beslutsunderlag

Budget 2023 samt plan 2024-2025, Dnr 2022/115

VA-taxa för 2023 med taxeföreskrifter och investeringsbudget 2023 med plan 2024-2025, Dnr 2022/115

Styrelsen beslutar

att godkänna budget 2023 och plan för 2024-2025 för Färgelanda Vatten AB under förutsättning att investeringar och bruks-/anläggningsavgifter blir antagna i kommunfullmäktige.

§ 14 Beslut – Nyupplåning

Beslutsunderlag

Budget 2023 samt plan 2024-2025, Dnr 2022/115

Styrelsen beslutar

att uppdra åt vd, med ekonomichef som ersättare att från och med 1 januari 2023 till och med 31 december 2023 för företagets räkning nyupplåna, dvs öka företagets skulder under nämnda period, med totalt 6 mnkr.

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

---

§ 15 Information
- Fastighet - Rådanefors

§ 16 Projektinformation

§ 17 Information från VD
- Utkast på Vattenförsörjningsplan är klart.

§ 18 Övriga frågor
- 2 platser till träffen Regional Dialogdag den 8 december.

§ 19 Mötet avslutas

Digital signering

_____
Ann-Marie Jacobsson (ordförande)

Digital signering

_____
Karl-Erik Segersax (justerare)

Digital signering

_____
Peter Johansson (VD)

Digital signering

_____
Madelene Ahl (sekreterare)

Visma Addo ID-nummer : 4c5da099-d1c5-4159-ac05-4585e93c3920

KSAU § 116   Dnr 2022/376
Godkännande av delårsrapport samordningsförbundet i Väst

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige godkänner Samordningsförbundet Västs delårsredovisning januari-augusti 2022 och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Samordningsförbundet Väst har inkommit med delårsredovisning per 31 augusti 2022 samt prognos för helåret 2022.

Den ekonomiska redovisningen visar ett resultat på 751 tkr för perioden, vilket är en avvikelse från budget med 1 075 tkr. Helårsprognosen visar ett resultat på 395 tkr. Prognosen påvisar ett eget kapital på 2 378 tkr vid årets slut.

Inga större avvikelser, förutom vad gäller personal i insatserna, där det saknades rehabvägledare i sammanlagt 7,5 månader och nu saknas en arbetsterapeut till utredningen. Det är svårrekryterat. Det egna kapitalet vid årsskiftet blir enligt prognos 2 378 tkr. Det har ökat från föregående uppföljning och är något högre än Nationella rådets rekommendation om 1 866 tkr i eget kapital. Överskottet kommer att användas i insatser 2023.

Förbundets mål och redovisning av periodens aktiviteter och insatser finns beskrivet i delårsredovisningen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse ekonomichef ”*Delårsredovisning januari-augusti 2022 Samordningsförbundet Väst*”, 2022-10-27
Protokoll Samordningsförbundet Väst 2022-09-27
Delårsredovisning januari-augusti 2022, inkl. bilaga 1 och 2

Beslutet skickas till

Samordningsförbundet Väst

Ekonomiavdelningen
Ekonomichef
Kristina Olsson
0528-567107
kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Delårsredovisning januari-augusti 2022 Samordningsförbundet Väst

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige godkänner Samordningsförbundet Västs delårsredovisning januari-augusti 2022 och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Samordningsförbundet Väst har inkommit med delårsredovisning per 31 augusti 2022 samt prognos för helåret 2022.

Den ekonomiska redovisningen visar ett resultat på 751 tkr för perioden, vilket är en avvikelse från budget med 1 075 tkr. Helårsprognosen visar ett resultat på 395 tkr. Prognosen påvisar ett eget kapital på 2 378 tkr vid årets slut.

Inga större avvikelser, förutom vad gäller personal i insatserna, där det saknades rehabvägledare i sammanlagt 7,5 månader och nu saknas en arbetsterapeut till utredningen. Det är svårrekryterat. Det egna kapitalet vid årsskiftet blir enligt prognos 2 378 tkr. Det har ökat från föregående uppföljning och är något högre än Nationella rådets rekommendation om 1 866 tkr i eget kapital. Överskottet kommer att användas i insatser 2023.

Förbundets mål och redovisning av periodens aktiviteter och insatser finns beskrivet i delårsredovisningen.

Katrin Siverby
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Beslutsunderlag:

Protokoll Samordningsförbundet Väst 2022-09-27
Delårsredovisning januari-augusti 2022, inkl. bilaga 1 och 2

Beslutet skickas till:

Samordningsförbundet Väst

Samordningsförbundet Väst

Delårsredovisning januari – augusti 2022

Beslutad av styrelsen 2022-09-27

Innehållsförteckning sidor

1.	DELÅRSREDOVISNING JAN-AUG 2022 MED FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	3
1.1.	Översikt över verksamhetens utveckling	4
1.2.	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	4
1.3.	Händelser av väsentlig betydelse	5
1.4.	Styrning och uppföljning av verksamheten	6
1.5.	God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning	8
1.6.	Väsentliga personalförhållanden	13
1.7.	Förväntad utveckling	13
2.	RESULTATRÄKNING	14
3.	BALANSRÄKNING	14
4.	DRIFTREDOVISNING	15
5.	NOTER	15
6.	STYRELSENS UNDERSKRIFT	17

Följande förkortningar kan användas i texten:

Sof = Samordningsförbund   **Styrelseledamöter** = Både ordinarie och ersättare
AF = Arbetsförmedlingen   **VG-regionen** = Västra Götalandsregionen
FK = Försäkringskassan   **IFO** = Individ- och familjeomsorg
KF = Kommunfullmäktige   **KS** = Kommunstyrelse
RV = Rehabvägledare   **AMI** = Arbetsmarknad och integration
AME = Arbetsmarknadsenhet   **AMA** = Arbetsmarknadsavdelning
KAKA = Kombinerad Aktivitetsbaserad Kartläggning av Arbetsförmåga
SUS = Sektorsövergripande system för uppföljning av samverkan och finansiell samordning inom Rehabiliteringsområdet
BIP = Beskæftigelses Indikator Projektet. En dansk forskarstudie om vad som är mest framgångsrikt vid arbetsinriktad rehabilitering för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden och har komplex problembild.

1. Delårsredovisning januari – augusti 2022 med förvaltningsberättelse

En översiktlig redogörelse av resultat och verksamhetsutveckling samt en redovisning av det ekonomiska utfallet för januari – augusti 2022.

Till redovisningen hör bilaga 1, Mål och måloppfyllelse januari – augusti 2022 samt bilaga 2, med statistik januari – augusti 2022

Organisation

Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregion samt kommunerna Uddevalla, Orust, Lysekil, Strömstad, Tanum, Munkedal, Mellerud, Sotenäs och Färgelanda som medlemmar.

Förbundets organisation består av en styrelse som utses av medlemmarna. Till sin hjälp har den ett kansli.

Uppdrag

De verksamheter som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas ordinarie verksamhet. Samordningsförbundens uppgift är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning. På individnivå verkar samordningsförbundet genom att finansiera insatser med personal från de samverkande parterna.

Samordningsförbundet stödjer också aktivt insatser som syftar till att skapa strukturella förutsättningar för att myndigheterna ska kunna samarbeta bättre. Det kan t.ex. handla om kompetensutveckling och kunskapsutbyte.

Finansiering

Samordningsförbundet Väst finansieras via Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen med hälften av medlen, Västra Götalandsregionen med en fjärdedel och kommunerna Uddevalla, Orust, Lysekil, Strömstad, Tanum, Munkedal, Mellerud, Sotenäs och Färgelanda med resterande fjärdedel.

Medlemsavgifter januari – augusti 2022

Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen 50 %	3 370 000 kr
Västra Götalandsregionen 25 %	1 684 994 kr
Kommunerna gemensamt 25 %	1 685 000 kr
Uddevalla	668 748 kr
Orust	166 053 kr
Lysekil	159 985 kr
Strömstad	155 231 kr
Tanum	140 629 kr
Munkedal	118 746 kr
Mellerud	102 592 kr
Sotenäs	97 877 kr
Färgelanda	75 139 kr
Totalt	6 739 993 kr

*kommunernas fördelning av finansieringen baseras på varje kommuns befolkningsunderlag 16 – 64 år per den 1 november det år val har ägt rum, dvs. 1 november 2018.

Verksamhetsidé och vision

I samverkan och samarbete ska samhällets resurser inom rehabiliteringsområdet användas på ett effektivt sätt och till nytta för den enskilde samt ge samhälleliga vinster.

De samordnade resurserna ska användas för samordnade bedömningar och insatser i syfte att den enskilde ska uppnå eller förbättra sin förmåga att utföra förvärvsarbete, få ökade möjligheter att uppnå egen försörjning samt uppnå ökad hälsa och livskvalitet.

Kontakterna mellan parterna sker på olika nivåer. Finansiell samordning ersätter inte det arbete som myndigheterna har ansvar för utan ska bidra till att stödja, fördjupa och utveckla befintligt samarbete och bygga broar mellan myndigheterna.

Det är viktigt att de samverkande myndigheterna tar ett gemensamt ansvar för att Samordningsförbundet får möjlighet att bedriva en effektiv verksamhet.

Personer som är i behov av stöd från flera myndigheter ska inte känna att det finns gränser.

1.1. Översikt över verksamhetens ekonomiska utveckling

	2022	2021	2020	2019	2018
Medlemsbidrag helår*	10 110 000	9 519 995	9 357 996	9 402 000	9 387 996
Medlemsbidrag jan-aug	6 740 000	6 346 667	6 238 661	6 268 000	6 258 662
ESF-medel	-	-	265 660	2 373 824	1 310 567
kostnader/utfall helår**	9 715 000	9 295 092	10 626 529	12 331 695	11 161 432
kostnader/utfall jan-aug	5 988 804	6 322 206	6 975 553	8 433 147	7 466 593
Årets resultat**	880 000	224 903	-1 002 874	-555 871	-462 870
Soliditet/eget kapital vid slutet av året**	2 378 327	1 983 327	1 758 424	2 761 298	3 317 169
Antal anställda	0	0	0	0	0

* From 1 januari 2022 har förbundet utökats med en kommun, Mellerud, därmed högre bidrag än tidigare år

** För 2022 där det står helår och vid årets slut, är det enligt prognos i delårsredovisningen

1.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Paradoxalt är, att när arbetsmarknaden är bra som nu, så är det svårare att bemanna uppdragen inom förbundet. Under perioden 1 januari – 1 april saknades en rehabvägledare som arbetar först och främst mot Uddevalla och under perioden 16 februari – 1 juni saknades rehabvägledare i Strömstad och Tanum. Samtliga uppdrag som rehabvägledare är nu bemannade, men detta har förmodligen påverkat resultatet och då först och främst för Strömstad och Tanum, samt skapat visst överskott i ekonomin.

Utredningsenheten var bemannat fram till semestern, men en arbetsterapeut har lämnat sitt uppdrag för en ny tjänst hos annan arbetsgivare och vi har inte lyckats att få tag i en ersättare. Även det kommer förmodligen att påverka resultatet, med att antal kortare utredningar kommer att begränsas, samt att skapa visst ekonomiskt överskott.

Deltagarna som är aktuella för insatser står mycket långt ifrån arbetsmarknaden. Knappt 78 % av deltagarna hos RV kunde tillgodogöra sig insatsen. Bland aktuella deltagare var närmare 36 % som vid avslut behövde fortsatt rehabilitering, men kan ha gjort stegförflyttning närmare arbetslivet och egen försörjning och ingår därmed i gruppen som kunde tillgodogöra sig insatserna. Drygt 22 % avslutades pga. sjukdom.

Händelser av väsentlig betydelse

Från årsskiftet återgick stegvis arbetet inom förbundet till det "normala" eller "nya normala" efter pandemin, Det innebär att visst arbete och möten sker fortfarande digitalt och visst hemarbete fortsätter.

Nytt är att numera tar förbundet emot egna ansökningar, dvs. personer boende inom Sof Väst område kan vända sig direkt till förbundet och ansöka om insats.

Flera strukturella insatser har genomförts under året:

Arenadag, med temat "Samverkan i förändringstider". 112 medarbetare och chefer från våra myndigheter deltog.

Finsamkonferensen genomfördes digitalt och där deltog flera styrelseledamöter, representanter från beredningsgruppen och personal som arbetar med uppdrag för förbundet.

2 dagars utbildning i Tjänstedesign genomfördes i maj, det var för personalen som arbetar i förbundets insatser och även personal från några av våra kommuner deltog.

Förbundets Dag genomfördes nu igen traditionell i maj, med styrelsen, beredningsgruppen och personalen som arbetar i förbundets insatser. Den innehöll föreläsningar om: Tillitsbaserad ledning och styrning och om "Gränsgångare" i offentlig förvaltning, dvs. om dem som jobbar i mellanrummet mellan myndigheter och förvaltningar. Gruppdiskussioner i tvärgrupper och "organiserat mingel" ingick också.

Flera digitala infoträffar om vår verksamhet är genomförda, samt besök med dialoger i ett antal folkhälsoråd i våra kommuner.

Utbildning i BIP har påbörjats för personalen som arbetar i Sof Väst insatser för Lysekil, Munkedal Orust, Mellerud, Sotenäs och Strömstad.

Sof Väst deltar i ett ESF-projekt "Gränsgångare" tillsammans med 5 andra Samordningsförbund.

Det är ett regionalt utvecklingsprojekt, samt förstudier inför kommande ESF-utlysningar.

Inom ramen för Gränsgångarprojektet och styrelseuppdrag från i december, så har förbundschef och verksamhetsutvecklare genomfört kommundialoger i samtliga kommuner. Även beredningsgruppsrepresentanter från de andra myndigheterna har medverkat.

Syftet med kommundialogerna har både varit att diskutera långsiktig inriktning inom förbundet, utveckling av lokal samverkan, samt ansökan om ett ESF-projekt tillsammans med andra Samordningsförbund.

NNS regeringsuppdrag att "Stoppa våldet" fortsätter tom 2024, där deltar förutom Sof Väst ca 40 samordningsförbund i hela Sverige. 70 - 90 % av deltagare i samordningsförbundens finansierade insatser har svarat ja på en eller flera frågor om våld. Fyra av tio uppger även att de har sett och/eller hört våld mellan närstående under sin uppväxt. Både att ha erfarenheter av ett barnfridsbrott som erfarenheter av ett direkt våld innebär en betydligt högre risk för att utveckla en psykisk och fysisk ohälsa. Den ohälsan kan uppstå där och då men kan även finnas kvar under lång tid och ibland under ett helt liv.

1.3 Styrning och uppföljning av verksamheten

Samordningsförbundet leds av en styrelse. Styrelsen består av fyra ledamöter, en från varje part och elva ersättare. Varje ledamot har en ersättare, undantaget är kommunerna där varje kommun utan ordinarie ledamot representeras av en ersättare. Ersättare har närvaro- och yttranderätt. Styrelsens ledamöter har utsetts av kommun- och regionfullmäktige, av Försäkringskassan och av Arbetsförmedlingen.

Styrelsens uppgift är att:

- besluta om mål och riktlinjer för Samordningsförbundet.
- stödja samverkan mellan parterna.
- besluta om på vilket sätt de medel som står till förfogande skall användas.
- besluta om finansiering av aktiviteter som stödjer samverkan och som ligger inom parternas samlade ansvarsområden.
- finansiera insatser för individer som behöver samordnade rehabiliteringsinsatser.
- ansvara för att rehabiliteringsaktiviteterna följs upp och utvärderas.
- upprätta budget och årsredovisning.

Styrelsen har haft 2 möte under januari – augusti 2022. Första mötet var hybrid, dvs. ordinarie ledamöter och hälften av ersättarna var på plats och övriga deltog digitalt. Mötet i maj var fysiskt alla deltog på plats.

Ordförande och vice ordförande bildar ett **presidium**. Presidiet sammanträder inför varje styrelsemöte och ytterligare vid behov. Presidiet har haft 2 möten under året där anteckningar har förts.

Medlemssamråd ägde rum i mars där det ingick information om Regionala utvecklingsprojektet "Grängångare", som har beviljats stöd från ESF. Diskussion fördes om utökat bidrag från medlemmarna till förbundet. Medlemssamrådet var i Sof Väst lokaler och de som deltog på plats fick även information om pågående insatser och möten med personalen som arbetar i insatserna.

Styrelsen hade i anslutning till Förbundets Dag möte tillsammans med beredningsgruppen där de fick information från Samordningsförbundet i Skaraborg som arbetar inte med några egna insatser utan parterna gemensamt ansöker om medel från förbundet för insatser som de sedan driver själva.

Styrelsen får inför varje ordinarie styrelsemöte uppföljning av internkontrollplan, ekonomisk uppföljning och aktuell lägesrapport med statistik. Styrelsen fick även traditionellt ett sommarbrev med ekonomisk uppföljning januari – juni och lägesrapport med statistik.

Styrelsen 2022

	Ledamot	Ersättare
Arbetsförmedlingen	Anders Paulsson	Catarina Sjöstrand tom juli Leif Johansson from 1 augusti
Försäkringskassan	Peter Larsson	Linda Biltmark
VG-regionen	Robert Yngve (Kd)	Annica Erlandsson (S)
Kommunerna	Henrik Sundström (M) Uddevalla	Britt-Marie Andrén Carlsson (S) Orust

Ordförande	Robert Yngve	Ricard Söderberg (S) Lysekil Pia Tysklind (S) Strömstad Roger Wallentin (C) Tanum Karin Blomstrand (L) Munkedal
Vice ordförande	Henrik Sundström	Daniel Jensen (Kd) Mellerud Nils Olof Bengtson (M) Sotenäs Kenneth Carlsson (L) Färgelanda

Styrelsen

Nettokostnad i kr	Budget jan -aug 2022	Utfall jan – aug 2022	Avvikelse jan – aug 2022
	-233 333	-140 499	92 934

Revisorer för Sof Väst 2022

Staten	Lisa Tenggren, KPMG AB
Kommuner och region	Krister Stensson, förtroendevald VG-regionen
Sakkunnigt biträde	Josefine Kjellberg, KPMG AB

Nettokostnad i kr	Budget jan -aug 2022	Utfall jan -aug 2022	Avvikelse jan -aug 2022
	-40 000	-39 539	461

Styrelsen har till sin hjälp ett **kansli** bestående av en förbundschef som är föredragande i förbundets styrelse och leder arbetet i förbundet.

Övrig administration är administratör på 75 % samt ekonomtjänst och löneservice via Uddevalla kommun.

Nettokostnad i kr	Budget jan -aug 2022	Utfall jan -aug 2022	Avvikelse jan -aug 2022
	-933 333	-858 724	74 609

Beredningsgrupp

Samordningsförbundet Väst har en beredningsgrupp bestående av lokala chefstjänstepersoner/ förvaltningschefer/sektionschefer eller motsvarande från förbundets medlemmar.

Beredningsgruppen består av två representanter från Arbetsförmedlingen, två från Försäkringskassan, en från primärvården/Närhälsan och en ersättare som ska komma från den privata sektorn av primärvården, en från psykiatrin och en ersättare samt en från varje kommun, oftast respektive kommuns IFO-chef. Beredningsgruppen ska i beredningsarbetet utgöra ett stöd för förbundschefen, bidra med kompetens, verka för att den finansiella samordningen utvecklas samt ha en kvalitetssäkrande roll. Beredningsgruppsrepresentanterna ska i samarbete med förbundschef och verksamhetsutvecklare medverka vid behovsinventeringar och att arbeta fram förslag till insatser och målsättningar inför beslut i styrelsen samt medverka till att styrelsens beslut verkställs. Beredningsgruppen är en styrgrupp för de insatser som förbundet finansierar.

Representanterna i Beredningsgruppen bildar i sin tur eller kan ingå i arbetsgrupper runt olika samverkansteman.

Beredningsgruppen har haft en planeringsdag och ett möte under januari – augusti 2022, samt ytterligare ett möte tillsammans med styrelsen.

Beredningsgruppens representanter 2022

Jon Granlund, IFO-chef Färgelanda kommun

Per-Henrik Larsson, Chef för Arbetslivsförvaltningen Lysekils kommun

Niklas Borg, IFO-chef Munkedals kommun tom 30 juni

Helena Täcklebo, AME-chef Munkedals kommun from 1 juli

Maria Ottosson Lundström, verksamhetschef sektor omsorg Orust kommun

Ylva Görling, Avdelningschef Omsorgsförvaltningen Sotenäs kommun

Anna Almén, IFO-chef Strömstads kommun

Tone Brage, IFO-chef Tanums kommun tom 15 maj

Nina Roos, IFO-chef Tanums kommun from 16 maj

Pia Strömsholm, Chef Arbetsmarknadsavdelningen Uddevalla kommun

Ulrika Magnusson Bohm, sektionschef Arbetsförmedlingen

ytterligare representant från Arbetsförmedlingen är inte utsedd

Annika Johansson, enhetschef Försäkringskassan sjukförsäkringen

Linda Norén Eriksson, enhetschef Försäkringskassan funktionshinder

Per Andersson, enhetschef Psykiatri

ersättare från psykiatri saknas

Elin Hansson, Vårdcentralchef PV Närhälsan,

ersättare/representant från den privata Primärvården saknas

Elisabeth Rahmberg Johansson, strateg koncernkontoret VG-regionen, adjungerad

1.4 God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning

Samordningsförbundet Väst utgår ifrån lagen om finansiell samordning 21 §.

Där hänvisas till kommunallagen 11 kapitlet, § 1 och § 6 om god ekonomisk hushållning.

Förbundet följer även Lagen för kommunal bokföring och redovisning (LKBR).

Förvaltningsberättelsen inkluderar en avstämning av mål och riktlinjer med betydelse för god ekonomisk hushållning.

Alla insatser som förbundet bedriver eller avser att bedriva ska ha målgruppens bästa som utgångspunkt.

God ekonomisk hushållning ska råda i hela förbundet och insatserna ska bedrivas ändamålsenligt och kostnadseffektivt.

Styrelsen får ekonomisk- och verksamhetsredovisning 5 ggr/år.

Ekonomiskt resultat januari – augusti 2022

Bidraget från medlemmarna för januari – augusti 2022 var **6 739 993** kr

Samordningsförbundets ingående egna kapital 2022-01-01 var **1 983 327** kr.

Aktuell kostnadsbudget för hela året enligt verksamhetsplan 2022 är **10 595 000** kr det blir motsvarande **7 063 333** kr för januari – augusti.

Förbundets kostnader för januari – augusti 2022 uppgick enligt resultaträkningen till **5 988 804** kr.

Förbundet har under januari – augusti 2022 förbrukat **751 189** kr mindre än erhållet bidrag.

Enligt verksamhetsplan 2022 ska eget kapital vid årsskiftet 2022-12-31 vara **1 498 327** tkr, men blir enligt prognos 31 augusti **2 378 327** kr.

Överskottet av eget kapital kommer att användas i insatser 2023.

Avvikelsen mellan verksamhetsplan och utfall under året enligt prognos 31 augusti blir **880 000 kr** och är först och främst på insatserna. Det saknades Rehabvägledare i sammanlagt 7,5 månader och en av arbetsterapeuterna i utredningen lämnade sitt uppdrag i början av juli och ersättare saknas. Det har genomförts flera strukturella insatser, men ojämnt fördelat över året och allt som var planerat kommer förmodligen inte att hinnas verkställas under hösten.

Nationella rådets rekommendationer om eget kapital¹ ska förbundet 2022-12-31 ha **1 866 500 kr** i eget kapital. Budgeten skulle vara i balans om förbundet hade haft samtliga uppdrag bemannade.

Verksamhetsuppföljningen sker i statens system för uppföljning, **SUS**².

Sof Väst deltar tillsammans med ett 40-tal Samordningsförbund i NNS uppföljning av indikatorerna. [Indikatorer \(nnsfinsam.se\)](https://www.nnsfinsam.se). Det finns mål kopplade till indikatorerna, men den uppföljningen och uppföljningen som förbundet gör 6 månader och 2 år efter avslut för deltagarna som har haft Rehabvägledare, redovisas enbart i årsredovisningen.

”Pinnstatistik” förs över ansökningar för deltagare till insatserna.

Den sammantagna bedömningen är att Samordningsförbundet Väst är nära att uppnå **målen om en god ekonomisk hushållning** i förhållande till styrelsens uppsatta mål i verksamhetsplanen för året. Bedömningen grundas på utfallen i insatserna, se sida 11 **Uppföljning och resultat för insatserna**. Förbundsledningen har i uppdrag att på ett genomgripande sätt tillsammans med beredningsgruppen utarbeta förslag gällande verksamhetens mål inför 2023.

I **bilaga 1** till delårsredovisning januari – augusti 2022 framgår: Syfte, målgrupper, mål och måluppfyllelse med Sof Väst insatser.

Utförlig statistik finns i **bilaga 2**, som heter Statistik januari – augusti 2022. Redovisning av insatserna sker där utifrån kommun, ålder, försörjning, utbildningsnivå och tid i offentlig försörjning. All statistik redovisas könsuppdelat. Deltagare som inte vill uppge kön, redovisas som anonyma.

I bilagorna framgår analys av resultatet och kommentar till eventuell avvikelse från uppställda mål.

Procentuell fördelning av verksamhetens kostnader under januari – augusti 2022

○ Styrelsen, administration/kansli:	-1 038 762 kr eller	17,3 % av utfallet.
○ Lokaler och kringkostnader:	-661 043 kr eller	11,0 % av utfallet.
○ Strukturövergripande insatser:	-623 778 kr eller	10,5 % av utfallet.
○ Individinriktade insatser:	-3 665 221 kr eller	61,2 % av utfallet.

¹ Nationella rådets rekommendation är att Samordningsförbund som har medelstilldelning på:

- 0–7 miljoner rekommenderas ha 20 % eget kapital
- 7,1–15 miljoner rekommenderas ha 20 % upp till 7 miljoner +15 % på belopp därutöver
- 15,1 eller mera rekommenderas ha 20% upp till 7 miljoner +15 % på belopp mellan 7 och 15 miljoner +10 % på belopp därutöver.

² Se www.susam.se. Systemet förvaltas av Försäkringskassan. Ett nytt rapportverktyg installerades i SUS i oktober 2020.

Det visade sig innehålla allvarliga brister som inte till alla delar är korrigerade. Därför måste viss reservation göras vad gäller statistiken i denna redovisning. Nytt SUS/uppföljningssystem är under utveckling.

Insatser

Sof Väst har under 2022 två individriktade insatser och två strukturövergripande insatser.

Målgrupper

Målgrupper för *individriktade* insatser som Samordningsförbundet finansierar är personer i åldern 16 – 64 år som är i behov av samordnad rehabilitering. Arbetslinjen skall vara tydlig enligt riktlinjerna och innebörden av begreppet förutsättningar för arbete poängteras. Individerna i målgrupperna kan ha fysiska, psykiska, sociala och arbetsmässiga behov och de samordnade insatserna skall beakta jämställdhet och mångfald.

Samordningsförbundet stödjer också aktivt och finansierar *strukturövergripande* insatser som syftar till att skapa förutsättningar för myndigheterna att kunna samarbeta och samverka och för att de ska få bättre kunskap och förståelse för varandras uppdrag.

Det kan till exempel handla om kompetensutveckling och kunskapsutbyte.

Rehabvägledare

Rehabvägledarna arbetar med kartläggning, motiverande och vägledande med arbetsmarknadscoaching och hjälp till arbetsprövning-/träning eller praktik. Rehabvägledarna arbetar lokalt i förbundets samtliga kommuner.

Utredningen

Aktivitetsbaserade utredningar med syfte att utreda individernas förutsättningar för arbete/studier. Samtliga utredningar baseras på funktionsbedömning i aktivitet.

De "långa utredningarna" är grupper som pågår i 4 veckor, 5 dagar/vecka med placering i Uddevalla och har deltagare från hela området. Målet är minst 12 deltagare/grupp. Grupperna kan utlokaliseras till kommunerna efter behov, önskemål och förutsättningar. Kortare utredningar "KAKA" pågår i 3 - 10 dagar med mindre antal deltagare/grupp. KAKA genomförs i Uddevalla och kan även efter behov erbjudas lokalt i samtliga kommuner. Även individuella utredningar genomförs för deltagare där förutsättningar saknas för utredningen i grupp, de är ofta lokalt i kommunerna. I de kortare och individuella utredningarna är ofta deltagare som är i behov av tolk.

Samverkans-/kunskaps- och metodutveckling samt information

Förbundet stödjer, stimulerar och utvecklar samverkansinsatser, kunskapsutveckling och erfarenhetsutbyte mellan de samverkande parternas myndigheter och dess personal.

Verksamhetsutvecklare

Stöd till de insatser som förbundet finansierar, stimulerar metod- och verksamhetsutveckling och utbyte emellan insatserna. Medverkade vid framtagning av nya insatser samt ansvarar för genomförande av dessa insatser. Arbetar tillsammans med övrig personal med information och kommunikation om förbundet samt med lokalt och regionalt nätverksbyggande.

Verksamhetsutvecklaren arbetar med att verkställa mycket av det som ingår i samverkans-/kunskaps- och metodutveckling.

Uppföljning och resultat för insatserna

- Målet för de *individinriktade* insatserna är **350** nya deltagare under året eller motsvarande 233 nya deltagare under januari – augusti. Det har varit **244** nya deltagare, 125 kvinnor och 119 män, samt 5 anonyma under årets första 8 månader. Anonyma deltagare kommer inte att redovisas i statistiken för övrigt utan den bygger på 244 nya deltagare under januari - augusti.
- Totalt har 398 deltagare fått insatser via Sof Väst under januari – augusti 2022, 212 kvinnor och 186 män, samt 5 anonyma. De anonyma räknas inte med i statistiken för övrigt utan den utgår ifrån 398 deltagare. De 398 deltagarna motsvarar 304 personer och innebär att 94 personer har deltagit både hos rehabvägledare och i utredningen eller varit inskrivna flera gånger, det är 31 % av deltagarna.
- Bland aktuella deltagare ska personer upp till 29 år och de som bedöms kunna tillgodogöra sig insatserna prioriteras.
- Hos rehabvägledarna var **19 %** av deltagarna som började under januari – augusti 2022 unga personer upp till 29 år.
- I utredningen var det **21 %** av deltagarna under perioden unga personer upp till 29 år.
- Inskrivningstiden hos Rehabvägledarna ska vara max 18 månader och i genomsnitt 9 månader. Genomsnittlig inskrivningstid var **8,3** månader, 8,2 för kvinnorna och 8,4 för männen.
- Målsättningen är att minst **30 %** av deltagarna som har fått stöd via Rehabvägledare och har avslutats, ska vid varje uppföljningstillfälle helt ha kommit till *egen försörjning (utan offentlig försörjning)*. **23 %** av alla deltagarna som avslutades under perioden hade helt kommit i egen försörjning (*utan offentlig försörjning*).
- Minst **40 %** av deltagarna som avslutas hos Rehabvägledare, ska vid varje uppföljningstillfälle *ha arbete eller studier* på heltid eller deltid med eller utan subvention till arbetsgivaren. **33 %** av alla deltagarna som avslutades under perioden hade kommit i arbete eller till studier.
- Drygt **22 %** av deltagarna som avslutades hos rehabvägledare avslutades pga. sjukdom.
- Målet för de strukturella insatserna var att möta totalt **500** personer från de samverkande myndigheterna under året, det motsvarar 333 medarbetare under januari till augusti. **420** medarbetare har deltagit i någon av de strukturella insatserna under perioden.

Finsamkonferensen, Förbundets Dag och besöken till KF och KS i kommunerna är inte medräknat eftersom den ses som intern samverkan inom förbundet.

Samordningsförbundet Väst har igenom åren följt talesättet att: "Vi lever som vi lär", dvs. vi har alltid haft minst en person/deltagare som har haft arbetsprövning-/träning-/praktik på förbundet. Oftast har det handlat om deltagare som har stått långt ifrån arbetsmarknaden och varit i Sof Väst insatser under längre tid. De har haft uppgifter hos oss inom administration och/eller som husvärdar. Så har även varit i år. De flesta av dessa har vid avslut gått vidare till arbete eller studier eller så har det visat sig inom en månad att de behöver en annan rehabilitering och att de inte är aktuella för arbete.

Förbundscheferna ingår i ett nätverk med förbundschefer i Västra Sverige och är för nätverket representant i ekonomigrupp med medlemmarna/ägarna.

Sof Väst har en hemsida www.sofvast.se och finns även med på samordningsförbundens i VG-regionen gemensamma hemsida www.samverkanvg.se

Ett Nyhetsbrev har skickats till samverkansparterna under perioden och inlägg läggs på förbundets Facebooksida när något händer i förbundet.

Tom 31 maj var JP-infonet datorskyddsombud för förbundet.

Uddevalle kommun tog över uppdraget som datorskyddsombud from 1 juni 2022.

Sof Väst är medlem i **NNS** (nationellt nätverk för Samordningsförbund), en intresseorganisation för Samordningsförbund, se www.nnsfinsam.se

Karin Blomstrand från styrelsen i Sof Väst ingår i NNS styrelse och förbundschefen i NNS tjänstemannagrupp.

Sof Väst medverkar i NNS kvalitetsbedömning av finansiell samordning via indikatorer, se sida 9.

Sof Väst verksamhetsutvecklare ingår i utvecklingsgrupp gällande indikatorerna.

NNS har ett regeringsuppdrag att arbeta med att "Stoppa våldet". Samtlig personal som arbetar i insatser finansierade av Sof Väst har utbildats i och ställer frågor till samtliga deltagare om de har varit utsatta för våld. Frågorna ställs enligt speciell mall. Förbundet har tagit fram informationsmaterial vart i vårt område, de som har varit utsatta för våld kan vända sig, se sida 5.

Ekonomiskt resultat

Uppföljning av ekonomiskt utfall mot budget av insatser och verksamhet under januari – augusti 2022.

Rehabvägledare

Nettokostnad i kr	Budget jan – aug 2022	Utfall jan – aug 2022	Avvikelse jan – aug 2022
	-3 000 000	-2 546 694	453 307

Utredningen

Nettokostnad i kr	Budget jan – aug 2022	Utfall jan – aug 2022	Avvikelse jan – aug 2022
	-1 266 667	-1 118 527	148 140

Verksamhetsutvecklare

Nettokostnad i kr	Budget jan – aug 2022	Utfall jan – aug 2022	Avvikelse jan – aug 2022
	-523 333	-496 091	27 242

Samverkans-/kunskapsutveckling och information

Nettokostnad i kr	Budget jan – aug 2022	Utfall jan – aug 2022	Avvikelse jan – aug 2022
	-400 000	-127 687	272 313

Driftkostnader, hyra, städ, el mm

Nettokostnad i kr	Budget jan – aug 2022	Utfall jan – aug 2022	Avvikelse jan – aug 2022
	-666 667	-661 043	5 625

Balanskravsresultat januari – augusti 2022

Balanskravsutredning	2022-08-31	2021-08-31
Årets resultat enligt resultaträkningen	751 189	24 461
- Samtliga realisationsvinster	-	-
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-
Återföring av orealiserade vinster och förluster i		
+/- värdepapper	-	-
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	751 189	24 461
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-
= Årets balanskravsresultat	751 189	24 461

1.5 Väsentliga personalförhållanden

Samordningsförbundet Väst har ingen personal anställd. Samtlig personal som arbetar med uppdrag för förbundet har sin grundanställning hos någon av medlemmarna/de ingående myndigheterna.

Det har saknats en rehabvägledare under sammanlagt 7,5 månader.

En arbetsterapeut lämnade sitt uppdrag i mitten av augusti och förbundet har inte lyckats att hitta en ersättare. Antal dagar som personalen har behövt vara hemma för vård av barn (VAB) är fortfarande flera än före pandemin. Detta har påverkat resultatet och det ekonomiska utfallet.

1.6 Förväntad utveckling

Sammanställning utifrån kommundialogerna kommer att ligga som grund inför insatser 2023.

Det är som tidigare störst efterfrågan av Rehabvägledare och arbetsförmågeutredningar.

Hos de flesta kommunerna är önskemål att Rehabvägledarna kan kopplas till respektive kommuns AME-enheter och arbeta i större utsträckning med "för-rehab"/"pre-rehab", dvs. personer från samtliga myndigheter som står mycket långt ifrån arbetsmarknaden och att de arbetar utifrån BIP-metoden.

Samtliga kommuner och parter är positiva till att Sof Väst ansöker om att delta i ett ESF-projekt tillsammans med andra Samordningsförbund, med inriktning att kunna testa och verkställa nytt arbetssätt för rehabvägledarna mot nya målgrupper och det bör även öka den lokala samverkan. Arbetsförmågeutredningarna har efterfrågats i ännu större utsträckning lokalt i kommunerna.

2. Resultaträkning

Belopp i kr.	Not	2022-01-01 -2022-08-31	2021-01-01 -2021-08-31
Verksamhetens intäkter	2	6 739 993	6 346 666
Verksamhetens kostnader	3	- 5 988 804	-6 302 129
Avskrivningar			-20 076
Verksamhetens resultat		751 189	- 24 461
Finansiella intäkter		-	-
Finansiella kostnader		-	-
Resultat efter finansiella poster		751 189	24 461
Extraordinära poster		-	-
Årets resultat		751 189	24 461

3. Balansräkning

Belopp i kr.	Not	2022-08-31	2021-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	4	0	0
Summa anläggningstillgångar		0	0
Omsättningstillgångar			
Fordringar	5	299 871	695 559
Kassa och bank		4 837 635	2 108 185
Summa omsättningstillgångar		2 803 744	2 907 549
Summa tillgångar		5 137 506	2 803 744
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital		-1 983 327	-1 758 424
Årets resultat		-751 189	-224 903
Summa eget kapital		-2 734 516	-1 983 327
Skulder			
Kortfristiga skulder	6	-2 402 990	-820 417
Summa eget kapital och skulder		-5 137 506	-2 803 744
Ansvarsförbindelser		inga	inga

4. Driftredovisning

Belopp tkr	Utfall jan – aug 2022	Budget jan – aug 2022	Avvikelse utfall-budget jan – aug 2022	Prognos helår 2022	Budget Helår 2022
Nettokostnad	-5 988 804	-7 063 333	1 074 529	-9 715 000	-10 595 000
Medlemsavgift (+ESF bidrag 2020)	6 739 993	6 740 000	-7	10 110 000	10 110 000
Resultat	751 189	-323 333	1 074 529	395 000	-485 000
Utgående eget kapital	2 734 516	1 659 987	1 074 529	2 378 327	1 498 327

Avvikelsen mellan utfall och budget finns först och främst i insatserna pga. att det har saknats personal. Pandemin påverkade de strukturella insatserna i början av året.

5. Noter

Not 1. Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är i tillämpliga delar upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Vissa anpassningar har gjorts till Finsam:s verksamhet.

Not 2. Verksamhetens intäkter

	2022-08-31	2021-08-31
Driftbidrag från staten	3 370 000	3 173 333
Driftbidrag från Uddevalla kommun	668 748	670 548
Driftbidrag från Orust kommun	166 054	166 500
Driftbidrag från Lysekils kommun	159 985	160 416
Driftbidrag från Strömstads kommun	155 230	155 649
Driftbidrag från Tanums kommun	140 628	141 008
Driftbidrag från Munkedals kommun	118 746	119 066
Driftbidrag från Melleruds kommun	102 592	
Driftbidrag från Sotenäs kommun	97 878	98 141
Driftbidrag från Färgelanda kommun	75 138	75 341
Driftbidrag från VG-region	1 684 994	1 586 664
ESF-bidrag	-	-
Öresavrundning		-1
Summa verksamhetens intäkter	6 739 993	6 346 666

Not 3. Verksamhetens kostnader

	2022-08-31	2021-08-31
Inhyrd personal	4 721 303	5 220 248
Lokalkostnader	539 869	603 443
Övrigt	727 632	478 438
Summa verksamhetens kostnader	5 988 804	6 302 129

Not 4. Anläggningstillgångar

	2022-08-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärde	-	361 640
Nyanskaffningar	-	-
Utgående anskaffningsvärde	-	361 640
Ackumulerade avskrivningar vid årets ingång	-	341 564
Årets avskrivningar	-	20 076
Utgående avskrivningar	-	361 640
Redovisat värde vid årets slut	-	0

Not 5. Kortfristiga fordringar

	2022-08-31	2021-12-31
Skattekonto	11 254	11 254
Fordran momsersättning	-	275 110
Interimsfordringar	288 617	409 195
Summa kortfristiga fordringar	299 871	695 559

Not 6. Kortfristiga skulder

	2022-08-31	2021-12-31
Upplupna kostnader	2 402 990	820 417
Summa kortfristiga skulder	2 402 990	820 417

6. Styrelsens underskrift

Vi intygar att delårsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt kostnader, intäkter och förbundets ekonomiska ställning.

(Då varje ledamot sitter på personligt mandat ska de inte skriva under i egenskap av representant för en myndighet, utan från sin roll i Samordningsförbundets styrelse.)

Dingle 27 september 2022

.....
Robert Yngve
Ledamot/Ordförande

.....
Henrik Sundström
Ledamot/Vice ordförande

.....
Peter Larsson
Ledamot

.....
Anders Paulsson
Ledamot

BILAGOR TILL DELÅRSREDOVISNINGEN

Bilaga 1 Mål och måluppfyllelse januari – augusti 2022

Bilaga 2 Statistik januari – augusti 2022

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: ROBERT YNGVE

Datum: 2022-09-29 17:20

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

FCB7FC1437E8D9ED1538FE5810E7765E6D35F57DCE934E7B3BCDA122CFA689FF

Namn: Claes Henrik Sundström

Datum: 2022-09-28 15:19

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

FCB7FC1437E8D9ED1538FE5810E7765E6D35F57DCE934E7B3BCDA122CFA689FF

Namn: ANDERS PAULSSON

Datum: 2022-09-28 15:31

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

FCB7FC1437E8D9ED1538FE5810E7765E6D35F57DCE934E7B3BCDA122CFA689FF

Namn: Bo Peter Ingemar Larsson

Datum: 2022-10-03 08:56

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

FCB7FC1437E8D9ED1538FE5810E7765E6D35F57DCE934E7B3BCDA122CFA689FF

Samordningsförbundet Väst

Arbetsförmedlingen – Försäkringskassan – Västra Götalandsregionen
Kommunerna Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum och Uddevalla
Org.nr 222000 – 2030 www.sofvast.se

Syfte, målgrupper, mål och måluppfyllelse med Sof Väst insatser januari – augusti 2022

Bilaga 1 tillhörande Delårsredovisning januari – augusti 2022

Övergripande Syfte, målgrupper, mål 2022 och måluppfyllelse för Sof Väst insatser jan- aug 2022

Syfte	Målgrupp	Mål	Måluppfyllelse jan – aug 2022
<p>Att samordning av resurser och riktade insatser skall leda till att den enskilde personen skall förbättra sin funktions- och arbetsförmåga vilket innebär:</p> <p>Att <i>ur individperspektiv</i> erbjuda enskilda personer i behov av samordnad rehabilitering del av samhällets samlade kompetenser och insatser. Förväntat resultat är ökade möjligheter till egenförsörjning och ökad livskvalitet</p> <p>Att <i>ur ett samhällsperspektiv</i> optimera samhällets samlade resurser genom att fler kommer i arbete. Förväntat resultat är en större effektivitet och att resurser då frigörs så att fler kan erbjudas rehabilitering</p>	<p>Personer i åldern 16 – 64 år och som är i behov av samordnad rehabilitering. Arbetslinjen skall vara tydlig enligt riktlinjerna och innebörden av begreppet förutsättningar för arbete poängteras. Individerna i målgrupperna kan ha både fysiska, psykiska, sociala och arbetsmässiga behov och de samordnade insatserna skall beakta jämställdhet och mångfald.</p>	<p>Sof ska informera parterna om förbundets syfte, övergripande mål och insatser samt stimulera kunskapsutveckling och erfarenhetsutbyte mellan de samverkande parternas myndigheter och dess personal.</p> <p>Målet är 333 samverkansparter under perioden.</p> <p>Sof ska samarbeta med parternas verksamheter på olika nivåer och sträva efter samordning av dessa. Sof ska värna om bra befintliga verksamheter och bli komplettering till dessa.</p> <p>Sof insatser ska ses som en resurs och möjlighet, en naturlig del i det ordinarie arbetet.</p> <p>Sof ska sträva efter att de metoder och arbets sätt som visar sig vara ändamålsenliga för individen och kostnadseffektiva för samhället, implementeras hos parterna.</p> <p>God ekonomisk hushållning är att använda de medel som förbundet har tilldelats till avsett ändamål och på ett så effektivt sätt som möjligt.</p> <p>Samordningsförbundet får inte sätta sig i skuld.</p>	<p>420 samverkansparter har fått samverkans-/kunskapsinsatser eller information om förbundet under perioden. Detta gäller Arenadagen, kommundialogerna och information. Finsamkonferensen, Förbundets Dag och besök till KF och KS ingår inte i statistiken, eftersom den ses som intern samverkan inom förbundet.</p>

Syfte, målgrupper, mål 2022 och måluppfyllelse för Sof Väst deltagarinsatser jan – aug 2022

Målet är totalt 350 nya deltagare i de individuella insatserna under året, det är för både Rehabvägledare och utredningen eller 233 nya deltagare under januari – augusti.

Måluppfyllelse januari – augusti är 244 nya deltagare, 125 kvinnor och 119 män, samt 5 anonyma. De 244 deltagarna motsvarar 182 personer och innebär att 62 personer har deltagit både hos rehabvägledare och i utredningen eller varit inskrivna flera gånger, det är 34 % av deltagarna.

Till samtliga individuella insatserna, det är för både Rehabvägledare och utredningen ska unga personer upp till 29 år prioriteras.

Måluppfyllelse: 20 % av alla nya deltagare var under 30 år, 19 % av nya deltagare hos rehabvägledarna och 21 % av de nya deltagarna i utredningen. Det är något färre än förra år.

Kommentar: Pga. att samtliga deltagare ska vid direkt vid anvisning få en rehabvägledare blev inte uppsatta mål med antal deltagare per insats, men det kommer ändå att redovisas här nedan.

Utredningen

Syfte	Målgrupp	Mål	Måluppfyllelse januari – augusti 2022
Att utreda aktuella individers förutsättningar för arbete/studier.	Personer i arbetsför ålder som är i behov av funktionsbedömning i aktivitet.		<p>120 personer har deltagit i någon form av utredningen under januari-augusti 64 kvinnor, 56 män och fem anonyma.</p> <p>Bland dessa har 75 deltagit i utredningen som pågår varje fm i 4 veckor och 45 har deltagit i kortare utredningar på 3 – 10 dagar eller individuellt.</p> <p><i>Kommentar: Det inkluderar gruppen som startade 8 augusti och avslutas 2 september.</i></p>

Rehabvägledare (RV)

Syfte	Målgrupp	Mål	Måluppfyllelse januari – augusti 2022
Att öka möjligheterna till arbete, studier och egen försörjning samt att deltagaren får ökad hälsa och livskvalitet.	Personer i arbetsför ålder som är i behov av samordnat stöd ifrån två eller fler av våra samverkande myndigheter.		Rehabvägledarna har under perioden haft 124 nya deltagare, 61 kvinnor och 63 män, inga anonyma.
	Bland aktuella deltagare görs prioritering utifrån hur de bedöms kunna tillgodogöra sig insatserna.		Knappt 78 % av deltagarna som avslutades under perioden kunde tillgodogöra sig insatsen, övriga avslutades pga. sjukdom.
		Minst 30 % av deltagarna som har fått stöd via Rehabvägledare och har avslutats, ska vid varje uppföljningstillfälle helt ha kommit till egen försörjning .	23 % av alla deltagarna som avslutades under perioden hade helt kommit i egen försörjning. <i>Kommentar: att ha kommit till egen försörjning innebär att de är utan offentlig försörjning, de kan vara utan försörjning.</i>
		Minst 40 % av deltagarna som avslutas hos Rehabvägledare, ska vid varje uppföljningstillfälle ha arbete eller studier på heltid eller deltid med eller utan subvention till arbetsgivaren.	Drygt 33 % av alla deltagarna som avslutades under perioden hade kommit i arbete med eller utan subvention eller till studier <i>Kommentar: Det är samma som förra året.</i>
		Deltagarna ska i genomsnitt vara inskrivna i 9 månader, men kan vara inskrivna i upptill 18 månader.	Genomsnitts inskrivningstid under perioden var drygt 8 månader. <i>Kommentar: Det är samma som förra året.</i>

Samordningsförbundet Väst

Org.nr 222000 – 2030

Finansiell samordning av rehabilitering mellan

Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Västra Götalandsregionen och
Kommunerna: Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum och Uddevalla

Bilaga 2 med:

Statistik tillhörande

Delårsredovisning januari – augusti 2022

Statistik

Verksamhetsuppföljningen sker i statens system för uppföljning, **SUS**¹.

Pinnstatistik förs över vilka som ansöker till förbundet om insatser för deltagare.

Uppföljning av deltagare som har haft rehabvägledare görs även 6 månader och 2 år efter att de har avslutat, den sammanställs och redovisas en gång per år i samband med årsredovisningen, samma gäller mål kopplade till indikatorerna.

Här i **bilaga 2** till Delårsredovisningen finns utförlig statistik över insatserna.

Statistiken redovisas utifrån kommun, ålder, försörjning och tid i offentlig försörjning, samt hos rehabvägledarna sysselsättning före och efter insats.

All statistik redovisas könsuppdelat. Deltagare som inte vill uppge kön, redovisas som anonyma.

Sof Väst har finansierat 2 olika **individriktade insatser** under januari – augusti 2022. Totalt har det varit **398** deltagare, **212** kvinnor och **186** män, samt **5** anonyma deltagare. Anonyma deltagarna räknas inte med i övrig statistik.

Det motsvarar **304** personer och innebär att **94** personer har deltagit både hos rehabvägledare och i utredningen eller varit inskrivna flera gånger, det är 31 % av deltagarna.

Under januari – augusti 2022 var målsättningen att det skulle börja totalt **233** nya deltagare, det var **244** nya deltagare, **125** kvinnor, **119** män och **5** anonyma.

237 deltagare avslutade sin insats under januari – augusti 2022, varav **132** kvinnor och **105** män.

Den 31 augusti 2022 fanns **161** personer, **80** kvinnor och **81** män i Sof Väst insatser, **146** hos rehabvägledarna och **15** i utredningen.

Antalet ansökningar till insatser i Sof Väst under januari – augusti 2022 var **170** eller i genomsnitt 21 ansökan per månad. 49 % av ansökningarna kommer från kommunerna, 24 % från av AF, 11 % från FK, 7 % från PV, 4 % från psykiatri och 5 % egna ansökningar.

	F:landa	L:kil	Mell:ud	M:dal	Orust	S:näs	S:stad	Tanum	U:a	Totalt	% ansök	% Sof	
AF	0	1	0	4	0	3	5	7	21	41	24,1%	25%	AF
FK	2	2	1	1	0	1	0	0	12	19	11,2%	25%	FK
Kommun	5	8	37	5	8	5	2	0	13	83	48,8%	25%	kom
PrimVård	2	0	0	2	2	0	4	1	1	12	7,1%	12,5%	VGR
Psyk	0	0	0	0	1	0	1	1	4	7	4,1%	12,5%	VGR
Egen	1	1	1	1	3	1	0	0	0	8	4,7%		
Totalt	10	12	39	13	14	10	12	9	51	170	100%	100%	Totalt
% ansök	5,9%	7,1%	22,9%	7,6%	8,2%	5,9%	7,1%	5,3%	30,0%		100%		
% Sof Vä	4,5%	9,5%	6,1%	7,0%	9,9%	5,8%	9,2%	8,3%	39,7%		100%		

¹ Se www.susam.se. Systemet förvaltas av Försäkringskassan. Ett nytt rapportverktyg installerades i SUS i oktober 2020. Det visade sig innehålla allvarliga brister som inte till alla delar är korrigerade. Därför måste viss reservation göras vad gäller statistiken i denna redovisning. Utveckling av nytt SUS pågår.

Samordningsförbundet Väst

Finansiell samordning mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen och Kommunerna; Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum och Uddevalla

Rehabvägledare: 7,0 tjänster och finns i förbundets samtliga kommuner.

Samtliga uppdrag är nu bemannade, men det har saknats sammanlagt motsvarande en tjänst i 7,5 månader. De arbetar kartläggande, motiverande och vägledande med arbetsmarknadscoaching och hjälp till arbetsprövning/träning eller praktik.

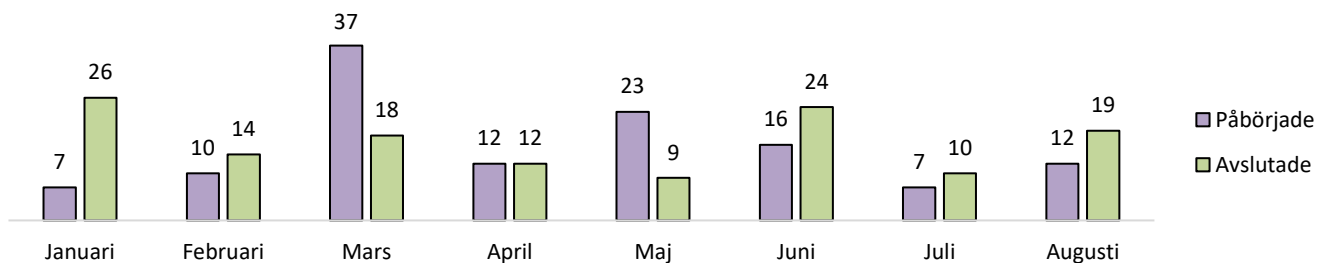
Statistik för rehabvägledarna under januari – augusti 2022.

Rehabvägledarna har totalt haft **278** deltagare, **148** kvinnor och **130** män samt **5** anonyma som inte redovisas i statistiken för övrigt.

Det är **124** nya deltagare, **61** kvinnor och **63** män.

132 deltagare avslutades hos rehabvägledarna under januari – augusti 2022, **76** kvinnor och **56** män.

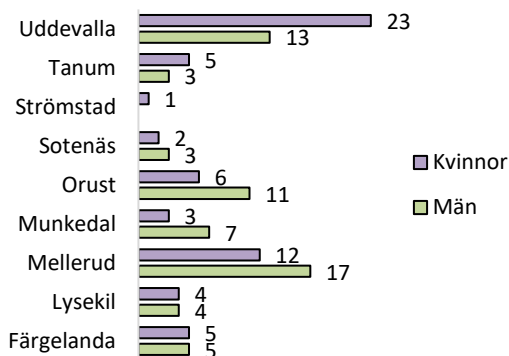
Månadsvis fördelning av de **124** som **påbörjades** och **132** som **avslutades** hos rehabvägledare under perioden.

Kommunvis fördelning av de **124** som **påbörjades** och **132** som **avslutades** hos rehabvägledare under perioden.

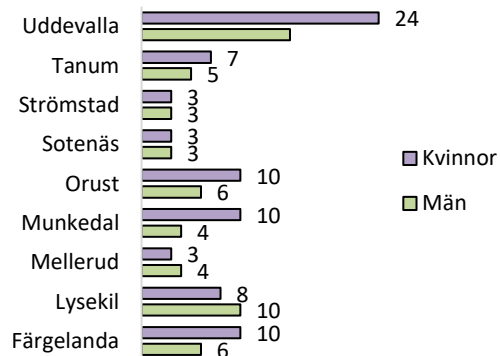
124 nya deltagare jan – aug 2022

Därav **61** kvinnor och **63** män

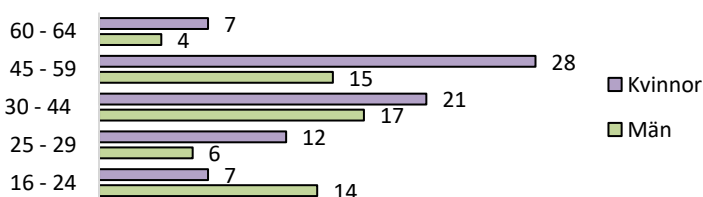

132 avslutade deltagare jan – aug 2022

Därav **76** kvinnor och **56** män

Åldersfördelning för de **132** deltagarna (**76** kvinnor och **56** män) som avslutades hos rehabvägledare under januari – augusti 2022.

Genomsnittsåldern var **39,8** år, för **kvinnor 41,4** år och för **män 37,8** år.

Deltagare upp till 29 år ska prioriteras vilket motsvarar **39** av **132** eller **30 %** av de som avslutades under perioden.

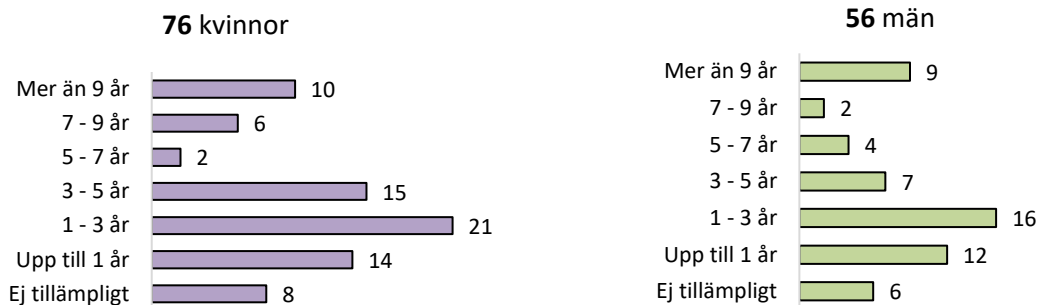

Samordningsförbundet Väst

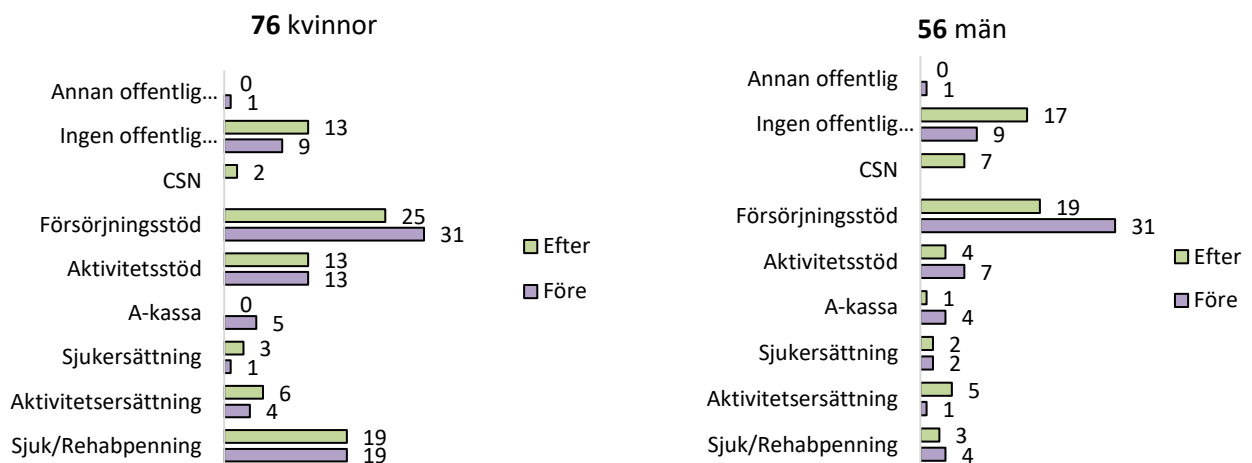
Finansiell samordning mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen och Kommunerna; Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum och Uddevalla

Tid i offentlig försörjning före insatsen för de **132** personer som **avslutades** hos rehabvägledare perioden.

Genomsnittlig tid i offentlig försörjning före insats var **4,2** år, för kvinnor 4,1 och för män 4,3.

Försörjning vid start och avslut för de **132** deltagare som **avslutades** hos rehabvägledare jan – aug 2022.

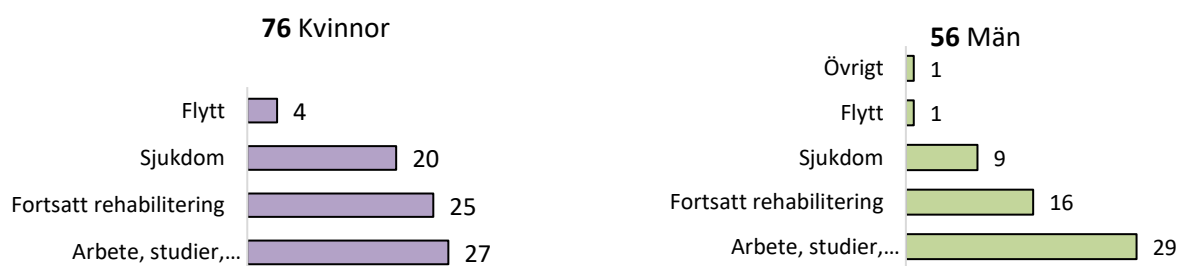

Totalt **30** av **132** avslutade deltagare, vilket är **23 %**, hade ingen offentlig försörjning vid avslut.

För kvinnorna var det **17 %** och för männen **30 %**.

Deltagarna **kan ha flera försörjningar**, med undantag för "ingen offentlig försörjning" som inte kan kombineras med något annat. Ingen offentlig försörjning är inte alltid samma som egen försörjning, utan kan innebära att deltagaren saknar försörjning dvs. har fått avslag från någon eller några av myndigheterna på ansökan om offentlig försörjning. Lever på sparade medel eller närstående, föräldrar/make/maka.

Avslutningsorsak för de **132** deltagare som **avslutade** sin insats hos rehabvägledare jan – aug 2022.

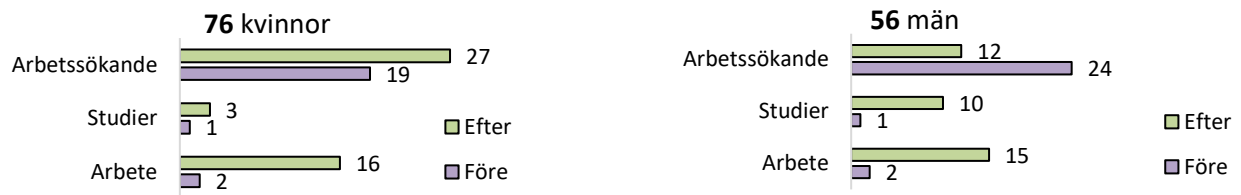

Samordningsförbundet Väst

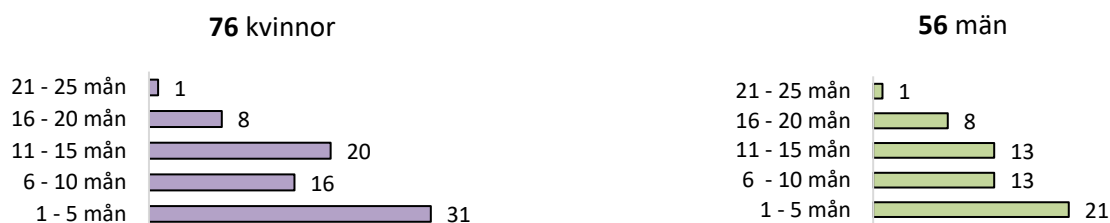
Finansiell samordning mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen och Kommunerna; Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum och Uddevalla

Sysselsättning vid start och avslut för de **132** som avslutades hos rehabvägledare under jan – aug 2022.

44 av de **132** avslutade deltagarna var i arbete på heltid eller deltid, med eller utan subvention eller i studier direkt vid avslut vilket motsvarar **33 %**. För kvinnorna är det **25 %** och för männen är det **45 %**. Deltagarna kan ha flera sysselsättningar, ex arbete eller studier och även vara arbetsökande.

Inskrivningstiden för de **132** personerna som och **avslutades** hos rehabvägledare under jan – aug 2022.

Inskrivningstiden var i genomsnitt **8,8** månader. För kvinnorna **8,8** månader och för män, **8,9** månader. Målsättningen var att inskrivningstiden i genomsnitt skulle vara **9** månader och max 18 månader.

Utredningsenhet: placerad i Uddevalla med deltagare från hela området.

2,8 tjänster, 1,0 utredare och 1,8 arbetsterapeuter.

En arbetsterapeut lämnade sitt uppdrag i mitten av augusti och förbundet har inte lyckats att rekrytera någon ny.

Målgruppen är personer i arbetsför ålder som är i behov av funktionsbedömning i aktivitet.

Aktivitetsbaserad utredning med syfte att utreda individernas förutsättningar för arbete/studier.

Totalt har **120** deltagare genomfört någon form av utredningen under perioden. Målet är att under året skall genomföras 9 grupper med den "långa utredningen" som pågår i 4 veckor, 5 dagar/vecka med minst 12 deltagare/grupp. Under januari – augusti har genomförts 7 grupper med totalt 75 deltagare, det inkl. augustigruppen som avslutas den 2 september.

Parallellt har genomförts individuella och kortare utredningar/KAKA, de pågår i 3 – 10 dagar.

Dessa utredningar har ofta genomförts med tolk och lokalt i kommunerna.

I KAKA eller individuellt har totalt deltagit **45** personer.

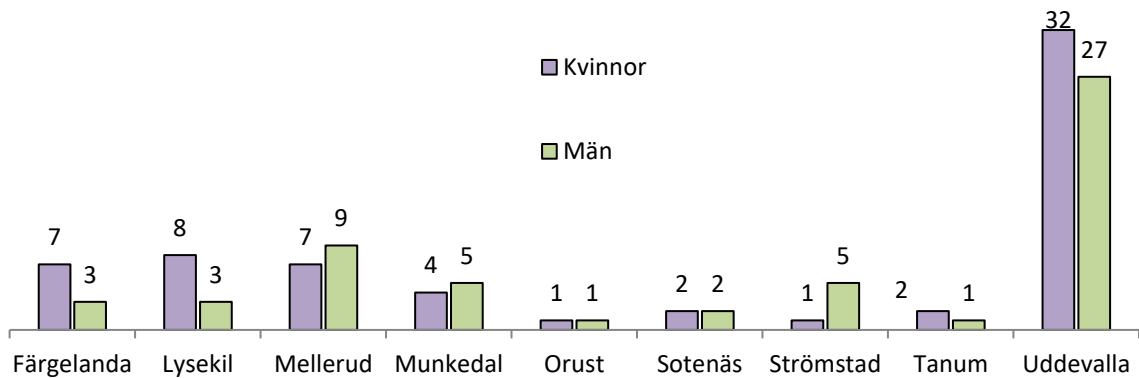

Samordningsförbundet Väst

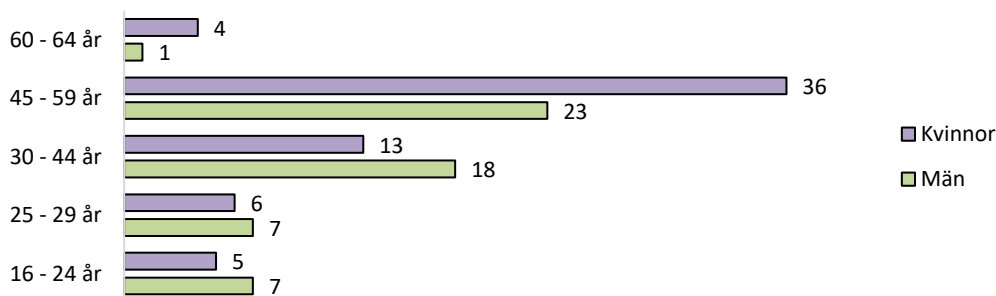
Finansiell samordning mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen och Kommunerna; Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum och Uddevalla

Statistik för utredningsenheten jan – aug 2022, för samtliga deltagare i både längre och kortare utredningar.

Kommunvis fördelning av de **120** (**64** kvinnor och **56** män) som har deltagit i utredning under perioden.

Åldersfördelning för de **120** deltagarna (**64** kvinnor och **56** män) som deltog i utredningen under perioden.

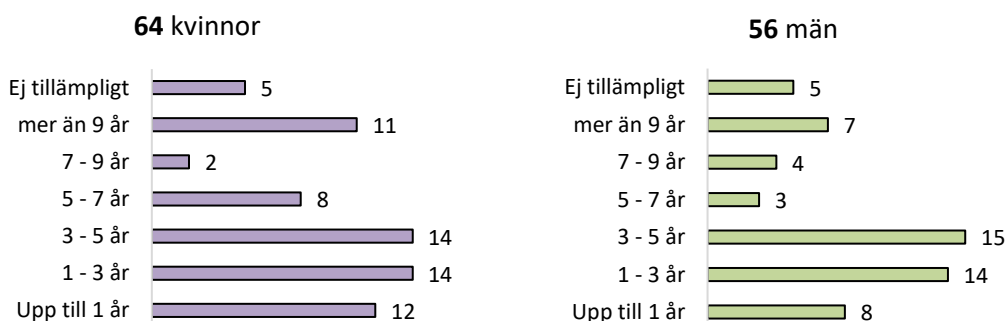

Genomsnittsåldern var **37,2** år, för **kvinnor 39,4** år och för **män 34,8** år.

Största ålderskategorin var 30 – 59 år, 25 deltagare eller 21 %.

Deltagare upp till 29 år ska prioriteras, de var 18 %.

Tid i offentlig försörjning före insatsen för de **120** personer som deltog i utredningen under jan – aug 2022.

Genomsnittlig tid i offentlig försörjning före utredningen var **4,4** år, för kvinnorna **4,5** år och för männen **4,3** år. 16 % hade haft offentlig försörjning i mer än 9 år.

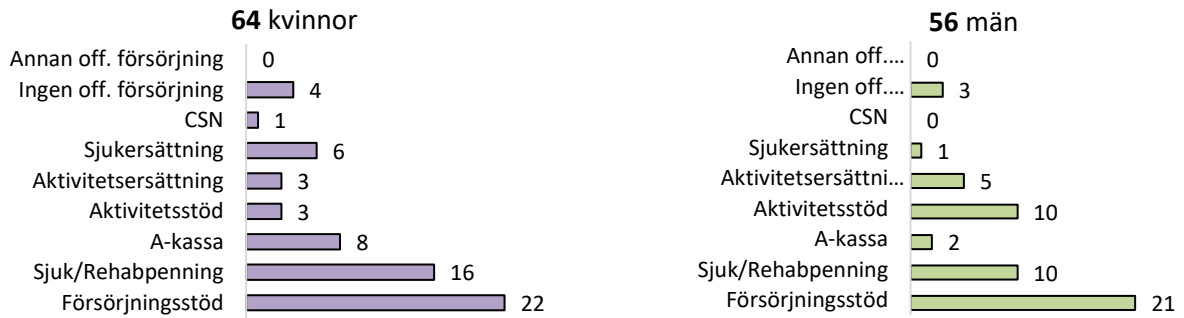

Samordningsförbundet Väst

Finansiell samordning mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen och Kommunerna; Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum och Uddevalla

---

Försörjning vid start för de **120** deltagare som deltog i utredningen under året. Deltagare kan ha flera försörjningar, med undantag av "Ingen offentlig försörjning" som aldrig kombineras med andra.

Att de flesta deltagarna har försörjningsstöd eller sjuk-/rehab-penning vid start är förväntat eftersom syftet är att bedöma arbetsförmågan eller förutsättningar för arbete.

Två **Strukturövergripande insatser** finansieras under 2022, samverkans-/kunskaps- och metodutveckling samt information och verksamhetsutvecklare.

Målet för de strukturövergripande insatserna är totalt 500 medarbetare under året eller 333 medarbetare under januari – augusti. **420** samverkansparter har fått samverkans-/kunskapsinsatser eller information om förbundet under januari - augusti. Detta gäller Arenadagen, kommundialogerna och information.

Finsamkonferensen, Förbundets Dag och besök till KF och KS ingår inte i statistiken, eftersom den ses som intern samverkan inom förbundet.

Datum: 2022 – 09 – 27
Tid: 14:30– 1:00
Plats: Kunskapens Hus i Dingle, lokal Sporren

§ 38 – 56

Beslutande: Robert Yngve VG-regionen
Henrik Sundström Uddevalla kommun
Anders Paulsson Arbetsförmedlingen
Linda Biltmark (tjg ersättare) Försäkringskassan

Närvarande ersättare: Britt-Marie Andrén Carlsson Orust kommun
Daniel Jensen Melleruds kommun
Nils-Olof Bengtson Sotenäs kommun
Kenneth Carlsson Färgelanda kommun
Ricard Söderberg Lysekils kommun
Karin Blomstrand Munkedals kommun

Övriga deltagare: Gudrun Emilsdottir, förbundschef
Maria Hassing Karlander, verksamhetsutvecklare

Tid och plats för justering: 2022-10-03, justeras digitalt

Sekreterare: .....
Gudrun Emilsdottir

Ordförande: .....
Robert Yngve

Justerare: .....
Henrik Sundström

Anslag/Bevis

Protokollet är justerat. Justering har tillkännagivits genom anslag.

Protokollet finns också på

Organisation Samordningsförbundet Väst 222000 – 2030
Protokollet är anslaget under tiden: 2022-10-03 – 2022-10-23
Förvaringsplats för protokollet: Hos förbundschef Gudrun Emilsdottir, tele: 0522 – 69 5133
Kopia finns på kansliavdelningen i respektive kommun och på
Regionens Hus i Vänersborg, under anslagstiden

Underskrift: .....

§ 38 *Mötes öppnande*

Ordförande Robert Yngve hälsar alla välkomna och förklarar mötet öppnat.

§ 39 *Val av justerare*

Förslag till beslut:

att välja Henrik Sundström, jämte ordförande, till justerare av dagens protokoll.

Styrelsen beslutar:

att välja Henrik Sundström, jämte ordförande, till justerare av dagens protokoll.

§ 40 *Fastställande av dagordning*

Förslag till dagordning hade skickats till styrelsen inför mötet.

Förslag till beslut:

att fastställa dagordning enligt utskick

Styrelsen beslutar:

att fastställa dagordningen enligt utskick

§ 41 *Styrelseprotokoll nr 2 – 2022-05-17*

Inga synpunkter.

Förslag till beslut:

att lägga föregående mötesprotokoll till handlingarna.

Styrelsen beslutar:

att lägga föregående mötesprotokoll till handlingarna.

§ 42 *Ekonomisk uppföljning januari – augusti 2022*

Inga större avvikelser, förutom vad gäller personal i insatserna, där det saknades rehabvägledare i sammanlagt 7,5 månader och nu saknas en arbetsterapeut till utredningen. Det är svår rekryterad. Det egna kapitalet vid årsskiftet blir enligt prognos 2 378 327 kr. Det har ökat från föregående uppföljning och är något högre än Nationella rådets rekommendation om eget kapital, att Sof Väst ska ha 1 866 500 kr i eget kapital. Överskottet kommer att användas i insatser 2023.

Förslag till beslut:

att godkänna redovisningen

Styrelsen beslutar:

att besluta i enlighet med förslag till beslut och godkänna redovisningen.

§ 43 *Aktuell lägesrapport med statistik*

Verksamheten är i full gång efter sommaren och inflödet av anvisningar/remisser är gott.

Totalt har 170 nya remisser/anvisningar inkommit till Sof Väst under 1 januari – 31 augusti 2022. 47 % av ansökningarna kommer från kommunerna, 26 % från av Arbetsförmedlingen, 11 % från Försäkringskassan, 7 % från Primärvården, 5 % från psykiatrin och 4 % egna ansökningar.

Justerares signatur

Utdragsbestyrkande

Förslag till beslut:

att godkänna redovisningen.

Styrelsen beslutar:

att besluta i enlighet med förslag till beslut och godkänna redovisningen.

§ 44 Delårsredovisning januari – augusti 2022 inkl. måluppfyllelse och statistik

Förbundschef föredrar delårsrapporten. Ekonomisk uppföljning, se § 42.

Antal deltagare är över målet, skulle vara minst 233 nya deltagare tom augusti och var 244.

Totalt antal deltagare under januari – augusti var 398.

Rehabvägledarna har haft totalt 278 deltagare och utredningen har haft 120 deltagare.

Måluppfyllelsen antal deltagare i egen eller utan offentlig försörjning ökade från 21 % 2021 till 23 % januari – augusti 2022. Antal deltagare i arbete och/eller studier vid avslut hos rehabvägledarna var samma som 2021 dvs. 33 %.

Målet för de strukturella insatserna är att möta 500 personer/medarbetare under året eller 333 under januari - augusti. 420 samverkansparter har tagit del av strukturella insatser under januari – augusti. Detta gäller Arenadagen, kommundialogerna och information.

Finsamkonferensen, Förbundets Dag och besök till KF och KS ingår inte i statistiken, eftersom den ses som intern samverkan inom förbundet.

Förslag till beslut:

att godkänna delårsredovisningen januari – augusti 2022 och att den skickas in till medlemmarna.

Styrelsen beslutar:

att besluta i enlighet med förslag till beslut och godkänna delårsredovisningen januari – augusti 2022 och att den skickas in till medlemmarna.

§ 45 Uppföljning av Internkontrollplan samt risk- och väsentlighetsanalys

Sammanfattning med uppföljning av internkontrollplan samt risk- och väsentlighetsanalys, hade bifogats handlingarna till mötet. Planerat var att Mathias Karlsson som är förbundets Dataskyddsombud skulle komma till mötet och informerar styrelsen och beredningsgruppen. Men viktigare var att använda tiden till möte med Beredningsgruppen för att diskutera tilltänkt ESF-projekt och förbundets framtida organisation.

Förslag till beslut:

att godkänna redovisningen av internkontrollplanen samt risk- och väsentlighetsanalys

att bjuda in Mathias Karlsson förbundets Dataskyddsombud till styrelsemötet den 20 januari.

Styrelsen beslutar:

att godkänna redovisningen av internkontrollplanen samt risk- och väsentlighetsanalys

att bjuda in Mathias Karlsson förbundets Dataskyddsombud till styrelsemötet den 20 januari.

§ 46 NNS www.nnsfinsam.se

- Information från NNS årsmöte den 3 juni
- NNS pressmeddelande nr 3
- Konsekvenser för Sof Väst vid eventuellt utträde ur NNS

Justerares signatur

Utdragsbestyrkande

- Konsekvensanalys kopplat till NNS framtida organisation
- NNS medlemsmöte 7 oktober på Arlanda

Förslag till beslut:

att notera informationen

att Samordningsförbundet Väst avvaktar med utträde ur NNS och följer hur utvecklingen blir.

att ordförande och förbundschefen deltar digitalt på NNS extra medlemsmöte den 7 oktober.

Styrelsen beslutar:

att notera informationen

att Samordningsförbundet Väst avvaktar med utträde ur NNS och följer hur utvecklingen blir.

att ordförande och förbundschefen deltar digitalt på NNS extra medlemsmöte den 7 oktober.

§ 47 *Sammanfattning från mötet med Beredningsgruppen tidigare under dagen och förslag till verksamhetsinriktning 2023 – 2025 inkl. mål 2023 och Sof Väst lokal.*

Samtliga i beredningsgruppen ställer sig bakom en ESF-ansökan. Projektet innebär en utökning med 0,5 Rehabvägledare per kommun. Dessa ska tillhöra respektive kommuns AME-enheter och ska samarbeta med förbundets rehabvägledare. Målgruppen för projektet är de individer som står längst ifrån arbetsmarknaden och som behöver mycket individuellt stöd och det måste ske lokalt i deras hemkommuner. Då projektet inte kommer kunna täcka hela kostnaden för 50 % Rehabvägledare per kommun har förbundet för avsikt att omvandla vakant tjänst som arbetsterapeut på 80 % i nuvarande utredningsenhet till Rehabvägledare vilken också ska tillföras projektet, samt att använda eget kapital.

Verksamhetsinriktning - Beredningsgruppen föreslår till styrelsen att 2023 ska bli ett "omställningsår" vilket innebär att förbundet ska ställa om från att driva egna insatser till att frigöra medel som parterna kan ansöka om för att driva insatser i egen regi. Det ska ske i samverkan mellan minst två av parterna. Ytterligare förslag är att under 2023 säga upp nuvarande lokaler på Silentzvägen och att utredningsenheten avvecklas och upphör från januari 2024. Kansliet kommer förhoppningsvis att kunna lokaliseras hos någon av parterna. Detta frigör i så fall 1,7 - 1,8 mkr under 2024 och 2025.

Måluppfyllelse för Rehabvägledarna diskuteras. Förbundschefen med stöd från Beredningsgruppen föreslår att dessa justeras utifrån vilken målgrupp de arbetar med och hur måluppfyllelsen har varit de senaste åren. Målen för deltagare har varit de samma sen förbundet startade 2006. Idag är målen 30 % i egen försörjning vid avslut och 40 % i arbete och studier. Nytt förslag är 25 % i egen försörjning och 35 % i arbete och studier.

Förslag till beslut:

att ansökan om ESF-projektet behandlas under nästa punkt

att ställa sig bakom förslag till verksamhetsinriktning 2023 – 2025 inkl. justeringen av målen.

att förbundsledningen tillsammans med beredningsgruppen arbetar fram ett förslag till tidsplan gällande omställning av verksamheten under 2023.

Justerares signatur

Utdragsbestyrkande

Styrelsen beslutar:

- att** ansökan om ESF-projektet behandlas under nästa punkt
- att** ställa sig bakom förslag till verksamhetsinriktning 2023 – 2025 inkl. justeringen av målen.
- att** förbundsledningen tillsammans med beredningsgruppen arbetar fram ett förslag till tidsplan gällande omställning av verksamheten under 2023.

§ 48 *ESF-projekt "Gränsgångare"*

Förbundschefen föredrog tjänsteutlåtande som hade bifogats med handlingarna till mötet och svarade på frågor.

Förslag till beslut:

- att** godkänna ansökan om ESF-projekt "Gränsgångare"
- att** ingå som samverkanspart i projekt "Gränsgångare" tillsammans med Samordningsförbundet Finsam Göteborg och Samordningsförbundet Älv och Kust som är projektägare.
- att** utse förbundschef att vara behörig företrädare för ESF-projekt "Gränsgångare".
- att** vid förbundschefs frånvaro hanteras behörig företrädare genom aktuell delegationsordning inom förbundet.
- att** utse ordförande i Sof Väst tillsammans med förbundschefen som förbundets representanter i styrgruppen för Gränsgångare tills ny styrelse har haft sitt möte i januari.

Styrelsen beslutar:

- att** godkänna ansökan om ESF-projekt "Gränsgångare"
- att** ingå som samverkanspart i projekt "Gränsgångare" tillsammans med Samordningsförbundet Finsam Göteborg och Samordningsförbundet Älv och Kust som är projektägare.
- att** utse förbundschef att vara behörig företrädare för ESF-projekt "Gränsgångare".
- att** vid förbundschefs frånvaro hanteras behörig företrädare genom aktuell delegationsordning inom förbundet.
- att** utse ordförande i Sof Väst tillsammans med förbundschefen som förbundets representanter i styrgruppen för Gränsgångare tills ny styrelse har haft sitt möte i januari.

§ 49 *Förankringskonferens "Individens fokus i fokus" 27 oktober*

Inbjudan hade bifogats med handlingarna till mötet och är en förankringskonferens gällande ESF-projektet förstudierna "Gränsgångare" som förbundet har deltagit i med 5 andra Samordningsförbund.

Förslag till beslut:

- att** de styrelseledamöter som har möjlighet anmäler sig och deltar.

Justerares signatur

Utdragsbestyrkande

Styrelsen beslutar:

att besluta i enlighet med förslag att de styrelseledamöter som har möjlighet anmäler sig och deltar.

§ 50 *Skrivelse från Sof Väst personal till styrelsen och beredningsgruppen*

Skrivelsen hade bifogats med handlingarna till mötet och handlar om att det är störande och respektlöst när deltagare vid arrangemang anordnade av förbundet håller på med annat på sina datorer, plattor eller telefoner under föredragningar.

Förslag till beslut:

att notera att styrelsen har tagit del av skrivelsen

Styrelsen beslutar:

att notera att de har tagit del av skrivelsen

§ 51 *Besök till Kommunstyrelserna och Kommunfullmäktige under hösten?*

Förslag till beslut:

att avvakta med att besöka kommunerna tills våren 2023

Styrelsen beslutar:

att avvakta med att besöka kommunerna tills våren 2023

§ 52 *Rekrytering av ny förbundschef*

Rekryteringsbyrån Cordovan Career sköter rekryteringen. Till den 26 september har det inkommit 11 ansökningar. Ansökningstiden går ut den 9 oktober. Vice ordförande förklarade hur ansökningsprocessen går till och målsättningen är att styrelsen kan fatta beslut vid mötet den 22 november.

Förslag till beslut:

att notera informationen.

Styrelsen beslutar:

att notera informationen.

§ 53 *Förslag till mötestider 2023*

Förslag till mötestider 2023 hade skickats ut med handlingarna till mötet.

Förslag till beslut:

att samtliga styrelseledamöter påminner i sina kommuner och i regionen om val till styrelsen i Sof Väst.

att styrelsemötet den 20 januari ligger kvar för att bjuda in ny styrelse och välja ordförande och vice ordförande för 2023.

att förslaget i övrigt kan ligga eftersom det följer årshjulet, men att ny styrelse får vid sitt första möte fatta beslut om mötestider 2023.

Justerares signatur

Utdragsbestyrkande

Styrelsen beslutar:

- att** samtliga styrelseledamöter påminner i sina kommuner och i regionen om val till styrelsen i Sof Väst
- att** styrelsemötet den 20 januari ligger kvar för att bjuda in ny styrelse och välja ordförande och vice ordförande för 2023.
- att** förslaget i övrigt kan ligga eftersom det följer årshjulet, men att ny styrelse får vid sitt första möte fatta beslut om mötestider 2023.

§ 54 *Nästa möte: 22 november kl. 13.00 – 16.00 i Sof Väst lokaler på Silentzvägen 6 i Uddevalla*

Styrelsen beslut:

- att** notera mötestiden

Styrelsen beslutar:

- att** notera mötestiden

§ 55 *Nya frågor*

Ingen ny fråga hade anmälles

§ 56 *Mötets avslutande*

Ordförande tackade alla för bra möte.

Justerares signatur

Utdragsbestyrkande

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: Gudrun Emilsdottir

Datum: 2022-10-03 07:43

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

3CB6F99D9E84EE5889B58FEFE16643A4FB31E11B3637C819D0BE97982C63AC90

Namn: ROBERT YNGVE

Datum: 2022-10-03 10:17

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

3CB6F99D9E84EE5889B58FEFE16643A4FB31E11B3637C819D0BE97982C63AC90

Namn: Claes Henrik Sundström

Datum: 2022-10-03 07:50

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

3CB6F99D9E84EE5889B58FEFE16643A4FB31E11B3637C819D0BE97982C63AC90

KSAU § 117 Dnr 2022/379
**Begäran om godkännande av delårsrapport 2022 Norra Älvsborgs
räddningstjänstförbund NÄRF**

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige godkänner delårsrapporten för Norra Älvsborgs räddningstjänstförbund (NÄRF) per 2022-08-31 och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

NÄRF har inkommit med delårsrapport per 31 augusti 2022. Förbundet redovisar för perioden ett resultat på – 1 756 tkr, varav räddningstjänsten - 1 227 tkr och sotningsenheten – 529 tkr. Förbundets prognos för helår visar på ett resultat på – 1 416 tkr, vilket är 1 418 tkr sämre än budget. Underskottet är bland annat kopplat till vissa större insatser och till ökade kostnader för drivmedel.

Revisorerna har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapporten per 2022-08-31 är förenligt med de mål direktionen beslutat. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna. Revisorernas bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningsresultatet framgår av bifogade granskningsrapporter som utarbetats av PwC.

Revisorerna bedömer:

- att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Med utgångspunkt från uppgifterna i delårsrapporten är bedömningen att balanskravet inte kommer att uppfyllas för år 2022.
- att grundat på sin översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering kan revisorerna inte uttala sig om det finns förutsättningar att nå de finansiella målen då målen i delårsrapporten inte utvärderas på helårsprognos.
- att grundat på sin översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering kan de inte uttala sig om det finns förutsättningar att nå verksamhetsmålen då målen inte finns redovisade i delårsrapporten.

Revisorerna rekommenderar att direktionen säkerställer att samtliga beslutade verksamhetsmål i budget för god ekonomisk hushållning följs upp utifrån en helårsprognos. Revisorerna hade samma synpunkt föregående år.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse ekonomichef ”*Delårsrapport per 2022-08-31 för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF)*”, 2022-11-07

Direktionens för NÄRF beslut 29 september 2022 § 43.

Delårsrapport augusti 2022 NÄRF

Revisorernas bedömning daterad 4 oktober 2022.

Granskningsrapport Delårsrapport 2022 genomförd av PwC

Granskningsrapport god ekonomisk hushållning 2022 genomförd av PwC

Beslutet skickas till

NÄRF

Ekonomichef

Ekonomiavdelningen
Ekonomichef
Kristina Olsson
0528-567107
kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Delårsrapport per 2022-08-31 för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF)

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige godkänner delårsrapporten per 2022-08-31 och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

NÄRF har inkommit med delårsrapport per 31 augusti 2022. Förbundet redovisar för perioden ett resultat på – 1 756 tkr, varav räddningstjänsten - 1 227 tkr och sotningsenheten – 529 tkr. Förbundets prognos för helår visar på ett resultat på – 1 416 tkr, vilket är 1 418 tkr sämre än budget. Underskottet är bland annat kopplat till vissa större insatser och till ökade kostnader för drivmedel.

Revisorerna har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapporten per 2022-08-31 är förenligt med de mål direktionen beslutat. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna. Revisorernas bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningsresultatet framgår av bifogade granskningsrapporter som utarbetats av PwC.

Revisorerna bedömer:

- att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Med utgångspunkt från uppgifterna i delårsrapporten är bedömningen att balanskravet inte kommer att uppfyllas för år 2022.
- att grundat på sin översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering kan revisorerna inte uttala sig om det finns förutsättningar att nå de finansiella målen då målen i delårsrapporten inte utvärderas på helårsprognos.

- att grundat på sin översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering kan de inte uttala sig om det finns förutsättningar att nå verksamhetsmålen då målen inte finns redovisade i delårsrapporten.

Revisorerna rekommenderar att direktionen säkerställer att samtliga beslutade verksamhetsmål i budget för god ekonomisk hushållning följs upp utifrån en helårsprognos. Revisorerna hade samma synpunkt föregående år.

Katrin Siverby
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Beslutsunderlag:

Direktionens för NÄRF beslut 29 september 2022 § 43.

Delårsrapport augusti 2022 NÄRF

Revisorernas bedömning daterad 4 oktober 2022.

Granskningsrapport Delårsrapport 2022 genomförd av PwC

Granskningsrapport god ekonomisk hushållning 2022 genomförd av PwC

Beslutet skickas till:

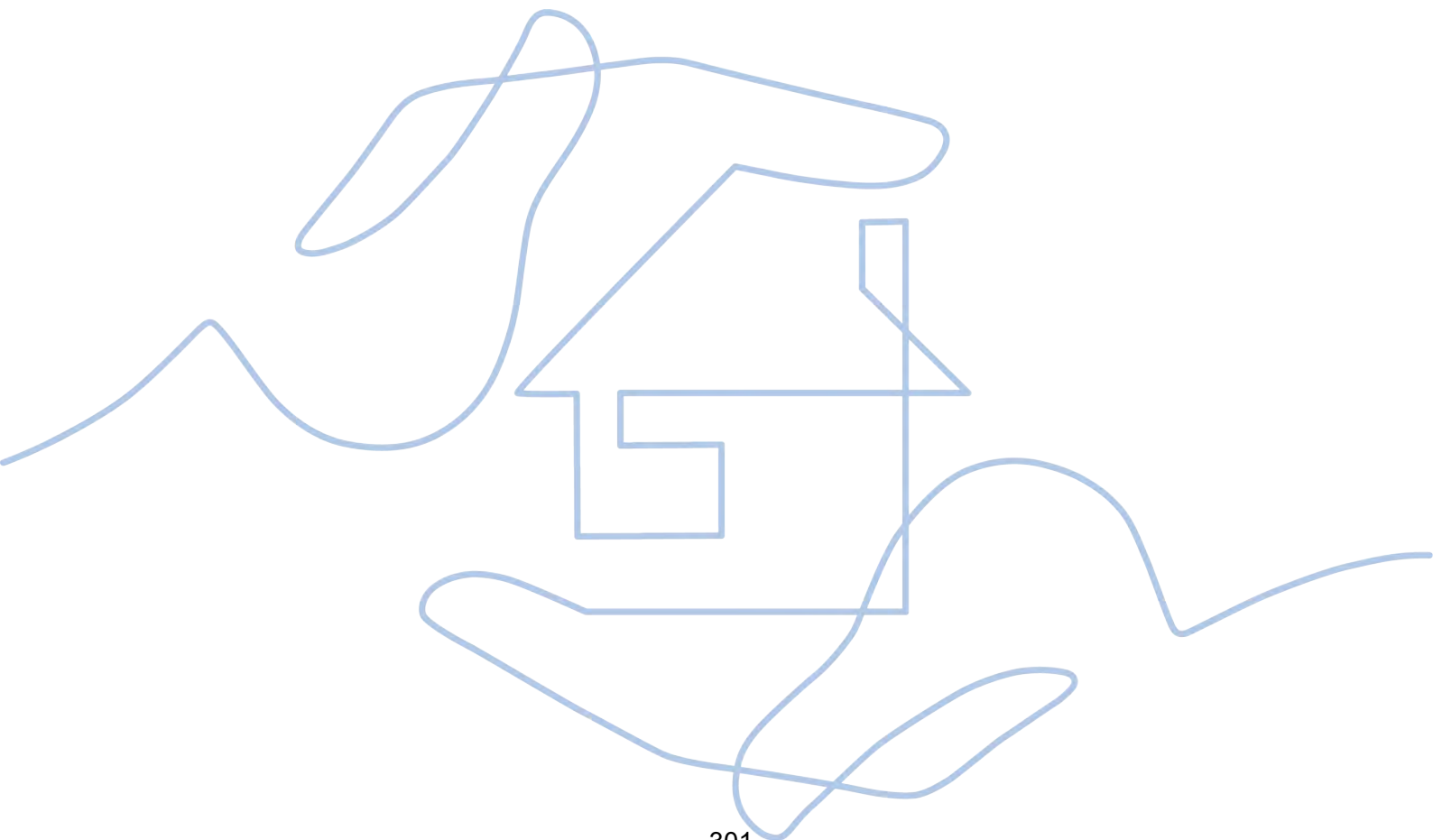
NÄRF
Ekonomichef

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund

Delårsrapport augusti 2022

Dokumentnamn:

Typ av dokument: Delårsrapport	Beslutad av: Direktionen
Diarienummer: 5010-2022-134-24 §43b	Antagen av:
Datum för beslut: 2022-09-29	Senast uppdaterad:
Relaterade styrdokument:	

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

www.brand112.se

Telefon: 0521-26 59 00

E-post: info@brand112.se

Innehåll

Händelser av väsentlig betydelse, påverkan på de finansiella rapporterna ...	4
Omvärldspåverkan	4
Verksamhetens utveckling	6
Förväntad utveckling.....	13
Räddningstjänst.....	13
Enhet sotning	13
Verksamhetsmål	13
Väsentliga personalförhållanden	19
Balanskravresultat	22
Drift- och investeringsredovisning	23
Driftredovisning	23
Investeringsredovisning	31
Resultaträkning.....	33
Balansräkning	35
Noter	36
Not 1. Redovisningsprinciper	36
Not 2. Uppskattningar och bedömningar	37
Not 3-11. Noter till resultaträkning.....	37
Not 12-29. Noter till balansräkning.....	39
Not 35. Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision	40

Händelser av väsentlig betydelse, påverkan på de finansiella rapporterna

Omvärldspåverkan

Förändringar i lagstiftning, uppdrag och händelser i omvärlden påverkar och ställer ökade krav på resurser och förändringar inom räddningstjänstens verksamhet.

Förändrad lagstiftning

De nya föreskrifterna, med stöd av lag (2003:778) om skydd mot olyckor, avseende hur planering och utförande av tillsyn ska genomföras har inneburit ökad arbetsbelastning på förbundet.

Enligt krav i lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden ska offentliga arbetsgivare ha ett rapporteringssystem för sådan anmälan. Vi vill självklart göra rätt och upprätthålla våra medarbetares, samarbetspartners och allmänhetens förtroende. Direktionen har fastställt en policy för visseblåsning inom Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund. För att säkerställa oberoende och självständig hantering för en visseblåsartjänst sker detta genom extern aktör, Qnister Whistle.

Direktionen har den 23 juni fastställt ett nytt handlingsprogram för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund. Anpassning har skett till MSB:s föreskrifter och allmänna råd om innehåll och struktur i kommunens handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst (MSBFS 2021:1).

Covid-19

I mars hävdes samtliga restriktioner i förbundet och vi återgick till normal verksamhet. Vår fortsatta planering sker med beaktan av allmänna rekommendationer och smittspridningsläget i samhället. Omställning kan ske med kort varsel vid behov.

Pandemin har påverkat och påverkar alltjämt delar av förbundets verksamhet bland annat genom materialbrist och långa leveranstider på fordon, IT-material och reservdelar.

Enligt Folkhälsomyndigheten kommer spridningen av coronaviruset att öka igen under slutet av augusti. Ökningen beror främst på återgång till jobb och skola. Enligt myndigheten finns flera osäkerhetsfaktorer som gör utfallet av smittspridningen osäker. Inom förbundet följer vi utvecklingen noga och har utarbetade rutiner för att snabbt göra nödvändiga Anpassningar utifrån ett förändrat läge och myndigheters rekommendationer och beslut.

Säkerhetspolitiskt läge

På grund av det rådande säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde har ett inriktningsbeslut fattats den 1 mars 2022. Syftet med inriktningsbeslutet är att inför ett eventuellt regeringsbeslut om höjd beredskap:

- säkerställa NÄRF:s operativa förmåga samt systemledningsförmåga avseende utrustning och materiel
- i övrigt, genom information, förbereda NÄRF:s personal

Direktionen har med anledning av ovanstående beslutat att omfördela och reservera 1 000 tkr från investeringsbudget för 2022 till materialanskaffning och materialkomplettering.

Det säkerhetspolitiska läget påverkar även förbundets driftkostnader på ett negativt sätt, bland annat genom höjda energi- och drivmedelskostnader.

Miljömässig utveckling

Vid miljötillsyn 2021 fick förbundet föreläggande om att åtgärda brister för oljeavskiljare i tvätthallar på Sjuntorps och Trollhättans brandstation. Förbundet har tagit fram åtgärds- och kostnadsunderlag, och sänt en begäran om medel till Trollhättans Stad som har ansvaret för att tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för räddningstjänsten. Kommunstyrelsen har beslutat om att tilldela totalt 820 000 kronor för åtgärdsarbetet vid båda brandstationer.

Arbetsmiljö

En analys om ökat resursbehov har tagits fram mot bakgrund av Arbetsmiljöverkets inspektion. En process är startad för att se över resursbehov och åtgärder. Ekonomicheferna inom medlemskommunernas har fått i uppdrag att i dialog med förbundschef analysera förbundets resursbehov och ge förslag på möjlighet till utökad avtalssamverkan med kommunerna. Återrapportering av arbetet kommer ske vid höstens ägarsamrådsmöte.

Den 23 februari genomförde arbetsmiljöverket återbesök för att kontrollera vidtagna åtgärder. Av åtta brister var sju åtgärdade. Riskbedömning av kemiska riskkällor befanns inte vara åtgärdad. Nytt besök sker den 15 september 2022. NÄRF har skaffat ett IT-baserat stödsystem med avsikt att åtgärda kvarvarande brist inom tidsfrist. Resurs har avdelats för att, i stödsystemet, föra in det data som är nödvändigt.

Verksamhetens utveckling

Räddningsuppdrag

Under perioden har totalt 672 räddningsuppdrag utförts. Statistiken i tabellen bygger på ett urval av händelser i jämförelse med motsvarande period föregående år. Minskningen av det totala antalet uppdrag kan till viss del förklaras av effektiv selektering som sker i ledningscentralen (LC54).

Tabell 1. Urval av händelsetyper under perioden

Händelsetyp	2018	2019	2020	2021	2022
Automatalarm	268	289	270	235	254
Brand i byggnad	86	95	86	90	82
Brand i fordon	51	67	60	56	42
Brand i skog och mark	92	47	52	29	69
Brand övrigt	87	52	35	31	37
Trafikolycka	171	139	99	124	97
IVPA	81	90	75	66	78
Suicid*	13	5	26	19	13
Totalt antal uppdrag	1004	941	837	798	672

* Statistiken för suicid visar på det antal uppdrag som genomförts, inte antalet suicider. Flera uppdrag avser samma individ.

Större händelser under perioden;

- 2022-05-12 Valmöte politisk aktivist, samverkan; räddningstjänst, polis, och Trollhättans kommun.
- 2022-06-02 Flertal samtidigt anlagda bränder i studentbostad, p-hus och motorfordon.
- 2022-07-21 Valmöte politisk aktivist, samverkan; räddningstjänst, polis, och Trollhättans kommun.
- 2022-08-15/
2022-08-16 Ca 80 inkomna larm på grund av nederbörd, skogsbränder och bygdebränder.

Vid två tillfällen under perioden har förberedande åtgärder vidtagits med anledning av aviserade demonstrationer från politisk aktivist. Åtgärderna är genomförda i samverkan mellan räddningstjänst, polis och Trollhättans Stad. Förbundet har medverkat vid ett stort antal möten med inblandade parter för planering och uppföljning. Samt kallat in extra personal inom stab och beredskap, vilket medfört ökade kostnader för förbundet.

Det kan konstateras att förbundet kunnat hantera tillfällen med många samtidigt pågående händelser på ett bra sätt. Operativ systemledning från egen ledningscentral (LC54) och gränslös räddningstjänst med samverkanspartners inom LC54 har visat på en god förmåga till prioriteringar, ledning och resursallokering¹.

¹ Resursallokering innebär fördelning av resurser i samhället mellan olika användningsområden.

MSB-utbildning

Kompetensnivån hos personalen ska uppfylla kraven enligt handlingsprogrammet. Detta sker genom långsiktig planering av grund- och vidareutbildningar för berörda. I januari ersattes tidigare vidareutbildningar för räddningsledare A och B med nya ledningskurser för styrkeledare respektive Insatsledare. Förbundet har två personal som genomför ledningskurs för styrkeledare/räddningsledare.

Numera finns också ledningskurser för regional insatsledare samt vakthavande befäl och vakthavande räddningschef. Förbundet har en personal som genomför ledningskurs för regional insatsledare. Därtill sex personal som genomför grundutbildning räddningsinsats.

Längden på vissa kurser, prishöjningar för mat och logi under utbildningarna samt kursföreläggning i Sandö kommer innebära ökade kostnader för förbundet.

Ytterligare ett antal grund- och vidareutbildningar planeras att genomföras innan årsskiftet.

Övriga utbildningsinsatser

Förbundet har stärkt bemanningen för hantering av ärenden för brandfarliga och explosiva varor genom utbildning av ytterligare en handläggare.

Personal inom ledningscentralen har utbildats i utförande av olycksundersökningar.

Administrativ personal har genomgått stabsutbildning och i samverkan med redundanta ledningssystem genomförs stabschefsutbildning i höst, då med vakthavande befäl och vakthavande räddningschef som målgrupp.

Personal inom enhet sotning har fått repetitionsutbildning avseende fallskydd under våren. I maj tog den personal som vidareutbildat sig till skorstensfejartekniker examen, vilket medför att det numera finns två tekniker på enheten.

Avtal av betydelse

Pensionsavtal medlemskommun

En uppdatering har skett av avtal mellan NÄRF och medlemskommunerna avseende pensionsreglering. Revideringen har skett med bakgrund till förändringar i pensionsbestämmelser. Tidigare beräknade fördelningsnycklar förändras inte. Nytt avtal gäller från och med april 2022.

Samverkansavtal avseende samarbete mellan ledningssystem

NÄRF, Räddningstjänsten Mitt Bohuslän, Räddningstjänsten Orust, Räddningstjänsten Västra Skaraborg, Räddningstjänsten Östra Skaraborg ingår var för sig i ledningssystem för räddningstjänst. Parterna ska samarbeta för att åstadkomma en ökad förmåga att leda kommunal räddningstjänst utifrån kommunens ansvar genom att skapa förstärkning av resurser och förmågor kring ledning, redundans och uthållighet. Inledningvis har säkerställande skett att ingående ledningscentraler är redundanta med varandra.

SOS Alarm

Förbundet har genom option i nuvarande avtal med SOS Alarm AB förlängt detta att gälla till och med 2023-12-31. Ett separat avtal har tecknats med SOS Alarm AB för mottagning av brandlarmssignaler, gällande fr.o.m. 2022-06-01.

Gränslös räddningstjänst

NÄRF har från och med 1 januari 2022 ett avtal med Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän (RMB) och Räddningstjänsten Orust inom ramen för den gemensamma operativa systemledningen om Gränslös räddningstjänst. Avtalet har reviderats för att följa riktlinjerna från MSB, Enhetligt Ledningssystem (ELS).

IVPA-avtal

Räddningstjänsterna har, genom avtal med Västra Götalandsregionen, NU-sjukvården, utfört IVPA-uppdrag sedan 2016. Under ett antal år har förhandlingar mellan VG Regionen och representanter från räddningstjänsterna genomförts för att upprätta ett avtal som är kostnadsneutralt och lika oavsett delregion. Räddsam VG har sänt en formell skrivelse till Västra Götalandsregionen att man avser säga upp samtliga IVPA-avtal om regionen inte medverkar till ett kostnadstäckande avtal. Direktionen för NÄRF har ställt sig bakom denna skrivelse.

I juni meddelade regionen att Hälso- och sjukvårdsstyrelsen ordförande fått i uppdrag att initiera en dialog med kommunerna genom det politiska samrådsorganet avseende gemensam avtalsmall IVPA samt finansiering av avtalet.

Förstudie ledningsplats, LP54

Förbundet genomför i samverkan med Trollhättans Stad och MSB en förstudie kring möjligheter för mer robusta lokaler för ledning, där bland annat ledningscentralen, LC54, ska ingå. Syftet är att ta skapa underlag för en eventuell fortsatt process.

Förstudie brandstation Vänersborg

Arbetsgruppen för förstudie, brandstation Vänersborg, har träffat projektledaren för byggnation av ny brandstation inom Uddevalla kommun för erfarenhetsutbyte. Mötesplan med arbetsfördelning är lagd. Utkast till lokaliseringsutredning samt lösningalternativ ska vara klart under september månad.

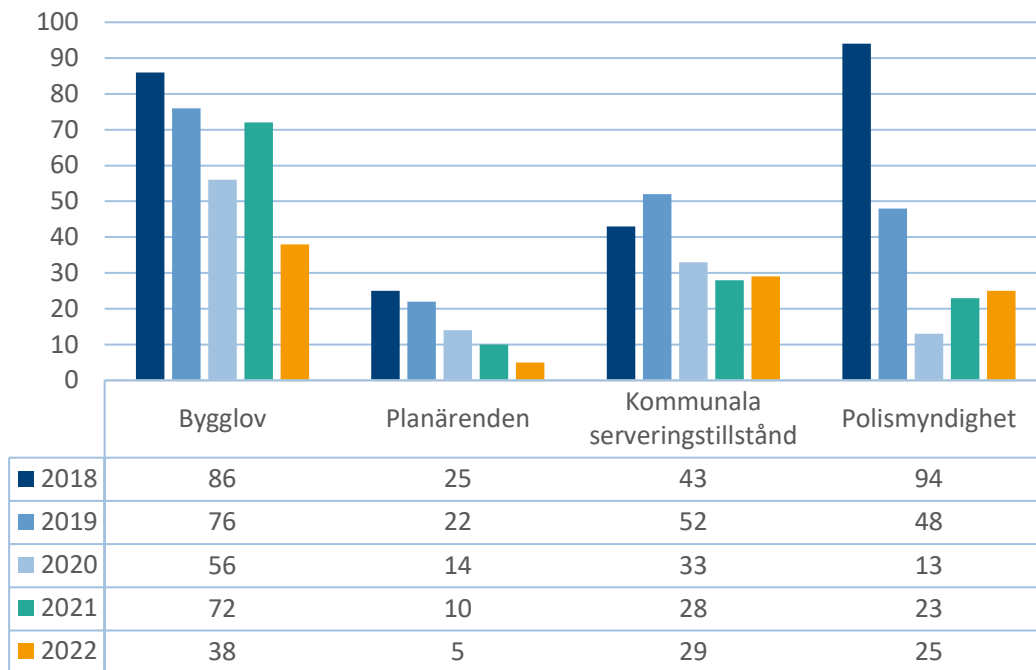
Myndighetsutövning

Tillsyns-, tillstånds- och remisshantering

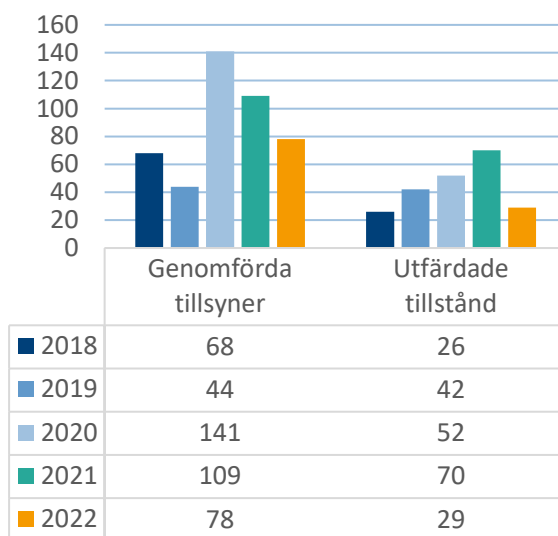
Förbundet bedriver tillsyn enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor och lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor. Enhet samhällsskydd har genomfört 78 tillsynsbesök, samt utfärdat 25 tillstånd avseende brandfarlig vara och 4 tillstånd för explosiv vara.

Förbundet är sakkunnig åt medlemskommunerna i brandskyddsfrågor rörande bygglov, planärenden, kommunala serveringstillstånd, samt till Polismyndigheten. Totalt har 97 remissvar upprättats.

Diagram 1. Remisshantering, jämförelse år 2018-2022

Diagram 2. Tillsyn och tillstånd, jämförelse år 2018-2022

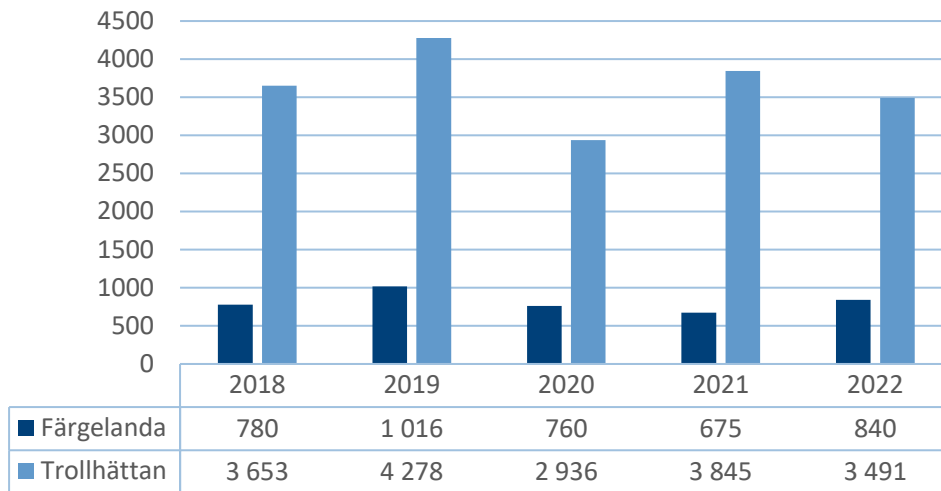

Sotning och brandskyddskontroll

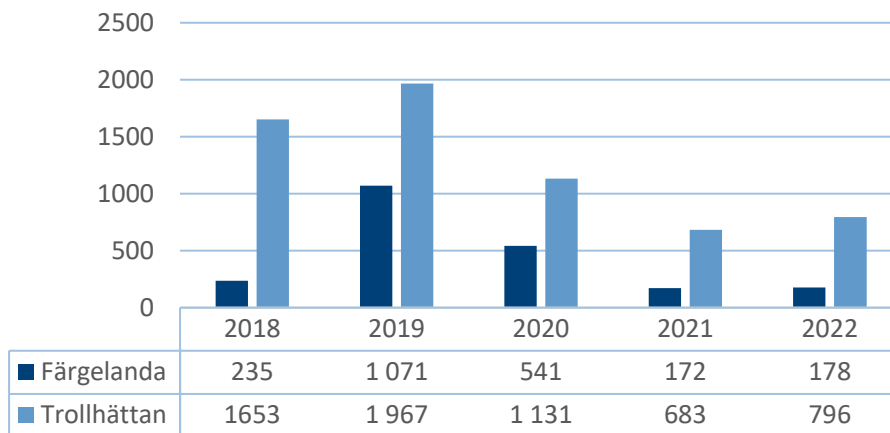
Förbundet ansvarar för sotning och brandskyddskontroller inom Färgelanda kommun och Trollhättans Stad. Vissa begränsningar har funnits i arbetsutförandet då kunder, på grund av pandemin, inte velat släppa in utomstående i hemmet.

Under perioden har enhet sotning utfört totalt 974 brandskyddskontroller samt 4 331 rengöringar. Förelägganden har utfärdats till 25 fastighetsägare. 6 soteld har inträffat i NÄRF område.

Diagram 3. Utförd rengöring (sotning), jämförelse år 2018-2022

Diagram 4. Utförda brandskyddskontroller, jämförelse år 2018-2022

Ekonomi

Förbundet följer de redovisningsprinciper som framgår av lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen för förbundet.

Periodens utfall

Förbundets totala intäkter under perioden inklusive medlemsavgifter uppgick till 75 762 tkr, och kostnaderna till 77 518 tkr. För perioden redovisas ett resultat om -1 756 tkr. Dominerande inkomstkälla består av medlemsavgifter från förbundets ägarkommuner. Enhet sotning är inkluderad i resultatet.

Räddningstjänstens intäkter uppgick till 73 033 tkr och kostnader till -74 260 tkr. Resultatet uppgår till -1 227 tkr.

Enhet sotnings intäkter uppgick till 2 729 tkr och kostnader till -3 258 tkr. Enhet sotning redovisar för perioden ett negativt resultat på -529 tkr. Utfall avseende enhet sotning fördelas mellan Trollhättan och Färgelanda enligt procentuell andel av totala intäkterna baserat på förra årets utfall. För år 2022 är fördelningen, Trollhättan stad 80 % och Färgelanda kommun 20 %.

Soliditeten uppgår till 29,71 %, att jämföras med år 2021 då soliditeten var 31,17 % vid samma period.

Likviditeten för perioden uppgår till 21 528 tkr, något lån kommer inte krävas för ny- och reinvesteringar under året.

Redovisning av större utgiftsposter som ska finansieras under året.

- 8 000 tkr, Månadens utgift för löner och skatter
- 4 500 tkr, Kostnad för att avsluta årets planerade investeringar
- 3 000 tkr, Månadens utgift för övriga kostnader

Påverkan på resultat

Personalrelaterade kostnader såsom lönekostnader, kurser, läkarundersökning etcetera avviker från budget med -384 tkr.

Semesterskulden tillsammans med kompledighet beräknas till totalt 6 072 tkr, en ökning som påverkar resultatet med -282 tkr. Att ökningen är så låg beror dels på pensionsavgångar då personalen tar ut sin sparade semester, dels på beslutet att sparade semesterdagar inte får överstiga 30 dagar.

En rättning av preliminärskatt på konto 2931 har påverkat resultat med -263 tkr. Kontot har varit missvisande sedan start 2011 och vid genomgång av kontot och beräkning av korrekt belopp har tyvärr ett minusbelopp uppstått som påverkar driften.

Inom perioden har flera stora händelser inträffat som har krävt personal utanför ordinarie tjänstgöring. Det medför övertidskostnader samt kostnader för andra aktörer som har varit inblandade. Den totala övertiden i förbundet överstiger budget med -782 tkr för perioden.

Statens beslut att under pandemin betala ut ersättningar för sjuklönekostnader månadsvis har påverkat förbundets resultat positivt med 484 tkr. Summan består av

ersättning för oktober till november 2021 om 31 804 kronor, samt ersättning för år 2022 avseende januari till mars om 452 440 kronor.

Kurser och utbildningar

Kurs- och utbildningskostnader för egen personal har en positiv avvikelse från budget med 150 tkr. I det budgeterade beloppet ingår kostnader för husrum och uppehälle vilket inte har nyttjats när utbildningarna är webbaserade och kan ske på hemmaplan. Kostnaderna kommer att öka under hösten då flera utbildningar är planerade.

Externutbildning avviker negativt med -411 tkr från budget vilket bland annat beror på pandemin i årets början. För perioden avviker intäkterna från budget med -300 tkr och kostnaderna med -100 tkr. Årsprognosen visar på ett fortsatt minusutfall på ca -300 tkr.

Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision

Kostnader för räkenskapsrevision avseende sakkunnigt biträde redovisas inte då PWC redovisningsbyrå, inte har debiterat NÄRF för granskning av bokslut och årsredovisning 2021. Kostnader för förtroendevalda revisorer ligger väl inom budget.

(se not 35 till balansräkning)

Avtal för revisionstjänster

Avtal med PWC Sverige gällande revisionstjänster löper ut 2022-12-31. Förtroendevalda revisorer är de som ska fatta beslut om upphandlingsförfarande för revisionstjänster för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund. Trollhättans Stad är i begrepp att upphandla ny revisionstjänst. Förbundet har, efter förtroendevalda revisorers godkännande, meddelat att förbundet önskar delta som en part i Stadens upphandlingsförfarande vilket Trollhättans stad biföll.

Pensioner

Pensionsutbetalningarna avviker positivt från Skandias prognos med 287 tkr för perioden. Det är medlemskommunerna som betalar förbundets pensioner där utbetalningar grundar sig på Skandias prognos.

Förväntad utveckling

Förväntad utveckling med utgångspunkt i god ekonomisk hushållning i verksamheten. Förbundet ska ha en ekonomi i balans och se till att resurser används för rätt ändamål och på ett effektivt sätt.

Räddningstjänst

Årsprognosen för räddningstjänst visar på att året kommer avslutas med ett minusresultat på -1 029 tkr. Prognosen utgår ifrån att verksamheten bedrivs utan avvikande händelser som påverkar ekonomin.

Det säkerhetspolitiska läget, med Rysslands invasion av Ukraina, påverkar delar av förbundets verksamhet där vi främst ser höjda priser på drivmedel samt svårigheter att anskaffa datorer, komponenter till fordon med mera. Elkostnaderna berör inte förbundet i samma utsträckning som kunnat vara fallet, vi har bundet elavtal till och med 30 november 2023.

Enhet sotning

Prognosen för helåret visar på att enhet sotning kommer att avsluta året med ett minusresultat på -387 tkr. I prognosen tas hänsyn till att enheten är stängd under juli månad och därmed har intäkter enbart under 11 månader av året. Enheten har fram till maj månad endast haft en tekniker och samtidigt varit utan en personal som har utbildat sig till tekniker. Konsekvensen blir att intäkterna kommer att avvika mindre från budget, från och med juli till och med december, men fortfarande avvika negativt.

Även för denna verksamhet påverkas resultatet negativt av de kraftigt höjda priserna på drivmedel.

Verksamhetsmål

Enligt kommunallagen ska verksamhetsmässiga och finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning finnas med i budget. NÄRF:s handlingsprogram, som ligger till grund för målen, har reviderats och fastställdes av direktionen i juni. Utifrån revisorernas synpunkter har förbundet arbetat med strukturen av mål som ska antas av direktionen. Förbundsledningen har tagit fram förslag till mål som verksamheterna utgår ifrån. Direktionen förväntas fatta beslut om verksamhetsmål för 2022 i september.

Finansiella mål

Finansiella mål följs upp och stäms av löpande under året. De redovisas med aktuell periods resultat samt hur väl likviditeten överensstämmer med månatliga utbetalningar och planerade investeringar.

- Intäkterna ska överstiga kostnaderna enligt balanskravet
- God betalningsförmåga på kort sikt
- Hög självfinansieringsgrad avseende investeringar
- Soliditeten ska öka eller minst kvarstå på årets nivå

Resultatet för perioden uppgår till -1 756 tkr. Prognosen för helåret visar ett resultat om -1 416 tkr. Likviditet och självfinansieringsgrad är god.

Soliditeten har försämrats jämfört med föregående år, målet är inte uppnått.

Analys av taxor

Förbundet har analyserat bakomliggande faktorer för taxesättning inom sotningsverksamheten, inför taxor 2023. Direktionen har hanterat ärendet i juni 2022. Förslag till taxor år 2023 har tillsänts Färgelanda och Trollhättan för antagande.

Kundfakturering från verksamhetssystem Daedalos

Debiteringsunderlag från Daedalos skrivs idag ut och registreras i ekonomisystemet där hanteringen sker manuellt. NÄRF avser undersöka möjligheten till elektronisk överföring mellan systemen och implementera tjänsten om möjligt. Systemen är kompatibla och filernas utformning är klar nästa steg är att tekniskt ta det i drift. Målet ligger för närvarande vilande på grund av hög arbetsbelastning inom förvaltningsstaben.

Digital tid och avvikelsehantering för personal

Tidigare mål att effektivisera manuell hantering av löneunderlag genom implementering av lösning för digital tids- och avvikelsehantering blev fördröjt på grund av pandemi och andra omprioriteringar vilket gjort att målet ännu inte är uppnått. I genomförd analys över förbundets resursbehov föreslås alternativ till nuvarande lösningar kring ekonomi och lönesystem. Målet är avhängigt analysens resultat och ligger därför avvaktande.

Investeringsplaner

Investeringsplaner och resurser anpassas, i förhållande till budget, för att upprätthålla standard och förmåga enligt förbundets handlingsprogram avseende fordon, utryckningsmaterial, skyddsmaterial, IT- och kommunikationsutrustning, lokaler, miljökrav etcetera. Information om planerade, pågående och genomförda investeringar finns under rubriken "Drift- och investeringsredovisning".

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Arbetsgivaren ansvarar för arbetsmiljön. Arbetsmiljöarbetet ska ingå som en naturlig del av verksamheten. Den som mottagit en arbetsmiljöuppgift har ansvar för att undersöka, riskbedöma och åtgärda ohälsosamma arbetsförhållanden av såväl fysisk, organisatorisk och social karaktär. Risker, tillbud och skador hanteras med stöd av RIA, ett digitalt system som AFA försäkringar äger.

I förbundet finns en fungerande organisation för samverkan i olika forum. Representativ samverkan i förbunds- och enhetsråd har genomförts en gång per månad. Arbetet följer årshjulet för SAM.

Under våren har två temamöten med chefer och skyddsombud kring arbetsmiljö genomförts.

I riskbedömning av chefers arbetsmiljö har arbetsbelastning visat sig stanna på en hög nivå över tid. Hälsosamtal har genomförts med stöd av företagshälsovården.

Undersökning i realtid av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön har påvisat att medarbetare upplever förekomst av mobbning och kränkande särbehandling, under våren har kontakter tagits med syfte att påbörja en värdegrundsdiallog som involverar samtliga medarbetare. Direktionen har fastställt en policy för jämställdhet och likabehandling inom Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund.

Digital arbetsmiljöutbildning pågår för chefer, arbetsledare och skyddsombud.

Fördelning av arbetsmiljöuppgifter är uppfylld för heltid och för stationsbefäl RiB beräknas den vara klar under hösten 2022.

Upphandlingsprocess avseende leverantör för företagshälsovård påbörjades under våren med stöd från upphandlingsenheten inom Vänersborgs kommun. Upphandlingen är genomförd och tilldelningsbeslut är lämnat. Prislistan för företagshälsovård har ökat.

Säkerhetsskydd

Åtgärdsarbete sker med utgångspunkt i lagstiftning och genomförd säkerhetsskyddsanalys. Internutbildningar har genomförts för personal kring säkerhetsfrågor. Hantering av skyddsvärd information sker enligt uppsatt rutin, inga avvikelser har noterats. Åtgärder inom områdena för personalsäkerhet och fysisk säkerhet löper på enligt plan. Under förutsättning att utbildningsplats erhålls planeras det för att säkerhetsskyddschef ska genomföra fortutbildning i slutet av året.

Förebyggande – förmåga och verksamhet

NÄRF ansvarar för förebyggande verksamhet, information och rådgivning vid evenemang och riktade insatser med syfte att den enskildes egen förmåga att förebygga och hantera bränder ska öka.

Tillsyn

Det förebyggande arbetet och utförande av tillsyn syftar till att minska antalet uppkomna bränder samt konsekvenserna av dessa. Kontroll av uppställningsplatser och räddningsvägar har inte genomförts då andra uppdrag har prioriterats. Rutin för bedömning om behov av tillsyn efter räddningsinsats är framtagen och beslutad i mars. Implementering av rutin och utbildningsinsats för personal pågår.

Information, rådgivning och utåtriktad verksamhet

NÄRF använder ett antal olika kommunikationsvägar för att nå ut till allmänheten, samverkande myndigheter samt media. Antal besökare på vår webbplats och följare på Facebook fortsätter öka. Via analysverktyg går det att se en tydlig koppling mellan aktuella, ofta säsongsbetonade, nyheter och ett ökat intresse bland allmänheten att gå in och läsa mer på specifika webbsidor på vår webbplats. Nya informationsblad är under produktion och en översyn av rutinerna för kriskommunikation har påbörjats.

Kontinuerlig externutbildning

Förbundet ska erbjuda anställda inom medlemskommunerna utbildning i brandskydd. Utförande av externutbildning har återupptagits under perioden, totalt har 99 utbildningstillfällen genomförts. Detta svarar upp till efterfrågat behov av utbildning hos medlemskommunerna.

Avseende implementering av bokningssystem är avtal undertecknat med leverantör. driftsättning förväntas ske i början av 2023.

Övrigt samhällsutåtriktat arbete

Förbundet ska arbeta utåtriktat mot medlemskommunernas invånare genom att planera, genomföra och följa upp efterfrågade utbildnings- och informationsinsatser. Exempelvis utbildning/praktik för gymnasieskolans vård- och omsorgsprogram och brandskyddsutbildning för elever i ÅK5. Planering pågår, aktiviteterna kommer genomföras senare under 2022.

Trollhättan har valt att gå tillbaka till det gamla systemet med praoverksamhet och förbundet avser delta. Exakt hur det kommer gå till är i nuläget oklart. Ingen verksamhet har skett i perioden.

Människan bakom uniformen

NÄRF ska i samverkan med Trollhättans Stad och andra blåljusmyndigheter med flera delta i projekt för "Människan bakom uniformen". På grund av rådande pandemi blev projektet senarelagt med planerad start hösten 2022.

Blåljusfika

Samarbete kring blåljusfika på Nils Eriksson gymnasiet, Magnus Åbergs gymnasiet och Birger Sjöbergs gymnasiet utgår för året. Ingen verksamhet har skett då skolorna aviserat att de inte anser sig ha resurser för att medverka under 2022.

Ungdomsbrandkåren (UBK)

NÄRF erbjuder varje läsår tio ungdomar från årskurs 6–9, inom medlemskommunerna, plats i ungdomsbrandkåren. På grund av pandemin har denna verksamhet varit helt inställd. Planerad start av ny kursomgång i september 2022.

Räddningstjänst – förmåga och verksamhet

NÄRF strävar efter att vara en attraktiv arbetsgivare med förmåga att rekrytera och behålla bemanning inom samtliga förekommande befattningar.

Öppet hus/ Riktad rekryteringskampanj

Vid behov planera/genomföra tillfälle med öppet hus på deltidsstationer samt riktad rekryteringskampanj för brandingenjörer. Syftet är att öka intresset bland allmänheten för räddningstjänstens olika yrkesgrupper. Ingen sådan aktivitet är organiserad.

Förbundet kommer däremot hålla invigning av de nya lokalerna i Högsäter i början av september. Samtidigt ordnar vi en blåljusdag i samverkan med polis- och ambulansverksamhet på orten. Renovering och tillbyggnad av Högsäters brandstation blev klar strax innan pandemin utbröt våren 2020, varav invigningen dröjt ända tills nu.

Prova på dag

NÄRF strävar efter en ökad jämställdhet inom räddningstjänsten, därför planeras att genomföra en prova på dag för kvinnor. Ingen sådan aktivitet är organiserad.

Praktikplatser

NÄRF ska, i den mån det efterfrågas och verksamheten tillåter, erbjuda praktikplats åt SMO- och brandingenjörselever som genomför utbildning genom Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Under våren 2022 har förbundet tagit emot en elev.

Alarmering av räddningsorganet

En kommun som ansvarar för räddningstjänst ska se till att det finns anordningar för alarmering av räddningsorgan. Enhet Ledningscentral (LC54) har till uppgift att skapa inriktning och samordning för samtliga pågående räddningsinsatser och för beredskapsproduktion, utgöra operativt ledningsstöd till räddningsledare, larma ytterligare resurser eller befälsfunktioner, initiera samverkan med övriga berörda aktörer etcetera. LC54 bedriver ständigt ledning i syfte att identifiera förändringar i riskbilden som kan komma att påverka räddningstjänstverksamheten.

Förbundet ska medverka i dialog med medlemskommunerna om behovet av mobila kontakt- och informationscenter vid långvariga driftstörningar. Inget sådant arbete pågår i nuläget.

Samverkan med andra aktörer

NÄRF ska bereda möjligheter för andra räddningstjänster, främst inom Fyrbodalsområdet, till samverkan kring verksamheten i LC54. Dialog förs kontinuerligt med andra räddningstjänster. Målet är uppfyllt.

Förbundet ingår i Räddsam VG, en samarbetsorganisation för räddningstjänsterna inom Västra Götaland. Här deltar förbundet aktivt i arbetsgrupper för samverkan kring utbildnings-, lednings- och HR-frågor samt frågor som rör myndighetsutövning, förstärkningsresurser, teknik och IT-kommunikation. Målet att i styrgrupp samt i respektive beredningsgrupp tillvarata NÄRF:s och delregion Fyrbodals intressen inom räddningstjänstområdet är uppfyllt.

Utredningsuppdrag samverkan NÄRF-RMB

Utredningen om utökad samverkan mellan NÄRF och Räddningstjänsten Mitt Bohuslän är klar. Den externa utredaren har presenterat sitt resultat, i första hand förordas en sammanslagning av förbunden, i andra hand utökad samverkan. Direktionen beslutade att verka för ett utökat samarbete mellan förbunden och gav förbundschef i uppdrag att senast 1 november presentera förslag på områden där samarbete kan utökas. Likalydande beslut har fattats av direktionen i Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän.

I maj genomfördes ett extra ägarsamrådsmöte där utredaren presenterade utredning för medlemskommunerna. Frågan om en eventuell sammanslagning kommer att tas upp vid kommande ägarsamrådsmöten då detta i första hand ses som en ägarfråga.

Utveckling - förbättring

Utveckling av övningsverksamhet

Förbundet har avsatt en personal för att utveckla övningsverksamheten för operativ personal. Utfallet har visat sig mycket positivt. Såväl heltidspersonal som RIB har fått ta del av denna extra resurs med positiv respons från personalgrupperna. Målet är uppfyllt.

Insatsplanering av särskilda riskobjekt

Förbundet avser att öka förmågan att upprätta insatsplaner för specifika objekt och rutiner för typolyckor samt att i projektform och i samråd med samverkande aktörer upprätta större beredskapsplaner. Inom detta arbete avser man inom enhet ledningscentral att, inom operativ systemledning, sammanställa förteckning av insatsplaner, samt genomföra översyn av ett antal Seveso-objekt för NÄRF respektive Räddningstjänsten Mitt Bohuslän. Samverkan sker kontinuerligt med personal från enhet Samhällsskydd. Stöd och remissvar till samverkande aktörer. Målet är uppfyllt.

Ledning av räddningstjänst

Förmågan till strukturerad och kompetent ledning utgör grunden för att genomföra effektiva räddningsinsatser kopplat till handlingsprogrammet.

Operativ systemledning

Målet är att från LC54 kunna utlösa viktigt meddelande till allmänheten (VMA) inom Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän (RMB). Arbetet är beställt av MSB som under pandemin inte besökt anläggningarna. I nuläget är MSB belastade med ansökningar av nya anläggningar med anledning av det förändrade säkerhetsläget. Oklart när arbetet kan utföras.

Under våren har LC54 fått tillgång till systemet Oculus som är ett verktyg och ledningsstöd för dokumentation och insatsstöd under pågående insatser. Arbeta med att utveckla och implementera systemet pågår. Vad gäller informationsdelning har vi inte nått målet, men har möjlighet att ta emot bilder, filmer och streaming från annan aktör på ett sätt som vi inte klarat tidigare.

Vakthavande befäl med ansvar för olycksundersökning genomför en översyn av rutiner för förenklad och avancerad olycksundersökning. Arbetet är påbörjat och kommer att vara klart hösten 2022.

Upprätta avtal för samverkan med endera eller samtliga parter; Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS) och Samhällsskydd mellersta Skaraborg (SMS) redundans och resursförstärkning för systemledning. Målet är uppfyllt.

Komplexa räddningsinsatser och samhällsstörningar

Enhet ledningscentral ska planera för och förbereda samverkan och ledning vid komplexa räddningsinsatser och samhällsstörningar samt vid räddningstjänst under höjd beredskap (RUHB).

Utveckla rutiner för, samt genomföra, vidareutbildning inom stab och ledning med räddningstjänsterna inom systemledning LC54. LC54 har planerat och genomfört grundläggande stabsutbildning för personal som är tänkt att bemanna funktioner i en stab under våren. Stabschefsutbildning kommer genomföras under hösten. Utbildningen genomförs i vissa delar tillsammans med LC54 redundanta ledningscentraler. Målet är delvis uppfyllt.

Utveckla former för samverkan kring ledningscentralernas verksamhet ihop med Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS) och Samhällsskydd mellersta Skaraborg (SMS). Arbetet med att skapa rutiner och samverkan mellan räddningsledningssystemen pågår. Målet är delvis uppfyllt.

Räddningstjänst under höjd beredskap (RUHB)

Förbundet ska ha en planering för räddningstjänst under höjd beredskap för tillkommande uppgifter. På grund av pandemin har endast begränsad samverkan och arbete skett under de senaste två åren. Detta beror på att innehållet i ämnesområdet till stor del är sekretessbelagda uppgifter och att hanteringen då kräver fysisk närvaro vid samverkan. NÄRF följer dock utvecklingen i samverkan med MSB, Länsstyrelsen och Räddsam VG samt medlemskommunerna och uppgiften är numera högre prioriterad efter Rysslands invasion av Ukraina i slutet av februari. Anpassning och komplettering av kunskap, lokaler, fordon och förstärkningsmaterial fortskrider utifrån beslutade direktiv och riktlinjer, bland annat från länsstyrelsen. Målet är delvis uppfyllt.

Väsentliga personalförhållanden

Den 31 augusti 2022 fanns det totalt 240 anställda i förbundet med anställning på heltid, tidsbegränsat vikariat eller som arvodesanställd. Av det totala antalet utgör 134 personer räddningspersonal i beredskap (RiB) vid någon av våra sju deltidstationer.

Antalet personer som valt att avsluta sin anställning på egen begäran, blivit uppsagda eller gått i pension utgör 18 st.

Anställning har skett av 6 personer. Ny enhetschef för ledningscentralen (LC54) är tillsatt från 1 februari.

Förbundet har anställt 9 semestervikarier på visstidsanställning under semesterperioden för att ordinarie personal ska ha möjlighet att ta ut lagstadgad sommarsemester.

Semestervikarierna ersätter operativ personal vid enhet beredskap. Av dessa har 4 fått förlängt vikariat.

En brandingenjör tjänstgör tre veckor under sommaren vid enhet samhällsskydd och kommer därefter att påbörja sin tillsvidareanställning i januari 2023.

Tabell 2. Anställningsform och könsfördelning för personal

Område	2018	2019	2020	2021	2022
Heltidspersonal	104	102	106	104	106
Varav män	90	87	91	87	88
Varav kvinnor	14	15	15	17	18
Räddningstjänstpersonal i beredskap	129	135	136	133	134
Varav män	124	129	130	127	129
Varav kvinnor	5	6	6	6	5
Totalt antal anställda	233	237	242	237	240

Tabell 3. Åldersstruktur

Åldersgrupp	Heltid	RiB	Totalt	Procentuell del
-29	8	16	24	10,0 %
30 - 39	40	37	77	32,1 %
40 - 49	32	29	61	25,4 %
50 - 59	20	36	56	23,3 %
60 -	6	16	22	9,2 %
Totalt	106	134	240	100 %

Sjukfrånvaro

Förvaltningsberättelsen inom kommun och kommunala bolag ska innehålla redovisning om de anställdas sjukfrånvaro. Uppgifter ska lämnas om den andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer. Sjukfrånvaron ska även redovisas avseende kön samt sjukfrånvaro för anställda i åldrarna 29 år eller yngre, 30–49 år och 50 år eller äldre. Uppgifter ska dock inte lämnas om antalet anställda i gruppen är högst tio eller om uppgiften kan härröra till en individ.

Arbetsgivaren ersätter de första 14 dagarna av sjukfrånvaro. Dag ett är karensdag då ingen ersättning utgår. För tiden 15–90 dagar är kostnaden för arbetsgivaren 10 % av lönen. Sjukfrånvaro fördelat per åldersgrupp och kön redovisas i tabellerna.

Under perioden har det varit en total sjukfrånvaro om 1 353 kalenderdagar fördelat på 70 personer inom förbundet.

Tabell 3 Sjukfrånvaro, procentuell del av total bruttoarbetstid per åldersgrupp

Åldersgrupp	Delår 2022	Delår 2021
-29	2,79	1,46
30 - 49	6,40	3,74
50 -	5,90	2,87

Tabell 5. Sjukfrånvaro, procentuell del av total bruttoarbetstid per respektive kön

Kön	Delår 2022	Delår 2021
Män	5,56	4,68
Kvinnor	8,77	3,24

Tabell 4. Annan personalfrånvaro

Område	Delår 2021	Delår 2021
Föräldraledighet	527 dagar fördelat på 29 personer	627 dagar fördelat på 25 personer
Vård av barn	72 dagar fördelat på 20 personer	79 dagar fördelat på 20 personer

Personalkostnader

Personalkostnader avseende löne- och pensionskostnader, sjuklön samt personalomkostnader uppgick till 58 849 tkr, vilket motsvarar 76 % av förbundets totala kostnader under verksamhetsåret. Löneprocess 2022 är genomförd vilket innebär att den treåriga lönesatsningen till särskilt prioriterade befattningar har fullföljts. Syftet med den strukturella lönesatsningen är dels att förbundet ska närma sig marknadsmässiga löner, dels underlätta rekrytering. Under perioden har även samverkan skett med ett flertal räddningstjänster inom Räddsam VG med syfte att utbyta erfarenheter om lön och lönebildning. Direktionen har fastställt en policy för lön och pension inom Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund.

Pensions-/ semester- och övertidsskuld

Prognosen för pensionsutbetalningar visar på ett utfall på 3 084 tkr vilket skiljer sig marginellt från Skandias prognos. Förbundets skuld till personalen avseende semester och övertid förväntas att minska vilket beror på pensionsavgångar samt att det enbart är tillåtet att spara totalt 30 dagar semester.

Tabell 5. Personalkostnader inklusive PO-pålägg

Område	Budget 2022	Delår 2022	Delår 2021	Prognos bokslut 2022
Heltid, inkl. semesterlön	57 227	37 670	36 348	56 505
Varav enhet sotning	3 209	2 029	2 083	3 044
RiB-personal (arvodesanställd)	19 651	13 110	13 307	19 000
Övertid, fyllnadstid	714	1 258	766	1 887
OB tillägg, beredskap	4 422	3 276	3 132	4 914
Varav enhet sotning	36	26	24	39
Arvode för förtroendevalda	209	137	123	203
Pensionsutbetalning inkl. skatt	5 057	3 084	2 076	5 057
Förändring av semester- och övertidsskuld	0	314	458	300
Resultat	87 280	58 849	56 210	87 866

I tabellen redovisas hela förbundet, både räddningstjänst och enhet sotning. Personalkostnader för perioden uppgår för räddningstjänstverksamhet till 56 792 tkr och för enhet sotning till 2 057 tkr. Pensionsutbetalning samt semester- och övertidsskuld särredovisas inte, det vill säga, dessa kostnader redovisas i räddningstjänstens personalkostnader.

Balanskravsresultat

Balanskravsresultatet är ett resultat där poster som inte härrör till den ordinarie verksamheten har rensats bort. Exempel på sådana poster är vinst eller förlust från värdepappershantering, försäljning av materiel/utrustning och fastighetsförsäljning.

Under perioden har förbundet sålt materiel, maskiner och fordon för sammanlagt 268 tkr. Förbundet har ingen resultatutjämningsreserv att ta hänsyn till.

Årets balanskravsresultat är prognostiserat årsresultat minus realisationsvinst.

Tabell 6. Balanskravutredning

Område	31 aug 2022	31 aug 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Årets resultat enligt helårsprognos	-1 416	1 889	2 611	3 022	455
Samtliga realisationsvinster	-268	-211	-160	0	0
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet		0	0	0	0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet		0	0	0	0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper		0	0	0	0
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper		0	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-1 684	1 678	2 451	3 022	455
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv		0	0	0	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv		0	0	0	0
Årets balanskravsresultat	-1 684	1 678	2 451	3 022	455

Drift- och investeringsredovisning

Driftredovisning

Driftsredovisningen visar på ekonomiskt utfall för respektive ansvarsområde, avvikelser kommenteras. Tabell över samtliga verksamheter presenteras i slutet av redovisningen.

Samtliga summor i tabellerna redovisas i tkr.

Tabell 7. Direktion och revision

Område	Budget 2022	Delår 2022	Avvikelse	Delår 2021	Prognos bokslut 2022
Verksamhetens kostnader					
Personalkostnad direktion	-203	-169	34	-148	-203
Övriga intäkter, direktion	0	37	37	0	37
Direktion totalt	-203	-132	71	-148	-166
Personalkostnad revision	-16	-13	3	-3	-16
Övriga kostnader, revision	-100	0	100	-47	-90
Revision totalt	-116	-13	103	-50	-106
GDPR,	-33	-16	17	-21	-32
Summa kostnader	-352	-161	191	-219	-304
Resultat	-352	-161	191	-219	-304

Kommentar: Intäkten om 37 tkr avser Räddningstjänsten Mitt Bohusläns del av konsultkostnader avseende utredning utökad samverkan NÄRF-RMB. I övrigt följer kostnaderna budget.

PWC revisionsbyrå har ännu inte fakturerat förbundet för granskning av årsredovisning 2021. Beloppet finns med i årsprognosen.

Kostnader för GDPR följer budget. Avser tjänst för Dataskyddsombud som förbundet har genom avtal med Trollhättans Stad.

Tabell 8. Förbundsledning, HR och kommunikation

Område	Budget 2022	Delår 2022	Avvikelse	Delår 2021	Prognos bokslut 2022
Verksamhetens intäkter					
Övriga intäkter	30	0	-30	7	0
Personalens löneavdrag, frukostprojekt mm	125	46	-79	8	75
Ersättning, försäljning tjänst förbundschef	0	0	0	191	0
Ersättning, sjuklönekostnad pandemi	0	484	484	215	484
Medlemsavgifter från kommuner	89 982	59 988	-29 994	58 569	89 982
Summa intäkter	90 137	60 518	-29 619	58 990	90 541
Verksamhetens kostnader					
Personalkostnader	-5 037	-3 117	1 920	-3 221	-4 676
Övriga kostnader	-650	-353	297	-298	-650
HR, relaterat till samtlig personal	-735	-481	254	-371	-735
Kommunikatör	-185	-74	111	-60	-185
Summa kostnader	-6 607	-4 025	2 582	-3 950	-6 246
Resultat	83 530	56 493	-27 037	55 040	84 296

Kommentar: Avvikelsen kan i stort härledas till erhållen ersättning för sjuklönekostnader, 484 tkr.

Årsprognosen för HR och kommunikatör förväntas följa budget. Kostnaderna inom områdena är inte linjära, utan prognosen bygger på förväntade kostnader under hösten.

Tabell 9. Förvaltningsstab

Område	Budget 2022	Delår 2022	Avvikelse	Delår 2021	Prognos bokslut 2022
Verksamhetens intäkter					
Ersättning administration sotningsenheten	586	391	-195	147	587
Summa intäkter	586	391	-195	147	587
Verksamhetens kostnader					
Personalkostnader	-2 322	-1 533	789	-1 131	-2 300
Övriga kostnader	-430	-244	186	-309	-366
Summa kostnader	-2 752	-1 777	975	-1 440	-2 666
Resultat	-2 166	-1 386	780	-1 293	-2 079

Kommentar: Förvaltningsstaben följer budget, inga kommentarer kring avvikelser finns.

Tabell 10. Ledningscentral LC54

Område	Budget 2022	Delår 2022	Avvikelse	Delår 2021	Prognos bokslut 2022
Verksamhetens intäkter					
Ersättning från RMB och Orust	3 269	2 104	-1 165	1 867	3 269
Summa intäkter	3 269	2 104	-1 165	1 867	3 269
Verksamhetens kostnader					
Personalkostnad	-6 628	-4 671	1 957	-3 698	-6 667
Övriga kostnader	-1 570	-1 075	495	-1 005	-1 570
Summa kostnader	-8 198	-5 746	2 452	-4 703	-8 237
Resultat	-4 929	-3 642	1 287	-2 836	-4 968

Kommentarer: Fördelningsnycklar RMB 42 %, NÄRF 58 %.

Intäkterna är relaterade till avtalsbunden ersättning från Orust Räddningstjänst, samt ersättning från Räddningstjänsten Mitt Bohuslän (RMB) för förbundets kostnader avseende LC54.

Personalkostnader är varit högre än förväntat på grund av rådande personalomsättning där tidigare befintlig personal gått i pension. Kostnaderna avser utbildning av nyrekryterad personal.

Tabell 11. Intäkt avtal, automatlarm

Område	Budget 2022	Delår 2022	Avvikelse	Delår 2021	Prognos bokslut 2022
Verksamhetens intäkter					
Varav årsabonnemang samt anslutningsavgifter	1 901	1 349	-552	1 238	2 024
Varav övriga avtalsbundna intäkter, tjänster	74	47	-27	44	71
Summa intäkter	1 975	1 396	-579	1 282	2 094
Årsabonnemang	-6	-7	-1	-5	-7
Summa kostnad	-6	-7	-1	-5	-7
Resultat	1 969	1 389	-580	1 277	2 087

Kommentar: Avvikelsen beror på ökade anslutningar till automatlarmstjänster. Utfallet visar på en liten positiv avvikelse från budget.

Tabell 12. Enhet beredskap

Område	Budget 2022	Delår 2022	Avvikelse	Delår 2021	Prognos bokslut 2022
Verksamhetens intäkter					
Varav heltid	3 243	1 966	-1 277	2 000	3 049
Varav deltid	489	415	-74	477	623
Summa intäkter	3 732	2 381	-1 351	2 477	3 672
Verksamhetens kostnader					
Personal heltid	-36 785	-25 250	11 535	-24 240	-37 675
Personal deltid	-19 651	-13 358	6 293	-13 676	-19 000
Personalkostnader totalt	-56 436	-38 608	17 828	-37 916	-56 675
Övriga kostnader					
Heltid	-927	-737	190	-730	-1 020
Deltid	0	-41	-41	-5	-62
Övriga kostnader totalt	-927	-778	149	-735	-1 082
Summa kostnader	-57 363	-39 386	17 977	-38 651	-57 757
Resultat	-53 631	-37 005	16 626	-36 174	-54 085

Kommentar: Årsprognosen för intäkterna förväntas ligga strax under budget, för heltidsstationer under budget och deltid över.

Årsprognosen för personal, heltid, ligger mer än 1 000 tkr över budget. Största anledningen är att, vid större händelser, har inte tjänstgörande personal räckt till utan extrapersonal har behövts inkallats vilket genererat övertidskostnader. Totalt ligger dessa kostnader 782 tkr över budget för perioden.

Tabell 13. Enhet teknik

Område	Budget 2022	Delår 2022	Avvikelse	Delår 2021	Prognos bokslut 2022
Verksamhetens intäkter					
Avtalsbundna; kris och beredskap, lokalhyra	840	896	56	777	942
Summa intäkter	840	896	56	777	942
Verksamhetens kostnader					
Personalkostnader	-1 935	-1 233	702	-1 174	-1 850
Övriga kostnader	-11 175	-8 097	3 078	-6 602	-12 146
Summa kostnader	-13 110	-9 330	3 780	-7 776	-13 995
Resultat	-12 270	-8 434	3 836	-6 999	-13 053

Kommentar: I utfallet för intäkter redovisas inkluderat en försäljning av utranterat material med 268 tkr, försäljningen ligger utanför budget.

Personalkostnader ligger ca 100 tkr under budget vilket beror på att personal med IT-ansvar delar sin tjänst med enhet LC54, denna förändring har skett under året och är inte budgeterad.

Övriga kostnader prognostiseras att avvika från budget med 1 000 tkr. Den höga inflationen har medfört att kostnaderna ökat rent generellt. Även höga bränslekostnader med 240 tkr över budget samt IT-kostnader, 300 tkr över budget, påverkar utfallet.

Tabell 14. Enhet samhällsskydd

Område	Budget 2022	Delår 2022	Avvikelse	Delår 2021	Prognos bokslut 2022
Verksamhetens intäkter					
Tillsyn, tillstånd- och bygglovshantering	1 310	727	-583	932	1 091
Utbildning	1 145	473	-672	17	910
Summa intäkter	2 455	1 200	-1 255	949	2 000
Verksamhetens kostnader					
Personalkostnader	-4 355	-2 431	1 924	-2 672	-3 797
Övriga kostnader	-179	-277	-98	-61	-416
Summa kostnader	-4 534	-2 708	1 826	-2 733	-4 212
Resultat	-2 079	-1 508	571	-1 784	-2 212

Kommentar: Årsprognosen visar på ett negativt utfall vad det gäller intäkter för tillsyn, tillstånd- och bygglovshantering. En förklaring är rådande personalbrist på enhet samhällsskydd där två personal är föräldralediga och ingen ersättare finns för någon av dessa tjänster. Detta visar sig också i personalkostnaderna där prognosen avviker med 550 tkr från budget.

Pandemin i början av året påverkade att utförandet av externutbildningar inte startade förrän i slutet av mars. Årsprognosen visar på en avvikelse på intäkterna med 300 tkr från budget, vilket i stort kan härledas till pandemins verkan. Kostnaderna avviker också från budget, vilket i stort beror på inflationen med ökade kostnader på material, mat vid kurs och lokal.

Tabell 15. Verksamhetsledning

Område	Budget 2022	Delår 2022	Avvikelse	Delår 2021	Prognos bokslut 2022
Verksamhetens kostnader					
Personal, månadslön	-2 209	-1 352	857	-1 408	-2 208
Personal, beredskap IL	-541	-475	66	-388	-713
Personalkostnader, totalt	-2 750	-1 827	923	-1 796	-2 921
Övriga kostnader	-200	-114	86	-29	-176
Summa kostnader	-2 950	-1 941	1 009	-1 825	-3 097
Resultat	-2 950	-1 941	1 009	-1 825	-3 097

Kommentar: Personal, beredskap IL (insatsledare), har till uppgift att bistå vid större händelser (se även kommentar under enhet beredskap). Personal, beredskap IL, genererar ökade kostnader för övertid och årsprognosen visar på en avvikelse med 170 tkr. För övrigt ligger kostnader i fas.

Tabell 16. Finansförvaltning

Område	Budget 2022	Delår 2022	Avvikelse	Delår 2021	Prognos bokslut 2022
Pensionsutbetalning avgift från medlemskommunerna	5 057	3 371	-1 686	3 387	5 057
Pensioner individuell del	3 495	722	-2 773	2 677	3 495
Summa intäkter	8 552	4 093	-4 459	6 064	8 552
Pensionsutbetalning inkl. löneskatt	-5 057	-3 084	1 973	-2 076	-5 057
Förändring pensionskund	-3 495	-722	2 773	-2 677	-3 495
Förändring sem. och övertid samt personalförsäkring	-60	-359	-299	-497	-300
Avskrivningar	-7 060	-4 701	2 359	-4 492	-7 052
Kapitalkostnad/intäkt	0	-259	-259	-16	-261
Summa kostnader	-15 672	-9 125	6 547	-9 758	-16 165
Resultat	-7 120	-5 032	2 088	-3 694	-7 613

Kommentar: Årsprognosen visar på en negativ avvikelse på 593 tkr. Det är semester och övertidsskulden med 400 tkr samt en kostnad för rättning av konto 2931 preliminärskatt med 260 tkr som ger en negativ avvikelse. Mer information om konto 2931 finnas under stycket ekonomi, händelser av väsentlig betydelse med påverkan på de finansiella rapporterna.

Årsprognosen avseende intäkter bygger på Skandias prognos vad gäller pensioner. Underlaget ligger till grund för medlemsbidraget som betalas ut under året.

Årsprognosen för avskrivningarna följer budget.

Tabell 17. Enhet sotning, Färgelanda och Trollhättan

Område	Budget 2022	Delår 2022	Avvikelse	Delår 2021	Prognos bokslut 2022
Verksamhetens intäkter	4 896	2 725	-2 171	2 583	4 493
Summa intäkter	4 896	2 725	-2 171	2 583	4 493
Verksamhetens kostnader					
Personalkostnader	-3 266	-2 068	1 198	-2 121	-3 102
Övriga kostnader	-1 535	-1 126	409	-766	-1 689
Avskrivningar	-95	-60	35	-64	-90
Summa kostnader	-4 896	-3 254	1 642	-2 951	-4 881
Resultat	0	-529	-529	-368	-389

Kommentar: Årsprognosen visar att intäkterna kommer att ligga på en negativ avvikelse om 403 tkr. Det beror på att en personal vidareutbildat sig till tekniker under perioden, utbildningen var klar i maj. Bortfallet av intäkter ger ett negativt resultat.

Tabell 18. Enhet sotning, Färgelanda

Område	Budget 2022	Delår 2022	Avvikelse	Delår 2021	Prognos bokslut 2022
Verksamhetens intäkter	979	545	-434	517	899
Summa intäkter	979	545	-434	517	899
Verksamhetens kostnader					
Personalkostnader	-653	-414	240	-424	-620
Övriga kostnader	-307	-225	82	-153	-338
Avskrivningar	-19	-12	7	-13	-18
Summa kostnader	-979	-651	328	-590	-976
Resultat	0	-106	-106	-74	-78

Tabell 19. Enhet sotning, Trollhättan

Område	Budget 2022	Delår 2022	Avvikelse	Delår 2021	Prognos bokslut 2022
Verksamhetens intäkter	3 917	2 180	-1 737	2 066	3 594
Summa intäkter	3 917	2 180	-1 737	2 066	3 594
Verksamhetens kostnader					
Personalkostnader	-2 613	-1 654	958	-1 697	-2 482
Övriga kostnader	-1 228	-901	327	-613	-1 351
Avskrivningar	-76	-48	28	-51	-72
Summa kostnader	-3 917	-2 603	1 314	-2 361	-3 905
Resultat	0	-423	-423	-294	-311

Tabell 20. Driftredovisning alla verksamheter

Resultat per område	Budget 2022	Delår 2022	Avvikelse	Delår 2021	Prognos bokslut 2022
kostnader	-352	-161	191	-219	-304
Direktion och revision	-352	-161	191	-219	-304
intäkter	90 137	60 518	-29 619	58 990	90 541
kostnader	-6 607	-4 025	2 582	-3 950	-6 246
Förbundsledning, HR, kommunikator	83 530	56 493	-27 037	55 040	84 296
intäkter	586	391	-195	147	587
kostnader	-2 752	-1 777	975	-1 440	-2 666
Förvaltningsstab	-2 166	-1 386	780	-1 293	-2 079
intäkter	3 269	2 104	-1 165	1 867	3 269
kostnader	-8 198	-5 746	2 452	-4 703	-8 237
Enhet ledningscentral	-4 929	-3 642	1 287	-2 836	-4 968
intäkter	1 975	1 396	-579	1 282	2 094
kostnader	-6	-7	-1	-5	-7
Avtal automatlarm, intäkt	1 969	1 389	-580	1 277	2 087
intäkter	3 732	2 381	-1 351	2 477	3 672
kostnader	-57 363	-39 386	17 977	-38 651	-57 757
Enhet beredskap	-53 631	-37 005	16 626	-36 174	-54 085
intäkter	840	896	56	777	942
kostnader	-13 110	-9 330	3 780	-7 776	-13 995
Enhet teknik	-12 270	-8 434	3 836	-6 999	-13 053
intäkter	2 455	1 200	-1 255	949	2 000
kostnader	-4 534	-2 708	1 826	-2 733	-4 212
Enhet samhällsskydd	-2 079	-1 508	571	-1 784	-2 212
kostnader	-2 950	-1 941	1 009	-1 825	-3 097
Verksamhetsledning	-2 950	-1 941	1 009	-1 825	-3 097
intäkter	8 552	4 093	-4 459	6 064	8 552
kostnader	-15 672	-9 125	6 547	-9 758	-16 165
Finansförvaltning	-7 120	-5 032	2 088	-3 694	-7 613
intäkter	4 896	2 725	-2 171	2 583	4 493
kostnader	-4 896	-3 254	1 642	-2 951	-4 881
Enhet sotning	0	-529	-529	-368	-389
Summa intäkter	116 442	75 704	-40 738	75 136	116 148
Summa kostnader	-116 440	-77 460	38 980	-74 011	-117 564
Totalt resultat	2	-1 756	-1 758	1 125	-1 416

Kommentar: Resultatet för perioden visar på en negativ avvikelse om -1 756 tkr (-529 tkr) där intäkterna avviker med -275 tkr (-538 tkr) och kostnaderna med -1 481 tkr (9 tkr). Siffror inom parentes avser utfall för enhet sotning. Det kan konstateras att det främst är kostnaderna för räddningstjänst som ger det negativa resultatet. Förbundet har haft flera större händelser under perioden som medfört ökade kostnader både i resurser och personal. Räddningstjänstens verksamhet är svår att budgetera på grund av att man inte i förväg kan känna till vilka större händelser som uppkommer under året. Ett negativt resultat kommer därför alltid att uppstå under sådana omständigheterna.

Enhet sotning har haft personalbrist under våren. De har haft kostnader för personal som utbildat sig, men inga intäkter. Förhoppningsvis kommer det negativa resultatet på enhet sotning att kunna vändas under nästa år.

Investeringsredovisning

Investeringar som planeras att genomföras under året grundar sig på en 5-årig investeringsplan som i sin tur har utgångspunkt i NÄRF:s uppdrag och de specificerade förmågorna i förbundets handlingsprogram. Avsteg från planen kan ske vid oförutsedda händelser, tex omvärldsfaktorer såsom materielbrist och leveransförseningar, som inte förbundet kan påverka.

Periodens utfall

Förbundet har genomfört upphandling av släckfordon enligt ramavtal. Beställning har skett av två släckfordon med förväntad leverans under 2023. Upphandling av ytterligare släckfordon pågår med planerad beställning under hösten 2022 och beräknad leverans under 2024 och 2025.

Utifrån skärpta planeringsförutsättningar avseende räddningstjänst under höjd beredskap och civilt försvar, beslutade av regeringen, har direktionen fattat beslut om att vid behov omfördela 1 000 tkr inom befintlig investeringsbudget för detta ändamål. Beslutet innebär att det planerade investeringsutrymmet för fordon kan minskas med motsvarande summa.

Den utdragna pandemin följt av Rysslands invasion av Ukraina påverkar på olika sätt vår verksamhet, bland annat genom interna omprioriteringar samt begränsad eller utebliven tillgång på varor och tjänster. Detta har inneburit förseningar av bland annat fordonsinvesteringar samt att investeringar i datorer inte kan genomföras i år. Av den anledningen kommer vissa omprioriteringar inom ram att göras för åren 2022 och 2023.

Övriga planerade investeringar följer i allt väsentligt planen. Prognosen visar att avskrivningskostnaderna ligger i fas med budget.

Investeringsplan 2022

Tabell 21. Investeringsbudget för räddningstjänst

Område	Ursprunglig budget	Förändrad budget	Utfall	Avvikelse
Teknik	1 856		1 920	-64
Lokaler	1 500		0	1 500
Fordon	11 450	2 700	4	2 696
Friskvård	100		70	30
IT-stöd	845		135	710
Summa	15 751	7 001	2 129	4 872

Tabell 22. Investeringsbudget LC54

Område	Ursprunglig budget	Förändrad budget	Utfall	Avvikelse
Lokaler	35		62	-27
IT-stöd	520		338	182
Summa	555		400	155

Tabell 23. Investeringsbudget enhet sotning

Område	Ursprunglig budget	Förändrad budget	Utfall	Avvikelse
IT-stöd	30	0	0	0
Summa	30	0	0	0

Tabell 24. Pågående investeringar under perioden

Proj/inv.nr	Avslutade investeringar	Budget	Belopp
9121-01	Skyddsutrustning larmställ	520	523
9121-02	Brandslang	80	78
9121-03	Skyddsutrustning ytlivräddning + kem	100	101
9121-04	Indikeringsinstrument	65	46
9121-10	Övertrycksfläktar - utryckningsmateriel	140	138
9121-11	Pumpar EL - utryckningsmaterial	33	36
9121-12	IR Kamera	110	108
9121-13	Brandmateriel-utryckningsverksamhet	240	233
9121-17	Fysutrustning löpband	100	70
	Kontorsstolar, LC54	35	35
	Streaming, LC54	290	264
	Reinvestering, Rakelterminaler	125	135
	Summa avslutade investeringar	1 838	1 767
Proj/inv.nr	Pågående investeringar	Budget	Belopp
9221-16	Andningsskyddsutrustning	350	268
	Räddningsverktyg för trafikolycka	385	389
	Terrängfordon - Polaris inklusive vagn	225	4
9421-19	Arbetsmiljö, LC54	100	27
9521-08	Reinvestering workstation datorer, LC54	80	73
	Summa pågående investeringar	1 140	762
	Summa avslutade och pågående investeringar	2 978	2 529

Resultaträkning

Tabell 25. Resultaträkning, räddningstjänst inklusive enhet sotning

Område	Not	Budget 2022	Delår 2022	Delår 2021	Prognos bokslut 2022
Verksamhetens intäkter	3	21 403	12 383	13 180	19 800
Medlemsavgifter från kommuner	3	95 039	63 360	61 957	95 039
Verksamhetens kostnader	4	-109 118	-72 678	-69 457	-109 023
Avskrivningar	5	-7 319	-4 837	-4 557	-7 256
Verksamhetens nettokostnader		5	-1 772	1 123	-1 440
Skatteintäkter		0	0	0	0
Generella statsbidrag och utjämning		0	0	0	0
Verksamhetens resultat		5	-1 772	1 123	-1 440
Finansiella intäkter	8	0	19	6	29
Finansiella kostnader	9	-3	-3	-3	-5
Resultat efter finansiella poster		2	-1 756	1 126	-1 416
Extraordinära poster		0	0	0	0
Årets resultat		2	-1 756	1 126	-1 416

Tabell 26. Resultaträkning, räddningstjänst

Område	Not	Budget 2022	Delår 2022	Delår 2021	Prognos bokslut 2022
Verksamhetens intäkter	3	16 507	9 658	10 597	15 300
Medlemsavgifter från kommuner	3	95 039	63 360	61 957	95 039
Verksamhetens kostnader	4	-104 320	-69 482	-66 568	-104 223
Avskrivningar	5	-7 224	-4 777	-4 493	-7 166
Verksamhetens nettokostnader		2	-1 241	1 493	-1 050
Skatteintäkter		0	0	0	0
Generella statsbidrag och utjämning		0	0	0	0
Verksamhetens resultat		2	-1 241	1 493	-1 050
Finansiella intäkter	8	0	15	1	23
Finansiella kostnader	9	0	-1	-1	-2
Resultat efter finansiella poster		2	-1 227	1493	-1 029
Extraordinära poster		0	0	0	0
Årets resultat		2	-1 227	1 493	-1 029

Tabell 27. Resultaträkning, enhet sotning

Område	Not	Budget 2022	Delår 2022	Delår 2021	Prognos bokslut 2022
Verksamhetens intäkter	3	4 896	2 725	2 583	4 500
Verksamhetens kostnader	4	-4 798	-3 196	-2 889	-4 800
Avskrivningar	5	-95	-60	-64	-90
Verksamhetens nettokostnader		3	-531	-370	-390
Skatteintäkter		0	0	0	0
Generella statsbidrag och utjämning		0	0	0	0
Verksamhetens resultat		3	-531	-370	-390
Finansiella intäkter	8	0	4	5	6
Finansiella kostnader	9	-3	-2	-2	-3
Resultat efter finansiella poster		0	-529	-367	-387
Extraordinära poster		0	0	0	0
Årets resultat		0	-539	-367	-387

Balansräkning

Tabell 28. Balansräkning

tkr	Not	Delår 2022	Helår 2021
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar		0	0
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	13	3 671	3 076
Maskiner och inventarier	14	32 334	35 267
Övriga materiella anläggningstillgångar		0	0
Finansiella anläggningstillgångar		0	0
Summa anläggningstillgångar		36 005	38 343
Bidrag till infrastruktur		0	0
Omsättningstillgångar			
Förråd mm		0	0
Fordringar	19	42 034	52 491
Kortfristiga placeringar		0	0
Kassa och bank		21 528	9 684
Summa bidrag infrastruktur och omsättningstillgångar		63 562	62 175
Summa tillgångar		99 567	100 518
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	22	31 341	29 802
Årets resultat		-1 756	756
Resultatutjämningsreserv		0	0
Övrigt eget kapital		0	782
Summa eget kapital		29 585	31 340
Avsättningar			
Avsättningar pensioner	23	54 661	53 939
Andra avsättningar		0	0
Summa avsättningar		54 661	53 939
Skulder			
Långfristiga skulder	25	37	52
Kortfristiga skulder	26	15 284	15 187
Resultatutjämnning, sotning		0	0
Summa skulder		15 321	15 239
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		99 567	100 518
Panter och ansvarsförbindelser			
Panter och därmed jämförliga säkerheter		0	0
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulder eller avsättningar		0	0
Övriga ansvarsförbindelser		0	0
Summa panter och ansvarsförbindelser		0	0

Noter

Innehållsförteckning noter;

Not 1	Redovisningsprinciper
Not 2	Uppskattningar och bedömningar
Not 3-11	Noter till resultaträkningen
Not 12-29	Noter till balansräkningen
Not 30	Leasing (inga aktuella poster)
Not 34	Upplysning om upprättade särredovisningar (inga aktuella poster)
Not 35	Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision
Not 36	Koncerninterna förhållanden (inga aktuella poster)

Not 1. Redovisningsprinciper

Förbundet följer de redovisningsprinciper som framgår av Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som vid årsbokslut 2021.

God redovisningssed

Personalkostnad avseende Räddningstjänst i Beredskap (RiB) och intjänad ej uttagen semester- och övertidsersättning, redovisas som skuld. Periodisering av kostnader och intäkter utförs enligt god redovisningssed. Fakturor som understiger 5 tkr periodiseras inte.

Kvittningsförbud

Förbundet tillämpar kvittningsförbud vilket innebär ett generellt förbud mot kvittning mellan olika poster i balansräkningen, resultaträkningen eller i noterna. Alla poster ska som huvudregel redovisas med bruttobelopp (2 kap. 4 § första stycket 6 ÅRL). Principen syftar till att läsare av årsredovisningen ska få kännedom om samtliga enskilda poster som är av betydelse för en analys av årsredovisningen. Kvittningsförbudet innebär att det inte är tillåtet att utjämna tillgångsposter och skuld- eller avsättningsposter och inte heller intäkter och kostnader mot varandra.

Ett exempel på tillämpning är samarbetet avseendet LC54 där kostnader och intäkter fördelas mellan NÄRF och RMB. Förbunden redovisar sina respektive kostnader och intäkter och fakturerar varandra kvartalsvis, ingen kvittning sker.

Pensioner

Skandia sköter förbundets pensionsadministration och deras prognos används för att beräkna pensionsskuldens storlek och pensionsutbetalningar under året. Enligt finansiell överenskommelse mellan förbundet och medlemskommunerna, angående pensionsåtagande, kvarstår personalens intjänade pensionsrätt t.o.m. 1997 som skuld hos medlemskommunerna. Intjänad pensionsrätt fr.o.m. 1998 belastar förbundet som direkt skuld och medlemskommunerna som indirekt skuld.

Anläggningstillgångar

Ett inköp anses vara en investering om tillgången är anskaffad för stadigvarande bruk, värdet överstiger 30 tkr och har en ekonomisk livslängd på minst 3 år.

Anläggningstillgångar är upptagna i balansräkningen till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar. Avskrivningar har beräknats på objektens anskaffningsvärde t.o.m. innevarande år utifrån beräknad nyttjandeperiod. Avskrivningar sker linjärt, det vill säga med belopp som är lika stora under objektets beräknade ekonomiska livslängd. Avskrivningstid följer rekommendation från Rådet för Kommunal Redovisning där nyttjandetid tas fram utifrån tidigare erfarenhet av motsvarande anläggning, råd från teknisk expertis, kontakter med andra användare samt verksamhetsplanering.

Förbundet tillämpar komponentavskrivning sedan 2014. Exempel på när komponentavskrivning tillämpas är vid inköp av en brandbil där tekniska hjälpmedel ingår. Avskrivningstid på brandbilen är 20 år medan teknisk utrustning såsom klipputrustning, kommunikationsutrustning m.m. har en avskrivningstid på 3-10 år.

Avskrivningstider för materiella anläggningstillgångar

- 20 år Tunga fordon, slangtvätt
- 10 år Personbil, skåpbil, lätt lastbil, hydraulverktyg, andningsskyddsutrustning m.m.
- 5 år Kommunikationsradio, rökdykningsutrustning, tvättmaskiner m.m.
- 3 år Persondatorer, datautrustning

Förbundet värderar och tillämpar principen om öppenhet vilken är mycket viktig i ett förbund, som ägs av flera kommuner, då samtliga medlemskommuner ska ha samma tillgång till information och inblick i verksamheten.

Not 2. Uppskattningar och bedömningar

I noten ska väsentliga uppskattningar och bedömningar som ligger till grund för de finansiella rapporterna redovisas. För perioden har förbundet inte några sådana poster att redovisa.

Not 3-11. Noter till resultaträkning

Tabell 29. Not 3 Verksamhetens intäkter

Not 3 Verksamhetens intäkter	Delår 2022	Delår 2021
Försäljningsintäkter	513	240
Taxor och avgifter	10 832	12 752
Hyror och arrenden	309	300
Bidrag och kostnadsersättning från staten	532	299
Bidrag och gåvor från privata aktörer	0	0
EU-bidrag	0	0
Övriga bidrag (medlemsbidrag)	59 989	58 569
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	4 062	2 770
Intäkter från exploateringsverksamhet och tomträtter	0	0
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	264	207
Övriga verksamhetsintäkter	-758	0
Summa verksamhetens intäkter	75 743	75 137

Tabell 30. Not 4 Verksamhetens kostnader

Not 4 Verksamhetens kostnader	Delår 2022	Delår 2021
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	57 007	55 094
Pensionskostnader	3 239	4 383
Lämnade bidrag	0	72
Köp av verksamhet	1 153	895
Lokal-och markhyror samt övriga fastighetskostnader	581	376
Inköp av material och varor	8 388	6 689
Inköp av tjänster	325	426
Realisationsförluster och utrangeringar	0	0
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	0	0
Bolagsskatt	0	0
Övriga verksamhetskostnader	1 984	1 522
Summa verksamhetens kostnader	72 677	69 457

Tabell 31. Not 5 Av- och nedskrivningar

Not 5 Av- och nedskrivningar	Delår 2022	Delår 2021
Avskrivning immateriella tillgångar	0	0
Avskrivning byggnader och anläggningar	167	128
Avskrivning maskiner och inventarier	4 670	4 429
Nedskrivning/återföring byggnader och anläggningar	0	0
Summa av- och nedskrivningar	4 837	4 557

Tabell 32. Not 8 Finansiella intäkter

Not 8 Finansiella intäkter	Delår 2022	Delår 2021
Intäkter från finansiella anläggningstillgångar	0	0
Ränteintäkter	18	6
Övriga finansiella intäkter	0	0
Summa finansiella intäkter	18	6

Tabell 33. Not 9 Finansiella kostnader

Not 9 Finansiella kostnader	Delår 2022	Delår 2021
Räntekostnader på lån	0	0
Övriga finansiella kostnader	3	3
Summa finansiella kostnader	3	3

Not 12-29. Noter till balansräkning

Tabell 34. Not 13 Mark. Byggnader och tekniska anläggningar

Not 13 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Delår 2022	Delår 2021
Ingående anskaffningsvärde	4 535	4 092
Inköp	762	849
Försäljning	0	
Utrangering	0	-406
Överföringar	0	0
Utgående anskaffningsvärde	5 297	4 535
Ingående ack avskrivningar	-1 459	-1 660
Försäljningar	0	0
Utrangering	0	406
Överföringar	0	0
Årets avskrivningar	-167	-205
Utgående ack avskrivningar	-1 626	-1 459
Utgående redovisat värde	3 671	3 076
Därav finansiell leasing	0	0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	23	16

Tabell 35. Not 14 Maskiner och inventarier

Not 14 Maskiner och inventarier	Delår 2022	Delår 2021
Ingående anskaffningsvärde	112 743	125 085
Inköp	1 802	7 154
Försäljning	0	0
Utrangering	0	-19 495
Överföring	0	0
Utgående anskaffningsvärde	114 545	112 744
Ingående ack avskrivningar	-77 477	-90 337
Försäljning	0	0
Utrangering	0	19 495
Överföring	0	0
Årets avskrivningar	-4 735	-6 635
Utgående ack avskrivningar	-82 212	-77 477
Utgående redovisat värde	32 333	35 267
Därav finansiell leasing	37	52
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	13	11

Tabell 36. Not 19 Fordringar

Not 19 Fordringar	Delår 2022	Delår 2021
Kundfordringar	2 153	9 073
Övriga kortfristiga fordringar	35 583	37 680
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	4 299	5 739
Summa fordringar	42 035	52 492

Tabell 37. Not 21 Kassa och bank

Not 21 Kassa och bank	Delår 2022	Delår 2021
Bank och plusgiro	21 528	9 685
Summa kassa och bank	21 528	9 685

Tabell 38. Not 23 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Not 23 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Delår 2022	Delår 2021
Ingående avsättning till pensioner inklusive löneskatt	-53 939	-51 719
Nyintjänad pension	-722	-2 220
Årets utbetalningar	0	0
Ränte- och basbeloppsuppräknig	0	0
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0
Övrig post	0	0
Summa avsättningar till pensioner inklusive löneskatt	-54 661	-53 939

Tabell 39. Not 25 Långfristiga skulder

Not 25 Långfristiga skulder	Delår 2022	Delår 2021
Långfristig leasingsskuld	-37	-52
Summa långfristiga skulder	-37	-52

Tabell 40. Not 26 Kortfristiga skulder

Not 26 Kortfristiga skulder	Delår 2022	Delår 2021
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	0	0
Leverantörsskulder	-2 103	-2 348
Moms	-341	-148
Personalens skatter, avgifter och avdrag	-3 641	-3 001
Retroaktiva löner och OB ersättning	-1 631	-1 599
Semester och övertidsskuld	-6 073	-5 791
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-1 495	-2 301
Övriga kortfristiga skulder	0	0
Summa kortfristiga skulder	-15 284	-15 188

Not 35. Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision

Tabell 41. Not 35 Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision

Not 35 Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision	Delår 2022	Delår 2021
Sakkunnigt biträde	0	-79
Förtroendevalda revisorer	-13	-82
Total kostnad för revision	-13	-161

Till fullmäktige i
Färgelanda kommun
Melleruds kommun
Trollhättans kommun
Vänersborgs kommun

Revisorernas bedömning av delårsrapport

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2022-08-31 är förenligt med de mål direktionen beslutat.

Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningsresultatet framgår av bifogade granskningsrapporter som utarbetats av PwC.

Vi bedömer:

- att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Med utgångspunkt från uppgifterna i delårsrapporten är bedömningen att balanskravet inte kommer att uppfyllas för år 2022.
- att grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering kan vi inte uttala oss om det finns förutsättningar att nå de finansiella målen då målen i delårsrapporten inte utvärderas på helårsprognos.
- att grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering kan vi inte uttala oss om det finns förutsättningar att nå verksamhetsmålen då målen inte finns redovisade i delårsrapporten.

Vi rekommenderar att direktionen säkerställer att samtliga beslutade verksamhetsmål i budget för god ekonomisk hushållning följs upp utifrån en helårsprognos. Vi hade samma synpunkt föregående år.

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund
Revisorerna

DATUM
2022-10-04

Trollhättan 4 oktober 2022

Torsten Gunnarsson

Per-Olof Blixt

Joacim Magnusson

Roger Martinsson

Granskning av god ekonomisk hushållning 2022

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Anna Gröndahl

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2022-01-01 – 2022-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022.

Med utgångspunkt från ställd revisionsfråga lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

Revisionsfråga	Bedömning
Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av direktionen fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?	Nej Vi kan inte uttala oss om det finns förutsättningar att nå målen då målen i delårsrapporten inte utvärderas på helårsprognos.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte och revisionsfrågor	3
Revisionskriterier	3
Avgränsning	3
Granskningsresultat	4
God ekonomisk hushållning	4
lakttagelser	4
Bedömning	4
Rekommendationer	4

Inledning

Bakgrund

Fullmäktige i respektive medlemskommun ska behandla minst en delårsrapport per år. I samband med fullmäktiges behandling av delårsrapporten ska även revisorerna bedöma resultatet i delårsrapporten. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till fullmäktige i respektive medlemskommun.

Kommunförbund i likhet med kommuner och regioner skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisionsobjekt är direktionen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfråga:

- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av direktionens fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar. Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- Hur kommunen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (både finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Metod

Granskningen genomförs enligt god revisionsred för kommuner och landsting.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef.

Granskningsresultat

God ekonomisk hushållning

lakttagelser

Mål

Direktionen har i samband med fastställande av budget 2022 beslutat om fyra finansiella mål inom ramen för god ekonomisk hushållning. Dessa är samma som fg år och är:

- Intäkterna ska överstiga kostnaderna enligt balanskravet
- God betalningsförmåga på kort sikt
- Hög självfinansieringsgrad avseende investeringar
- Soliditeten ska öka eller minst kvarstå på årets nivå

I delårsrapporten görs en avstämning mot utfallet per 31 augusti där tre av fyra mål bedöms uppnås. Soliditeten har försämrats och målet därav inte uppnått. Ingen årsprognos redovisas.

I den reviderade verksamhetsplanen för 2022 framgår sex ytterligare finansiella mål vars status beskrivs i delårsrapporten. Ingen årsprognos redovisas.

I delårsrapporten saknas uppföljning av verksamhetsmålen. Enligt delårsrapporten så förväntas direktionen fatta beslut om verksamhetsmål för 2022 i september.

Bedömning

Utifrån genomförd översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering kan vi inte uttala oss om det prognostiserade resultatet då är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2022. Direktionen har inte utvärderat målen på helårsbasis.

Vi kan inte uttala oss om uppföljning av verksamhetsmålen då dessa inte finns redovisade i delårsrapporten.

Rekommendationer

Vi rekommenderar direktionen att till nästa års delårsrapport utvärdera målen där prognos på helår är inkluderad.

Datum enligt min digitala signatur

Anna Gröndahl

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2022-10-05 12:29:20 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: ANNA GRÖNDAHL

Datum

Anna Gröndahl
Sakkunnigt biträde, PwC

Leveranskanal: E-post

Granskning av delårsrapport 2022

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Daniel Larsson

Anna Gröndahl

Inledning

Bakgrund

Medlemskommunernas fullmäktige ska behandla minst en delårsrapport per år. I samband med fullmäktiges behandling av delårsrapporten ska även revisorerna bedöma resultatet i delårsrapporten. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till fullmäktige.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Revisionsobjekt är direktionen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande. Vårt ansvar är att granska delårsrapporten utifrån god sed.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om delårsrapporten har upprättats enligt lagens krav och god revisions sed.

Inriktning och omfattning

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- Översiktlig granskning av den finansiella delen¹ av delårsrapporten per 2022-08-31,
- Förvaltningsberättelsens innehåll,
- Drift och investeringsredovisning

Granskningen utgår från god revisions sed för kommuner i Sverige.

En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

---

¹ Med den finansiella delen menar vi resultaträkning, balansräkning, noter och i förekommande fall kassaflödesanalys och sammanställda räkenskaper.

Den granskade delårsrapporten fastställdes av direktionen 2022-09-29 och därefter behandlar medlemskommunernas fullmäktige delårsrapporten. Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef.

Granskningsresultat

Lagens krav och god redovisningssed

Granskning

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet, samt noter för kommunalförbundet för perioden 2022-01-01—2022-08-31. Det är direktionen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats grundat på vår översiktliga granskning.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet, samt noter, inte i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

Datum så som min digitala signatur

Daniel Larsson

Auktoriserad revisor

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2022-10-05 08:38:18 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Sven Daniel Larsson

Datum

Daniel Larsson
Director, PwC

Leveranskanal: E-post

Sammanträdesprotokoll för direktionen NÄRF

Plats och tid	Norra Älvsborgs Räddningstjänst, Trollhättan kl.09.00-11.00
Beslutande Ledamöter	Monica Hanson (S) Trollhättan, ordförande Kjell Nilsson (S) Vänersborg, vice ordförande Pia Fogelberg (M) Trollhättan (§§41-45a) Lena Eckerbom Wendel (M) Vänersborg Roland Björndahl (M) Mellerud
Tjänstgörande ersättare	Kent Almkvist (C) Trollhättan ersättare för Pia Fogelberg (M) (§§45b-47)
Övriga deltagande	Malin Johansson (S) Trollhättan, ej tjänstgörande ersättare Kenneth Borgmalm (S) Vänersborg, ej tjänstgörande ersättare Kent Almkvist (C) Trollhättan, ej tjänstgörande ersättare Hans Därnemyr, förbundschef/räddningschef Anders Gillek, stf. räddningschef Bodil Bramfors, ekonomichef Fredrik Edkvarn, Kommunal Helené Sagerström, Vision
Utses att justera	Kjell Nilsson
Justeringens plats och tid	Brandstationen Trollhättan
Underskrifter	Sekreterare <u></u> Paragraf <u>41-47</u> Ann Gustavsson Ordförande <u></u> Monica Hanson Justerande <u></u> Kjell Nilsson

---

Bevis om tillkännagivande av justerat protokoll
Justeringen har tillkännagivits på kommunens anslagstavla

Organ: Direktionen för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Protokoll från sammanträde: 2022-09-29

Datum då tillkännagivandet publiceras: 2022-10-03

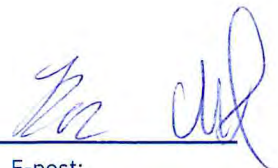
Datum då publiceringen av tillkännagivande upphör: 2022-10-25

Förvaring av protokollet: Protokollet finns tillgängligt på brandstationen, Trollhättan.

Underskrift

Utdragsbestyrkande

§ 41 Närvarokontroll/upprop

Direktionssammanträdet genomfördes som ett fysiskt möte i NÄRF-salen, Trollhättans brandstation. Upprop genomfördes för kontroll av närvaro och beslutanderätt för mötet.

Direktionens beslut

Direktionen har tagit del av och godkänner rapporten.

§ 42 Val av justerande

Direktionens beslut

Direktionen beslutade att välja Kjell Nilsson att justera protokollet.

§ 43 Rapporter/skrivelser

a) IVPA-avtal, Västra Götalandsregionen

Västra Götalandsregionens beslut 2022-06-29, HS 2021-00341. Hälso- och sjukvårdsstyrelsens ordförande har fått i uppdrag att initiera en dialog tillsammans med kommunerna genom det politiska samrådsorganet avseende gemensam avtalsmall IVPA samt finansiering av avtalet.

Direktionens beslut

Direktionen har tagit del av och godkänner rapporten.

b) Delårsrapport jan-aug 2022 med bokslutsprognos

Bodil Bramfors, ekonomichef, lämnade en redogörelse över ekonomiskt resultat jan-aug 2022. NÄRF redovisar ett resultat om -1 756 tkr för perioden, varav räddningstjänstverksamhet -1 227 tkr och enhet sotning -529 tkr. Ekonomichef gav en förklaring över poster med avvikande utfall jämfört med budget. Prognosen för året visar på ett minusresultat. PWC revisionsbyrå har genomfört granskning av delårsrapport 2022, förbundet inväntar granskningsutlåtande från PWC och förtroendevalda revisorerna.

Direktionens beslut

Direktionen har tagit del av och godkänner rapporten.

c) Beslut om flygsäkerhetsmässiga villkor (UAS)

Transportstyrelsen har 2022-08-22, TSL 2021-1879, meddelat beslut om flygsäkerhetsmässiga villkor för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds verksamhet med obemannade luftfartyg. Under förutsättning att beslutet om flygsäkerhetsmässiga villkor inte återkallats, eller återlämnas av innehavaren, gäller det tills det nya regelverket kommer.

Direktionens beslut

Direktionen har tagit del av och godkänner rapporten.

d) Åtterrapportering GDPR

Ann Gustavsson, förvaltningsassistent, lämnade en åiterrapportering över den hantering som skett inom NÄRF under perioden kopplat till frågor inom Dataskyddsförordningen (GDPR).

Direktionens beslut

Direktionen har tagit del av och godkänner rapporten.

e) *Upphandling revisionstjänster*

Avtalet med PWC Sverige gällande revisionstjänster löper ut 2022-12-31. Förtroendevalda revisorer är de som ska fatta beslut om upphandlingsförfarande för revisionstjänster för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund. Förbundet fick före sommarsemestern veta att Trollhättans Stad var i begrepp att upphandla ny revisionstjänst. Economichef har, efter godkännande från revisorerna, meddelat att förbundet önskar ingå i Stadens upphandlingsförfarande med sista anbudsdag 16 september. Inget tilldelningsbeslut har kommit förbundet tillkänna ännu.

f) *Arbetsmiljöverkets återbesök 15 sep 2022*

Hans Därnemyr, förbundschef, lämnade en redogörelse över genomfört åtgärdsarbete i verksamheten utifrån Arbetsmiljöverkets föreläggande om krav på åtgärder för kemikaliehantering. Arbetsmiljöverket har efter genomförd tillsyn tillsänt förbundet, Avslutsbrev 2022-09-15 beteckning 2021/056572, och meddelat att de bedömer att förbundet nu uppfyller samtliga krav inom det systematiska arbetsmiljöarbetet och avslutar tillsynsärendet.

Direktionens beslut

Direktionen har tagit del av och godkänner rapporten.

§ 44 Beslut om revidering av budget 2022 med ekonomisk plan 2023-2024

Förbundet lämnar förslag på revidering av budget 2022 med ekonomisk plan för 2023–2024.

Enligt kommunallagen ska verksamhetsmässiga och finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning finnas med i budget. Förbundets handlingsprogram, som ligger till grund för målen, fastställdes i juni. Förbundsledningen har fram tills nu utgått ifrån ett framarbetat förslag till verksamhetsmål 2022 i sin planering. Direktionen har att fatta beslut om verksamhetsmål 2022.

Omvärldssituationen har på flera olika sätt påverkat vår verksamhet, bland annat genom interna omprioriteringar samt begränsad eller utebliven tillgång på varor och tjänster. Detta har inneburit förseningar av bland annat fordonsinvesteringar samt att investeringar i datorer inte kan genomföras i år. På grund utav detta behöver vissa omprioriteringar göras inom ram för investeringsbudget.

Direktionens beslut

Direktionen beslutade att fastställa reviderad budget 2022 med ekonomisk plan 2023-2024 för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund. Bilaga 1. Verksamhetsmål 2022 tilläggs i budgetdokument.

§ 45 Förbundschefens rapport från verksamheten

Hans Därnemyr, förbundschef, rapporterade om:

- a) Operativ statistik, period 1 januari till 20 september 2022, med 2016 -2021 som referensår.
- b) Genomförd prioritering av resursbehov utifrån genomförd analys. Komplettering av underlag har skett utifrån erhållet uppdrag av ekonomichefer i ägarkommunerna inför ägarsamråd.
- c) Att ungdomsbrandkåren startat igen efter två års uppehåll på grund utav pandemin.
- d) Seminarium inom Räddsam VG; Att få arvodesanställd personal att kvarbli i verksamheten
- e) Införandet av stavsotning inom enhet sotning. Metoden medför att det rengöringen blir effektivare samtidigt som arbetsmiljön förbättras för egen personal.
- f) Plan att införa bokningsportal för kunder inom enhet sotning från årsskiftet 2023. Åtgärden avser att underlätta för kund att genomföra ombokningar samt minska intern administration.
- g) Väderrelaterade samt andra större händelser under perioden.
- h) Förbundsledningens påbörjade planering inför utbildningsdagar för Direktion kommande mandatperiod. Förslag att genomföra aktiviteten i mars 2023.
- i) Arbetsgång inom förstudie, brandstation Vänersborg.
- j) 10 november firande av 25-års jubilarer inom NÄRF.

Direktionen framför önskemål om att genomföra studiebesök vis övningshus.

Direktionens beslut

Direktionen har tagit del av och godkänner rapporten. Direktionen beslutar att studiebesök ska genomföras i samband med nästkommande sammanträde i november.

§ 46 Delegationsärenden

Förteckning över beslut fattade med stöd av direktionens delegationsbeslut § 19/2018.
Ärenden till och med 2022-08-31, nr 338-443.

Direktionens beslut

Direktionen har tagit del av och godkänner rapporten.

§ 47 Övriga frågor

Utredningsuppdrag samverkan NÄRF-RMB

Monica Hanson, ordförande, informerade om att tidsfrist för rapportering av det fortsatta uppdrag som givits förbundschef, att presentera förslag på områden där samarbete kan utökas mellan NÄRF och Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän (RMB), framflyttats till 15 november 2022. Ordförande har även sänt ut denna Information till direktionen via mail. Beslutet om framskjuten tidsfrist grundar sig i att RMB anställt en ny förbundschef under sommaren och är angelägna om att han ges möjlighet att vara med i arbetet".

Direktionens beslut

Direktionen har tagit del av och godkänner rapporten.

KSAU § 118 Dnr 2022/378
Godkännande av Delårsbokslut 2022 Dalslands miljö och energiförbund

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige godkänner delårsbokslut för Dalslands miljö- och energiförbund för perioden 2022-01-01 – 2022-08-31 och lägger den till handlingarna.

Yrkande

Ulla Börjesson (S) yrkar bifall till förvaltningens beslutsförslag.

Ärendebeskrivning

Dalslands Miljö- och energiförbund (DMEF) har inkommit med delårsbokslut per 31 augusti 2022.

Periodens resultat uppgår till 203 tkr, vilket innebär en positiv avvikelse gentemot budget på 670 tkr och härrör från Miljö- och Energikontoret.

Budgetavvikelsen för miljö- och energikontoret beror i huvudsak på följande faktorer:

- 467 tkr är extra medel som direktionen avsatt för utveckling av det miljö- och energistrategiska arbetet under åren 2022–2024. Dessa medel ingår således inte i miljö- och energikontorets driftbudget.
- Viss eftersläpning av förbundets intäkter. Bedöms dock inkomma i huvudsak enligt budget.
- Vakanser
- Extern inspektörskompetens kommer anlitas

Trots vakanser prognostiseras ett negativt resultat för helåret 2022 på 667 tkr, vilket om detta blir en verklighet skulle innebära en negativ avvikelse jämfört med budget på 200 tkr.

Revisorerna skall varje år i samband med granskningen av delårsrapporten göra en bedömning om resultatet är förenligt med kraven på god ekonomisk hushållning. Bedömningen skall avse både finansiella mål och verksamhetsmål. Kommunallagens krav på att delårsrapporten skall behandlas i fullmäktige gäller även kommunalförbund.

Revisorerna har översiktligt granskat förbundets delårsrapport per 2022-08-31. En översiktlig granskning är väsentligt begränsad och inriktad på analys och mindre detaljgranskning. Granskningsresultatet framgår av bifogade revisionsrapporter som utarbetats av PwC.

Utifrån genomförd granskning gör revisorerna följande bedömning av förbundets delårsrapport:

- Resultatet i delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt i allt väsentligt.
- Med grund i förbundets prognosticerade ekonomiska resultat gör revisorerna bedömningen att det prognosticerade resultatet inte är förenligt med det finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2022.
- Revisorernas sammanfattande bedömning kring verksamhetsmålen är att måluppfyllelsen avseende verksamheten delvis är förenlig med direktionens fastställda mål.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse ekonomichef ”*Delårsbokslut 2022-08-31 för Dalslands Miljö- och energiförbund*”, 2022-10-27
Delårsbokslut 2022-08-31, inkl. bilaga, för Dalslands Miljö- och Energiförbund
Direktionen Dalslands Miljö- och Energiförbunds beslut 2022-10-06 § 28
Dalslands Miljö- och energinämnds beslut 2022-09-22 § 84
Granskningsrapport delårsrapport 2022 daterad 18 oktober 2022
Granskningsrapport god ekonomisk hushållning 2022 daterad 18 oktober 2022
Revisorernas utlåtande daterad 18 oktober 2022

Beslutet skickas till

DMEF

Ekonomiavdelningen
Ekonomichef
Kristina Olsson
0528-567107
kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Delårsbokslut 2022-08-31 för Dalslands Miljö- och energiförbund

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige godkänner delårsbokslut för Dalslands miljö- och energiförbund för perioden 2022-01-01 – 2022-08-31 och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Dalslands Miljö- och energiförbund (DMEF) har inkommit med delårsbokslut per 31 augusti 2022.

Periodens resultat uppgår till 203 tkr, vilket innebär en positiv avvikelse gentemot budget på 670 tkr och härrör från Miljö- och Energikontoret.

Budgetavvikelsen för miljö- och energikontoret beror i huvudsak på följande faktorer:

- 467 tkr är extra medel som direktionen avsatt för utveckling av det miljö- och energistrategiska arbetet under åren 2022–2024. Dessa medel ingår således inte i miljö- och energikontorets driftbudget.
- Viss eftersläpning av förbundets intäkter. Bedöms dock inkomma i huvudsak enligt budget.
- Vakanser
- Extern inspektörskompetens kommer anlitas

Trots vakanser prognostiseras ett negativt resultat för helåret 2022 på 667 tkr, vilket om detta blir en verklighet skulle innebära en negativ avvikelse jämfört med budget på 200 tkr.

Revisorerna skall varje år i samband med granskningen av delårsrapporten göra en bedömning om resultatet är förenligt med kraven på god ekonomisk hushållning. Bedömningen skall avse både finansiella mål och verksamhetsmål. Kommunallagens krav på att delårsrapporten skall behandlas i fullmäktige gäller även kommunalförbund.

Revisorerna har översiktligt granskat förbundets delårsrapport per 2022-08-31. En översiktlig granskning är väsentligt begränsad och inriktad på analys och mindre detaljgranskning. Granskningsresultatet framgår av bifogade revisionsrapporter som utarbetats av PwC.

Utifrån genomförd granskning gör revisorerna följande bedömning av förbundets delårsrapport:

- Resultatet i delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt i allt väsentligt.
- Med grund i förbundets prognosticerade ekonomiska resultat gör revisorerna bedömningen att det prognosticerade resultatet inte är förenligt med det finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2022.
- Revisorernas sammanfattande bedömning kring verksamhetsmålen är att måluppfyllelsen avseende verksamheten delvis är förenlig med direktionens fastställda mål.

Katrin Siverby
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Beslutsunderlag:

Delårsbokslut 2022-08-31, inkl. bilaga, för Dalslands Miljö- och Energiförbund
Direktionen Dalslands Miljö- och Energiförbunds beslut 2022-10-06 § 28
Dalslands Miljö- och energinämnds beslut 2022-09-22 § 84
Granskningsrapport delårsrapport 2022 daterad 18 oktober 2022
Granskningsrapport god ekonomisk hushållning 2022 daterad 18 oktober 2022
Revisorernas utlåtande daterad 18 oktober 2022

Beslutet skickas till:

DMEF

Sammanträdesdatum

2022-09-22

DMEN § 84

Dnr 2022/567.ADM

Delårsbokslut 2022

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Nämnden beslutar att anta delårsbokslut 2022-08-31 för Miljö- och energinämndens ansvarsområde och lämnar förslaget till direktionen för fastställande.

Ärendebeskrivning

Förbund-/miljö- och energichefen redovisar förslag till delårsbokslut per 2021-08-31 för nämndens ansvarsområde.

Beredning:

Presidium 2022-09-08

Förbund-/miljö- och energichefens förslag till beslut

Beslutsgång:

Ordföranden frågar på förslaget och finner att nämnden bifaller detta.

Expedieras:

Direktionen

Ordförandesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-10-06

DMEF § 28

Delårsbokslut 2022

Direktionens beslut

Direktionen godkänner upprättat delårsbokslut för perioden 2022-01-01 – 2022-08-31 och överlämnar detta till kommunerna och revisorerna.

Bakgrund

Delårsbokslut 2022 för förbundet föreligger. Dalsslands miljö- och energinämnd har 2022-09-22, § 84 antagit den del av bokslutet som omfattade nämndens verksamhet.

Delårsbokslutet redovisar statusen avseende både ekonomiska och kvalitativa faktorer.

Beredning:

Presidium 2022-09-28

Förbundschefens tjänsteskrivelse

Beslutsgång:

Ordföranden Morgan E Andersson (C) frågar på förslaget och finner att direktionen bifaller detta.

Expedieras:

KF Bengtsfors kommun

KF Dals-Eds kommun

KF Färgelanda kommun

KF Melleruds kommun

Dalshands Miljö
& Energiförbund

org.nr. 222000-0877

Delårsbokslut 2022-08-31

Innehållsförteckning

	Sida
Förvaltningsberättelse	
Förbundets ändamål och organisation	2
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	4
Händelser av väsentlig betydelse	5
Styrning och uppföljning av förbundets verksamhet	6
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	6
Balanskravsresultatet	10
Väsentliga personalförhållanden	11
Förväntad utveckling	11
Ekonomisk redovisning	
Resultaträkning	13
Balansräkning	14
Finansieringsanalys	15
Notförteckning	16
Bilaga	
Sammanfattning av förbundets myndighetsarbete och miljö- och energistrategiska arbete.	

Förbundets ändamål och organisation

Förbundet ägs av kommunerna; Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud. Förbundets syfte och ändamål regleras i förbundsordning för Dalsslands miljö- och energiförbund. Förbundet har följande inriktning:

- Förbundets operativa samverkansområde är inriktat mot miljö- och energifrågor.
- Förbundet ska vara en juridisk plattform för gemensamma avtal m m.

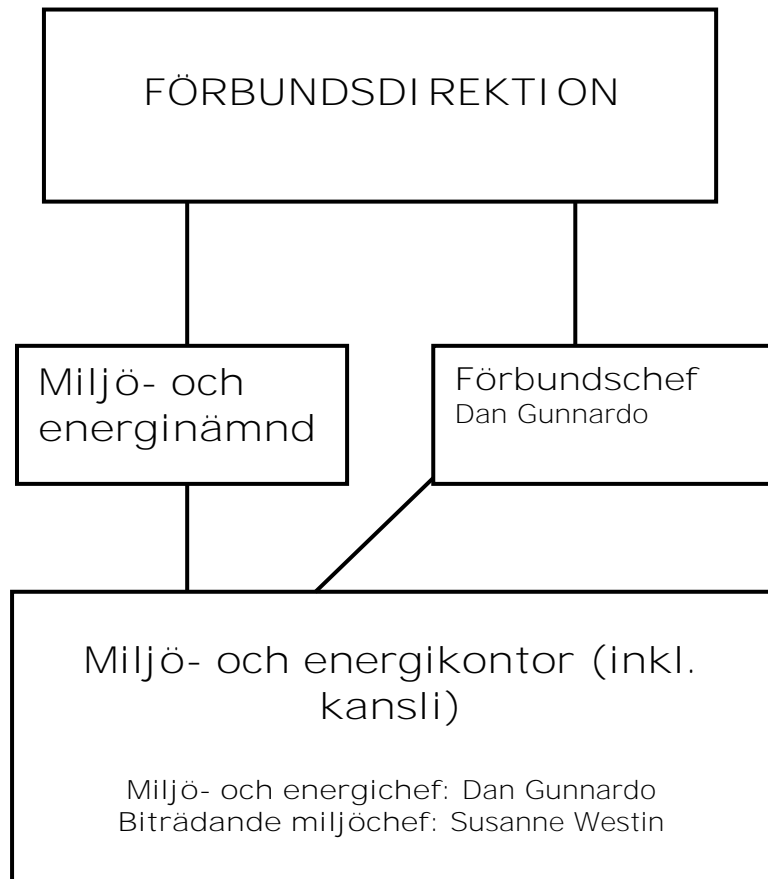
Förbundet har två politiska nivåer enligt följande:

- Förbundsdirektionen: Direktionens roll regleras i förbundsordningen. Direktionen fastställer budgetram utifrån den ram som medlemmarna enats om. Direktionen fastställer också inriktningen av det miljö- och energistrategiska arbetet.
- Miljö- och energinämnden: Nämndens roll regleras i nämndens reglemente. Nämnden ansvarar för det lagreglerade arbetet inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelskontroll. Nämnden är anställningsmyndighet för personalen inom miljö- och energikontoret och har med vissa undantag (faller då på direktionen) även personal- och arbetsmiljöansvar för verksamheten.

Förbundets tjänstemannaorganisation leds av förbundschefen och är utformad enligt följande (se även organisationsstruktur nedan):

- Miljö- och energikontor: Här finns miljö-/energi- och klimatstrateger, samordnare, miljö- och hälsoskyddsinspektörer, livsmedelsinspektörer samt kansli. Personalen arbetar med såväl myndighetsfrågor, strategiska frågor och administration. Förbundschefen är tillika miljö- och energichef. En biträdande miljöchef har operativt ansvar för myndighetsarbetet samt arbetsmiljöansvar för myndighetspersonalen (miljö- och hälsoskyddsinspektörer och livsmedelsinspektörer).

Löne- och ekonomiadministration (stöd vid bokslut, budget, ekonomiuppföljning, löneadministration), HR-stöd och IT-stöd köps externt av Melleruds kommun.

Figur: Organisationsstruktur Dalarnas miljö- och energiförbund

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Identifierade risker och konsekvensbeskrivning

Nedanstående risker av betydelse för förbundet har identifierats:

- Coronapandemin eller motsvarande
- Förändrat uppdrag
- Kompetent personal
- Kommunbidrag
- Taxor

Se analys av riskerna i tabell nedan

Identifierad risk	Beskrivning	Hantering av risk
Omvärldsrisk		
Coronapandemin eller motsvarande	Om strikta restriktioner återinförs finns risk för att såväl tillsyn som projektdrift försvåras och påverkas kvalitativt. Risk även för intäktsbortfall	- God omvärldsbevakning - Anpassning och utveckling av arbetsmetodik - Långsiktig planering
Förändrat uppdrag	Förändrade krav/riktlinjer från centrala myndigheter och/eller förändrad lagstiftning	- God omvärldsbevakning för proaktivt arbetssätt - Anpassning och verksamhetsutveckling - Kompetensutveckling - Samverkan med värdkommuner och andra miljökontor
Verksamhetsrisk		
Kompetent personal	Svårigheter att hitta kompetent personal varför det är viktigt att minimera personalomsättningen	- God arbetsmiljö - Förutsättningar för gott ledarskap - Stimulerande och utvecklande arbetsuppgifter - God löneutveckling
Kommunbidrag	Ej uppräknade kommunbidrag innebär risk för reduceringar avseende; hållbarhetsarbetet, kompetensstöd till värdkommunerna, försämrad service, återbetalning av projektmedel.	- Utveckling av förbundets syfte och ändamål - Effektivisering genom utvecklad samverkan mellan värdkommuner - Ökad finansiering av verksamheten via projektmedel - Ökad samverkan med externa aktörer - Prioriteringar
Taxor	Utebliven anpassning av taxor till kostnaden för lagstadgad tillsyn ger risker som ovan men medför också att gällande lagstiftning inte efterlevs samt riskerar en urholkning av myndighetsrollen.	- Taxor anpassas till kostnaden för lagstadgad tillsyn - Ökad kostnadseffektivitet

Händelser av väsentlig betydelse

- Coronapandemin hade viss påverkan på förbundets verksamhet i början av året. I synnerhet myndighetsarbetet men även det strategiska arbetet anpassades i syfte att förhindra smittspridning och skydda såväl personal som verksamhetsutövare och allmänhet. Miljö- och energikontoret utförde tillsyn enligt *lagen om åtgärder mot trängsel på serveringsställen* innan restriktionerna upphävdes.
- Till följd av vakanser och problem med att nyrekrytera personal med rätt kompetens är delar av det myndighetsrelaterade arbetet inte i fas med gällande verksamhetsplan. För att kompensera bortfallet på myndighetssidan kommer två externa konsulter med inspektörskompetens att anlitas under hösten, en med kompetens inom miljötillsyn och en inom livsmedelskontroll. Förhoppningen är att vi kan gå in i nästa verksamhetsår utan någon större tillsyns- eller kontrollskuld.
- Inom det miljö-, energi-, och klimatstrategiska har vakanser förelegat under första halvåret och än mer betydande vakanser kommer att uppstå under resterande delen av året till följd av att personal slutar samt föräldraledigheter mm. Rekryteringsarbete pågår, men delar i den strategiska verksamhetsplanen kommer inte kunna genomföras och betydande prioriteringar av det strategiska arbetet under hösten kommer att krävas.
- Nya utredningsuppdrag rörande förbundets verksamhet har slutrapporterats. Utredningsuppdragen rör finansieringsprinciper för förbundets verksamhet samt hantering av förbundets kapital. Hanteringen av förbundets kapital har fastställts genom beslut i direktionen. Arbetet med finansieringsprinciper för förbundets verksamhet fortsätter.
- Miljö- och energikontoret har fortsatt sitt arbete med att utveckla verksamheten på myndighetssidan. För närvarande pågår en dialog med personalen om en förändring i den interna organisationen som syftar till att minska sårbarheten och öka effektiviteten i arbetet.
- Miljö- och energikontoret har konstaterat ett ökat inflöde av klagomål avseende strandskyddsöverträdelser även i år. Det finns också ett flertal äldre ärenden inom detta område som också kräver vidare handläggning. Dessa bedöms komma att ta ökade resurser i anspråk under hösten.
- Förbundet har ansökt om nya LOVA-stöd för att fortsätta projekten; LOVA-Dalboslätten resp. LOVA-Örekilsälven

En sammanfattning av förbundets myndighetsarbete och miljö- och energistrategiska arbete 2022 redovisas som bilaga till delårsbokslutet.

Styrning och uppföljning av förbundets verksamhet

Verksamhetens omfattning

Dalsslands miljö- och energiförbunds verksamhet bedrivs i enlighet med fastställd förbundsordning i samverkan med förbundets värdkommuner och omfattar ca 24 heltidstjänster. Dalsslands miljö- och energiförbund är huvudman för verksamheten. Verksamheten ska genom en effektiv och riskbaserad tillsyn, samt miljö- och energistrategiskt arbete bidra till ett hållbart samhälle. Globala, nationella och regionala miljömål ska implementeras i miljö- och energikontorets arbete och genomsyra både den operativa tillsynen, övrig tillsyn samt det miljö- och energistrategiska arbetet. Det energi- och klimatstrategiska arbetet samt energi- och klimatrådgivningen innefattar även Ämås kommun.

Styrning och uppföljning av verksamheten

Det myndighetsreglerade arbetet styrs av gällande lagstiftning. Dalsslands miljö- och energinämnd är ansvarig för det myndighetsreglerade arbetet. Resursbehovet för det myndighetsreglerade arbetet fastställs av nämnden i form av en lagreglerad resursbehovsutredning. Prioriteringar, målsättningar och inriktningar av det myndighetsreglerade arbetet fastställs årligen av nämnden i form av en tillsyns- respektive kontrollplan. Uppföljning sker löpande genom återrapporteringar till nämnden samt via del- och helårsbokslut.

Inriktningen av det miljö- och energistrategiska arbetet beslutas av förbundets direktion i samverkan med värdkommunerna. Inriktningen fastställs i en årlig verksamhetsplan. Uppföljning sker löpande genom återrapporteringar till direktionen samt via del- och helårsbokslut.

Direktionen fastställer budget för förbundet inom den ram som värdkommunerna enats om. Kommunbidrag till förbundet beslutas av respektive kommuns kommunfullmäktige. Nämnden föreslår taxor för nämndens verksamhet till direktionen. Direktionen beslutar om rekommenderade taxor till respektive kommuns kommunfullmäktige. Internkontroll för förbundets verksamhet fastställs och redovisas årligen till såväl nämnd som direktion.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska förbundet ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. För ekonomin och verksamheten ska anges mål och riktlinjer av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Avstämning av god ekonomisk hushållning

Förbundets verksamheter skall bedrivas med god ekonomisk hushållning. Det innebär att förbundet ska ha en hög ekonomisk medvetenhet bland chefer och medarbetare samt att uppsatta mål för verksamheterna följs och ger de effekter som önskas från förbundets uppdragsgivare.

Ur ett finansiellt perspektiv betyder god ekonomisk hushållning att vi har att hålla oss till de ramar som våra medlemskommuner samt externa finansiärer beslutat om och samtidigt ha kontroll över kassalikviditeten.

För delåret 2022 är förbundets nettoresultat respektive budgetavvikelse

- Nettoresultat: 203 tkr
- Budgetavvikelse: 670 tkr (observera att av dessa utgör 467 tkr extra medel som direktionen avsatt för utveckling av det miljö- och energistrategiska arbetet under åren 2022-2024. Dessa medel ingår således inte i miljö- och energikontorets driftbudget)

Ekonomi/finans

Ansvarig: Dan Gunnardo

Ansvar: 1010

Belopp i tkr	Delår 2022	Budge 2022	Prognos 2022	Delår 2021
Verksamhetens intäkter	6400	0	0	8108
Finansiella intäkter	0	0	0	0
Summa intäkter	6400	0	0	8108
Kostnader				
Personalkostnader	2631	0	0	2479
Övriga kostnader	3769	0	0	5701
Finansiella kostnader	0	0	0	0
Summa kostnader	6400	0	0	8108
Årets resultat	0	0	0	0

Miljö och energikontoret

Ansvarig: Dan Gunnardo

Ansvar: 2010

Belopp i tkr	Delår 2022	Budget 2022	Prognos 2022	Delår 2021
Verksamhetens intäkter	9562	17 419	17 419	11 558
Intäkter kalkning	3524	0	3 524	116
Finansiella intäkter	1	0	0	4
Summa intäkter	13 087	17 419	20 943	11 678
Kostnader				
Personalkostnader	9 606	14 590	14 750	8 852
Övriga kostnader	2 297	3 296	3 290	1 841
Kostnader kalkning	972	0	3 562	62
Finansiella kostnader	8	0	8	6
Summa kostnader	12 884	17 886	21 610	10 761
Årets resultat	203	-467	-667	917

Ekonomisk analys

Budgetavvikelsen för miljö- och energikontoret beror i huvudsak på följande faktorer:

- 467 tkr är extra medel som direktionen avsatt för utveckling av det miljö- och energistrategiska arbetet under åren 2022-2024. Dessa medel ingår således inte i miljö- och energikontorets driftbudget.
- Det finns en viss eftersläpning av förbundets intäkter. Exempelvis så har bidraget för energi- och klimatrådgivningen inte inkommit. Förbundets intäkter bedöms dock inkomma i huvudsak enligt budget.
- Vakanser i form av att personal slutat, föräldraledigheter samt sjukskrivningar. För delar av dessa vakanser har återbesättning genomförts (dock utan att helt kunna undvika ett resursbortfall) medan andra delar inte har kunnat återbesättas. Vakanserna har uppstått inom såväl myndighetsarbetet som inom det miljö- och energistrategiska arbetet.
- Vakanser kommer fortsatt uppstå under resterande delen av året och i synnerhet inom det miljö- och energistrategiska området (en person slutar, en föräldraledighet samt en sjukskrivning).
- För att så långt möjligt kompensera för resursbortfallet inom myndighetsområdet kommer två externa konsulter med inspektörskompetens att anlitas under hösten.

- Vakanserna inom det miljö- och energistrategiska området under hösten kommer endast kunna kompenseras i en mindre utsträckning genom en tillfällig anställning av en energiingenjör samt genom avtal med energi- och klimatrådgivare i en annan kommun.
- En av miljöstrategerna slutar sin anställning vid utgången av september månad. Rekryteringsarbete för att hitta en ersättare var i slutfasen, men måste avbrytas då förbundet nyligen aviserats om att förbundets pensionskostnader ökar med ca 1,1 miljoner kr. 2023. Det finns för närvarande inte medel hos förbundet att återbesätta denna tjänst.
- Detta innebär sammantaget att resurserna för miljö- och energistrategiskt arbete hos förbundet kommer att vara halverat under hösten 2022. Detta kommer innebära behov av betydande prioriteringar av det miljö- och energistrategiska arbetet.

Förväntad ekonomisk utveckling för helåret 2022:

- Trots vakanser bedöms miljö- och energikontoret göra ett negativt nettoresultat under 2022 motsvarande minus ca 667 000 kr (obs. av dessa utgör 467 000 kr extra medel från direktionen för utveckling av det miljö- och energistrategiska arbetet. I förhållande till nämndens detaljbudget (nollbudget) är det förväntade negativa nettoresultatet således minus ca 200 000 kr.)

Sammanfattande avstämning av verksamhetsmål och utförandet av verksamheten

Utförandet av myndighetsuppdraget och det strategiska arbetet

Myndighetsarbetet

Myndighetsarbetet påverkades i årets början av covid-19 eftersom det medförde att viss tillsyn inte kunde genomföras enligt plan. I skrivande stund är restriktionerna upphävda och förhoppningen är att kunna genomföra de delar av den tillsyn som har fått anstå i slutet av året.

Under året har det uppstått ett flertal vakanser på myndighetssidan. Då det har varit svårt att rekrytera personal med rätt kompetens ligger delar av det myndighetsrelaterade arbetet inte i fas med gällande verksamhetsplan. Personalbortfallet har varit särskilt kännbart inom livsmedelskontrollen. För att komma ikapp med den planerade miljöbalkstillsynen och livsmedelskontrollen kommer två externa konsulter med inspektörskompetens anlitas under hösten, en med kompetens inom miljö- och hälsoskyddstillsyn och en inom livsmedelskontroll. Förhoppningen är att vi kan gå in i nästa verksamhetsår utan någon större tillsyns- eller kontrollskuld. Tillsynen av naturreservat och vattenskyddsområden kommer dock inte att genomföras. Deltagande i projekt om kosttillskott kommer också att utgå.

Myndighetssidan har fortsatt sitt arbete med att utveckla verksamheten. För närvarande pågår en dialog med personalen om en förändring i den interna organisationen som syftar till att minska sårbarheten och öka effektiviteten i arbetet. Vår nuvarande struktur med tre ämnesspecifika grupper har visat sig vara väldigt sårbar vid personalförändringar, vilket både kan påverka de arbetsmässiga resultaten och

arbetsmiljön för medarbetarna negativt. Vi behöver därför hitta en annan mer robust, organisationslösning som kan minska sårbarheten och möjliggöra snabba omprioriteringar när ett sådant behov uppstår. Den modell som har diskuterats är ett koncept där inspektörerna istället är indelade i två grupper; en grupp som arbetar med **att utföra den planerade tillsynen ("Tillsynsgruppen")** och en grupp som arbetar med att handlägga alla inkommande ärenden såsom ansökningar, anmälningar, klagomål, remisser m.m. ("**Handläggningsgruppen**"). Handläggarna roterar sedan mellan de båda grupperna med ett förutbestämt tidsintervall. Inom "**Handläggningsgruppen**" kommer dock ett fåtal personer som innehar specialkunskaper inom vissa ämnesområden att vara permanent stationerade då denna tillsyn/handläggning kräver en mer specifik kompetens (t.ex. dricksvatten, fysisk planering och så kallade B-verksamheter).

Det strategiska arbetet

Projektverksamheten har i viss mån påverkats under det första halvåret till följd av föräldradledigheter och covid-situationen under början av året, vilket krävt anpassningar/omdisponeringar. I huvudsak har det strategiska arbetet under första halvåret bedrivits enligt plan, dock med undantag av vissa planerade aktiviteter där initiativ ännu inte kommit från kommunerna.

Arbetet med att utveckla och så långt möjligt samordna målstyrningsprocesser för miljö-, energi- och klimatrelaterade frågor pågår med kommunledningarna. Arbetet kompliceras av att kommunerna befinner sig i olika faser för integration av dessa frågor i sina styr- och ledningssystem.

Ägarsamråd pågår regelbundet mellan förbundet och kommunledningarna i syfte att utveckla styrning, förankring och samsyn i det miljö- och energistrategiska arbetet. Planering pågår för ett miljöforum med just detta syfte under hösten med medverkan från förbundet och nyckelfunktioner hos kommunerna.

Förbundet har sökt LOVA-medel hos länsstyrelsen för att kunna fortsätta LOVA-projekten; LOVA-Dalbosläätten fram t.o.m. 2027 och LOVA-Örekilsälven fram t.o.m. 2024.

Förfrågningar från allmänhet, organisationer och företag avseende energi- och klimatrådgivning har ökat märkbart under senare delen av första halvåret. Detta behov förväntas öka ytterligare under hösten. Förbundet har sökt och beviljats medel för fortsatt energi- och klimatrådgivning 2023. Förbundet har även sökt extra medel för förstärkning av energi- och klimatrådgivningen 2023, beslut avseende detta har dock ännu inte kommit från Energimyndigheten.

Förbundet har samordnat ett gemensamt förslag till åtagande för de fyra kommunerna utifrån det Regionala åtgärdsprogrammet för miljömålen 2022-2025.

En utförlig redovisning av myndighetsuppdraget och det strategiska arbetet redovisas i bilaga 1.

Balanskravsresultat

Balanskravet är lagstadgat enligt kommunallagen och innebär att intäkterna måste överstiga kostnaderna. Ett negativt balanskravsresultat ska regleras under de närmast följande tre åren.

År/Tkr	Prognos		
	2022	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	-667	17	1 684
- Samtliga realisationsvinster	0	0	0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
<hr/>			
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-667	17	1 684
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserven	0	0	0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserven	0	0	0
<hr/>			
= Årets balanskravsresultat	-667	17	1 684

Väsentliga personalförhållanden

Antal anställda

	2022-08-31		2021-12-31	
	Antal	varav män	Antal	varav män
Miljö- och energikontor inkl kansli (fast anställda)	24	5	25	5
Summa	24	5	25	5

Förväntad utveckling

Faktorer som påverkar förbundets utveckling i form av möjligheter, förväntningar och kända förhållanden

- Utredningar om förbundets fortsatta utveckling har fortsatt under året. En slutrapport avseende utredning av finansieringen av förbundets verksamhet rekommenderade att vissa principer fastställs för finansiering av förbundet under kommande mandatperiod. Huruvida beslut fattas kring dessa principer kommer att ha en avgörande betydelse för förbundets fortsatta möjligheter att klara sitt uppdrag.
- Kommunbidragen till förbundet ligger idag på samma nivå som 2019. I budgetprocessen för 2022 genomfördes inte någon uppräknig av förbundets taxor för att kompensera för de reella kostnaderna som finns för den lagstadgade tillsyn som är ett av förbundets kärnuppdrag. Om sådana ställningstaganden skulle fortsätta riskerar det att leda till en successiv nedmontering av förbundets möjligheter att klara sitt uppdrag. Att inte ha en tillräcklig kostnadstäckning för den lagstadgade tillsynen via taxan är inte heller förenligt med gällande lagstiftning och riskerar att leda till en urholkad myndighetsfunktion. Det är angeläget att fortsatta principer kring dessa frågor klargörs i utredningen av förbundets fortsatta utveckling.
- En fortsatt utveckling av såväl förbundet som värdkommunerna kring faktorer/områden där varken förbundet eller värdkommunerna har full rådgighet, men som är viktiga för en fortsatt utveckling av förbundet och värdkommunerna, kräver utvecklad samverkan med externa aktörer. Möjligheterna att ta fram gemensamma processer och arbetssätt mellan såväl värdkommunerna som mellan värdkommunerna och förbundet för en utvecklad och strukturerad samverkan med externa aktörer, bedöms ha stor betydelse för den förväntade utvecklingen för såväl förbundet som värdkommunerna.
- Förbundets värdefullaste tillgång är kompetent personal och det är avgörande att ha fortsatt tillgång till sådan för förbundets fortsatta utveckling. En viktig faktor för fortsatt tillgång till kompetent personal bedöms vara de framtida förutsättningarna för förbundet. I det sammanhanget bedöms det vara viktigt att frågor avseende förbundets fortsatta utveckling präglas av en samsyn kring behovet av samverkan och värdet av kompetent personal samt vilja till just utveckling även i ekonomiskt ansträngda situationer.

Resultaträkning

Belopp i tkr		Delår 2022	Budget 2022	Prognos 2022	Delår 2021
Verksamhetens intäkter	Not 2	16 826	17 419	20 943	18 007
Verksamhetens kostnader	Not 3	-16 623	-17 886	-21 610	-16 998
Verksamhetens nettokostnader		204	-467	-667	1 009
Finansiella intäkter	Not 4	1	0	0	4
Finansiella kostnader	Not 5	-9	0	0	-7
Resultat efter finansiella poster		196	0	0	1 006
Extraordinära poster		0	0	0	0
<i>Årets resultat</i>		<i>196</i>	<i>-467</i>	<i>-667</i>	<i>1 006</i>

Nettoresultat

Belopp i tkr	Delår 2022	Budget 2022	Prognos 2022	Delår 2021
Miljö- och energikontoret	196	-467	-667	917
Avslutade driftprojekt				89
Summa	196	-467	-667	1 006

Balansräkning

Belopp i tkr		Delår 2022	Bokslut 2021
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar		0	0
Finansiella anläggningstillgångar	Not 6	2 552	3 281
Summa anläggningstillgångar		2 552	3 281
Omsättningstillgångar			
Fordringar	Not 7	5 053	6 478
Kassa och bank	Not 8	14 331	5 324
Summa omsättningstillgångar		19 384	11 802
SUMMA TILLGÅNGAR		21 936	15 082
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
varav årets resultat	Not 9	4 281 196	4 625 356
Skulder			
Kortfristiga skulder	Not 10	17 115	10 455
Summa skulder		17 115	10 455
S:A EGET KAPITAL OCH SKULDER		21 936	15 082
Soliditet		22,0%	30,7%

Finansieringsanalys

Belopp i tkr		Delår 2022	Delår 2021
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat	Not 9	196	1 006
Utbetalning del av föregående års resultat till medlemskommuner		0	-1 100
Justering för av- och nedskrivningar		0	0
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		<i>196</i>	<i>-94</i>
Ökning (-)/minskning(+) kortfristiga fordringar	Not 7	1 425	-1 236
Ökning (+)/minskning(-) kortfristiga skulder	Not 10	6 658	7 746
Kassaflöde från den löpande verksamheten		8 278	6 416
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investering i materiella anläggningstillgångar		0	0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0	0
Investering i finansiella anläggningstillgångar		0	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		0	0
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Nyupptagna lån		0	0
Amortering av skuld		0	0
Ökning av långfristiga fordringar		0	0
Minskning av långfristiga fordringar	Not 6	729	729
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		729	729
Periodens kassaflöde		9 007	7 145
Likvida medel vid årets början		5 324	3 898
Likvida medel vid periodens slut		14 331	11 043

Notförteckning

Not 1 Redovisningsprinciper

Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten 2021 som i den senaste årsredovisningen.

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning vilket bland annat innebär att:

- **Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.**
- **Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.**
- **Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.**
- **Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.**

I slutet av 2019 slutade servern, där ekonomisystemet var installerat att fungera. För att kunna upprätta ett bokslut och årsredovisning återskapades redovisning baserat på kända saldon fram till i början av december. Bokslutet upprättades sedan efter dessa resultatsaldon och med återskapade fordringar och skulder. Vid avstämning uppdagades att ingående balans blivit felaktig på 101 tkr. Felet bedöms inte som väsentligt och intäkterna har bokförts i år och belastar därmed 2021 års resultat.

Pensioner

Förpliktelse för pensionsåtaganden för anställda i förbundet är beräknade enligt RIPS19.

Notförteckning

Belopp i tkr	Delår 2021	Delår 2021
Not 2 Verksamhetens intäkter		
Årsavgifter tillsyn	1 650	1 866
Tillsyns- och prövningsavgifter	1 462	1 398
Bidrag kalkning	972	116
Kommunavgift nämnd och miljökontor - Bengtsfors	2 171	2 206
Kommunavgift nämnd och miljökontor - Dals Ed	1 098	1 091
Kommunavgift nämnd och miljökontor - Färgelanda	1 508	1 515
Kommunavgift nämnd och miljökontor - Mellerud	2 135	2 100
Bidrag energisamverkan (VHT 2251)	588	588
Bidrag energimyndighet (VHT 2251)	449	449
Intäkter lönesystem HR+	864	766
Intäkter implementering HR-system	1 071	3 144
Intäkter ekonomisystem Agresso	0	0
Intäkter VA-system	269	188
Intäkter plan/bygg-system	253	186
Periodiserad ej fakturerat ekonomisystem Xledger	1 284	1 391
Extern finansiering av projekt hos miljökontoret	649	569
Övriga intäkter	404	346
Avslutade driftprojekt	0	90
S:a verksamhetens intäkter	16 828	18 007
Not 3 Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader	9 585	9 294
Hyror	252	348
Material	158	219
Köpta tjänster	4 727	6 327
Övriga kostnader	1 909	810
S:a verksamhetens kostnader	16 632	16 998

Notförteckning

Belopp i tkr	Delår 2022	Delår 2021
Not 4 Finansiella intäkter		
Ränteintäkter kundfordringar	1	4
Valutakursvinster	0	0
S:a finansiella intäkter	1	4
Not 5 Finansiella kostnader		
Dalsslands Sparbank Ekonomisystem	0	0
Dalsslands Sparbank Löne/PA-system	0	0
Dalsslands Sparbank bibliotekssystem	0	0
Övriga räntekostnader	3	1
Övriga finansiella kostnader	6	6
S:a finansiella kostnader	9	7
Not 6 Finansiella anläggningstillgångar		
Långfristiga fordringar	2 552	3 646
S:a finansiella anläggningstillgångar	2 552	3 646
Not 7 Kortfristiga fordringar		
Kortfristig del av långfristig fordran	1 094	1 094
Kundfordringar	2 146	1 641
Skattekonto	52	161
Moms	600	208
Lönefordran	0	0
Förutbetalda hyror	0	0
Förutbetalda kostnader	178	247
Upplupna intäkter	938	4 862
Periodiseringsfordringar	44	0
S:a kortfristiga fordringar	5 053	8 211
Not 8 Kassa och bank		
Bank	14 331	11 043
S:a kassa och bank	14 331	11 043

Notförteckning

Belopp i tkr	Delår 2012	Delår 2021
Not 9 Eget kapital		
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning	4 625	5 369
Justering ingående eget kapital		-1 100
Årets resultat	196	1 006
Utgående balans eget kapital	4 821	5 275
Not 10 Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	1 456	1 115
Kommande års amortering	0	0
Utgående moms	358	318
Arbetsgivaravgifter/ kollektiva avgifter	401	460
Preliminärskatt	217	228
Semesterlöneskuld	419	561
Pensionskostnader individuell del	368	339
Särskild löneskatt individuell del	549	507
Övriga kortfristiga skulder	22	241
Inkomstförskott	13 324	13 857
S:a kortfristiga skulder	17 115	17 625

Beviljad checkkredit 6000 tkr.

Granskning av delårsrapport 2022

Dalslands Miljö- och Energiförbund

Projektledare Daniel Brandt

Inledning

Bakgrund

Revisorerna ska behandla minst en delårsrapport per år. I samband med direktionens behandling av delårsrapporten ska även revisorerna bedöma resultatet i delårsrapporten. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till fullmäktige i respektive medlemskommun.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av förbundets verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Revisionsobjekt är direktionen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande. Vårt ansvar är att granska delårsrapporten utifrån god sed.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om delårsrapporten har upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed.

Inriktning och omfattning

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- Översiktlig granskning av den finansiella delen¹ av delårsrapporten per 2022-08-31,
- Förvaltningsberättelsens innehåll,
- Drift och investeringsredovisning

Granskningen utgår från god revisionsmedel för kommuner i Sverige.

En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Den granskade delårsrapporten fastställdes av direktionen 2022-10-06.

Rapportens innehåll har sakgranskats av förbundschef och ekonom

---

¹ Med den finansiella delen menar vi resultaträkning, balansräkning, noter och i förekommande fall kassaflödesanalys och sammanställda räkenskaper.

Granskningsresultat

Lagens krav och god redovisningssed

Granskning

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet, samt noter för Dalslands Miljö- och Energiförbund för perioden 2022-01-01—2022-08-3. Det är direktionen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats grundat på vår översiktliga granskning.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet, samt noter, inte i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

2022-10-18

Tomas Elander

Auktoriserad revisor

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org. nr 556029–6740) (PwC) på uppdrag av Dalslands Miljö- och energiförbunds förtroendevalda revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Granskning av god ekonomisk hushållning 2022

Dalslands Miljö- och Energiförbund

Projektledare Lars Dahlin

Projektmedarbetare Daniel Brandt

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av förbundets förtroendevalda revisorer översiktligt granskat förbundets delårsrapport för perioden 202-01-01-202-08-31 Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022.

Med utgångspunkt från ställd revisionsfråga lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

Revisionsfråga	Bedömning
Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?	<p>Delvis</p> <p>Finansiellt perspektiv: Med grund i förbundets prognosticerade ekonomiska resultat, gör vi bedömningen att det prognosticerade resultatet i inte är förenligt med det finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2022.</p> <p>Verksamhetsmål: Utifrån genomförd översiktliga granskning av delårsrapportens återrapporering gör vi bedömningen att det prognostiserade resultatet delvis är förenligt med de verksamhetsmål som direktionen fastställt i budget 2022.</p>

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte och revisionsfrågor	3
Revisionskriterier	3
Avgränsning	3
Granskningsresultat	4
God ekonomisk hushållning	4
Iakttagelser	4
Bedömning	5

Inledning

Bakgrund

Revisorerna ska behandla minst en delårsrapport per år. I samband med direktionens behandling av delårsrapporten ska även revisorerna bedöma resultatet i delårsrapporten. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till fullmäktige i respektive medlemskommun.

Direktionen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisionsobjekt är direktionen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med direktionens behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfråga:

- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av direktionen fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar. Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- Hur förbundet redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (både finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Metod

Granskningen genomförs enligt god revisionsred för kommuner och landsting.

Rapportens innehåll har sakgranskats av förbundschef och ekonom.

Granskningsresultat

God ekonomisk hushållning

lakttagelser

Mål

I delårsrapporten görs en avstämning mot årsprognosen avseende kommunens finansiella mål som faststälts i budget 2022. Avstämning avseende verksamhetsmässiga mål redovisas under rubrikerna myndighetsarbetet respektive det strategiska arbetet.

Av redovisningen framgår att ett av de finansiella målen inte bedöms uppfyllas utifrån prognosen. Det andra finansiella målet saknar mätbart värde och kan därmed inte bedömas.

I bilaga till delårsrapporten redovisas operativa mål och nyckeltal. Sammanlagt redovisas åtta verksamhetsmål.

Verksamhetsmål	Bedömning
Tillsyn ska utföras på minst 30 stycken U-verksamheter inom industriområden i Melleruds kommun	Uppfyllt
10 stycken förorenade områden i branschklass 1–3 vara inventerade och riskklassade under 2022	Uppfyllt
Tillsyn ska utföras på minst 40 stycken lantbruk/hästgårdar (U-verksamheter) under 2022.	Uppfyllt
Under 2022 ska offentlig kontroll utföras vid 10 stycken distributionsanläggningar för dricksvatten	Uppfyllt
Tillsyn ska utföras under 2022 på minst 20 stycken fastighetsägare till flerbostadshus med kända brister eller klagomål på inomhusmiljön.	Uppfyllt
Under 2022 ska E-tjänster avseende ansökan om inrättande av enskild avloppsanläggning, ansökan om inrättande av värmepumpsanläggning samt registrering av livsmedelsanläggning färdigställas.	Ej uppfyllt
Under 2022 ska fakturering av ärenden kopplade till handläggning av enskilda avloppsanläggningar faktureras via Vision.	Ej uppfyllt
Finansieringen av miljönämndens myndighetsutövning ska till minst 50% vara avgiftsfinansierad.	Ej bedömt

Fem av åtta verksamhetsmål bedöms uppfyllas på helårsbasis. Ett av målen saknar bedömning och följs upp i samband med årsbokslut.

Bedömning

Utifrån genomförd översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering gör vi bedömningen att det prognostiserade resultatet inte är förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2022.

Utifrån genomförd översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering gör vi bedömningen att det prognostiserade resultatet delvis är förenligt med de verksamhetsmål som direktionen fastställt i budget 2022.

2022-10-18

Lars Dahlin

Daniel Brandt

Uppdragsledare

Granskningsansvarig

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Dalslands Miljö- och Energiförbunds förtroendevalda revisorer] enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Kommunfullmäktige i Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, och Mellerud kommuner

Direktionen i Dalslandskommunernas kommunalförbund

Utlåtande avseende delårsrapport 2022

Revisorerna skall varje år i samband med granskningen av delårsrapporten göra en bedömning av om resultatet är förenligt med kraven på god ekonomisk hushållning. Bedömningen skall avse både finansiella mål och verksamhetsmål. Kommunallagens krav på att delårsrapporten skall behandlas i fullmäktige gäller även kommunalförbund.

Enligt kommunallagen 11 kap 5 § skall budgeten innehålla en plan för verksamheten och ekonomi under budgetåret. Mål och riktlinjer som har betydelse för god ekonomisk hushållning skall anges för såväl verksamhet som ekonomi.

Vi har översiktligt granskat förbundets delårsrapport per 2022-08-31. En översiktlig granskning är väsentligt begränsad och inriktad på analys och mindre på detaljgranskning. Granskningsresultatet framgår av bifogade revisionsrapporter som utarbetats av PwC.

Utifrån genomförd granskning gör vi följande bedömning av förbundets delårsrapport:

- *Resultatet i delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt i allt väsentligt.*
- *Med grund i förbundets prognosticerade ekonomiska resultat, gör vi bedömningen att det prognosticerade resultatet i inte är förenligt med det finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2022.*
- *Vår sammanfattande bedömning kring verksamhetsmålen är att måloppfyllelsen avseende verksamheten delvis är förenlig med direktionens fastställda mål*

DALSLANDS MILJÖ & ENERGIFÖRBUND
Revisorerna

Katarina Norgren

Sven-Åke Gustavsson

Torgny Arvidsson

Johan Lorentzon

Thomas Glue

Deltagare

DALSLANDS MILJÖ OCH ENERGIFÖRBUND 222000-0877 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2022-10-24 13:03:07 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: KATARINA NORGRÉN

Datum

Katarina Norgren
Förtroendevald revisor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2022-10-21 06:31:07 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: JOHAN LORENTZON

Datum

Johan Lorentzon
Förtroendevald revisor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2022-10-21 07:20:41 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: TORGNÝ ARVIDSSON

Datum

Torgny Arvidsson
Förtroendevald revisor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2022-10-24 17:07:41 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: BENGT SVEN ÅKE
GUSTAVSSON

Datum

Sven Åke Gustavsson
Förtroendevald revisor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2022-10-21 07:00:29 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: THOMAS GLUE

Datum

Thomas Glue
Förtroendevald revisor

Leveranskanal: E-post

Sammanfattning av förbundets myndighetsarbete och miljö- och energistrategiska arbetet 2022 – Bilaga till delårsbokslut för Dalslands miljö- och energiförbund 2022

Mål- och måluppfyllelse samt status för den myndighetsrelaterade tillsynen

Till följd av flera vakanser i tillsynsgruppen ligger arbetet inte helt i fas med verksamhetsplanen. Under hösten kommer därför två extra tillfälliga resurser anlitas på konsultbasis för att så långt möjligt kompensera det personella bortfallet.

Tillsyn i projektform

Mark & Miljö: Teamet har genomfört projektet tillsyn av U-objekt i industriområden i Mellerud (Gåsen, Dalslandsgatan, Sapphult). Projektet redovisades vid nämndens sammanträde i juni.

Landsbygd & Natur: Jordbruksverkets projekt om integrerat växtskydd kommer att ingå i höstens lantbrukstillsyn och redovisas för nämnden när det är genomfört.

Mat & Hälsa: Deltagande i projektet om kosttillskott utgår pga av resursbrist.

Det planerade projektet "Campylobakter i butiksgriklad kyckling" kommer att ersättas av ett projekt inriktat mot provtagning av egengjorda kalla såser och röror. Bakgrunden till detta skifte är att kontoret vid genomförande av den ordinarie livsmedelskontrollen har noterat ett behov av provtagning av dessa produkter. Många restauranger, caféer och butiker m.fl. tillverkar egna såser/röror och hanteringen och förvaringen av dessa ser ofta olika ut. Hållbarhetstiderna och bedömningarna av hur länge såserna/rörona är säkra, skiljer sig betydligt åt mellan olika verksamheter. Hållbarhetsanalyser görs sällan och på vissa ställen kan såser/röror sparas i flera veckor.

Mark och miljö

Tillsynen av B- och C-anläggningar ligger i fas med verksamhetsplanen. Tillsynen av U-anläggningar har delvis genomförts och beräknas kunna slutföras under hösten.

Riskklassning av förorenade områden samt tillsyn/inventering av nedlagda deponier i Dals-Eds och Färgelanda kommuner kommer att genomföras under hösten.

Arbetet med att ta fram en policy avseende oljeavskiljare pågår och förväntas slutföras under innevarande år.

Landsbygd och natur

Tillsynen av lantbruksverksamheter fortlöper enligt verksamhetsplanen och bedöms kunna genomföras i enlighet med verksamhetsplanen.

Handläggningen av äldre ärenden gällande enskilda avloppsanläggningar fortlöper också enligt planen.

Den planerade tillsynen av naturreservat kommer att utgå pga resursbrist.

Mat och hälsa

Det största personella bortfallet har under årets första del varit inom livsmedelskontrollen. För att kompensera bortfallet kommer en tillfällig resurs att förstärka gruppen under hösten. Livsmedelskontrollen bedöms kunna genomföras i enlighet med verksamhetsplanen, men deltagandet i det regionala projektet gällande kosttillskott kommer dock att utgå.

Den planerade tillsynen av hälsoskyddsverksamheter är genomförd i sin helhet, undantaget tillsynen av flerbostadshus. Det sistnämnda tillsynsområdet kommer att genomföras i Dals-Ed och Färgelanda kommuner under hösten och i Mellerud och Bengtsfors kommuner under 2023.

Den planerade tillsynen av vattenskyddsområden kommer att utgå pga bristande tillsynsvägledning.

Ledning & kansli

Administrativa uppgifter har hanterats löpande. Kansliet utvecklar kontinuerligt handläggargstödet genom uppdatering och utveckling av ärendesystemet Vision. Arbete pågår med att utveckla användningen av de funktioner som finns i systemet för att underlätta handläggning och uppföljning av ärenden. Uppföljning sker av vissa ärendetyper för att följa volymer och tidsåtgång. Arbete med revidering av förbundets dokumenthanteringsplan har påbörjats.

I enlighet med förbundets internkontrollplaner (en för nämnd resp. direktion) har följande genomförts/pågår:

- Arbete med syfte att effektivisera hanteringen av remisser mellan kommunerna och förbundet påbörjats genom dialoger med kommunerna. Förslag till riktlinjer/samverkan förväntas sammanställas under hösten.
- En riskanalys avseende förbundets digitala handlingar har genomförts.

Utredningarna kring förbundets finansiering samt hantering av eget kapital har krävt betydande resurser under perioden.

Fokus och prioriteringar

Nämnden

Förbundsordningen håller på att revideras för att skapa en smidigare övergång i samband med val. Reviderad förbundsordning kommer tillställas kommunernas KF för beslut under hösten.

Ärendehanteringssystemet Vision

Arbetet med att föra in aktuella uppgifter om varje enskild avloppsanläggning (i nuläget 8 600 kända anläggningar) har påbörjats. Uppgifterna krävs för den digitala inrapportering som krävs av Havs- och vattenmyndigheten.

Fakturering via ärendesystemet Vision läggs på is till dess frågan om en ev. upphandling av nytt ärendesystem är utredd.

Digitaliserade tjänster

Arbetet avvaktas tills vidare på grund av följande skäl:

- Melleruds kommuns upphandling av e-tjänster (DMEF har av effektivitets- och kostnadsskäl för avsikt att använda samma verktyg som Melleruds kommun)

- Livsmedelsverket håller på att ta fram en e-tjänst för registrering av livsmedelsverksamheter som planeras tas i drift under 2023. Med anledning av detta utgår kontorets arbete med denna tjänst i syfte att spara tid.
- Havs och vattenmyndigheten håller på att ta fram en e-tjänst för ansökning av enskilt avlopp, varför kontoret avvaktar utvecklingen av detta arbete.

Införande av e-arkiv

DMEF har förberett för en upphandling av stöd för införande av e-arkiv. För närvarande inväntar förbundet godkännande från medlemmarna för inträde i e-arkiv.

Operativa mål och nyckeltal

MÅL		NYCKELTAL	STATUS
Mark & Miljö			
Mål 1	Tillsyn ska utföras på minst 30 stycken U-verksamheter inom industriområden i Melleruds kommun (Gåsen, Dalsslandsgatan och Sapphult) under 2022.	Andel U-verksamheter som har fått tillsyn. Målet anses uppnått när 30 st verksamheter har fått tillsyn.	Målet uppnått.
Mål 2	Samtliga 75 stycken förorenade områden som ska inventeras i branschklass 1–3 ska vara inventerade och riskklassade senast 2030 . Som delmål ska 10 stycken områden i branschklass 1–3 vara inventerade och riskklassade under 2022 .	Andel Åtgärdsbedömda/åtgärdade förorenade områden i RK 1–3. Målet anses uppfyllt när 75 stycken har inventerats och klassats 2030. Delmålet anses uppfyllt när 10 stycken har inventerats och klassats 2022.	Delmålet om 10 stycken inventerade och klassade områden under 2022 bedöms kunna uppfyllas under innevarande år.
Landsbygd & Natur			
Mål 3	Tillsyn ska utföras på minst 40 stycken lantbruk/hästgårdar (U-verksamheter) under 2022.	Andel U-verksamheter som har fått tillsyn. Målet anses uppnått när 40 st har fått tillsyn.	Målet bedöms kunna uppnås under innevarande år.
Mat & Hälsa			
Mål 4	Under 2022 ska offentlig kontroll utföras vid 10 stycken distributionsanläggningar för dricksvatten (mer än 100 m ³ /dygn) för att verifiera att verksamhetsutövaren har rutiner för att sköta, underhålla och vid behov rengöra reservoarer för att motverka förorening och mikrobiologisk tillväxt.	Andel dricksvattenanläggningar (mer än 100 m ³ /dygn) som kontrollerats med avseende på rutiner för skötsel, underhåll och rengöring av reservoarer 2022. Målet anses uppnått när 10 st har fått kontroll.	Målet uppnått.

Mål 5	Tillsyn ska utföras under 2022 på minst 20 stycken fastighetsägare till flerbostadshus med kända brister eller klagomål på inomhusmiljön.	Andel fastighetsägare som har fått tillsyn. Målet anses uppnått när 20 stycken har fått tillsyn.	Målet bedöms kunna uppnås under innevarande år.
Ledning och Kansli			
Mål 6	Under 2022 ska E-tjänster avseende ansökan om inrättande av enskild avloppsanläggning, ansökan om inrättande av värmepumpsanläggning samt registrering av livsmedelsanläggning färdigställas.	Antal färdigställda E-tjänster. Målet anses uppfyllt när tre E-tjänster är i drift.	Livsmedelsverket håller på att ta fram en e-tjänst för registrering av livsmedelsverksamheter som planeras tas i drift under 2023. Med anledning av detta utgår kontorets arbete med denna tjänst i syfte att spara tid. Havs och vattenmyndigheten håller på att ta fram en e-tjänst för ansökning av enskilt avlopp, varför kontoret avvaktar utvecklingen av detta arbete. Under hösten kommer en e-tjänst för ansökan om inrättande av värmepumpsanläggning att tas fram av kontoret under förutsättning att Melleruds upphandling av e-tjänster blir klar i tid.
Mål 7	Under 2022 ska fakturering av ärenden kopplade till handläggning av enskilda avloppsanläggningar faktureras via Vision .	Målet anses uppfyllt när debitering i ärenden gällande ansökan om inrättande av enskild avloppsanläggning och tillsyn av enskild avloppsanläggning sker via Vision.	Det fortsatta arbetet med detta arbete kommer att pausas i väntan på beslut om ett nytt ärendehanteringssystem kommer att upphandlas.
Mål 8	Finansieringen av miljönämndens myndighetsutövning ska till minst 50% vara avgiftsfinansierad.	Målet anses uppfyllt när 50 procent avgiftsintäkter i relation till miljönämndens kostnader för myndighetsutövning	Följs upp i helårsbokslutet

Insatser/aktiviteter i verksamhetsplan för det miljö- och energistrategiska arbetet 2022

INSATS/AKTIVITET	DMEF:s ROLL	STATUS
Övergripande		
Miljöledning/hållbarhetskompass/målstyrning kommunerna	Samordnande/medverkande	Kontinuerlig dialog med kommunernas kommunledning för skapa mer aktivitet och bättre uppföljning av miljöfrågorna. Dals-Ed – ingår i arbetsgruppen för Hållbarhetsåret 2022 Mellerud – Revision av socialförvaltningen Bengtfors – Framtagning av Hållbarhetsrapport
Utvecklad samverkan – externa aktörer	Samordnande/medverkande	Samverkan med flertalet externa aktörer pågår för långsiktigt landskapsarbete där markägardialoger och naturbruksplaner är två hörnstenar. Samverkan pågår för att hitta en plattform för utvecklingsarbete. Bland annat med Mötesplats Steneby, Regionen och Chalmers, Länsstyrelsen och SLU. Strateger medverkar i arbetsgrupp inom Fyrbodals kommunalförbund. Samverkan med flera olika externa aktörer sker inom projektverksamheten
Remisser/enkäter	Samordnande/medverkande	Strategerna har medverkat/svarat på ett betydande antal remisser. Remissinflödet har varit stort, speciellt strax före och efter semesterperioden.
Bokslut/hållbarhetsredovisningar	Medverkande	Bokslut framtaget för Bengtfors och Dals-Ed Arbetar tillsammans med folkhälsostrategen i Bengtfors att ta fram en hållbarhetsrapport. Ska bli en årlig rapport med start våren 2023.
Styrning/ägarsamråd	Medverkande	Regelbunden dialog pågår med kommuncheferna för att utveckla detta arbete
Planering hållbarhets-/miljöforum	Processledare	Planering pågår för miljöforum 28 oktober.
Energisamverkan/energi- och klimatrådgivning		
Energi- och klimatstrategi	Processledare	Alla KS nämnder har blivit informerade om (strategin. Workshoparna med de olika enheterna genomfördes under våren. Materialet håller på att sammanställas så att arbetsgruppen kan arbeta vidare med att rangordna aktiviteter och ta fram nyckeltal.
Energisamverkan kommunerna (energiogrupper/klimatlöften etc.)	Processledare/ Kompetensstöd (varierar utifrån klimatlöfte)	Under vårens energigruppsmöten bjöds Orust Motor in för visning och provkörning av olika typer av elfordon, som kan vara lämpliga i kommunala verksamheter. Något energigruppsmöte har dock inte kommit tillstånd i Åmål. Energigruppsmöten planeras under september för att följa upp arbetet med Klimatlöftena. Den gemensamma klimatstyrande resepolicyen är sammanställd och klar. Den ska bara ut till kommunerna på remiss. Vi har deltagit på workshops för laddinfrastruktur, samordnat kommunernas remissvar för utlysningstillfälle av laddplatser, hållt föreläsning och haft dialoger kring kommunernas fortsatta arbete med laddplanerna.
Energiuppföljning	Processledare	Tider för redovisning av energiuppföljningen håller på att bokas in med kommunerna under hösten. Planen är att redovisningarna ska vara klara i oktober.
Energi- och klimatrådgivning (EKR)	Utförare	Söktrycket från privatpersoner och föreningar har ökat drastiskt sedan årsskiftet, jämfört med tidigare år. Detta mycket på grund av skenande elpriser. Söktrycket förväntas öka ytterligare. De vill bla. ha hjälp med att

		<p>välja elavtal, minska sina elkostnader och installera solceller.</p> <p>EKR har också första gången på tre år deltagit vid utåtriktade aktiviteter som kommunerna arrangerar. Under våren har EKR deltagit vid Cykelns Dag i Åmål, Kanalyran i Mellerud, 5 företagsfrukostar i Bengtsfors och två Caféaftnar i Dals Ed med tema: "spara energi" samt "laddning och elfordon". Under hösten ska EKR delta vid Harvens Dag i Färgelanda och Näringslivsmässan i Bengtsfors.</p> <p>Troligtvis kommer ytterligare näringslivsfrukostar/möten bli aktuella.</p>
Hållbar samhällsplanering		
ÖP Färgelanda inkl. LIS	Medverkande	Utvecklingsområden har besökts under våren. Information om GI med koppling till ÖP har hållits för KS under våren.
Omarbetning LIS-Bengtsfors	Medverkande/ kompetensstöd	Ingen förfrågan ännu
Grön infrastrukturplan och ekosystemtjänster (projekt)	Processledare	Pågår. Här finns en aktiv projektgrupp där alla kommuner + Ist ingår. Utbildning om grön infrastruktur för projektgruppen hölls under våren.
Avfallsplan Dalsland	Medverkande/ kompetensstöd	Kommunerna sammankallade. Ingen förfrågan har inkommit till DMEF.
Stöd klimatanpassning	Kompetensstöd	Deltagit i Ists nätverk.
Medverkan detaljplaneprocessen	Medverkande/ kompetensstöd	Ingen inbjudan från någon kommun under bokslutsperioden. Mellerud har bjudit in till medverkan i planeringsprocessen "Sjöskogen". DMEF avser medverka.
Hållbar markanvändning i hela Dalsland (DKG)	Processledare	DKG försöker fortsatt genom ansökningar få till så breda projekt som möjligt för att kunna arbeta med hållbar markanvändning i hela landskapet. Vi förankrar frågorna tillsammans med SLU och Ist hos NVV
Upphandlingsfrågor	Kompetensstöd (hållbarhet)	Deltar i kommunernas gemensamma upphandlingsgrupp. Deltagit i arbetet att ta fram en ny upphandlingspolicy. Lämnat synpunkter i upphandling av kontorsmöbler och hantverkstjänster.
Naturvård		
Vägledning Naturen i Dalsland	Processledare	Arbete pågår med ny utgåva inkl engelsk version.
Åtgärder naturvårdsprogram	Medverkande/ kompetensstöd	DMEF har undersökt status för kommunernas ansvararter, tyvärr saknas statistiskt underlag för bedömningar. En översyn av naturvårdsprogram och åtgärder behöver göras.
Förarbete kommunalt naturreservat Färgelanda & Dals-Ed	Processledare uppstartsfas (därefter med- verkande)	Pågående. Naturbruksplan har färdigställts för båda områdena.
Invasiva arter	Medverkande	Ingen inbjudan om fortsatt arbete har inkommit från kommunerna.
Friluftsliv relaterat till naturvårdsfrågor	Kompetensstöd	DMEF har medverkat i en rådgivande roll för Melleruds kommun, främst gällande reservaten samt vad gäller tillgänglighet till tätortsnära naturområden i Bengtsfors kommun.
Hållbar vattenplanering		
LEVA/LOVA Lillån/Dalboslättan (projekt)	Processledare	Projektet fortgår och har ökat i takt sen Covid-19:s restriktioner avvecklats. Anmälan om vattenverksamhet har utförts för tio lägen på platser där god vattenrenande effekt bedöms uppstå. Av dessa har fyra fått en godkänd

		anmälan om vattenverksamhet. Fler anmälningar/åtgärder planeras utföras under hösten 2022. En ny ansökan om förlängning av projektet till och med 2027-12-31 godkänts av länsstyrelsen.
LOVA Örekilsälven (projekt)	Processledare	Pågående. Godkänd ansökan i samma område t o m 2024.
LOVA Valboån (projekt)	Processledare	(KM) Pågående (slut Kv 3 2024)
Samverkan Teåkersälven	Medverkande	DMEF medverkar i arbetsgruppen.
Medverkan vattenråden	Medverkande	DMEF medverkar i vattenråden för Dalsslands kanal, Dalbergså-/Holmsån samt Gullmarn/Örekilsälven.
Dagvattenpolicy & övrig VA-planering	Medverkande/ kompetensstöd	Pågår, men beroende av kommunernas processer. Någon förfrågan om DMEF:s medverkan i arbete med dagvattenpolicy har inte kommit från kommunerna.
Övrigt		
Oförutsedda frågor från kommunerna	Kompetensstöd	Framtagning av beslutsunderlag för Regionala åtgärdsprogrammet för miljömålen 2022-2025 för de fyra kommunerna. Strategerna har tillsammans med tjänstemän i kommunerna arbetat fram ett förslag till åtaganden. Frågor om kompetensstöd vid skogliga åtgärder i framförallt Bengtsfors och Dals-Ed har regelbundet inkommit under bokslutsperioden.

**KSAU § 119 Dnr 2022/385
Beslut om timtaxa 2023 Dalslands miljö och energiförbund**

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige godkänner direktionens förslag till timavgift för

1. prövning och tillsyn enligt miljöbalken på 1 002kr/timma handläggnings-/tillsynstid
2. tillsyn m.m. enligt strålskyddslagens område på 1 002 kr/timma handläggnings-/tillsynstid
3. tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer på 1 002 kr/timma handläggnings-/tillsynstid
4. offentlig kontroll enligt lagen om foder och animaliska biprodukter på 1 002 kr/timma handläggnings-/tillsynstid
5. offentlig kontroll enligt livsmedelslagen på 1 044 kr/timma handläggnings-/tillsynstid samt timavgiften för extra offentlig livsmedelskontroll på 982 kr/timma.

Detta innebär oförändrad timtaxa för Dalslands Miljö- och energiförbund för 2023, att gälla från och med 1 januari 2023.

Ärendebeskrivning

Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbund har den 2022-10-06 (§ 29) beslutat att rekommendera kommunfullmäktige i medlemskommunerna att fastställa oförändrad timtaxa för; prövning och tillsyn enligt miljöbalken, tillsyn m.m. enligt strålskyddslagens område, tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer, offentlig kontroll enligt lagen om foder och animaliska biprodukter, offentlig kontroll enligt livsmedelslagen samt för extra offentlig livsmedelskontroll, att gälla från och med 1 januari 2023.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse ekonomichef ” Godkännande av timtaxa 2023, Dalslands Miljö- och Energiförbund (DMEF) ”, 2022-10-26

Tjänsteskrivelse Dalslands Miljö & Energiförbund daterad 2022-09-14

Dalslands Miljö- och Energinämnds beslut 2022-09-22 § 85

Direktionen för Dalslands Miljö & Energiförbunds beslut 2022-10-06 § 29

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsens arbetsutskott

DMEF
Samhällsutvecklingschef
Ekonomichef

Ekonomiavdelningen
Ekonomichef
Kristina Olsson
0528-567107
kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Godkännande av timtaxa 2023, Dalslands Miljö- och Energiförbund (DMEF)

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige godkänner direktionens förslag till timavgift för

1. provning och tillsyn enligt miljöbalken på 1 002kr/timma handläggnings-/tillsynstid
2. tillsyn m.m. enligt strålskyddslagens område på 1 002 kr/timma handläggnings-/tillsynstid
3. tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer på 1 002 kr/timma handläggnings-/tillsynstid
4. offentlig kontroll enligt lagen om foder och animaliska biprodukter på 1 002 kr/timma handläggnings-/tillsynstid
5. offentlig kontroll enligt livsmedelslagen på 1 044 kr/timma handläggnings-/tillsynstid samt timavgiften för extra offentlig livsmedelskontroll på 982 kr/timma.

Detta innebär oförändrad timtaxa för Dalslands Miljö- och energiförbund för 2023, att gälla från och med 1 januari 2023.

Ärendebeskrivning

Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbund har den 2022-10-06 (§ 29) beslutat att rekommendera kommunfullmäktige i medlemskommunerna att fastställa oförändrad timtaxa för; provning och tillsyn enligt miljöbalken, tillsyn m.m. enligt strålskyddslagens område, tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer, offentlig kontroll enligt lagen om foder och animaliska biprodukter, offentlig kontroll enligt livsmedelslagen samt för extra offentlig livsmedelskontroll, att gälla från och med 1 januari 2023.

Katrin Siverby
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse Dalslands Miljö & Energiförbund daterad 2022-09-14
Dalslands Miljö- och Energinämnds beslut 2022-09-22 § 85
Direktionen för Dalslands Miljö & Energiförbunds beslut 2022-10-06 § 29

Beslutet skickas till:

DMEF
Samhällsutvecklingschef
Ekonomichef

Sammanträdesdatum

2022-09-22

DMEN § 85

Dnr 2022/566.ADM

Timtaxa 2023

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd föreslår Dalslands miljö- och energiförbunds direktion att besluta att rekommendera kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att:

1. Besluta att timavgiften för prövning och tillsyn enligt miljöbalken ska vara 1 002 kr/timma handläggnings-/tillsynstid från och med den 1 januari 2023.
2. Besluta att timavgiften för tillsyn mm inom strålskyddslagens område ska vara 1 002 kr/timma handläggnings-/tillsynstid från och med den 1 januari 2023.
3. Besluta att timavgiften för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer ska vara 1 002 kr/timma handläggnings-/tillsynstid från och med den 1 januari 2023.
4. Besluta att timavgiften för offentlig kontroll enligt lagen om foder och animaliska biprodukter ska vara 1 002 kr/timma handläggnings-/tillsynstid från och med den 1 januari 2023.
5. Besluta att timavgiften för offentlig kontroll enligt livsmedelslagen ska vara 1 044 kr/timma handläggnings-/tillsynstid från och med den 1 januari 2023 samt att timavgiften för extra offentlig livsmedelskontroll ska vara 982 kr/timma.

Ordförendesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-09-22

Forts § 85

Ärendebeskrivning

Nämndens timavgift för tillsyn/kontroll enligt ovanstående lagstiftningar har inte räknats upp under flera år, trots att nämndens kostnader för tillsyn/kontroll ökat markant sedan dess.

Förbundsdirektionen uttryckte vid sammanträde 2022-06-09 att direktionen är angelägen om att ge nämnden förutsättningar att utöva sitt arbete. Direktionen föreslår därför nämnden att utgå från en nivå på timavgift som motsvarar den 25:e lägsta percentilen inom Fyrbodals kommun, men också sätta denna taxa i relation till en timtaxa beräknad utifrån kostnaderna för myndighetsutövningen. Direktionen hänvisar till förslaget om principer för taxesättning i utredningen kring finansiering av förbundets verksamhet (Utredningen föreslår en timavgift som motsvarar den 25:e lägsta percentilen inom Fyrbodals kommun med en årlig uppräkningsgrad enligt PKV).

DMEK har beräknat föreslagen timavgift enligt följande:

- Lägsta 25:e percentilen inom Fyrbodals kommun 2022 är: För Miljöbalken; 1 054 kr och för Livsmedelskontrollen; 1 119 kr.
- Senaste PKV beräkning är från augusti 2022 (nästa PKV beräkning kommer i oktober) och motsvarar 3,2%.
- Vid uppräkningsgrad med PKV faller följande timavgifter ut:
  - För miljöbalken, strålskyddslagstiftningen, lagen om sprängämnesprekursorer och lagen om foder och animaliska biprodukter: 1 054 kr + uppräkningsgrad 3,2% = 1 088 kr
  - För livsmedelskontrollen: 1 119 kr + uppräkningsgrad 3,2% = 1 155 kr. (Timavgiften för extra offentlig kontroll har beräknats så att samma procentuella skillnad i nu gällande timavgift för extra kontroll föreligger till timavgiften för planerad kontroll).

DMEK har även beräknat timavgiftens storlek 2023 i relation till tillsynens/kontrollens kostnader 2023. Beräkningen har skett enligt SKR:s beräkningsmodeller. Beräknad timavgift utföll enligt följande:

- Beräknad timavgift för tillsyn enligt miljöbalken 2023: 1 149 kr
- Beräknad timavgift för tillsyn enligt livsmedelslagstiftningen 2023: 1 267 kr
- Beräknad timavgift för extra offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen 2023: 1 201 kr.

Forts § 85

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-09-22

Till följd av nytt pensionsavtal (centralt avtal) kommer förbundets pensionskostnader öka med ca 1,1 miljoner kronor 2023. Denna merkostnad har inte använts i DMEK:s beräkning av timavgifter 2023. Med beaktande av denna ytterligare kostnad så skulle timavgiften för 2023 behöva öka ytterligare.

Yrkanden

Lars Nilsson (S) yrkar bifall till tjänstemannaförslaget.

Anders Forsdahl (C), Jörgen Eriksson (KiM) och Jan Öhman yrkar på oförändrad timtaxa.

Propositionsordning 1

Ordföranden finner att det finns två förslag:

1. Tjänstemannaförslaget tillika Lars Nilssons (S) förslag
2. Anders Forsdahls (C) m.fl. förslag

Ordföranden ställer proposition på förslagen och finner att nämnden beslutar i enlighet med Anders Forsdahls (C) m.fl. förslag.

Votering begärs.

Propositionsordning 2

Ja-röst för tjänstemannaförslaget tillika Lars Nilssons (S) förslag
Nej-röst för Anders Forsdahls (C) m.fl. förslag.

	JA	NEJ
Kjell Johansson (M)		X
Carola Qvist (S)	X	
Anders Forsdahl (C)		X
Per Normark (V)	X	
Karl-Erik Segersax (SD)		X
Lars Nilsson (S)	X	
Jörgen Eriksson (KiM)		X
Jan Öhman (M)		X
	3	5

Omröstningsresultat

Med 3 ja-röster för tjänstemannaförslaget tillika Lars Nilssons (S) förslag mot 5 nej-röster för Anders Forsdahls (C) m.fl. förslag beslutar nämnden i enlighet med Anders Forsdahls (C) m.fl. förslag.

Ordförandesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-09-22

Forts § 85

Beslutsunderlag:

Presidium 2022-09-08

Förbund-/miljö- och energichefens och biträdande miljöchefens förslag till beslut.

Expedieras:

Direktionen

Ordförandesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Ansvarig handläggare:
Dan Gunnardo
Förbundschef
Telefon: 0530-93 94 50

Dalslands miljö- och energinämnd

Fastställande av timtaxa för Dalslands miljö- och energinämnd 2023

Förslag till beslut

Dalslands miljö- och energinämnd föreslår Dalslands miljö- och energiförbunds direktion att besluta att rekommendera kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att:

1. Besluta att timavgiften för provning och tillsyn enligt miljöbalken ska vara 1 088 kr/timma handläggnings-/tillsynstid från och med den 1 januari 2023.
2. Besluta att timavgiften för tillsyn mm inom strålskyddslagens område ska vara 1 088 kr/timma handläggnings-/tillsynstid från och med den 1 januari 2023.
3. Besluta att timavgiften för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorier ska vara 1 088 kr/timma handläggnings-/tillsynstid från och med den 1 januari 2023.
4. Besluta att timavgiften för offentlig kontroll enligt lagen om foder och animaliska biprodukter ska vara 1 088 kr/timma handläggnings-/tillsynstid från och med den 1 januari 2023.
5. Besluta att timavgiften för offentlig kontroll enligt livsmedelslagen ska vara 1 155 kr/timma handläggnings-/tillsynstid från och med den 1 januari 2023 samt att timavgiften för extra offentlig livsmedelskontroll ska vara 1 087 kr/timma.

Ärendebeskrivning

Nämndens timavgift för tillsyn/kontroll enligt ovanstående lagstiftningar har inte räknats upp under flera år, trots att nämndens kostnader för tillsyn/kontroll ökat markant sedan dess.

Förbundsdirektionen uttryckte vid sammanträde 2022-06-09 att direktionen är angelägen om att ge nämnden förutsättningar att utöva sitt arbete. Direktionen föreslår därför nämnden att utgå från en nivå på timavgift som motsvarar den 25:e lägsta percentilen inom Fyrbodal, men också sätta denna taxa i relation till en timtaxa beräknad utifrån kostnaderna för myndighetsutövningen. Direktionen hänvisar till förslaget om principer för taxesättning i utredningen kring finansiering av förbundets verksamhet (Utredningen föreslår en timavgift som motsvarar den 25:e lägsta percentilen inom Fyrbodal med en årlig uppräkningsenligt PKV).

Dalslands miljö- och energinämnd är myndighet för kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud			
Postadress	E-post	Hemsida	Org. nr.
Dalslands miljö & energikontor Kyrkogatan 5 464 30 Mellerud	kansli@dalsland.se	www.dalsland.se	222000-0877

DMEK har beräknat föreslagen timavgift enligt följande:

- Lägsta 25:e percentilen inom Fyrbodals kommun 2022 är: För Miljöbalken; 1 054 kr och för Livsmedelskontrollen; 1 119 kr.
- Senaste PKV beräkning är från augusti 2022 (nästa PKV beräkning kommer i oktober) och motsvarar 3,2%.
- Vid uppräknings med PKV faller följande timavgifter ut:
  - För miljöbalken, strålskyddslagstiftningen, lagen om sprängämnesprekursorier och lagen om foder och animaliska biprodukter: 1 054 kr + uppräknings 3,2% = 1 088 kr
  - För livsmedelskontrollen: 1 119 kr + uppräknings 3,2% = 1 155 kr. (Timavgiften för extra offentlig kontroll har beräknats så att samma procentuella skillnad i nu gällande timavgift för extra kontroll föreligger till timavgiften för planerad kontroll).

DMEK har även beräknat timavgiftens storlek 2023 i relation till tillsynens/kontrollens kostnader 2023. Beräkningen har skett enligt SKR:s beräkningsmodeller. Beräknad timavgift utföll enligt följande:

- Beräknad timavgift för tillsyn enligt miljöbalken 2023: 1 149 kr
- Beräknad timavgift för tillsyn enligt livsmedelslagstiftningen 2023: 1 267 kr
- Beräknad timavgift för extra offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen 2023: 1 201 kr.

Till följd av nytt pensionsavtal (centralt avtal) kommer förbundets pensionskostnader öka med ca 1,1 miljoner kronor 2023. Denna merkostnad har inte använts i DMEK:s beräkning av timavgifter 2023. Med beaktande av denna ytterligare kostnad så skulle timavgiften för 2023 behöva öka ytterligare.

Dalslands miljö- och energikontor

Dan Gunnardo

Susanne Westin

Förbundschef

Biträdande miljöchef

Dalslands miljö- och energinämnd är myndighet för kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud

Postadress	E-post	Hemsida	Org. nr.
Dalslands miljö & energikontor Kyrkogatan 5 464 30 Mellerud	kansli@dalsland.se	www.dalsland.se	222000-0877

Sammanträdesdatum

2022-10-06

DMEF § 29

Dnr 2022/566.ADM

Timtaxa 2023

Direktionens beslut

Direktionen rekommenderar kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att:

1. Besluta att timavgiften för provning och tillsyn enligt miljöbalken ska vara 1 002 kr/timma handläggnings-/tillsynstid från och med 1 januari 2023.
2. Besluta att timavgiften för tillsyn m.m. enligt strålskyddslagens område ska vara 1 002 kr/timma handläggnings-/tillsynstid från och med den 1 januari 2023.
3. Besluta att timavgiften för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer ska vara 1 002 kr/timma handläggnings-/tillsynstid från och med den 1 januari 2023.
4. Besluta att timavgiften för offentlig kontroll enligt lagen om foder och animaliska biprodukter ska vara 1 002 kr/timma handläggnings-/tillsynstid från och med den 1 januari 2023.
5. Besluta att timavgiften för offentlig kontroll enligt livsmedelslagen ska vara 1 044 kr/timma handläggnings-/tillsynstid från och med den 1 januari 2023 samt att timavgiften för extra offentlig livsmedelskontroll ska vara 982 kr/timma.

Reservationer

Michael Melby (S), Ulla Börjesson (S), Per-Erik Norlin (S) och Per Eriksson (S) reserverar sig till förmån för förvaltningens förslag.

Sammanträdesdatum

2022-10-06

Forts § 29

Ärendebeskrivning

Nämndens timavgift för tillsyn/kontroll enligt ovanstående lagstiftningar har inte räknats upp under flera år, trots att nämndens kostnader för tillsyn/kontroll ökat markant sedan dess. Förbundsdirektionen uttryckte vid sammanträde 2022-06-09 att direktionen är angelägen om att ge nämnden förutsättningar att utöva sitt arbete. Direktionen föreslår därför nämnden att utgå från en nivå på timavgift som motsvarar den 25:e lägsta percentilen inom Fyrbodal, men också sätta denna taxa i relation till en timtaxa beräknad utifrån kostnaderna för myndighetsutövningen. Direktionen hänvisar till förslaget om principer för taxesättning i utredningen kring finansiering av förbundets verksamhet (Utredningen föreslår en timavgift som motsvarar den 25:e lägsta percentilen inom Fyrbodal med en årlig uppräkningsenligt PKV).

DMEK har beräknat föreslagen timavgift enligt följande:

- Lägsta 25:e percentilen inom Fyrbodal 2022 är: För Miljöbalken; 1 054 kr och för Livsmedelskontrollen; 1 119 kr.
- Senaste PKV beräkning är från augusti 2022 (nästa PKV beräkning kommer i oktober) och motsvarar 3,2%.
- Vid uppräkningsenligt PKV faller följande timavgifter ut:
  - För miljöbalken, strålskyddslagstiftningen, lagen om sprängämnesprekursorer och lagen om foder och animaliska biprodukter: 1 054 kr + uppräkningsenligt 3,2% = 1 088 kr
  - För livsmedelskontrollen: 1 119 kr + uppräkningsenligt 3,2% = 1 155 kr. (Timavgiften för extra offentlig kontroll har beräknats så att samma procentuella skillnad i nu gällande timavgift för extra kontroll föreligger till timavgiften för planerad kontroll).

DMEK har även beräknat timavgiftens storlek 2023 i relation till tillsynens/kontrollens kostnader 2023. Beräkningen har skett enligt SKR:s beräkningsmodeller. Beräknad timavgift utföll enligt följande:

- Beräknad timavgift för tillsyn enligt miljöbalken 2023: 1 149 kr
- Beräknad timavgift för tillsyn enligt livsmedelslagstiftningen 2023: 1 267 kr
- Beräknad timavgift för extra offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen 2023: 1 201 kr.

Sammanträdesdatum

2022-10-06

Forts § 29

Till följd av nytt pensionsavtal (centralt avtal) kommer förbundets pensionskostnader öka med ca 1,1 miljoner kronor 2023. Denna merkostnad har inte använts i DMEK:s beräkning av timavgifter 2023. Med beaktande av denna ytterligare kostnad så skulle timavgiften för 2023 behöva öka ytterligare.

Ajournering begärs.

Yrkanden

1. Ordförande Morgan E Andersson (C) yrkar på oförändrad timtaxa.
2. Michael Melby (S) yrkar på bifall till förvaltningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det finns två förslag:

1. Miljö- och energinämndens tillika Morgan E Anderssons (C) förslag.
2. Förvaltningens förslag tillika Michael Melbys (S) förslag.

Ordföranden ställer proposition på förslagen och finner att direktionen beslutar i enlighet med Miljö- och energinämndens tillika Morgan E Anderssons (C) förslag.

Beredning:

Presidium 2022-09-28

Miljö- och energinämnden 2022-09-22, §85

Förbundschefens och biträdande miljöchefens tjänsteskrivelse

Expedieras:

KF Bengtsfors kommun

KF Dals-Eds kommun

KF Färgelanda kommun

KF Melleruds kommun

KSAU § 120   Dnr 2022/386
Godkännande av taxa för tillsyn m.m inom strålskyddslagens område
2023,Dalslands miljö och energiförbund

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige godkänner direktionens förslag till taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område för Dalslands Miljö- och energiförbund för 2023, att gälla från och med 1 januari 2023.

Ärendebeskrivning

Taxan överensstämmer med nu gällande taxekonstruktion.

Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbund har den 6 oktober 2022 (§ 30) beslutat att rekommendera kommunfullmäktige i medlemskommunerna att fastställa förslag till taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område att gälla från och med 1 januari 2023.

Beslutsunderlag

Dalslands Miljö- och Energinämnds beslut 25 augusti 2022 § 75
Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbunds beslut 6 oktober 2022 § 30
Förslag Taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område

Beslutet skickas till

DMEF
Samhällsutvecklingschef
Ekonomichef

Ekonomiavdelningen
Ekonomichef
Kristina Olsson
0528-567107
kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Godkännande av taxa 2023 för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område, Dalslands Miljö- och Energiförbund (DMEF)

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige godkänner direktionens förslag till taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område för Dalslands Miljö- och energiförbund för 2023, att gälla från och med 1 januari 2023.

Ärendebeskrivning

Taxan överensstämmer med nu gällande taxekonstruktion.

Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbund har den 6 oktober 2022 (§ 30) beslutat att rekommendera kommunfullmäktige i medlemskommunerna att fastställa förslag till taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område att gälla från och med 1 januari 2023.

Katrin Siverby
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Beslutsunderlag:

Dalslands Miljö- och Energinämnds beslut 25 augusti 2022 § 75
Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbunds beslut 6 oktober 2022 § 30
Förslag Taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område

Beslutet skickas till:

DMEF
Samhällsutvecklingschef
Ekonomichef

Sammanträdesdatum

2022-08-25

DMEN § 75

Dnr 2022/566.ADM

**Fastställande av taxa för tillsyn m.m. inom
strålskyddslagens område, Dalslands miljö- och
energinämnd**

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd föreslår Dalslands miljö- och energiförbunds direktion att besluta att rekommendera kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att:

- Fastställa förslag till taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område att gälla från och med 1 januari 2023.

Ärendebeskrivning

Taxan avseende tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område har uppdaterats.

Taxebestämmelserna har nu kompletterats med en paragraf gällande möjligheten att indexuppräknat timavgiften samt en ändring från nedlagd till påbörjad halvtimme handläggningstid.

Yrkanden:

Jan Öhman (M) och Lars Nilsson (S) yrkar på att hela § 5 gällande möjligheten att indexuppräknat timavgiften stryks ur taxebestämmelserna.

Jörgen Eriksson (KiM) yrkar på att inte ändra § 7 från faktisk nedlagd tid till påbörjad halvtimme handläggningstid.

Ordförandesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-08-25

Fort § 75

Propositionsordning 1

Ordföranden finner att det finns 3 förslag:

- Tjänstemannaförslaget med ny paragraf 5 gällande möjligheten att indexuppräknas timavgiften samt ändring från nedlagd till påbörjad halvtimme handläggningstid (§ 7).
- Jan Öhman (M) och Lars Nilssons (S) förslag att stryka § 5.
- Jörgen Erikssons (KiM) förslag att avgift tas ut för faktisk nedlagd handläggningstid och ej för påbörjad halvtimme (§ 7).

Nämnden godkänner att tjänstemannaförslaget är huvudförslag.

Propositionsordning 2

Ordföranden ställer proposition på tjänstemannaförslaget med ny § 5 och Jan Öhman (M) och Lars Nilssons (S) förslag att stryka förslaget med ny § 5 och finner att nämnden beslutar i enlighet med Jan Öhman (M) och Lars Nilssons (S) förslag.

Propositionsordning 3

Ordföranden ställer proposition på tjänstemannaförslaget med ny lydelse i § 7 och Jörgen Erikssons (KiM) förslag att ha kvar lydelsen att avgift tas ut för faktisk nedlagd handläggningstid och finner att nämnden beslutar i enlighet med Jörgen Erikssons (KiM) förslag.

Beredning:

Presidium 2022-08-11

Förbundschefens förslag till beslut

Expediering:

Direktionen

Ordförandesign

Justerandes sign

Uttragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-10-06

DMEF § 30

Dnr 2022/566.ADM

Taxa strålskyddslagen 2023

Direktionens beslut

Direktionen rekommenderar kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att:

Fastställa förslag till taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område att gälla från och med 1 januari 2023.

Reservationer

Michael Melby (S), Ulla Börjesson (S), Per-Erik Norlin (S) och Per Eriksson (S) reserverar sig till förmån för förvaltningens förslag.

Ärendebeskrivning

Taxan överensstämmer med nu gällande taxekonstruktion.

Yrkanden

1. Ordförande Morgan E Andersson (C) yrkar på oförändrad timtaxa.
2. Michael Melby (S) yrkar på bifall till förvaltningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det finns två förslag:

1. Miljö- och energinämndens tillika Morgan E Anderssons (C) förslag.
2. Förvaltningens förslag tillika Michael Melbys (S) förslag.

Ordföranden ställer proposition på förslagen och finner att direktionen beslutar i enlighet med Miljö- och energinämndens tillika Morgan E Anderssons (C) förslag.

Beredning:

Presidium 2022-09-28

Miljö- och energinämnden 2022-08-25, §75

Förbundschefens och biträdande miljöchefens tjänsteskrivelse

Expedieras:

KF Bengtsfors kommun
KF Dals-Eds kommun
KF Färgelanda kommun
KF Melleruds kommun

Dalsslands Miljö
& Energiförbund

Taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område

Fastställt av Kommunfullmäktige i:

- Bengtsfors kommun 2022-xx-xx, § xx
- Dals-Eds kommun 2022-xx-xx, § xx
- Färgelanda kommun 2022-xx-xx, § xx
- Melleruds kommun 2022-xx-xx, § xx

TAXA FÖR TILLSYN M.M. INOM STRÅLSKYDDSLAGENS OMRÅDE

Dalslands miljö- och energiförbunds taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område.

Taxan är reviderad av Dalslands miljö- & energinämnd 2022-08-25, § 75 och antagen av Dalslands miljö- och energiförbund 2022-xx-xx, § xx.

Fastställda av Kommunfullmäktige i:

- Bengtsfors kommun 2022-08-25, § 75
- Dals-Eds kommun 2022-xx-xx, § xx
- Färgelanda kommun 2022-xx-xx, § xx
- Melleruds kommun 2022-xx-xx, § xx

Innehåll

DALSLANDS MILJÖ- OCH ENERGIFÖRBUNDS TAXA INOM STRÅLSKYDDSLAGSTIFTNINGENS OMRÅDE..3	
Inledande bestämmelser	3
Timavgift.....	4
Avgifter för anmälningsärenden.....	4
Avgifter för återkommande tillsyn	4
Avgifter för tillsyn i övrigt.....	5
Nedsättning av avgift	5
Betalning av avgift	5
Verkställighet av beslut.....	5
Överklagande	5
Taxans ikraftträdande	5

ARBETSMATERIAL

DALSLANDS MILJÖ- OCH ENERGIFÖRBUNDS TAXA INOM STRÅLSKYDDSLAGSTIFTNINGENS OMRÅDE

Meddelad med stöd av 10 kap. 4 § strålskyddslagen (2018:396), 8 kap. 14 § strålskyddsförordningen (2018:506) och 19 § Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter (SSMFS 2012:5) om solarier och artificiella solningsanläggningar.

Inledande bestämmelser

- 1 § Denna taxa gäller avgifter för Dalslands miljö- och energiförbunds kostnader för anmälningar och tillsyn enligt strålskyddslagen, strålskyddsförordningen och de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.
- 2 § Avgiftsskyldig är den som:
1. Bedriver verksamhet där kosmetiskt solarium upplåts till allmänheten och som omfattas av Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om anmälningsplikt, eller
  2. Är fastighetsägare till en bostad eller lokal som allmänheten har tillträde till och som omfattas av skyldigheten att optimera strålskyddet i fråga om radon.
- 3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för:
1. Tillsyn som sker med anledning av klagomål som är obefogat och inte kräver utredning,
  2. Handläggning som föranleds av att beslut fattade av miljö- och energinämnden enligt strålskyddslagen eller bestämmelser meddelade med stöd av lagen överklagas,
  3. Upprättande av ansökan om utdömande av vite.
- 4 § Beslut om avgift eller om nedsättning eller efterskänkning av avgiften fattas av Dalslands miljö- och energinämnd.

Timavgift

5 § Vid tillämpning av denna taxa är timavgiften handläggningskostnaden per hel timme handläggningstid XXXX kr.

6 (7) § I de fall timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid miljö- och energinämnden har använt för handläggning och andra åtgärder i ärendet såsom inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, restid provtagning och kontroller i övrigt, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut. I handläggningstiden ska inte räknas in sådan restid som vid ett och samma restillfälle (tur- och returresa) överstiger 30 minuter.

Avgift tas ut för varje halv timme faktisk nedlagd handläggningstid. Om den sammanlagda handläggningstiden understiger en halvtimme per år tas ingen timavgift ut. För inspektioner, mätningar, och andra kontroller som utförs vardagar mellan 19:00 och 07:00 lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar tas avgift ut med en 1,5 gånger ordinarie timavgift.

Avgifter för anmälningsärenden

7 § Avgift för handläggning av anmälan av verksamhet i vilket kosmetiskt solarium upplåts till allmänheten ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som anmälan avser. Avgift med anledning av anmälan av sådant solarium baseras på 4 timmars handläggningstid. Avgiften för handläggning av anmälan beräknas genom att handläggningstiden multipliceras med timtaxan. Avgift tas inte ut om anmälan återtas innan handläggning påbörjas.

8 § Utöver avgift med anledning av handläggning av anmälan, kan avgift för tillsyn i övrigt komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd anmälan avser enligt vad som anges i denna taxa.

Avgifter för återkommande tillsyn

9 § För återkommande tillsyn verksamhet i vilket kosmetiskt solarium upplåts till allmänheten över sådan verksamhet som avses i 10 § betalas en årlig tillsynsavgift som baseras på en tillsynstid på 3 timmar per år. Den årliga tillsynsavgiften beräknas genom att tilldelad tillsynstid multipliceras med timtaxan.

10 § Fast årlig avgift omfattar kalenderår och ska betalas i förskott. Sådan avgift ska betalas från och med det kalenderår som följer efter det att beslut om anmälan skett. För tillsyn som sker dessförinnan och som inte ingår i avgift för handläggning av anmälan, tas timavgift ut. Fast årlig avgift ska betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som verksamheten bedrivs.

Avgifter för tillsyn i övrigt

- 11 § Avgifter för tillsyn i övrigt ska betalas i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan.

Nedsättning av avgift

- 12 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art, omfattning, tillsynsbehov, nedlagd handläggningstid och övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa i ett enskilt fall sättas ner eller efterskänkas.

Betalning av avgift

- 13 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Dalslands miljö- och energinämnd.
Betalning ska ske inom tid som anges i beslut om avgift eller i faktura.

Verkställighet av beslut

- 14 § Av 10 kap. 3 § strålskyddslagen framgår att beslut enligt den lagen ska gälla omedelbart om inte annat bestäms.

Överklagande

- 15 § Av 10 kap. 2 § strålskyddslagen följer att beslut om avgift kan överklagas hos förvaltningsrätten.

Taxans ikraftträdande

- 16 § Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2023. I ärenden som rör anmälningar tillämpas taxan på ärenden som kommer in efter denna dag.

KSAU § 122   Dnr 2022/388
Godkännande av taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens område 2023, Dalslands miljö och energiförbund

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige godkänner direktionens förslag till taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens område för Dalslands Miljö- och energiförbund för 2023, att gälla från och med 1 januari 2023.

Ärendebeskrivning

Taxan för provning och tillsyn enligt miljöbalken baseras från och med 2021 på en ny taxemodell från SKR. Ett flertal ändringar har gjorts i bilagorna, bl.a. med anledning av ändringar i lagstiftningen.

Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbund har den 6 oktober 2022 (§ 32) beslutat att rekommendera kommunfullmäktige i medlemskommunerna att fastställa förslag till taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens område att gälla från och med 1 januari 2023.

Beslutsunderlag

Dalslands Miljö- och Energinämnds beslut 25 augusti 2022 § 73
Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbunds beslut 6 oktober 2022 § 32
Förslag Taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens område

Beslutet skickas till

DMEF
Samhällsutvecklingschef
Ekonomichef

Ekonomiavdelningen
Ekonomichef
Kristina Olsson
0528-567107
kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Godkännande av taxa 2023 för provning och tillsyn inom miljöbalkens område, Dalslands Miljö- och Energiförbund (DMEF)

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige godkänner direktionens förslag till taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens område för Dalslands Miljö- och energiförbund för 2023, att gälla från och med 1 januari 2023.

Ärendebeskrivning

Taxan för provning och tillsyn enligt miljöbalken baseras från och med 2021 på en ny taxemodell från SKR. Ett flertal ändringar har gjorts i bilagorna, bl.a. med anledning av ändringar i lagstiftningen.

Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbund har den 6 oktober 2022 (§ 32) beslutat att rekommendera kommunfullmäktige i medlemskommunerna att fastställa förslag till taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens område att gälla från och med 1 januari 2023.

Katrin Siverby
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Beslutsunderlag:

Dalslands Miljö- och Energinämnds beslut 25 augusti 2022 § 73
Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbunds beslut 6 oktober 2022 § 32
Förslag Taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens område

Beslutet skickas till:

DMEF
Samhällsutvecklingschef
Ekonomichef

Sammanträdesdatum

2022-10-06

DMEF § 32

Dnr 2022/566.ADM

Taxa miljöbalken 2023

Direktionens beslut

Direktionen rekommenderar kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att:

Fastställa förslag till taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område med tillhörande bilagor att gälla från och med 1 januari 2023.

Reservationer

Michael Melby (S), Ulla Börjesson (S), Per-Erik Norlin (S) och Per Eriksson (S) reserverar sig till förmån för förvaltningens förslag.

Ärendebeskrivning

Taxan överensstämmer med nu gällande taxekonstruktion.

Yrkanden

1. Ordförande Morgan E Andersson (C) yrkar på oförändrad timtaxa.
2. Michael Melby (S) yrkar på bifall till förvaltningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det finns två förslag:

1. Miljö- och energinämndens tillika Morgan E Anderssons (C) förslag.
2. Förvaltningens förslag tillika Michael Melbys (S) förslag.

Ordföranden ställer proposition på förslagen och finner att direktionen beslutar i enlighet med Miljö- och energinämndens tillika Morgan E Anderssons (C) förslag.

Beredning:

Presidium 2022-09-28

Miljö- och energinämnden 2022-08-25, §73

Förbundschefens och biträdande miljöchefens tjänsteskrivelse

Expedieras:

KF Bengtsfors kommun

KF Dals-Eds kommun

KF Färgelanda kommun

KF Melleruds kommun

Sammanträdesdatum

2022-08-25

DMEN § 73

Dnr 2022/566.ADM

Fastställande av taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens område, Dalslands miljö- och energinämnd

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd föreslår Dalslands miljö- och energiförbunds direktion att besluta att rekommendera kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att:

- Fastställa förslag till taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens område med tillhörande bilagor att gälla från och med 1 januari 2023.

Ärendebeskrivning

Taxan för provning och tillsyn enligt miljöbalken baseras från och med 2021 på en ny taxemodell från SKR. Taxebestämmelserna har nu kompletterats med en paragraf gällande möjligheten att indexuppräknat timavgiften (§ 8) samt en ändring från nedlagd till påbörjad halvtimme handläggningstid (§ 10).

Ett flertal ändringar har också gjorts i bilagorna, bl.a. med anledning av ändringar i lagstiftningen.

Yrkanden:

Jan Öhman (M) och Lars Nilsson (S) yrkar på att hela § 8 gällande möjligheten att indexuppräknat timavgiften stryks ur taxebestämmelserna.

Jörgen Eriksson (KiM) yrkar på att inte ändra § 10 från faktisk nedlagd tid till påbörjad halvtimme handläggningstid.

Ordförendesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-08-25

Forts § 73

Propositionsordning 1

Ordföranden finner att det finns 3 förslag:

- Tjänstemannaförslaget med ny paragraf 8 gällande möjligheten att indexuppräknas timavgiften samt ändring i § 10 från nedlagd till påbörjad halvtimme handläggningstid.
- Jan Öhman (M) och Lars Nilssons (S) förslag att stryka § 8
- Jörgen Erikssons (KiM) förslag att avgift tas ut för faktisk nedlagd handläggningstid, ej för påbörjad halvtimme (§ 10).

Nämnden godkänner att tjänstemannaförslaget är huvudförslag.

Propositionsordning 2

Ordföranden ställer proposition på tjänstemannaförslaget med ny § 8 och Jan Öhman (M) och Lars Nilssons (S) förslag att stryka förslaget med ny § 8 och finner att nämnden beslutar i enlighet med Jan Öhman (M) och Lars Nilssons (S) förslag.

Propositionsordning 3

Ordföranden ställer proposition på tjänstemannaförslaget med ny lydelse i § 10 och Jörgen Erikssons (KiM) förslag att ha kvar lydelsen att avgift tas ut för faktisk nedlagd handläggningstid och finner att nämnden beslutar i enlighet med Jörgen Erikssons (KiM) förslag.

Beredning:

Presidium 2022-08-11

Förbundschefens förslag till beslut

Expedieras:

Direktionen

Ordförandesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Dalsskanska Miljö
& Energiförbundet

Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område

Vita Sannar, Melleruds kommun

Fastställt av Kommunfullmäktige i:

- Bengtsfors kommun 2022-xx-xx, § xx
- Dals-Eds kommun 2022-xx-xx, § xx
- Färgelanda kommun 2022-xx-xx, § xx
- Melleruds kommun 2022-xx-xx, § xx

TAXA FÖR PRÖVNING OCH TILLSYN INOM MILJÖBALKENS OMRÅDE

Dalslands miljö- och energiförbunds taxa för provning och tillsyn enligt miljöbalken.

Taxan är reviderad av Dalslands miljö- & energinämnd 2022-08-25, § 73 och antagen av Dalslands miljö- och energiförbund 2022-xx-xx, § x

Fastställd av Kommunfullmäktige i:

- Bengtsfors kommun 2022-xx-xx, § xx
- Dals-Eds kommun 2022-xx-xx, § xx
- Färgelanda kommun 2022-xx-xx, § xx
- Melleruds kommun 2022-xx-xx, § xx

Innehåll

DALSLANDS MILJÖ- OCH ENERGINÄMNDIS TAXA INOM MILJÖBALKENS OMRÅDE	3
Inledande bestämmelser	3
Timavgift	4
Avgifter för ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag	4
Avgifter för anmälningsärenden	5
Avgifter för återkommande tillsyn.....	6
Industriutsläppsverksamhet	6
Avgifter vid ändrat tillsynsbehov	6
Avgift för regelbunden tillsyn.....	6
Avgifter för tillsyn i övrigt	7
Nedsättning av avgift.....	7
Betalning av avgift.....	7
Verkställighet av beslut.....	7
Överklagande.....	8
Taxans ikraftträdande	8
BILAGA 1 - AVGIFTER FÖR PRÖVNING OCH TILLSYN INOM MILJÖBALKENS OMRÅDE	9
BILAGA 2 - FAST ÅRLIG AVGIFT FÖR TILLSYN INOM MILJÖBALKENS OMRÅDE.....	22
BILAGA 3 – TIMAVGIFT FÖR TILLSYN INOM MILJÖBALKENS OMRÅDE	29

DALSLANDS MILJÖ- OCH ENERGINÄMNDIS TAXA INOM MILJÖBALKENS OMRÅDE

Denna taxa meddelas med stöd av 27 kap. 1 § andra stycket miljöbalken (1998:808).

Inledande bestämmelser

- 1 § Denna taxa gäller avgifter för Dalslands miljö- och energiförbunds kostnader för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken eller EU:s förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde, bl.a. vad gäller naturvård och kulturvård, skydd av områden, miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd, verksamheter som orsakar miljöskador, vattenverksamhet, skötsel av jordbruksmark, kemiska produkter, biotekniska organismer och varor, avfall och producentansvar.
- Utöver vad som anges i denna taxa kan ersättning till förbundet utgå bl.a. enligt 26 kap. 22 § miljöbalken för undersökningskostnader och enligt 25 kap. 2 § miljöbalken för rättegångskostnader.
- 2 § Avgift enligt denna taxa ska betalas för
1. Handläggning och andra åtgärder med anledning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag.
  2. Handläggning och andra åtgärder med anledning av anmälan av verksamhet eller åtgärd, och
  3. Handläggning och andra åtgärder vid tillsyn i övrigt.
- 3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för
1. Tillsyn som föranleds av klagomål som är obefogat, och inte kräver utredning
  2. Handläggning som föranleds av ett beslut fattade av miljö- och enligt miljöbalken, bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken eller EU-förordningar inom miljöbalkens område överklagas,
  3. Upprättande av ansökan om utdömande av vite.
- 4 § Avgiftsuttag sker:
1. I förhållande till de avgiftsnivåer som motsvaras av handläggningstid enligt taxebilaga 1 (fast avgift).
  2. I förhållande till den årliga handläggningstid som anläggningen eller verksamheten tilldelats i taxebilaga 2 (fast årlig tillsynsavgift)
  3. I förhållande till den faktiskt nedlagda tillsynstiden i det enskilda ärendet (timavgift), och
  4. Enligt de andra grunder som anges i taxan.

- 5 § Beslut om avgift eller om nedsättning eller efterskänkning av avgiften fattas av Dalshands miljö- och energinämnd.
- 6 § Enligt 27 kap. 3 § miljöbalken är alla som är skyldiga att betala en avgift enligt denna taxa, eller enligt 26 kap. 22 § miljöbalken, skyldiga att lämna de uppgifter som behövs för att avgiftens eller ersättningens storlek ska kunna bestämmas.
- 7 § Miljö- och energinämnden får besluta om förändringar i bilaga 1 och 2 som motsvarar ändringar i miljöbalken, förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899), miljöprövningsförordningen (2013:251) eller förordningen om avgifter för provning och tillsyn enligt miljöbalken (1998:940).
- Miljö- och energinämnden får besluta om andra mindre justeringar i taxan med anledning av ändringar i tillämplad lagstiftning.
- Miljö- och energinämnden får besluta att flytta ej anmälningspliktiga verksamhetstyper mellan bilaga 2 och 3 om ett förändrat tillsynsbehov motiverar en sådan ändring av tillsynsfrekvensen.
- Miljö- och energinämnden får besluta om redaktionella ändringar i bilaga 1-3.

Timavgift

- 8 § Vid tillämpning av denna taxa är timavgiften per hel timme handläggningstid **XXXX** kr.

(10) 9 § I de fall timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid miljö- och energinämnden har använt för handläggning och andra åtgärder i ärendet såsom inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, restid och provtagning och kontroller i övrigt, beredning i övrigt av ärendet samt föredragning av beslut. I handläggningstiden ska inte räknas in sådan restid som vid ett och samma restillfälle (tur- och returresa) överstiger 30 minuter.

Avgift tas ut för varje halvtimme faktisk nedlagd handläggningstid. Om den sammanlagda handläggningstiden understiger en halvtimme per år tas ingen timavgift ut.

För inspektioner, mätningar, och andra kontroller som utförs vardagar mellan 19:00 och 07:00 lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar tas avgift ut med en 1,5 gånger ordinarie timavgift.

Avgifter för ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag

- 10 § Avgift för provning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag ska betalas som antingen fast avgift genom tillämpning av den avgiftsnivå som anges i taxebilaga 1 eller i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timavgiften.
- Avgift för provning ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som ansökningen avser.

- 11 § Om det i ett beslut om tillstånd föreskrivs att en anordning inte får tas i bruk förrän den har besiktigats och godkänts av miljö- och energinämnden ingår kostnaden för en sådan besiktning i den fasta avgiften. Kan anordningen inte godkännas vid den besiktningen och ny besiktning måste ske vid ytterligare ett tillfälle, tas timavgift ut för den ytterligare handläggningstiden
- 12 § Avgift för prövning av ansökan om tillstånd, dispens eller undantag ska erläggas av sökanden.
- 13 § Avgift för prövning ska erläggas även om ansökan avslås. Avgift tas inte ut för en ansökan som återkallas innan handläggning påbörjas.
- 14 § I ärenden om ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som prövas av nämnden är sökanden i förekommande fall även skyldig att ersätta förbundets kostnader enligt 19 kap. 4 och 5 §§ miljöbalken för sakkunniga som har tillkallats av nämnden och för kungörelser i ärendet. Sökanden är även skyldig att ersätta förbundets kostnader för kungörelser i ärendet om tillstånd, dispens eller undantag enligt 7 kap. miljöbalken eller förordningen (1998:1252) om områdesskydd.
- 15 § Utöver avgift för prövning tillstånd, dispens eller undantag, kan avgift för tillsyn komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd som prövningen avser enligt vad som anges i denna taxa.

Avgifter för anmälningsärenden

- 16 § Avgift för handläggning av anmälan av verksamhet eller åtgärd ska betalas i form av fast avgift motsvarande den för verksamheten eller åtgärden föreskrivna avgiftsnivån i taxebilaga 1, eller genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan, eller enligt de grunder i övrigt som anges i taxebilaga 1.
- Avgift med anledning av handläggning av anmälan ska betalas för varje avgiftsbelagt som anmälan avser. Om en anmälan omfattar flera miljöfarliga verksamheter enligt taxebilaga 1 ska full avgift betalas för den punkt som medför den högsta avgiften med tillägg av 25 procent av summan av de belopp som anges för övriga verksamheter.
- Avgift tas inte ut för en anmälan som återkallas innan handläggningen har påbörjats.
- 17 § Avgift för handläggningen av anmälan ska betalas av den som driver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden.
- I ärenden om anmälan av miljöfarlig verksamhet med beteckningen C i miljöprövningsförordningen är denne i förekommande fall skyldig att ersätta förbundets kostnader för kungörelse i ärendet.
- 18 § Utöver avgift med anledning av handläggning av anmälan, kan avgift för tillsyn komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd som anmälan avser enligt vad som anges i denna taxa.

Avgifter för återkommande tillsyn

- 19 § För återkommande tillsyn över sådan miljöfarlig verksamhet eller åtgärder med en fastställd prövningsnivå (A eller B) enligt miljöprövningsförordningen ska en fast årlig avgift betalas enligt vad som framgår av taxebilaga 2.
- För återkommande tillsyn över sådan verksamhet eller åtgärd med fastställd anmälningsplikt (C) enligt miljöprövningsförordningen, eller hälsoskyddsverksamheter som ska anmälas enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (H) ska en fast årlig avgift betalas enligt vad som framgår av taxebilaga 2.
- Övriga verksamheter (U och UH) där det bedöms finnas behov av återkommande tillsyn, ska en fast årlig avgift betalas enligt vad som framgår av taxebilaga 2.

Industriutsläppsverksamhet

- 20 § För industriutsläppsverksamheter, de verksamheter som markerats med (-i) i miljöprövningsförordningen, betalas ett årligt tillägg till den årliga tillsynsavgiften om 5 timmar multiplicerat med aktuell timavgift. Sådant tillägg tas inte ut för de industriutsläppsverksamheter som redan har tilldelats 90 timmar eller mer i taxebilaga 2.

Avgifter vid ändrat tillsynsbehov

- 21 § För verksamheter som omfattas av fast årlig tillsynsavgift får nämnden i särskild ordning besluta om extraordinär tillsynsavgift. Denna avgift tas ut för ett visst år om den faktiskt utförda tillsynen överskrider den tillsynstid som motsvaras av den fasta avgiften och denna tillsyn är föranledd av att verksamhetsutövaren bryter mot villkor, inte följer förelägganden eller förbud eller som orsakats av yttre påverkan i större omfattning.
- Extraordinär tillsynstid beräknas som timavgift enligt 4 § och ska betalas i efterskott av den som är verksamhetsutövare vid tillsynens utförande.

Avgift för regelbunden tillsyn

- 22 § Om en verksamhetsutövare har verksamheter med verksamhetskoder inom två eller flera olika verksamhetsgrupper som har egna rubriker i bilaga 2, så ska total avgift motsvara timmarna från verksamhetsgruppen med det högst angivna timantalet i taxebilaga 2 med ett tillägg om 25 procent.
- 23 § För regelbunden tillsyn över sådana verksamheter eller åtgärder som saknar fastställda krav på anmälan ("U" och "UH") och inte heller bedöms behöva återkommande tillsyn enligt § 20 ovan, ska avgift betalas i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan enligt vad som framgår av taxebilaga 3.

- 24 § För verksamheter som tillståndsprövats ska avgiften bestämmas med utgångspunkt ifrån vad som anges i tillståndsbeslutet i fråga om produktionsvolym eller liknande.
- 25 § Fast årlig avgift omfattar kalenderår och ska betalas i förskott. Sådan avgift ska betalas från och med det kalenderår som följer efter att det att beslut om tillstånd till verksamhet meddelats eller anmälan skett – eller i de fall tillstånd eller anmälan inte krävts, verksamheten har påbörjats. För tillsyn som sker dessförinnan tas timavgift ut.
Fast årlig avgift ska betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som verksamheten bedrivs.
- 26 § Avgift för tillsyn betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärd som föranleder avgiften. Tillsyn över miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken ska betalas av den som enligt det 10 kap. miljöbalken är ansvarig för avhjälpande eller kostnader.

Avgifter för tillsyn i övrigt

- 27 § Avgift för tillsyn i övrigt ska betalas i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan eller enligt de grunder som i övrigt anges i taxebilaga 1.
- 28 § Avgift för tillsyn betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten, vidtar åtgärd eller i annat fall kan anses ha gett upphov till olägenheter som föranleder tillsynsåtgärden. För tillsyn över miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken ska betalas av den som enligt det 10 kap. miljöbalken är ansvarig för avhjälpande eller kostnader.

Nedsättning av avgift

- 29 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art, omfattning, tillsynsbehov, nedlagd handläggningstid och övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa i ett enskilt fall sättas ner eller efterskänkas.

Betalning av avgift

- 30 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Dalslands miljö- och energiförbund.
Betalning ska ske inom tid som anges i beslut om avgift eller i faktura.

Verkställighet av beslut

- 31 § Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 4 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken framgår att miljö- och energinämndens beslut om avgift får verkställas enligt utskökningsbalken.

- 32 § Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 5 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken framgår att miljö- och energinämnden får förordna att dess beslut om avgift ska gälla omedelbart, även om det överklagas.

Överklagande

- 33 § Av 19 kap. 1 § miljöbalken följer att beslut om avgift kan överklagas hos länsstyrelsen.

Taxans ikraftträdande

- 34 § Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2023. I ärenden som rör tillstånd, anmälningar och dispenser tillämpas taxan på ärenden som kommer in efter denna dag.

BILAGA 1 - AVGIFTER FÖR PRÖVNING OCH TILLSYN INOM MILJÖBALKENS OMRÅDE

Avgiftsnivå	Timmar
Avgiftsnivå 1	2 h
Avgiftsnivå 1b	3 h
Avgiftsnivå 2	4 h
Avgiftsnivå 3	8 h
Timavgift	Timavgift

MILJÖFARLIG VERKSAMHET OCH HÄLSOSKYDD		
Prövning av ansökan		
Beskrivning	Lagrum	Avgift
Ansökan om tillstånd till inrättande av en avloppsanordning med vattentoalett och utsläpp till mark eller vatten för 1-25 personekvivalenter och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 3
Ansökan om tillstånd till inrättande av en avloppsanordning med vattentoalett och utsläpp till mark eller vatten för 26-200 personekvivalenter och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
Ansökan om tillstånd för inrättande av avloppsanordning med ansluten vattentoalett utan utsläpp till mark eller vatten , och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 2
Ansökan om tillstånd för en avloppsanordning utan vattentoalett inom vattenskyddsområde , och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 2 § Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Avgiftsnivå 3
Ansökan om tillstånd till anslutande av en vattentoalett till en befintlig avloppsanordning , och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
Ansökan om tillstånd till inrättande av värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten, eller grundvatten enligt vad kommunen har föreskrivit för att skydda människors hälsa eller miljön och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 4 § Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Avgiftsnivå 1b

Ansökan om tillstånd till hållande av vissa djur inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	39 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 5 § Lokala forskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Timavgift
Ansökan om tillstånd till spridning av naturligt gödsel, slam och annan orenlighet inom område med detaljplan eller intill sådant område enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa, ~~per spridningstillfälle.~~	40 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap 12 § miljöbalken, 6 och 15 §§ Lokala forskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Avgiftsnivå 2
Ansökan om tillstånd eller dispens i andra frågor enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap 12 § miljöbalken	Timavgift
Handläggning av anmälan		
Anmälan om miljöfarlig verksamhet.	9 kap 6 §, 1 kap 10 § miljöprövningsförordningen (2013:251)	Timavgift
Anmälan om ändring av miljöfarlig verksamhet , och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	1 kap 11 § miljöprövningsförordningen (2013:251)	Timavgift
Anmälan om inrättande av en avloppsanordning utan vattentoalett för 1-25 personekvivalenter , och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 2
Anmälan om inrättande av en avloppsanordning utan vattentoalett för 26-200 personekvivalenter , och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
Anmälan om inrättande av annat slag av toalett än vattentoalett enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 3 § Lokala forskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Avgiftsnivå 1
Anmälan om ändring av en avloppsanordning och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	14 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
Anmälan om anläggande av gödselstad eller annan upplagsplats för djurspillning inom ett område med detaljplan eller intill sådant område enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	37 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 7 § Lokala forskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Timavgift
Anmälan om spridning av naturligt gödsel, slam och annan orenlighet inom område med detaljplan eller intill sådant område	40 och 42 § § förordningen (1998:899) om miljöfarlig	Timavgift

enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	verksamhet och hälsoskydd, 9 kap 12 § miljöbalken	
Anmälan i andra frågor enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap 12 § miljöbalken	Timavgift
Anmälan om att driva eller arrangera anmälningspliktig hälsoskyddsverksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling som innebär risk för blodsmitta eller annan smitta på grund av användningen av skalpeller, akupunktur nålar, piercingsverktyg eller andra liknande skärande eller stickande verktyg. Verksamhet som omfattas av lagen (2021:363) om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar är inte anmälningspliktig.	38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
Anmälan om att driva eller arrangera anmälningspliktig hälsoskyddsverksamhet med bassängbad för allmänheten, eller som annars används av många människor.	38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
Anmälan om att driva eller arrangera anmälningspliktig hälsoskyddsverksamhet som utgörs av förskola , öppen förskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet, förskoleklass, grundskola , grundsärskola, gymnasieskola , gymnasiesärskola, specialskola, sameskola eller internationell skola.	38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
Tillsyn		
Annan miljöfarlig verksamhet , som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2 eller timavgift enligt taxebilaga 3.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 1 miljötillynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Byggnader, lokaler och anläggningar som kräver särskild uppmärksamhet och som inte omfattas av avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2 eller taxebilaga 3; 1. byggnader som innehåller en eller flera bostäder och tillhörande utrymmen, 2. lokaler för undervisning, vård eller annat omhändertagande , 3. samlingslokaler där många människor brukar samlas, 4. hotell, pensionat och liknande lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds tillfällig bostad, 5. idrottsanläggningar, campinganläggningar, badanläggningar, strandbad och andra liknande anläggningar som är upplåtna för allmänheten eller som annars utnyttjas av många människor, 6. lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling och där verksamheten inte endast omfattas av ~~lagen (2021:363) om~~ estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar, 7. lokaler för förvaring av djur .	26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 45 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
~~Radon i bostäder och lokaler för allmänna ändamål.~~	~~26 kap 3 § 3 st miljöbalken~~	~~Timavgift~~
Annan hälsoskyddsverksamhet , som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift

VATTENVERKSAMHET		
Prövning av ansökan		
Ansökan enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa om tillstånd till inrättande och användande av ny anläggning för grundvattentäkt och denna inte kräver tillstånd enligt 11 kap miljöbalken.	9 kap 10 § 2 st miljöbalken	Timavgift
Handläggning av anmälan		
Anmälan om vattenverksamhet där länsstyrelsen har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn.	11 kap 9b § 2 st miljöbalken, 19 § förordningen (1998:1388) om vattenverksamheter, 1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 29 § miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Anmälan enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa om inrättande och användande av ny anläggning för grundvattentäkt och denna inte kräver tillstånd enligt 11 kap miljöbalken.	9 kap 10 § 2 st miljöbalken	Timavgift
Anmälan enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa om användande av befintlig anläggning för grundvattentäkt.	9 kap 10 § 2 st miljöbalken	Timavgift
Tillsyn		
Anläggning för grundvattentäkt som kräver tillstånd eller anmälan enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa och som inte kräver tillstånd enligt 11 kap miljöbalken.	9 kap 10 § 2 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 2 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Övrig vattenverksamhet där länsstyrelsen har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn.	1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 29 § miljötillsynsförordningen (2011:13), 26 kap 10 § miljöbalken	Timavgift
KEMISKA PRODUKTER OCH BIOTEKNISKA ORGANISMER		
LAGRING AV BRANDFARLIGA VÄTSKOR		
Tillsyn		
Information innan installation påbörjas eller hantering inleds <ul style="list-style-type: none"> - i cistern ovan eller i mark med tillhörande rörledningar som rymmer mer än 1 m³ brandfarliga vätskor eller olja utanför vattenskyddsområde eller - i cistern ovan eller i mark med tillhörande rörledningar som rymmer mer än 150 liter brandfarliga vätskor eller olja inom vattenskyddsområde. 	3 kap 1 § 1 st Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2017:5), 2 kap 31 § p 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift

Ovanstående gäller inte om hanteringen är tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) eller prövas inom ramen för en annan tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken.	1 kap 1 § och 3 kap 1 och 2 §§ Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2021:10), 2 kap 31 och 32 §§ miljötillsynsförordningen (2011:13)	
Information om cistern som tagits ur bruk. (Gäller inte om hanteringen är tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) eller prövas inom ramen för en annan tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken.)	1 kap 1 § och 7 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2021:10), 2 kap 31 och 32 §§ miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Kopior på rapporter från kontroller, inklusive periodiska kontroller, av cisterner och rörledningar.	3 kap 1 § 2 st Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2017:5), 2 kap 31 och 32 §§ miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Övrig tillsyn av hantering av brandfarliga vätskor och spillolja; som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2. Gäller inte om hanteringen är tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) eller prövas inom ramen för en annan tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken.	1 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2017:5 2021:10), 26 kap 3 § miljöbalken, 2 kap 31 § p5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
FLUORERADE VÄXTHUSGASER		
Tillsyn		
Underrättelse och samråd innan installation eller konvertering sker av sådan utrustning som innehåller 14 ton koldioxidekvivalenter f-gas eller mer om valet av utrustning och köldmedium inte behandlas inom ramen för en ansökan om tillstånd eller en anmälan enligt 9 kap miljöbalken.	14 § förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser, 2 kap 31 och 32 §§ miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Rapport om det under någon del av ett kalenderår finns minst 14 ton koldioxidekvivalenter i en stationär anläggning eller i en mobil utrustning som omfattas av läckagekontroll enligt 11 § eller enligt artikel 3.3 andra stycket och 4.1-4.3 i EU-förordningen om f-gaser.	15 § förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser, 2 kap 31 och 32 §§ miljötillsynsförordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 1

Övrig tillsyn av fluorerade växthusgaser, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 31 och 32 §§ miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
OZONNEDBRYTANDE ÄMNEN		
Tillsyn		
Utrustning i motorfordon, flyg och tåg som innehåller kontrollerade ämnen.	Förordning (EU) nr 517/2014, förordning (EG) nr 1005/2009, 2 kap 31 § p 6 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
VÄXTSKYDDSMEDEL		
Prövning av ansökan		
Ansökan om särskilt tillstånd till yrkesmässig användning av växtskyddsmedel . 1. inom idrotts- och fritidsanläggningar, 2. vid planerings- och anläggningsarbeten, 3. på vägområden samt grusytor och andra mycket genomsläppliga ytor, och 4. på ytor av asfalt, betong eller andra hårdgjorda material.	2 kap 40 och 40 a §§ förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel	Timavgift
Ansökan om tillstånd att yrkesmässigt använda växtskyddsmedel utomhus inom ett vattenskyddsområde som har inrättats före den 1 januari 2018 eller där föreskrifterna inte har ändrats efter den 1 januari 2018.	6 kap 1 och 2 §§ Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2), 2 kap 36 § 2 st förordningen(2014:425) om bekämpningsmedel och 7 kap 22 § miljöbalken	Timavgift
Ansökan om dispens från förbudet att använda växtskyddsmedel 1. på ängs- eller betesmark som inte är lämplig att plöja men som kan användas till slätter eller bete, 2. på skolgårdar eller gårdar till förskolor eller på lekplatser som allmänheten har tillträde till, 3. i parker eller trädgårdar eller andra områden som i första hand är avsedda att vara rekreationsområden som allmänheten har tillträde till, 4. inom koloniträdgårdsområden eller i växthus som inte används yrkesmässigt, 5. på tomtmark för bostadshus eller på krukväxter i hemträdgårdsmiljö, eller 6. på växter inomhus utom i produktionslokaler, lagerlokaler och liknande lokaler.	2 kap 37 och 39 §§ förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel	Timavgift

Handläggning av anmälan		
Anmälan om yrkesmässig användning av växtskyddsmedel.	2 kap 41 och 41 a §§ Förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel	Timavgift
Tillsyn		
Underrättelse vid olyckor då en större mängd växtskyddsmedel läckt ut eller kan befaras läcka ut. Timavgift tas endast ut för nedlagd handläggningstid när underrättelsen föranleder handläggning.	9 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2), 2 kap 31 § p 5 och 2 kap 32 § 1 st p 2b miljötillsynsförordningen (2011:13) i lydelsen som gäller fr o m 1 juli 2018.	Timavgift
Underrättelse om vattentäkt, grundvatten eller en sjö eller ett vattendrag befaras bli förorenat av växtskyddsmedel. Timavgift tas endast ut för nedlagd handläggningstid när underrättelsen föranleder handläggning.	9 kap 3 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2), 2 kap 31 § p 5 och 2 kap 32 § 1 st p 2b miljötillsynsförordningen (2011:13) i lydelsen som gäller fr o m 1 juli 2018.	Timavgift
Övrig tillsyn av växtskyddsmedel, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 31 § p 5 miljö- tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
BIOCIDPRODUKTER		
Prövning av ansökan		
Ansökan om undantag från bestämmelserna om information och underrättelse i 4 kap 1-3 §§ Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter (NFS2015:3). Gäller inte biocidprodukter som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur.	1 kap 1§ och 4 kap 4 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter (NFS2015:3)	Timavgift
Tillsyn		
Underrättelse i samband med spridning av biocidprodukt på en plats som allmänheten har tillträde till som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2. Gäller inte biocidprodukter som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur. Timavgift tas endast ut för nedlagd handläggningstid när underrättelsen föranleder handläggning.	1 kap 1§ och 4 kap 2 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter (NFS2015:3), 2 kap 31 § p 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift

Övrig tillsyn av biocidprodukter, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2. Gäller inte biocidprodukter som innehåller nematoder, insekter eller spindeldjur.	Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter (NFS2015:3), 2 kap 31 § p 5 miljötillsyns-förordningen (2011:13)	Timavgift
PCB		
Prövning av ansökan		
Ansökan om dispens från kravet om avlägsnande av PCB-produkt i byggnader och anläggningar och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	17 b § förordningen (2007:19) om PCB m.m.	Timavgift
Handläggning av anmälan		
Anmälan om avlägsnande av fogmassa eller halkskyddad golvmassa enligt 17, 17 a eller 17 b § förordning (2007:19) om PCB m.m. och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2	18 § förordningen (2007:19) om PCB m.m.	Timavgift
Tillsyn		
Övrig tillsyn av PCB-varor och PCB-produkter som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	Förordningen (2007:19) om PCB m.m., 26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
KOSMETISKA PRODUKTER		
Tillsyn		
Kosmetiska produkter, de uppgifter som enligt artiklarna 24, 25.1, 25.5 första stycket, 26, 27.1 och 27.5 i förordning (EG) nr 1223/2009 ska skötas av behörig myndighet, samt rådgöra med Läkemedelsverket innan åtgärder vidtas enligt artikel 27.1 i förordningen.	Förordning (EG) nr 1223/2009, 2 kap 34 § miljötillsyns-förordningen (2011:13)	Timavgift
Marknadskontroll i fråga om kosmetiska produkter med fullgörande av de uppgifter som anges i 1 kap 5 § 3 st p 1 i miljötillsynsförordningen genom att inrätta lämpliga förfaranden enligt artikel 18.2 i förordning (EG) nr 765/2008 för att a) följa upp klagomål och rapporter om risker relaterade till produkter som omfattas av harmoniserad gemenskapslagstiftning, b) bevaka olyckor och hälsoskador som dessa produkter misstänks ha orsakat, c) kontrollera att korrigerande åtgärder har vidtagits, d) följa upp vetenskaplig och teknisk kunskap i säkerhetsfrågor.	Förordning (EG) nr 1223/2009, 2 kap 35 § 1 st miljötillsynsförordningen (2011:13), artikel 18.2 förordning (EG) nr 765/2008	Timavgift
ÖVRIGT AVSEENDE KEMISKA PRODUKTER		
Tillsyn		

Primärleverantörers hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor som inte innebär utsläppande på marknaden, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 32 § miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor i andra verksamheter än miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap miljöbalken, utom den tillsyn som Kemikalieinspektionen utövar över primärleverantörers utsläppande på marknaden	2 kap 31 § p 5 miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Övrig tillsyn av kemiska produkter, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	1 kap 19 och 20 §§, 2 kap 32 § samt 2 kap 19 § p 7-9, p 11-14, p 16, p 17, p 19 miljö-tillsynsförordningen (2011:13), 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
AVGIFT FÖR VISS ÖVRIG VERKSAMHET		
ÄRENDEN OM ALLMÄNNA HÄNSYNSREGLER ENLIGT 2 KAP MILJÖBALKEN		
Tillsyn		
Hushållning med energi samt användning av förnyelsebara energikällor, i verksamhet eller vid vidtagande av åtgärd som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 5 § samt 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
I verksamhet eller vid vidtagande av åtgärd som inte omfattas av fast avgift i taxebilaga 2, utnyttja möjligheterna att 1. minska mängden avfall , 2. minska mängden skadliga ämnen i material och produkter , 3. minska de negativa effekterna av avfall , och 4. återvinna avfall .	2 kap 5 § samt 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
Övrig tillsyn över att miljöbalkens hänsynsregler efterlevs, i verksamhet eller vid vidtagande av åtgärd som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 2-4 §§ miljöbalken 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
ÄRENDEN ENLIGT 7 OCH 12 KAP MILJÖBALKEN		
Prövning av ansökan		
Ansökan om tillstånd till verksamhet eller åtgärd som inte får utföras utan tillstånd enligt föreskrifter för natur- eller kulturresevat eller vattenskyddsområde .	Gällande föreskrifter	Timavgift
Ansökan om tillstånd till åtgärd som är förbjuden för att den strider mot syftet med det tilltänkta skyddet av ett område eller föremål som omfattas av ett interimistiskt beslut meddelat av kommunen enligt 7 kap 24 §.	7 kap 24 § miljöbalken	Timavgift
Ansökan om dispens eller undantag från föreskrifter för natur- eller kulturresevat, naturminne, djur- och växtskyddsområde eller vattenskyddsområde .	Gällande föreskrifter, 7 kap 7 § miljöbalken, 9 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.	Timavgift

Ansökan om nya eller ändrade villkor i ett beslut om tillstånd eller dispens avseende natur- eller kulturresevat, naturminne, djur- och växtskyddsområde eller vattenskyddsområde.	Gällande föreskrifter, 7 kap 7 § miljöbalken, 9 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.	Timavgift
Ansökan om dispens från förbudet att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön i ett biotopskyddsområde.	7 kap 11 § 2 st miljöbalken, 1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Ansökan om undantag från bestämmelserna i 23 §, 23 a §, 23 b §, 24 § p 2 och p 3, 25 §, 26 §, 26 a §, 26 c §, 28 a §, 28 b § och 28 d § i jordbruksverkets föreskrifter SJVFS 2015:21 om omständighet har uppstått som verksamhetsutövaren varken kunnat eller borde ha förutsett och inte heller kunnat påverka och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2	36 § föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring (SJVFS 2015:21), 1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 8 § p 7 miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Handläggning av anmälan		
Anmälan om en verksamhet eller åtgärd inom natur- eller kulturresevat eller vattenskyddsområde som kräver anmälan enligt föreskrifter meddelade för natur- eller kulturresevat eller vattenskyddsområde.	Gällande föreskrifter	Timavgift
Anmälan för samråd av en åtgärd som inte omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt andra bestämmelser i miljöbalken och som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön.	12 kap 6 § miljöbalken	Timavgift
Tillsyn		
Naturresevat, kulturresevat, naturminnen, biotopskyddsområden, vattenskyddsområden som kommunen har beslutat om, djur- och växtskyddsområden som kommunen har meddelat föreskrifter om, område eller föremål som omfattas av ett interimistiskt beslut meddelat av kommunen enligt 7 kap 24 § miljöbalken, strandskydd utom det som länsstyrelsen har tillsyn över när det gäller väg- och järnvägsanläggningar.	2 kap 9 § miljö-tillsynsförordningen	Timavgift
Verksamhet som berörs av föreskrifter i fråga om 1. begränsningar av antalet djur i ett jordbruk, 2. försiktighetsmått för gödselhanteringen , och 3. växtodlingen och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	12 kap 10 § miljöbalken, 2 kap 32 § miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Tillsyn av skyddade områden enligt 7 kap miljöbalken som har beslutats av länsstyrelsen, om länsstyrelsen har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn.	1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift

Skötsel av jordbruksmark och annan markanvändning vid jordbruket enligt 7, 8 och 12 kap. miljöbalken, om länsstyrelsen har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 8 § p 7 miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Övrig tillsyn av skötsel av jordbruksmark och annan markanvändning i jordbruket och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 8 § p 7 samt 1 kap 19 och 20 §§ miljö-tillsynsförordningen (2011:13) eller 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
ÄRENDEN ENLIGT 8 KAP MILJÖBALKEN		
Tillsyn		
Skydd för biologisk mångfald om länsstyrelsen har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn.	8 kap 1-4 §§ miljöbalken, 1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 8 § miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
Tillsyn med anledning av meddelat tillstånd enligt 8 § förordningen (2018:1939) om invasiva främmande arter om länsstyrelsen har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn.	Förordning (EU) nr 1143/2014, 1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 8 § miljö-tillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
ÄRENDEN OM VERKSAMHETER SOM ORSAKAR MILJÖSKADOR ENLIGT 10 KAP MILJÖBALKEN		
Handläggning av anmälan		
Anmälan om att vidta en avhjälpandeåtgärd med anledning av en föroreningsskada ~~avhjälpande av vissa föroreningsskador.~~	10 kap 1 § miljöbalken, 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
Tillsyn		
Underrättelse om upptäckt av en förorening på en fastighet och föroreningen kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Timavgift tas endast ut för nedlagd handläggningstid när underrättelsen föranleder handläggning.	10 kap 11 § miljöbalken	Timavgift
Underrättelse om upptäckt av en överhängande fara för att en verksamhet eller åtgärd medför en allvarlig miljöskada . Timavgift tas endast ut för nedlagd handläggningstid när underrättelsen föranleder handläggning.	10 kap 12 och 14 §§ miljöbalken	Timavgift
Underrättelse om upptäckt av att en allvarlig miljöskada har uppstått . Timavgift tas endast ut för nedlagd handläggningstid när underrättelsen föranleder handläggning.	10 kap 13 och 14 §§ miljöbalken	Timavgift
Föroreningsskador som inte omfattas av länsstyrelsens ansvar enligt 2 kap. 29 § första stycket 3 miljö-tillsynsförordningen.	2 kap 31 § p 3 miljö-tillsynsförordningen (2011:13), 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift

Övrig tillsyn av föroreningsskador som inte omfattas av länsstyrelsens tillsynsansvar enligt 2 kap. 29 § första stycket 3 miljötillsynsförordningen och andra miljöskador om skadorna har orsakats av en verksamhet eller åtgärd som den kommunala nämnden har tillsynsansvaret för.	2 kap 31 § p 3 miljötillsynsförordningen (2011:13), 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
Andra miljöskador enligt 10 kap. 1 § miljöbalken, om skadorna har orsakats av en verksamhet eller åtgärd som den kommunala nämnden har tillsynsansvaret för. Övrig prövning och tillsyn av ärenden vid potentiell eller konstaterad förorening	2 kap 31 § p 4 miljö- tillsynsförordningen (2011:13), 26 kap 3 § 3 st miljöbalken ~~2 kap, 9 kap, 10 kap, 26 kap miljöbalken~~	Timavgift
ÄRENDEN ENLIGT 15 KAP MILJÖBALKEN		
Prövning av ansökan		
Ansökan om dispens från förbudet att hantera avfall när kommunen ska ansvara för en viss hantering av avfall.	15 kap 25 § p 1 miljöbalken	Timavgift
Ansökan om tillstånd från en fastighetsinnehavare att på fastigheten själv återvinna eller bortskaffa avfall även om ett sådant tillstånd inte krävs.	15 kap 25 § p 2 miljöbalken	Avgiftsnivå 1
Ansökan om uppehåll i hämtning, gemensam behållare, befrielse från skyldighet att lämna avfall till kommunen enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering. ~~Ansökan om dispens avseende anmälan om uppehåll i hämtning, gemensam behållare, total befrielse från hämtning av avfall enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering~~	9 kap 2 § avfallsförordning (2020:614), ~~75 § avfallsförordningen (2011:927)~~ , 25 § Renhållningsföreskrifter för Dalslandskommunerna	Avgiftsnivå 1
Ansökan om dispens avseende bygg- och rivningsavfall från kravet om utsortering i 3 kap. 10 § avfallsförordningen och från kravet att brännbart avfall ska sorteras ut och förvaras skilt från annat avfall i 3 kap. 12 § avfallsförordningen	3 kap 15 § avfallsförordning (2020:614)	Timavgift
Ansökan om dispens avseende ändring av slamsugningsfrekvens enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering	~~76 § avfallsförordningen (2011:927)~~ 9 kap 1-2 §§ avfallsförordningen (2020:614), 28 § Renhållningsföreskrifter för Dalslandskommunerna	Avgiftsnivå 1
Övriga ansökningar	9 kap 1-2 §§ avfallsförordningen (2020:614) ~~75 § avfallsförordningen (2011:927)~~	Timavgift
Handläggning av anmälan		
Anmälan från fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare att på fastigheten själv kompostera eller på annat sätt behandla annat avfall än trädgårdsavfall som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 § MB	15 kap 19 och 24 §§ miljöbalken, 5 kap 15 § avfallsförordningen (2020:614), ~~45 § avfallsförordningen~~	Timavgift

~~Anmälan från fastighetsägare att på fastigheten själv kompostera eller på annat sätt återvinna eller bortskaffa annat hushållsavfall än trädgårdsavfall~~	(2011:927), 27 § Renhållningsföreskrifter för Dalslandskommunerna	
Övriga anmälningar enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering.	9 kap 1 och 2 §§ avfallsförordningen (2020:614) 75 § avfallsförordningen (2011:927)	Timavgift
Tillsyn		
Avfallshantering , som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
ÄRENDEN ENLIGT 26 KAP MILJÖBALKEN		
Tillsyn		
Stängselgenombrott om länsstyrelsen har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn.	26 kap 11 § miljöbalken, 1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift

BILAGA 2 - FAST ÅRLIG AVGIFT FÖR TILLSYN INOM MILJÖBALKENS OMRÅDE

JORDBRUK			
Djurhållning			
Beskrivning	Lagrum	Avgift	Beskrivning
1.10-i och 1.11	B	9	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 2 kap. 1 eller 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar. ~~För så kallade industriutsläppsverksamheter (IUV, markerade med "-i" efter koden) så tillkommer ett generellt tillägg med 5 timmar.~~
1.20	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 2 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
1.2001	U	3	För verksamheter under anmälningspliktig nivå (60-99 de) är tillsynstiden 3 timmar.
Uppodling av annan mark än jordbruksmark för jordbruksproduktion			
1.30	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 2 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
FISKODLING OCH ÖVERVINTRING AV FISK			
5.10	B	15	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 3 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 15 timmar.
UTVINNING, BRYTNING OCH BEARBETNING AV TORV, OLJA, GAS, KOL, MALM, MINERAL, BERG, NATURGRUS OCH ANNAT			
Berg, naturgrus och andra jordarter			
10.20	B	9	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar för täkt av torv .
10.20	B	18	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar för annan täkt än som avses i 1 , om tillståndet gäller för mer än 200 000 ton .
10.20	B	9	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar för annan täkt än som avses i 1 , om tillståndet gäller för mer än 10 000 ton men högst 50 000 ton .
10.20	B	6	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar för annan täkt än som avses i 1 , om tillståndet inte omfattas av någon av 1-3 .

10.40	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 4 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
10.50	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 4 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
LIVSMEDEL OCH FODER			
Livsmedel och foder av animaliska råvaror			
15.50	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
Livsmedel och foder av kombinerade råvaror			
15.151	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Mjolkprodukter			
15.180	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Annan livsmedelstillverkning			
15.260	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 25 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
Foder av animaliska och vegetabiliska råvaror			
15.360	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 32 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
TRÄVAROR			
20.30	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
20.40	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
20.80	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
KEMISKA PRODUKTER			
Annan kemisk tillverkning			
24.46	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 12 kap. 46 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.

GUMMI- OCH PLASTVAROR			
25.20	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 13 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för en produktion av mer än 100 ton per kalenderår.
25.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 13 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
25.50	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 13 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
MINERALISKA PRODUKTER			
Cement, betong, kalk, krita och gips			
26.110	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 13 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
METALL- OCH PLASTYTBEHANDLING, AVFETTING OCH FÄRGBORTTAGNING			
28.71	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 16 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
METALLBEARBETNING			
Maskinell bearbetning			
34.80	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 18 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
Skeppsvarv			
35.20	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 18 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
FÖRBRUKNING AV ORGANISKA LÖSNINGSMEDEL			
39.15	B	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om förbrukningen av organiska lösningsmedel uppgår till mer än 25 ton men högst 50 ton per kalenderår .
39.15	B	13	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om förbrukningen av organiska lösningsmedel uppgår till högst 25 ton per kalenderår .
39.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 19 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
39.50	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 19 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.

39.5001	U	6	För en verksamhet under anmälningspliktig nivå med en förbrukning av organiska lösningsmedel på mer än 500 kg men högst 5 ton är tillsynstiden 6 timmar.
HANTERING AV BRÄNSLEN OCH ANDRA KEMISKA PRODUKTER			
39.70	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 20 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
GAS- OCH VÄTSKEFORMIGA BRÄNSLEN, EL, VÄRME OCH KYLA			
Anaerob biologisk behandling			
40.02	C	7	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 7 timmar.
Framställning av gas- och vätskeformiga bränslen			
40.15	B	11	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 11 timmar.
Förbränning			
40.60	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
Vindkraft			
40.90 och 40.95	B	13	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 13 eller 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för fler än 20 vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation) på land.
40.90 och 40.95	B	6	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 13 eller 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar för högst 20 vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation) på land.
40.100	C	3	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 15 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 3 timmar.
FORDONSSERVICE OCH DRIVMEDELHANTERING			
50.10	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 23 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.

50.1001	U	3	För verksamheter under anmälningspliktig nivå är tillsynstiden 3 timmar avseende anläggning för tvättning av 1. fler än 250 personbilar per kalenderår <i>eller</i> 2. fler än 50 andra motordrivna fordon per kalenderår.
50.20	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 23 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
RENING AV AVLOPPSVATTEN			
90.10 och 90.11	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 28 kap. 1 eller 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för en avloppsreningsanläggning med anslutning av fler än 2 000 personer men högst 20 000 personer eller som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 2 000 personekvivalenter men högst 20 000 personekvivalenter.
90.16	C	18	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 28 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar för en avloppsreningsanläggning med anslutning av fler än 500 personer men högst 2 000 personer eller som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 500 personekvivalenter men högst 2 000 personekvivalenter.
90.16	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 28 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar för en avloppsreningsanläggning med anslutning av fler än 200 personer men högst 500 personer eller som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 200 personekvivalenter men högst 500 personekvivalenter.
AVFALL			
Andra verksamheter med återvinning eller bortskaffande			
90.430	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 70 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
Biologisk behandling			
90.161	B	6	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 30 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
90.171	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 31 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
Deponering			
90.341	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 26 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.

Elavfall			
90.90	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 44 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Lagring som en del av att samla in avfall			
90.40	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 49 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
90.60	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 51 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
Mekanisk bearbetning och sortering			
90.110	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 41 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
90.80	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 43 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Uppgrävda massor			
90.370	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 37 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Uttjänta fordon			
90.120	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 46 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
SKJUTFÄLT, SKJUTBANOR OCH SPORTANLÄGGNINGAR			
92.20	C	3	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 30 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
92.30	C	3	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 30 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
TEXTILT VÄTTERIER			
93.1001	U	3	För verksamhet under anmälningspliktig nivå är tillsynstiden 3 timmar.
ÖVRIGA MILJÖFARLIGA VERKSAMHETER			
93.2001	U	6	För verksamheter under anmälningspliktig nivå är tillsynstiden 6 timmar.

ANMÄLNINGSPLIKTIGA HÄLSOSKYDDSVERSAMHETER

38 § FMH, pkt 1	H	6	För hygienisk behandling tatuering med risk för blodsmitta eller annan smitta, är tillsynstiden 6 timmar.
38 § FMH, pkt 1	H	3	För hygienisk behandling fotvård med risk för blodsmitta eller annan smitta är tillsynstiden 3 timmar.
38 § FMH, pkt 1	H	3	För övrig hygienisk behandling med risk för blodsmitta eller annan smitta, är tillsynstiden 3 timmar.
38 § FMH, pkt 2	H	6	För bassängbad är tillsynstiden 6 timmar.
38 § FMH, pkt 3	H	6	För skolor är tillsynstiden 6 timmar.
38 § FMH, pkt 3	H	6	För förskolor är tillsynstiden 6 timmar.
Bostäder m.m.			
45 § FMH, pkt 1	UH	12	För byggnader, med en eller flera bostäder och tillhörande utrymmen, med återkommande klagomål och/eller återkommande brister är tillsynstiden 12 timmar.

BILAGA 3 – TIMAVGIFT FÖR TILLSYN INOM MILJÖBALKENS OMRÅDE

Bransch/Verksamhet	Prövningsnivå	Avgift
Övriga miljöfarliga verksamheter som inte reglerats i bilaga 1-2.	U	Timavgift
<p>Övriga ej anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter som inte reglerats i bilaga 1-2, bl.a. följande byggnader, lokaler och anläggningar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. byggnader som innehåller en eller flera bostäder och tillhörande utrymmen, 2. lokaler för undervisning, vård eller annat omhändertagande, 3. samlingslokaler där många människor brukar samlas, 4. hotell, pensionat och liknande lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds tillfällig bostad, 5. idrottsanläggningar, campinganläggningar, badanläggningar, strandbad och andra liknande anläggningar som är upplåtna för allmänheten eller som annars utnyttjas av många människor, 6. lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling och där verksamheten inte endast omfattas av lagen (2021:363) om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar, och 7. lokaler för förvaring av djur. 	UH	Timavgift

KSAU § 123   Dnr 2022/389
Godkännande av taxa för offentlig kontroll enligt lag om foder och animaliska biprodukter 2023, Dalslands miljö och energiförbund

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige godkänner direktionens förslag till taxa för offentlig kontroll enligt lag om animaliska biprodukter för Dalslands Miljö- och energiförbund för 2023, att gälla från och med 1 januari 2023.

Ärendebeskrivning

Taxan för offentlig kontroll enligt lagen om foder och animaliska biprodukter är en helt ny taxa inom Dalslands miljö- och energinämnds ansvarsområde. Taxan medger endast timdebitering efter utförd tillsyn. Taxan kommer främst tillämpas vid handläggning av ärenden gällande ”nedgrävning av död häst”.

Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbund har den 6 oktober 2022 (§ 33) beslutat att rekommendera kommunfullmäktige i medlemskommunerna att fastställa förslag till taxa för offentlig kontroll enligt lag om foder och animaliska biprodukter att gälla från och med 1 januari 2023.

Beslutsunderlag

Dalslands Miljö- och Energinämnds beslut 25 augusti 2022 § 77
Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbunds beslut 6 oktober 2022 § 33
Förslag Taxa för offentlig kontroll enligt lag om foder och animaliska biprodukter

Beslutet skickas till

DMEF
Samhällsutvecklingschef
Ekonomichef

Ekonomiavdelningen
Ekonomichef
Kristina Olsson
0528-567107
kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Godkännande av taxa 2023 för offentlig kontroll enligt lag om foder och animaliska biprodukter, Dalslands Miljö- och Energiförbund (DMEF)

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige godkänner direktionens förslag till taxa för offentlig kontroll enligt lag om animaliska biprodukter för Dalslands Miljö- och energiförbund för 2023, att gälla från och med 1 januari 2023.

Ärendebeskrivning

Taxan för offentlig kontroll enligt lagen om foder och animaliska biprodukter är en helt ny taxa inom Dalslands miljö- och energinämnds ansvarsområde. Taxan medger endast timdebitering efter utförd tillsyn. Taxan kommer främst tillämpas vid handläggning av ärenden gällande ”nedgrävning av död häst”.

Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbund har den 6 oktober 2022 (§ 33) beslutat att rekommendera kommunfullmäktige i medlemskommunerna att fastställa förslag till taxa för offentlig kontroll enligt lag om foder och animaliska biprodukter att gälla från och med 1 januari 2023.

Katrin Siverby
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Beslutsunderlag:

Dalslands Miljö- och Energinämnds beslut 25 augusti 2022 § 77
Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbunds beslut 6 oktober 2022 § 33
Förslag Taxa för offentlig kontroll enligt lag om foder och animaliska biprodukter

Beslutet skickas till:

DMEF
Samhällsutvecklingschef
Ekonomichef

Sammanträdesdatum

2022-08-25

DMEN § 77

Dnr 2022/566.ADM

Fastställande av taxa för offentlig kontroll enligt lagen om foder och animaliska biprodukter, Dalslands miljö- och energinämnd

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd föreslår Dalslands miljö- och energiförbunds direktion att besluta att rekommendera kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att:

- Fastställa förslag till taxa för offentlig kontroll enligt lagen om foder och animaliska biprodukter att gälla från och med 1 januari 2023.

Ärendebeskrivning

Taxan för offentlig kontroll enligt lagen om foder och animaliska biprodukter är en helt ny taxa inom Dalslands miljö- och energinämnds ansvarsområde. Taxan medger endast timdebitering efter utförd tillsyn. Taxan kommer främst tillämpas vid handläggning av ärenden gällande "nedgravning av död häst".

Beredning:

Presidium 2022-08-11

Förbundschefens förslag till beslut

Förslag till beslut på sammanträdet:

Ordföranden: Bifall till förslaget att föreslå direktionen att rekommendera fullmäktige i medlemskommunerna att fastställa förslag till taxa för offentlig kontroll enligt lagen om foder och animaliska biprodukter att gälla fr.o.m. 1 januari 2023.

Beslutsgång:

Ordföranden frågar på förslaget och finner att nämnden bifaller detta.

Expediering:

Direktionen

Ordförandesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-10-06

DMEF § 33

Taxa animaliska biprodukter 2023

Direktionens beslut

Direktionen rekommenderar kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att:

1. Fastställa förslag till taxa för offentlig kontroll enligt lagen om foder och animaliska biprodukter att gälla från och med 1 januari 2023.

Reservationer

Michael Melby (S), Ulla Börjesson (S), Per-Erik Norlin (S) och Per Eriksson (S) reserverar sig till förmån för förvaltningens förslag.

Ärendebeskrivning

Taxan överensstämmer med nu gällande taxekonstruktion.

Yrkanden

1. Ordförande Morgan E Andersson (C) yrkar på oförändrad timtaxa.
2. Michael Melby (S) yrkar på bifall till förvaltningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det finns två förslag:

1. Miljö- och energinämndens tillika Morgan E Anderssons (C) förslag.
2. Förvaltningens förslag tillika Michael Melbys (S) förslag.

Ordföranden ställer proposition på förslagen och finner att direktionen beslutar i enlighet med Miljö- och energinämndens tillika Morgan E Anderssons (C) förslag.

Beredning:

Presidium 2022-09-28

Miljö- och energinämnden 2022-08-25, §77

Förbundschefens och biträdande miljöchefens tjänsteskrivelse

Expedieras:

KF Bengtsfors kommun

KF Dals-Eds kommun

KF Färgelanda kommun

KF Melleruds kommun

Dalsslands Miljö
& Energiförbund

Taxa för offentlig kontroll enligt lag om foder och animaliska biprodukter

Fastställda av Kommunfullmäktige i:

- Bengtsfors kommun 2022-xx-xx, § xx, § yy och § zz
- Dals-Eds kommun 2022-xx-xx, § xx, § yy och § zz
- Färgelanda kommun 2022-xx-xx, § xx, § yy och § zz
- Melleruds kommun 2022-xx-xx, § xx, § yy och § zz

ARBETSMATERIAL

TAXA FÖR OFFENTLIG KONTROLL ENLIGT LAGEN OM FODER OCH ANIMALISKA BIPRODUKTER

Dalslands miljö- och energiförbunds taxa för offentlig kontroll enligt lagen om foder och animaliska biprodukter.

Taxan är upprättad av Dalslands miljö- & energinämnd 2022-08-25, § 77, och antagen av Dalslands miljö- och energiförbund 2022-xx-xx, § xx.

Innehåll

DALSLANDS MILJÖ- OCH ENERGINÄMNDIS TAXA för offentlig kontroll enligt LAGEN OM FODER OCH ANIMALISKA BIPRODUKTER	3
Inledande bestämmelser	3
Allmänna bestämmelser om avgift	3
Timavgift	3
Avgift för utredning av klagomål	4
Justering av avgift i enskilt fall	4
Avgiftens erläggande	4
Överklaganden	4
Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	4

ARBETSMATERIAL

DALSLANDS MILJÖ- OCH ENERGINÄMNDIS TAXA FÖR OFFENTLIG KONTROLL ENLIGT LAGEN OM FODER OCH ANIMALISKA BIPRODUKTER

Inledande bestämmelser

- 1 § Denna taxa gäller avgifter för Dalslands miljö- och energinämnds kostnader för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet enligt lag (2006:805) om foder och animaliska biprodukter, de författningar och föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag samt de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen, inklusive förordning (2006:1165) om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter.

Allmänna bestämmelser om avgift

- 2 § Avgift enligt denna taxa betalas av den aktör vars verksamhet är föremål för nämndens offentliga kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen enligt 1 §, om inte annat följer av denna taxa. Med aktör avses varje aktör som befattar sig med foder eller animaliska biprodukter vilkas verksamheter är föremål för kontroll som åläggs ansvar och skyldigheter enligt regleringen i 1 §.
- 3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för
1. kontroll som sker med anledning av klagomål som visar sig obefogat,
  2. handläggning som sker med anledning av överklagande av beslut,
  3. upprättande av ansökan om utdömmande av vite.
- 4 § Beslut om avgift eller nedsättning av avgift i enskilda fall fattas av Dalslands miljö- och energinämnd efter handläggning.

Timavgift

- 5 § Vid tillämpningen av denna taxa är timavgiften **X** kronor per timme kontrolltid.
- Med kontrolltid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen så som inläsning av ärendet, handläggning och beslut, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt.

Avgift för utredning av klagomål

- 6 § För utredning av klagomål ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 § betalas för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen i de fall där bristande efterlevnad hos aktören kan bekräftas.

Justering av avgift i enskilt fall

- 7 § Om den sammanlagda kontrolltiden understiger en halvtimme under ett och samma kalenderår får nämnden besluta att ingen timavgift ska tas ut av aktören under det kalenderåret.

Avgiftens erläggande

- 8 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Dalslands miljö- och energinämnd. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i faktura.

Överklaganden

- 9 § Nämndens beslut om avgift överklagas till länsstyrelsen.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

- 10 § Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2023 och tillämpas på ärenden som kommer in från och med denna dag. För ärenden som påbörjats innan denna taxas ikraftträdande tillämpas tidigare gällande taxa.

KSAU § 124   Dnr 2022/390
**Godkännande av taxa för offentlig kontroll enligt
livsmedelslagstiftningen 2023, Dalslands miljö och energiförbund**

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunfullmäktige godkänner direktionens förslag till taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen för Dalslands Miljö- och energiförbund för 2023, att gälla från och med 1 januari 2023.

Ärendebeskrivning

Taxan för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen har uppdaterats. Taxebestämmelserna har ändrats avseende en infasning av efterhandsdebitering under 2023 för vissa livsmedelsanläggningar. De anläggningar som berörs av efterhandsdebiteringen är de med tio eller fler timmars kontrolltid/år samt för alla nyregistrerade anläggningar.

Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbund har den 6 oktober 2022 (§ 34) beslutat att rekommendera kommunfullmäktige i medlemskommunerna att fastställa förslag till taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen att gälla från och med 1 januari 2023.

Beslutsunderlag

Dalslands Miljö- och Energinämnds beslut 25 augusti 2022 § 76
Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbunds beslut 6 oktober 2022 § 34
Förslag Taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen

Beslutet skickas till

DMEF
Samhällsutvecklingschef
Ekonomichef

Ekonomiavdelningen
Ekonomichef
Kristina Olsson
0528-567107
kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Godkännande av taxa 2023 för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen, Dalslands Miljö- och Energiförbund (DMEF)

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige godkänner direktionens förslag till taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen för Dalslands Miljö- och energiförbund för 2023, att gälla från och med 1 januari 2023.

Ärendebeskrivning

Taxan för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen har uppdaterats. Taxebestämmelserna har ändrats avseende en infasning av efterhandsdebitering under 2023 för vissa livsmedelsanläggningar. De anläggningar som berörs av efterhandsdebiteringen är de med tio eller fler timmars kontrolltid/år samt för alla nyregistrerade anläggningar.

Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbund har den 6 oktober 2022 (§ 34) beslutat att rekommendera kommunfullmäktige i medlemskommunerna att fastställa förslag till taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen att gälla från och med 1 januari 2023.

Katrin Siverby
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Beslutsunderlag:

Dalslands Miljö- och Energinämnds beslut 25 augusti 2022 § 76
Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbunds beslut 6 oktober 2022 § 34
Förslag Taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen

Beslutet skickas till:

DMEF

Samhällsutvecklingschef

Ekonomichef

Sammanträdesdatum

2022-10-06

DMEF § 34

Taxa Livsmedelslagen 2023

Direktionens beslut

Direktionen rekommenderar kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att:

1. Fastställa förslag till taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelsstiftningen att gälla från och med 1 januari 2023.

Reservationer

Michael Melby (S), Ulla Börjesson (S), Per-Erik Norlin (S) och Per Eriksson (S) reserverar sig till förmån för förvaltningens förslag.

Ärendebeskrivning

Taxan överensstämmer med nu gällande taxekonstruktion.

Yrkanden

3. Ordförande Morgan E Andersson (C) yrkar på oförändrad timtaxa.
4. Michael Melby (S) yrkar på bifall till förvaltningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det finns två förslag:

3. Miljö- och energinämndens tillika Morgan E Anderssons (C) förslag.
4. Förvaltningens förslag tillika Michael Melbys (S) förslag.

Ordföranden ställer proposition på förslagen och finner att direktionen beslutar i enlighet med Miljö- och energinämndens tillika Morgan E Anderssons (C) förslag.

Beredning:

Presidium 2022-09-28

Miljö- och energinämnden 2022-08-25, §76

Förbundschefens och biträdande miljöchefens tjänsteskrivelse

Expedieras:

KF Bengtsfors kommun

KF Dals-Eds kommun

KF Färgelanda kommun

KF Melleruds kommun

Sammanträdesdatum

2022-08-25

DMEN § 76

Dnr 2022/566.ADM

Fastställande av taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen, Dalslands miljö- och energinämnd

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd föreslår Dalslands miljö- och energiförbunds direktion att besluta att rekommendera kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att:

- Fastställa förslag till taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen att gälla från och med 1 januari 2023.

Ärendebeskrivning

Taxan för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen har uppdaterats.

Taxebestämmelserna har nu kompletterats med en paragraf gällande möjligheten att indexuppräknas timavgiften samt en ändring avseende en infasning av efterhandsdebitering under 2023 för vissa livsmedelsanläggningar. De anläggningar som berörs av efterhandsdebiteringen är de med 10 eller fler timmars kontrolltid/år samt för alla nyregistrerade anläggningar.

Yrkande:

Jan Öhman (M) och Lars Nilsson (S) yrkar på att hela § 8 gällande möjligheten att indexuppräknas timavgiften stryks ur taxebestämmelserna.

Ordförandesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-08-25

Forts § 76

Propositionsordning 1

Ordföranden finner att det finns 2 förslag:

- Tjänstemannaförslaget med ny paragraf 8 gällande möjligheten att indexuppräknas timavgiften.
- Jan Öhman (M) och Lars Nilssons (S) förslag att stryka § 8.

Ordföranden ställer proposition på förslagen och finner att nämnden beslutar enligt Jan Öhman (M) och Lars Nilssons (S) förslag.

Beredning:

Presidium 2022-08-11

Förbundschefens förslag till beslut

Expediering:

Direktionen

Ordförandesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Dalsskandinaviska
& Energiförbundet

Taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen

Sunnanå hamn, Melleruds kommun

Fastställt av Kommunfullmäktige i:

- Bengtsfors kommun 2022-xx-xx, § xx, § yy och § zz
- Dals-Eds kommun 2022-xx-xx, § xx, § yy och § zz
- Färgelanda kommun 2022-xx-xx, § xx, § yy och § zz
- Melleruds kommun 2022-xx-xx, § xx, § yy och § zz

ARBETSMA TERIAL

TAXA FÖR OFFENTLIG KONTROLL ENLIGT LIVSMEDELSLAGSTIFTNINGEN

Dalslands miljö- och energiförbunds taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen.

Taxan är reviderad av Dalslands miljö- & energinämnd 2022-08-25, § 76, och antagen av Dalslands miljö- och energiförbund 2022-xx-xx, § xx.

Innehåll

TAXA FÖR OFFENTLIG KONTROLL ENLIGT LIVSMEDELSLAGSTIFTNINGEN	3
Inledande bestämmelser	3
Allmänna bestämmelser om avgift	3
Särskilda bestämmelser om avgifter	3
Timavgift	4
Årlig kontrollavgift	4
Indexuppräknig	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Avgift för registrering av anläggningar och verksamheter	5
Avgift för uppföljande kontroll	5
Avgift för utredning av klagomål	5
Avgift för korrigerande åtgärder	5
Avgift exportkontroll	5
Avgift importkontroll	6
Avgift för inköp under dold identitet	6
Justering av avgift i enskilt fall	6
Avgiftens erläggande	6
Överklaganden	6
Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	7
BILAGA 1 RISKKLASSNING AV LIVSMEDELSANLÄGGNINGAR	8
Riskmodul	9
Riskfaktor 1 - Typ av verksamhet och livsmedel	9
Riskfaktor 2 – Produktionens storlek	12
Riskfaktor 3 - Konsumentgrupper	12
Informationsmodul	14
Erfarenhetsmodul	15

TAXA FÖR OFFENTLIG KONTROLL ENLIGT LIVSMEDELSLAGSTIFTNINGEN

Inledande bestämmelser

- 1 § Denna taxa gäller avgifter för Dalslands miljö- och energinämnds kostnader för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet enligt livsmedelslagen (2006:804), lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel och lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion samt de föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lagstiftning, inklusive förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter, och de EU-bestämmelser som lagstiftningen kompletterar.
- Med livsmedel i denna taxa avses även det som enligt 3 § 2 st. livsmedelslagen jämställs med livsmedel.

Allmänna bestämmelser om avgift

- 2 § Avgift enligt denna taxa betalas av den aktör vars verksamhet är föremål för nämndens offentliga kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen enligt 1 §, om inte annat följer av denna taxa. Med aktör avses varje livsmedelsföretagare, annan verksamhetsutövare och aktör inom ekologisk produktion som åläggs ansvar och skyldigheter enligt regleringen i 1 §.
- 3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för handläggning som föranleds av ett beslut enligt livsmedelslagstiftningen eller enligt lagen om kontroll av ekologisk produktion överklagas.
- 4 § Beslut om avgift eller nedsättning av avgift i enskilda fall fattas av miljö- och energinämnden efter handläggning.

Särskilda bestämmelser om avgifter

- 5 § För offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som utförs enligt de bestämmelser som avses i 1 § ska en avgift betalas för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 §.

I 8–16 §§ finns särskilda bestämmelser om avgift för

1. registrering av anläggningar och verksamheter (8 §)
2. uppföljande kontroll (9 §)
3. utredning av klagomål (10-11 §§)
4. kostnader för korrigerande åtgärder (12 §)
5. exportkontroll och utfärdande av exportintyg (13 §)

6. importkontroll (14 §) samt
7. avgift för inköp under dold identitet (15 §)

Timavgift

- 6 § Vid tillämpningen av denna taxa är timavgiften XXXX kronor per timme kontrolltid.
- Med kontrolltid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen så som inläsning av ärendet, handläggning och beslut, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt.

Årlig kontrollavgift

- 7 § Nämnden får besluta att ta ut avgifter för planerad kontroll enligt bestämmelserna i 7 a § om årlig avgift eller 7 b § om faktisk kontrolltid.
- Nämnden ska fatta beslut om verksamhetens riskklass som ska ligga till grund för årlig avgift (7 a §) eller kontrollintervall för verksamheten (7 b §).
- 7a § För offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen av en livsmedelsanläggning ska en fast årlig kontrollavgift betalas. Den årliga kontrollavgiften beräknas genom att kontrolltiden (timmar) som framgår av det riskklassningsbeslut som beslutats av Dalslands miljö- och energinämnd multipliceras med timavgiften.
- Fast årlig avgift omfattar kalenderår och ska betalas i förskott.
- Avgiften ska därefter betalas med helt avgiftsbelopp för varje helt kalenderår.
- Om en tillämpning av första stycket skulle medföra att kontrolltiden för en anläggning blir uppenbart oriktig i förhållande till det faktiska kontrollbehovet enligt nämndens riskbedömning, ska anläggningen istället tilldelas kontrolltid på grundval av nämndens bedömning av anläggningens kontrollbehov.
- Den årliga kontrollavgiften ska betalas av den som äger eller innehar livsmedelsanläggningen vid kalenderårets början.
- 7b § Avgiftsuttag sker i förhållande till faktiskt nedlagd kontrolltid i varje ärende eller enligt de andra grunder som anges i taxan.
- Avgift för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen ska debiteras efter det att kontrollen har utförts, om inte annat följer av denna taxa.
- Kontrollen utförs med det kontrollintervall som föranleds av anläggningens riskklassningsbeslut som fastställs av Dalslands miljö- och energinämnd.

Avgift för registrering av anläggningar och verksamheter

- 8 § Den som anmäler en livsmedelsanläggning för registrering ska betala avgift för 1 timmas kontrolltid enligt 6 §. Detsamma gäller för den som anmäler en anläggning eller verksamhet som ska registreras enligt regelverket för material i kontakt med livsmedel. Av 1 § 2 st. i taxan framgår att anläggningar för det som enligt livsmedelslagen definieras som livsmedel omfattas av taxan. Avgiftsskyldigheten gäller även den som anmäler registrering av en anläggning med anledning av att den övergått till en ny aktör.

Avgift för uppföljande kontroll

- 9 § För offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad, och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen, ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 § betalas om kontrollen blivit nödvändig efter det att bristande efterlevnad upptäckts under en offentlig kontroll och utförs för att bedöma omfattningen och konsekvenserna av denna bristande efterlevnad eller för att verifiera att korrigerande åtgärder har vidtagits.

Avgift för utredning av klagomål

- 10 § För utredning av klagomål ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 § betalas för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen i de fall där bristande efterlevnad hos aktören kan bekräftas.

- 11 § För offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen som utförs efter ett meddelande inom systemet för snabb varning (RASSF) enligt artikel 50 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet, ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 §, om det efter det att aktören erhöll meddelandet blivit nödvändigt för nämnden att vidta åtgärder för att spåra eller återkalla de varor som omfattas av meddelandet.

Avgiften ska betalas av den aktör som innehar eller har importerat, producerat, bearbetat, framställt eller distribuerat de varor som omfattas av meddelandet.

Avgift för korrigerande åtgärder

- 12 § För korrigerande åtgärder som blivit nödvändiga efter att bristande efterlevnad har konstaterats i syfte att åtgärda eller förebygga upprepning av den bristande efterlevnaden ska en avgift betalas motsvarande nämndens faktiska utgifter som hänger samman med åtgärden.

Avgift exportkontroll

- 13 § För exportkontroll som föranleds av införselbestämmelser i tredje land ska en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt 6 § betalas för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen samt för utfärdande av exportintyg och andra intyg.

Avgiften ska betalas av den aktör som innehar den exportkontrollerade anläggningen.

Avgift importkontroll

14 § För kontroll av varor som importeras från ett tredjeland ska en avgift enligt 6 § betalas av den aktör som ansvarar för sändningen, med ett belopp som motsvarar nämndens nedlagda kontrolltid för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen.

För uppföljning av prover som har lett till anmärkning ska en avgift enligt 6 § betalas med ett belopp som motsvarar nämndens nedlagda kontrolltid samt nämndens övriga faktiska utgifter. Avgiften ska betalas av importören, dennes ombud eller den som annars ansvarar för livsmedlen.

Avgift för inköp under dold identitet

15 § För inköp under dold identitet som är nödvändiga för att kontrollera att ett livsmedel uppfyller kraven i livsmedelslagstiftningen ska en avgift motsvarande nämndens faktiska utgifter för köpet betalas.

Om ett inköp under dold identitet utförs som ett led i en klagomålskontroll enligt 10-11 §§ tas avgift enligt första stycket ut endast om bristande ef-terlevnad kan bekräftas.

Justering av avgift i enskilt fall

16 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till en verksamhets art, omfattning, tillsynsbehov eller övriga omständigheter, får Dalslands miljö- och energinämnd i ett enskilt ärende besluta att sänka en avgift enligt denna taxa.

Första stycket gäller dock inte en avgift enligt 9 §. En sådan avgift får endast ändras enligt de förutsättningar som anges i artikel 79.3 förordning (EU) 2017/625.

17 § Om den sammanlagda kontrolltiden understiger en halv timme under ett och samma kalenderår får nämnden besluta att ingen timavgift ska tas ut av aktören under det kalenderåret.

Detsamma gäller andra avgifter enligt denna taxa än timavgift om beloppet i det enskilda fallet är så lågt att det inte är ekonomiskt motiverat att ta ut avgiften.

Avgiftens erläggande

18 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Dalslands miljö- och energinämnd. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i faktura.

Överklaganden

19 § Nämndens beslut om avgift överklagas till länsstyrelsen.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

20 § Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2023 och tillämpas på ärenden som kommer in från och med denna dag. För ärenden som påbörjats innan denna taxas ikraftträdande tillämpas tidigare gällande taxa.

Avgift enligt 7 b § ska från och med den 1 januari 2023 betalas av de verksamheter som enligt gällande riskklassningsbeslut indelats i riskklass 1 – 4.

För verksamheter som nyregistrerats efter den 1 januari 2023 tillämpas 7 b § oavsett riskklass.

ARBETSMATERIAL

Livsmedelsverkets modell för riskklassning av livsmedelsanläggningar från 2013 värderar olika riskfaktorer som är kopplade till verksamheten i livsmedelsanläggningen. Modellen består av tre moduler:

- **Riskmodulen** värderar olika riskfaktorer som är kopplade till verksamheten i livsmedelsanläggningen. Modulen ger en riskklass och en initial kontrolltid.
- **Informationsmodulen** ger ett kontrolltidstillägg för kontroll av information och märkning, samt av spårbarhets- och återkallelserutiner.
- **Erfarenhetsmodulen** bedömer hur väl livsmedelsföretagaren uppfyller kraven i livsmedelslagstiftningen, det vill säga resultatet av den kontroll som tidigare gjorts på anläggningen. Modulen ger en erfarenhetsklass och en tidsfaktor som justerar kontrolltiden uppåt eller nedåt.

De tre modulerna ger information som används för att beräkna den årliga kontrolltiden. Tiden från riskmodulen och kontrolltidstillägget från informationsmodulen adderas. Summan multipliceras med erfarenhetsklassens tidsfaktor.

ARBETSMATERIAL

Riskmodul

Risikfaktor 1 - Typ av verksamhet och livsmedel

Tabell 1. Restauranger och andra storhushåll, konditorier och caféer, livsmedelsbutiker

Verksamhet och typ av livsmedel	Exempel
Högrisk	
Bearbetning av rått kött, rått fjäderfä, eller opastöriserad mjölk (enskilda produkter eller del av sammansatta livsmedel)	Tillagning av maträtter från rått kött, grillning av kyckling, tillagning av kebab eller pizza med köttfärs, tillagning av kalvdans, pannkakor, ostkaka från opastöriserad mjölk.
Nedkylning	Nedkylning efter tillagning.
Groddning	Groddning av t ex mungbönor eller alfalfa.
Mellanrisk	
Beredning/bearbetning av vegetabilier	Tillverkning av sallad, uppskärning av grönsaker
Bearbetning/beredning av bearbetade animaliska produkter, rå fisk, ägg* eller pastöriserad mjölk (enskilda produkter eller del av sammansatta livsmedel)	Tillverkning av pastasallad, smörgåsar, smörgåstårter, gräddtårter Tillagning av fiskrätter, tillverkning av sushi, gräddning av pannkakor eller våfflor, baserade på pulver och/eller pastöriserad mjölk, skivning av skinka, bitning av ost.
Beredning/styckning/malning av rått kött	Marinering eller styckning av kött, malning av köttfärs.
Återuppvärmning	Återuppvärmning med efterföljande servering.
Varmhållning	Varmhållning med efterföljande servering, transport av varmhållna livsmedel för konsumtion på annan plats än där de tillagats, tillagning i centralkök följt av varmhållen transport till serveringskök.
Lågrisk	
Kylförvaring	Försäljning av kyllda livsmedel.
Upptining	
Manuell hantering av glass	Försäljning av mjukglass, kulglass.
Mycket låg risk	
Bakning	Bakning av matbröd, hårt bröd eller torra kakor.
Hantering av livsmedel som inte kräver kylförvaring	Försäljning av frukt, grönsaker eller godis.
Hantering av frysta livsmedel	Försäljning av förpackad glass.
Uppvärmning av fryst, färdiglagad produkt	Uppvärmning av frysta pizzabitar för direkt försäljning.

Tabell 2. Industriell tillverkning av livsmedel

Verksamhet och typ av livsmedel	Exempel
Högrisk	
Bearbetning av rått kött, rått fjäderfä eller opastöriserad mjölk (enskilda produkter eller del av sammansatta livsmedel)	Tillagning av maträtter från rått kött, tillverkning av fermenterad korv, falukorv, bacon, rökt skinka/kalkon, tillverkning av konsumtionsmjölk, ost, fil, smör, mjölkpulver från opastöriserad mjölk.
Slakt	
Konservering av animaliska eller vegetabiliska produkter	Tillverkning av hel eller halvkonserver.
Nedkylning	Nedkylning efter tillagning.
Beredning/bearbetning av vegetabilier	Förpackning av grönsaker i modifierad atmosfär.
Mellanrisk	
Bearbetning/beredning av bearbetade animaliska produkter, rå fisk*, ägg** eller pastöriserad mjölk (enskilda produkter eller del av sammansatta livsmedel)	Tillverkning av pastasallad, smörgåsar, smörgåstårter, gräddtårter Tillagning av fiskrätter, tillverkning av sushi, bitning av fisk, paketering av fisk, tillverkning av glass, fil, smör, ost, mjölkpulver från pastöriserade produkter (mjölk och ägg), skivning av skinka, bitning av ost, rivning av ost, injicering av ost.
Beredning/styckning/malning av rått kött	Marinering eller styckning av kött, malning av köttfärs.
Äggpackeri med tvätt	
Lågrisk	
Infrysning och/eller blanchering	Infrysning av rått kött, infrysning av rå fisk, blanchering och infrysning av grönsaker, infrysning av bär.
Tillverkning av sylt och marmelad	
Tillverkning av kosttillskott	Tillverkning/förpackning av kosttillskott.
Mycket låg risk	
Bakning	Bakning av matbröd eller torra kakor.
Hantering av livsmedel som inte kräver kylförvaring	Tvättning av potatis, förpackning frukt och grönsaker.
Äggpackeri utan tvätt	
Tillverkning av förpackat vatten, öl, läsk, godis, strösocker, rostning av kaffe, malning av mjöl	

* tillverkning av vakuumpackad gravad eller rökt fisk klassas som högrisk.

** pastöriserad äggmassa eller råa ägg producerade i Sverige, Finland eller Norge. Bearbetning av råa ägg från andra länder klassas som hög risk.

Tabell 3. Grossister och distributionsföretag.

Verksamhet och typ av livsmedel	Exempel
Högrisk	
(exempel saknas inom denna kategori)	
Mellanrisk	
Hantering av varmhållna livsmedel	Transport av varmhållna livsmedel
Lågrisk	
Hantering av kylförvarade livsmedel	Lagring eller transport av kylförvarade livsmedel.
Mycket låg risk	
Hantering av livsmedel som inte kräver kylförvaring	Lagring eller transport av frukt och grönsaker.
Hantering av frysta livsmedel	Lagring eller transport av frysta livsmedel.

Tabell 4. Producenter och tillhandahållare av dricksvatten genom en distributionsanläggning.

Verksamhet och typ av livsmedel	Exempel
Högrisk	
Vattenverk som försörjs av ytvatten eller ytvattenpåverkat grundvatten	E. coli/Enterokocker: > 10 per 100 ml Koliforma bakterier: > 100 per 100 ml
Mellanrisk	
Vattenverk som försörjs av ytvatten eller ytvattenpåverkat grundvatten	E. coli/Enterokocker: ≤ 10 per 100 ml Koliforma bakterier: 1–100 per 100 ml
Lågrisk	
- Vattenverk som försörjs av opåverkat grundvatten - Distributionsanläggning	E. coli/Enterokocker: ej påvisad i 100 ml Koliforma bakterier: ej påvisad i 100 ml
Mycket låg risk	
(exempel saknas inom denna kategori)	

Risikfaktor 2 – Produktionens storlek

Tabell 5. Mått på verksamhetens storlek för olika typer av produktion.

Storlek	Konsumenter/portioner per dag	Antal sysselsatta (årsarbetskrafter)
a) Mycket stor	> 250 000	-
b) Stor	> 25 000 – 250 000	> 30
c) Mellan	> 2 500 – 25 000	>10 – 30
d) Liten	> 250 – 2 500	>3 – 10
e) Mycket liten (I)	> 80 – 250	>2 – 3
f) Mycket liten (II)	> 25 – 80	>1 – 2
g) Ytterst liten	≤ 25	≤ 1

Tabell 6. Mått på verksamhetens storlek för olika typer av produktion, fortsättning.

Storlek	Ton utgående produkt av animalier, vegetabilier och sammansatta livsmedel per år.	Ton mottagen mjölk/år	Distribuerat dricksvatten, m ³ /dygn
a) Mycket stor	> 10 000	> 100 000	> 100 000
b) Stor	> 1 000 - 10 000	> 10 000 - 100 000	>10 000 – 100 000
c) Mellan	> 100 - 1 000	> 1 000 - 10 000	> 1 000 – 10 000
d) Liten	> 10 - 100	> 100 - 1 000	>100 – 1 000
e) Mycket liten (I)	> 3 - 10	> 30 - 100	>10 - 100
f) Mycket liten (II)	> 1 - 3	> 10 - 30	-
g) Ytterst liten	≤ 1	≤ 10	≤ 10

Risikfaktor 3 - Konsumentgrupper

Anläggningar som producerar livsmedel som huvudsakligen är avsedda att konsumeras av personer som tillhör känsliga konsumentgrupper tilldelas extra riskpoäng. De grupperna är mer utsatta för faror och kan få allvarligare symptom och/eller tål lägre doser när det gäller de mikrobiologiska och kemiska farorna.

Till de känsliga konsumentgrupperna räknas:

- barn under fem år
- personer med nedsatt immunförsvar (till exempel patienter på sjukhus, personer boende i äldreboende, gravida)
- personer med livsmedelsrelaterad allergi och eller annan överkänslighet mot livsmedel

Beräkning av riskklass

Varje riskfaktor genererar ett antal poäng. Summan av poängen ligger till grund för placering i en riskklass. Riskklassen beräknas genom att en verksamhet klassas in i tabellerna 1–6, se nedan, och att resultatet därefter förs in i tabell 7.

Den verksamhet som bedrivs i anläggningen (riskfaktor 1) tillsammans med verksamhetens storlek (riskfaktor 2) och om livsmedel produceras till känsliga konsumentgrupper (riskfaktor 3) genererar varsin riskpoäng. Summan av dessa riskpoäng bildar sedan grunden för inplacering i riskklass 1–8, se tabell 8. Riskklassen utgör därefter en del av beräkningen av kontrolltiden.

Tabell 7. Riskmodulen med dess fördelning av riskpoäng för olika riskfaktorer.

Riskfaktor 1 - Typ av verksamhet och livsmedel	Riskpoäng
a) Högrisk	45
b) Mellanrisk	
c) Lågrisk	15
d) Mycket låg risk	5
Riskfaktor 2 - Produktionens storlek	Riskpoäng
a) Mycket stor	55
b) Stor	45
c) Mellan	35
d) Liten	25
e) Mycket liten (I)	15
f) Mycket liten (II)	10
g) Ytterst liten	5
Riskfaktor 3 – Konsumentgrupper	Riskpoäng
Producerar livsmedel till känsliga konsumentgrupper	10
	SUMMA:

Tabell 8. Riskklasser, riskpoäng och den tid som ges enligt riskmodulen.

Riskklass	Riskpoäng	Tid (timmar)
1	≥ 100	26
2	90	20
3	80	14
4	70	10
5	60 – 65	6
6	55	4
7	35–50	2
8	≤ 30	1

Informationsmodul

Tabell 9. Kontrolltidstillägg i timmar i förhållande till orsak till kontrollbehovet och verksamhetens storlek, samt exempel på verksamheter. Begreppen i tabellen förklaras nedan.

Orsak till kontrollbehov vid anläggningen	Storlek (se tabell 5 o 6)	Kontrolltidstillägg (timmar)	Exempel på verksamhet
Utformar märkning samt märker/förpackar livsmedel	a - mycket stor b - stor	8	<ul style="list-style-type: none"> · Industri utan huvudkontor · Importör som översätter märkning · Butik med egen tillverkning (till exempel matlådor)
	c - mellan d - liten	6	
	e - mycket liten (I) f - mycket liten (II) g - ytterst liten	2	
Utformar märkning men märker/förpackar inte	Oberoende	*	<ul style="list-style-type: none"> · Huvudkontor · Importörer som tar in färdigmärkta livsmedel · Matmäklare
Utformar inte märkning men märker/förpackar livsmedel	a - mycket stor b - stor	4	<ul style="list-style-type: none"> · Legotillverkning av livsmedel på uppdrag av annan livsmedelsföretagare · Livsmedelsföretagare som tillverkar ett livsmedel men som får färdigt märknings-underlag från ett huvudkontor · Butik med egen tillverkning men med centralt styrd märkning (grillad kyckling/ bake off bröd)
	c - mellan d - liten	3	
	e - mycket liten (I) f - mycket liten (II) g - ytterst liten	1	
Utformar presentation men märker/ förpackar inte livsmedel	Oberoende	1	<ul style="list-style-type: none"> · Fristående restauranger · Cateringverksamhet · E-handel
Utformar presentation men märker/förpackar inte livsmedel (Dricksvatten)	a - mycket stor b - stor c - mellan d - liten	1	<ul style="list-style-type: none"> · Dricksvattenanläggningar
	e - mycket liten(I) g - ytterst liten	0	
Utformar inte presentation och märker/förpackar inte	Oberoende	0	<ul style="list-style-type: none"> · Butik med enbart förpackade livsmedel · Franchise-restauranger · Skola med centralt framtagen matsedel · Kyl- och fryshus

* Kontrolltiden anpassas efter behov. Behovet baseras på bland annat hur många olika typer av produktgrupper och storlek på sortiment livsmedelsföretagaren har.

Erfarenhetsmodul

Det finns tre erfarenhetsklasser A, B och C, som direkt speglar kontrollbehovet vid en anläggning enligt nedan.

Tabell 10. Erfarenhetsmodulen, med de kriterier som ska tas hänsyn till vid inplacering i erfarenhetsklass.

Erfarenhetsklass A	
Myndigheten bedömer att anläggningen har så bra förfaranden för att producera säkra livsmedel att kontrollen och därmed frekvensen kan minskas.	
Kriterier:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kontrollmyndigheten har granskat stora delar av företagets förfaranden för att producera säkra livsmedel. Förfarandena är väl implementerade i verksamheten och myndigheten har genom verifierande kontroller konstaterat att det följs. Livsmedelsföretagaren arbetar för att tidigt själv upptäcka brister i systemet och i verksamheten. Åtgärder vidtas omgående då brister upptäcks. ▪ Myndigheten har endast noterat någon enstaka avvikelse eller ett fåtal mindre brister (iakttagelser) vid kontroll på anläggningen. Livsmedelsföretagaren åtgärdar dem omgående då myndigheten påpekar det. Avvikelseerna är inte återkommande.
Erfarenhetsklass B	
Normalläget. Alla nya anläggningar placeras i erfarenhetsklass B.	
Kriterier:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Livsmedelsföretagarens egna förfaranden för att producera säkra livsmedel bedöms fungera trots mindre brister. Vid verifierande kontroller visar det sig att systemet trots allt fungerar bra i praktiken och har bra effekt. ▪ Myndigheten noterar några avvikelser vid kontrollen, och livsmedelsföretagaren åtgärdar det kontrollmyndigheten har noterat och påpekat.
Erfarenhetsklass C	
Myndigheten bedömer att anläggningen har så stora brister i sina förfaranden för att producera säkra livsmedel att de inte fungerar i praktiken och inte ger den effekt som behövs, varför den offentliga kontrollen måste förstärkas. Om en sanktion har utfärdats har den föranletts av mycket allvarliga avvikelser eller så har upprepade avvikelser inte åtgärdats. Har en sanktion utfärdats kommer ytterligare kontrollinsatser att behövs. Behovet av planerad kontroll ökar därför på den anläggningen.	
Kriterier:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Beslut om sanktion till exempel föreläggande har fattats grundat på att livsmedelsföretagaren inte uppfyller livsmedelslagstiftningens krav. ▪ Ett flertal avvikelser har noterats, företaget saknar förfaranden för att producera säkra livsmedel eller så följs de inte. Extra kontroll har utförts, några av avvikelseerna är kvarstående. Livsmedelsföretagaren åtgärdar inte de brister myndigheten noterat och påpekat.

Erfarenhetsklass B är normalfallet och utgångspunkten för klassernas tidsfaktor. Det är jämfört med den som tiden ökas eller minskas med 50 % enligt tabell 11.

Tabell 11: Erfarenhetsklassernas tidsfaktor.

Erfarenhetsklass	A	B	C
Tidsfaktor	0,5	1	1,5

KSAU § 125

Dnr 2022/416

Antagande av taxa 2023 enligt alkohollagen (2010:1622), tobakslagen och liknande produkter (LTLP 2018:2088) samt Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter. Taxorna gäller också lag om receptfria läkemedel (2009:730)

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta Dalslands & Säfles Alkohol- och Tobaksenhets förslag till taxor för 2023. Taxan gäller fr o m 2023-01-01.

Ärendebeskrivning

Dalslandskommunerna och Säfle kommun har gemensam handläggning avseende ovanstående lagar. Alkohol- och tobaksenheten omfattar 2,0 handläggartjänst med ansvar att handlägga och tillsyna enligt alkohol- och tobakslagen samt lag om receptfria läkemedel och tobaksfria nikotinprodukter.

Årlig tillsynsavgift uttas som en fast och en rörlig del gällande de med serveringstillstånd, där den rörliga avgiften är uppdelad på olika avgiftsklasser (trappsteg) beroende på serverings-ställets årsomsättning (föregående år) av alkoholdrycker. Tillsynsavgiften gällande de med tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt receptfria läkemedel tas ut som en fast avgift.

De avgifter som tas ut när det gäller myndighetsutövning får enligt kommunallagen (2017:725) tas ut som avgift för de tjänster som kommunen erbjuder.

När det gäller tillsynsavgifter är det ett sätt att upprätthålla konkurrensneutralitet i kommunerna. Görs ingen tillsyn finns risk för oegentligheter och det kan bli en snedviden konkurrens mellan företagen, som till exempel dumpar priser och betalar ut svarta löner.

Avgifter som avser serveringstillstånd och tobakstillstånd ska inte vara skattefinansierade utan verksamheten ska så långt som möjligt avgiftsfinansieras enligt de principer som lagstadgats i kommunallagen (2017:725). En administrativ avgift tas ut för det arbete som krävs vid tillsyn och registerhållning hos kommunen.

I förslaget finns det två ändringar:

1. Utvidgade tillstånd, utökad serveringstid, ändrad serveringsyta eller ändrat alkoholutbud 2000 kronor. Denna avgift låg tidigare tillsammans med Utvidgande tillstånd, gemensam serveringsyta 4000 kronor. Förslag på ändring beror på att det krävs inte samma arbetstids åtgång.
2. Tillfälligt utökad serveringstid och serveringsyta i Tillståndshavarens nuvarande lokaler 2000 kronor. Här är ändringen kostnaden, tidigare kostnad 2500 kronor. Sänkningen beror även här på kortare tidsåtgång.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse nämndsekreterare ”*Taxa 2023 enligt alkohollagen (2010:1622), tobakslagen och liknande produkter (LTLP 2018:2088) samt Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter. Taxorna gäller också lag om receptfria läkemedel (2009:730)*”, dat 2022-11-08
Protokollsutdrag från Socialnämnden, § 90, dat 2022-10-26
Tjänsteskrivelse från Dalslands & Säffles Alkohol- och Tobaksenhet, dat 2022-09-15.

Beslutet skickas till

Socialnämnden
Dalslands & Säffles Alkohol- och Tobaksenhet

Kansli-och IT avdelningen
Kommunsekreterare
Izabel Johansson
0528-567145
izabel.johansson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Taxa 2023 enligt alkohollagen (2010:1622), tobakslagen och liknande produkter (LTLP 2018:2088) samt Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter. Taxorna gäller också lag om receptfria läkemedel (2009:730)

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta Dalslands & Säffles Alkohol- och Tobaksenhets förslag till taxor för 2023. Taxan gäller fr o m 2023-01-01.

Ärendebeskrivning

Dalslandskommunerna och Säffle kommun har gemensam handläggning avseende ovanstående lagar. Alkohol- och tobaksenheten omfattar 2,0 handläggartjänst med ansvar att handlägga och tillsyna enligt alkohol- och tobakslagen samt lag om receptfria läkemedel och tobaksfria nikotinprodukter.

Årlig tillsynsavgift uttas som en fast och en rörlig del gällande de med serveringstillstånd, där den rörliga avgiften är uppdelad på olika avgiftsklasser (trappsteg) beroende på serverings-ställets årsomsättning (föregående år) av alkoholdrycker. Tillsynsavgiften gällande de med tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt receptfria läkemedel tas ut som en fast avgift.

De avgifter som tas ut när det gäller myndighetsutövning får enligt kommunallagen (2017:725) tas ut som avgift för de tjänster som kommunen erbjuder.

När det gäller tillsynsavgifter är det ett sätt att upprätthålla konkurrensneutralitet i kommunerna. Görs ingen tillsyn finns risk för oegentligheter och det kan bli en snedvriden konkurrens mellan företagen, som till exempel dumpar priser och betalar ut svarta löner.

Avgifter som avser serveringstillstånd och tobakstillstånd ska inte vara skattefinansierade utan verksamheten ska så långt som möjligt avgiftsfinansieras enligt de principer som lagstadgats i kommunallagen

(2017:725). En administrativ avgift tas ut för det arbete som krävs vid tillsyn och registerhållning hos kommunen.

I förslaget finns det två ändringar:

1. Utvidgade tillstånd, utökad serveringstid, ändrad serveringsyta eller ändrat alkoholutbud 2000 kronor. Denna avgift låg tidigare tillsammans med Utvidgande tillstånd, gemensam serveringsyta 4000 kronor. Förslag på ändring beror på att det krävs inte samma arbetstids åtgång.
2. Tillfälligt utökad serveringstid och serveringsyta i Tillståndshavarens nuvarande lokaler 2000 kronor. Här är ändringen kostnaden, tidigare kostnad 2500 kronor. Sänkningen beror även här på kortare tidsåtgång.

Katrin Siverby
Kommunchef

Izabel Johansson
Kommunsekreterare

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, dat 2022-11-08,
Protokollsutdrag från Socialnämnden, § 90, dat 2022-10-26,
Tjänsteskrivelse från Dalslands & Säffles Alkohol- och Tobaksenhet, dat 2022-09-15,

Beslutet skickas till:

Socialnämnden
Dalslands & Säffles Alkohol- och Tobaksenhet

SN § 90

Dnr 2022/153

Taxa 2023 enligt alkohollagen (2010:1622), tobakslagen och liknande produkter (LTLP 2018:2088) samt Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter. Taxorna gäller också lag om receptfria läkemedel (2009:730)

Socialnämndens beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta taxeförslaget för 2023.

Ärendebeskrivning

De avgifter som tas ut när det gäller myndighetsutövning får enligt kommunallagen (2017:725) tas ut som avgift för de tjänster som kommunen erbjuder.

När det gäller tillsynsavgifter är det ett sätt att upprätthålla konkurrensneutralitet i kommunerna. Görs ingen tillsyn finns risk för oegentligheter och det kan bli en snedvriden konkurrens mellan företagen, som till exempel dumpar priser och betalar ut svarta löner.

Avgifter som avser serveringstillstånd och tobakstillstånd ska inte vara skattefinansierade utan verksamheten ska så långt som möjligt avgiftsfinansieras enligt de principer som lagstadgats i kommunallagen (2017:725). En administrativ avgift tas ut för det arbete som krävs vid tillsyn och registerhållning hos kommunen.

I förslaget finns det två ändringar

- *-Utvidgade tillstånd, utökad serveringstid, ändrad serveringsyta eller ändrat alkoholutbud* 2000 kronor. Denna avgift låg tidigare tillsammans med *Utvidgande tillstånd, gemensam serveringsyta* 4000 kronor. Förslag på ändring beror på att det krävs inte samma arbetstids åtgång.
- Tillfälligt utökad serveringstid och serveringsyta i Tillståndshavarens nuvarande lokaler 2000 kronor. Här är ändringen kostnaden, tidigare kostnad 2500 kronor. Sänkningen beror även här på kortare tidsåtgång.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Beslutet skickas till

Dalslands och Säftles alkohol- och tobaksenhet
Kommunfullmäktige

Socialnämnden i Färgelanda kommun

Förslag om taxa 2023 enligt alkohollagen (2010:1622), tobakslagen och liknande produkter (LTLP 2018:2088) samt Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter. Taxorna gäller också lag om receptfria läkemedel (2009:730)

Förslag till beslut

Socialnämnden i Färgelanda kommun beslutar följande:

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta taxeförslaget för 2023.

Sammanfattning av ärendet

Dalslandskommunerna och Säfle kommun har gemensam handläggning avseende ovanstående lagar. Alkohol- och tobaksenheten omfattar 2,0 handläggartjänst med ansvar att handlägga och tillsyna enligt alkohol- och tobakslagen samt lag om receptfria läkemedel och tobaksfria nikotinprodukter.

Årlig tillsynsavgift uttas som en fast och en rörlig del gällande de med serveringstillstånd, där den rörliga avgiften är uppdelad på olika avgiftsklasser (trappsteg) beroende på serveringsställets årsomsättning (föregående år) av alkoholdrycker. Tillsynsavgiften gällande de med tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt receptfria läkemedel tas ut som en fast avgift.

Beskrivning av ärendet

De avgifter som tas ut när det gäller myndighetsutövning får enligt kommunallagen (2017:725) tas ut som avgift för de tjänster som kommunen erbjuder.

När det gäller tillsynsavgifter är det ett sätt att upprätthålla konkurrensneutralitet i kommunerna. Görs ingen tillsyn finns risk för oegentligheter och det kan bli en snedvriden konkurrens mellan företagen, som till exempel dumpar priser och betalar ut svarta löner.

Avgifter som avser serveringstillstånd och tobakstillstånd ska inte vara skattefinansierade utan verksamheten ska så långt som möjligt avgiftsfinansieras enligt de principer som lagstadgats i kommunallagen (2017:725). En administrativ avgift tas ut för det arbete som krävs vid tillsyn och registerhållning hos kommunen.

I förslaget finns det två ändringar

- *-Utvidgade tillstånd, utökad serveringstid, ändrad serveringsyta eller ändrat alkohol-utbud* 2000 kronor. Denna avgift låg tidigare tillsammans med *Utvidgande tillstånd, gemensam serveringsyta* 4000 kronor. Förslag på ändring beror på att det krävs inte samma arbetstids åtgång.
- Tillfälligt utökad serveringstid och serveringsyta i Tillståndshavarens nuvarande lokaler 2000 kronor. Här är ändringen kostnaden, tidigare kostnad 2500 kronor. Sänkningen beror även här på kortare tidsåtgång.

Dalsland och Säfle 2022-09-15

Jeanette Krafft
alkohol/ tobakshandläggare

Daniel Berglöv
alkohol/ tobakshandläggare

Förslag Taxor 2023

Taxor enligt alkohollagen

Stadigvarande tillstånd	Avgift kr	Kommentar
-Nyansökningar stadigvarande serveringstillstånd, Ägarskiften, servering på tåg och båt	9000: -	Inkl. 1 kunskapsprov Ingen återbetalning
-Anmälan om övertagande/köp av bolag med stadigvarande serveringstillstånd	7000: -	Ingen återbetalning
-Utvidgade tillstånd gemensam serveringsyta	4000: -	Sökande har tillstånd i Dalsland Ingen återbetalning
-Utvidgade tillstånd utökad serveringstid, ändrad serveringsyta eller ändrat alkoholutbud	2000: -	Sökande har tillstånd i Dalsland Ingen återbetalning
-Ändring omregistrering till AB/HB/EF, eller övrig omregistrering i företag, samma ägare	2000: -	Ingen återbetalning
-Anmälan om betydande förändring, så som ändrade ägarförhållanden.	3000: -	Ingen återbetalning
PBI -Utredning (byte av enstaka person med betydande inflytande)	1000: -	Ingen återbetalning
-Nyansökan cateringstillstånd, provsmakning och pausservering	5000: -	Inkl. 1 kunskapsprov Ingen återbetalning
-Anmälan om catering, provsmakning, rumsservering, servering eller kryddning av snaps	Ingen avgift	Sökande har tillstånd i Dalsland
Tillfälligt utökad serveringstid och serveringsyta i Tillståndshavarens nuvarande lokaler	2000: -	Sökande har tillstånd i Dalsland. Ingen återbetalning
Tillfälliga tillstånd		
-Tillfälligt tillstånd för 2 ggr och samma lokal Sökanden har stadigvarande tillstånd i Dalslandskommunerna	3000: -	Ingen återbetalning
- extra dagar, söks vid samma tillfälle, max 6 ggr/år	500: -/dag	
- Tillfälligt tillstånd för 2 ggr och samma lokal Sökanden har inte stadigvarande tillstånd i Dalslandskommunerna	5000: -	Ingen återbetalning
- extra dagar, söks vid samma tillfälle, max 6 ggr/år	500: -/dag	
- Tillfälligt tillstånd För slutna sällskap max 6 tillstånd per halvår och avser samma lokal	2000: -	Ingen återbetalning
-Kunskapsprov med möjlighet till två omprov (Gäller både stadigvarande eller tillfälligt tillstånd)	1000: - /prov	<i>Per provtillfälle förutom nyansökans första prov</i>
Årlig avgift för stadigvarande serveringstillstånd		
Fast avgift serveringstillstånd	4000: -	
Fast avgift tillstånd för pausservering, provsmakning och catering	2000: -	Halv fast avgift
Rörlig avgift kronor		
0-25 000	0: -	
25 001-50 000	1000: -	
50 001-100 000	2000: -	
100 001-150 000	3000: -	
150 001-200 000	4000: -	
200 001-300 000	5000: -	
300 001-600 000	6000: -	Beror på föregående års försäljning enligt restaurangrapport

600 001-900 000	7000: -	
900 001-1 200 000	8000: -	
1 200 001-1 500 000	9000: -	
1-500 001-2 500 000	10 000: -	
2 500 001-3 000 000	11 000: -	
3 000 001 -	12 000: -	
Påminnelseavgift		
Restaurangrapport ska vara registrerat före den 31mars!		
500: - första påminnelsen!		
1000: - andra påminnelsen, utredning startas.		

Taxor enligt tobakslagen och liknande produkter (2018:2088), Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter samt alkohollagen (2010:1622).

ingen återbetalning vid avslag eller att ansökan tas tillbaka.

Stadigvarande tobakstillstånd (ägarbyte/ övertagande av rörelse)	7000 kr
Tillfälligt tobakstillstånd (har stadigvarande tobakstillstånd)	2000 kr
Tillfälligt tobakstillstånd (har inget tobakstillstånd)	4000 kr
- Ändring omregistrering till AB/HB/EF, eller övrig omregistrering i företag, samma ägare	2000: -
- Anmälan om betydande förändring, så som ändrade ägarförhållanden.	3000: -
PBI -Utredning (byte av enstaka person med betydande inflytande)	1000: -
Årsavgift Tobakstillstånd	
Årsavgift för tillsyn och administration	5000 kr
Årsavgift för produkter utöver tobakstillstånd	
Avgift per tillkommande produkt	500 kr

Årliga avgifter (för de som EJ har tobakstillstånd)	Avgift kr	kommentar
En produkt	2000: -	Vid försäljning av t ex folköl och e-cigarett blir det två produkter och totalt 3500: -
Två produkter	3500: -	
Tre produkter	4500: -	Försäljning av folköl, e-cigarett samt receptfria läkemedel
Fyra produkter	5000: -	Försäljning av folköl, e-cigarett, tobaksfria nikotinprodukter samt receptfria läkemedel

KSAU § 128 Dnr 2022/109
Nytt beslut om ansvarig utgivare för livesändning av kommunfullmäktige i Färgelanda kommun.

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

1. Kommunfullmäktige utser kommunfullmäktiges ordförande xxx (x) som ansvarig utgivare för webbsändning av kommunfullmäktiges sammanträden.
2. Kommunfullmäktige utser kommunfullmäktiges första vice ordförande xxx (x) som ersättare till ansvarig utgivare efter ordförande.
3. Kommunfullmäktige utser kommunfullmäktiges andra vice ordförande xxx (x) som ersättare till ansvarig utgivare efter ordförande och vice ordförande
4. Kommunfullmäktige beslutar att utgivaren inte ska vara ansvarig för det som sägs under sammanträdet. Var och en som yttrar sig under kommunfullmäktiges sammanträden ansvarar själv för eventuella yttrandefrihetsbrott denne begår.
5. XXX avsäger sig ansvaret som ansvarig utgivare för livesändningen då nya ansvariga utgivare valts in enligt besluten ovan.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige direktsänder sina sammanträden via kommunens hemsida. Då webbsändningen är en direktsändning och är riktad till allmänheten så ska webbsändningen registreras hos myndigheten för press, radio och tv (MPRT). I samband med registrering ska även en ansvarig utgivare utses och registreras. Det är den som driver verksamheten som är skyldig att utse och registrera en ansvarig utgivare till myndigheten för press, radio och tv. För kommunen blir den som ska utse ansvarig utgivare fullmäktige.

Den ansvarige utgivaren ansvarar för sändningens innehåll och ska kunna påverka sändningen. I kommunfullmäktige är det ordföranden som leder sammanträdet och ansvarar för ordningen och det är därför passande att ordföranden utses till ansvarig utgivare. Den ansvariga utgivaren kan utse en ställföreträdande utgivare som då måste godkännas av den som sänder. Det

är därför lämpligt att kommunfullmäktiges ordförande utser de båda vice ordförandena i kommunfullmäktige till ställföreträdande utgivare i det fallet att ordförande inte kan delta under sammanträdet. Deras uppdrag som ansvarig utgivare infaller i de fall de leder sammanträdet.

Under ett direktsänt sammanträde är det svårt för ordföranden att råda över vad som yttras. Kommunfullmäktige bör därför besluta att var och en som deltar i direktsändningar från kommunfullmäktige själv får ansvara för de eventuella yttrandefrihetsbrott som denne begår.

I det fall att den ansvariga utgivaren vill avsäga sig utgivarskapet eller om ansvaret för utgivarskapet ska bytas måste detta alltid registreras hos myndigheten för press, radio och tv om sändningarna ska fortsätta.

Fullmäktiges livesändningar registrerades för första gången hos MPRT 2022-06-23 efter att fullmäktiges presidium utsetts till ansvariga utgivare med principen att det är den som leder sammanträdet är ansvarig utgivare (KF 2022-04-13 § 64). Då en ny mandatperiod startat 2022-10-15 kommer ett nytt fullmäktige presidium väljas av fullmäktige så snart partierna tagit fram ett förslag på nytt presidium. Då ansvaret som ansvarig utgivare är personligt så behövs ett nytt beslut fattas om ansvarig utgivare för livesändningen i det fall presidiet består av personer som inte är utsedda ansvariga utgivare sedan tidigare. De personer som varit ansvarig utgivare tidigare men som inte kommer att ingå i det nya presidiet bör avsäga sig ansvaret så snart nya ansvariga utgivare utsetts.

Beslutsunderlag

[Tillstånd eller registrera sändning - Myndigheten för press, radio och tv \(mprt.se\)](#)

[Ansvarig utgivare - Myndigheten för press, radio och tv \(mprt.se\)](#)

[Registrering av webb-tv - Myndigheten för press, radio och tv \(mprt.se\)](#)

Beslutet skickas till

Myndigheten för press, radio och tv

Kansli-och IT avdelningen
Nämndsekreterare
Linda Andersson
0528-567161
linda.andersson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Nytt beslut om ansvarig utgivare för livesändning av kommunfullmäktige i Färgelanda kommun

Beslutsförslag

1. Kommunfullmäktige utser kommunfullmäktiges ordförande xxx (x) som ansvarig utgivare för webbsändning av kommunfullmäktiges sammanträden.
2. Kommunfullmäktige utser kommunfullmäktiges första vice ordförande xxx (x) som ersättare till ansvarig utgivare efter ordförande.
3. Kommunfullmäktige utser kommunfullmäktiges andra vice ordförande xxx (x) som ersättare till ansvarig utgivare efter ordförande och vice ordförande
4. Kommunfullmäktige beslutar att utgivaren inte ska vara ansvarig för det som sägs under sammanträdet. Var och en som yttrar sig under kommunfullmäktiges sammanträden ansvarar själv för eventuella yttrandefrihetsbrott denne begår.
5. XXX avsäger sig ansvaret som ansvarig utgivare för livesändningen då nya ansvariga utgivare valts in enligt besluten ovan.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige direktsänder sina sammanträden via kommunens hemsida. Då webbsändningen är en direktsändning och är riktad till allmänheten så ska webbsändningen registreras hos myndigheten för press, radio och tv (MPRT). I samband med registrering ska även en ansvarig utgivare utses och registreras. Det är den som driver verksamheten som är skyldig att utse och registrera en ansvarig utgivare till myndigheten för press, radio och tv. För kommunen blir den som ska utse ansvarig utgivare fullmäktige.

Den ansvarige utgivaren ansvarar för sändningens innehåll och ska kunna påverka sändningen. I kommunfullmäktige är det ordföranden som leder sammanträdet och ansvarar för ordningen och det är därför passande att ordföranden utses till ansvarig utgivare. Den ansvariga utgivaren kan utse en ställföreträdande utgivare som då måste godkännas av den som sänder. Det är därför lämpligt att kommunfullmäktiges ordförande utser de båda vice ordförandena i kommunfullmäktige till ställföreträdande utgivare i det fallet att ordförande inte kan delta under sammanträdet. Deras uppdrag som ansvarig utgivare infaller i de fall de leder sammanträdet.

Under ett direktsänt sammanträde är det svårt för ordföranden att råda över vad som yttras. Kommunfullmäktige bör därför besluta att var och en som deltar i direktsändningar från kommunfullmäktige själv får ansvara för de eventuella yttrandefrihetsbrott som denne begår.

I det fall att den ansvariga utgivaren vill avsäga sig utgivarskapet eller om ansvaret för utgivarskapet ska bytas måste detta alltid registreras hos myndigheten för press, radio och tv om sändningarna ska fortsätta.

Fullmäktiges livesändningar registrerades för första gången hos MPRT 2022-06-23 efter att fullmäktiges presidium utsetts till ansvariga utgivare med principen att det är den som leder sammanträdet är ansvarig utgivare (KF 2022-04-13 § 64). Då en ny mandatperiod startat 2022-10-15 kommer ett nytt fullmäktige presidium väljas av fullmäktige så snart partierna tagit fram ett förslag på nytt presidium. Då ansvaret som ansvarig utgivare är personligt så behövs ett nytt beslut fattas om ansvarig utgivare för livesändningen i det fall presidiet består av personer som inte är utsedda ansvariga utgivare sedan tidigare. De personer som varit ansvarig utgivare tidigare men som inte kommer att ingå i det nya presidiet bör avsäga sig ansvaret så snart nya ansvariga utgivare utsetts.

Katrin Siverby
Kommunchef

Linda Andersson
Nämndsekreterare

Beslutsunderlag:

[Tillstånd eller registrera sändning - Myndigheten för press, radio och tv \(mprt.se\)](https://www.mprt.se)

[Ansvarig utgivare - Myndigheten för press, radio och tv \(mprt.se\)](https://www.mprt.se)

[Registrering av webb-tv - Myndigheten för press, radio och tv \(mprt.se\)](https://www.mprt.se)

Beslutet skickas till:

Myndigheten för press, radio och tv

KSAU § 129   Dnr 2022/365
Antagande av arkivregler

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige antar Arkivregler enligt förvaltningens förslag daterat 2022-09-29 att gälla från och med 1 januari 2023. Samtidigt upphör tidigare antaget Arkivreglemente (KF 2020-02-12, § 15) att gälla.

Ärendebeskrivning

Arkivlagen (1990:782) styr den kommunala arkivvården tillsammans med Arkivförordningen (1991:446), Tryckfrihetsordningen (1949:105) och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Med stöd av 16 § Arkivlagen har kommunfullmäktige möjlighet att anta regler för arkivvården.

Nu gällande regler (Arkivreglemente) antogs av fullmäktige 2020-02-12 (§ 15). I samband med den nya mandatperioden har en översyn gjorts av regelverket och smärre revideringar föreslås, till exempel vad gäller dokumentnamn och utformning.

Reglerna gäller för kommunfullmäktige och kommunens myndigheter, vilket innefattar kommunstyrelsen, nämnder, kommunens revisorer och kommunala organ. Reglerna gäller också för aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar och stiftelser där kommunen har ett rättsligt inflytande. Samägda bolag där kommunen enligt överenskommelse har arkivansvar omfattas också.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse nämndsekreterare ” *Antagande av Arkivregler* ”, 2022-04-28

Förslag till arkivregler, 2022-09-27

Beslutet skickas till

Alla nämnder
Kommunledningen

Kansli och It enheten
Nämndsekreterare
Linda Andersson
0528-56 71 61
linda.andersson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Antagande av Arkivregler

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige antar Arkivregler enligt förvaltningens förslag daterat 2022-09-29 att gälla från och med 1 januari 2023. Samtidigt upphör tidigare antaget Arkivreglemente (KF 2020-02-12, § 15) att gälla.

Ärendebeskrivning

Arkivlagen (1990:782) styr den kommunala arkivvården tillsammans med Arkivförordningen (1991:446), Tryckfrihetsordningen (1949:105) och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Med stöd av 16 § Arkivlagen har kommunfullmäktige möjlighet att anta regler för arkivvården.

Nu gällande regler (Arkivreglemente) antogs av fullmäktige 2020-02-12 (§ 15). I samband med den nya mandatperioden har en översyn gjorts av regelverket och smärre revideringar föreslås, till exempel vad gäller dokumentnamn och utformning.

Reglerna gäller för kommunfullmäktige och kommunens myndigheter, vilket innefattar kommunstyrelsen, nämnder, kommunens revisorer och kommunala organ. Reglerna gäller också för aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar och stiftelser där kommunen har ett rättsligt inflytande. Samägda bolag där kommunen enligt överenskommelse har arkivansvar omfattas också.

Katrin Siverby
Kommunchef

Linda Andersson
Nämndsekreterare

Beslutsunderlag

Förslag till arkivregler, 2022-09-27

Beslutet skickas till:

Nämnssekreterare
Alla nämnder
Alla avdelnings- och

FÄRGELANDA KOMMUN

Arkivregler

Dnr: 2022/365

Antagen av

Innehållsförteckning

Inledning	2
§ 1 Syfte	2
§ 2 Giltighet.....	2
§ 3 Myndigheternas ansvar	2
§ 4 Arkivmyndighet	2
§ 5 Projekt och omorganisationer	3
§ 6 Arkivredovisning	3
§ 7 Förvaring och skydd	4
§ 8 Gallring.....	4
§ 9 Leveranser	4
§ 10 Utlåning.....	5
§ 11 Avgifter.....	5

Dokumenttyp Regler	Dokumentnamn Arkivregler	Antagen 2022-xx-xx (§ X)	Antagen av Kommunfullmäktige
Dokumentägare Kommunstyrelseförvaltningen	Dokumentansvarig Kansli- och IT-chef	Reviderad	Giltighet Tills vidare
Dokumentinformation Kommunövergripande riktlinjer till kommunens arkivregler			Diarienummer 2022/365
Ämnesområde Administration		Intranät	Hemsida X
Andra regelverk som omnämns Arkivlagen (1990:782), Arkivförordningen (1991:446), Tryckfrihetsordningen (1949:105), Of- fentlighets- och sekretesslagen (2009:400), Förvaltningslagen (2017:900)			

Dnr: 2022/365

Antagen av

Inledning

Den kommunala arkivvården styrs av Arkivlagen (1990:782) tillsammans med Arkivförordningen (1991:446), Tryckfrihetsordningen (1949:105) samt Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Följande regler har tagits fram med stöd av 16 § i Arkivlagen.

§ 1 Syfte

Syftet med dessa arkivregler är att förtydliga principer gällande arkivvården i kommunen.

§ 2 Giltighet

Reglerna gäller för kommunfullmäktige och kommunens myndigheter.

Med myndigheter menas kommunstyrelsen, nämnder, kommunens revisorer och kommunala organ.

Reglerna gäller också för aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar och stiftelser där kommunen har ett rättsligt inflytande. Samägda bolag där kommunen enligt överenskommelse har arkivansvar omfattas också.

§ 3 Myndigheternas ansvar

Varje myndighet ansvarar för vården av handlingarna tills de överlämnas till kommunens slutarkiv.

När en myndighet upphör övergår informationsägarskapet till arkivmyndigheten. Myndighetens arkiv ska då överlämnas till arkivmyndigheten inom tre månader såvida inte fullmäktige har beslutat något annat.

§ 4 Arkivmyndighet

Kommunstyrelsen är arkivmyndighet enligt 8 § Arkivlagen.

Kommunstyrelsen som arkivmyndighet utövar tillsyn över att kommunens myndigheter uppfyller sina skyldigheter kring arkivvården.

Hos arkivmyndigheten finnas det ett arkiv som fullgör arkivmyndighetens uppgifter. Detta arkiv ska:

- Vårda och tillhandahålla överlämnade arkivhandlingar som arkivmyndigheten mottagit vid överlämnande.
- Göras tillgänglig för utomstående och lämna ut allmänna handlingar vid begäran
- Säkerställa arkivvården, skyddet och hanteringen av de handlingar som omfattas av sekretess och som överlämnats till arkivmyndigheten
- Utöva tillsyn och ge kommunens myndigheter råd i arkivfrågor
- Ta initiativ till åtgärder för att utveckla arkivvården
- Främja arkivens tillgänglighet och dess användning i kulturell verksamhet och forskning

Arkivmyndigheten ansvarar för att fram rutinbeskrivningar och styrdokument kring arkivvård med stöd av dessa regler.

§ 5 Projekt och omorganisationer

Arkivmyndigheten ska vara representerad i projekt rörande ärende- och dokumenthantering samt vid omorganisationer som påverkar arkivbildningen.

§ 6 Arkivredovisning

Myndigheterna ska upprätta en arkivbeskrivning som innehåller uppgifter om vilka typer av handlingar som myndigheten hanterar.

Myndigheterna ska ha en förteckning över arkivet. Förteckningen upprättas i samband med att myndigheten levererar sitt arkiv till arkivmyndigheten. Arkivmyndigheten ansvarar för att upprätta förteckningarna.

Myndigheterna ska ha dokumenthanteringsplaner som beskriver hanteringen av allmänna handlingar. I dokumenthanteringsplanen ska alla allmänna handlingar, oavsett medium, redovisas i processuell ordning tillsammans med hanteringsanvisningarna om bevarande och gallring, sekretess samt vem som ansvarar för förvaring och hantering.

Dokumenthanteringsplanen ska revideras minst årligen för att säkerställa aktualiteten.

§ 7 Förvaring och skydd

Handlingar som ska bevaras ska, oavsett medium, framställas så att de går att läsa och ta del av för all framtid.

Arkivlokaler och förvaringsskåp ska uppfylla kraven på skydd mot brand, fukt, förstörelse och stöld.

Myndigheten måste alltid samråda med arkivmyndigheten vid planering av arkivlokaler.

Allmänna handlingar ska förvaras hos myndigheten eller hos arkivmyndigheten.

§ 8 Gallring

Myndigheten beslutar i samråd med arkivmyndigheten om gallring av analoga och digitala handlingar, om det inte förekommer motstridiga lagar eller förordningar.

Utifrån dokumenthanteringsplanen ska det framgå när en handling får gallras. Gallringsbara handlingar och uppgifter ska utan dröjsmål förstöras.

§ 9 Leveranser

Handlingar som inte längre behövs i verksamheten ska lämnas över till arkivmyndigheten för fortsatt vård. Tidpunkten för överlämnandet av handlingar ska framgå av dokumenthanteringsplanen eller efter beslut av förvaltningen.

---

§ 10 Utlåning

Utlåning av arkivhandlingar får endast ske för tjänsteändamål till statlig eller kommunal myndighet. Utlåning till privatperson är inte tillåten.

Förutsättningen för utlån är att utlämnande kan ske i enligt Tryckfrihetsförordningens samt Offentlighets- och sekretesslagens bestämmelser.

Utlåning av arkivhandlingar ska ske under sådana former att risk för skador eller förluster inte uppkommer.

§ 11 Avgifter

Arkivmyndigheten har rätt att ta ut en avgift för iordningställande av arkiv som ska överlämnas till arkivmyndigheten samt för icke överenskomna leveranser om de överlämnats i oordnat skick.

Arkivmyndigheten får efter överenskommelse i varje enskilt fall ta ut ersättning för uppdrag som inte är av obetydlig omfattning, undersökningsuppdrag som går ut över serviceskyldigheten enligt 4 § Förvaltningslagen (2017:900).

KSAU § 131   Dnr 2022/23
Redovisning av ej behandlade motioner

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunfullmäktige godkänner redovisningen av inkomna motioner som ännu inte har besvarats och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

En redovisning har tagits fram av motioner som inkommit och anmälts men som inte besvarats än.

Det finns tre inkomna motioner som ännu inte besvarats av kommunfullmäktige.

- Motion-Iordningställande av motionsspår vid Högalid IP, motionär Kerstin Fredriksson (S)
- Motion- Fler sittplatser längs gång- och cykelvägar i tätorterna, motionär Ulla Börjesson (S)
- Motion- Gällande äldreboendestruktur Färgelanda, motionär Jörgen Andersson (SD)

Två av dessa motioner har passerat kommunstyrelsen 2022-10-19, § 198 Motion-Iordningställande av motionsspår vid Högalid IP, motionär Kerstin Fredriksson (S) (§ 198 KS 2022-10-19) och Motion- Fler sittplatser längs gång- och cykelvägar i tätorterna (§ 197 KS 2022-10-19), motionär Ulla Börjesson. Dessa två motioner kommer att lyftas för beslut vid nästkommande kommunfullmäktige (2022-12-07) samtidigt som denna redovisning lyfts och de kan då komma att anses vara färdig behandlade.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse nämndsekreterare” Redovisning av inkomna motioner som inte har besvarats än, andra redovisningen 2022 ”, 2022-10-27
Förteckning Redovisning av inkomna motioner som inte har besvarats än, andra redovisningen 2022

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Kansli-och IT avdelningen
Nämndsekreterare
Linda Andersson
0528-567161
linda.andersson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Redovisning av inkomna motioner som inte har besvarats än, andra redovisningen 2022

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige godkänner redovisningen av inkomna motioner som ännu inte har besvarats och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

En redovisning har tagits fram av motioner som inkommit och anmälts men som inte besvarats än.

Det finns tre inkomna motioner som ännu inte besvarats av kommunfullmäktige.

- Motion-Iordningställande av motionsspår vid Högalid IP, motionär Kerstin Fredriksson (S)
- Motion- Fler sittplatser längs gång- och cykelvägar i tätorterna, motionär Ulla Börjesson (S)
- Motion- Gällande äldreboendestruktur Färgelanda, motionär Jörgen Andersson (SD)

Två av dessa motioner har passerat kommunstyrelsen 2022-10-19, § 198 Motion-Iordningställande av motionsspår vid Högalid IP, motionär Kerstin Fredriksson (S) (§ 198 KS 2022-10-19) och Motion- Fler sittplatser längs gång- och cykelvägar i tätorterna (§ 197 KS 2022-10-19), motionär Ulla Börjesson. Dessa två motioner kommer att lyftas för beslut vid nästkommande kommunfullmäktige (2022-12-07) samtidigt som denna redovisning lyfts och de kan då komma att anses vara färdig behandlade.

Katrin Siverby
Kommunchef

Linda Andersson
Nämndsekreterare

Beslutsunderlag:

Förteckning Redovisning av inkomna motioner som inte har besvarats än,
andra redovisningen 2022

Förteckning av inkomna motioner som ännu inte har besvarats, andra redovisningen 2022

Diarienummer	Anmäld till kommunfullmäktige	Motionär	Motion
2022/153	2022-04-12	Kerstin Fredriksson (S)	Motion-Iordningställande av motionsspår vid Högalid IP
2022/152	2022-04-12	Ulla Börjesson (S)	Motion- Fler sittplatser längs gång- och cykelvägar i tätorterna
2022/184	2022-05-04	Jörgen Andersson (SD)	Motion- Gällande äldreboendestruktur Färgelanda.

Ekonomiavdelningen
Ekonomichef
Kristina Olsson
0528-567107
kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Äskande om utökad budgettram för socialnämnden 2022

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att inte överföra socialnämndens underskott för 2022 till nästa år. Underskottet hanteras således i samband med 2022 års bokslut.

Ärendebeskrivning

Sektor omsorg redovisar en negativ avvikelse mot budget med – 3 460 tkr sista september 2022. Sektorn dras med fortsatt höga ej budgeterade kostnader i form av betaldagar till regionen ca 2 100 tkr. Utöver detta ökade personalkostnader i hemtjänsten på grund av platsbristen, ersättning till personal enligt semesteravtal som bytt och tagit extrapass och sommarbonusar till sommarvikarier för att få semestervikarier att söka jobb i hemtjänsten och på särskilda boenden 2023. Bemanningssjuksköterskor till hemsjukvården då det är stora svårigheter att rekrytera legitimerad personal - 700 tkr, kostnader att härröra till pandemin Covid -19 - 730 tkr, ökade kostnader för handikapphjälpmedel utöver budgeterade medel - 400 tkr. I övrigt kostnadsökningar för livsmedel, drivmedel, reparation och service av bilar utöver budgeterade medel - 250 tkr.

Kostnader som inte har funnits budgeterade i sektor omsorgs budget alternativt har varit högre än budgeterade medel på grund av inflation och ej förutsägbara kostnadsökningar. Någon buffert för oförutsedda kostnader har inte funnits i sektor omsorgs budget 2022.

Socialnämnden beslutade den 2022-10-26 (SN § 89, dnr 2022/157) att äska om utökad budgettram från kommunfullmäktige med motsvarande 7 000 tkr 2022.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2022-11-15 (§ 126) att skicka äskandet om utökad budgettram för socialnämnden 2022 till kommunstyrelsen för beslut utan eget beslutsförslag.

Kommunstyrelsen konstaterar att ekonomiska reserver saknas och det finns således inga medel att tillföra eller omfördela.

Katrin Siverby
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Beslutsunderlag:

Beslut KSAU 2022-11-15 § 126 Beslut om äskande om utökad budgetram
för Socialnämnden 2022

Beslut Socialnämnden 2022-10-26 § 89 Äskande om utökad budgetram
2022

Beslutet skickas till:

Socialnämnden
Ekonomichef

KSAU § 126 Dnr 2022/415
Beslut om äskande om utökad budgetram för socialnämnden 2022

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott skickar äskande om utökade budgetram för socialnämnden 2022 till kommunstyrelsen för beslut utan eget beslutsförslag.

Ärendebeskrivning

Sektor omsorg redovisar en negativ avvikelse mot budget med – 3 460 tkr sista september 2022.

Sektorn dras med fortsatt höga ej budgeterade kostnader i form av betaldagar till regionen ca 2 100 tkr. Utöver detta ökade personalkostnader i hemtjänsten på grund av platsbristen, ersättning till personal enligt semesteravtal som bytt och tagit extrapass och sommarbonusar till sommarvikarier för att få semestervikarier att söka jobb i hemtjänsten och på särskilda boenden 2023. Bemanningssjuksköterskor till hemsjukvården då det är stora svårigheter att rekrytera legitimerad personal - 700 tkr, kostnader att härröra till pandemin Covid -19 - 730 tkr, ökade kostnader för handikaphjälpmiddel utöver budgeterade medel - 400 tkr. I övrigt kostnadsökningar för livsmedel, drivmedel, reparation och service av bilar utöver budgeterade medel - 250 tkr.

Kostnader som inte har funnits budgeterade i sektor omsorgs budget alternativt har varit högre än budgeterade medel på grund av inflation och ej förutsägbara kostnadsökningar. Någon buffert för oförutsedda kostnader har inte funnits i sektor omsorgs budget 2022.

Ärendet har behandlats och förberetts i Socialnämnden den 2022-10-26. Socialnämndens beslut 2022-10-26 § 89 äskande om utökade budgetram för 2022 skickas ut till arbetsutskottet 2022-11-15. Då handlingar till ärendet inkommit nära inpå kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde finns inget beslutsförslag från förvaltningen.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag socialnämnden, § 89, dat 2022-10-26

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Socialnämnden
Ekonomichef

Justering

Utdragsbestyrkande

SN § 89 **Dnr 2022/157**
Äskande om utökad budgetram 2022

Socialnämndens beslut

Socialnämndens beslut är att äska om utökad budgetram till Kommunfullmäktige med motsvarande 7 000 tkr 2022.

Ärendebeskrivning

Sektor omsorg redovisar en negativ avvikelse mot budget med – 3 460 tkr sista september 2022.

Sektorn dras med fortsatt höga ej budgeterade kostnader i form av betaldagar till regionen ca 2 100 tkr. Utöver detta ökade personalkostnader i hemtjänsten på grund av platsbristen, ersättning till personal enligt semesteravtal som bytt och tagit extrapass och sommarbonusar till sommarvikarier för att få semestervikarier att söka jobb i hemtjänsten och på särskilda boenden 2023. Bemanningssjuksköterskor till hemsjukvården då det är stora svårigheter att rekrytera legitimerad personal - 700 tkr, kostnader att härröra till pandemin Covid -19 - 730 tkr, ökade kostnader för handikaphjälpmedel utöver budgeterade medel - 400 tkr. I övrigt kostnadsökningar för livsmedel, drivmedel, reparation och service av bilar utöver budgeterade medel - 250 tkr.

Kostnader som inte har funnits budgeterade i sektor omsorgs budget alternativt har varit högre än budgeterade medel på grund av inflation och ej förutsägbara kostnadsökningar. Någon buffert för oförutsedda kostnader har inte funnits i sektor omsorgs budget 2022.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Ekonomiavdelningen
Ekonomichef
Kristina Olsson
0528-56 7107
kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Beslut om äskande om utökad budgetram för utbildningsnämnden 2022

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att inte överföra utbildningsnämndens underskott för 2022 till nästa år. Underskottet hanteras således i samband med 2022 års bokslut.

Ärendebeskrivning

Utbildningsnämnden har under de senaste åren dragits med ett kraftigt negativt resultat. Under 2021 gjordes anpassningar till den ekonomiska ramen och stort fokus har lagts på ekonomistyrning. Budget lades med stöd av en förfinad resursfördelningsmodell. Arbetet att anpassa verksamheten efter den ekonomiska ramen har varit i fokus under året. Trots detta fanns en negativ prognos i delårsrapporten och efter september månads uppföljning visar prognosen -2 700 tkr.

Utbildningsnämnden beslutade den 2022-11-08 (UN § 105, dnr 2022/144) att äska medel från kommunfullmäktige motsvarande det prognosticerade underskottet på 2 700 tkr.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2022-11-15 (§ 127) att skicka äskandet om utökad budgetram för utbildningsnämnden 2022 till kommunstyrelsen för beslut utan eget beslutsförslag.

Kommunstyrelsen konstaterar att ekonomiska reserver saknas och det finns således inga medel att tillföra eller omfördela.

Katrin Siverby
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Beslutsunderlag:

Beslut KSAU 2022-11-15 § 127 Beslut om äskande om utökad budgetram
för utbildningsnämnden 2022

Beslut Utbildningsnämnden 2022-11-08 § 105 Äskande om medel

Beslutet skickas till:

Utbildningsnämnden
Ekonomichef

Kommunstyrelsens arbetsutskott

---

sammanträde 2022-11-15. Då handlingar till ärendet inkommit nära inpå kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde finns inget beslutsförslag från förvaltningen.

Beslutsunderlag

Beslut Utbildningsnämnden 2022-11-08 § 105 Äskande om medel

Beslutet skickas till

Utbildningsnämnden
Ekonomichef

UN § 105 **Dnr 2022/144**
Äskande om medel

Utbildningsnämndens beslut

Utbildningsnämnden beslutar att äska medel från Kommunfullmäktige motsvarande det prognostiserade underskottet som är differensen mellan budget och förväntat resultat på - 2 700 tkr.

Yrkande

Tommy Larsson (S) yrkar bifall till förslaget.
Tobias Bernhardsson (C) yrkar bifall till förslaget.

Propositionsordning

Ordförande ställer propositioner på Tommy Larsson (S) och eget bifallsyrkande till förvaltningens förslag och finner att Utbildningsnämnden beslutat detsamma.

Ärendebeskrivning

Utbildningsnämnden har under de senaste åren dragits med ett kraftigt negativt resultat. Under 2021 gjordes anpassningar till den ekonomiska ramen och stort fokus har lagts på ekonomistyrning. Budget lades med stöd av en förfinad resursfördelningsmodell. Arbetet att anpassa verksamheten efter den ekonomiska ramen har varit i fokus under året. Trots detta fanns en negativ prognos i delårsrapporten och efter september månads uppföljning visar prognosen -2 700.

Det ekonomiska resultatet väntas bli klart bättre än tidigare år. Arbetet med att anpassa verksamheten efter den ekonomiska ramen har varit kännbart. Under flera år har effektiviseringar och anpassningar gjorts, ytterligare anpassningar kommer att påverka personalstyrkan.

Konsekvensen av ytterligare effektiviseringar just nu medför att såväl verksamhet som kvalitet och arbetsmiljö äventyras. Samtidigt har vi ett vitesföreläggande över oss från arbetsmiljöverket avseende hög arbetsbelastning i sektorn. Arbete med att undersöka orsakerna och analysera dessa samt att vidta åtgärder och följa upp att åtgärderna gett effekt samt att arbetsbelastningen i sektorn inte längre är ohälsosam pågår. Att i detta läge genomföra ytterligare personalminskningar på enheterna är inte i linje med en god arbetsgivarpolicy. Konsekvensen blir att vi inte kan hålla lagkrav i skollag och arbetsmiljölag. Därför föreslås ett äskande av summan för det prognostiserade underskottet på -2 700 tkr.

Utbildningsnämnden

Det är svårt att bedriva verksamheten enligt gällande föreskrifter inom tilldelad ekonomisk ram i nuvarande skolstruktur. En förstudie för att se över kommunens skolstruktur pågår och förväntas ge olika alternativ att ta ställning till. Under 2023 kan troligen ingen ekonomisk effekt väntas av detta utan endast på längre sikt, beroende på vilka handlingsalternativ som blir aktuella och väljs.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Justering

Utdragsbestyrkande

Ekonomiavdelningen
Ekonomichef
Kristina Olsson
0528-567107
kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Aktualisering/revidering av kommunfullmäktiges beslut 2022-06-08 § 64 Mål- och resursplan 2023–2025

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att:

1. fastställa verksamhetsmålen för 2023
2. fastställa de finansiella målen för 2023–2025
3. fastställa skattesatsen för 2023 till 22,91 kronor
4. fastställa budget för 2023 med angivna kommunbidrag för nämnderna med totalt 470 336 tkr
5. i den långsiktiga planeringen utgå från SKR:s prognoser för intäkter vilket innebär 487 587 tkr för 2024 och 502 847 tkr för 2025
6. uppdra till kommunstyrelsen att inom ramen för avsatta medel till lönerrevisionen besluta om tilläggsbudget till nämndernas kommunbidrag i enlighet med utfallet av revisionen
7. fastställa internräntan för 2023 till 1,25 % enligt SKR:s rekommendation
8. uppdra åt nämnderna att söka och använda de riktade statsbidrag som finns tillgängliga
9. fastställa investeringsram på 25 mnkr för 2023
10. godkänna en ram för nyupplåning upp till 25 mnkr under 2023
11. uppdra åt nämnderna att genomföra de verksamhetsförändringar och effektiviseringar som ingår i Mål- och resursplanen
12. uppdra åt kommunstyrelsen och nämnderna att anta sin budget inom givna ramar senast januari 2023.

Ärendebeskrivning

Mål- och resursplan 2023–2025 beslutades av kommunfullmäktige 2022-06-08 § 64. Förvaltningen har fått i uppdrag att aktualisera/revidera mål- och resursplanen utifrån den allmänt uppkomna ekonomiska situationen.

Skatteintäkter och generella bidrag/utjämning samt index har reviderats utifrån SKR:s oktoberprognos. Skandias pensionsprognos per 2022-08-31 har legat till grund för budgetering av pensionskostnader. Ökade

räntekostnader har budgeterats med utgångspunkt från Kommuninvests ränteprognoser.

Besparingar inom förvaltningen på totalt 830 tkr finns även med i föreliggande förslag till revidering.

Förvaltningen har dessutom fått i uppdrag att gå igenom investeringsplanen; vad som påbörjats, vad som bedöms vara nödvändiga investeringar i relation till att kommunens tillgångar ej ska bli värdelösa, flytta fram nybyggnation av förskola samt att ta hänsyn till kommundelegationens beslut om bidrag. När det gäller energibesparande åtgärder kräver nämligen kommundelegationens bidragsbeslut att kommunen finansierar halva investeringen.

Dessa revideringar resulterar i negativa resultat för planperioden; -8,2 mnkr 2023, -11,2 mnkr 2024 samt -4 mnkr 2025. Negativa resultat leder till en mycket ansträngd likviditet som i förlängningen innebär ett ökat lånebehov med ökade räntekostnader som följd. Utifrån föreslagen investeringsram kommer sannolikt hundraprocentig belåning att bli aktuell.

Det finns idag ca 4 mnkr avsatta i resultatutjämningsreserv (RUR), som enligt SKR:s senaste prognos skulle vara möjligt att använda för att täcka delar av ett negativt balanskravsresultat 2023.

Av delårsrapport per 2022-08-31 framgår följande balanskravsutredning:

Belopp i tkr	Prognos 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
(=) Årets resultat enligt resultaträkningen	17 063	3 261	-10 603	-31 471
(-) Samtliga realisationsvinster				
(+) Realisationsvinster enl. undantagsmöjlighet				
(+) Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet				16 094
(-/+) Orealiserade vinster och förluster i värdepapper				
(+/-) Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper				
(=) Årets resultat efter balanskravsjusteringar	17 063	3 261	-10 603	-15 377
(-) Reservering av medel till resultatutjämningsreserv				
(+) Användning av medel från resultatutjämningsreserv			10 603	
(=) Balanskravsresultat	17 063	3 261	0	-15 377

Då kommunen har negativ soliditet (inkl. pensionsförpliktelser) skulle belopp motsvarande den del av resultatet som överstiger två procent av skatter och bidrag vara möjligt att avsätta till RUR. Om årsprognosen för 2022 blir en verklighet skulle det innebära att ytterligare avsättning på ca 8 mnkr till RUR vore möjlig. Förvaltningen har samrått med revisor och denne har inget att invända i frågan.

Enligt kommunallagen får medel från resultatutjämningsreserv (RUR)

användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. När detta får göras måste framgå av de egna riktlinjerna för god ekonomisk hushållning. Ett sätt att avgöra om RUR får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får RUR:en användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med SKR:s nuvarande prognos skulle det alltså vara möjligt för 2023.

Genom att använda befintlig RUR och eventuell ytterligare avsättning för 2022, skulle ett negativt balanskravsresultat 2023 kunna minskas alternativt täckas. I realiteten innebär det att kommunen köper lite tid, då det är näst intill omöjligt att ställa om verksamheter så snabbt som den uppkomna ekonomiska situationen kräver.

För att kunna uppnå en relevant resultatnivå för 2024 och 2025 och för kommunens fortlevnad krävs kraftfulla politiska beslut snarast möjligt.

Katrin Siverby
Kommunchef

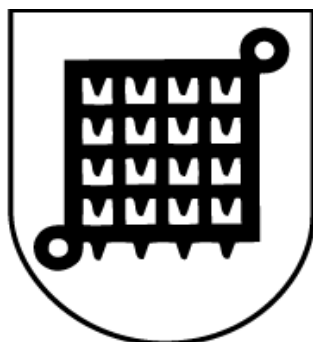
Kristina Olsson
Ekonomichef

Beslutsunderlag:

Här skriver ni beslutsunderlagens dokumentnamn och datum

Beslutet skickas till:

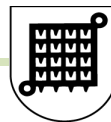
Här skriver ni vart beslutet ska skickas

Mål- och resursplan, reviderad

Färgelanda kommun

2023–
2025

Innehållsförteckning

Övergripande	3
<i>Kommunstyrelsens ordförande har ordet</i>	3
<i>Politisk viljeriktning</i>	4
<i>Kommunfullmäktiges mål</i>	6
<i>Ekonomiska förutsättningar</i>	7
<i>Finansiella mål</i>	9
<i>Demografi – Prognos 2021–2031</i>	10
<i>God ekonomisk hushållning</i>	11
<i>Investeringar</i>	12
<i>Kommunbidrag</i>	13

Övergripande

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Framåt för hela Färgelanda kommun!

I en orolig tid, i en skakig omvärld och i vad som ser ut att vara kölvattnet av en pandemi lägger vi en framåtsyftande Mål- och resursplan för Färgelanda kommun. Här har höjd behövs ta för ökade lönekostnader efter nästa års lönerrevision samt för vissa andra kostnadsökningar med anledning av situationen. Färgelanda kommun tar även med denna budget viktiga steg framåt. Efter några år av intensivt arbete för stärkta möjligheter till utveckling genom att förändra arbetssätt, strukturer, och intern kultur börjar vi nu i högre grad kunna blicka framåt och fatta välbehövliga strategiska och framtidsinriktade beslut.

I MRP 2022–2024 togs beslut om tre särskilda uppdrag där arbete pågår och som till viss del redan börjar visa positiva resultat:

1. Förbättra kommunens information och kommunikation, både externt och internt, i syfte öka delaktigheten, locka nya invånare samt stärka varumärket.
2. Med utgångspunkt i Skollokalsutredningen 2019 samt Lokalförsörjningsplanen 2021, ta fram en strategi för att säkerställa ändamålsenliga lokaler för förskola och grundskola i flera orter.
3. Planera för ett nytt äldreboende i kommunen, med öppnande år 2024-2026, som möter kommande behov av utökade platser samt ändamålsenliga lokaler. Denna service ska även fortsättningsvis erbjudas i de två största orterna.

Mycket av kommunstyrelsens arbete framöver kretsar kring lokaler, investeringar och bostadsbyggande. Beslut kommer att fattas kring vilka investeringar som ska genomföras i kommunala byggnader, vilka som ska renoveras och vilka som ska avyttras. Därtill pågår arbete med Översiktsplan 2040 och uppdatering av detaljplaner för att öka byggandet. Långsiktiga beslut som avgör vilken service och vilken utveckling som ska finnas i våra orter i framtiden.

Utbildningsnämnden har, efter några tunga ekonomiska år, att skapa en kvalitativ skolverksamhet för barn och elever med den nya budgetramen som inför 2022 ökade med 6 miljoner kronor. Inför 2023 och 2024 föreslås ytterligare ramökning om totalt 2 miljoner kronor utöver index. Inom denna ramökning föreslås en ny Fritidsgård inrymmas med inriktningen att denna skall placeras i Valboskolans lokaler och där bidra med synergieffekter ihop med skolverksamheten. Därutöver föreslås i denna budget att en ny förskola byggs i Färgelanda centrum för att ersätta befintliga förskoleavdelningar. Detta med utgångspunkt i att centralisering av verksamheter i första hand bör ske i tätorten som redan idag är utspridd i flest fastigheter, istället för att drabba ytterområdena.

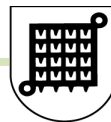
Socialnämnden får uppdraget att öppna upp 5:e avdelningen på Hävestensgården för att utöka antalet platser eftersom behovet ökar. Detta sker enligt vår tidigare plan även om vi innevarande år ser en ökning som sker fortare än planerat. Vi fortsätter att utöka nämndens budget med totalt cirka 13 miljoner kronor under planperioden, i syfte att möta uppkommande behov i takt med att kommunen får en åldrande befolkning. I Solgården och Lillågården bedrivs verksamhet fortsatt under planperioden samtidigt som nämnden har uppdraget att planera för ett nytt äldreboende som kan samla somatisk vård och ev. fler verksamheter under ett tak.

Färgelanda kommun ska även fortsatt satsa på föreningslivet och kulturen med öronmärkta medel. Vi ska fortsätta arbetet med att stärka företagsklimatet. Därtill ska kommunen ta ytterligare kliv framåt för att minska fossilberoendet, bidra till klimatomställningen och arbeta för att vara en hållbar stadsnära landsbygdskommun!

Öppenhet och välkomnande ska känneteckna Färgelanda kommun. Invånare, medarbetare, föreningar och företag ska inbjudas till delaktighet och medskapade kring kommunens processer. Värdegrunden ska prägla hela den kommunala organisationen; Engagerad, företagsam och ett gott bemötande!

AnnBlomberg,
Kommunstyrelsens ordförande

Politisk viljeriktning

Politisk viljeriktning

Centerpartiet och Liberalerna.

Vision: Färgelanda - En trygg kommun med tillväxt och livskraft

Värdegrund: Engagerad och företagsam med ett gott bemötande.

Prioriterad inriktning:

Färgelanda kommun är en fantastisk kommun med stor potential att utvecklas och växa. Här finns en rik natur, ett starkt förenings- och näringsliv samt ett enastående utgångsläge med nära koppling till en stor arbetsmarknad. Färgelanda är en kommun med företagsamhet och framtidstro där vi tillsammans arbetar för att föra kommunen framåt.

Utmaningarna för Färgelanda kommun är stora, liksom för många av Sveriges mindre kommuner, när resurser ska räcka till för att hantera växande verksamhetsbehov till följd av bland annat vår demografi, ökade förväntningar från våra invånare, omfattande underhållsbehov i kommunens fastigheter samt sviktande konjunkturer, inte minst till följd av rådande pandemi. Att vara en attraktiv arbetsgivare som med delaktighet hittar nya och smarta arbetssätt, samverkar både internt och externt samt är resurseffektiva är och kommer vara en central del av kommunens utvecklingsarbete de kommande åren. På så vis rustar vi kommunen inför framtiden.

I Färgelanda kommun behövs kommande år ett aktivt utvecklingsarbete inom liksom mellan verksamheter. Därtill behövs byggnation och planering av tomtmark för bostäder såväl som för företag. Vi ser med stort intresse att näringslivet i kommunen tar viktiga steg framåt, vågar satsa och står för tillväxt och utveckling som stärker vår kommun som helhet. Satsningarna bidrar till utvecklingskraften, stärker stoltheten i kommunen och ger förhoppningsvis ringar på vattnet.

Denna Mål- och resursplan för 2023–2025 fäster fortsatt fokus på en tydligare och mer strategisk styrning och ledning samt bygger på framtidstro och växtkraft. För att tillväxt och utveckling ska kunna bli möjlig behöver vi fortsatt kunna erbjuda service och välfärdstjänster med hög kvalitet runtom i vår kommun, samt i kombination med detta att skapa goda förutsättningar för att fler ska vilja satsa, bygga och bo i vår kommun. Därför tar vi flera steg framåt för att underlätta för byggandet i våra orter. Vårt strategiska utgångsläge är en stor möjlighet som vi ska ta till vara.

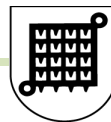
Perspektiven ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet ska allt tydligare genomsyra kommunens verksamheter. Våra sex övergripande inriktningsmål för kommande mandatperiod är följande:

- **Genomföra förändringsresan och bli en bättre arbetsgivare**
- **Stärkta skolresultat i ändamålsenliga & trygga skolor • Utvecklad omsorg med individen i fokus • Byggande & boende i hela kommunen**
- **Underlätta för företagen att växa**
- **Implementera Agenda 2030**

Utmaningar

Vår politiska plattform tar avstamp i följande tre formulerade utmaningar:

- **Ekonomiska utmaningar inkl. ökade krav liksom förväntningar på kommunens verksamheter.**
- **Låga skolresultat, problem med studiemotivation, skolavhopp och kompetensförsörjning både för privata och offentliga aktörer.**
- **Minskande befolkningsunderlag samt behov av bostadsbyggnation och landsbygdsutveckling, vad gäller boendemiljö och näringsliv.**

16-punktsprogrammet

Beskrivning av politisk inriktning för mandatperioden

Genomföra förändringsresan och bli en bättre arbetsgivare

- **Stärka medarbetarengagemanget (Förbättrat HME-totalindex)**
- **Förbättra arbetsgivarvarumärket**
- **Minskad total sjukfrånvaro**

Stärkta skolresultat i ändamålsenliga trygga lokaler

- **Öka måluppfyllelsen så att fler elever går ur grundskolan med godkända betyg.**
- **Införa mer tidiga insatser och motivera varje elevs lust att lära.**
- **Förbättra den fysiska skolmiljön i form av byggnader och skolgårdar**

Utvecklad omsorg med individen i fokus

- **Socialnämndens verksamheter stärker den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv.**
- **Kommunen arbetar strategiskt och förebyggande för att motverka ohälsa och utanförskap.**
- **Stärka tryggheten med bland annat träffpunkter, tillsammans med civilsamhället.**

Byggnad och boende i hela kommunen

- **Ta fram en ny översiktsplan och uppdatera program & detaljplaner.**
- **Öka byggandet runtom i kommunen, förbered byggbar tomtmark i orterna, öppna för strandnära byggande och underlätta för hemvändande till Färgelanda kommun.**
- **Utveckla centrumkärnorna och Färgelanda centrumhus.**

Underlätta för företagen att växa

- **Kommunen ska aktivt arbeta för att fler företag ska välja att växa, etablera sig eller flytta hit.**
- **Stärka ett strategiskt kompetensförsörjningsarbete genom ett utvecklat lärcentrum samt bättre samverkan mellan arbetsgivare och utbildningsaktörer på alla nivåer.**
- **Utforma kommunens upphandlingar så att fler företag ges möjlighet att medverka**

Implementera Agenda 2030

- **Implementera Agenda 2030 i kommunens verksamheter**

Särskilda uppdrag 2023–2025

Socialnämnden Planera för ett nytt äldreboende i kommunen, med öppnande år 2024–2026, som möter kommande behov av utökade platser samt ändamålsenliga lokaler. Denna service ska även fortsättningsvis erbjudas i de två största orterna.

Utbildningsnämnden Med utgångspunkt i Skollokalsutredningen 2019 samt Lokalförsörjningsplanen 2021, ta fram en strategi för att säkerställa ändamålsenliga lokaler för förskola och grundskola i flera orter.

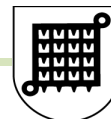
Kommunstyrelsen Förbättra kommunens information och kommunikation, både externt och

internt, i syfte att öka delaktigheten, locka nya invånare samt stärka varumärket.

Kommunfullmäktiges mål

Prioriterad inriktning	Verksamhetsmål	Mått	Uppföljning	Destinerad nämnd
Genomföra förändringsresan och bli en bättre arbetsgivare	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stärka medarbetar-engagemanget (Förbättrat HME-totalindex) 2. Förbättra arbetsgivarvarumärket 3. Minskad total sjukfrånvaro 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mäts i medarbetarenkät 2. Mäts i medarbetarenkät 3. Nyckeltal 	Följs upp i årsredovisningen	Kommunstyrelsen
Stärkta skolresultat i ändamålsenliga, trygga skolor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Öka elevernas måluppfyllelse 2. Öka antalet behöriga elever till gymnasieskolans yrkesprogram 3. Ökad motivation och lärt lära 4. Alla barn och elever ska uppleva en trygg skolmiljö 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mäts genom nationella prov i årskurs 3, 6 och 9 2. Mäts genom att mäta antalet behöriga elever till yrkesprogram 3. Mäts genom en årlig enkät i åk 6-9 4. Mäts genom en årlig enkät i åk 6-9 	<ol style="list-style-type: none"> 1 & 2: Följs upp i delårsrapport samt i årsredovisningen. 3 & 4: Följs upp i årsredovisningen 	Utbildningsnämnden
Utvecklad omsorg med individen i fokus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Graden av nöjdhet över brukarinflytande ska öka 2. Öka användandet av digitala verktyg och nya arbetssätt 3. Antalet försörjningsbidragstagare med aktivitet/aktiv genomförandeplan inom 7 dagar ska öka 4. Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd över 3 år ska minska. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mäts genom Socialstyrelsens enkät 2. Nyckeltal 3. Nyckeltal/ärendegranskning 4. Nyckeltal/ärendegranskning 	Följs upp i årsredovisningen	Socialnämnden Kommunstyrelsen (punkt 3)
Byggande & boende i hela kommunen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Öka antalet antagna detaljplaner 2. Främja ökat bostadsbyggande 3. Brukarnöjdheten inom myndighetsutövningen ska vara minst 75 % 4. Öka antalet sålda bostadstomter 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mäts genom nyckeltal. 2. Mäts genom antal beviljade bygglov. 3. Mäts genom egen brukarenkät. 4. Mäts genom nyckeltal. 	<ol style="list-style-type: none"> 1 & 2: Följs upp i delårsrapport samt i årsredovisningen. 3 & 4: Följs upp i årsredovisningen 	Kommunstyrelsen
Underlätta för företagen att växa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Antalet företag i kommunen ska öka 2. Öka antalet byggklara småindustriomter 3. Rankingen i Svenskt Näringsliv ska öka 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nyckeltal 2. Nyckeltal 3. Mäts genom SNI 	Följs upp i årsredovisningen.	Kommunstyrelsen

Agenda 2030	1. Matsvinnet ska minska 2. Öka kunskapen i organisationen om Agenda2030 3. Andelen ekologiska och närproducerade livsmedel som köps in till kommunen ska öka inom givna ekonomiska ramar 4. Energiförbrukningen i kommunens fastigheter ska minska* 5. Minska fossilberoende i fordonsflottan*	1. Mäts genom nyckeltal. 2. Mäts genom egen enkät. 3. Mäts genom nyckeltal 4. Mäts genom nyckeltal 5. Mäts genom nyckeltal	Följs upp i årsredovisningen	Alla nämnder
	*) Gäller även Valbohem AB			

Ekonomiska förutsättningar

Indexuppräknig

Utgångspunkten för antaganden om kostnadsökningar i kommunens verksamhet baseras på prognoser från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Uppgifterna i denna version av kommunens budgetförutsättningar är i huvudsak hämtade från SKR Cirkulär 22: 37.

Kommunen använder sig av SKR:s PKV-index (prisindex för kommunal verksamhet) per oktober för bedömning av prisutveckling i både den kommunala verksamheten och i de organisationer där kommunen verkar med andra parter. I tabellen nedan redovisas SKR:s prognos från 2022-10-20 för perioden 2022–2025.

Prisindex för kommunal verksamhet (PKV)

	2022	2023	2024	2025
Arbetskraftskostnader, %*	2,5	6,9	4,3	-0,2
Övrig förbrukning, %	6,5	4,1	2,4	2,5
Prisförändring, %	3,7	6,0	3,7	0,7

* Inklusivt förändringar i arbetsgivaravgifter.

Stora ökningar av pensionskostnaderna innebär stora kostnadsökningar i kommunerna 2023 och 2024. Effekten av den höga inflationen väntas bli störst 2022.

Personalomkostnadspålägg

Personalomkostnadspålägget (PO-pålägget) för 2023 uppgick, enligt SKR Cirkulär 22: 15, till 42,75 procent, vilket är 3 procentenheter högre jämfört med 2022. Detta PO-pålägg har använts vid uppräknig av nämndernas ramar.

PO-pålägget består av:

- Lagstadgade arbetsgivaravgifter: 31,42 procent.
- Avtalsförsäkringar: 0,13 procent.
- Avtalspensioner: 11,20 procent

Pensionskostnaderna för de idag aktivas pensionsintjänande ökar både på grund av den höjda premien i den avgiftsbestämda pensionen och på grund av ökningen i den förmånsbestämda pensionen. Förutom ökningen i pensionsunderlaget på grund av inflationsuppräknings av historiska inkomster bidrar även ökade löner år 2021 till kostnadsökningen i den förmånsbestämda pensionen. Det är dessa pensionskostnader som ingår i PO. (SKR Cirkulär 22: 37)

Beräkningarna SKR tar fram över pensionskostnader som ingår i PO är beräknade som genomsnitt för hela kommunsektorn respektive regionsektorn. Pensionskostnaderna varierar kraftigt i enskilda kommuner och regioner. Det är därför angeläget att man ser på sina egna kostnader. (SKR Cirkulär 22: 37) PO-prognos avseende Färgelanda kommun har därför beställts.

Skandikons PO-prognos avseende kollektivavtalad pension som är baserad på bokslutsberäkningen per 2022-08-31, med då kända uppgifter och förutsättningar, prognostiserar ett PO avseende avtalspensioner på 16,40 procent för 2023. Detta innebär en ytterligare höjning av PO med 5,2 procentenheter, vilket budgeteras för inom finansverksamheten.

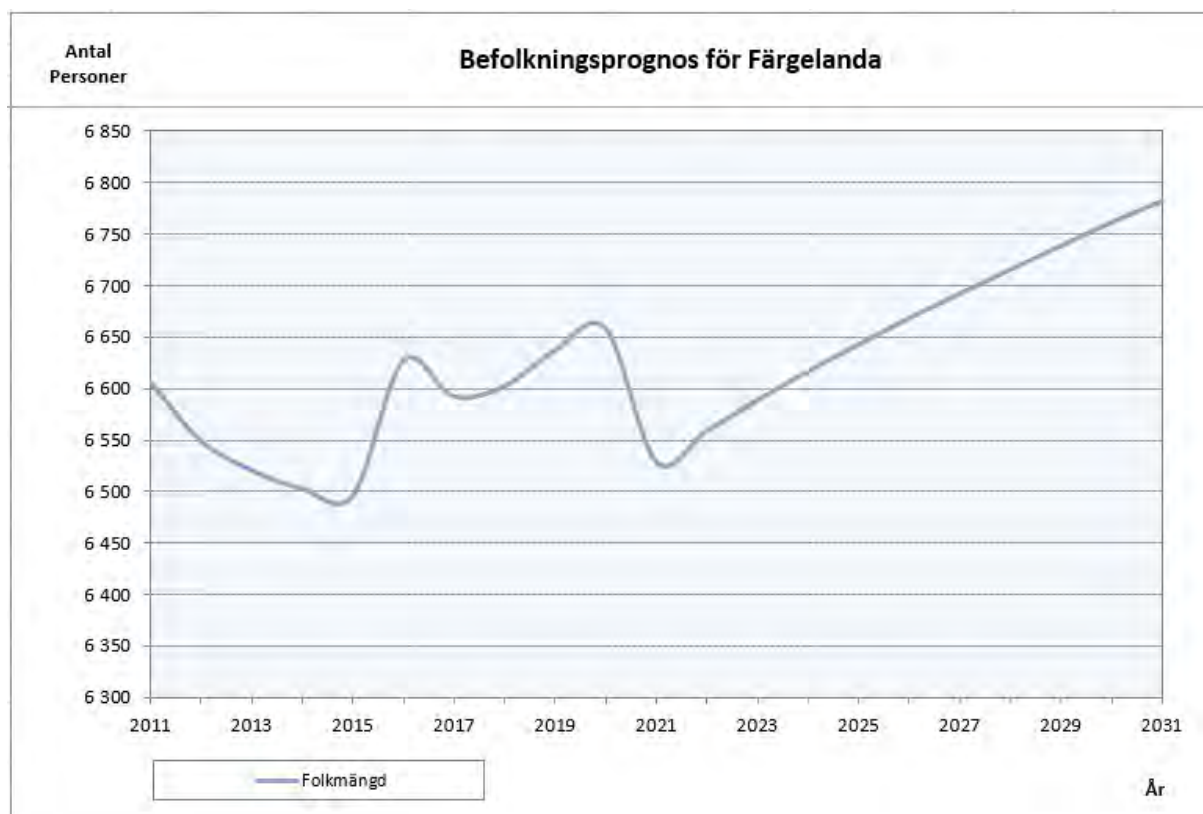
Internränta

Den internränta som kommer att tillämpas under 2023 uppgår till 1,25 procent, enligt SKR:s rekommendationer. Det är en höjning med 0,25 procentenheter jämfört med internräntan för 2022. Den föreslagna internräntan bygger på kommunsektorns egna upplåningskostnader. (Cirkulär 22: 05)

Då ränteläget därefter förändrats markant har finansens budget tagit höjd för förväntade räntekostnadsökningar.

Befolkningsprognos

SCB har under 2021 tagit fram en befolkningsprognos för Färgelanda Kommun för åren 2021–2031. För prognosåret 2021 har hänsyn tagits till känd befolkningsstatistik till och med 2021-06-30.

Prognosen visar 6 528 invånare per sista december 2021.

Det verkliga utfallet per sista december 2021 blev 6 576 invånare. SCB:s prognos visar en ökning av antalet invånare med mellan 26 och 30 invånare per år för planperioden. Utifrån faktiskt invånarantal, SCB:s befolkningsprognos för 2021–2031 samt beaktande utifrån försiktighetsprincip används nedanstående prognos vid beräkning av skatteintäkter och generella bidrag för perioden.

Färgelanda	2023	2024	2025
Antal invånare	6 600	6 620	6 640

Skattesats

Skattesatsen för 2023 uppgår till 22,91 kr, vilket är oförändrat jämfört med 2022.

Skatteintäktsprognos

Skatteintäkterna och statsbidrag, i form av kommunalekonomisk utjämning, för planperioden beräknas utifrån oktoberprognosen (SKR Cirkulär 22: 37) uppgå till nedanstående belopp med hänsyn tagen till ovanstående befolkningsprognos och skattesats, enligt Sveriges Kommuner och Regioners (SKR:s) beräkningsmodell.

	2023	2024	2025
Skatteintäkter	322 341	330 931	342 976
Generella statsbidrag och utjämning (inkl. fastighetsavgift)	147 995	156 656	159 871
Summa	470 336	487 587	502 847

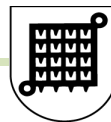
Finansiella mål

I Mål- och resursplanen 2023–2025 beslutades (KF 2022-06-08 § 64) två finansiella mål för planperioden 2023–2025.

- För att klara balanskravet samt uppnå en långsiktigt sund ekonomi ska resultatet uppgå till 2,0 - 4,0 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.
- För att ha en tillräcklig stabilitet och förmåga att motstå förluster är målsättningen att soliditeten årligen ska öka och på sikt uppgå till minst 35 procent.

Färgelanda kommun behöver på sikt ha en resultatnivå på 5,0 – 6,0 procent utifrån bland annat det stora investeringsbehov som finns.

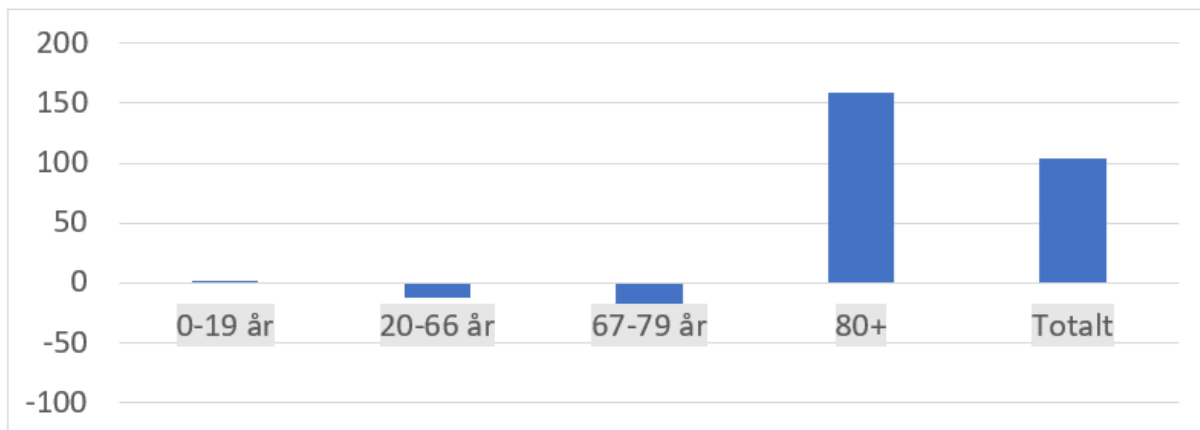
I föreliggande förslag till reviderad Mål- och resursplan 2023–2025 har revideringar gjorts utifrån nya prognoser gällande; skatteintäkter och generella bidrag, index, pensions- och räntekostnader. Detta resulterar i negativa resultat för planperioden. 2023 års negativa resultat bedöms kunna täckas av resultatutjämningsreserv såsom beskrivs under avsnittet *God ekonomisk hushållning*. För att kunna uppnå en relevant resultatnivå för 2024 och 2025 krävs kraftfulla politiska beslut.

Demografi – Prognos 2021–2031

SCB:s befolkningsprognos för perioden 2021–2031 visar även att mellan 2020 och 2030 är åldersgruppen 0–19 år i princip oförändrad antalsmässigt (+1). Den arbetsföra åldersgruppen 20–66 år minskar med 12 personer under samma period. Yngre pensionärer 67–79 år minskar med 44 personer medan äldre pensionärer 80+ ökar med 159 personer. Prognosen visar på en total ökning med 104 personer.

Diagrammet nedan visar förändringar i antal i olika åldersgrupper, år 2030 jämfört med 2020.

Känslighetsanalys

Utifrån SKR:s februariprognos (SKR Cirkulär 22:06) och beräkningsmodell har beräknats vad en förändring av invånarantalet skulle få för inverkan på skatteintäkterna. På motsvarande sätt har även beräknats vad en förändring av skattesatsen skulle resultera i.

Med februariprognosen som utgångspunkt har beräknats vad en förändring av budgeterat resultat skulle innebära beloppsmässigt.

Utifrån nuvarande låneskuld har beräknats vad en förändring av låneräntan skulle innebära i ökade/minskade kostnader.

OBS. Nedanstående tabell är inte uppdaterad, utan är såsom den var när ursprungsbeslutet av Mål- och resursplan 2023–2025 fattades i juni 2022.

Förändring	Årseffekt 2023, mkr
Ändrad befolkning med 50 personer*	+/- 3,0
Förändrad kommunalskatt med 10 öre	+/- 1,4
Förändrat resultatmål med 1 procentenhet	+/- 4,7
Förändrad ränta med 1 procentenhet	+/- 0,6

*) Avser endast intäktsökningen. Kostnad för nyttjande av kommunal service exkluderad.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Minimivån i lagkravet är det så kallade balanskravet, vilket innebär att kostnaderna inte får överstiga intäkterna. För att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning krävs ett positivt resultat, för att också bidra till finansiering av investeringar och framtida pensionsåtaganden.

I god ekonomisk hushållning inryms också att varje generation ska bära kostnaderna för den service den konsumerar samt att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

För Färgelanda kommun innebär god ekonomisk hushållning att kommunen uppfyller 100 % av de finansiella målen samt minst 75 % av verksamhetsmålen som är antagna av kommunfullmäktige.

Under 2013 beslutades om riktlinjer för att ge möjlighet att reservera och disponera medel i en så kallad resultatutjämningsreserv (RUR). För åren 2010–2012 avsattes 14 575 tkr till resultatutjämningsreserven. Av de avsatta medlen har 10 603 tkr använts för att reglera det negativa resultatet för 2020. Kvarvarande medel i resultatutjämningsreserven är således 3 972 tkr.

Av kommunens delårsrapport per 2022-08-31 framgår följande balanskravsutredning:

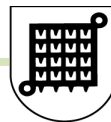
Belopp i tkr	Prognos 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019
(=) Årets resultat enligt resultaträkningen	17 063	3 261	-10 603	-31 471
(-) Samtliga realisationsvinster				
(+) Realisationsvinster enl. undantagsmöjlighet				
(+) Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet				16 094
(-/+) Orealiserade vinster och förluster i värdepapper				
(+/-) Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper				
(=) Årets resultat efter balanskravsjusteringar	17 063	3 261	-10 603	-15 377
(-) Reservering av medel till resultatutjämningsreserv				
(+) Användning av medel från resultatutjämningsreserv			10 603	
(=) Balanskravsresultat	17 063	3 261	0	-15 377

Då kommunen har negativ soliditet (inkl. pensionsförpliktelser) skulle belopp motsvarande den del av resultatet som överstiger två procent av skatter och bidrag vara möjligt att avsätta till RUR. Om årsprognosen för 2022 blir en verklighet skulle det innebära att ytterligare avsättning på ca 8 mnkr till RUR vore möjlig.

Enligt kommunallagen får medel från resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. När detta får göras måste framgå av de egna riktlinjerna för god ekonomisk hushållning. Ett sätt att avgöra om RUR får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får RUR:en användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med SKR:s nuvarande prognos skulle det vara möjligt åren 2023 och 2025. En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat. (SKR Cirkulär 22:37)

Genom att använda befintlig RUR och eventuell ytterligare avsättning för 2022, skulle ett negativt balanskravsresultat 2023 kunna täckas alternativt minskas. I realiteten innebär det att kommunen köper lite tid, då det är näst intill omöjligt att ställa om verksamheter så snabbt som den uppkomna ekonomiska situationen kräver.

Investeringar

Riktlinjer Investeringar och Anläggningsredovisning antogs av Kommunstyrelsen 2019-05-22 § 90. Av dessa framgår bland annat följande:

Kommunfullmäktige fattar beslut om investeringsutrymme (ram) per år under planperioden samt självfinansieringsgraden av investeringsutrymmet. Beslutet tas i samband med den årliga budgetprocessen.

Investeringar som sträcker sig över flera år eller utöver det fastställda investeringsutrymmet ska beslutas av kommunfullmäktige i särskilt beslut.

Enskilda investeringar med ett anskaffningsvärde över 20 prisbasbelopp ska godkännas av kommunstyrelsen (År 2022: 966 tkr).

Kommunstyrelsen fattar beslut om investeringar inom det av kommunfullmäktige beslutade investeringsutrymmet. Kommunstyrelsen kan delegera beslut till ekonomichefen.

Verkställande av beslutade och godkända investeringar får ske först efter igångsättningsbeslut. Igångsättningsbeslut innebär kontroll av att

- investeringskalkyl finns
- driftskostnader ryms inom tilldelad driftbudget
- att investeringen ryms inom kommunens återstående investeringsutrymme för aktuellt år.

Igångsättningsbeslut fattas av ekonomichef.

Grundramar för reinvestering hanteras av respektive sektorchef/avdelningschef. Igångsättningsbeslut krävs inte.

Anskaffning av investeringar ska ske på befintliga avtal eller upphandlas i enlighet med Lagen om offentlig upphandling (LOU) och verkställs enligt kommunens policy för inköp och upphandling samt enligt delegationsordningen för detsamma.

Föreslagen investeringsram för planperioden framgår av nedanstående tabell:

<i>Investeringsram för planperioden 2023–2027</i>				
2023	2024	2025	2026	2027
25	20	29	40	40

Kommunbidrag

Fördelning kommunbidrag

	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Totala skatteintäkter och statsbidrag	470 336	487 587	502 847

FI NANSEN	2023	2024	2025
Lönerevision fg. år ofördelat		9 000	18 000
Lönerevision	9 000	9 000	9 000
Kostnader för finanssen	26 500	29 600	16 100
Åtgärder			
TOTALT FI NANSEN	35 500	47 600	43 100

KOMMUNFULLMÄKTIGE	2023	2024	2025
Ingående ram	2785	2843	2880
Indexuppräknig	58	37	71
PO-effekt			
Ramförändring			-300
KOMMUNBI DRAG			
KOMMUNFULLMÄKTIGE	2 843	2 880	2 651

KOMMUNSTYRELSEN	2023	2024	2025
Ingående ram	90 255	97 246	97 134
Indexuppräknig	1 896	1 288	2 414
PO-effekt	1 200		
Effektivisering enligt MRP 22-24		-2 000	
Ramförändring	3 895	600	-300
KOMMUNBI DRAG			
KOMMUNSTYRELSEN	97 246	97 134	99 248

UTBILDNINGSNÄMNDEN	2023	2024	2025
Ingående ram	174 464	180 996	184 330
Indexuppräknig	3 664	2 334	4 487
PO-effekt	2 000		
Ramförändring	868	1 000	
KOMMUNBI DRAG			
UTBILDNINGSNÄMNDEN	180 996	184 330	188 817

SOCI ALNÄMNDEN	2023	2024	2025
Ingående ram	148 861	161 969	166 868
Indexuppräknig	3 126	2 099	4 162
PO-effekt	1 700		
Ramtillskott enligt MRP 22-24	3 000		
Ramförändring	5 282	2 800	2 000
KOMMUNBI DRAG			
SOCI ALNÄMNDEN	161 969	166 868	173 030

SUMMA KOMMUNBI DRAG	478 554	498 812	506 846
---------------------	---------	---------	---------

Resultatmål i % av totala skatteintäkter och statsbidrag	-1,75%	-2,30%	-0,80%
RESULTAT	-8 218	-11 225	-3 999

Delgivning

Utskriftsdatum: 2022-11-16

Utskriven av: Izabel Johansson

Diarienummer:	Kommunstyrelsen
Riktning:	Alla
Datum:	2022-10-11 - 2022-11-15
Notering:	Meddelande

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
2022.2594	I	Fyrbodals kommunalförbund Budgetförutsättningar	Katrin Siverby
2022-10-18			Kommunledningskontoret
KS 2022/392		Skrivelse budgetförutsättningar Fyrbodals kommunalförbunds revisorer	
2022.2756	I	Protokollsutdrag från regionfullmäktiges sammanträde den 25 oktober 2022 - Sammanträdestider för regionfullmäktige återstod av 2022 samt för hela år 2023	Linda Andersson
2022-11-04			Kansli-och IT avdelningen
KS 2022/11		Meddelanden till kommunstyrelsen 2022	
2022.2757	U	Färgelandas åtaganden enligt åtgärdsprogrammet för miljömålen – Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland 2022–2025.	Tunde Petersson
2022-11-04			Sektor samhällsutveckling
KS 2022/64		Åtgärdsprogrammet för miljömålen	
2022.2786	I	Information från Vattenmyndigheten- Information till kommuner kring åtgärdsprogram för vatten 2022-2027	Izabel Johansson
2022-11-09			Kansli-och IT avdelningen
KS 2022/11		Meddelanden till kommunstyrelsen 2022	
2022.2787	I	Beslut Fyrbodals kommunalförbund direktionen- Val av andra platsen till valberedning för Bohuslän	Izabel Johansson
2022-11-10			Kansli-och IT avdelningen
KS 2022/11		Meddelanden till kommunstyrelsen 2022	
2022.2793	I	Beslut Fyrbodals kommunalförbund direktionen 2022-10-27 § 110- Remissvar Budgetförslag för delregionala utvecklingsmedel 2023	Kristina Olsson
2022-11-11			Ekonomiavdelningen
KS 2022/292		Fyrbodals kommunalförbunds remissförslag budget DRUM 2023,Budget delregionala utvecklingsmedel 2023	
2022.2794	I	Fyrbodals kommunalförbund direktionen- Remiss budget 2023- 2025	Kristina Olsson
2022-11-11		Fyrbodals kommunalförbund	Ekonomiavdelningen
KS 2022/290		Remiss – Fyrbodals kommunalförbunds budget basverksamhet 2023 – 2025	

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
2022.2795	I	Beslut Fyrbodals kommunalförbund direktionen 2022- 10-27 § 111 Remissvar budget 2023-2025	Kristina Olsson
2022-11-11		Fyrbodals kommunalförbund	Ekonomiavdelningen
KS 2022/290		Remiss – Fyrbodals kommunalförbunds budget basverksamhet 2023 – 2025	
2022.2801	I	Karta över det upprättade högriskområdet för aviär influensa	Izabel Johansson
2022-11-14			Kansli-och IT avdelningen
KS 2022/11		Meddelanden till kommunstyrelsen 2022	
2022.2802	I	Information från Jordbruksverket- Upprättande av högriskområde för högpatogen aviär influensa i del av landet	Izabel Johansson
2022-11-14			Kansli-och IT avdelningen
KS 2022/11		Meddelanden till kommunstyrelsen 2022	
2022.2812	I	Nytt förslag till kommunal för Västra Götalands län 2023	Izabel Johansson
2022-11-15		Länsstyrelsen, Västra Götalands Läns	Kansli-och IT avdelningen
KS 2022/11		Meddelanden till kommunstyrelsen 2022	
2022.2813	I	Migrationsverket- Förslag på antal nyanlända som ska omfattas av anvisningar till kommuner och fördelning på länsnivå för 2023	Izabel Johansson
2022-11-15		Migrationsverket	Kansli-och IT avdelningen
KS 2022/11		Meddelanden till kommunstyrelsen 2022	
2022.2814	I	Migrationsverket- Redogörelse för tillämpning av kriterier för fördelning av länstal 2023	Izabel Johansson
2022-11-15		Migrationsverket	Kansli-och IT avdelningen
KS 2022/11		Meddelanden till kommunstyrelsen 2022	

Delgivning

Utskriftsdatum: 2022-11-17

Utskriven av: Linda Andersson

Diarienummer:	Kommunstyrelsen
Riktning:	Alla
Datum:	2022-10-11 - 2022-11-15
Notering:	Rapport

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
2022.2643	U	Beslut KS 2022-10-19 Information och uppföljning av delårsrapport per augusti 2022	Linda Andersson
2022-10-26			Ekonomiavdelningen
KS 2022/5		Delårsrapport 2022	
2022.2713	I	Granskning av delårsrapport 2022 Färgelanda kommun. PWC	Kristina Olsson
2022-10-31			Ekonomiavdelningen
KS 2022/5		Delårsrapport 2022	
2022.2714	I	Revisorernas bedömning av delårsrapport 2022 Färgelanda kommun	Kristina Olsson
2022-10-31			Ekonomiavdelningen
KS 2022/5		Delårsrapport 2022	
2022.2715	I	Granskning av god ekonomisk hushållning 2022 Färgelanda kommun 2022-01-01 - 2022-08-31	Kristina Olsson
2022-10-31			Ekonomiavdelningen
KS 2022/5		Delårsrapport 2022	
2022.2784	I	DMEN Direktjusterat protokoll 2022-11-03	Izabel Johansson
2022-11-09			Kansli-och IT avdelningen
KS 2022/24		Rapporter till KS 2022	
2022.2785	I	DMEN Justerat protokoll 2022-11-03	Izabel Johansson
2022-11-09			Kansli-och IT avdelningen
KS 2022/24		Rapporter till KS 2022	
2022.2792	I	Direktionsprotokoll 2022-11-10 51 Budget 2023	Kristina Olsson
2022-11-11			Ekonomiavdelningen
KS 2022/420		Budget 2023 NÄRF	

Stiftelsen för Dalslands kanals framtida bestånd
Org nr 862000-3619

Årsredovisning för räkenskapsåret 2021

Styrelsen avger följande årsredovisning.

Innehåll	Sida
- förvaltningsberättelse	2
- resultaträkning	4
- balansräkning	5
- tilläggsupplysningar	6

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Stiftare för stiftelsen är Västra Götalandsregionen och Region Värmland samt kommunerna Åmål, Bengtsfors, Dals-Ed, Mellerud, Färgelanda, Vänersborg och Årjäng.

Stiftelsens ändamål är att genom årliga bidrag medverka till täckande av Dalslands Kanal ABs driftunderskott och till att bevara kanalen för framtiden. Stiftelsen äger som ett led i detta 85,7% av aktierna i Dalslands Kanal AB, org nr 556000-4573, och 94,7% av aktierna i Kanalaktiebolaget Stora Lee-Östen, org nr 556009-8559.

Främjande av ändamålet

Stiftelsens ändamål har tillgodosetts genom att de under året från stiftarna erhållna medlen, i likhet med tidigare år, överförts till Dalslands Kanal AB som aktieägartillskott. Erhållna medel framgår av sammanställningen i not 2.

Som framgår under rubriken Förändringar i eget kapital på sidan 3 har under år 2021 totalt 13 300 tkr överförts till Dalslands Kanal AB som aktieägartillskott.

Beträffande kanalverksamheten i övrigt hänvisas till årsredovisningen för Dalslands Kanal AB.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Några väsentliga händelser i övrigt har inte ägt rum under räkenskapsåret. Verksamheten har under året inte i någon väsentlig utsträckning påverkats av coronapandemin.

Flerårsöversikt

<u>Belopp i tkr</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Erhållna tillskott från stiftare	13 301	13 049	8 778	8 539	8 298
Årets resultat	13 281	13 030	8 753	8 516	8 282
Lämnat aktieägartillskott	13 300	13 000	8 760	8 500	10 252
Balansomslutning	2 005	2 024	1 994	2 001	1 985
Stiftelsens kapital	1 992	2 011	1 982	1 989	1 972

Förändringar i eget kapital

	<u>Bundet</u> <u>stiftelsekapital</u>	<u>Balanserat</u> <u>resultat</u>	<u>Årets</u> <u>resultat</u>	<u>Lämnat</u> <u>aktieägartillskott</u>	<u>Totalt</u>
Belopp vid årets ingång enligt fastställd balansräkning	1 971 400	10 279	13 029 631	-13 000 000	2 011 310
Årets omföring av ingående balans		29 631	-13 029 631	13 000 000	-
Årets redovisade resultat			13 281 054		13 281 054
Lämnat aktieägartillskott till Dalslands Kanal AB				-13 300 000	-13 300 000
Belopp vid årets utgång	<u>1 971 400</u>	<u>39 910</u>	<u>13 281 054</u>	<u>-13 300 000</u>	<u>1 992 364</u>

Resultaträkning	Not	2021-01-01 -2021-12-31	2020-01-01 -2020-12-31
Stiftelsens intäkter			
Tillskott från stiftarna	2	13 301 479	13 049 431
Summa stiftelsens intäkter		13 301 479	13 049 431
Stiftelsens kostnader			
Övriga stiftelsekostnader		-20 425	-19 800
Summa stiftelsens kostnader		-20 425	-19 800
Redovisat årsresultat		<u>13 281 054</u>	<u>13 029 631</u>

Balansräkning	Not	2021-12-31	2020-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>			
Andelar i koncernföretag	3	1 971 400	1 971 400
Summa anläggningstillgångar		<u>1 971 400</u>	<u>1 971 400</u>
Omsättningstillgångar			
<u>Kassa och Bank</u>			
		33 464	52 410
Summa omsättningstillgångar		<u>33 464</u>	<u>52 410</u>
Summa tillgångar		<u>2 004 864</u>	<u>2 023 810</u>
 Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Bundet eget kapital		1 971 400	1 971 400
Fritt eget kapital		20 964	39 910
Summa eget kapital		<u>1 992 364</u>	<u>2 011 310</u>
Kortfristiga skulder			
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		12 500	12 500
Summa kortfristiga skulder		<u>12 500</u>	<u>12 500</u>
Summa eget kapital och skulder		<u>2 004 864</u>	<u>2 023 810</u>

Tilläggsupplysningar

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2016:10 Årsredovisning i mindre företag (K2).

I enlighet med bestämmelserna i BFNAR 2016:10 Årsredovisning i mindre företag och med tillämpning av bestämmelserna i 7 kap 3 § årsredovisningslagen upprättas inte någon koncernredovisning.

Upplysningar till resultaträkningen

Not 2 Tillskott från stiftarna

	<u>Begärt tillskott</u>	<u>Erhållet tillskott</u>
<u>Regioner</u>		
Västra Götaland	7 568 136	7 568 136
Värmland	1 791 410	1 792 000
<u>Kommunerna</u>		
Bengtsfors	1 024 741	1 024 741
Dals-Ed	472 865	472 865
Färgelanda	76 547	74 462
Mellerud	1 025 980	1 025 980
Vänersborg	238 284	238 284
Åmål	571 649	571 649
Årjäng	<u>533 362</u>	<u>533 362</u>
VGR	<u>13 302 974</u>	<u>13 301 479</u>

Upplysningar till balansräkningen

Not 3 Andelar i koncernföretag

Aktierna värderas i balansräkningen med utgångspunkt från aktiernas kvotvärde i respektive dotterbolag. 18 356 aktier med kvotvärde 100 kr i Dalslands Kanal AB: 1 835 600 kr. Motsvarar 85,7 % av bolagets samtliga aktier. 1 358 aktier med kvotvärde 100 kr i Kanalaktiebolaget Stora Lee-Östen: 135 800 kr. Motsvarar 94,7 % av bolagets samtliga aktier. Summa 1 971 400 kr.

Bengtfors 2022-_____

Elisabeth Kihlström
Ordförande

Morgan E. Andersson

Bo Carlsson

Gunilla Svantorp

Tor Wendel

Vår revisionsberättelse har lämnats _____ - ____ - ____.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Elin Kock
Auktoriserad revisor

Conny Tindemyr
Av Region Värmland
utsedd förtroendevald revisor

Samverkande ÖF 2022-2023

Sammanträde 2022-09-13

Resultat i delåret **-0,8 mkr** och prognosen **-1,1 mkr**

Kst Id Text	Utfall Ack	Budget Ack	Budgetavvikelse Ack	Budget Helår
☐ 1014 Samverkande överförmyndare	-771	25	-796	0
☐ 3 Intäkter	5 081	5 059	22	7 589
☐ 5 Personalkostnader	-4 563	-4 219	-344	-6 367
☐ 6 Övriga kostnader	-1 288	-815	-474	-1 222
☐ 7 Övergripande intäkter o kostn.	-0	0	-0	0
Totalt	-771	25	-796	0

Underskott p.g.a. avvikelse för löner, larmkostnader, inköp av datorer, digitalisering.
Det faktiska underskottet faktureras vid årsskiftet.

Tidigare beslut om budget 2023=8 780 tkr

Preliminär fördelning, kommer revideras efter befolkningen 2022-12-31

Kommun	Befolkning 2021-12-31	Fördelning % per kommun	Kostnadsfördelning för verksamheten
Färgelanda	6 576	4,9 %	430 220 kr
Lysekil	14 266	10,7 %	939 460 kr
Mellerud	9 268	7 %	614 600 kr
Munkedal	10 588	7,9 %	693 620 kr
Sotenäs	9 125	6,9 %	605 820 kr
Strömstad	13 277	10 %	878 000 kr
Tanum	12 965	9,7 %	851 660 kr
Uddevalla	57 122	42,9 %	3 766 620 kr
Summa	133 187	100 %	8 780 000 kr

Behovet av ökad budget är en följd av:

- Utökning med 1,0 årsarbetare
- Utveckling av e-tjänster kopplat till det nya systemet LEX
- Ökade lokalkostnader

Förändring sedan budgetförslaget togs fram:

- Personalomkostnadspålägget höjs till 2023
  - ✓ 42,75% istället för 39,75%, försöker hantera detta inom budgetramen på 8 780 tkr
- Ekonomisk uppföljning under året 2023 och justering görs vid årsskiftet 2023/2024

Sammanträdesdatum

2022-11-03

Plats och tid Sessionssalen Bengtsfors 2022-11-03 kl. 11.25 – 11.45

Beslutande Jan Öhman (M) ordförande
Lars Nilsson (S) vice ordförande
Carola Qvist (S) tjänstgörande för Bo Thorn (S)
Lars-Inge Fahlén (S) tjänstgörande för Per Normark (V)
Kjell Johansson (M)
Anders Forsdahl (C)
Kerstin Fredriksson (S)
Jörgen Eriksson (KiM)

Övriga deltagande Karl-Erik Segersax (SD) ersättare
Karin Andersson (S) ersättare
Dan Gunnardo, förbunds-/miljö-och energichef
Susanne Westin, biträdande miljöchef
Miljö- och hälsoskyddsinspektör
Marie Johansson, nämndsekreterare

Utses att justera Lars-Inge Fahlén

Justeringens tid och plats **Direktjustering** Paragraf § 95

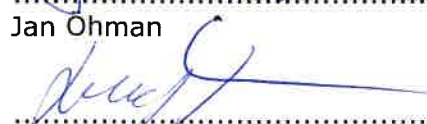
Underskrift Sekreterare
er

.....
Marie Johansson

Ordförande/Dele
gat

.....
Jan Öhman

Justerande

.....
Lars-Inge Fahlén

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Dalslands miljö-och energinämnd

Sammanträdesdatum 2022-11-03

Datum för uppsättande 2022-11-04 Datum för nedtagande 2022-11-25

Förvaringsplats protokoll Dalslands Miljö- och energikontor, Mellerud

Underskrift

.....
Marie Johansson

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-11-03

DMEN § 95

Dnr 2022/1564.ADMI

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Nämnden beslutar att uppdra åt förvaltningen att kommunicera inför beslut om förbud och föreläggande om åtgärder för C D S Skrot och Alltjänst KB med organisations-nummer 969715-3733 på fastigheten Anden 6, Melleruds kommun.

Paragrafen anses omedelbart justerad.

Ärendet

En miljöinspektion genomfördes av Dalslands miljö- och energikontor 2022-10-18 på fastigheten Anden 6, Melleruds kommun. Ingen ansvarig för verksamheten påträffades vid besöket.

På plats fotograferades en bil på vilken demontering har påbörjats. Registrerad ägare är C D S Skrot och Alltjänst KB.

I övrigt förekommer runt fastigheten drygt tiotal fordon som ser ut att vara helt eller delvis demonterade och saknar registrerings-skyltar. Flertalet av bilarna ser ut att ha stått på platsen en längre tid.

Bedömning

På fastigheten Anden 6 bedöms bildemontering förekomma utan att anmälan enligt miljöbalken har gjorts. Då inga uppgifter finns varken om anmälan eller auktorisation hos Dalslands Miljö- och energikontor då bedöms verksamheten bedrivs utan att prövning har genomförts.

Sammantaget bedöms den demontering och mottagande av fordon för demontering som har skett vara otillåten miljöfarlig verksamhet och den bör därför förbjudas att fortsätta.

Beredning:

Presidium 2022-10-20

Förvaltningens förslag till beslut

Expedieras:
Förvaltningen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-11-03

Plats och tid Sessionssalen, gamla Tingshuset Bengtsfors
kl. 13.00 – 14.40
Ajournering för lunch kl. 12.20 – 13.20

Beslutande Jan Öhman (M) ordförande
Lars Nilsson vice ordförande
Carola Qvist (S) tjänstgörande för Bo Thorn (S)
Kjell Johansson (M)
Anders Forsdahl (C)
Lars-Inge Fahlén (S) tjänstgörande
Kerstin Fredriksson (S)
Jörgen Eriksson (KiM)

Övriga deltagande Se nästa sida

Utses att justera Lars-Inge Fahlén

Justeringens tid och plats Bäckeфорs 2022-11-08, kl. 09.00 Paragrafer §§ 93 – 94
§§ 96 - 106

Underskrifter Sekreterare
Marie Johansson

Ordförande/Delegat
Jan Öhman

Justerande
Lars-Inge Fahlén

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Dalslands miljö-och energinämnd

Sammanträdesdatum 2022-11-03

Datum för uppsättande 2022-11-09 Datum för nedtagande 2022-12-01

Förvaringsplats protokoll Dalslands Miljö- och energikontor, Mellerud

Underskrift

Marie Johansson

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-11-03

Övriga deltagare:

Karl-Erik Segersax (SD) ersättare

Karin Andersson (S) ersättare

Åsa Eliasson (C) ersättare från § 100

Dan Gunnardo, förbundschef

Susanne Westin, biträdande miljöchef

Marie Johansson, nämndsekreterare

Mika Thomasdotter, miljö- och hälsoskyddsinspektör § 96

Anna Sanengen, miljö- och hälsoskyddsinspektör § 96

Martin Odalgård, miljö- och hälsoskyddsinspektör § 97

Heléne Inggårde, miljö- och hälsoskyddsinspektör § 98

Ordförandesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-11-03

DMEN § 93

Fastställa ärendelista

Ordföranden läste upp föredragningslistan för dagens sammanträde.

Ett extra ärende anmäldes:

Remiss från Länsstyrelsen – anmälan om ändring av verksamheten vid Rexcell Tissue & Airlaid AB

Två övriga frågor anmäldes:

Nämndens roll vid ansökan om undersökningstillstånd vid kartläggning av berggrunder.

Lee-området Dals-Eds kommun, status efter sanering av området.

Därefter frågade ordföranden om det förelåg jäv vid något ärende. Jäv förelåg inte.

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Föredragningslistan fastställdes med nedanstående ändringar:

Ärende nr 10 Naturvårdsverkets remiss, dnr 2022/1394 flyttas och behandlas vid punkt 5

Tillägg av ett extra ärende, behandlas punkt 6:

Remiss från Länsstyrelsen – anmälan om ändring av verksamheten vid Rexcell Tissue & Airlaid AB.

DMEN § 94

Val av justerare

Till justerare valdes Lars-Inge Fahlén

Tid och plats: Bäckefors 2022-11-08, kl 09.00

(DMEN § 95 – Direktjusteras)

Ordförandesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-11-03

DMEN § 96

Dnr 2020/1248.STR

Beslut om föreläggande förenat med vite om åtgärder inom fastighet Grean 1:21, Bengtsfors kommun

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd beslutar att förelägga personnummer _____, med verksamhet Dalslands Camping, nedan kallad verksamhetsutövaren (VU), att för den verksamhet som bedrivs inom fastighet Grean 1:21, Bengtsfors kommun att:

1. vid ett vite om 25 000 kr avlägsna de skyltar som är dokumenterade på bifogad karta och foton, som har en avhållande effekt inom strandskyddat område vid sjön Ärtingen i Bengtsfors kommun, senast 2023-04-15.
2. tillse att den avfallshantering som förekommer i eller i anslutning till containern som är belägen ca 75 meter från Strandvägen mitt för receptionen inom fastigheten inte medför nedskräpning eller annan olägenhet för miljö eller hälsa senast 2022-12-15.

Ärendebeskrivning

Dalslands miljö- och energinämnd förelade (VU) vid Dalslands Camping, 2016-07-07 (Dnr: 2016/1024.STR) att avlägsna skyltar vid sjön Ärtingen (badplatsen) senast 2016-07-15. Anledningen till föreläggandet var att budskapet på skyltarna bedömdes ha ett avhållande syfte vilket strider mot strandskyddslagstiftningen.

Ärendet överklagades 2016-08-05 till Länsstyrelsen Västra Götalands län. Länsstyrelsen Västra Götalands län fattade beslut 2017-02-13 (Dnr: 505-29223-2016 E) om att ändra på det överklagade beslutet på så sätt att föreläggandet ska vara fullgjort senast två veckor efter att Länsstyrelsens beslut vunnit laga kraft.

Länsstyrelsens beslut överklagades till Mark- och miljödomstolen. Dom meddelades 2017-04-25 (Mål nr M 118-17) där Vänersborgs Tingsrätt avslår överklagandet och nämndens beslut kvarstår. Tingsrätten instämmer i länsstyrelsens bedömningar att nämnden har haft fog för sitt föreläggande samt att föreläggandet inte kan anses oskäligt eller mer ingripande än vad som behövs. (VU) överklagade Mark- och miljödomstolens beslut till Mark- och miljööverdomstolen som inte gav prövningstillstånd varvid Mark- och miljödomstolens avgörande står fast.

Ordförendesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-11-03

Forts § 96

Vid tillsyn av Dalslands Miljö- och energikontor 2022-09-06 noterades fortfarande ett antal skyltar i anslutning till Dalslands camping och badplatsen vid sjön Ärtingen.

Vid tillsyn 2021-06-08 granskades avfallshanteringen på verksamheten. I tillsynsrapporten noterades att allt hushållsavfall inklusive matrester läggs i en avfallscontainer som hämtas av Ragnsells. Brun tunna för utsorterat matavfall saknas.

Det som inte får läggas i avfallscontainern körs till återvinningscentralen eller miljöstation. Trädgårdsavfall körs till återvinningscentralen. Bolaget anmodades att se till att möjlighet fanns för sortering av matavfall för verksamheten. Bolaget kommenterade inspektionsrapporten med att sorteringsmöjligheterna skulle utökas. Vid oanmäld tillsyn 2022-10-11 noterades att det inte fanns några kärl för matavfall. Runt befintlig sopcontainer fanns matavfall, andra hushållssopor, byggavfall och trädgårdsavfall.

Yttrande

(VU) har 2022-10-18 skriftligen/muntligen kommunicerats, och därmed lämnats möjlighet att lämna synpunkter inför beslut. Några synpunkter har inte inkommit.

Skäl till beslut

Nämnden bedömer att de aktuella skyltarna avhåller allmänheten från att beträda ett allemansrättsligt tillgängligt område. Skyltarna är därmed förbjudna enligt 7 kap. 15 § MB. Någon strandskyddsdispens för skyltarna har inte sökts eller beviljats. Föreläggandet kan inte anses oskäligt eller mer ingripande än vad som behövs för att säkerställa att miljöbalken följs. Då (VU) inte har avlägsnat skyltarna trots ett tidigare föreläggande bedömer Dalslands miljö- och energikontor att det är befogat att förena denna del av beslutet med ett vite om 25 000 kronor.

Vidare anser miljö- och energikontoret att det är nödvändigt att verksamhetsutövaren vidtar åtgärder för att avhjälpa de olägenheter som uppstått till följd av den bristfälliga avfallshanteringen i och i anslutning till containern inom fastigheten. Dels förekommer nedskräpning i form av diverse avfall runt om containern (matavfall, trädgårdsavfall, en toalettstol, betong m.m.) och dels förekommer luktolägenheter från containern som misstänks härröra från matavfall eller annat biologiskt nedbrytbart avfall. Matavfall kan locka till sig skadedjur och därmed orsaka olägenheter.

Enligt renhållningsföreskrifterna för Bengtsfors kommun gäller att alla företag ska sortera sitt avfall. DMEK gör bedömningen att detta inte görs på verksamheten.

Ordförendesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-11-03

Forts § 96

Insamling av matavfall är obligatoriskt för alla företag och DMEK bedömer att företaget ska sortera ut detta avfall och göra det möjligt för sina besökare att även göra detta.

Kommunen tillhandahåller en brun tunna för ändamålet och tömning av denna sker var 14e dag. Matavfallet körs till en rötningsanläggning för produktion av biogas.

Lagstöd

Miljöbalken (SFS 1998:808)

Kap 26 Förelägganden och förbud

9 § En tillsynsmyndighet får i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Kap 26 Vite

14 § Beslut om förelägganden eller förbud får förenas med vite.

Kap 7 Strandskyddsområde

13 § Strandskydd gäller vid havet och vid insjöar och vattendrag. Strandskyddet syftar till att långsiktigt

1. trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden, och

2. bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten. *Lag (2009:532).*

14 § Strandskyddet omfattar land- och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd (strandskyddsområde).

Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen, om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften.

Ett beslut om att utvidga strandskyddsområdet ska gälla omedelbart även om det överklagas. *Lag (2009:532).*

15 § Inom ett strandskyddsområde får inte

1. nya byggnader uppföras,

2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt,

3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller

4. åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter. *Lag (2009:532).*

Ordförendesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-11-03

Forts § 96

Beredning:

Presidium 2022-10-20

Miljö- och hälsoskyddsinspektörens förslag till beslut

Beslutsgång:

Ordföranden frågar på förslaget och finner att nämnden bifaller detta.

Att överklaga

Detta beslut kan överklagas. Om du vill överklaga skriver du ett brev ställt till Länsstyrelsen och uppger ärendets diarienummer, varför du anser att beslutet ska ändras och vilken ändring du vill ha. Underteckna brevet, ange namn, adress och telefonnummer. Anlitar du ombud kan ombudet skriva under, men sänd i så fall med en fullmakt. **Skicka brevet till:**

Dalslands miljö- och energinämnd
Kyrkogatan 5
464 30 MELLERUD

Din överklagan ska ha nått oss senast tre veckor från den dag ni har fått beslutet.

Expedieras:

Verksamhetsutövaren Dalslands Camping

Ordförandesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-11-03

DMEN § 97

Dnr 2022/1394.MTI

Yttrande avseende minimikrav för återanvändning av vatten

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd (DMEN) beslutar att yttra sig enligt nedan:

DMEN ser positivt på ansatsen att genom återanvändning av renat avloppsvatten minska uttaget av råvatten och samtidigt skapa förutsättningar för ökad resiliens inom livsmedelsproduktion.

DMEN har inga invändningar mot de förslag på implementering av Europaparlaments och rådets förordning (EU) 2020/741 av den 25 maj 2020 om minimikrav för återanvändning av vatten från reningsverk.

DMEN vill dock uppmana remitterande myndighet att reflektera över följande scenario: Om än relativt ovanligt, så finns reningsverk - främst C-objekt - där utgående vatten infiltrerar mark och bidrar till grundvattenbildning i närområdet. Om det inom ett sådant område bedrivs yrkesmässig odling och där bevattning sker genom ett uttag av grundvatten - riskerar då denna verksamhet att ofrivilligt bli verksamhetsutövare av miljöfarlig verksamhet, och riskerar reningsverket att oavsiktligt bli producenter av återanvänt vatten? DMEN menar att det kan föreligga ett behov av att i lagtext reglera denna gränsdragning.

Ärendebeskrivning

2022-09-01 inkom missiv från Naturvårdsverket till Dalslands miljö- och energikontor. Missivet avser frågor bl.a. rörande de författningsförändringar som föreslås för att i Svensk lagstiftning implementera Europaparlaments och rådets förordning (EU) 2020/741 av den 25 maj 2020 om minimikrav för återanvändning av vatten från reningsverk.

Ordförandesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-11-03

Forts § 97

Vattenbrist är ett problem i flera EU-länder och närmare en tredjedel av jordbruksmarken i EU har i dag problem med vattenförsörjning. Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut och Sveriges geologiska undersökning har konstaterat att klimatförändringarna kan medföra att delar av Sverige får problem med försämrade vattentillgång i perioder. Det gäller särskilt de sydöstra och östra delarna av landet. År med låg nederbörd riskerar den försämrade vattentillgången att medföra negativa konsekvenser för livsmedelsproduktionen. I svensk rätt saknas dock särskilda regler om produktion och tillhandahållande av renat avloppsvatten för bevattning inom jordbruket.

Bedömning

Mot bakgrund av de många utmaningar som våra samhällen står inför, framför allt sådana med koppling till ett varmare klimat och en tilltagande knapphet av resurser och insatsvaror i livsmedelsproduktion, ser DMEN mycket positivt på alla ansatser som tas för att öka cirkulär ekonomi och god resurshushållning. I Sverige, där vattenbrist än så länge är ovanligt i större delarna av landet, har frågan länge varit förbisedd och haft låg prioritet.

Också ur ett ekotoxikologiskt perspektiv bedöms avlastning av ytvattenförekomster, genom att höggradigt renat vatten istället för att belasta akvatiska system och därmed påverka växter och djur i dessa genom t ex läkemedel och hormonstörande ämnen, istället sprids i terrestra system, där nedbrytningen i mark är väsentligt högre än i vatten.

Beredning:

Presidium 2022-10-20

Miljö- och hälsoskyddsinspektörens förslag till yttrande

Beslutsgång:

Ordföranden frågar på förslaget och finner att nämnden bifaller detta.

Expedieras:

Miljödepartementet dnr M2022/01152,

m.remissvar@regeringskansliet.sekopia: m.nm.@regeringskansliet.sekopia: kommun@bengtsofors.se

Ordförandesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-11-03

DMEN § 98

Dnr 2022/1563.MTI

Extra ärende:

Yttrande avseende anmälan om ändring av verksamheten vid Rexcell Tissue & Airlaid AB i Skåpafors

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd har inget att erinra mot företagets anmälan om ändring innefattande effektökning i befintlig bränslepanna då ändringen faller inom gällande tillstånd och regleras av villkor 10.

Ärendebeskrivning

Länsstyrelsen Västra Götaland har 2022-10-18 sänt över anmälan om ändring av effektökning i bränslepanna vid Rexcell Tissue & Airlaid AB, till Bengtsfors kommun för yttrande. Remissen besvaras av Dalslands miljö- och energinämnd i egenskap av ansvarig tillsynsmyndighet inom miljöbalkens område.

Rexcell Tissue & Airlaid AB har till länsstyrelsen inkommit med anmälan om ändring gällande effektivisering av förbränningen i deras bränslepanna. I anmälan framgår att effekten ökas från 9 till 10,5 MW i befintlig bioeldad fastbränslepanna. Ändringen skapar möjlighet att utnyttja ångproduktionen mer effektivt och minskar behovet av elpannan vid lasttoppar. Förändringen är både miljömässigt motiverad då den minskar miljöpåverkan samt långsiktigt motiverad genom att säkerställa bolagets ångproduktion med fastbränslepannan för att minska behovet av el.

Den påverkan på miljön som effektiviseringen skapar enligt anmälan är buller, utsläpp till luft och ökning av transporter. Ändringen medför en ökning av 17% gasbelastning, men den effektivare förbränningen gör att bolaget fortsättningsvis håller sig inom gällande villkor. En ökning sker med 10 transporter per vecka och genererar en marginell ökning av aska då förbränningen är mer effektiv och effekten högre. Installation av en ny modernare fläkt medför att bullernivån från verksamheten inte kommer att öka.

Ordförendesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-11-03

Forts § 98

Bedömning

Enligt villkor 10 i verksamhetens tillstånd ska energieffektiviserande åtgärder vidtas i befintlig verksamhet samt vid förändringar. Den planerade åtgärden uppfyller detta villkor samt påverkar inte, alternativt faller, inom verksamhetens övriga villkor. Mot bakgrund av detta gör Dalslands miljö- och energikontor (DMEK) bedömningen att bolagets anmälan om ändring faller inom nuvarande tillstånd samt innebär en miljövinst i energiförbrukning i och med effektiviserande av deras fastbränslepanna. DMEK har därmed inget att erinra mot anmälan om ändring.

Beredning:

Miljö- och hälsoskyddsinspektörens förslag till yttrande

Beslutsgång:

Ordföranden frågar på förslaget och finner att nämnden bifaller detta.

Expedieras:

vastragotaland@lansstyrelsen.se Dnr 555-43578-2022

Ordförandesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-11-03

DMEN § 99

Ajournering

Beslutades om ajournering för lunch kl. 12.20 – 13.20.

DMEN § 100

Föregående protokoll

Ingen erinran, protokollet 2022-09-22 läggs till handlingarna.

DMEN § 101

Redovisning av delegationsbeslut

Ett delegationsbeslut på ordförandens delegation anmäldes:

2022-10-20   2016/1238.MTI

Delegationsbeslut för september månad redovisas enligt bilaga jämte 2 delegationsbeslut utanför listan.

2022-06-15   2022/365.VPU
2022-09-08   2022/1314.VPU

Ett delegationsbeslut, 2022/305 redovisades muntligt för nämnden.

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Nämnden godkänner redovisningen.

Ordförandesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-11-03

DMEN § 102

Sammanträdestider 2023**Dalslands miljö- och energinämnds beslut**

Nämnden beslutar fastställa sammanträdesdagar 2023 enligt nedan.

Bakgrund

Nämnden sammanträder på torsdag eftermiddag, om inget annat anges, och föregås av presidium torsdagen 2 veckor innan sammanträdet. Två gånger om året har nämnden samverkansmöte med direktionen.

Förslag på sammanträdesdagar föreligger enligt nedan:

Presidium Kl. 09.00	Nämnd	Notering
2 februari	16 februari	Kl. 13.00 – 17.00
9 mars	23 mars	Kl. 09.00 Samverkansmöte med direktionen på förmiddagen
20 april	4 maj	Kl. 13.00 – 17.00
25 maj	8 juni	Kl. 13.00 – 17.00
10 augusti	24 augusti	Kl. 09.00 – heldag
7 september	21 september	Kl. 09.00 – heldag
19 oktober	5 oktober	Kl. 09.00 Samverkansmöte med direktionen på förmiddagen
23 november	7 december	Kl. 13.00 – 17.00

Beredning:

Presidium 2022-10-20

Nämndsekreterarens förslag till beslut

Beslutsgång:

Ordföranden frågar på förslaget och finner att nämnden bifaller detta.

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-11-03

DMEN § 103

Dnr 2022/561.ADM

Revisorernas rapport delårsbokslut 2022

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Nämnden har tagit del av revisorernas rapport avseende delårsbokslut 2022-08-31.

Ärendet

Föreligger revisorernas rapport delårsbokslut 2022-08-31.

Ordförandesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-11-03

DMEN § 104

Riktlinjer för hantering av remisser

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd beslutar att fastställa nedanstående riktlinjer för besvarande av remisser att gälla fr.o.m. 2023-01-01:

1. Remisser från statliga instanser rörande övergripande frågor inom nämndens ansvarsområde.

Remitterande instanser är bl.a. Naturvårdsverket, Livsmedelsverket, Havs- och vattenmyndigheten och remisserna rör lagstiftning, vägledningsmaterial och andra övergripande frågor.

Handläggning av en remiss initieras då miljö- och energikontoret, i samråd med nämndens presidium, bedömer att ett yttrande är av stor betydelse för nämndens arbete eller miljö- och hälsa.

2. Remisser från statliga instanser rörande specifika verksamheter eller geografiska områden inom Bengtsfors, Dals-Eds, Färgelandas eller Melleruds kommuner.

Remitterade instanser är bl.a. Länsstyrelsen, Mark- och miljödomstolen, Polismyndigheten och remisserna rör tillstånd om miljöfarlig verksamhet, vattenverksamhet, bildande av naturreservat och tillstånd om offentlig tillställning eller allmän sammankomst m.m.

Handläggning av en remiss initieras då miljö- och energikontoret, i samråd med nämndens presidium, bedömer att ett yttrande är av vikt för miljö/hälsa/natur eller miljö/hälsa för allmänheten eller närboende

Ordförandesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-11-03

Fort § 104

3. Remisser från kommunala instanser rörande verksamheter m.m. inom Bengtsfors, Dals-Eds, Färgelandas eller Melleruds kommuner.

Remitterande instanser är olika förvaltningar inom Bengtsfors, Dals-Eds, Färgelandas eller Melleruds kommuner och remisserna rör olika kommunala prövningar och processer, t.ex. bygglov, detaljplaner, alkoholtillstånd och strandskyddsdispenser.

Handläggning av en remiss initieras om miljö- och energikontoret, i samråd med nämndens presidium, bedömer att det inte är uppenbart obehövligt.

4. Remisser som ej besvaras ska redovisas vid närmast efterföljande nämndsammanträde.

Bakgrund

Under ett år får Dalslands miljö- och energikontor en stor mängd remisser som ska handläggas. Resurserna är begränsade då denna handläggningstid enbart finansieras via kommunbidrag. Handläggningstiden varierar mycket stort från enstaka timma, till ett flertal dagar.

När statliga instanser skickar ut remisser inom miljö- och energinämndens ansvarsområde adresseras de vissa gånger direkt till nämnden och vid andra tillfällen till respektive kommun. De remisser som adresseras till kommunerna får ofta en mer komplicerad hantering då det vid varje enskilt tillfälle uppstår frågetecken kring hur remissen ska hanteras. I vissa fall överlämnas remissen oavkortat över till miljö- och energinämnden för besvarande, med förbehållet att en kopia av yttrandet översänds till kommunen. I andra fall vill kommunen själv besvara en remiss. Miljö- och energinämndens yttrande används i dessa fall som ett underlag inför vidare beslut i en kommunal instans.

För att förenkla hanteringen av de remisser som adresseras till kommunerna har förbundschefen haft en dialog med ett flertal tjänstemän i kommunerna under våren. Ett förslag till en rutin för remisshanteringen är under upprättande och kommer presenteras för direktionen i slutet av året.

Ordförandesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-11-03

Forts § 104

Dalslands miljö- och energikontor har fått i uppdrag av miljö- och energinämnden att effektivisera sitt arbete. Kontoret har därför gjort en översyn av de remisser som hanteras och utifrån detta tagit fram ett förslag på prioriteringsordning för inkommande remisser. När nämnden har fastställt prioriteringsordningen kommer den att presenteras tillsammans med den rutin för remisshanteringen som förbundschefen tagit fram i samråd med tjänstemän i kommunerna.

De remisser som inkommer till Dalslands miljö- och energinämnd kan delas upp i tre grupper beroende på vilken den remitterande instansen är:

1. Remisser från statliga instanser rörande övergripande frågor inom nämndens ansvarsområde.

Remitterande instanser är bl.a. Naturvårdsverket, Livsmedelsverket, Havs- och vattenmyndigheten och remisserna rör lagstiftning, vägledningsmaterial och andra övergripande frågor.

2. Remisser från statliga instanser rörande specifika verksamheter eller geografiska områden inom Bengtsfors, Dals-Eds, Färgelandas eller Melleruds kommuner.

Remitterande instanser är bl.a. Länsstyrelsen, Mark- och miljödomstolen, Polismyndigheten och remisserna rör tillstånd om miljöfarlig verksamhet, vattenverksamhet, bildande av naturreservat och tillstånd om offentlig tillställning eller allmän sammankomst m.m.

3. Remisser från kommunala instanser rörande verksamheter m.m. inom Bengtsfors, Dals-Eds, Färgelandas eller Melleruds kommuner.

Remitterande instanser är olika förvaltningar inom Bengtsfors, Dals-Eds, Färgelandas eller Melleruds kommuner och remisserna rör olika kommunala prövningar och processer, såsom bygglov, detaljplaner, alkoholtillstånd, strandskyddsdispenser m.m.

Ordförandesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-11-03

Fort § 104

Miljö- och energikontorets bedömning

Avseende **remisser från statliga instanser rörande övergripande** frågor inom nämndens ansvarsområde så har de statliga instanserna mycket god tillgång till sakkunniga och personer med juridisk kompetens inom ämnesområdet miljö och hälsa. Dalslands miljö- och energikontor bedömer att den inverkan som nämndens yttrande kan tänkas få i processen är begränsad och den ianspråktaga resursen hos kontoret för att handlägga dessa remisser bedöms i det generella fallet sällan stå i proportion till den påverkan nämndens yttrande bedöms ha på det slutliga utfallet.

När det gäller **remisser från statliga instanser rörande specifika verksamheter eller geografiska områden** inom Bengtsfors, Dals-Eds, Färgelandas eller Melleruds finns sannolikt en variation mellan olika myndigheter vad gäller tillgången till sakkunniga och personer med juridisk kompetens inom ämnesområdet miljö och hälsa. Länsstyrelsen och mark- och miljödomstolen bör ha mycket god tillgång till denna kompetens, men Polismyndigheten har sannolikt en sämre tillgång. Dalslands miljö- och energinämnd har en god kännedom om de lokala förutsättningarna i kommunerna och kan bidra med detta perspektiv i processen. Dalslands miljö- och energikontor bedömer därför att den inverkan som nämndens yttrande kan tänkas få i processen är god och den ianspråktaga resursen hos kontoret för att handlägga dessa remisser bedöms i många fall stå väl i proportion till den påverkan ett yttrande bedöms ha på det slutliga utfallet.

Remisser från kommunala instanser rörande verksamheter m.m. inom Bengtsfors, Dals-Eds, Färgelandas eller Melleruds kommuner. Vid framtagandet av det remitterande underlaget har i regel de kommunala instanserna begränsad tillgång till sakkunniga och personer med juridisk kompetens inom ämnesområdet miljö och hälsa. Dalslands miljö- och energinämnd har en mycket god kompetens inom nämnda område och har även god kännedom om de lokala förutsättningarna i kommunerna och kan bidra med detta perspektiv i processen. Dalslands miljö- och energikontor bedömer att den inverkan som nämndens yttrande kan tänkas få i den kommunala processen är mycket stor. Den ianspråktaga resursen hos kontoret för att handlägga dessa remisser bedöms i de flesta fall stå väl i proportion till den påverkan ett yttrande bedöms ha på det slutliga utfallet.

Ordförandesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-11-03

Forts § 104

Yrkanden:

Jörgen Eriksson (KiM) yrkar på tillägg i sista stycket avseende punkterna 1,2 och 3: bedömning ska göras i samråd med nämndens presidium.

Propositionsordning:

Ordföranden finner att det finns två förslag:

1. Biträdande miljöchefens förslag
2. Jörgen Erikssons (KiM) förslag: tillägg i sista stycket avseende punkterna 1,2 och 3: *i samråd med nämndens presidium*

Ordföranden ställer proposition på förslagen och finner att nämnden beslutar i enlighet med Jörgen Erikssons (KiM) tilläggsyrkande.

Beredning:

Presidium 2022-10-20

Biträdande miljöchefens förslag till beslut

Ordförandesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2022-11-03

DMEN § 105

Övriga frågor

Två övriga frågor anmäldes:

Kjell Johansson (M) frågade om nämnden har någon roll vid ansökningar om undersökning/provborrning av berggrunder för eventuell framtida gruvdrift.

Förbundschefen informerar om att miljö- och energinämnden inte har någon formell roll i dessa ärenden. Den kommun som berörs av undersökning/provbrytning ska alltid ges tillfälle att yttra sig, likaså länsstyrelsen. Dalslands miljö- och energiförbund lämnar vanligtvis underlag till kommunens yttrande över en ansökan om undersökning/provbrytning (gjorde t.ex. relativt nyligen till Bengtsfors kommun).

Lars-Inge Fahlén (S) tog upp frågan hur status ser ut kring saneringen på Lee-området i Dals-Eds kommun.

Biträdande miljöchefen återkommer med information.

DMEN § 106

Information och meddelanden

Organisation/personal

Förbundschefen informerade om det miljöforum som hölls den 28 oktober. Ett 30-tal tjänstemän (kommuncheferna samt tjänstemän i form av bl.a. samhällsbyggnadschefer, upphandlingsansvariga, ekonomichefer, kostchefer, chefer från skola samt vård och omsorg et.) Syftet med forumet var att diskutera former för utvecklad samverkan inom det miljö- och energistrategiska arbetet. Forumet bedömdes vara uppskattat och avser återkomma årligen.

Förbundschefen presenterar ekonomiskt prognos för år 2023.

Biträdande miljöchefen informerade om kommande miljöinspektioner.

Information från verksamheten

Skriftlig information förelåg.

Överklagade beslut

Nämndsekreteraren informerade om status på överklagade beslut.

Ordförendesign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Granskning av delårsrapport 2022

Färgelanda kommun

Projektledare Daniel Brandt

Inledning

Bakgrund

Fullmäktige ska behandla minst en delårsrapport per år. I samband med fullmäktiges behandling av delårsrapporten ska även revisorerna bedöma resultatet i delårsrapporten. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till fullmäktige.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande. Vårt ansvar är att granska delårsrapporten utifrån god sed.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om delårsrapporten har upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed.

Inriktning och omfattning

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- Översiktlig granskning av den finansiella delen¹ av delårsrapporten per 2022-08-31,
- Förvaltningsberättelsens innehåll,
- Drift och investeringsredovisning

Granskningen utgår från god revisionssed för kommuner i Sverige.

En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Den granskade delårsrapporten fastställdes av kommunstyrelsen 2022-10-19 och fullmäktige behandlar delårsrapporten 2022-11-09. Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef.

¹ Med den finansiella delen menar vi resultaträkning, balansräkning, noter och i förekommande fall kassaflödesanalys och sammanställda räkenskaper.

Granskningsresultat

Lagens krav och god redovisningssed

Granskning

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet, samt noter för Färgelanda kommun för perioden 2022-01-01—2022-08-31. Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats grundat på vår översiktliga granskning.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet, samt noter, inte i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

2022-10-24

Daniel Larsson

Auktoriserad revisor

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org. nr 556029–6740) (PwC) på uppdrag av Färgelanda kommuns förtroendevalda revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Till
Fullmäktige i Färgelanda kommun

För kännedom: Kommunstyrelsen

Revisorernas bedömning av delårsrapport

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2022-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet.

Granskningens resultat presenteras i bifogade rapporter.

Revisorerna samlade bedömning är att:

- delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2022.
- att det prognostiserade resultat är förenligt med de finansiella målen som fullmäktige fastställt i budget 2022.
- vi, utifrån kommunstyrelsens uppföljning av verksamhetsmålen **inte** kan göra någon bedömning av måluppfyllelsen då en samlad bedömning av måluppfyllelsen inte görs.

Färgelanda, 24 oktober 2022

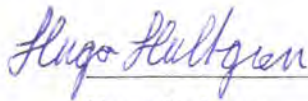
Ann-Britt Dahl

Thomas Glue

Eivor Johansson

Hugo Hultgren

Roger Martinsson

Bilagor:

Rapporter över de sakkunnigas granskning av resultat enligt delårsrapport

Granskning av god ekonomisk hushållning 2022

Färgelanda kommun

Projektledare Daniel Brandt

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2022-01-01 – 2022-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022.

Med utgångspunkt från ställd revisionsfråga lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

Revisionsfråga	Bedömning
Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?	Finansiella mål De finansiella målen prognostiseras att uppfyllas.
	Verksamhetsmål Avseende verksamhetsmålen kan vi inte göra någon bedömning eftersom det saknas en uppföljning och bedömning av dessa i delårsrapporten.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte och revisionsfrågor	3
Revisionskriterier	3
Avgränsning	3
Granskningsresultat	3
God ekonomisk hushållning	4
laktagelser	4
Bedömning	4
Rekommendationer	4

Inledning

Bakgrund

Fullmäktige ska behandla minst en delårsrapport per år. I samband med fullmäktiges behandling av delårsrapporten ska även revisorerna bedöma resultatet i delårsrapporten. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till fullmäktige.

Kommunen/regionen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfråga:

- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar. Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- Hur kommunen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (både finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Metod

Granskningen genomförs enligt god revisionsred för kommuner och landsting.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef.

Granskningsresultat

God ekonomisk hushållning

lakttagelser

Mål

I delårsrapporten görs en avstämning mot årsprognosen avseende kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2022. Avseende verksamhetsmålen lämnas ingen prognos.

Av redovisningen framgår att samtliga finansiella mål bedöms uppfyllas utifrån lämnad prognos.

I delårsrapporten redovisas inte någon avstämning mot årsprognosen avseende de verksamhetsmässiga mål som fastställts i budget år 2022. Hänvisning sker till att uppföljning skall ske i samband med årsbokslut.

Bedömning

Utifrån genomförd översiktlig granskning av delårsrapportens återrapportering gör vi bedömningen att det prognostiserade resultatet är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2022.

Utifrån genomförd översiktlig granskning av delårsrapportens återrapportering av de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2022 kan vi inte göra någon bedömning eftersom uppföljning och avstämning mot årsprognos av flera verksamhetsmål saknas.

Rekommendationer

För att öka möjligheterna till styrning av verksamhet rekommenderar vi kommunstyrelsen att tillse att verksamhetsmålen mäts och utvärderas utifrån helårsprognos i samband med delårsbokslutet.

2022-10-19

Lars Dahlin

Uppdragsledare

Daniel Brandt

Granskningsansvarig

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Färgelands kommuns förtroendevalda revisorer] enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Sammanträdesprotokoll för direktionen NÄRF

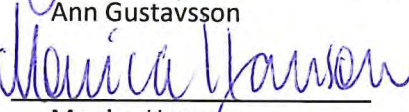
Plats och tid	Norra Älvsborgs Räddningstjänst, Trollhättan kl.09.00-11.10
Beslutande Ledamöter	Monica Hanson (S) Trollhättan, ordförande Kjell Nilsson (S) Vänersborg, vice ordförande Pia Fogelberg (M) Trollhättan Roland Björndahl (M) Mellerud
Övriga deltagande	Malin Johansson (S) Trollhättan, ej tjänstgörande ersättare Kenneth Borgmalm (S) Vänersborg, ej tjänstgörande ersättare Kent Almkvist (C) Trollhättan, ej tjänstgörande ersättare John- Olov Frid (S) Mellerud, ej tjänstgörande ersättare Hans Därnemyr, förbundschef/räddningschef Bodil Bramfors, ekonomichef Johan Bäckström (§§ 51-52) Fredrik Edkvarn, Kommunal (§§ 51-57)

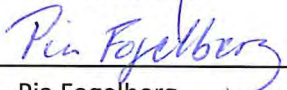
Utses att justera Pia Fogelberg

**Justeringens
plats och tid** Brandstationen Trollhättan

Underskrifter

Sekreterare Paragraf 48-57

Ordförande
Monica Hanson

Justerande
Pia Fogelberg

Bevis om tillkännagivande av justerat protokoll
Justeringen har tillkännagivits på kommunens anslagstavla

Organ: Direktionen för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Protokoll från sammanträde: 2022-11-10

Datum då tillkännagivandet publiceras: 2022-11-11

Datum då publiceringen av tillkännagivande upphör: 2022-12-04

Förvaring av protokollet: Protokollet finns tillgängligt på brandstationen, Trollhättan.

Underskrift

Utdragsbestyrkande

§ 51 Beslut om budget 2023 med ek plan 2024-2025, bilaga 1. Verksamhetsmål 2023

Förbundet lämnar förslag på budget 2023 med ekonomisk plan för 2024–2025. År 2023 är medlemsbidraget uppräknat med 2,30 %, KPI har ökat med 3,69 % och beräknad lönerrevision med 2,50 %. För att få en budget i balans ingår ett generellt besparingskrav på totalt 864 tkr.

Medlemsbidraget, som är förbundets huvudsakliga intäkt, ökar med 2 070 tkr jämfört med år 2022 och uppgår totalt till 92 053 tkr. Medlemsbidraget fördelas på respektive kommun enligt beslutade fördelningsnycklar och utbetalas månadsvis.

Avtalsbundna intäkter uppgår till 2 440 tkr. Kostnader och intäkter som härrör till LC54 operativ systemledning delas mellan förbunden enligt fördelningsnyckel baserad på respektive förbunds kommuninvånarantal. För 2023 innebär det fördelningen NÄRF 58 % och RMB 42 %.

Förbundets verksamhetsmål redovisas i budgetdokumentet som bilaga 1. Verksamhetsmål 2023. Målen grundar sig på god ekonomisk hushållning och övergripande mål som redovisas i förbundets handlingsprogram.

Direktionen föreslås besluta i enlighet med förslag till budget 2023 med ekonomisk plan 2024–2025 för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund.

Direktionens beslut

Direktionen beslutade att fastställa budget 2023 med ekonomisk plan 2024-2025 för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund. Direktionen beslutade att införa ett generellt besparingskrav år 2023. Direktionen beslutade att fastställa bilaga 1. Verksamhetsmål 2023 till budgetdokumentet.

Delegeringsbeslut

Utskriftsdatum: 2022-11-16

Utskriven av: Izabel Johansson

Diarienummer:	Kommunstyrelsen
Beslutsfattare:	Alla
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum:	2022-11-23
Sekretess:	Visas ej

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
25481	Delegationsbeslut aktivitetsbidrag vt- 2022	
2022-10-27		Lehnida Huric
KS 2022/27	Ansökan aktivitetsbidrag för HT 2021- VT 2022	
		Lehnida Huric
25394	Delegationsbeslut anläggningsbidrag 2022 Stigens IF	
2022-10-21		Lehnida Huric
KS 2022/26	Anläggningsbidrag 2022	
		Lehnida Huric
2022.2609	Arrendeavtal - jaktarrende Färgelanda Assarbyn 1:13, 1:14	
2022-09-22		
KS 2022/399	Jaktarrende - Färgelanda Assarbyn 1:13, 1:14	
		Sebastian Svensson
2022.2610	Arrendeavtal - Jaktarrende Färgelanda Prästgård 1:204 mfl.	
2022-09-22	Tomas Stridh	
KS 2022/400	Arrendeavtal - jaktarrende Färgelanda Prästgård 1:204 mfl.	
		Tunde Petersson
2022.2628	Offert och avtal avseende databastjänster	
2022-06-30		Katrin Siverby
KS 2022/296	Avtal avseende databastjänster mellan Färgelanda kommun och Verifiera AB	
		Josefine Saksgaard
2022.2637	K Ö P E K O N T R A K T - Färgelanda Prästgård 1:335	
2022-10-25		
KS 2022/406	Försäljning av fastigheten Färgelanda Prästgård 1:335	
		Tunde Petersson
2022.2638	Bilaga till köpekontrakt - fastighetsutdrag	

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2022-10-24		
KS 2022/406	Försäljning av fastigheten Färgelanda Prästgård 1:335	Tunde Petersson
2022.2670	Markupplåtelseavtal - Solberg 1:173	
2022-09-22	Ted Flinks Gräv & transport fiberutbyggnad	
KS 2022/407	Markupplåtelseavtal för kommunikationsledning - Solberg 1:173	Tunde Petersson
2022.2675	Låneavtal kommuninvest i Sverige AB	
2022-10-27		Kristina Olsson
KS 2022/195	Avtal kommuninvest och Färgelanda kommun	Kristina Olsson
2022.2708	Beställningsbekräftelse- Förstudie med analyser och rekommendationer av skolor i Färgelanda kommun, 2022-10-18. NOREM-Nordic real estate management	
2022-10-27		Tunde Petersson
KS 2020/264	Lokalförsörjningsplan, Färgelanda kommun	Tunde Petersson
2022.2712	Avtal fjärrvärmeleverans Kyrkskolan	
2022-10-27	PM:s bioenergi och fastighetsförvaltning	Tunde Petersson
KS 2022/74	Avtal fjärrvärmeleverans	Tunde Petersson
2022.2727	K Ö P E B R E V - Färgelanda Prästgård 1:335	
2022-11-01		
KS 2022/406	Försäljning av fastigheten Färgelanda Prästgård 1:335	Tunde Petersson
2022.2730	K Ö P E K O N T R A K T - Färgelanda Prästgård 1:122	
2022-11-02		
KS 2022/413	Försäljning av fastigheten Färgelanda Prästgård 1:122	Sebastian Svensson
2022.2770	K Ö P E B R E V - Färgelanda Prästgård 1:122	
2022-11-07		
KS 2022/413	Försäljning av fastigheten Färgelanda Prästgård 1:122	Iris Zell

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Datum och tid: tisdag 15 november 2022, kl. 09:58-12:07

Plats: Furåsen, stora salen, Stigsvägen 2, Färgelanda

Ajournering: kl.11:12-11:15

Beslutande:

Se nästa sida

Närvarande ej tjänstgörande ersättare:

Se nästa sida

Övriga närvarande:

Se nästa sida

Eventuella jäv och ersättares tjänstgöring vid jäv anges i respektive paragraf

Utses att justera:

Ulla Börjesson (S)

Justeringsplats och tid:

Digitalt 16 november

Paragrafer 101–
132

Underskrifter

Ordförande:

_____
Ann Blomberg (C)

Justerare:

_____
Ulla Börjesson (S)

Sekreterare:

_____
Linda Andersson

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Beslutsorgan: Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum: 2022-11-15

Anslaget sätts upp: 2022-11-16

Anslaget tas ned: 2022-12-08

Protokollet förvaras på kommunkontoret

Underskrift

_____
Linda Andersson

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutande

Ann Blomberg (C) Ordförande
Linda Jansson (M)
Ulla Börjesson (S)

Närvarande ej tjänstgörande ersättare

Kenneth Carlsson (L)
Urban Henriksson (S)

Övriga närvarande

Katrin Siverby, kommunchef
Kristina Olsson, ekonomichef
Izabel Johansson, kommunsekreterare
Alexander Karlsson, nämndsekreterare
Linda Andersson, nämndsekreterare

Justering

Utdragsbestyrkande

Innehållsförteckning

Ändringar på föredragningslistan/godkännande av dagordningen	
Antagande av strategi för laddinfrastruktur	2021/187
Antagande av ändring av detaljplan Färgelanda Prästgård 1:447	2022/66
Antagande av ny arbetsordning för kommunfullmäktige	2022/236
Antagande av nytt reglementen för kommunstyrelsen	2022/237
Antagande av nytt reglemente för utbildningsnämnden	2022/240
Antagande av nytt reglemente för socialnämnden	2022/241
Antagande av nytt reglemente för Bygg- och trafiknämnd	2022/243
Antagande av nytt reglemente för Valnämnden	2022/250
Antagande av nya gemensamma riktlinjer för reglementen	2022/251
Revidering av Riktlinjer Redovisning och uppföljning	2022/384
Valprocedur miljö- och energinämnden – ändring i förbundsordning. Dalslands miljö och energiförbund	2022/391
Beslut angående ramborgen Färgelanda vatten AB	2022/371
Godkännande av	2022/372
investeringsbudget 2023 med plan 2024-2025 för Färgelanda vatten	
Beslut och antagande av VA-taxa för 2023 med taxeföreskrifter, Västvatten AB	2022/398
Godkännande av delårsrapport samordningsförbundet i Väst	2022/376
Begäran om godkännande av delårsrapport 2022 Norra	2022/379

Älvsborgs räddningstjänstförbund NÄRF	
Godkännande av Delårsbokslut 2022 Dalslands miljö och energiförbund	2022/378
Beslut om timtaxa 2023 Dalslands miljö och energiförbund	2022/385
Godkännande av taxa för tillsyn m.m inom strålskyddslagens område 2023,Dalslands miljö och energiförbund	2022/386
Godkännande av taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer	2022/387
Godkännande av taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område 2023, Dalslands miljö och energiförbund	2022/388
Godkännande av taxa för offentlig kontroll enligt lag om foder och animaliska biprodukter 2023, Dalslands miljö och energiförbund	2022/389
Godkännande av taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen 2023, Dalslands miljö och energiförbund	2022/390
Antagande av taxa 2023 enligt alkohollagen (2010:1622), tobakslagen och liknande produkter (LTLP 2018:2088) samt Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter. Taxorna gäller också lag om receptfria läkemedel (2009:730)	2022/416
Beslut om äskande om utökad budgetram för socialnämnden 2022	2022/415
Beslut om äskande om utökad budgetram för utbildningsnämnden 2022	2022/417

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Nytt beslut om ansvarig utgivare för livesändning av kommunfullmäktige i Färgelanda kommun.	2022/109
Antagande av arkivregler	2022/365
Beslut angående försäljning av Kyrskolan - Färgelanda Prästgård 1:312	2022/364
Redovisning av ej behandlade motioner	2022/23
Ärenden som skickas direkt till kommunstyrelsen	

Justering

Utdragsbestyrkande

KSAU § 101

Ändringar på föredragningslistan/godkännande av dagordningen

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att ärende ”*Beslut angående försäljning av Kyrkskolan - Färgelanda Prästgård 1:312*” ska läggas till dagordningen.

Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner dagordningen.

Ärendebeskrivning

Ordföranden förslår att ett nytt ärende,
”*Beslut angående försäljning av Kyrkskolan - Färgelanda Prästgård 1:312*” läggs till på dagordningen.

**KSAU § 102 Dnr 2021/187
Antagande av strategi för laddinfrastruktur**

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige antar laddinfrastrukturstrategi för Färgelanda kommun enligt förvaltningens förslag daterat 2022-09-30.

Ärendebeskrivning

Färgelanda kommun har antagit målet om att vara fossiloberoende vad gäller fordon och transporter innan 2030. I tillägg har kommunen skrivit under satsningen Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om. Satsningen innehåller flera klimatlöften, där denna strategi ansluter till Klimatlöfte 1 – vi har en laddplan för kommunen.

1. Vi har en laddplan för kommunen. Det innebär att kommunen kartlägger laddmöjligheter och tar fram en plan för laddning av fordon där kommunen har rådighet vid bostäder, arbetsplatser, handel och besöksmål. Planen ska peka ut kommunens ansvar och hur kommunen kan samverka med aktörer som tillhandahåller laddning. På parkeringar vid kommunägda bostäder ska boende erbjudas laddmöjligheter. Planen ska utformas så att hållbart resande prioriteras, parkeringsplatser samnyttjas och att parkering och laddning prissätts marknadsmässigt.

Strategin har arbetats fram med stöd av Dalslands Miljö- och energiförbund, Fyrbodals kommunalförbund och deras vägledning för laddinfrastruktur. Ställningstagande samt utpekade strategiska platser har tagits fram i en workshop tillsammans med kommunstyrelsen.

Strategin anger att kommunen tar en aktiv roll i etableringen av publik laddinfrastruktur, men inte att bygga ut själva utan att samverka med andra aktörer.

Laddinfrastrukturstrategin anger följande målbild ”I Färgelanda kommun ska förutsättningarna för hållbara drivmedel vara goda år 2030. Laddinfrastrukturen ska utvecklas i linje med efterfrågan, tillsammans med andra initiativ för ett mer hållbart samhälle.”.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Tekniken för laddstolpar, kapacitet och elbilsutvecklingen går fort. Strategin tar avstamp i dagens teknik och behöver därför revideras vid behov för att möta utvecklingen och för att vara aktuell.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse planingenjör *Antagande av laddinfrastrukturstrategi, 2022-09-29*
Laddinfrastrukturstrategi daterad 2022-09-30

Beslutet skickas till

Sektor samhällsutveckling
Planingenjör

**KSAU § 103 Dnr 2022/66
Antagande av ändring av detaljplan Färgelanda Prästgård 1:447**

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige antar ändring av detaljplan Färgelanda Prästgård 1:447.

Kommunfullmäktige anser inte att genomförandet av detaljplaneändringen medföra betydande risk för miljöpåverkan enligt 6 kap. miljöbalken (SFS 1998:808).

Ärendebeskrivning

Fastighetsägaren för Färgelanda Prästgård 1:447 har ansökt om ändring av detaljplan 15-STY-2732 med syfte att kunna använda sin fastighet på ett mer ändamålsenligt sätt. Bygg- och trafiknämnden beslutade om ett positivt planbesked 2020-09-17 och ett plankostandsavtal upprättades kort därefter.

Planändringen avser att ändra användningen för fastigheten från A-allmänt ändamål till B- bostadsändamål. Även viss begränsning i byggrätt kommer göras för att säkerställa byggnadens höga kulturmiljövärden. Fastigheten och byggnaden har tidigare använts i kyrkans verksamheter.

En bedömning av miljöpåverkan har upprättats av planingenjör och samrått med Länsstyrelsen. Bedömningen är att genomförandet av detaljplaneändringen inte medföra betydande risk för miljöpåverkan enligt 6 kap. miljöbalken (SFS 1998:808).

Den föreslagna ändringen avviker från kommunens översiktsplan då fastigheten i översiktsplanen är angiven att ha ett allmänt ändamål, men är inte av betydande intresse för allmänheten eller i övrigt av stor betydelse. Därav bedöms det att planändringen inte motverkar översiktsplanens syfte och därmed är det standardförfarande som har tillämpats i förevarande planprocess.

Kommunstyrelsens reglemente anger att kommunstyrelsen har mandat att ”anta detaljplaner som har stöd i översiktsplanen”. Då planändringen inte överensstämmer med översiktsplanens markanvändning ska beslut fattas av kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse planarkitekt ” *Antagande av Ändring av detaljplan Färgelanda Prästgård 1:447*”, 2022-11-03

Plankarta- Detaljplan Färgelanda Prästgård 1:447, 15-STY-2732-höjden med ändring. Antagandehandling, 2022-11-04

Planbeskrivning- Ändring av gällande detaljplan Färgelanda Prästgård 1:447 15-STY-2732, byggnadsplan laga kraft 1969, för Färgelanda Prästgård 1:447, 2022-11-04

Beslutet skickas till

Samhällsutvecklingschef

Planarkitekt

Sökande – planbesked – Matti Hansson

Justering

Utdragsbestyrkande

KSAU § 104   Dnr 2022/236
Antagande av ny arbetsordning för kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige antar ”Arbetsordning Kommunfullmäktige” enligt förvaltningens förslag daterat 2022-10-27 att gälla från och med 2023-01-01. Samtidigt upphör nu gällande arbetsordning samt ”Regler för Allmänhetens frågestund vid kommunfullmäktigesammanträden i Färgelanda kommun” (KF 2015-12-16, § 165).

Avstår från att delta i beslut

Linda Jansson (M) avstår från att delta i beslut och kommer att återkomma med yrkanden till kommunstyrelsens sammanträde.

Yrkande

Ulla Börjesson (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Ärendebeskrivning

I samband med mandatperiodskifte är det brukligt att se över arbetsordningar, reglementen och liknande. Så har också skett avseende fullmäktiges arbetsordning. Översynen har gjorts med utgångspunkt från gällande lagstiftning samt Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) underlag för arbetsordningar (daterad januari 2021).

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse kommunchef ”*antagande av arbetsordning för fullmäktige*”, 2022-07-05
Arbetsordning kommunfullmäktige utkast, 2022-10-27
SKR:s underlag för arbetsordning för fullmäktige (daterad januari 2021)

Beslutet skickas till

Alla nämnder
Kommunledningsgruppen
Nämndsekreterare

KSAU § 105   Dnr 2022/237
Antagande av nytt reglementen för kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott skickar antagande av nytt reglemente för kommunstyrelsen till kommunstyrelsen för beslut utan eget beslutsförslag.

Yrkande

Ulla Börjesson (S) yrkar på att kommunstyrelsens arbetsutskott skickar ärendet till kommunstyrelsens sammanträde för beslut utan eget förslag då handlingarna till ärendet inte var klara till kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott har inte kunnat ta del av det färdigställda skriftliga förslaget på det nya reglementet till kommunstyrelsen då handlingarna inte var klara i tid till sammanträdet. Då handlingarna till ärendet inte hunnit färdigställas i tid för att skickas ut till kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde finns inget förslag från förvaltningen i ärendet.

KSAU § 106   Dnr 2022/240
Antagande av nytt reglemente för utbildningsnämnden

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott skickar antagande av nytt reglemente för utbildningsnämnden till kommunstyrelsen för beslut utan eget beslutsförslag.

Yrkande

Ulla Börjesson (S) yrkar på att kommunstyrelsens arbetsutskott skickar ärendet till kommunstyrelsens sammanträde för beslut utan eget förslag då handlingarna till ärendet inte var klara till kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott har inte kunnat ta del av det färdigställda skriftliga förslaget på det nya reglementet till utbildningsnämnden då handlingarna inte var klara i tid till sammanträdet. Då handlingarna till ärendet inte hunnit färdigställas i tid för att skickas ut till kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde finns inget förslag från förvaltningen i ärendet.

KSAU § 107   Dnr 2022/241
Antagande av nytt reglemente för socialnämnden

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott skickar antagande av nytt reglemente för socialnämnden till kommunstyrelsen för beslut utan eget beslutsförslag.

Yrkande

Ulla Börjesson (S) yrkar på att kommunstyrelsens arbetsutskott skickar ärendet till kommunstyrelsens sammanträde för beslut utan eget förslag då handlingarna till ärendet inte var klara till kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott har inte kunnat ta del av det färdigställda skriftliga förslaget på det nya reglementet till socialnämnden då handlingarna inte var klara i tid till sammanträdet. Då handlingarna till ärendet inte hunnit färdigställas i tid för att skickas ut till kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde finns inget förslag från förvaltningen i ärendet.

KSAU § 108   Dnr 2022/243
Antagande av nytt reglemente för Bygg- och trafiknämnd

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott skickar antagande av nytt reglemente för Bygg- och trafiknämnden till kommunstyrelsen för beslut utan eget beslutsförslag.

Yrkande

Ulla Börjesson (S) yrkar på att kommunstyrelsens arbetsutskott skickar ärendet till kommunstyrelsens sammanträde för beslut utan eget förslag då handlingarna till ärendet inte var klara till kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott har inte kunnat ta del av det färdigställda skriftliga förslaget på det nya reglementet till bygg- och trafiknämnden då handlingarna inte var klara i tid till sammanträdet. Då handlingarna till ärendet inte hunnit färdigställas i tid för att skickas ut till kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde finns inget förslag från förvaltningen i ärendet.

KSAU § 109   Dnr 2022/250
Antagande av nytt reglemente för Valnämnden

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott skickar antagande av nytt reglemente för valnämnden till kommunstyrelsen för beslut utan eget beslutsförslag.

Yrkande

Ulla Börjesson (S) yrkar på att kommunstyrelsens arbetsutskott skickar ärendet till kommunstyrelsens sammanträde för beslut utan eget förslag då handlingarna till ärendet inte var klara till kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott har inte kunnat ta del av det färdigställda skriftliga förslaget på det nya reglementet till valnämnden då handlingarna inte var klara i tid till sammanträdet. Då handlingarna till ärendet inte hunnit färdigställas i tid för att skickas ut till kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde finns inget förslag från förvaltningen i ärendet.

KSAU § 110   Dnr 2022/251
Antagande av nya gemensamma riktlinjer för reglementen

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott skickar antagande av Reglemente-Gemensamma bestämmelser och arbetsformer för kommunstyrelsen och nämnderna till kommunstyrelsen för beslut utan eget beslutsförslag.

Yrkande

Ulla Börjesson (S) yrkar på att kommunstyrelsens arbetsutskott skickar ärendet till kommunstyrelsens sammanträde för beslut utan eget förslag då handlingarna till ärendet inte var klara till kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott har inte kunnat ta del av det färdigställda skriftliga förslaget till reglemente-gemensamma bestämmelser och arbetsformer för kommunstyrelse och nämnder då handlingarna inte var klara i tid till sammanträdet. Då handlingarna till ärendet inte hunnit färdigställas i tid för att skickas ut till kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde finns inget förslag från förvaltningen i ärendet.

KSAU § 111   Dnr 2022/384
Revidering av Riktlinjer Redovisning och uppföljning

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen reviderar Riktlinjer Redovisning och uppföljning i Färgelanda kommun enligt förvaltningens förslag daterat 28 oktober 2022. Beslutet ersätter tidigare beslut 27 januari 2021 § 14 (dnr 2020–292).

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen antog 28 augusti 2019 Riktlinjer för Redovisning och uppföljning i Färgelanda kommun. Dessa riktlinjer reviderades och godkändes av kommunstyrelsen 27 januari 2021 § 14 (dnr 2020/292).

Riktlinjen innehåller bland annat definitioner, de olika rapporternas innehåll och när de ska presenteras för nämnder, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Förvaltningen har nu arbetat fram nytt reviderat förslag som redovisas. Förutom små redaktionella ändringar föreslås månadsrapporten per sista juli tas bort. Då detta rapporteringstillfälle infaller mitt under semesterperioden innebär det att analys inte är möjlig och att rapporten således saknar värde. Det föreslås även att uppföljning av verksamhets- och finansiella mål utifrån antagen Mål- och Resursplan inte följs upp i kvartalsrapporten (Q1), utan att de följs upp i delårsrapport och årsredovisning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse ekonomichef ”*Riktlinjer Redovisning och uppföljning, revidering*”, 2022-10-28
Riktlinje Redovisning och uppföljning, revidering, daterad 28 oktober 2022.

Beslutet skickas till

Kommunledningsgruppen
Ekonomiavdelningen

**KSAU § 112 Dnr 2022/391
Valprocedur miljö- och energinämnden – ändring i förbundsordning.
Dalslands miljö och energiförbund**

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunfullmäktige godkänner att 6 § i förbundsordningen för Dalslands miljö- och energiförbund ändras från och med 2023-01-01 så att den istället lyder:

*”Varje medlemskommun föreslår ledamot/ledamöter respektive ersättare till nämnden. Utifrån förslag från kommunerna utser förbundsdirektionen ledamöter och ersättare till miljö- och energinämnden samt ordförande och vice ordförande i miljö- och energinämnden. En jämn könsfördelning i nämnden är önskvärd. Likaså rekommenderas nämndens sammansättning spegla de olika partier som tagit plats i kommunernas fullmäktigeförsamlingar.
Ledamöter och ersättare i nämnden väljs för fyra år från och med 1 mars året efter det då val till kommunfullmäktige i hela landet har ägt rum.”*

Färgelanda kommun ska utse en representant att ingå i en valberedning för att föreslå ledamöter och ersättare till Dalslands miljö- och energinämnd utifrån inkomna nomineringar.

Ärendebeskrivning

Enligt Dalslands miljö- och energiförbunds förbundsordning har den hittillsvarande ordning varit att den befintliga förbundsdirektionen, dvs inte den tillträdande, valt ledamöter/ersättare till den nya miljö- och energinämnden för den kommande mandatperioden. Förbundet har vid kontakt med bland annat förbundsjurist på SKR fått till sig att denna ordning inte är förenlig med kommunallagen.

Kommunallagens bestämmelser bygger på att det är den tillträdande förbundsdirektionen som utser nämnd för den kommande mandatperioden. För att ge tidsutrymme för en sådan process bör den nya nämnden tillträda först en bit in på det kommande året. En lämplig tidpunkt för den nya nämnden att tillträda är den 1 mars 2023. Den tillträdande nämnden kommer således ha en mandatperiod fr.o.m. 2023-03-01 t.o.m. 2027-02-28. För att undvika ett glapp i nämndens myndighetsutövning behöver mandatperioden för den nuvarande nämnden förlängas t.o.m. 2023- 02-28.

Direktionen har i beslut daterat 2022-06-09 § 23 rekommenderat medlemskommunernas kommunfullmäktige att förlänga nuvarande nämnds mandatperiod t.o.m. 2023-02-28.

Det har också framkommit att det är lämpligt att nämndens sammansättning sker i form av rekommendationer i förbundsordningen, då kommunallagen anger att alla personer som uppfyller de allmänna valbarhetsvillkoren (dvs. har fyllt 18 år och är folkbokförd i någon av medlemskommunerna) är valbara till nämnduppdrag i förbundet. Lydelsen i förbundsordningens 6§ bör därför ändrats utifrån dessa rekommendationer.

Dalslands miljö och energiförbunds förbundsdirektion beslutade 2022-10-06 § 35 att föreslå att medlemskommunernas fullmäktige beslutar följande:

1. Ledamöter och ersättare i Dalslands miljö- och energi nämnd väljs för fyra år från och med 1 mars året efter det då val till kommunfullmäktige i hela landet har ägt rum.
2. Att ersätta lydelsen i förbundsordningen 6§ med följande lydelse:

6§ Dalslands miljö- och energinämnd

Varje medlemskommun föreslår /ledamot/ledamöter respektive ersättare till nämnden. Utifrån förslag från kommunerna utser förbundsdirektionen ledamöter och ersättare till miljö- och energinämnden samt ordförande och vice ordförande i miljö- och energinämnden. En jämn könsfördelning i nämnden är önskvärd. Likaså rekommenderas nämndens sammansättning spegla de olika partier som tagit plats i kommunernas fullmäktigeförsamlingar. ledamöter och ersättare i nämnden väljs för fyra år från och med 1 mars året efter det då val till kommunfullmäktige i hela landet har ägt rum.

3. Uppdra till varje kommun att utse en representant att ingå i en valberedning för att föreslå ledamöter och ersättare till Dalslands miljö- och energinämnd utifrån inkomna nomineringar. Både nomineringar och val av valberedare ska vara färdigställda innan 2022-12-31.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse nämndsekreterare ” Beslut angående valprocedur miljö- och energinämnden – ändring i förbundsordning. Dalslands miljö och energiförbund ”, 2022-10-25

Beslut Dalslands miljö- och energiförbund förbundsdirektionen 2022-10-06 § 35 Valprocedur miljö- och energinämnd - ändring i förbundsordning Förbundsordning för Dalslands miljö- och energiförbund

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutet skickas till

Dalslands miljö- och energiförbund
Förbundets medlemskommunerna

Justering

Utdragsbestyrkande

KSAU § 113   Dnr 2022/371
Beslut angående ramborgen Färgelanda vatten AB

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige beslutar att såsom för egen skuld ingå borgen för Färgelanda Vatten AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 70 mnkr, samt därpå löpande ränta och kostnader. Det totala högsta lånebeloppet skall beräknas på skuldebrevens respektive ursprungliga belopp.

Ärendebeskrivning

Färgelanda Vatten AB (FVAB) ägs till 100% av Färgelanda kommun. Färgelanda Vatten AB svarar för den allmänna vattenförsörjningen och avloppshanteringen i Färgelanda kommun.

En högre investeringstakt medför att utgifterna ökar, detta utgör grunden till att FVAB är i behov av utökad borgensram. Kommunfullmäktige beslutade 2018-04-18 (KF§38, Dnr 2018-93) om en borgensram för FVAB på 45 mnkr. I dagsläget har borgensramen utnyttjats med 42,5 mnkr. Tidshorizonten för borgensramen har löpt ut och för att kunna upprätthålla den planerade investeringstakten under de närmsta fem åren behöver borgensramen utökas till 70 mnkr med start år 2023. Detta innebär en ökning av borgensramen med 25 mnkr.

En proprieborgen innebär att borgensmannen påtar sig betalningsansvaret för gäldenärens förpliktelse såsom för egen skuld, vilket inkluderar ränta och kostnader.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse ekonomichef ” *Ramborgen Färgelanda Vatten AB*”, 2022-10-26
Protokoll Färgelanda Vatten AB 2022-09-29 § 11
Tjänsteskrivelse Färgelanda Vatten AB daterad 2022-04-26

Beslutet skickas till

Färgelanda Vatten AB
Ekonomichef

KSAU § 114 Dnr 2022/372
Godkännande av investeringsbudget 2023 med plan 2024-2025 för Färgelanda vatten

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige godkänner investeringar i enlighet med "Färgelanda Vatten AB Budget 2023 samt plan 2024–2025" med Färgelanda Vattens Dnr: 2022/115.

Ärendebeskrivning

Enligt ägardirektiv för Färgelanda Vatten AB (FVAB), som antogs av kommunfullmäktige 2022-06-08 § 50, framgår att kommunfullmäktiges godkännande ska inhämtas avseende investeringar av strategisk betydelse.

FVAB har inkommit med Budget 2023 samt plan 2024–2025, innehållande bland annat investeringar. Av denna framgår att reinvesteringar samt kapacitets- och säkerhetshöjande åtgärder för 2023 budgeteras till ett belopp av 9 700 tkr, i plan för 2024 finns investeringar för 10 875 tkr samt för 2025 investeringar för 10 000 tkr. Investeringsbudgeten med plan för de kommande tre åren är således på 30 575 tkr och ger en reinvesteringstakt av ledningar på ca 590 år. Investeringarna är reinvesteringar, det vill säga investeringar i befintligt ledningsnät, dricksvatten- och reningsverksanläggningar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse ekonomichef " *Investeringar 2023 med plan 2024–2025, Färgelanda Vatten AB*", 2022-10-20
Färgelanda Vatten AB:s tjänsteskrivelse daterad 29 september 2022.
Budget 2023 samt plan 2024–2025.
Färgelanda Vatten AB:s beslut 29 september 2022 §§ 12–13.

Beslutet skickas till

Färgelanda Vatten AB
Samhällsutvecklingschef

**KSAU § 115 Dnr 2022/398
Beslut och antagande av VA-taxa för 2023 med taxeföreskrifter,
Västvatten AB**

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige:

1. godkänner en höjning av bruksavgiften med 13,0 % från och med 2023-01-01.
2. godkänner en höjning av anläggningsavgiften med 15,0 % från och med 2023-01-01.
3. antar taxeföreskrifter 2023, Färgelanda Vatten AB

Ärendebeskrivning

För att täcka nödvändiga kostnader för Färgelanda kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning skall ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgift enligt taxa (bruks- och anläggningsavgift).

Det totala avgiftsuttaget får inte överstiga de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva VA-anläggningen, och fördelningen av avgiftsuttaget ska ske utifrån vad som är skäligt och rättvist.

Bolagets verksamhet finansieras via avgifter genom en taxa. Taxan ska enligt ägardirektiv (KF 2022-06-08 § 50) beslutas av kommunfullmäktige.

Bruksavgift

Färgelanda Vatten AB föreslår att brukningstaxan (den löpande kostnaden för vatten och avlopp) ökas med 13,0 % från och med 2023-01-01. För Typhus A blir den totala årsavgiften cirka 13 440 kr inkl. moms oavsett vilket alternativ som väljs. Ökning per månad blir ca: 129 kr/månad. För Typhus B blir den totala årsavgiften cirka 122 580 kr inkl. moms. Ökning per månad blir ca: 79 kr/månad.

Omvärlden har en stor påverkan på vilka kostnader som kommer vara framåt. Just nu på grund av leveransförseningar efter pandemin och det nuvarande kriget i Ukraina så syns tydliga prisökningar när det gäller material, entreprenad, kemikalier samt elpriser. En uppgång i inflationen ger även en stor förändring gällande räntan. Ovan påverkan är den största delen av periodens taxeökningar.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Anläggningsavgift

Anläggningsavgiften (engångskostnad när anslutning sker till det kommunala VA-nätet) föreslås öka med 15 % från och med 2023-01-01, vilket följer genomsnittet på femton index gällande drivmedel, anläggningsarbeten och material.

Taxeföreskrifter

En justering av taxorna har gjorts utifrån den ökning av bruksavgifter och anläggningsavgifter som är föreslagen.

I taxeföreskrifterna har även 2 paragrafer ändrats:

- § 3) Förändringen avser att uppdatera hänvisningar till aktuella utgåvor av Svensk standard.
- § 14.3) Förändringen avser att göra den uppskattade förbrukningen för helårsboende mer skälig och rättvis.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse ekonomichef ”VA-taxa 2023 för Färgelanda Kommun”,
2022-10-20

Färgelanda Vatten AB:s tjänsteskrivelse daterad 29 september 2022

Förslag till VA-taxa för Färgelanda kommun från 2023-01-01

Sammanställning förändringar i VA-taxa inför 2023 daterad 30 augusti 2022

Färgelanda Vatten AB:s beslut 29 september 2022 § 12

Beslutet skickas till

Färgelanda Vatten AB
Samhällsutvecklingschef
Ekonomichef

Justering

Utdragsbestyrkande

KSAU § 116 Dnr 2022/376
Godkännande av delårsrapport samordningsförbundet i Väst

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige godkänner Samordningsförbundet Västs delårsredovisning januari-augusti 2022 och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Samordningsförbundet Väst har inkommit med delårsredovisning per 31 augusti 2022 samt prognos för helåret 2022.

Den ekonomiska redovisningen visar ett resultat på 751 tkr för perioden, vilket är en avvikelse från budget med 1 075 tkr. Helårsprognosen visar ett resultat på 395 tkr. Prognosen påvisar ett eget kapital på 2 378 tkr vid årets slut.

Inga större avvikelser, förutom vad gäller personal i insatserna, där det saknades rehabvägledare i sammanlagt 7,5 månader och nu saknas en arbetsterapeut till utredningen. Det är svårrekryterat. Det egna kapitalet vid årsskiftet blir enligt prognos 2 378 tkr. Det har ökat från föregående uppföljning och är något högre än Nationella rådets rekommendation om 1 866 tkr i eget kapital. Överskottet kommer att användas i insatser 2023.

Förbundets mål och redovisning av periodens aktiviteter och insatser finns beskrivet i delårsredovisningen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse ekonomichef "Delårsredovisning januari-augusti 2022 Samordningsförbundet Väst", 2022-10-27
Protokoll Samordningsförbundet Väst 2022-09-27
Delårsredovisning januari-augusti 2022, inkl. bilaga 1 och 2

Beslutet skickas till

Samordningsförbundet Väst

KSAU § 117 Dnr 2022/379
**Begäran om godkännande av delårsrapport 2022 Norra Älvsborgs
räddningstjänstförbund NÄRF**

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige godkänner delårsrapporten för Norra Älvsborgs räddningstjänstförbund (NÄRF) per 2022-08-31 och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

NÄRF har inkommit med delårsrapport per 31 augusti 2022. Förbundet redovisar för perioden ett resultat på – 1 756 tkr, varav räddningstjänsten - 1 227 tkr och sotningsenheten – 529 tkr. Förbundets prognos för helår visar på ett resultat på – 1 416 tkr, vilket är 1 418 tkr sämre än budget. Underskottet är bland annat kopplat till vissa större insatser och till ökade kostnader för drivmedel.

Revisorerna har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapporten per 2022-08-31 är förenligt med de mål direktionen beslutat. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna. Revisorernas bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningsresultatet framgår av bifogade granskningsrapporter som utarbetats av PwC.

Revisorerna bedömer:

- att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Med utgångspunkt från uppgifterna i delårsrapporten är bedömningen att balanskravet inte kommer att uppfyllas för år 2022.
- att grundat på sin översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering kan revisorerna inte uttala sig om det finns förutsättningar att nå de finansiella målen då målen i delårsrapporten inte utvärderas på helårsprognos.
- att grundat på sin översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering kan de inte uttala sig om det finns förutsättningar att nå verksamhetsmålen då målen inte finns redovisade i delårsrapporten.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Revisorerna rekommenderar att direktionen säkerställer att samtliga beslutade verksamhetsmål i budget för god ekonomisk hushållning följs upp utifrån en helårsprognos. Revisorerna hade samma synpunkt föregående år.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse ekonomichef ”Delårsrapport per 2022-08-31 för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF)”, 2022-11-07

Direktionens för NÄRF beslut 29 september 2022 § 43.

Delårsrapport augusti 2022 NÄRF

Revisorernas bedömning daterad 4 oktober 2022.

Granskningsrapport Delårsrapport 2022 genomförd av PwC

Granskningsrapport god ekonomisk hushållning 2022 genomförd av PwC

Beslutet skickas till

NÄRF

Ekonomichef

Justering

Utdragsbestyrkande

KSAU § 118 Dnr 2022/378
Godkännande av Delårsbokslut 2022 Dalslands miljö och energiförbund

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige godkänner delårsbokslut för Dalslands miljö- och energiförbund för perioden 2022-01-01 – 2022-08-31 och lägger den till handlingarna.

Yrkande

Ulla Börjesson (S) yrkar bifall till förvaltningens beslutsförslag.

Ärendebeskrivning

Dalslands Miljö- och energiförbund (DMEF) har inkommit med delårsbokslut per 31 augusti 2022.

Periodens resultat uppgår till 203 tkr, vilket innebär en positiv avvikelse gentemot budget på 670 tkr och härrör från Miljö- och Energikontoret.

Budgetavvikelsen för miljö- och energikontoret beror i huvudsak på följande faktorer:

- 467 tkr är extra medel som direktionen avsatt för utveckling av det miljö- och energistrategiska arbetet under åren 2022–2024. Dessa medel ingår således inte i miljö- och energikontorets driftbudget.
- Viss eftersläpning av förbundets intäkter. Bedöms dock inkomma i huvudsak enligt budget.
- Vakanser
- Extern inspektörskompetens kommer anlitas

Trots vakanser prognostiseras ett negativt resultat för helåret 2022 på 667 tkr, vilket om detta blir en verklighet skulle innebära en negativ avvikelse jämfört med budget på 200 tkr.

Revisorerna skall varje år i samband med granskningen av delårsrapporten göra en bedömning om resultatet är förenligt med kraven på god ekonomisk hushållning. Bedömningen skall avse både finansiella mål och verksamhetsmål. Kommunallagens krav på att delårsrapporten skall behandlas i fullmäktige gäller även kommunalförbund.

Revisorerna har översiktligt granskat förbundets delårsrapport per 2022-08-31. En översiktlig granskning är väsentligt begränsad och inriktad på analys och mindre detaljgranskning. Granskningsresultatet framgår av bifogade revisionsrapporter som utarbetats av PwC.

Utifrån genomförd granskning gör revisorerna följande bedömning av förbundets delårsrapport:

- Resultatet i delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt i allt väsentligt.
- Med grund i förbundets prognosticerade ekonomiska resultat gör revisorerna bedömningen att det prognosticerade resultatet inte är förenligt med det finansiella mål som direktionen fastställt i budget 2022.
- Revisorernas sammanfattande bedömning kring verksamhetsmålen är att måluppfyllelsen avseende verksamheten delvis är förenlig med direktionens fastställda mål.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse ekonomichef ”*Delårsbokslut 2022-08-31 för Dalslands Miljö- och energiförbund*”, 2022-10-27
Delårsbokslut 2022-08-31, inkl. bilaga, för Dalslands Miljö- och Energiförbund
Direktionen Dalslands Miljö- och Energiförbunds beslut 2022-10-06 § 28
Dalslands Miljö- och energinämnds beslut 2022-09-22 § 84
Granskningsrapport delårsrapport 2022 daterad 18 oktober 2022
Granskningsrapport god ekonomisk hushållning 2022 daterad 18 oktober 2022
Revisorernas utlåtande daterad 18 oktober 2022

Beslutet skickas till

DMEF

**KSAU § 119 Dnr 2022/385
Beslut om timtaxa 2023 Dalslands miljö och energiförbund**

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige godkänner direktionens förslag till timavgift för

1. prövning och tillsyn enligt miljöbalken på 1 002kr/timma handläggnings-/tillsynstid
2. tillsyn m.m. enligt strålskyddslagens område på 1 002 kr/timma handläggnings-/tillsynstid
3. tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer på 1 002 kr/timma handläggnings-/tillsynstid
4. offentlig kontroll enligt lagen om foder och animaliska biprodukter på 1 002 kr/timma handläggnings-/tillsynstid
5. offentlig kontroll enligt livsmedelslagen på 1 044 kr/timma handläggnings-/tillsynstid samt timavgiften för extra offentlig livsmedelskontroll på 982 kr/timma.

Detta innebär oförändrad timtaxa för Dalslands Miljö- och energiförbund för 2023, att gälla från och med 1 januari 2023.

Ärendebeskrivning

Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbund har den 2022-10-06 (§ 29) beslutat att rekommendera kommunfullmäktige i medlemskommunerna att fastställa oförändrad timtaxa för; prövning och tillsyn enligt miljöbalken, tillsyn m.m. enligt strålskyddslagens område, tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer, offentlig kontroll enligt lagen om foder och animaliska biprodukter, offentlig kontroll enligt livsmedelslagen samt för extra offentlig livsmedelskontroll, att gälla från och med 1 januari 2023.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse ekonomichef ” Godkännande av timtaxa 2023, Dalslands Miljö- och Energiförbund (DMEF) ”, 2022-10-26

Tjänsteskrivelse Dalslands Miljö & Energiförbund daterad 2022-09-14

Dalslands Miljö- och Energinämnds beslut 2022-09-22 § 85

Direktionen för Dalslands Miljö & Energiförbunds beslut 2022-10-06 § 29

Beslutet skickas till

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

DMEF
Samhällsutvecklingschef
Ekonomichef

Justering

Utdragsbestyrkande

KSAU § 120   Dnr 2022/386
**Godkännande av taxa för tillsyn m.m inom strålskyddslagens område
2023,Dalslands miljö och energiförbund**

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige godkänner direktionens förslag till taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område för Dalslands Miljö- och energiförbund för 2023, att gälla från och med 1 januari 2023.

Ärendebeskrivning

Taxan överensstämmer med nu gällande taxekonstruktion.

Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbund har den 6 oktober 2022 (§ 30) beslutat att rekommendera kommunfullmäktige i medlemskommunerna att fastställa förslag till taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område att gälla från och med 1 januari 2023.

Beslutsunderlag

Dalslands Miljö- och Energinämnds beslut 25 augusti 2022 § 75
Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbunds beslut 6 oktober 2022 § 30
Förslag Taxa för tillsyn m.m. inom strålskyddslagens område

Beslutet skickas till

DMEF
Samhällsutvecklingschef
Ekonomichef

KSAU § 121   Dnr 2022/387
**Godkännande av taxa för tillsyn enligt lagen om
sprängämnesprekursorer**

Kommunstyrelsens arbetsutskottförslag

Kommunfullmäktige godkänner direktionens förslag till taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer för Dalslands Miljö- och energiförbund för 2023, att gälla från och med 1 januari 2023.

Ärendebeskrivning

Taxan överensstämmer med nu gällande taxekonstruktion.

Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbund har den 6 oktober 2022 (§ 31) beslutat att rekommendera kommunfullmäktige i medlemskommunerna att fastställa förslag till taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer att gälla från och med 1 januari 2023.

Beslutsunderlag

Dalslands Miljö- och Energinämnds beslut 25 augusti 2022 § 74
Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbunds beslut 6 oktober 2022 § 31
Förslag Taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer
Beslutet skickas till

DMEF
Samhällsutvecklingschef
Ekonomichef

KSAU § 122   Dnr 2022/388
Godkännande av taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens område 2023, Dalslands miljö och energiförbund

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige godkänner direktionens förslag till taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens område för Dalslands Miljö- och energiförbund för 2023, att gälla från och med 1 januari 2023.

Ärendebeskrivning

Taxan för provning och tillsyn enligt miljöbalken baseras från och med 2021 på en ny taxemodell från SKR. Ett flertal ändringar har gjorts i bilagorna, bl.a. med anledning av ändringar i lagstiftningen.

Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbund har den 6 oktober 2022 (§ 32) beslutat att rekommendera kommunfullmäktige i medlemskommunerna att fastställa förslag till taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens område att gälla från och med 1 januari 2023.

Beslutsunderlag

Dalslands Miljö- och Energinämnds beslut 25 augusti 2022 § 73
Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbunds beslut 6 oktober 2022 § 32
Förslag Taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens område

Beslutet skickas till

DMEF
Samhällsutvecklingschef
Ekonomichef

KSAU § 123 Dnr 2022/389
Godkännande av taxa för offentlig kontroll enligt lag om foder och animaliska biprodukter 2023, Dalslands miljö och energiförbund

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige godkänner direktionens förslag till taxa för offentlig kontroll enligt lag om animaliska biprodukter för Dalslands Miljö- och energiförbund för 2023, att gälla från och med 1 januari 2023.

Ärendebeskrivning

Taxan för offentlig kontroll enligt lagen om foder och animaliska biprodukter är en helt ny taxa inom Dalslands miljö- och energinämnds ansvarsområde. Taxan medger endast timdebitering efter utförd tillsyn. Taxan kommer främst tillämpas vid handläggning av ärenden gällande ”nedgrävning av död häst”.

Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbund har den 6 oktober 2022 (§ 33) beslutat att rekommendera kommunfullmäktige i medlemskommunerna att fastställa förslag till taxa för offentlig kontroll enligt lag om foder och animaliska biprodukter att gälla från och med 1 januari 2023.

Beslutsunderlag

Dalslands Miljö- och Energinämnds beslut 25 augusti 2022 § 77
Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbunds beslut 6 oktober 2022 § 33
Förslag Taxa för offentlig kontroll enligt lag om foder och animaliska biprodukter

Beslutet skickas till

DMEF
Samhällsutvecklingschef
Ekonomichef

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Justering

Utdragsbestyrkande

KSAU § 124 Dnr 2022/390
Godkännande av taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen 2023, Dalslands miljö och energiförbund

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunfullmäktige godkänner direktionens förslag till taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen för Dalslands Miljö- och energiförbund för 2023, att gälla från och med 1 januari 2023.

Ärendebeskrivning

Taxan för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen har uppdaterats. Taxebestämmelserna har ändrats avseende en infasning av efterhandsdebitering under 2023 för vissa livsmedelsanläggningar. De anläggningar som berörs av efterhandsdebiteringen är de med tio eller fler timmars kontrolltid/år samt för alla nyregistrerade anläggningar.

Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbund har den 6 oktober 2022 (§ 34) beslutat att rekommendera kommunfullmäktige i medlemskommunerna att fastställa förslag till taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen att gälla från och med 1 januari 2023.

Beslutsunderlag

Dalslands Miljö- och Energinämnds beslut 25 augusti 2022 § 76
Direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbunds beslut 6 oktober 2022 § 34
Förslag Taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen

Beslutet skickas till

DMEF
Samhällsutvecklingschef
Ekonomichef

KSAU § 125

Dnr 2022/416

Antagande av taxa 2023 enligt alkohollagen (2010:1622), tobakslagen och liknande produkter (LTLP 2018:2088) samt Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter. Taxorna gäller också lag om receptfria läkemedel (2009:730)

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta Dalslands & Säfles Alkohol- och Tobaksenhets förslag till taxor för 2023. Taxan gäller fr o m 2023-01-01.

Ärendebeskrivning

Dalslandskommunerna och Säfle kommun har gemensam handläggning avseende ovanstående lagar. Alkohol- och tobaksenheten omfattar 2,0 handläggartjänst med ansvar att handlägga och tillsyna enligt alkohol- och tobakslagen samt lag om receptfria läkemedel och tobaksfria nikotinprodukter.

Årlig tillsynsavgift uttas som en fast och en rörlig del gällande de med serveringstillstånd, där den rörliga avgiften är uppdelad på olika avgiftsklasser (trappsteg) beroende på serverings-ställets årsomsättning (föregående år) av alkoholdrycker. Tillsynsavgiften gällande de med tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt receptfria läkemedel tas ut som en fast avgift.

De avgifter som tas ut när det gäller myndighetsutövning får enligt kommunallagen (2017:725) tas ut som avgift för de tjänster som kommunen erbjuder.

När det gäller tillsynsavgifter är det ett sätt att upprätthålla konkurrensneutralitet i kommunerna. Görs ingen tillsyn finns risk för oegentligheter och det kan bli en snedvriden konkurrens mellan företagen, som till exempel dumpar priser och betalar ut svarta löner.

Avgifter som avser serveringstillstånd och tobakstillstånd ska inte vara skattefinansierade utan verksamheten ska så långt som möjligt avgiftsfinansieras enligt de principer som lagstadgats i kommunallagen (2017:725). En administrativ avgift tas ut för det arbete som krävs vid tillsyn och registerhållning hos kommunen.

I förslaget finns det två ändringar:

1. Utvidgade tillstånd, utökad serveringstid, ändrad serveringsyta eller ändrat alkoholutbud 2000 kronor. Denna avgift låg tidigare tillsammans med Utvidgande tillstånd, gemensam serveringsyta 4000 kronor. Förslag på ändring beror på att det krävs inte samma arbetstids åtgång.
2. Tillfälligt utökad serveringstid och serveringsyta i Tillståndshavarens nuvarande lokaler 2000 kronor. Här är ändringen kostnaden, tidigare kostnad 2500 kronor. Sänkningen beror även här på kortare tidsåtgång.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse nämndsekreterare ”Taxa 2023 enligt alkohollagen (2010:1622), tobakslagen och liknande produkter (LTL 2018:2088) samt Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter. Taxorna gäller också lag om receptfria läkemedel (2009:730)”, dat 2022-11-08
Protokollsutdrag från Socialnämnden, § 90, dat 2022-10-26
Tjänsteskrivelse från Dalslands & Säffles Alkohol- och Tobaksenhet, dat 2022-09-15.

Beslutet skickas till

Socialnämnden
Dalslands & Säffles Alkohol- och Tobaksenhet

**KSAU § 126 Dnr 2022/415
Beslut om äskande om utökad budgetram för socialnämnden 2022**

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott skickar äskande om utökade budgetram för socialnämnden 2022 till kommunstyrelsen för beslut utan eget beslutsförslag.

Ärendebeskrivning

Sektor omsorg redovisar en negativ avvikelse mot budget med – 3 460 tkr sista september 2022.

Sektorn dras med fortsatt höga ej budgeterade kostnader i form av betaldagar till regionen ca 2 100 tkr. Utöver detta ökade personalkostnader i hemtjänsten på grund av platsbristen, ersättning till personal enligt semesteravtal som bytt och tagit extrapass och sommarbonusar till sommarvikarier för att få semestervikarier att söka jobb i hemtjänsten och på särskilda boenden 2023. Bemanningssjuksköterskor till hemsjukvården då det är stora svårigheter att rekrytera legitimerad personal - 700 tkr, kostnader att härröra till pandemin Covid -19 - 730 tkr, ökade kostnader för handikaphjälpmiddel utöver budgeterade medel - 400 tkr. I övrigt kostnadsökningar för livsmedel, drivmedel, reparation och service av bilar utöver budgeterade medel - 250 tkr.

Kostnader som inte har funnits budgeterade i sektor omsorgs budget alternativt har varit högre än budgeterade medel på grund av inflation och ej förutsägbara kostnadsökningar. Någon buffert för oförutsedda kostnader har inte funnits i sektor omsorgs budget 2022.

Ärendet har behandlats och förberetts i Socialnämnden den 2022-10-26. Socialnämndens beslut 2022-10-26 § 89 äskande om utökade budgetram för 2022 skickas ut till arbetsutskottet 2022-11-15. Då handlingar till ärendet inkommit nära inpå kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde finns inget beslutsförslag från förvaltningen.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag socialnämnden, § 89, dat 2022-10-26

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Socialnämnden
Ekonomichef

Justering

Utdragsbestyrkande

**KSAU § 127 Dnr 2022/417
Beslut om äskande om utökad budgetram för utbildningsnämnden 2022**

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott skickar äskande om utökade budgetram för utbildningsnämnden 2022 till kommunstyrelsen för beslut utan eget beslutsförslag.

Ärendebeskrivning

Utbildningsnämnden har under de senaste åren dragits med ett kraftigt negativt resultat. Under 2021 gjordes anpassningar till den ekonomiska ramen och stort fokus har lagts på ekonomistyrning. Budget lades med stöd av en förfinad resursfördelningsmodell. Arbetet att anpassa verksamheten efter den ekonomiska ramen har varit i fokus under året. Trots detta fanns en negativ prognos i delårsrapporten och efter september månads uppföljning visar prognosen -2 700.

Det ekonomiska resultatet väntas bli klart bättre än tidigare år. Arbetet med att anpassa verksamheten efter den ekonomiska ramen har varit kännbart. Under flera år har effektiviseringar och anpassningar gjorts, ytterligare anpassningar kommer att påverka personalstyrkan.

Konsekvensen av ytterligare effektiviseringar just nu medför att såväl verksamhet som kvalitet och arbetsmiljö äventyras. Samtidigt har vi ett vitesföreläggande över oss från arbetsmiljöverket avseende hög arbetsbelastning i sektorn. Arbetet med att undersöka orsakerna och analysera dessa samt att vidta åtgärder och följa upp att åtgärderna gett effekt samt att arbetsbelastningen i sektorn inte längre är ohälsosam pågår. Att i detta läge genomföra ytterligare personalminskningar på enheterna är inte i linje med en god arbetsgivarpolicy. Konsekvensen blir att vi inte kan hålla lagkrav i skollag och arbetsmiljölagen. Därför föreslås ett äskande av summan för det prognostiserade underskottet på -2 700 tkr.

Det är svårt att bedriva verksamheten enligt gällande föreskrifter inom tilldelad ekonomisk ram i nuvarande skolstruktur. En förstudie för att se över kommunens skolstruktur pågår och förväntas ge olika alternativ att ta ställning till. Under 2023 kan troligen ingen ekonomisk effekt väntas av detta utan endast på längre sikt, beroende på vilka handlingsalternativ som blir aktuella och väljs.

Ärendet har behandlats och förberetts i Utbildningsnämnden 2022-11-08 § 105 Äskande om medel och skickats till kommunstyrelsens arbetsutskotts

Kommunstyrelsens arbetsutskott

---

sammanträde 2022-11-15. Då handlingar till ärendet inkommit nära inpå kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde finns inget beslutsförslag från förvaltningen.

Beslutsunderlag

Beslut Utbildningsnämnden 2022-11-08 § 105 Äskande om medel

Beslutet skickas till

Utbildningsnämnden
Ekonomichef

Justering

Utdragsbestyrkande

KSAU § 128 Dnr 2022/109
**Nytt beslut om ansvarig utgivare för livesändning av
kommunfullmäktige i Färgelanda kommun.**

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

1. Kommunfullmäktige utser kommunfullmäktiges ordförande xxx (x) som ansvarig utgivare för webbsändning av kommunfullmäktiges sammanträden.
2. Kommunfullmäktige utser kommunfullmäktiges första vice ordförande xxx (x) som ersättare till ansvarig utgivare efter ordförande.
3. Kommunfullmäktige utser kommunfullmäktiges andra vice ordförande xxx (x) som ersättare till ansvarig utgivare efter ordförande och vice ordförande
4. Kommunfullmäktige beslutar att utgivaren inte ska vara ansvarig för det som sägs under sammanträdet. Var och en som yttrar sig under kommunfullmäktiges sammanträden ansvarar själv för eventuella yttrandefrihetsbrott denne begår.
5. XXX avsäger sig ansvaret som ansvarig utgivare för livesändningen då nya ansvariga utgivare valts in enligt besluten ovan.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige direktsänder sina sammanträden via kommunens hemsida. Då webbsändningen är en direktsändning och är riktad till allmänheten så ska webbsändningen registreras hos myndigheten för press, radio och tv (MPRT). I samband med registrering ska även en ansvarig utgivare utses och registreras. Det är den som driver verksamheten som är skyldig att utse och registrera en ansvarig utgivare till myndigheten för press, radio och tv. För kommunen blir den som ska utse ansvarig utgivare fullmäktige.

Den ansvarige utgivaren ansvarar för sändningens innehåll och ska kunna påverka sändningen. I kommunfullmäktige är det ordföranden som leder sammanträdet och ansvarar för ordningen och det är därför passande att ordföranden utses till ansvarig utgivare. Den ansvariga utgivaren kan utse en ställföreträdande utgivare som då måste godkännas av den som sänder. Det

är därför lämpligt att kommunfullmäktiges ordförande utser de båda vice ordförandena i kommunfullmäktige till ställföreträdande utgivare i det fallet att ordförande inte kan delta under sammanträdet. Deras uppdrag som ansvarig utgivare infaller i de fall de leder sammanträdet.

Under ett direktsamt sammanträde är det svårt för ordföranden att råda över vad som yttras. Kommunfullmäktige bör därför besluta att var och en som deltar i direktsändningar från kommunfullmäktige själv får ansvara för de eventuella yttrandefrihetsbrott som denne begår.

I det fall att den ansvariga utgivaren vill avsäga sig utgivarskapet eller om ansvaret för utgivarskapet ska bytas måste detta alltid registreras hos myndigheten för press, radio och tv om sändningarna ska fortsätta.

Fullmäktiges livesändningar registrerades för första gången hos MPRT 2022-06-23 efter att fullmäktiges presidium utsetts till ansvariga utgivare med principen att det är den som leder sammanträdet är ansvarig utgivare (KF 2022-04-13 § 64). Då en ny mandatperiod startat 2022-10-15 kommer ett nytt fullmäktige presidium väljas av fullmäktige så snart partierna tagit fram ett förslag på nytt presidium. Då ansvaret som ansvarig utgivare är personligt så behövs ett nytt beslut fattas om ansvarig utgivare för livesändningen i det fall presidiet består av personer som inte är utsedda ansvariga utgivare sedan tidigare. De personer som varit ansvarig utgivare tidigare men som inte kommer att ingå i det nya presidiet bör avsäga sig ansvaret så snart nya ansvariga utgivare utsetts.

Beslutsunderlag

[Tillstånd eller registrera sändning - Myndigheten för press, radio och tv \(mprt.se\)](https://www.mpr.se)

[Ansvarig utgivare - Myndigheten för press, radio och tv \(mprt.se\)](https://www.mpr.se)

[Registrering av webb-tv - Myndigheten för press, radio och tv \(mprt.se\)](https://www.mpr.se)

Beslutet skickas till

Myndigheten för press, radio och tv

KSAU § 129   Dnr 2022/365
Antagande av arkivregler

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige antar Arkivregler enligt förvaltningens förslag daterat 2022-09-29 att gälla från och med 1 januari 2023. Samtidigt upphör tidigare antaget Arkivreglemente (KF 2020-02-12, § 15) att gälla.

Ärendebeskrivning

Arkivlagen (1990:782) styr den kommunala arkivvården tillsammans med Arkivförordningen (1991:446), Tryckfrihetsordningen (1949:105) och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Med stöd av 16 § Arkivlagen har kommunfullmäktige möjlighet att anta regler för arkivvården.

Nu gällande regler (Arkivreglemente) antogs av fullmäktige 2020-02-12 (§ 15). I samband med den nya mandatperioden har en översyn gjorts av regelverket och smärre revideringar föreslås, till exempel vad gäller dokumentnamn och utformning.

Reglerna gäller för kommunfullmäktige och kommunens myndigheter, vilket innefattar kommunstyrelsen, nämnder, kommunens revisorer och kommunala organ. Reglerna gäller också för aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar och stiftelser där kommunen har ett rättsligt inflytande. Samägda bolag där kommunen enligt överenskommelse har arkivansvar omfattas också.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse nämndsekreterare ” *Antagande av Arkivregler* ”, 2022-04-28

Förslag till arkivregler, 2022-09-27

Beslutet skickas till

Alla nämnder
Kommunledningen

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Justering

Utdragsbestyrkande

KSAU § 130   Dnr 2022/364
**Beslut angående försäljning av Kyrkskolan - Färgelanda Prästgård
1:312**

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att ett förslag till beslut ska tas fram angående försäljning av Kyrkskolan - Färgelanda Prästgård 1:312. Beslutsförslaget med underlag ska lyftas till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsens arbetsutskott lämnar inget eget beslutsförslag till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Sektor Samhällsutveckling har tidigare fått i uppdrag att avyttra ”Kyrkskolan”, Färgelanda Prästgård 1:312.

Fastigheten är centralt belägen i Färgelanda tätort, mitt emellan kommunhuset, kyrkan och centrumhuset. Byggnaden är hög belägen och syns från samhällets centrum. Läget är strategiskt.

På fastigheten finns den gamla kyrkskolan som är uppförd kring cirka 1930, samt den låga enplans byggnaden som är uppförd 1973. Totalt cirka 820 kvm lokalyta. För närvarande är större delen av den låga byggnaden uthyrd (internt) till sektor omsorg och Familjebehandlingsteamet.

Under hösten påbörjades arbetet med försäljning och fastigheten har annonserats på Hemnet.se. Efter avslutat budgivning finns nu en tilltänkt köpare. Villkoret för att försäljningen ska godkännas är KF beslutar att godkänna försäljningen.

Beslutet skickas till

Samhällsutvecklingschef

**KSAU § 131 Dnr 2022/23
Redovisning av ej behandlade motioner**

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunfullmäktige godkänner redovisningen av inkomna motioner som ännu inte har besvarats och lägger den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

En redovisning har tagits fram av motioner som inkommit och anmälts men som inte besvarats än.

Det finns tre inkomna motioner som ännu inte besvarats av kommunfullmäktige.

- Motion-Iordningställande av motionsspår vid Högalid IP, motionär Kerstin Fredriksson (S)
- Motion- Fler sittplatser längs gång- och cykelvägar i tätorterna, motionär Ulla Börjesson (S)
- Motion- Gällande äldreboendestruktur Färgelanda, motionär Jörgen Andersson (SD)

Två av dessa motioner har passerat kommunstyrelsen 2022-10-19, § 198 Motion-Iordningställande av motionsspår vid Högalid IP, motionär Kerstin Fredriksson (S) (§ 198 KS 2022-10-19) och Motion- Fler sittplatser längs gång- och cykelvägar i tätorterna (§ 197 KS 2022-10-19), motionär Ulla Börjesson. Dessa två motioner kommer att lyftas för beslut vid nästkommande kommunfullmäktige (2022-12-07) samtidigt som denna redovisning lyfts och de kan då komma att anses vara färdig behandlade.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse nämndsekreterare” Redovisning av inkomna motioner som inte har besvarats än, andra redovisningen 2022 ”, 2022-10-27
Förteckning Redovisning av inkomna motioner som inte har besvarats än, andra redovisningen 2022

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

KSAU § 132

Ärenden som skickas direkt till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott skickar följande ärenden till kommunstyrelsen:

Beslutsärende:

Aktualisering av kommunfullmäktiges beslut 2022-06-08 § 64 mål- och resursplan/Budget åren 2023-2025 inklusive finansiella mål, skattesats samt flerårsplan för år 2023 till 2025 med angivna kommunbidrag för kommunstyrelsen, nämnderna, investeringsutrymme, låneram för perioden med anvisning och uppdrag

Informationsärenden

- Information från trafikverket angående åtgärdsvalsstudie väg 173
- Information från västvatten inför taxebeslut inför 2023, information om bruks- och anläggningstaxa samt taxeföreskrifter
- Information uppföljning enkät samverkan 4D
- Ekonomisk information till kommunstyrelsen
- Information från kommunchef

Ärendebeskrivning

Ordföranden informerar om att följande ärenden kommer att lyftas direkt till kommunstyrelsens sammanträde 2022-11-23:

Beslutsärende:

Aktualisering av kommunfullmäktiges beslut 2022-06-08 § 64 mål- och resursplan/Budget åren 2023-2025 inklusive finansiella mål, skattesats samt flerårsplan för år 2023 till 2025 med angivna kommunbidrag för kommunstyrelsen, nämnderna, investeringsutrymme, låneram för perioden med anvisning och uppdrag

Informationsärenden

- Information från trafikverket angående åtgärdsvalsstudie väg 173
- Information från västvatten inför taxebeslut inför 2023, information om bruks- och anläggningstaxa samt taxeföreskrifter
- Information uppföljning enkät samverkan 4D
- Ekonomisk information till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens arbetsutskott

- Information från kommunchef

Justering

Utdragsbestyrkande

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: ANN BLOMBERG

Date: 2022-11-16 16:20:05

BankID refno: 6e627ef8-9658-4367-a791-eb61e9758954

Kommunstyrelsen, Kommunfullmäktige: Ann Blomberg

Signed by: ULLA MARIANNE BÖRJESSON

Date: 2022-11-16 16:23:19

BankID refno: d68f29d4-5084-47ef-be89-66748736d92d

Oppositionsråd: Ulla Börjesson

Signed by: LINDA ANDERSSON

Date: 2022-11-16 16:25:07

BankID refno: 534870b7-070a-4d1c-a657-ba5c4e57d537

Nämndsekreterare: Linda Andersson